

Черкаський національний університет
імені Богдана Хмельницького
Наукова бібліотека імені Михайла Максимовича

**ЧЕРКАСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ
БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО
НА ШПАЛЬТАХ ПРОВІДНИХ
ГАЗЕТ ЧЕРКАЩИНИ
1992–2020 рр.**

Матеріали прес-моніторингу

Черкаси
Вертикаль
2021

УДК 378.4 ЧНУ:070.1](477.46) «1992/2020»
Ч 48

*Схвалено до друку Вченою радою Черкаського
національного університету ім. Б. Хмельницького
(протокол № 5 від 8.04.2021 р.)*

Рецензенти:

С. В. Корновенко, доктор історичних наук, професор;
В. М. Лазуренко, доктор історичних наук, професор;
С. А. Томіленко, голова Національної спілки журналістів України

**100-літтю Черкаського
національного університету
імені Богдана Хмельницького
присвячується**

Ч 48 Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького на шпальтах провідних газет Черкащини 1992–2020 рр. : матеріали прес-моніторингу / авт.-упоряд. Г. М. Голиш, О. В. Ільченко. – Черкаси : «Вертикаль», видавець ФОП Кандич С. Г., 2021. – 404 с.
ISBN 978-617-7957-07-1

Запропонований збірник містить прес-релізи матеріалів провідних газет Черкащини, присвячених повсякденності Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького від 1992 до 2020 р. У додатках містяться узагальнюючі таблиці та стислі відомості про головних редакторів обласних і міських часописів. Видання, яке підготовлене з нагоди 100-річчя університету, адресовано медійникам, викладачам, студентам, а також широкому загалу читачів, яких цікавить минувшина газетярства й регіональної вищої освіти.

УДК 378.4 ЧНУ:070.1](477.46) «1992/2020»

*Виготовлено на замовлення Управління культури та охорони
культурної спадщини Черкаської обласної державної адміністрації.*

ПЕРЕДМОВА

Попри майже тотальну диджеталізацію сьогоденного інформаційного життя традиційна періодика продовжує займати доволі помітну нішу в житті соціуму. Стосовно ж кінця минулого століття й початку нинішнього, коли електронні засоби передачі інформації ще не стали монопольними, газетна періодика перебувала в статусі лідера інформаційного ринку. Поряд із телебаченням і радіомовленням газети забезпечували оперативне інформування громадян про перебіг справ у центрі й на місцях.

Поважне місце в цій шляхетній справі посідала регіональна періодика, зокрема, обласна преса. На хвилі українського духовного Ренесансу, котрий був викликаний народженням української незалежної держави, суттєво збільшилася кількість обласних газет. Такі процеси мали місце і в Шевченковому краї. Тоді як досі в обласному центрі постійно виходило лише дві газети – «Черкаський край» і «Молодь Черкащини», то вже на початковому етапі незалежності до них додалися часописи: «Нова Доба», «Вечірні Черкаси», «Прес-Центр», «Місто», «Акцент», згодом – «Нова молодь Черкащини» та ін. Цей процес характеризувався значною динамічністю: часописи реорганізовувалися, змінювали підпорядкування й тематичні напрями, деякі й закривалися. Незважаючи на неабиякі труднощі їхнього функціонування, черкаські періодичні видання завжди були помітними на українському мас-медійному просторі завдяки самовідданій творчій праці їхніх редакційних колективів.

Журналістів та позаштатний актив провідних черкаських газет поряд з іншим постійно цікавили й питання функціонування освітньої галузі, доленосне значення якої завжди було і є беззаперечним. Серед редакційних матеріалів такого штибу рельєфно виділяються як за кількістю, так і змістово-жанровою подачею кореспонденції про перебіг справ у Черкаському національному університеті ім. Б. Хмельницького (раніше – педагогічному інституті, державному університеті). Увага черкаських газетярів до питань діяльності цього вишу є логічною і вмотивованою, адже Черкаський національний був і залишається старійшиною й беззаперечним лідером освіти Черкаського краю. Загалом за 28 років (від 1992 до 2020 р.) на шпальтах провідних черкаських газет побачило світ 907 матеріалів, котрі висвітлюють різноманітні грані життя університету.

Шляхом посторінкового перегляду ретрофонду провідних черкаських газет, що відклався в архіві і періодичних видань наукової бібліотеки ім. М. Максимовича ЧНУ, автори-упорядники запропонованого видання відібрали практично всі матеріали зі вказаного тематичного напрямку. Щодо хронологічних меж такого відбору, то вони охоплюють період від 1992 р. (перший рік української незалежності) до кінця 2020 р. (передодень 100-річчя університету). Цей часовий відтинок увібрав у себе знакові події реформування університетської освіти, помітного поступу нашої alma mater і каденцію чотирьох ректорів ЧНУ.

Найбільше газетних матеріалів про університет уміщено в 1996, 2003, 2008, 2012, 2013, 2014 роках. А піковим у цьому сенсі став рік 2018, коли про наш ЗВО писали аж 75 разів! Ці інформаційні «сплески» були напряму пов'язані зі знаковими університетськими подіями (наприклад, відкриття нових освітніх програм, зміни в керівництві тощо). Жанровий аналіз матеріалів засвідчує очевидне переважаюче стислих кореспонденцій, заміток. Чимало й ґрунтовних статей, зустрічаються також нариси, інтерв'ю, репортажі, персоналістичні портрети тощо. Газетні публікації присвячені найрізноманітнішим сферам життя університету, але виразно переважає інформація про навчальну та наукову роботу, спортивне життя.

Матеріали збірника подано в хронологічній послідовності як авторські прес-релізи опрацьованих публікацій. Підрядкові пояснення містять тлумачення окремих термінів та відомості про персоналії. Кращому орієнтуванню читачів у тексті збірника допоможуть географічний, іменний та предметний покажчики. Додатки містять результати проведеної авторами-упорядниками класифікації газетних матеріалів про університет, а також стислі біографічні довідки про головних редакторів провідних черкаських газет.

Запропоноване видання має насамперед джерелознавче значення, позаяк може стати в пригоді дослідникам регіональної університетської освіти. Сподіваємося, що збірник також зацікавить фахівців із соціальних комунікацій, а також усіх, хто причетний до історії й сьогодення Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького, який відзначає свій 100-літній ювілей.

*Григорій Голиш, кандидат історичних наук,
доцент, член Національної спілки журналістів
України, Почесний краєзнавець України*

МАТЕРІАЛИ ПРЕС-МОНІТОРИНГУ

1. Кур'єр Черкащини // Черкаси. – 1992. – 15 січня (№ 4). – С. 3.

Інформаційний матеріал повідомляє про те, що у Смілі створено Малу академію наук, яка має філологічне, фізико-математичне та біологічне відділення. Членами академії стали 327 школярів міста і району, в числі яких – учасники міських, обласних і республіканських олімпіад. При академії створено школи юних філологів, математиків, фізиків, з яких поновлюватиметься Мала академія наук. Її президентом стала завідувачка кафедри фізики Черкаського педагогічного інституту Олександра Федосіївна Іваненко.

2. Гоцуляк В. Про козацьку добу на Україні / В. Гоцуляк // Черкаський край. – 1992. – 21 травня (№ 74). – С. 1; Озірський М. Всеукраїнські історичні читання / М. Озірський // Черкаси. – 1992. – 27 травня (№ 42). – С. 1.

Автор статті, доцент Черкаського педагогічного інституту, повідомляє про Всеукраїнські науково-практичні читання «Українська козацька держава: витоки та шляхи історичного розвитку», які вже вдруге проходили у Черкасах. Їх мета – узагальнити досвід вивчення унікального внеску козацтва у державотворчий процес на Україні, його політичну та господарську роль. Прозвучало понад 30 доповідей і повідомлень. Їх автори представляли науково-дослідні й навчальні заклади Києва, Дніпропетровська, Полтави, Кам'янець-Подільського, Чернігова, Рівного, Черкас. Науковці Черкаського педінституту розповіли про різні сторінки козащини, їх зображення в художній літературі.

«Науково-практичні читання сприяли підвищенню інтересу вчителів історії, студентів педінституту, які дізналися про джерела та невідомі сторінки створення Української козацької держави. Це допомогло їм у самостійному пошуку відомостей і фактичного матеріалу з історії міст та сіл Черкащини того періоду» – зазначає автор.

3. Непийвода Ф. 3 точки зору науки* / Ф. Непийвода // Черкаський край. – 1992. – 27 травня (№ 78). – С. 4.

* Доцент Ф. А. Непийвода – відомий лінгвіст і педагог, понад 50 років працювала в Черкаському педінституті (університеті). Відзначена обласною краєзнавчою премією ім. М. Максимовича.

Допис кандидата філологічних наук, доцента, інформує про республіканську наукову конференцію «Проблеми зіставної семантики близькоспоріднених мов», організовану Інститутом мовознавства АН України і Черкаським педінститутом. У програмі конференції були заявлені доповіді мовознавців Білорусі, Молдови, Росії, різних міст України, а також Литви, Таджикистану, Польщі і Китайської Народної Республіки.

На трьох секціях було заслухано більше 50 доповідей і повідомлень. При обговоренні проблем підкреслювалась актуальність досліджень мовної семантики у зіставному аспекті, бо це дає можливість виявити національну специфіку мов, ефективність міжкультурного взаєморозуміння.

Велике враження на гостей справила виставка рушників Черкащини з приватної колекції доцента кафедри української літератури С. А. Китової.

Учасники конференції висловили задоволення концертом, підготовленим студентами педінституту, та поїздкою на могилу Тараса Шевченка.

4. Васильєв А. Старту легкоатлетів / А. Васильєв // Черкаський край. – 1992. – 20 червня (№ 95 – 96). – С. 4.

У рубриці «Спорт» міститься інформація про підсумки Всеукраїнських змагань з легкої атлетики, які проходили напередодні літнього сезону в Ялті. У складі профспілкового товариства виступали черкаські легкоатлети, студенти факультету фізичного виховання педінституту. Срібну нагороду завоював у бігу на 110 м з перешкодами майстер міжнародного класу В. Іваненко (14, 16 сек.). Золоту нагороду виборював Ю. Турлаєв з метання спису (68, 9 м), бронзову – Г. Маслова з бігу на 400 м з перешкодами (1 хв. 01,72 сек.).

Згодом ці легкоатлети стартували в Ужгороді в розіграші Кубка України. В. Іващенко поліпшив свій результат, показавши 13, 77 сек., Ю. Турлаєв метнув на 69, 96 м. А майстер спорту Г. Маслова на дистанції 400 м з бар'єрами була п'ятою (1 хв. 00,76 сек.).

Готували спортсменів до змагань тренери – майстер спорту В. Вавринкевич і В. Масляков.

5. Дрибас Т. Сьогодні – інститут, а завтра – університет / Т. Дрибас // Черкаси. – 1992. – 24 липня (№ 59). – С. 3.

Як іде цього року відбір кандидатів у студенти, розповів ректор

Черкаського пединституту Федір Федорович Боечко*. Цього року на шість факультетів набираємо 675 студентів, 120 місць уже зайнято абітурієнтами, які навчалися на підготовчому відділенні. Найбільш високий конкурс, як і очікувалося, на факультетах української філології, іноземних мов, фізичного виховання. Трохи менший – на факультетах російської філології, фізико-математичному.

За словами ректора, на факультеті української філології з'явилися паралельно ряд нових спеціальностей: народознавство, історія. Цим самим ми формуємо базу для створення історичного факультету. Зараз посилено працюємо над забезпеченням інституту міцними професорсько-викладацькими кадрами. На даний час працює 20 докторів наук, на підході до захисту ряд молодих учених – доцент кафедри фізики А. М. Гусак, завідувачка кафедри англійської мови С. А. Жаботинська**, доцент кафедри історії А. Г. Морозов*** та ін.

Не сходить з порядку денного питання зміцнення матеріальної бази: учбових приміщень, гуртожитків, сучасного навчального обладнання.

Зараз інститут готується до акредитації. Напевне, в університеті невдовзі готуватимуть спеціалістів за триступеневою формою навчання: бакалавр, спеціаліст, магістр.

6. Страшевич В. Триатлон здобуває прихильників / В. Страшевич**** // Черкаський край. – 1992. – 5 серпня (№ 128). – С. 4.

Автор кореспонденції розповідає про новий вид спорту – триатлон, який буде включений до програми наступних Олімпійських ігор. А поки що він набирає сили, в тому числі і на Черкащині. Нещодавно в Москві відбувся етап кубка світу з триатлону. Переможцем став випускник школи № 28 О. Людвиковський, друге

* Ф. Ф. Боечко – доктор біологічних наук, професор, член-кореспондент Академії педагогічних наук України, заслужений працівник вищої школи, очолював Уманський пединститут, Черкаський пединститут (університет), завідував кафедрою біології та біохімії ЧНУ. Автор понад 100 наукових праць, в тому числі монографій, підручників та посібників. Нагороджений орденом Трудового Червоного прапора.

** А. М. Гусак – доктор фізико-математичних наук, професор кафедри фізики ЧНУ ім. Б. Хмельницького.

С. А. Жаботинська – докторка філологічних наук, професорка кафедри англійської філології ЧНУ ім. Б. Хмельницького.

*** А. Г. Морозов – завідувач кафедри археології та спеціальних галузей історичної науки, академік УІА, доктор історичних наук, професор

**** В. Б. Страшевич – відомий журналіст і краєзнавець, заслужений працівник фізичної культури і спорту України, лауреат обласної краєзнавчої премії ім. М. Максимовича, був виконавчим директором Федерації футболу Черкаської обл.

місце посів студент Черкаського пединституту А. Більда. Зараз черкаські триатлоністи готуються до участі у відкритому чемпіонаті Польщі.

7. Шакін Д. Екологія очима науковців / Д. Шакін // Черкаси. – 1992. – 7 жовтня (№ 80). – С. 2.

Допис студента природничого факультету розповідає про те, що на базі Черкаського пединституту відбулася наукова конференція «Актуальні проблеми екології рослинного світу України (на фоні антропогенних впливів) та його охорона».

Ініціатором та організатором конференції виступила кафедра біології природничого факультету. Дев'ять вищих учбових закладів України представляли близько 20 викладачів, з них чотири – професори.

З історією факультету, його досягненнями, з науковою роботою, що ведеться на базі природничого факультету, гостей ознайомив декан С. І. Дерій*.

Одним з головних напрямків роботи кафедри неорганічної і загальної хімії є дослідження забруднення навколишнього середовища важкими металами та розробка сучасних методів очищення. На кафедрі органічної та біологічної хімії ведеться синтез нових азосполук, які мають велике значення у виробництві барвників.

Цікаві наукові розробки були представлені кандидатами біологічних наук, доцентами А. А. Гичко і Г. П. Олійник, які очолюють кафедри фізіології рослин і ботаніки. Широко відомі по Україні і за її межами методи розробки для викладачів та навчальні посібники для студентів, що написані професором Ф. Ф. Боечком, кандидатами хімічних наук В. М. Найданом**, А. С. Сегедою та багатьма іншими.

Зараз на факультеті створюється комп'ютерний клас, що дасть змогу оперативно обробляти статистичні дані, здійснювати наукове прогнозування. Конференція пройшла в дусі взаєморозуміння, пошуків, вирішення наболілих проблем екології, кожен з промовців ділився з колегами цікавою науковою інформацією, висловлював занепокоєння сучасним станом навколишнього середовища та давав свої пропозиції щодо його поліпшення. [На фото – під час конференції].

* С. І. Дерій у 1987-2005 р. обіймав посаду декана біологічного факультету Черкаського пединституту. Нині – доцент кафедри екології та основ сільського господарства ЧНУ. Відзначений почесним званням «Заслужений працівник освіти України».

** В. М. Найдан – учень вченого-хіміка зі світовим іменем В. А. Домбровського, пізніше отримав вчене звання професора і до 2007 р. очолював кафедру органічної хімії.

8. Сироватська Р. *Студентський колаж* / Р. Сироватська // Черкаси. – 1992. – 14 жовтня (№ 82). – С. 3.

Студентка Черкаського педінституту інформує про те, що студенти інституту вирішили поспілкуватися з природою, так би мовити для естетичної підзарядки. Майже п'ятисотенний загін першокурсників «окупував» Дахнівський ліс.

Традиція щоосені водити першокурсників у ліс має глибокі корені: тридцять два роки. У програмі походу була і «піонерська» каша, і традиційне встановлення намету, і конкурси на кращу факультетську газету, оформлення території. Найсмачніша каша, безумовно, була у філологів-українців, а от «іноземці» закохали в себе самодіяльністю. Загальне ж перше місце віддали найпунктуальнішим в інституті – архімедам і галілеям фізматівцям).

9. Добролюб А. *Університет – не тільки престижно* / А. Добролюб* // Черкаський край. – 1992. – 28 жовтня (№ 175). – С. 2.

Кореспондент газети провів розмову з ректором Черкаського педагогічного інституту, професором, доктором біологічних наук Ф. Ф. Боєчком.

Федір Федорович повідомив, що «колектив педінституту звернувся у Міністерство освіти України з проханням порушити клопотання перед відповідними державними органами про створення на базі нашого вузу державного університету». В Міністерстві освіти підтримали таку ідею, нині розробляється програма переходу інституту в ранг університету. «Це не тільки престижно, щоб у Черкасах діяв такий навчальний заклад, – відзначає ректор, – він просто необхідний з багатьох обставин. У нашій області, як і в сусідніх, немає закладів, які б готували спеціалістів з університетською освітою, приміром, з правознавства, лікарської справи, економіки та управління виробництвом, програмного забезпечення обчислювальної техніки і автоматизованих систем. Із створенням університету виникне солідний науковий центр, який готуватиме спеціалістів не тільки освітянського напрямку».

Створення університету дало б можливість не тільки задовольнити потреби великого регіону у висококваліфікованих кадрах, а й сприяло б продовженню і примноженню унікальних історичних традицій Шевченкового краю.

* А. Добролюб – творчий псевдонім завідувача відділу культури газ. «Черкаська правда» А. Новицького

Федір Федорович зазначив, що за якістю підготовки спеціалістів інститут зарекомендував себе справжнім осередком освіти, науки, культури. За сімдесят років він підготував понад тридцять тисяч педагогів з дев'яти спеціальностей, а з нинішнього року готуватиме фахівців з сімнадцяти.

Нині стаціонарно і заочно навчається понад чотири тисячі юнаків і дівчат. Лекції студентам читають 19 докторів наук, доцентів. В аспірантурі навчається 37 осіб, вони удосконалюються з української літератури, російської мови, біології, фізики, фізіології людини і тварин, медичної підготовки і охорони здоров'я дітей, історії, філософії, педагогіки, психології.

Ректор зупинився і на питаннях зміцнення навчально-матеріальної бази вузу. Зокрема, заняття у нинішньому навчальному році з введенням в дію нового корпусу, розпочали в одну зміну, в наступному році планується справити новосілля ще в одному студентському гуртожитку. Готова проектна документація на спорудження спортивного комплексу, де будуть лабораторії, кабінети, зали, майданчики. Окреме приміщення планується збудувати для бібліотеки. У гуртожитку №3 невдовзі відриється студентський профілакторій. 9 дисплейних класів дозволили в цьому навчальному році почати підготовку студентів усіх факультетів з комп'ютерної грамотності.

За останні два роки інститут поповнився навчальним обладнанням у межах 15–20 мільйонів карбованців.

В інституті функціонує своєрідний центр здоров'я, у якому працює група науковців над вивченням таких проблем, як профілактика радіоактивних захворювань. Деякі прилади одержали з Академії наук України, різну апаратуру замовили в Австрії, Канаді.

10. Футбол у міжсезонні // Черкаський край. – 1992. – 22 грудня (№ 206). – С. 4.

У рубриці «Спорт» подається інтерв'ю з головою спортивного клубу Черкаського педінституту В. Й. Химичем*, який очолює організаційний комітет супер-турніру з міні-футболу на приз заслуженого майстра спорту Івана Яремчука. Призовий фонд турніру становить 162 тисячі карбованців, значна частина коштів буде передана на розвиток дитячого спорту в місті та області.

На запитання кореспондента, чи потрібно проведення такого

* Відмінник освіти, кмс України, старший викладач В. Й. Химич від 1984 р. і донині

турніру, Володимир Йосипович відповів: «Такі спортивні змагання потрібні насамперед болільникам. Іван Яремчук, як футболіст світового рівня, сформувався в першу чергу в команді «Дніпро» (Черкаси), в якій провів більш як 5 сезонів. В той час він навчався в Черкаському педінституті на факультеті фізичного виховання».

Турнір проводиться втретє. Обидва рази перші місця вибороли студенти Черкаського педінституту. На правах переможця попереднього турніру в змаганні візьмуть участь студенти, а також запрошені команди Катеринополя, Корсунь – Шевченківського, Геронимівки. Автоматично стануть учасниками команди, які зайняли відповідно 1–6 місця в останньому чемпіонаті області.

Переможці одержать 100 тисяч карбованців, за друге місце – 30 тисяч крб., треті призери матимуть 20 тисяч крб. винагороди.

11. Гармаш Г. Валюту – педінституту / Г. Гармаш // Молодь Черкащини. – 1993. – 19–25 січня (№ 3). – С. 1.

У Черкаському педагогічному інституті розглядають різні варіанти поповнення бюджету. Один з них – вже з цього року приймати на навчання іноземних громадян за валюту. Переважно – це уродженці Африки та Близького Сходу, де великий попит на спортивних лікарів.

12. «Фольклорна хвиля» // Черкаський край. – 1993. – 2 лютого (№ 16). – С. 1.

Кореспонденцію присвячено підсумкам огляду-конкурсу «Фольклорна хвиля», проведеного кафедрою української літератури Черкаського державного педінституту, обласним товариством української мови ім. Т. Г. Шевченка «Просвіта» та обласною громадсько-політичною газетою «Черкаський край».

Кращі матеріали, надіслані на конкурс, друкувалися протягом року на сторінках газети. Перше місце і премія 4 тисячі крб. присуджені доценту кафедри української літератури Черкаського педінституту С. А. Китовій.

13. Добролюб А. І студент, і декан, і вчитель... / А. Добролюб // Черкаський край. – 1993. – 2 лютого (№ 16). – С. 6.

Автор статті в рубриці «Цікаві зустрічі» розповідає про студента – четвертокурсника факультету української філології Черкаського педагогічного інституту Юрія Тимошенко.

Ще в шкільні роки Юрія поважали вчителі й учні за беручкість в організації різних літературних вечорів, на яких і сам виступав з

читанням поезії. Поволі зародилася в юнака любов до рідної мови, і він твердо вирішив стати вчителем, щоб викладати її в школі.

Закінчивши десятирічку, він вступив до Черкаського педінституту на факультет української філології. Вперше кореспондентові газети довелося зустрітися з Юрієм Тимошенком на засіданні літературної студії. «Спочатку подумалося, що це викладач, але для такої посади він був занадто молодий» – говорить автор. Володимир Трохимович Поліщук*, завідувач кафедри української літератури, сказав: «Це виступає студент, декан факультету на громадських засадах, навіть вже й вчителює у першій середній школі». «Хай це не буде перехвалюванням, але юнакові вже зараз щасливо простелилася стежина у високу науку – після закінчення інституту він вчитиметься в аспірантурі» – додав Володимир Трохимович.

14. Григоров О. Цей популярний малий футбол / О. Григоров // Черкаський край. – 1993. – 4 лютого (№ 18). – С. 7.

Автор статті наголошує на популярності міні-футболу серед студентів Черкаського педагогічного інституту. Він зазначає, що міні-футбол, як і кожна справа, тримається на ентузіазмі відданих йому людей. Серед таких ентузіастів – голова спортивного клубу Черкаського педінституту Володимир Хімич.

В педінституті проводяться змагання на першість гуртожитків і факультетів. Інститут в особі В. Й. Хімича і його помічників, заснував для міста й області турнір з міні-футболу, який став традиційним. Нинішній рік – третій для нього.

Розіграно призи заслуженого майстра спорту Івана Яремчука**.

Учасниками змагань стали дванадцять команд, серед яких половина була черкаськими: «Ротор», «Фотоприлад», педагогічного інституту та ін. З гостей прибули команди із Монастирища, Умані, Чигирини, Катеринополя, Геронимівки. У фіналі змагалися студенти і приладобудівники. Після закінчення основного часу – 1:1, довелося пробивати пенальті. Промахнулися футболісти заводської команди, і студенти педінституту здобувають третю підряд перемогу в цих турнірах і приз 100 тисяч крб.

* Доктор філології, професор В. Т. Поліщук від 2005 до 2007 р. працював ректором ЧНУ ім. Б. Хмельницького. Член національних спілок письменників, журналістів, краєзнавців. Лауреат шести міжнародних, всеукраїнських та регіональних премій.

** І. І. Яремчук навчався на факультеті фізвиховання Черкаського педінституту, відомий український футболіст, заслужений майстер спорту, колишній провідний гравець «Динамо» (Київ), володар Кубка кубків Європи 1986 р. Нагороджений орденом «За заслуги» 3-го ст.

15. Григоров О. *Професорського полку прибуло* / О. Григоров // Черкаський край. – 1993. – 13 березня (№ 38). – С. 2.

У редакційній статті йдеться про те, що Україна вже має свою Вищу атестаційну комісію, в повноваження якої входить присвоєння наукових ступенів. У числі тих, хто першими одержать відповідні дипломи ВАК України – викладачі Черкаського педагогічного інституту Андрій Гусак і Людмила Ромашенко*.

А. М. Гусак захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня доктора фізико-математичних наук. Його праця присвячена сучасним проблемам металофізики. Темою дослідження філолога Л. І. Ромашенко в її кандидатській дисертації стало відображення творчості Олеся Гончара в літературній практиці.

Нещодавно в інституті поздоровили з творчим успіхом кандидата філологічних наук С. А. Жаботинську, із успішним захистом докторської дисертації, в якій досліджено актуальні проблеми англійської філології.

Звання професора присвоєно завідувачу кафедри філософії Д. І. Говоруну** і доценту цієї ж кафедри М. П. Іщенко***, доценту кафедри історії України М. Г. Шамраю****.

Ряд викладачів титуловано званням доцента. Отже, зміцнюється професорсько-викладацький склад інституту, на базі якого планується створення університету.

16. Інститут носить ім'я... // Черкаський край. – 1993. – 3 квітня (№50). – С. 2.

Під рубрикою «Доба» вміщено редакційний матеріал про те, що нові політичні віяння у незалежній Україні змусили змінити багато офіційних назв різних установ, навчальних закладів. Торкнулося це і Черкаського педагогічного інституту, якому понад тридцять п'ять

* Л. І. Ромашенко – докторка філологічних наук, професорка. Від 1989 р. й донині працює в Черкаському національному університеті ім. Б. Хмельницького на посадах викладача, доцента, професорки кафедри української літератури та компаративістики.

** Д. І. Говорун – від 1976 р. працював у Черкаському педінституті, від 1988 р. – завідувач кафедри філософії, від 2005 р. – професор цієї ж кафедри. Досліджував теорію і методологію філософії та естетики.

*** М. П. Іщенко – від 1977 р. – доцент Черкаського державного педінституту, у подальшому – доктор філософських наук, професор, з 1994 р. по 2015 р. – завідувач кафедри політології і права, з 2008 р. – завідувач кафедри державного управління і соціально-політичних наук ЧНУ ім. Б. Хмельницького. Завдяки його ініціативі у 2008 р. відкрито магістратуру зі спеціальності «Державна служба». З 2015 р. й донині професор кафедри державної служби, публічного адміністрування та політології.

**** М. Г. Шамрай – пізніше доктор історичних наук, професор історичного факультету (ННІ історії і філософії).

років до наймення додавалось: «300-річчя возз'єднання України з Росією». Нині перед викладачами і студентами педінституту постало питання: яку історичну подію чи чие ім'я з земляків, які увічнили себе вагомим внеском у науку, культуру або літературу, відобразити у додатку до офіційної назви вузу.

З приводу цього не тільки в стінах вузу, а й в інших організаціях витають поки що дві пропозиції. Одні за те, щоб інститут носив ім'я видатного вченого М. О. Максимовича, інші відстоюють думку про присвоєння вузу імені славетного козацького полководця, державного діяча України Б. Хмельницького. Остаточне рішення прийме обласна держадміністрація, враховуючи думку вчених, краєзнавців.

17. Зіменков Ю. *У «Старту» добрий старт* / Ю. Зіменков // Черкаський край. – 1993. – 5 травня (№ 67). – С. 4.

Автор кореспонденції повідомляє про черкаську студентську команду «Старт» з міні-футболу Черкаського педагогічного інституту. Він нагадує, що по три поспіль їх перемоги у змаганнях на приз Івана Яремчука. Але з недавнього часу підопічні тренера Олександра Костюка постали у новій якості. «Старт» заявлено на чемпіонаті України у 1 лізі. Федерація міні-футболу надала право «Старту» бути господарем 1-го етапу розіграшу, де крім студентів ЧДПІ, виступали ще 5 колективів, а саме: земляки з Монастирища, донецький «Донбас», «Янус» з Авдіївки, київська «Ліра» і світловодський «Металург».

Перший матч стартівці виграли у киян з рахунком 12:3. У наступній грі проти «Януса» черкаські перемогли скромно – 4:3. Третю перемогу студенти здобули, обігравши «Донбас» з рахунком 7:5 і вийшли у одноосібні лідери. Зустріч з «Авангардом» завершилася рахунком 11:9 на користь «Старту». За «Старт» грали: С. Чмир, О. Русинів, В. Гольдін (кращий гравець турніру), І. Дошкар, В. Роздобудько, Ю. Гурін, С. Гулий, О. Єлькін, С. Циба, В. Шутко.

18. Подолян Н. *Всеукраїнські читання* / Н. Подолян // Черкаський край. – 1993. – 13 травня (№ 72). – С. 2.

Кореспонденція рубрики «Доба» інформує читача про те, що у Черкасах 17–19 травня відбудуться Всеукраїнські історичні читання «Українська козацька держава: витоки та шляхи історичного розвитку» присвячені 225-річчю Коліївщини. Її організатори – Академія наук України, Інститут історії України, Черкаська

облдержадміністрація та Черкаський педагогічний інститут – планують проведення ряду доповідей і повідомлень з питань історії народно-визвольного повстання, формування державотворчої ідеї Української козацької держави. У рамках третіх Всеукраїнських історичних читань буде проведено «круглий стіл» на тему: «Козацькі війни кінця XVI – XVII ст. на Черкащині».

19. Черкасов О. *У «Черкащанки» іменини* / О. Черкасов // Черкаський край. – 1993. – 20 травня (№ 76). – С. 2.

Матеріал присвячено 40-річчю творчому колективу – народному самодіяльному ансамблю танцю «Черкащанка» Черкаського педагогічного інституту.

У палаці культури «Дружба народів» громадськість Черкас радо вітала ювілярів. Їх зараз вісімдесят. А за всі роки через колектив пройшли сотні студентів, які завдяки «Черкащанці» назавжди подружили з мистецтвом. Ставши педагогами, ентузіастами прищеплюють почуття прекрасного своїм вихованцям.

«Черкащанка»* активно пропагує хореографічне мистецтво українського народу. За цей час відбулося понад тисячу її виступів як в Україні так і за її межами. Теплі, сердечні слова були сказані цього вечора на адресу аматорів танцю, їхньої художнього керівника – заслуженого працівника культури України Валентина Луценка**. Було привітання від гостей з Придністров'я – ансамблю народної музики і танцю «Віоріка». А потім з творчим звітом перед земляками виступив ансамбль «Черкащанка».

20. Добролюб А. *На злеті* / А. Добролюб // Черкаський край. – 1993. – 22 травня (№ 77). – С. 2.

У редакційному матеріалі рубрики «Доба» повідомляється про участь народної хорової капели студентів Черкаського педагогічного інституту в другому турі Всеукраїнського конкурсу хорового мистецтва ім. Миколи Леонтовича у Києві. Вимоги до кожного претендента на почесне місце були високі: для виступу відводилося двадцять хвилин, протягом яких треба було обов'язково виконати один із творів М. Леонтовича і пісню сучасного українського компо-

* Народний самодіяльний ансамбль танцю «Черкащанка» – лауреат всесоюзних і республіканських фестивалів самодіяльного народного мистецтва, лауреат премій ім. М. Островського та О. Кошового, за час свого існування (від 1953 р.) здійснив понад 3500 концертних виступів.

** За вагомі творчі досягнення В. М. Луценка присвоєно звання «Заслужений працівник культури України».

зителя, а решту – на вибір виконавців. Постаралися майбутні вчителі математики, фізики, біології, філологи, аби перевершити тих, хто у вищих навчальних закладах готується у майбутньому стати музикантами і завоювали найвищу – п'ятнадцятибальну оцінку.

Уже двадцять років керує колективом заслужений працівник культури України Євген Степанович Кравченков. В інституті прагнуть створити добрі умови для занять художньою самодіяльністю: ректорат, громадські організації вузу потурбувалися, щоб учасники капели, інших творчих колективів мали відповідні зали для репетицій, музичні інструменти, сценічні костюми.

«У капелі об'єднані юнаки і дівчата – розповідає Євген Степанович, – закохані у мистецтво співу. Руслана Вербицька і Віталій Невмиваний з фізико-математичного факультету, Олена Завірюха і Ольга Гетьман із факультету іноземних мов, майбутній філолог Тетяна Уратова, Олена Холявко з природничого факультету».

21. Дорошина Л. *Абітурієнти інституту стануть студентами університету* / Л. Дорошина // Молодь Черкащини. – 1993. – 26 червня (№ 25). – С. 3.

Що чекає найближчим часом на абітурієнтів та студентів Черкаського педінституту розповів ректор вузу Ф. Ф. Боечко. За його словами, незабаром інститут стане університетом. Для цього є необхідна база: навчання ведеться в одну зміну, в кінці року з введенням нового гуртожитку всі студенти будуть забезпечені житлом, проектується документація на будівництво вузівської бібліотеки, працює аспірантура при десяти кафедрах, належний науковий рівень викладацького складу.

Досі ми готували виключно вчителів для загальноосвітніх шкіл, ліцеїв, коледжів, гімназій. А в статусі університету ми матимемо змогу випускати не лише учительські кадри, а й лікарів, юристів, спеціалістів із програмного забезпечення обчислювальної техніки і автоматизованих систем, фахівців з економіки та управління виробництвом.

На відміну від попередніх років прийом абітурієнтів буде проводитись в два етапи: на основі експерименту і на загальних підставах. Поки що приймаємо за держзамовленням безкоштовно. Але з цього року даний дозвіл Міністерством освіти: якщо будуть бажані, інститут може формувати платні групи, зараховуючи понад план тих, хто не пройшов конкурс.

22. А в очах твоїх – печаль... // Черкаський край. – 1993. – 6 липня (№ 99). – С. 2.

У Черкаському державному педагогічному інституті відбувся випуск. Ще одна група випускників, тепер уже вчителів російської мови і літератури, залишила стіни рідної Альма-матер. Кожний одержав диплом нового зразка. Ще іскряться радістю очі, а все ж помітно, як набігає на обличчя печаль. Привітала випускників декан факультету О. О. Селіванова* і запевнила, що: «через чотири – п'ять років педагоги саме цієї кваліфікації будуть на вагу золота». [На фото О. Пронька – Випускники вузу].

23. Тясминський А. «Я знаю, комплекс буде...» / А. Тясминський // Черкаський край. – 1993. – 10 липня (№ 101). – С. 2.

У низці матеріалів, об'єднаних рубрикою «Доба», міститься й інформація про те, що викладачі Черкаського державного інституту створили малу академію наук при школі – гімназії №14 м. Сміли. До її складу входять: біологічне, філологічне та фізико-математичне відділення. Планується також створити навчально-науковий комплекс за схемою: «школа – гімназія – дитячий садок №23». Обмірковано план дій на найближчий час, зокрема, буде переглянуто програми відділень, створено інтегрований курс по вивченню біології. Викладачі інституту розробляють деякі підручники.

Школярів залучатимуть до участі у краєзнавчих експедиціях, проведенні спільних конкурсів професійної майстерності. Домовлено про лекції з англійської мови безпосередньо в інституті, де нерідко перед студентами виступатимуть викладачі із американського штату Айова.

24. Аргунов О. *Без олімпійського спокою* / О. Аргунов* // Черкаський край. – 1993. – 7 жовтня (№ 138). – С. 8.

Серед матеріалів рубрики «Спорт» вміщена інформація про передолімпійську підготовку Олександра Хіміча – веслувальника академічного веслування. Він увійшов до складу збірної команди України. Зараз під керівництвом тренера О. А. Яремаченка готується до чемпіонату світу. Цьогоріч Олександр став студентом факультету

* О. О. Селіванова – від 1988 р. працювала викладачем Черкаського педінституту і заступником декана філологічного факультету. З 1991 р. до 2001 р. – декан факультету російської філології. З 1998 р. – професорка кафедри загального та російського мовознавства. Сьогодні є завідувачкою кафедри теорії та практики перекладу Черкаського національного університету.

фізичного виховання Черкаського педагогічного інституту, що ускладнило його підготовку і вимагає особливих зусиль від тренера і його вихованця.

25. Віргуш Н. *На основі тесту* / Н. Віргуш // Черкаський край. – 1993. – 19 жовтня (№ 143). – С. 2.

Подається інтерв'ю з проректором по навчальній роботі Черкаського педагогічного інституту, доцентом М. М. Горбачом з приводу введення цього року Міністерством освіти України нових правил прийому до вузу. Микола Микитович зазначив, що «більшість учителів шкіл, викладачів інституту вважають тестування значним кроком вперед. Адже саме так ми можемо більш повно проаналізувати знання молодих людей, а при вступі до вузу і їх фахову придатність». На тестових іспитах було застосовано власне кодування – міністерські та інститутські шифри не збігалися. Отже, об'єктивність перевірки знань вступників була стопроцентною, і на навчання прийнято дійсно найкращих. Микола Микитович повідомив, що на основі експерименту на 650 місць зараховано 333 чоловіки. Це доводить, що експериментальний потік був набагато сильніший.

Тепер абітурієнти складають лише фаховий іспит. Це полегшить самопідготовку вступника, якому не треба буде обтяжувати себе повторюванням другорядних для спеціальності предметів. А головне – відразу ж визначатиметься придатність до спеціальності молоді людини. До того ж зросте об'єктивність прийому.

Інший позитивний бік тестування – це підняття престижу самої школи. Тепер учню, який прагне здобути вищу освіту, необхідно буде отримати вже в школі певну кількість балів, аби мати право вступу до вузу. Проректор педінституту також наголосив, що «тестування – це те, до чого ми повинні були прийти вже давно. Воно підвищує і якість знань, і якість їх перевірки, ставить перед випускником школи певну мету, а для нашої країни в цілому може стати основою підготовки висококваліфікованих спеціалістів».

26. Подолян Н. *Студентська газета* / Н. Подолян // Черкаський край. – 1993. – 23 жовтня (№ 145). – С. 2.

Автор замітки в рубриці «Доба» повідомляє про те, що Черкаський педагогічний інститут має тепер власну газету «Черкаський педагогічний». Нове, друковане видання, тиражем в 1 тисячу при-

* Доцент О. С. Аргунов завідував кафедрою теорії та методики фізвиховання Черкаського педінституту.

мірників зацікавила і викладачів, і студентів. Хоча, вони самі і є авторами багатьох публікацій, бо на всіх факультетах створено власні кореспондентські пункти газети. Вісник «Черкаський педагогічний» прагне допомогти студентам в оволодінні знаннями, а викладачам – в удосконаленні своєї майстерності, щось порадити, по-студентському дотепно розважити, не забути про талановитих своїх вихованців, про колишніх випускників Альма-матер.

27. Коваль А. *Молода американка пізнала принади студентського гуртожитку* / А. Коваль // Молодь Черкащини. – 1993. – 13 листопада (№ 45). – С. 2.

Усіх принад «перехідного періоду» на Україні скуштувала двадцятип'ятирічна американка Трейсі Уїллет з Мічигана. Ось уже шостий місяць вона викладає на факультеті іноземних мов Черкаського педінституту у складі «Корпусу миру». Маючи звання бакалавра, вона виявила бажання працювати саме на Україні, але погано уявляла собі цього нашу реальну дійсність.

28. Зіменков Ю. *Гідний резерв* / Ю. Зіменков // Черкаський край. – 1993. – 7 грудня (№ 163). – С. 4.

У стислій кореспонденції йдеться про підсумки третього національного юніорського чемпіонату з силового багатоборства. Серед 13 команд збірна Черкащини посіла перше загальне місце (тренер А. Стеценко*). Переможцем став студент кафедри російської філології Черкаського державного педагогічного інституту І. Іванченко у ваговій категорії 67,5 кг плюс новий юніорський рекорд України. «Срібло» дісталось атлету з Корсуня-Шевченківського Г. Мінчеву (тренер М. Пліщенко). Третє місце вибороли студенти факультету фізичного виховання Черкаського державного педінституту І. Іщенко та О. Мовчан і А. Соболев (Корсунь-Шевченківський, тренер О. Савранський).

29. Зіменков Ю. *Мрія – вища ліга* / Ю. Зіменков // Черкаський край. – 1993. – 7 грудня (№ 163). – С. 4.

Автор замітки інформує про те, що жіноча волейбольна команда з Черкас «Педінститут» з Черкаського педагогічного інституту разом з волейбольною командою «Спорте – Хімволокно» візьме

* А. І. Стеценко – працював на посаді професора кафедри спортивних дисциплін Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького. Нині – голова обкому профспілки працівників освіти і науки України.

участь у першій лізі. Після чотирьох турів студенти знаходяться на 9 місці з 12 команд. Але вони – дебютанти змагань.

30. Коваль К. *«Хоч Черкаси і не науковий центр, але треба до цього прагнути»* / К. Коваль // Черкаський край. – 1993. – 9 грудня (№ 164). – С. 4.

Подається інтерв'ю з доктором філологічних наук, завідуючою кафедрою практики англійської мови Черкаського педінституту С. А. Жаботинською з приводу відкриття цього року на факультеті іноземних мов аспірантури, яка займається новим напрямом лінгвістики – когнітивної лінгвістики. Цей напрям давно вивчають американська та канадська школи. «З часом можна було б створити в Черкасах і науковий центр, який займався б цими проблемами» – вважає Світлана Анатоліївна. Вона також зазначає, що «в аспірантурі можуть навчатися ті, хто має до цього нахил, відповідні знання і бажання. В наступному році аспірантура розшириться – крім безплатної форми навчання існуватиме і платна». На факультеті іноземних мов введено також курс ділової англійської, щоб студенти знали усі економічні поняття. Крім того, для тих, хто буде працювати перекладачем, треба знати кодекс перекладача.

Світлана Анатоліївна наголосила на тому, що зараз професія вчителя іноземної мови потрапила в розряд престижних. Педагоги намагаються зробити все для удосконалення процесу навчання студентів – запрошено викладачів з Америки, введено нові методики. Деякі викладачі працюють, крім інституту, ще й у школах, ведуть консультації за тестами.

31. Коваль К. *Хвіст – ністолетом...* / К. Коваль // Черкаський край. – 1993. – 16 грудня (№ 167). – С. 2.

У дописі йдеться про те, що у зв'язку з нестачею електроенергії подовжуються канікули у вузах, а студенти і викладачі змушені будуть піти у так звані «творчі» відпустки, тобто без збереження стипендій і заробітної плати. Наскільки вірна ця інформація розповідає ректор Черкаського педінституту професор Ф. Ф. Боечко. Федір Федорович наголосив: «дійсно існує дозвіл Міністерства освіти про прискорення екзаменаційно-зимової сесії у тих вузах, де у зв'язку з низькою температурою неможливе навчання студентів. У таких випадках рекомендовано аудиторні заняття закінчити до 11 грудня, а сесію провести з 12 до 26 грудня. Однак це рекомендація, а не наказ».

На щастя, умови в педінституті загалом нормальні. Вирішили скоротити навчання всього на 5 – 6 днів, бо надто короткий режим відіб'ється на якості підготовки спеціалістів. Отже, аудиторні заняття закінчаться 25 – 28 грудня, а канікули будуть з 12 січня до 6 лютого.

«Щодо чуток про творчі відпустки, то жодних розпоряджень – ні письмових, ні усних – з цього приводу немає. Студентам буде збережена стипендія, а викладачам – зарплата» – зазначив ректор.

В цілому в інституті, як і всюди ситуація непроста. З початку року Міністерство освіти не одержує від Кабінету міністрів кошти на придбання наукового обладнання, що збіднює наукові дослідження.

32. Зіменков Ю. *Студенти завершили сезон* / Ю. Зіменков // Черкаський край. – 1994. – 13 січня (№ 4). – С. 4.

В інформаційному матеріалі рубрики «Спорт» йдеться про підсумки I літньої Універсиади України, проведеної центральним спортивним клубом «Гарт». Через економічні труднощі, на жаль, не вдалося організаторам залучити до змагань усі вузи держави. Вдало виступили студенти Черкащини. У восьми видах спорту виступали атлети з Черкаського державного педінституту. У турнірі велосипедистів команда посіла 6 місце, жінки-дзюдоїстки були дванадцятими, плавці – десятими, гандболістки – восьмими, борці греко-римського стилю – восьмими, веслувальники – сьомими.

Чемпіоном Універсиади став списометаліст майстер спорту Юрій Турлаєв. «Бронза» у семибор'ї дісталася Ользі Гармаш. Серед борців 2 місце у категорії до 90 кг виборов Владлен Агапон. У цьому ж виді п'ять результатів показали С. Чашкін, Р. Горобець і О. Коломієць (самбо). Серед жінок лише Вікторія Глушкова зуміла здобути бронзову медаль.

У веслувальників очки у командну копилку внесли О. Ніколаєва, В. Шпилевий, В. Михно, Д. Фролов, С. Барков.

33. Зіменков Ю. *Тепер – головні матчі* / Ю. Зіменков // Черкаський край. – 1994. – 12 лютого (№ 17). – С. 8.

У стислій замітці розповідається про підсумки попереднього етапу чемпіонату України у першій лізі з баскетболу. Черкаські баскетболістки зі «Спарти» задовго до закінчення турніру забронювали собі місце у фіналі. Там 8 команд і розіграють дві путівки до вищої ліги. Щодо «Шовкоцвіта» – команди Черкаського педаго-

гічного інституту, то вони зіграли у силу сьогоднішніх власних можливостей. Лише одного очка не вистачило дівчатам до місця у четверці, яка продовжить боротьбу у фіналі. Натомість «Шовкоцвіт» разом з київським «УОРОм», «Олімпом» з Південноукраїнським та дніпропетровським «Дніпром» проведе чотириколовий турнір.

34. Бас В. *До питання про логічний зв'язок* / В. Бас // Черкаський край. – 1994. – 17 лютого. (№ 19) [№ 17704]. – С. 4.

Автор статті повідомляє про те, що днями відбулося урочисте засідання вченої ради Черкаського інженерно-технологічного інституту з приводу вшанування завідуючого кафедрою іноземних мов, доктора філологічних наук, професора, дійсного члена української академії національного прогресу Валерія Кириловича Шпака* у зв'язку з його 50-річним ювілеєм. На засіданні були присутні письменники, журналісти.

А щодо питання про логічний зв'язок... Між вечорами й дискусіями, поетичними дебютами 60-х років в актовому залі Черкаського педагогічного інституту й нинішнім засіданням вченої ради ЧІТІ безпосередній логічний зв'язок. Бо ж там і тут центральною фігурою був щирий, доброзичливий і талановитий В. К. Шпак.

35. Васильєв А. *Золото й срібло – наші* / А. Васильєв // Черкаський край. – 1994. – 19 лютого (№ 20). – С. 8.

У редакційному матеріалі рубрики «Спорт» міститься й інформація про підсумки минулорічного спортивного сезону з велоспорту. Вихованці заслуженого тренера України Т. Новицької** крім чемпіонських звань та медалей призерів, у складі збірної національної команди пробували свої сили на треках багатьох країн Європи. А майстер спорту міжнародного класу О. Феденко*** – у Римі, в міжнародній зустрічі команд Італії, Франції, Німеччини та України завоював дві золоті нагороди.

Новий рік О. Феденко почав також з перемог. Виступаючи на зимовому національному чемпіонаті у Львові, черкаський студент факультету фізичного виховання педінституту в командній гонці

* В. К. Шпак – випускник Черкаського державного педагогічного інституту 1967 р. Був деканом лінгвістичного факультету Черкаського державного технологічного університету. Академік Нью-Йоркської академії.

** Т. Г. Новицька – нині заслужений тренер України (велоспорт).

*** О. Феденко – відомий велогонщик, заслужений майстер спорту, срібний призер XXVII Олімпійських ігор в Сідней 2000 р. (командна гонка переслідування на 4000 м).

переслідування на 4 км випередив всіх суперників і впевнено здобув золоту медаль. Лише тисячну долю секунди Олександр програв переможцю групової гонки на 150 кіл по велотреку, задовольнившись другим місцем. Черкасець був п'ятим на незвичній для себе дистанції – гіті на 1 км з місця.

36. Зіменков Ю. *Ще крок вперед* / Ю. Зіменков // Черкаський край. – 1994. – 3 березня. (№ 25). – С. 4.

Автор замітки повідомляє про результати трьох турів фіналу у першій лізі за 15–20 місця. В Івано-Франківську (сьомий тур) здобуто 3 перемоги і зазнано 2 поразки. На сьогодні студентки з 11 очками – передостанні.

37. У пам'яті поколінь // Черкаський край. – 1994. – 10 березня (№ 27). – С. 1.

Інформаційний матеріал повідомляє про те, що учора в Черкасах у приміщенні обласного музично-драматичного театру ім. Т. Г. Шевченка відбувся урочистий вечір, присвячений 180-річчю з дня народження Великого Кобзаря.

З словом про Шевченка як національного поета, його роль в історії нашого народу, розвитку його культури, літератури, свободомислення виступив завідувач кафедри української літератури Черкаського педінституту В. Т. Поліщук.

38. Зіменков Ю. *Новий володар призу* / Ю. Зіменков // Черкаський край. – 1994. – 12 березня (№ 28). – С. 8.

У матеріалі йдеться про завершення матчів ІV традиційного турніру з міні-футболу на приз заслуженого майстра спорту Івана Яремчука. Боротьба тривала протягом трьох днів у Палаці спорту «Будівельник». Відзначилися футболісти черкаського спортивного клубу, які перемогли в попередньому турнірі триразового володаря призу «Вулкан» З Черкаського державного педінституту 3:2. СК і «Вулкан» з ЧДПІ знову зустрілися в боротьбі за 3 призове місце, в результаті якої «Вулкан» закінчив турнір без нагород. Перемогу здобула черкаська команда «Сокіл».

39. Соса П. *Слово про гетьмана* / П. Соса // Черкаський край. – 1994. – 14 квітня (№ 42). – С. 2.

У дописі голови правління спілки краєзнавців інформує про історичні читання «Богдан Хмельницький і Черкащина», організовані

правлінням обласної спілки краєзнавців, Черкаським педагогічним інститутом, обласним краєзнавчим музеєм та обласною організацією товариства охорони пам'яток історії та культури.

Цікаво і змістовно виступили відомі краєзнавці Черкащини, викладачі Черкаського педінституту, наукові працівники обласного краєзнавчого музею.

40. Гавришкевич В. *Трьох козаків приніс лелека* / В. Гавришкевич // Черкаський край. – 1994. – 16 червня (№ 67). – С. 2.

У добірці редакційних матеріалів, об'єднаних рубрикою «Доба», серед інших вміщена й інформація про радісну подію в житті студентки-третьокурсниці Черкаського педагогічного інституту Лариси Гринюк. У їхній молодій сім'ї (чоловік Лариси – Михайло теж студент цього ж інституту, майбутній фізкультурник) народилися трійнята – троє синочків. Попереду в Гриньків радість й клопоти. Готові допомогти молодій сім'ї їхні батьки Левченки – Володимир Васильович та Зінаїда Іванівна. Прийшли привітати молодих батьків представники райдержадміністрації і районної Ради з подарунками.

41. «У нас в інституті – новий факультет» // Черкаський край. – 1994. – 19 липня (№ 81). – С. 3.

У культурному та освітянському житті Черкащини сталася неординарна подія: рішенням вченої ради Черкаського педагогічного інституту від 24 червня 1994 р. відкрито історичний факультет. Про його діяльність, перспективи розвитку, підготовку спеціалістів розповідає декан факультету, завідувач кафедри всесвітньої історії, доцент Олександр Григорович Перехрест*.

Олександр Григорович наголосив на тому, що багатогранна робота по підготовці вчителів історії – невід'ємна частина біографії інституту. Його відкрито у 1921 році. В той час історико-філологічним відділенням було підготовлено десятки фахівців з вищою історичною освітою. А у 1933 році в інституті вже функціонував самостійний історичний факультет. На жаль, у післявоєнний період підготовка вчителів-істориків була припинена, хоч потреба у таких фахівцях відчувалася гостро.

У кінці 80-х років з ініціативи ректорату та кафедри історії інституту розпочалася робота по організації підготовки істориків. У

* О. Г. Перехрест – нині доктор історичних наук, професор кафедри всесвітньої історії та міжнародних відносин Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького.

1990 році здійснено набір перших 30 студентів, а у 1991 році – 64 студенти на спеціальність «Українська мова і література та історія». У 1992 році ще 82 студенти почали опановувати спеціальність історія в поєднанні з українською мовою та літературою. Завдання розбудови національної школи зумовили відкриття у 1993 році спеціальності «Історія та народознавство» з контингентом 50 осіб і розширення спеціальності «Українська мова та література і історія». У цьому ж році розпочато підготовку вчителів історії на заочному відділенні.

Нині на спеціальності «Історія», «Історія та народознавство», «Історія та українська мова та література» на денній та заочній формах буде навчатися понад 220 студентів перших-третьох курсів. Ще 165 студентів денної форми навчання факультету української філології опановують історичний фах як другу спеціальність.

Щодо навчальної бази, зазначив Олександр Григорович, буде ефективно використовуватись наявна, створена упродовж попередніх десятиріч, а також нова, яка буде створюватись зусиллями колективу факультету. У підготовчий період розроблені, відповідно до сучасних вимог, навчальні плани і робочі програми курсів, видано ряд методичних посібників і матеріалів на допомогу студентам.

Навчальний процес з фахових історичних дисциплін забезпечує сформований за останні роки висококваліфікований викладацький колектив двох кафедр – «Всесвітньої історії» та щойно утвореної кафедри «Історії України», яку очолив доцент А. Ю. Чабан. Серед двадцяти викладачів – три доктори наук, професори, одинадцять кандидатів наук, доцентів.

«За останні чотири роки колектив має певні здобутки і в науково-дослідницькій роботі» – відзначив Олександр Григорович. Підготовлено і захищено три кандидатські і дві докторські дисертації. Найближчим часом очікуємо захист ще однієї докторської дисертації. Спільно з Інститутом історії Академії наук України за участю провідних істориків республіки проведено чотири Всеукраїнські історичні читання-конференції з проблеми «Українська козацька держава: витоки та шляхи історичного розвитку» та дві республіканські науково-практичні краєзнавчі конференції. Відкрито стаціонарну і заочну аспірантуру, в якій навчається наша перспективна молодь і які поповнять ряди викладачів факультету.

Велика увага приділяється і науково-дослідницькій роботі студентів. Працюють два наукові студентські гуртки та сім наукових студентських проблемних груп.

Визнанням творчого доробку істориків інституту є пропозиція дирекції Інституту історії України АН України створити на базі Черкаського педінституту науково-дослідницький центр по дослідженню проблем історії Середнього Подніпров'я та українського козацтва. Про проблеми та невирішені питання Олександр Григорович сказав: «по-перше, це навчальний процес. Потрібно серйозно працювати над підвищенням наукового та методичного рівня викладання, домогтися того, щоб він відповідав вимогам сьогоденного дня. Треба підвищувати і вимогливість до студентів за рівень їх навчання і знань. По-друге, це питання матеріального забезпечення навчального процесу. При нинішньому фінансуванні з боку міністерства нам самотужки їх вирішити практично неможливо. Потрібні сучасні підручники, нова спеціальна література, унаочнення та ін., але коштів на це не виділяється.

Через відсутність коштів на цей рік ми не змогли передплатити жодного спеціального історичного журналу з-за меж України, майже не закупляли нову наукову літературу. Потребують ремонту аудиторії, помешкання студентів у гуртожитку. Ректорат йде нам назустріч у всьому, але можливості його дуже обмежені».

42. Страшевич В. «Мальва» просить допомоги / В. Страшевич // Черкаський край. – 1994. – 13 вересня (№ 104). – С. 3.

Автор інформаційного матеріалу рубрики «Спорт» розповідає про те, що понад три роки тому на спортивному небосхилі Черкащини з'явилася жіноча гандбольна команда «Мальва». Її кістяк склали вихованки ДЮСШ – 1 (директор А. Божок) і Черкаського педінституту з факультету фізвиховання (декан А. Погрібний). Молодий, але вже досвідчений тренер з дитячо-юнацької школи Людмила Фролова зуміла в короткий строк створити команду, яка одразу заявила про себе з найкращого боку в ряді гандбольних турнірів, юнацькій першості, а згодом і в національному чемпіонаті серед жіночих колективів першої ліги, де дівчата здобули путівку до когорти сильніших, посівши друге місце після тернопільської «Говерли».

На заваді в організаторів команди постало фінансове питання. Для участі в національному чемпіонаті серед команд вищої ліги, куди потрапила «Мальва», необхідні кошти. Адміністрація ДЮСШ – 1 і спортивного клубу «Гарт», не знайшовши необхідних коштів для участі в змаганнях сильніших, прийняла єдине рішення залишитись знову в першій лізі, щоб зберегти команду.

Поки що черкаська «Мальва» розпочинає перший тур чергової національної першості в рідному місті в ранзі призера першої ліги.

[На фото – жіноча гандбольна команда «Мальва»: Ганна Луцек, Вікторія Краснова, Жанна Посмик, Оксана Корнієнко, Тетяна Алтуїна, Світлана Грицик, старший тренер Л. С. Фролова, Олена Резнір, Тетяна Усенко, Наталя Горєва, Тетяна Федорова, Олена Барвінок, Ярослава Стороженко, Наталя Пуш, тренер О. О. Фролов].

43. Страшевич В. *«Я вдячний спорту»* / В. Страшевич // Черкаський край. – 1994. – 10 листопада (№ 128). – С. 6.

У стислій кореспонденції йдеться про випускника факультету фізичного виховання Черкаського педінституту Андрія Хіміча*, який в жовтні 1964 року піднявся на вищу сходинку п'єдесталу XVIII Олімпійських ігор у Токіо. З тих пір минуло тридцять років. До олімпійської медалі додалося «золото» неодноразового чемпіона Європи, призера світової першості, переможця ряду регат в Румунії, Польщі, Німеччині. Заслужений майстер спорту СРСР, заслужений тренер України був наставником збірних команд Радянського Союзу і Болгарії. Його вихованці завоювали звання олімпійських чемпіонів і призерів світової першості.

Андрій Іванович назавжди поріднився з спортом, вірний цьому захопленню й зараз. Він працює старшим тренером Чорнобаївської ДЮСШ, готує майбутніх олімпійців з числа сільської молоді.

44. Віргуш Н. *Від сесії до сесії – невесело* / Н. Віргуш // Черкаський край. – 1994. – 17 листопада (№ 131). – С. 2.

Подається інтерв'ю з головою профкому Черкаського педінституту М. Г. Чобітком із нагоди святкування Міжнародного дня студентів. Микола Григорович зазначив: «хоча ми й відзначатимемо в якійсь мірі це загальноу студентське свято, але далеко не так, як би нам цього хотілося. Немає коштів на організацію і проведення масових заходів, як до речі, не мають їх студенти, аби хоч якось самим вчитися і жити. Або вірніше – виживати, бо при стипендії 276 тисяч карбованців, якої вистачає хіба що на 10 обідів, іншого слова, яке б окреслювало сьогоднішній стан нашого студентства, і не знайдеш».

* А. І. Хіміч – відомий український спортсмен з веслування на каное, Олімпійський чемпіон (Токіо, 1964 р.) на каное-двійці, дистанція 1000 метрів. Заслужений майстер спорту (1964 р.), заслужений тренер УРСР (1966). Чемпіон Європи (1961, 1965), чемпіон СРСР (1961–1966 рр.) у складі різних екіпажів на різні дистанції. Випускник факультету фізвиховання Черкаського педінституту.

Попри всі негаразди, студентство залишається вірним своїм традиціям. Діють досить активно в інституті 2 народних художніх самодіяльних колективи: хорова капела – лауреат Всеукраїнського конкурсу ім. Леонтовича та лауреат міжнародного конкурсу танцювальний ансамбль «Черкашанка», театр мініатюр, спортклуб, члени якого неодноразово посідали призові місця на спартакіадах педвузів України. А Юрій Євсейчик став переможцем кубка світу з греко-римської боротьби.

«Є у нас контакти і з за кордоном» – наголосив голова профкому. «Студенти факультету іноземних мов проходять стажування в навчальних закладах США та Англії, а в нашому інституті працюють викладачі з США. Вивчають російську мову в нашому інституті студенти із Сирії. І все ж більшість зв'язків обірвано, – в тому числі з вузами Росії, Польщі та ін. з економічних причин. Та й що говорити, коли педінститут має вже кілька позовів до суду через те, що не може вчасно оплатити борги за електроенергію, паливо, телефонний зв'язок. Не вистачає коштів на оновлення в лабораторіях обладнання, не можуть передплатити необхідні періодичні та наукові видання не тільки студенти й викладачі – інститут не має коштів, аби придбати для своєї бібліотеки достатню кількість підручників та посібників. Але незважаючи на всі проблеми студенти прагнуть знань: більше половини юнаків і дівчат вчать на «добре» і «відмінно». Профспілка ж, у свою чергу, намагається хоч якось пом'якшити їх економічне становище: це – і матеріальна допомога малозабезпеченим студентам, і оздоровлення студентів на базі «Сокирно» та в освітянських профілакторіях «Мрія» та «Зміна», організація торгівлі найнеобхіднішими речами за помірними цінами, тощо».

45. У вихорі танцю // Черкаський край. – 1994. – 26 листопада (№ 135). – С. 8.

У замітці йде мова про танцювальний ансамбль Черкаського педагогічного інституту «Черкашанка» – лауреат міжнародного конкурсу народного танцю, яким керує заслужений працівник культури України Валентин Луценко. Танцювальний колектив побував у Польщі, Югославії, Сирії, Німеччині, Чехії і Словаччині. Його іскрометні виступи знайомлять глядачів з українським народним мистецтвом, сприяють зміцненню зв'язків з іншими народами.

[На фото – виступ танцювального ансамблю «Черкашанка»].

46. Зіменков Ю. *Олександр Феденко – найкращий спортсмен Черкащини в рік собаки* / Ю. Зіменков // Молодь Черкащини. – 1994. – 31 грудня (№ 52). – С. 3.

У матеріалі рубрики «Спорт» повідомляє про те, що майстер спорту міжнародного класу з велогонок на треці, студент ЧДПІ Олександр Феденко став найкращим спортсменом області сезону 1994 року. Він неодноразово був переможцем і призером престижних міжнародних змагань. Олександр – кандидат до олімпійської збірної України.

47. Гавришкевич В. *Щасливі* / В. Гавришкевич // Черкаський край. – 1995. – 1 січня (№ 1). – С. 5.

Олена Стьопочкіна*, 20-річна чемпіонка світу з боротьби самбо, випускниця Черкаського педагогічного інституту розповідає про те, як минув рік, як досягла мети та чого бажає на порозі Нового року.

«Цей рік, як ніякий інший, напружений, насичений змаганнями. Якщо до цього я виступала як здюдоїста, то в 1994 році – по боротьбі самбо» – відзначила чемпіонка. Вона стала чемпіонкою України і Європи по самбо, в складі збірної України виступала на міжнародних змаганнях у Ржеві, де вибороли третє місце, а в особистому заліку усміхнулася фортуна – виграла кубок світу. Виконала норму майстра спорту міжнародного класу. У звичайному житті – одержала диплом після закінчення педінституту, тренує дітей в ДЮСШ.

48. Черкасов О. *Самі й для себе* / О. Черкасов // Черкаський край. – 1995. – 26 січня (№ 10). – С. 2.

У дописі рубрики «Доба» розповідається про те, що Черкаський педагогічний інститут розширює підготовку для своїх потреб наукових кадрів на власній базі. При десяти кафедрах вузу створено аспірантуру. Тут навчаються майбутні науковці, зокрема з фізики, психології, педагогіки, хімії, української й російської мов і літератур.

Нині в інституті 30 аспірантів. Ближчим часом мають бути створені наукові ради, що дозволить вести захист кандидатських дисертацій на місці.

Колись чи не перший в інституті аспірант з'явився на кафедрі фізіології, у професора М. К. Босого. Це був Іван Давиденко**.

* О. Стьопочкіна – багаторазова чемпіонка світу по боротьбі самбо і здюдо, випускниця Черкаського педагогічного інституту.

** І. М. Давиденко – доктор біологічних наук, професор, у 1983–1993 рр. очолював кафедру анатомії та фізіології людини і тварин Черкаського педінституту.

Згодом він прийняв кафедру від свого вчителя. А тепер кафедрою завідує вже його вихованець Володимир Лизогуб*. Так склалося три покоління науковців однієї кафедри. У перспективі – створення при вузі і докторантури.

49. Миколенко В. *Під егідою академії* / В. Миколенко // Черкаський край. – 1995. – 25 лютого (№ 23). – С. 2.

При Черкаському педагогічному інституті відкрито центр досліджень історії Середнього Подніпров'я Інституту історії Національної академії наук України – повідомляє кореспондент у рубриці «Доба». Діяльність цього регіонального підрозділу академічної науки буде підпорядкована комплексному вивченню багатого на історичні події минулого нашого краю.

Наявність науково-дослідницького центру позитивно впливатиме не тільки на формування місцевих науково-педагогічних кадрів, а й на підготовку фахівців-істориків на історичному факультеті педінституту. Наслідки наукових пошуків знаходитимуть своє висвітлення у наукових збірниках, які передбачається щороку видавати у Черкасах. У плані роботи центру – дослідження конкретних проблем історії Середнього Подніпров'я, проведення регіональних, всеукраїнських та міжнародних науково-практичних заходів.

У відкритті центру взяв участь директор Інституту історії, член-кореспондент НАН України В. А. Смолій, представники облвиконкому, Золотоніського та Черкаського райвиконкомів та громадських організацій.

50. Шана великому Кобзарю // Черкаський край. – 1995. – 11 березня (№ 28). – С. 1.

У стислому матеріалі повідомляється про проведення урочистого вечора з нагоди 181-ї річниці з дня народження Т. Г. Шевченка в обласному музично-драматичному театрі. Слово про поета-революціонера сказав завідувач кафедрою української літератури Черкаського педінституту В. Т. Поліщук.

Вшанування пам'яті поета відбулося на його батьківщині – в селах Шевченкове, Моринці, а також у Каневі.

* В. С. Лизогуб – нині доктор біологічних наук, професор, завідувач кафедри анатомії та фізіології людини і тварин Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького, заслужений діяч науки і техніки. Директор НДІ фізіології ім. М. Босого. Випускник Черкаського педінституту, у 1986–1991 рр. очолював факультет фізвиховання.

51. Дорошина Л. *«Незбагнений апостол» – книга, що «греблі рве»* / Л. Дорошина // Молодь Черкащини. – 1995. – 18 березня (№ 12). – С. 12.

Нещодавно в музеї «Кобзаря» відбулася презентація нової книжки відомого літературознавця, викладача ЧДПІ Василя Пахаренка «Незбагнений апостол». Автор ставить наголос на другому складі. Адже Шевченко всебічно вивчений і досліджений, ще й досі залишається до кінця не збагненим як особистість і як поет.

Василь Пахаренко своєю книжкою намагається проаналізувати і спростувати ті стереотипи у сприйнятті Великого Кобзаря, що історично склалися і вкорінилися у свідомості. Він переконаний, що Шевченко, як ніхто у світі, розумів душу свого народу і передбачав долю України, долю нації. [На фото С. Косенка – В. Пахаренко].

52. Страшевич В. *«Золота» Юлія* / В. Страшевич // Черкаський край. – 1995. – 20 травня (№ 56). – С. 6.

Автор кореспонденції інформує читача про підсумки традиційних республіканських змагань з веслування на байдарках і каное на Кубок «Великого Дніпра» у Дніпропетровську. Цього разу змагання вилились у міжнародні, адже поряд з українськими спортсменами виступали веслувальники Росії, Білорусії та Ізраїлю.

Успішно виступила Юлія Трощенко, студентка-першокурсниця факультету фізичного виховання Черкаського педінституту. Їй скорилися три дистанції змагань: спочатку Юлія перемогла в спринтерській гонці на 200 м на байдарці-одиночці, а потім була першою на 500-метровій дистанції, згодом в парі з миколаївською веслувальницею знову піднялася на вищий щабель п'єдесталу. Отже – три золоті нагороди. Щасливий був насамперед батько – Володимир Григорович, який готував дочку до змагань.

Черкаські спортсмени ввійшли до збірної команди України, яка нині в Черкасах готується до юніорської першості світу в Японії.

53. В управлінні Служби безпеки – новий начальник // Черкаський край. – 1995. – 17 серпня (№ 93). – С. 1.

В інформаційному матеріалі повідомляється про те, що Указом Президента України Л. Д. Кучми від 9 серпня 1995 року начальником Управління Служби безпеки України по Черкаській області призначено полковника В. С. Отрешка, колишнього випускника Черкаського педагогічного інституту. Після закінчення педінституту працював Володимир Сергійович у цьому ж закладі. З 1979 року

– на військовій службі в органах державної безпеки. Пройшов усі щаблі оперативної роботи аж до заступника начальника УСБУ по Черкаській області.

54. Васильченко В. *Стане університетом педінститут* / В. Васильченко // Молодь Черкащини. – 1995. – 2 вересня (№ 36). – С. 11.

23 вересня – в день початку святкування ювілейних роковин Богдана Хмельницького, Президент України Леонід Кучма вручить Черкаському педінституту документи про надання йому статусу національного університету. Віднині він носитиме ім'я Богдана Хмельницького.

55. Страшевич В. *Додому – на «фіати»* / Страшевич В. // Черкаський край. – 1995. – 9 вересня (№ 102). – С. 1.

У редакційному матеріалі рубрики «Спорт» розповідається про завершення 39-ї міжнародної шосейної велогонки, що раніше проводилася як меморіал Героя Радянського Союзу В. Скопенка. Нині це престижна міжнародна гонка українсько-польської дружби, присвячена пам'яті жертв другої світової війни. Вона дала путівку у великий спорт багатьом видатним спортсменам, зокрема, черкаському велогонщику на треку, майстру спорту міжнародного класу, студенту Черкаського педінституту Олександру Феденку.

Міжнародна гонка простяглася більш як на півтори тисячі кілометрів – від українського Дрогобича до польського міста Замосця. Черкастю знадобилося 19 год. 34 хв. 15 сек., щоб подолати всі етапи гонки. Олександр став переможцем, подолав трасу на двох велоколесах, а додому повернеться на «чотирьох», бо, згідно з положенням, переможцю вручається автомобіль польської марки «Фіат». Перемога – велика радість і для заслуженого тренера України Тетяни Новицької – наставника Олександра.

56. Прядко О. *Студентські прогули тепер стануть платними* / О. Прядко // Молодь Черкащини. – 1995. – 25 вересня (№ 39). – С. 9.

У Черкаському педагогічному інституті будуть введені штрафні санкції за прогули практичних занять і Perezдачу екзаменів. Орієнтовно година додаткового заняття з викладачем для студента коштуватиме 150 тисяч карбованців.

Оплачувати «репетиторство» з пропущеного матеріалу викладачам будуть студенти, які пропустили практичні заняття без поважних причин.

57. Педінститут став університетом // Черкаський край. – 1995. – 12 жовтня (№ 116). – С. 1.

Кабінет Міністрів України 6 жовтня цього року прийняв постанову про створення Черкаського державного університету на базі Черкаського педагогічного інституту, що ліквідується – йдеться в редакційному матеріалі.

Створення університету буде здійснено у межах асигнувань на підготовку кадрів, що передбачаються Міністерством освіти. Уряд погодився з пропозицією Черкаської обласної державної адміністрації, підтриманої Міністерством освіти, про присвоєння імені видатного українського державного діяча і полководця Богдана Хмельницького Черкаському державному університету і надалі він буде іменуватись – Черкаським державним університетом імені Богдана Хмельницького.

58. Мельниченко В. Пам'ятаймо минуле / В. Мельниченко // Черкаський край. – 1995. – 12 жовтня (№ 116). – С. 2.

Один з матеріалів рубрики «Панорама: факти, події, думки» інформує читача про проведення у Черкасах VII Всеукраїнської наукової конференції «Історичне краєзнавство в Україні: традиції і сучасність», яка була організована Національною академією наук України, міністерствами освіти, культури та мистецтв, облдержадміністрацією, Черкаським педінститутом та рядом інших організацій. В ній взяла участь велика група вчених з Києва у складі академіків. Т. Тронька, В. А. Смоля, докторів історичних наук М. Ф. Дмитрієнко, В. Г. Сарбея, М. В. Ковалю та інших відомих істориків, краєзнавчий та педагогічний актив області, викладачі черкаських вузів, студенти-історики.

Учасники конференції обговорили актуальні питання організації історико-краєзнавчої роботи як складової частини вивчення минулого і важливого пізнавально-виховного фактора, що формує духовний світ людей. У відповідях та повідомленнях розкрито чимало малодосліджених сторінок різних періодів вітчизняної історії, зокрема, визвольної війни під проводом Богдана Хмельницького.

За підсумками конференції видано збірку матеріалів. Серед його авторів – 29 академіків і докторів наук, 93 кандидати наук.

59. Нікітенко Л. «Богдан Хмельницький і Хмельниччина у фольклорі та літературі» / Л. Нікітенко // Черкаський край. – 1995. – 14 жовтня (№ 117). – С. 1.

У Черкаському державному університеті імені Богдана Хмельницького відбулася міжвузівська науково-практична конференція на тему: «Богдан Хмельницький і Хмельниччина у фольклорі та літературі». Її провели обласна державна адміністрація, управління освіти облдержадміністрації та щойно перейменований в університет наш педінститут.

Шість годин працювали науковці Черкас, Рівного, Тернополя, Івано-Франківська, Полтави та інших міст держави.

З доповіддю «Богдан Хмельницький і Черкащина» виступив заступник голови обласної Ради облдержадміністрації по виконавчій роботі Анатолій Кузьмінський*.

60. Нікітченко Н. Це ще не вечір / Н. Нікітченко // Черкаський край. – 1995. – 14 жовтня (№ 117). – С. 2.

Автор кореспонденції, доцент кафедри біології Черкаського державного університету розповідає про відзначення 75-річчя з дня народження відомого науковця і викладача Сергія Левковича Самарського**, який майже 30 років працював на кафедрі зоології педінституту.

С. Л. Самарський – автор підручників, посібників і монографій з питань зоології, екології і охорони природи, опублікував 130 наукових праць, багато років був незмінним ректором на громадських засадах університету «Природа», керівником кафедри зоології.

61. Тясминський А. Відродження гандболу / А. Тясминський // Черкаський край. – 1995. – 17 жовтня (№ 118). – С. 4.

Автор статті наголошує на популярності одного з видів спорту – гандболу. Він нагадує, що в 60 – 70-х роках на різних змаганнях чудову гру демонструвала жіноча команда «Освіта» Черкаського педінституту – десятикратний переможець студентських ігор СРСР, неодноразовий чемпіон і призер країни. Справжніми майстрами зарекомендували тоді себе Галина Осадча, Валентина Мишина, Людмила Синепольська, Тамара Куценко та ін.

На жаль, поступово упав інтерес до гандболу. Про нього почали забувати навіть у школах. І подвійно приємно, що популярний вид спорту почав нарешті відроджуватись у Пастирському, Носачевому та інших селах Смілянського району. А найбільше його прихиль-

*А. І. Кузьмінський – доктор педагогічних наук, професор, ректор Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького у 2000–2005 рр. і 2007–2014 рр.

** С. Л. Самарський – відомий вчений-зоолог, професор, автор низки підручників і посібників, завідував кафедрою зоології ЧДІІ в 1966–1977 рр.

ників у селі Балаклєї. Завдяки випускнику Черкаського педінституту, вчителю фізкультури Юрію Ткаченку більше 60 дівчат захоплюються гандболом.

62. Страшевич В. *Черкаські серед найсильніших* / В. Страшевич // Черкаський край. – 1995. – 19 жовтня (№ 119). – С. 4.

У замітці йде мова про черговий національний чемпіонат з триатлону, який проходив у Житомирі. Виступаючи по повній програмі триатлону – 1500 м плавання, 40 км велогонка та 10 км біг, – черкаська команда в складі кандидатів у майстри спорту Віталія Снесаря, Дениса Фіщука і Дмитра Майданника посіла друге місце серед чоловічих колективів, поступившись львів'янам. Студент Черкаського державного університету Денис Фіщук став срібним призером серед юніорів, а студент пожежно-технічного училища Віталій Снесар посів четверте місце серед чоловіків. Фіщука зараховано до складу збірної команди України для участі в європейській першості. Серед юніорок першокурсниця держуніверситету Марина Білоус завоювала бронзову нагороду. Готував команду до змагань тренер, майстер спорту Павло Лавриненко.

63. Малява Д. *Змінилась тільки вівіска* / Д. Малява // Молодь Черкащини. – 1995. – 21 жовтня (№ 43). – С. 12.

Прем'єр-міністр Євген Марчук нарешті підписав постанову Кабінету Міністрів про створення на базі Черкаського педагогічного інституту державного університету імені Богдана Хмельницького. Ректором цього закладу є Федір Боєчко, який очолював колишній ЧДПІ.

64. Туліна Т. *Університетський хор – гордість нашого міста* / Т. Туліна // Місто. – 1996. – 5 січня (№ 1). – С. 2.

Визначну подію минулого року – надання Черкаському педінституту офіційного статусу університету імені Б. Хмельницького – черкаські відзначили у Палаці культури «Дружба народів». Після урочистостей відбувся великий концерт, у якому взяли участь кращі професійні сили, а також університетські самодіяльні колективи.

Як завжди, приніс естетичну насолоду своєю злагодженою й високою виконавчою культурою університетський хор, що розпочав свій виступ виконанням під керівництвом заслуженого працівника культури України Е. С. Кравченкова давнього студентського гімну «Гаудеамус» латинською мовою.

Цей хор був заснований в 1980 р. й відразу ж заявив про себе як про активну культурно-музичну силу. Саме він став ініціатором і

незмінним учасником щорічних свят хорової музики в Черкасах. У його репертуарі – неперевершені зразки світової та вітчизняної класики, народні твори й кращі творіння сучасних композиторів, причому рівень їх виконання був настільки високим, що в 1985 р. хорова капела одержала високе звання народної, а в 1992 році здобула перемогу у II турі Всеукраїнського конкурсу хорового мистецтва імені Леонтовича.

Приємно, що студенти, оволодіваючи хоровою майстерністю, водночас отримують знання, пов'язані з методикою організації художньої самодіяльності в школах, що є давньою традицією вузу з його виразною педагогічною спрямованістю. Захоплено співають у хорі майбутні вчителі фізики, математики, біології.

Керівництво університету добре розуміє, яку значну роль в зміцненні мистецької інтелігенції міста відіграє капела. Тому ректор, член-кореспондент Академії педагогічних наук України, професор Ф. Ф. Боєчко всіляко її підтримує.

65. Синьоок Г. *Шлях до університету* / Г. Синьоок // Місто. – 1996. – 10 січня (№ 2). – С. 2.

Між Черкаським державним університетом та Першою міською гімназією вже тривалий час існують сталі зв'язки. Чимало випускників гімназії поповнили ряди студентів. Так, у 1996 році 17 випускників гімназії стали студентами університету. Нинішнього року в гімназії працює Мала академія з англійської мови, де старшокласники займаються науковими дослідженнями під керівництвом досвідчених фахівців університету. 17 викладачів цього вищого навчального закладу працюють у гімназії, серед них і Ю. В. Триус, проректор, кандидат фізико-математичних наук. От і наприкінці року відбулася зустріч викладачів університету з гімназистами, де представники двох сторін намагалися прискорити підписання угоди про співробітництво.

66. Шипша В. *Чемпіонат з міні-футболу* / В. Шипша // Молодь Черкащини. – 1996. – 27 січня (№ 5). – С. 1.

У четвер 25 січня в Палаці спорту «Будівельник» відбулося урочисте відкриття VI чемпіонату з міні-футболу на Кубок відомого українського футболіста Івана Яремчука. На відкритті він побажав командам успіху.

Іван Яремчук – випускник факультету фізкультури Черкаського педінституту, у Черкасах грав 8 сезонів.

67. Страшевич В. *На мускульній тязі* / В. Страшевич // Черкаський край. – 1996. – 3 лютого (№ 13). – С. 8.

У матеріалі рубрики «Спорт» повідомляється про підсумки зимового національного чемпіонату України з велотрекового спорту у Черкасах. У змаганнях брав участь черкаський міжнародний майстер спорту Олександр Феденко, який завоював дві золоті нагороди. Спочатку в заїзді командної гонки переслідування на 4 км, а наступного дня в груповій гонці на 160 км по треку з 16 проміжними фінішами. Третю нагороду – медаль срібного гатунку черкаський гонщик завоював в індивідуальній гонці переслідування на 4 км, поступившись першстю срібному призеру світового чемпіонату А. Яценку з Євпаторії.

Олександр Феденко – студент Черкаського державного університету, навчається на факультеті фізичного виховання і спорту, виступає за збірний колектив спортивного товариства профспілок «Україна» під керівництвом заслуженого тренера України з Черкас Т. Новицької. Олександр – кандидат збірної команди України, яка готується до XXV Олімпійських ігор в Атланті (США).

Його дружина Тетяна Стяжкіна* теж увійшла до олімпійської команди України з велотреку, вона «президентський олімпійський стипендіат». Поки що О. Феденко в складі олімпійської збірної України відправляється до Італії, де на міланському треку візьме участь у шестиденній парній гонці.

68. Страшевич В. *Олімпійська путівка майже в кишені* / В. Страшевич // Черкаський край. – 1996. – 6 лютого (№ 14). – С. 4.

Кореспонденція рубрики «Спорт» інформує читача про підсумки міжнародного турніру найсильніших атлетів з греко-римської боротьби в турецькому місті Ізмірі. У змаганнях взяли участь борці з 15 країн. Нашу країну представляли гіганти-важковики черкаський динамівець, студент Черкаського держуніверситету Юрій Євсейчик та рівненський колосівець Петро Коток. Обидва майстри спорту міжнародного класу, кандидати до збірної національної олімпійської дружини. Саме вони стали фіналістами цих змагань, цього разу у своїй ваговій категорії понад 130 кг боролися за єдину путівку в національній команді України до участі в олімпійській Атланті (США).

* Т. А. Стяжкіна – випускниця факультету фізичного виховання Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького (2003 р.), МСМК з велоспорту. Чемпіонка України, Чемпіонка Європи. Член національної збірної команди України на XXIX Літніх Олімпійських іграх у Пекіні.

Гострий поєдинок між ними закінчився повною перемогою черкаського динамівця. Це вже півроку до закріплення в олімпійській дружині України. Останній буде зроблено у лютому на чемпіонаті країни в Маріуполі.

Радість перемоги свого вихованця у турнірі розділив і його наставник майстер спорту Анатолій Самоха.

69. Нікітенко Л. *Про «Софіївку» пісню складаємо* / Л. Нікітенко // Черкаський край. – 1996. – 10 лютого (№ 16). – С. 6.

У дописі йдеться про оголошення обласною музичною спілкою разом з «Черкаським краєм» конкурсу на кращу пісню про дендропарк «Софіївка», 200-річчя якого відзначається цієї осені. Свої вірші також запропонувала студентка Черкаського державного університету Леся Гончаренко.

70. Буслик М. *Указку – на лижах* / М. Буслик // Черкаський край. – 1996. – 13 лютого (№ 17). – С. 1.

Автор замітки повідомляє про проведення змагань лижників галузевих обкомів профспілок у Черкасах. На галявині вишикувались спортсмени – люди різного віку і найрізноманітніших професій, які назавжди залишилися палкими прихильниками цього виду спорту. Серед чоловіків на дистанції 5000 м, чий вік «за 40 років» переміг старший викладач Черкаського державного університету, майстер спорту Володимир Калиниченко.

[На фото М. Буслика – «Мороз спортсменам не завада – всі стартують із задоволенням»].

71. З олімпійським прицілом // Черкаський край. – 1996. – 17 лютого (№ 19). – С. 2.

Редакційний матеріал рубрики «Панорама: факти, події, думки» повідомляє про те, що обласною державною адміністрацією намічені і реалізуються додаткові заходи щодо розвитку фізкультури і спорту, його масовості та результативності. Зокрема, розпорядженням голови облдержадміністрації збільшені грошові норми витрат на проведення спортивних зборів і змагань.

З урахуванням пропозицій спортсменів затверджено план підготовки до XXVI Олімпійських ігор, які мають відбутися у липні цього року в американському місті Атланта.

Кандидатами до збірної України зараховані шість найбільш результативних спортсменів Черкащини: Тетяна Стяжкіна і студент

Черкаського держуніверситету Олександр Феденко (велоспорт), Олександр Крикун (легка атлетика), випускниця Черкаського педінституту Олена Стьопочкіна (дзюдо і самбо), студент держуніверситету Юрій Євсейчик (греко-римська боротьба) і Олександр Хімич (академічне веслування).

[На фото М. Буслика – «Група черкаських спортсменів – кандидатів до олімпійської збірної України»].

72. Кутовий О. *З бідного інституту зробили бідний університет* / О. Кутовий // Молодь Черкащини. – 1996. – 24 лютого (№ 9). – С. 4.

6 жовтня минулого року Черкаський педінститут Указом Президента України переіменовано в Черкаський державний університет імені Богдана Хмельницького. За традицією, після 100 днів керування на новій посаді ректор вузу Федір Боєчко розповідає про нові кроки, про рішення, прийняті за цей час.

За словами ректора, на університетську систему навчання переведені всі факультети. З вересня цього року будемо проводити набір на чисто університетські факультети: хімічний, біологічний, фізичний, факультет програмного забезпечення автоматизованих систем, факультет прикладної математики.

Університетська система навчання передбачає глибше вивчення будь-якого предмета. Фінансування не покращилося, кошти надходять у дуже малому обсязі. Планується відкрити правознавчий, медичний факультет, філософсько-психологічний, економічний факультети та факультет журналістики.

73. Страшевич В. *Важка дорога до Олімпу* / В. Страшевич // Черкаський край. – 1996. – 2 березня (№ 25). – С. 6.

У рубриці «Спорт» серед інших міститься й інформація про підсумки фіналу 1-ї літньої спартакиади України за участю команд областей і м. Києва, що стало прелюдією до Олімпійських ігор в Атланті. Черкаські спортсмени посіли друге місце, випередивши спортивні області: Миколаївську, АР Крим та ін.

Кандидатами до олімпійської збірної України увійшли від товариства «Україна» черкаські О. Хімич* – з академічного веслування та велотрековики Т. Стяжкіна і студент Черкаського держуніверситету О. Феденко.

* О. І. Хімич – випускник факультету фізичного виховання Черкаського педінституту (1998 р.), учасник літніх Олімпійських ігор в Атланті.

74. Мельниченко В. *В поєднанні досвіду і молодості* / В. Мельниченко // Черкаський край. – 1996. – 2 березня (№ 25). – С. 8.

Дописувач повідомляє, що з утворенням у жовтні минулого року Черкаського державного університету імені Б. Хмельницького перед його колективом постали відповідальні завдання щодо проведення рівня науково-навчального процесу у відповідність до свого нового статусу. Важливою складовою цієї роботи є зміцнення кадрового потенціалу університету.

Нещодавно професорсько-викладацький склад поповнився ще одним доктором наук. Ним став завідувач кафедри історії України А. Ю. Чабан, який успішно захистив дисертацію на тему «Середнє Подніпров'я в історії України з найдавніших часів до середини XVII століття». Результати багаторічної дослідницької праці А. Ю. Чабана* знайшли відображення в монографії «Витоки», понад 30 наукових публікаціях, ряді навчальних посібників та методичних рекомендаціях для навчальних закладів. Ним введено до наукового обігу значний обсяг нових даних щодо вказаної території, в тому числі і Черкащини.

75. Черкащина вишановує Кобзаря // Черкаський край. – 1996. – 7 березня (№ 27). – С. 1.

У стислій замітці йдеться про проведення в обласному музично-драматичному театрі літературно-мистецького вечора, присвяченого 182-й річниці від дня народження Т. Г. Шевченка. З доповіддю про Кобзаря виступив завідувач кафедри української літератури Черкаського державного університету ім. Б. Хмельницького В. Т. Поліщук.

76. Страшевич В. *Олена за себе постоїть. І на н'єдесталі теж* / В. Страшевич // Черкаський край. – 1996. – 19 березня (№ 31). – С. 4.

У редакційному матеріалі рубрики «Спорт» розповідається про випускницю Черкаського педінституту, майстра спорту з товариства «Колос» Олену Стьопочкіну, яка у минулому сезоні зійшла на вищий щабель спартакиадного п'єдесталу. В нинішньому сезоні в

* А. Ю. Чабан – 1991–2000 р. старший викладач, доцент, професор, завідувач кафедри історії України Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького, 2006–2007 рр. – завідувач кафедри історіографії, джерелознавства та спеціальних історичних дисциплін. З 2010 року – професор кафедри археології та спеціальних галузей історичної науки Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького, Член правління Черкаської обласної організації Всеукраїнської спілки краєзнавців, почесний член Всеукраїнської спілки краєзнавців. Під його керівництвом діє науковий Центр вивчення історії Середнього Подніпров'я.

чемпіонаті України з боротьби самбо в Харкові Олена виборювала почесний титул. У своїй ваговій категорії випередила всіх суперниць, і вкотре стала чемпіонкою країни.

77. Страшевич В. *Триатлон набирає сили* / В. Страшевич // Черкаський край. – 1996. – 19 березня (№ 31). – С. 4.

Автор замітки в рубриці «Спорт» повідомляє про підготовку спортсменів-триатлоністів до нового спартакіадного сезону. Першою ластівкою стала юнацька першість Черкас серед юнаків і дівчат 1981 року народження і молодших, вихованців наставників ДЮСШ «Спартак» майстрів спорту Лариси Підгірської та Павла Лавриненка. До складу національних збірних команд України увійшли юніор другокурсник Черкаського держуніверситету Денис Фіщук, його напарники Дмитро Майданик і Віталій Снесар. Вони діяльно готуються до чемпіонату Європи, який відбудеться у липні в угорському місті Самбатхеї.

Нинішній спортивний сезон для черкаських триатлоністів буде напруженим. Їх чекає чемпіонат України в Києві, де черкаські лицарі плавання, велосипеду та бігу обов'язково будуть у трійці призерів в особистому і командному заліках.

Вінцем підготовки черкасців стане участь у Всеукраїнських змаганнях на відкритому чемпіонаті товариства «Динамо», які пройдуть у Черкасах 26–27 липня.

78. Страшевич В. *Медалі морських багатоборців* / В. Страшевич // Черкаський край. – 1996. – 6 квітня (№ 39). – С. 8.

У рубриці «Спорт» вміщена й інформація про проведення в Черкасах першості України з морського багатоборства за участю провідних збірних команд областей, міст Києва та Черкас. До програми входили змагання з плавання, кульової стрільби і легкоатлетичного спорту. На старті вийшли команди дівчат, жінок і чоловіків – понад сто учасників.

Черкаська команда області посіла друге місце. Переможцем серед юнаків став студент Черкаського державного університету Денис Фіщук, у чоловіків – курсант пожежно-технічного училища Віталій Снесар. Жінки Черкащини посіли друге місце, а дівчата – третє.

Готували команди черкащан до змагань заслужений тренер України С. Каданцев*, тренери Л. Скорогляд та В. Фіщук.

* С. Д. Каданцев – майстер спорту, заслужений тренер України.

79. Страшевич В. *Спонсор роздає нагороди* / В. Страшевич В. // Черкаський край. – 1996. – 27 квітня (№ 47). – С. 8.

У матеріалі йдеться про підсумки відкритого чемпіонату Черкас з сучасного дуатлону (біг 5 км – велогонка 20 км – біг 3 км), в якому взяли участь понад 70 учасників з обласного центру, Києва, Житомира, Керчі і Тального. Абсолютним чемпіоном серед чоловіків 15–35 років став майстер спорту, курсант Черкаського пожежно-технічного училища Віталій Снесар. Друге місце посів студент II курсу Черкаського держуніверситету Денис Фіщук.

80. Мельниченко В. *Щоб по-справжньому любити рідний край, його треба добре знати* / В. Мельниченко // Черкаський край. – 1996. – 16 травня (№ 52). – С. 4.

Автор статті, викладач Черкаського державного університету ім. Б. Хмельницького, наголошує на тому, що Черкаський край, як і все Середнє Подніпров'я, привертав, а нині особливо привертає увагу дослідників минувшини.

Активними учасниками дослідно-пошукової роботи є краєзнавці області, які продовжують добрі традиції, започатковані ще М. Максимовичем. Одним з головних напрямів їх практичної роботи залишається дослідження маловідомих сторінок минувшини краю періоду Визвольної війни українського народу середини XVII ст. під проводом Богдана Хмельницького.

Обласна організація краєзнавців посилила увагу до роботи з молодими дослідниками. Провідною установою у цій справі став відкритий у 1993 році історичний факультет Черкаського державного університету, на базі якого нещодавно створено Центр досліджень історії Середнього Подніпров'я інституту історії НАН України. Викладачі та студенти університету – активні учасники краєзнавчих досліджень, науково-практичних заходів, а М. Ф. Пономаренко, П. П. Соса та інші члени правління спілки краєзнавців – часті гості в студентських аудиторіях університету та інших навчальних закладах області.

81. Мельниченко В. *Вісті з університету* / В. Мельниченко // Місто. – 1996. – 22 травня (№ 21). – С. 3.

Нещодавно в Черкаському державному університеті ім. Б. Хмельницького відбулася Всеукраїнська конференція молодих науковців «Інформаційні технології в науці та освіті», в якій взяли участь представники наукових шкіл Києва, Харкова, Львова, Дніпропетровська та ін.

Учасники конференції обговорили актуальні проблеми використання сучасних досягнень інформатики у практичній роботі. Серед авторів доповідей і повідомлень – понад 40 викладачів, аспірантів і студентів вузу.

82. Мельниченко В. *Вісті з університету* / В. Мельниченко // Місто. – 1996. – 22 травня (№ 21). – С. 3.

Допис інформує про те, що студент третього курсу фізичного факультету Андрій Ковальчук отримав стипендію Президента України. В цьому році за його авторством виходить три статті – одна у Німеччині, а ще дві – в академічному журналі «Металофізика і новітні технології».

83. Молодці силачі // Черкаський край. – 1996. – 25 травня (№ 56). – С. 8.

Один із матеріалів рубрики «Спорт» інформує про перебіг змагань на першість України з пауерліфтингу серед юніорів та дівчат 1973–1976 років народження в Полтаві.

На вищу сходинку п'єдесталу піднявся студент Черкаського держуніверситету Юрій Крутенко. Майбутній філолог вже має срібну нагороду чемпіонату Європи, семиразовий рекордсмен. Тому у супервазі до 125 кг Юрію не було рівних. Не склав йому конкуренції і напарник по команді Геннадій Данилов. Студент Черкаського держуніверситету факультету фізвиховання в цій категорії завоював срібну медаль першості.

Срібні нагороди завоювали майстер спорту Людмила Миколенко (вага до 52 кг) – майбутній спортивний фахівець з Черкаського держуніверситету та учень СПТУ-20 Микола Тимошенко (вага до 56 кг). Нинішній виступ черкащан дозволив їм посісти друге командне місце, поступившись донеччанам. Готували команду до змагань наставники Анатолій Стеценко та майстер спорту Андрій Коваль.

Черкаські розпочали підготовку до відповідальних стартів у Празі, Черкасах, Будапешті та Копенгагені.

84. Страшевич В. *У призерах змагань* / В. Страшевич // Черкаський край. – 1996. – 13 червня. (№ 63). – С. 4.

Кореспонденцію рубрики «Спорт» присвячено підсумкам Міжнародних змагань легкоатлетів на призи Олімпійських чемпіонів в Одесі. Черкаські легкоатлети, вихованці наставників Олександра Старовойтова* та заслуженого тренера України Володимира Лузана

* Нині тренер Черкаської школи олімпійського резерву.

(колишніх випускників Черкаського педінституту), успішно стартували в змаганнях. Срібним призером з бігу на 400 м став Володимир Пасека (ЧІТІ), який пробіг цю дистанцію з кандидатською нормою – 49,1 сек.. Треті місця посіли Надія Ткаченко («Колос») на середній дистанції 800 м – 2 хв. 07,1 сек., та студент Черкаського держуніверситету Сергій Зачепа – 3000 м за 8 хв. 23,3 сек.

85. Краєзнавець – звучить гордо // Черкаський край. – 1996. – 20 липня (№ 79). – С. 8.

«В обласному краєзнавчому музеї відбулася звітно-виборча конференція обласної організації Всеукраїнської спілки краєзнавців» – йдеться в замітці.

Обласна спілка краєзнавців продовжила кращі традиції краєзнавства на Черкащині. За наслідками краєзнавчих досліджень в області видано ряд друкованих збірок та окремих матеріалів. Започатковано випуск тематичного збірника «Краєзнавство Черкащини». Серед найактивніших кращі краєзнавці: М. Ф. Пономаренко, В. М. Мельниченко, Ф. А. Непийвода, В. Б. Страшевич, С. І. Кривенко, О. М. Костюкова, В. Ф. Мицик, М. П. Іщенко. Велику допомогу у роботі обласної спілки краєзнавців надає кафедра історії України Черкаського державного університету ім. Б. Хмельницького, яку очолює доктор історичних наук А. Ю. Чабан.

86. Григорович О. *Це було 1500 років тому* / О. Григорович // Черкаський край. – 1996. – 27 липня (№ 82). – С. 6.

У статті рубрики «Подих історії» розглядаються питання участі студентів історичного факультету Черкаського держуніверситету у археологічних розкопках на черкаській вулиці Остафія Дашковича. Керівник експедиції Михайло Сиволап уже третій сезон, хоч і не кожного року підряд, а з перервами, працює тут із своїми помічниками і колегами. Дослідники сивої минувшини розкопали, несподівано для себе, могильник часів так званої Черняхівської культури (II – початку V століть нашої ери).

«Цей історичний період вивчено ще цілком недостатньо. Тож наші розкопки дуже актуальні і вже дозволили внести поправки в загальноєвропейську хронологію» – зазначив Михайло Павлович.

87. Страшевич В. *Олімпійські традиції тривають* / В. Страшевич // Черкаський край. – 1996. – 3 серпня (№ 85). – С. 6.

Інформаційний матеріал повідомляє про те, що олімпійські традиції черкасців, розпочаті у 1956 році на Мельбурнській олімпіаді

стайером Іваном Чернявським, були підхоплені колишніми випускниками Черкаського педінституту, чемпіоном XVIII Олімпійських ігор у Токіо, веслувальником Андрієм Хімічем та учасником XX Мюнхенських ігор, спринтером Володимиром Атамасем.

А нині їх підтримали одразу три Олександрі: Феденко (велотрек) – студент Черкаського держуніверситету, Хіміч (академічне веслування) та Крикун (метання молота). Вони стали учасниками XXVI Олімпійських ігор в Атланті (США). Командну гонку з переслідуванням на 4 км успішно розпочав велоквартет української команди, в якій виступав Олександр Феденко (тренер – заслужений тренер України Т. Новицька). Команда пододала кваліфікацію і попередню гонку, де зустрілась у чвертьфінальному заїзді з колективом гонщиків Російської Федерації і поступилася їм.

88. Юрко Н. *Дехто рветься до знань* / Н. Юрко // Молодь Черкащини. – 1996. – 7 вересня (№ 37). – С. 5.

Цього року охочих стати студентами Черкаського державного університету було 410 осіб більше, ніж торік, усього 1610 осіб. Але ж, згідно з держзамовленням, було лише 650 місць. Найбільший конкурс був на факультетах іноземних мов, історичному, математичному і, як не дивно, факультеті фізичного виховання.

Як визначив ректор Федір Федорович Боєчко, рівень підготовки абітурієнтів цього року значно вищий. Приблизно 300 з них мали золоті та срібні медалі, з випускників середніх закладів – дипломи з відзнакою. Передбачені навчальні місця і для тих, хто може дозволити собі отримати освіту за гроші. Зараз таких уже 200 першокурсників, але заяви продовжують надходити.

Цього року вперше провів набір новий факультет програмного забезпечення, обчислювальної техніки і автоматизованих систем управління. Він набрав 50 студентів (конкурс 2 особи на місце).

89. Васильєв А. *Обганяючи вітер* / А. Васильєв // Черкаський край. – 1996. – 17 жовтн. (№ 116). – С. 4.

Автор замітки у рубриці «Спорт» повідомляє про підсумки чемпіонату світу з велотрекового спорту в шахтарському місті Манчестері (Англія).

19-річна студентка Черкаського держуніверситету, майстер спорту міжнародного класу з велотреку Тетяна Стяжкіна, виступаючи у престижній груповій гонці на 24 км за участю провідних гонщиків, по очках завоювала четверте місце. Радість успішного виступу

спортсменки поділила і її наставниця, заслужений тренер України Тетяна Новицька.

90. Страшевич В. *Рейс Черкаси – Бомбей відкладено* / В. Страшевич // Черкаський край. – 1996. – 26 жовтня (№ 120). – С. 6.

Матеріал рубрики «Спорт» інформує про підсумки змагань Кубка України з пауерліфтингу у Львові, в якому взяли участь 18 збірних команд областей і м. Києва.

Черкаські силачі, вихованці тренерів майстрів спорту міжнародного класу Всеволода Бабенка, Андрія Ковалю та їх колеги Анатолія Стеценка посіли шосте місце, виступаючи неповним складом. Золоту медаль переможця здобув тренер ДЮСШ «Вікторія» Андрій Коваль у ваговій категорії до 67 кг. Бронзова нагорода дісталася студентці Черкаського держуніверситету Людмилі Миколенко (вага до 82 кг). Четверті місця посіли Олег Молокоєдов (вага до 82 кг) та Сергій Лавриненко (вага до 100 кг).

Прикро, але не знайшлося коштів на участь чемпіона континенту Всеволода Бабенка в чемпіонаті світу в індійському місті Бомбеї.

91. Гончаренко Л. *Тут витає дух Ковалевських і Ейнштейнів. Черкаському університету імені Богдана Хмельницького – 75 років* / Л. Гончаренко // Черкаський край. – 1996. – 28 листопада (№ 132). – С. 3.

Подається інтерв'ю з ректором Черкаського державного університету ім. Б. Хмельницького, професором, членом-кореспондентом АПН України Ф. Ф. Боєчком з нагоди 75-річного ювілею університету.

Ректор університету нагадує, що непростий шлях становлення пройшов цей заклад: від інституту народної освіти 1921 року до педагогічного інституту – 1933 рік, і нарешті – державного університету – 1995-й. «Набуття нового статусу відкриває перед нами широкі можливості для реалізації головного завдання вищої школи – всебічної і ґрунтовної підготовки майбутніх фахівців різних спеціальностей, формування у них високих громадянських якостей», – зазначив Федір Федорович. Саме на це спрямовуються усі зусилля колективу, який напружено працює над удосконаленням навчально-виховного процесу, розширенням сфери наукових досліджень, зміцненням навчально-матеріальної бази.

Відповідаючи на запитання кореспондента, Федір Федорович зосередився на важливих питаннях життя ВНЗ. З 1 вересня розпочали свою роботу вже не сім, а 10 факультетів, на яких навчається понад 4,5 тисячі студентів, у тому числі на першому курсі 1055 осіб.

На яких готуються фахівці не лише для освіти, а й для інших галузей цілого ряду необхідних для Черкаської та сусідніх областей спеціальностей. Важливу роль у підготовці науково-педагогічних кадрів відіграє аспірантура, яка діє при університеті уже більше 30 років і готує кадри із 17 спеціальностей. Випускники аспірантури успішно захищають кандидатські дисертації.

В університеті склались наукові школи професорів О. В. Баєвої (з проблем реабілітації імунного статусу у дітей після аварії на ЧАЕС), М. Е. Фонкіча (з фізичної оптики), Т. С. Яценко (з соціальної психології), І. М. Давиденка (з фізіологічних основ трудової і спортивної діяльності учнів), І. Я. Мінського (з шкільної гігієни), І. І. Кукурудзи (з соціально-економічних наслідків ринкової трансформації економіки України), А. М. Гусака (з фазових перетворень і дифузії у сплавах), С. А. Жаботинської (з когнітивних досліджень мови), Ф. Ф. Боєчка (з проблем біохімії харчування).

Усі ці школи охоплюють викладачів, аспірантів і студентів, які плідно ведуть наукові дослідження, за результатами яких щороку публікують понад 300 монографій, підручників, навчальних посібників, наукових доповідей і статей, захищають до 10 докторських і кандидатських дисертацій та сотні дипломних робіт.

Нині навчальний процес і науково-дослідницьку роботу в університеті здійснюють більше 400 викладачів, серед яких 3 академіки, 3 члени-кореспонденти Академії наук, 32 доктори наук, професори та 154 кандидати наук, доценти. Університет має в основному сучасну матеріально-технічну базу. До послуг студентів – 4 навчальні корпуси, 5 гуртожитків, бібліотека з фондом до мільйона одиниць, 3 спортзали, оздоровчо-спортивний табір та ін. Завершується будівництво шостого гуртожитку на 608 місць.

За 75 років свого існування в університеті підготовлено більше 40 тисяч висококваліфікованих спеціалістів. Багато з них стали керівниками навчальних закладів, підприємств і організацій, державними і громадськими діячами, академіками, докторами та кандидатами наук, народними та заслуженими учителями, письменниками. Серед колишніх випускників є Герой Соціалістичної праці, Герой Радянського Союзу, чемпіони України та Олімпійських ігор та багато інших заслужених людей.

92. Цибенко В. *Університет привітав з ювілеєм Президент України Л. Кучма* / В. Цибенко // Черкаський край. – 1996. – 7 грудня (№ 136). – С. 1.

Голова Черкаської обласної держадміністрації вітає викладачів, усіх працівників Черкаського державного університету імені Богдана Хмельницького з визначною пам'ятною подією – 75-річчям від дня заснування. «Пройшовши непростий шлях розвитку, університет нині є добре знаним науковим і культурним центром не тільки в регіоні, а й Україні» – відзначив В. Цибенко.

В університеті сформувався працьовитий, висококваліфікований професорсько-викладацький колектив. Імена професорів Ф. Ф. Боєчка, О. В. Баєвої, Г. О. Бугаєнка*, А. М. Гусака, С. А. Жаботинської, М. Е. Фонкіча**, Т. С. Яценко та багатьох інших вчених добре відомі в наукових колах не тільки нашої держави, а й близького і далекого зарубіжжя. Завдяки зусиллям колективу в університеті здійснюється комплекс заходів щодо реформування процесу навчання і виховання студентської молоді, підвищення якості підготовки кадрів, зміцнення матеріально-технічної бази.

Голова адміністрації щиро побажав викладачам, студентам, усім працівникам університету міцного здоров'я, щастя, миру і добра, нових творчих здобутків у праці та навчанні на благо незалежної України. Свої вітання ювілярам передав і Президент України Л. Д. Кучма.

93. Мельниченко В. *Університет привітав з ювілеєм Президент України Л. Кучма* / В. Мельниченко // Черкаський край. – 1996. – 7 грудня (№ 136). – С. 1.

Автор репортажу повідомляє про те, що у Палаці культури «Дружба народів» відбулися урочисті збори колективу Черкаського держуніверситету і представників громадськості з нагоди 75-річчя вузу. Голова облради і облдержадміністрації В. Цибенко зачитав привітання ювілярам, яке надіслав Президент України Л. Кучма, поздоровив колектив університету зі святом, вручив свідоцтва про присвоєння почесних звань групі викладачів університету.

Відбувся ряд інших заходів, присвячених ювілею. Колишній випускник вузу, відомий черкаський художник Іван Гайдук передав колективу виконаний ним портрет Богдана Хмельницького, ім'я якого носить університет. В головному навчальному корпусі розгорнута виставка творів художника, присвячена ювілею вузу.

* Г. О. Бугаєнка – професор, відомий фахівець у галузі теоретичної фізики, автор чисельних підручників та посібників для студентів ВНЗ з теоретичної механіки, електродинаміки, теорії відносності.

** М. Е. Фонкіч – професор, 38 років очолював кафедру фізики Черкаського педінституту, автор багатьох наукових і методичних праць.

94. В числі кращих // Черкаський край. – 1997. – 29 січня (№ 8). – С. 6.

У дописі рубрики «Спорт» розповідається про підсумки змагань з боротьби самбо. В десятці кращих спортсменок-самбісток драбівська вихованка, колишня випускниця Черкаського педінституту, майстер спорту Олена Стьопочкіна, срібний призер чемпіонату світу, неодноразовий чемпіон країни, переможець багатьох міжнародних змагань.

95. Брат С. Вчителя тягнув за вуха увесь район / С. Брат // Черкаський край. – 1997. – 12 лютого (№ 12). – С. 1.

Замітку присвячено святкуванню шестидесятиріччя народного вчителя, академіка Академії педагогічних наук України, директора Сахнівської середньої школи, випускника Черкаського педінституту Олександра Антоновича Захаренка. Серед гостей, які прийшли привітати ювіляра були і представники Черкаського державного університету ім. Б. Хмельницького. З нагоди шестидесятиріччя відомого педагога черкаське видавництво видало його книгу «Поспішаймо робити добро...» – роздуми про долю освіти і дитини, вчителя і родини, краю і Батьківщини.

96. Іваненко Л. Ліберали всіх збирали / Л. Іваненко // Черкаський край. – 1997. – 12 лютого (№ 12). – С. 2.

У низці матеріалів, об'єднаних рубрикою «Панорама: факти, події, думки» міститься й стисла інформація про те, що у Черкасах, на базі клубу НВП «Ротор» відбулась конференція обласної організації ЛІМО – Ліберального молодіжного об'єднання України. Зі звітом про діяльність молодих лібералів області протягом 1996 року виступив голова організації студент Черкаського державного університету Едуард Філь. У роботі конференції також взяли участь представники інших молодіжних партій і течій.

97. Страшевич В. Додому з медалями / В. Страшевич // Черкаський край. – 1997. – 26 березня (№ 24). – С. 6.

У редакційному матеріалі рубрики «Спорт» повідомляється про підсумки Національного чемпіонату України з пауерліфтингу в Маріуполі за участю всіх провідних силових багатоборців.

Золоту медаль здобув черкасець 42-річний майстер спорту міжнародного класу Володимир Іваненко, виступаючи у ваговій категорії 110 кг, набрав у силовому триборстві 935 кг, що є результатом екстракласу.

Серед жінок успішно виступила у ваговій категорії до 52 кг студентка Черкаського держуніверситету Людмила Миколенко. Її результат у багатоборстві 295 кг приніс бронзову нагороду. Четвертим у вазі до 76 кг був черкасець Андрій Коваль – 592 кг. Готували спортсменів тренери Анатолій Стеценко і Андрій Коваль.

98. Глущенко А. Спорт – він і в Замбії спорт / А. Глущенко // Черкаський край. – 1997. – 2 квітня (№ 26). – С. 7.

Автор нариса розповідає про колишню випускницю Черкаського педінституту Ніну Трохимівну Дем'яненко. Ніна Трохимівна давно захоплюється спортом, має високі розряди з багатьох його видів. Ще навчаючись у педінституті, захищала честь України на змаганнях лижників. Два роки підряд була чемпіонкою області. А поряд з цим – захоплення велоспортом і волейболом. Вивчала мотоциклетну, тракторну і автомобільну справу. На початку 80-х Ніна Трохимівна разом зі своїм чоловіком – викладачем англійської мови – деякий час жила в Замбії. Нині Н. Т. Дем'яненко – єдина на Черкащині представниця «слабкої» половини, яка очолює спорткомітет при райдержадміністрації. З її ініціативи започатковано змагання спортивних сімей та працівників автогаражів, причому, сама бере в них активну участь. Торік Ніна Трохимівна добре виступила у своїй віковій групі на обласних змаганнях з легкої атлетики.

Цьогоріч у Н. Т. Дем'яненко подвійний ювілей, один з яких – чверть віку роботи на фізкультурно-спортивній ниві. І не можна не згадати про одну з її заслужених відзнак: звання «Відмінник фізичної культури».

99. Велоспорт // Черкаський край. – 1997. – 25 квітня (№ 33 – 34). – С. 10.

У стислому інформаційному матеріалі рубрики «Спорт за тиждень» повідомляється про перебіг третього етапу велогонки «Сеттімана Бергамаска» («Тиждень Бергамо») в Італії, яка проводиться в 27-й раз, переможцем якої став відомий черкаський велогонщик Олександр Феденко (випускник Черкаського держуніверситету). Він впевнено обійшов таких майстрів велосипедного спорту, як Сворада, Тонкова, Фаустіні та інших. Він був лідером протягом усього етапу, і в результаті вийшов на перше місце.

Олександр у цьому році виповнилося 26 років, приїхав в Італію в 1993 році і зараз виступає за команду із Венеції «Монтеграпа». У цьому році Саша вже перемагав на трасах Аппеннінського півострова в гонці «Джіро ді Романья».

100. Бас В. *Стипендії студентам-інвалідам* / В. Бас // Черкаський край. – 1997. – 7 травня (№ 35). – С. 3.

У замітці йдеться про те, що сім студентів-інвалідів Черкаського держуніверситету та три – Черкаського інженерно-технологічного інституту будуть одержувати з квітня й до кінця нинішнього року стипендії Фонду України соціального захисту інвалідів.

«В цей нелегкий і скрутний для всіх час, говорить – керуючий обласним відділенням фонду В. П. Прудкий, ми вирішили підтримати тих, кому найважче здобувати освіту в сьогоденних умовах, й звернулися з відповідною пропозицією до ректорів вузів Ф. Ф. Бочка та В. І. Бикова. Вони рекомендували персональний склад стипендіатів, у числі яких 9 інвалідів другої та один – третьої груп, кожен з них одержуватиме стипендію в розмірі 50 грн.»

101. Юрко Н. *Продаються медики і вчителі. Задешево* / Н. Юрко // Молодь Черкащини. – 1997. – 5 червня (№ 23). – С. 4.

Про те, як вирішують проблему працевлаштування випускників у Черкаському державному університеті розповів ректор вузу Федір Федорович Боєчко. З 570 випускників більша частина вже має роботу за фахом. Переважна більшість з них буде працювати в школах Черкаської області. Близько ста осіб отримало роботу в Черкасах. І тільки 113 майбутніх учителів залишилися на так званому самостійному працевлаштуванні. Але майже половина з них вже знає, де буде працювати, втім, зовсім не на педагогічній ниві.

102. Страшевич В. *З ювілеєм, наставнику!* / В. Страшевич // Черкаський край. – 1997. – 11 червня (№ 45). – С. 7.

Нарис присвячено керівнику фізичного виховання Черкаського політехнікуму, колишньому випускнику Черкаського педінституту Миколі Леонтійовичу Середі*. На цій посаді М. Л. Середя працює вже 35 років, а до цього був неодноразовим переможцем і призером багатьох престижних змагань. На його рахунку дві золоті та дві срібні медалі I Всеукраїнських ігор сільської молоді. Також були перемоги на студентській першості України, успішні виступи на чемпіонатах країни з естафетного бігу.

Микола Леонтійович зумів знайти своє друге покликання – став арбітром. Тут стало в нагоді все: і диплом про закінчення Черкаського педагогічного інституту, і власний досвід виступів на

* М. Л. Середя – олімпійський арбітр, почесний суддя СРСР, удостоївся звання «Заслужений працівник фізичної культури і спорту України».

бігових доріжках. За досить короткий час став суддею всесоюзної категорії, згодом – «Почесним суддею СРСР». У числі найкращих і найдосвідченіших Микола Леонтійович був запрошений на легкоатлетичні старті ХХІІ Олімпіади, що відбулася в Москві.

Днями М. Л. Середі минуло шістдесят. Вітаючи головного арбітра Черкащини з ювілеєм, спортивна громадськість області щиро зичить йому здоров'я, наснаги й бадьорості – ще на довгі роки. [На знімку – М. Л. Середя серед своїх учнів].

103. Кого найбільше любив декан Любченко? // Молодь Черкащини. – 1997. – 10 липня (№ 28). – С. 6.

Відповіді на це запитання настійливо добивалися випускники факультету іноземних мов на святі вручення їм дипломів. Але Микола Васильович тактовно по-батьківськи не став ділити своїх підопічних на улюблених та інших, щоб кожен пішов з університету, маючи таємну надію, що він був улюбленцем декана. Першими отримали червоні дипломи Оксана Янкова, Сергій Данилюк, Юлія Грабова та ін. Привітали випускників також завкафедри англійської мови Галина Лук'янова та завкафедрою практики англійської мови Людмила Пашіс. Активні учасники університетської художньої самодіяльності Кирило Яковлев та Олександр Карницький востаннє поспівали своїм колегам.

104. Страшевич В. *Студентська сесія проходить успішно* / В. Страшевич // Черкаський край. – 1997. – 23 липня (№ 57). – С. 7.

Подано репортаж з фінального турніру ІІІ Універсіади України з футболу в Одесі за участю восьми найсильніших команд спортклубу вузів. Змагання проводив центральний спортклуб «Гарт». Черкаська команда, створена на базі спортклубу Черкаського держуніверситету (тренери О. Костюк і В. Вернигора) потрапила до підгрупи разом з футбольними колективами Кіровоградської, Одеської і Миколаївської областей.

На попередніх зустрічах черкаські завдали поразки кіровоградцям – 4:0 та миколаївцям – 4:1 та звели нічию – 1:1 матч з одеситами, що дозволило потрапити до фінальної «пульки», де змагалися з іншою підгрупою переможці – львів'яни та кримчани.

Черкаським не поталанило проти львівських футболістів. Вони поступилися – 0:2, а в зустрічі з командою Криму виграли – 5:1. Ця перемога стала вирішальною: черкаські посіли друге місце в турнірі найсильніших студентських команд.

Паралельно відбулися і легкоатлетичні змагання. Пропустивши вперед команди Вінницької і Миколаївської областей, черкаські спортсмени стали третіми серед команд другої групи (з факультетами фізвиховання). Готували команду Л. Нечипоренко, В. Мясков, Д. Глазирін.

105. Нікітенко Л. *Обласну премію імені Максимовича буде вручено на батьківщині вченого* / Л. Нікітенко // Черкаський край. – 1997. – 17 вересня (№ 73). – С. 2.

Автор кореспонденції повідомляє про те, що члени обласної літературно-краєзнавчої комісії вирішили вручити обласну премію імені Максимовича за 1997 рік завідувачу кафедрою української літератури Черкаського держуніверситету Володимиру Поліщуку. Вручення відбудеться в с. Богуславець Золотоніського району.

Опубліковані матеріали Володимира Трохимовича Поліщука мали глибокий науково-краєзнавчий аналіз і познайомили читачів з забутими іменами в історії Черкащини. Лише останнім часом він видрукував більше 20 матеріалів, неодноразово був ініціатором проведення історичних читань та конференцій.

106. Коропенко А. *На велику конференцію з'їхали науковці* / А. Коропенко // Молодь Черкащини. – 1997. – 9 жовтня (№ 41). – С. 5.

У Черкасах розпочала роботу конференція з нагоди 80-річчя Української національно-демократичної революції. Подія цікава не тільки з наукової, але й з громадсько-політичної точки зору. Наукові кола Києва, Львова, Черкас, інших міст мають змогу зробити аналіз концепції Української революції, розібратися з її проблемами, висвітлити питання, пов'язані з директорією, гетьманом Скоропадським. З нагоди ювілею в Черкаському університеті проводяться народні читання. Конференція триватиме три дні.

107. Страшевич В. *Чиста вода Андрія Хіміча* / Черкаський край. – 1997. – 12 грудня (№ 98). – С. 5.

Автор нарису розповідає про відому людину у спортивному світі Андрія Хіміча. Він – перший на Черкащині заслужений майстер спорту СРСР, олімпійський чемпіон з веслування, неодноразовий чемпіон Європи і Радянського Союзу, призер першості світу, заслужений тренер України, переможець багатьох веслувальних регат, відмінник фізичної культури СРСР та володар ще багатьох спортивних титулів.

На факультет фізичного виховання Черкаського педінституту Андрій Хіміч прийшов розрядником з лижного спорту. Навесні, вихованці викладача О. Л. Костюкевича сідали на шестивесельний ял. Це теж входило до тренувальної підготовки лижників. Андрій тоді вже став чемпіоном області, переможцем профспілкової спартакіади, учасником республіканських лижних змагань.

Коли до Черкас вперше привезли каное – невеличкий гостроносий човник, викладач запропонував студентам випробувати новинку, Андрій без вагань відштовхнувшись від причалу, старанно запрацював веслом. Це був його перший старт у велике спортивне життя.

Понад п'ятнадцять років активних занять спортом були для Андрія Івановича вкрай насиченими багатьма змаганнями. Залишилися позаду міжнародні веслувальні регати на румунському озері Снагов, де черкасець приніс своїй команді першу золоту нагороду, перші всесоюзні і республіканські змагання, з яких повертався з медалями різного гатунку, на озері Альбано біля Риму, коли Андрій був у ролі запасного, і традиційна Копенгагенська регата та європейські першості на озері Мальга біля польської Познані, де юнак здобув дві золоті медалі. Веслував разом зі своїм вихованцем Валерієм Дрибасом*. Потім веслувальні траси світової першості в Югославії і Чехословаччині, срібні медалі в нагороду, відомчих стартів.

Найбільше запам'яталася і вразила його в спортивному житті Токійська олімпіада 1964 року. Андрій Іванович стояв біля керма збірних команд колишнього СРСР, України, Болгарії, виховав багатьох здібних спортсменів, чемпіонів країни, Європи, призерів олімпійських ігор. Він організував і керував спортивною школою олімпійського резерву в Черкасах, обладнав перший зимовий веслувальний басейн, зібрав навколо себе тренерів-однодумців. Потім його запросили до Чорнобаю, де й нині працює тренером місцевої ДЮСШ.

Андрій Іванович Хіміч полюбив спорт у ранній юності і залишився вірним цьому покликанню назавжди. Завтра йому виповнюється шістьдесят років.

[На фото В. Ромодана – Андрій Іванович Хіміч].

108. Страшевич В. *Медалі завоювали вдома* / В. Страшевич // Черкаський край. – 1998. – 16 січня (№ 5). – С. 12.

Автор репортажу повідомляє про підсумки змагань на першість України з пауерліфтингу за участю 20 збірних команд вузів та середніх спеціальних закладів. Перші місця посіли студенти

* В. Дрибас – заслужений майстер спорту з веслування

Черкаського держуніверситету, виступаючи двома командами. Переможцями національної першості стали в абсолютній категорії О. Назаренко – третьокурсник факультету фізвиховання, його напарники по команді В. Юрченко (вага до 100 кг), Я. Левковський (вага до 110 кг) та О. Гордієнко (вага до 56 кг) з ВПХУ – 20.

Срібні нагороди отримали Людмила Миколенко – випускниця Черкаського держуніверситету (вага до 52 кг), М. Тимошенко (вага до 60 кг) – з ВПХУ – 20, студенти О. Прядка (вага до 67, 5 кг), Д. Чварко (вага до 75 кг) та О. Панасенко з фізичного факультету (вага до 100 кг). Змагання відбулися в спортзалі факультету фізичного виховання Черкаського держуніверситету, спонсорами яких виступив колектив магазину «Кетлер-Спорт». Готували команди до змагань тренери А. Стеценко, А. Коваль, В. Панасенко та ін.

109. Осипов А. *На книгах – марка «Сіяча»* / А. Осипов // Черкаський край. – 1998. – 28 січня (№ 8). – С. 6.

У стислій інформаційній замітці йдеться про те, що за п'ятиріччя існування видавництва «Сіяч» у Черкасах випустило близько 200 книг. Серед новинок – «Вступ до слов'янської філології» – монографія групи викладачів Черкаського державного університету ім. Б. Хмельницького.

110. Роццаховський С. *Легка атлетика* / С. Роццаховський // Черкаський край. – 1998. – 18 лютого (№ 14). – С. 7.

У добірці матеріалів під рубрикою «Спорт за тиждень» є й інформація про підсумки чемпіонату України з легкої атлетики у Львові в закритих приміщеннях серед дорослих і юніорів.

Серед юніорів чемпіоном України став студент факультету фізичного виховання Черкаського держуніверситету ім. Б. Хмельницького Олексій Гордієнко. Він подолав планку на висоті 2 м 10 см. Друге місце в потрібному стрибку виборола вихованка «Динамо», студентка держуніверситету Олександра Стаднюк (13 м 20 см). Третьою на чемпіонаті України в бігу на 60 м з бар'єрами була черкашанка Юлія Тичко.

111. Успіх черкаської студентки // Черкаський край. – 1998. – 22 квітня (№ 32). – С. 2.

У стислій замітці повідомляється про п'ятикурсницю факультету української філології Черкаського державного університету імені Б. Хмельницького Аліну Пономаренко, яка стала одним з переможців Всеукраїнської олімпіади у Києві на базі Національного педаго-

гічного університету ім. М. Драгоманова. Їй вручено диплом третього ступеня Міністерства освіти України. Успіх обдарованої студентки зумовили друге місце у конкурсі з мови та найвищий бал за теоретично-практичну розробку з методики викладання (науковий керівник доцент Ф. А. Непійвода).

112. Нікітченко Н. *Все залишається людям* / Н. Нікітченко // Черкаський край. – 1998. – 10 червня (№ 46). – С. 8.

Авторка нариса, доцент кафедри біології Черкаського держуніверситету, розповідає про Сергія Левковича Самарського – відомого зоолога, кандидата біологічних наук, доцента кафедри біології Черкаського держуніверситету, який нещодавно на 83-му році пішов із життя.

«Сергія Левковича немає поміж нас. Та залишилося з людьми все, що він встиг зробити» – говорить авторка. Його наукова спадщина велика і багатогранна. Вона налічує 130 наукових праць, серед яких підручники, посібники, монографії, методичні рекомендації, численні статті з питань зоології, екології та охорони природи. Його підручником «Зоологія хребетних» користуються студенти і викладачі в усіх вузах України.

У 1963 році при активній участі С. Л. Самарського була відкрита при кафедрі аспірантура, яку він очолював протягом багатьох років. Через аспірантуру він підготував 19 кандидатів біологічних наук, які плідно працюють у вузах нашої країни і за її межами.

С. Л. Самарський був організатором наукових конференцій, нарад, симпозіумів. Вся його діяльність була присвячена не тільки вивченню живої природи, а й справі популяризації й поширення знань про неї серед широких верств населення. Він був незмінним ректором на громадських засадах університету «Природа», віддав свій хист утвердженню та розвитку товариства охорони природи.

[На знімку – Таким пам'ятають С. Л. Самарського ті, хто його знав].

113. Бас В. *Університет утвердився. Двері його відкриті всім* / В. Бас // Черкаський край. – 1998. – 17 червня (№ 48). – С. 4.

Кореспондент газети провів розмову з ректором Черкаського державного університету імені Б. Хмельницького, професором, членом-кореспондентом Академії педагогічних наук Ф. Ф. Боєчком про сьогоднішній ВНЗ.

«Не минуло й трьох років відтоді як було створено університет, але з певністю можна сказати, що він реально існує і надійно утвердився в новій іпостасі», – відзначив ректор.

За 2,5 роки кількість працівників університету, що мають вчені ступені і звання збільшилася на 11 % і нині становить понад 56 % викладацького складу.

«Якщо раніше ми готували лише педагогів, то сьогодні вже готуємо фахівців для цілого ряду галузей народного господарства. Кількість факультетів збільшилася з 7 до 10. На базі фізико-математичного створено математичний, фізичний і факультет програмного забезпечення обчислювальної техніки і автоматизованих систем, на базі природничого – біологічний і хімічний. Відбувся перший випуск новоствореного історичного факультету» – наголосив Федір Федорович.

Відкрито підготовку з ряду нових спеціальностей: практична психологія, математика й основи економіки, фізика твердого тіла, біологія й екологія, хімія та основи інформатики, історія та етнологія, програмне забезпечення автоматизованих систем та ін. Цього року на базі філологічного факультету будуть готувати й журналістів. Планується також ввести спеціальність практична психологія й соціальна робота. Йде мова й про те, що вже найближчим часом створити правознавчий факультет.

У даний час в університеті навчається 68 аспірантів. Аспірантура відкрита при кафедрах теоретичної фізики, психології, педагогіки, іноземної мови, біології, органічної і біологічної хімії та ін.

Визнання в Україні й за її межами здобули університетські наукові школи, зокрема докторів наук, професорів А. М. Гусака, С. А. Жаботинської, академіка Академії педагогічних наук Т. С. Яценко*, професорів М. Ю. Фонкіча, Г. О. Бугаєнка, В. Л. Омеляненка. Важливим показником рівня наукових досліджень є участь зарубіжних вчених у міжнародних конференціях, що організовуються університетом. Як правило, у них беруть участь вчені з Білорусії, Росії, Болгарії, Франції, Німеччини, США та інших країн. Викладачі й студенти університету нерідко запрошуються на стажування в зарубіжні вузи, зокрема в США, де і зараз працює кілька викладачів.

За останні роки університет добився вагомих успіхів у наукових дослідженнях. Творчі колективи на чолі з професором О. В. Баєвою та Ф. Ф. Боєчком вели дослідження з теми: «Реабілітація імунного статусу дітей через 7–10 років після аварії на ЧАЕС» та «Дослідження впливу академічного навантаження на функції імунної

* Т. С. Яценко – доктор психологічних наук, професор, дійсний член Національної Академії педагогічних наук України, з 1974 р. і по даний час завідувач кафедрою психології Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького.

системи у студентів, що зазнали дії факторів аварії на ЧАЕС». Творчий колектив на чолі з професором А. М. Гусаком досліджував початкові стадії реакційної дифузії та конкуренції проміжних фаз у металевих сплавах. Група науковців, очолюваних завкафедрою педагогіки Л. І. Прокопенко вела дослідження з теми «Науково-організаційні основи забезпечення навчально-виховної діяльності сільської малокомплектної школи». Завідуючий кафедрою історії України професор А. Ю. Чабан спільно з колективом кафедри успішно веде дослідження історії Середнього Подніпров'я. Професор С. А. Жаботинська плідно працює над темою «Дослідження когнітивних і функціональних аспектів іноземної мови». Викладачі вузу опублікували й підготували за останні роки понад 50 підручників і посібників, 13 монографій, 155 методичних розробок.

Щодо навчального процесу ректор сказав: «Поступово зменшується кількість аудиторних занять і збільшується кількість часу для самостійної роботи студентів у кабінетах, лабораторіях та читальних залах».

Переважає більшість студентів навчається на безоплатній основі. Тірік прийнято на безплатне навчання 580 чоловік, на платній основі в середньому навчається 20 % студентів. Серед фізиків і математиків одиниці платять за навчання. Найбільше ж платників вчиться на факультетах іноземних мов, історичному, фізичного виховання, української мови та літератури. Плата за навчання становить від 350 до 650 гривень за семестр.

У межах 45 % студентів в університеті навчається за адресно-цільовим направленням. Цьогоріч випускається понад 600 фахівців і близько 60 % з них знають, де будуть працювати.

На 80 % університет забезпечує студентів гуртожитками. Є 5 гуртожитків, шостий на 608 місць будується.

Всього в університеті навчається близько 4,5 тисячі студентів. Планується створення медичного факультету.

Ректорат приділяє велику увагу поліпшенню умов навчальної та науково-дослідницької роботи. Нині є 171 комп'ютер, проектується окреме приміщення університетської бібліотеки. На часі будівництво нового сучасного корпусу фізкультурного факультету. В останні роки завдяки підтримці облдержадміністрації ряд працівників вузу одержав державні квартири.

114. Бас В. Сплав думки на основі дифузії / В. Бас // Черкаський край. – 1998. – 26 червня (№ 51). – С. 2.

У дописі йдеться про те, що Черкаський держуніверситет має добрі традиції наукових досліджень у галузі фізики твердого тіла. Нині основний напрямок досліджень – дифузія та фазові перетворення у сплавах. Наукова школа доктора наук, професора, завідуючого кафедрою теоретичної фізики Андрія Михайловича Гусака здобула визнання не тільки в Україні, а й за рубежом.

Свідченням цього стала міжнародна наукова конференція на тему «Дифузія та дифузійні фазові перетворення у сплавах», яка проходить нині в Черкасах. На неї прибули 26 учасників з 12 країн – США, Франції, Німеччини, Австрії, Австралії, Польщі. Серед авторитетних гостей – зірка першої величини в галузі сплавів, французький учений Жан Флібер. У відкритті конференції взяли участь заступник голови облдержадміністрації А. І. Кузьмінський, начальник Головного управління науки Міносвіти України С. І. Сидоренко та представник адміністрації Президента О. П. Ващенко

[На фото В. Баса – Професор Юло Угасте (Естонія), Вільям Джонсон (США) та А. М. Гусак; Жан Флорбер – світило в галузі сплавів та матеріалознавства].

115. Страшевич В. *Черкасців чекає Загреб* / В. Страшевич // Черкаський край. – 1998. – 17 липня (№ 57). – С. 10.

Матеріал рубрики «Арена» повідомляє про підсумки міжнародних змагань з веслування на приз видатної спортсменки, олімпійської чемпіонки Юлії Рибчинської у Дніпропетровську. У складі збірної команди центральної ради спорттовариства «Україна» були й черкаські байдарочники, студенти з факультету фізичного виховання Черкаського держуніверситету Анатолій Калініченко та інженерно-технологічного інституту Олександр Тараненко. Вони на 5-кілометровій дистанції посіли третє місце на байдарці-двійці і вперше подолали майстерський рубіж. Радість своїх вихованців розділив і їх наставник – тренер Анатолій Іванович Кравчук.

Перспективних байдарочників зараховано до збірної студентської команди України для підготовки і участі в першості серед студентів в югославському місті Загребі.

116. Оржиченко В. *Добридень, університет!* / В. Оржиченко // Черкаський край. – 1998. – 22 липня (№ 58). – С. 3.

Репортаж присвячено перебігу вступних екзаменів у Черкаському державному університеті. Біля чотириповерхового корпусу університету, де йдуть іспити, вболівають за своїх дітей-абітурієнтів батьки. Доступ у корпус суворо обмежений.

У супроводі проректора університету, професора І. І. Кукурудзи фотокореспондент пройшов поверхами корпусу, де екзаменують абітурієнтів. Проходять іспити в підготовлених приміщеннях, в спокійній, доброзичливій обстановці. Абітурієнти в переважній більшості демонструють високі знання.

Серед випускників – близько 300 шкільних медалістів, і тих, хто з відзнакою закінчив середні спеціальні навчальні заклади. Серед них – Таня Лациба із села Вотилівки Лисянського району. Здобувши атестат із золотою медаллю, вона вирішила поступати на історичний факультет університету. На «відмінно» склала перший іспит, і тут же екзаменатори професор А. Ю. Чабан та доцент Л. Д. Статі привітали її з успішним вступом до вузу.

Не приховує задоволення голова приймальної комісії, ректор університету, професор Ф. Ф. Боечко. За його словами вступає 1225 юнаків і дівчат. Найбільший конкурс на факультети історичний, іноземної мови, біологічний та математичний – в межах 3–3,5 особи.

Університет робить впевнені кроки на шляху свого дальшого становлення й розвитку. Цьогоріч тут відкрито навчання з ряду нових спеціальностей: психологія й соціальна робота, соціальна педагогіка й музика, економічна теорія, українська мова й література та журналістика.

Збільшено кількість спеціальностей, яких можна набути на заочному відділенні університету. Окрім фаху з української філології, фізичного виховання й історії, тепер у вузі заочно можна одержати диплом зі спеціальностей: іноземна мова, біологія, програмне забезпечення, математика. З більшості спеціальностей введено екстернат, що дає можливість працювати й закінчити вуз за 3–4 роки.

[На фото О. Оржиченка – 1. Не рідшає «уболівальників» біля корпусу університету; 2. Під дверима екзаменаторської кімнати абітурієнти чекають своєї долі; 3. Вчорашню випускницю школи, а тепер студентку Таню Лацибу першими привітали екзаменатори – професор А. Ю. Чабан та доцент Л. Д. Статі].

117. Ще є шанс // Черкаський край. – 1998. – 14 серпня (№ 65). – С. 12.

У стислій інформації повідомляється про підсумки вступних змагань у Черкаському держуніверситеті. З 1225 абітурієнтів 560, як і передбачено держзамовленням, стали студентами. Однак ще не все втрачено для тих, хто успішно склав вступні іспити, але не пройшов за конкурсом – вони можуть скористатися контрактною

(платною) формою навчання. Адже плата за навчання в університеті нижча, ніж в інших вузах.

118. Страшевич В. *На лижах... До Болгарії* / В. Страшевич // Черкаський край. – 1998. – 9 вересня (№ 72). – С. 8.

Автор замітки у рубриці «Спорт» повідомляє про те, що спортивні орієнтувальними на лижах, студенти Черкаського держуніверситету Олексій Калініченко, Володимир Москаленко та Олексій Єрмошко разом з тренером майстром спорту Володимиром Калініченком готуються до чемпіонату світу серед юніорів, який відбудеться в березні наступного року в Болгарії.

Студенти стали переможцями всеукраїнських змагань, ввійшли до складу збірної національної команди України. Після серії навчально-тренувальних зборів та участі у змаганнях на кубок Поділля в Хмельницькому, черкасці будуть стартувати в чемпіонаті України в Дніпропетровську.

119. Страшевич В. *«Золота гиря» Юрія Петренка* / В. Страшевич // Черкаський край. – 1998. – 4 грудня (№ 97). – С. 2.

Автор нарису розповідає про відомого черкаського майстра спорту міжнародного класу, викладача держуніверситету Юрія Петренка*. Він впевнено піднімався на верхній щабель п'єдесталу в змаганнях різного рангу з гирьового спорту. Вже п'ять років поспіль Юрій стає переможцем міжнародного класу на призи «Спортивної газети», втретє завойовує звання чемпіона на чемпіонаті України в Кіровограді. А в Києві на Першій Всеукраїнській спартакіаді профспілок йому скорилися три національні рекорди у ваговій категорії до 75 кг, і – велика золота нагорода.

Нещодавно на чемпіонаті світу з гирьового спорту у Борисполі за участю найсильніших атлетів з багатьох країн СНД та близького зарубіжжя почесний титул здобув Юрій Петренко. До цього він двічі ставав срібним призером, і ось у Борисполі, набравши 220 залікових балів, піднявши 32-кілограмову гирю позмінно по 110 разів, Юрій вперше в своїй категорії завойовував золоту нагороду.

Юрій Петренко закінчив два вузи – Київський інститут інженерів цивільної авіації та Черкаський держуніверситет, де і працює на факультеті фізичного виховання.

* Ю. О. Петренко – кандидат біологічних наук, доцент кафедри анатомії, фізіології та фізичної реабілітації Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького, Заслужений майстер спорту України.

120. Коваль Н. *Танцює «Черкащанка»* / Н. Коваль // Нова доба. – 1999. – 12 січня (№ 7). – С. 7.

Допис студентки III курсу ЧДУ розповідає про народний ансамбль «Черкащанка». Ансамбль виріс із студентського танцювального гуртка при Черкаського педінституті 1953 р. Відтоді гурт здобув популярність та шире визнання. «Черкащанка» – золотий лауреат численних фестивалів, широко відомий не тільки на батьківщині, а й за кордоном. Сьогодні у колективі близько 40 учасників. Це студенти Черкаського університету та ЧІТІ, вчителі, учні міських шкіл. Багато юнаків та дівчат прийшли в ансамбль ще школярами, але й тепер, вступивши до вузу, знаходять час для репетицій.

У репертуарі «Черкащанки» 45 хореографічних композицій, більшість з яких – побутові, сюжетні народні танці різних регіонів України. Валентин Луценко, художній керівник, скромно пояснив: «Черкащанка» хоч і перейшла вже межу самодіяльності, працює на професійному рівні, однак ще має резерви для вдосконалення виконавської майстерності». Причина – відсутність умов.

121. З полону забуття // Черкаський край. – 1999. – 20 січня (№ 5). – С. 8.

У рубриці «День новий народився...» міститься інформація про те, що доцент Черкаського державного університету ім. Б. Хмельницького Володимир Поліщук відомий своїми благородними клопотами про повернення із забуття імен і творчості письменників-земляків, які потрапили в полон часу, були піддані репресіям. До серії книг цих авторів додалося нове видання – «Вибрані поезії» Олени Журливої. Упорядником книги і автором передмови виступив Володимир Поліщук.

122. Наукові записки університету // Черкаський край. – 1999. – 10 березня (№ 19). – С. 8.

Серед матеріалів рубрики «День новий народився...» вміщена й інформація про те, що Черкаський державний університет ім. Б. Хмельницького має тепер власне видавництво. Для нього створено належну поліграфічну базу. Це дозволяє розширювати випуск навчально-методичної і наукової літератури.

Важливим досягненням стало видання «Наукових записок» університету. Їх випускають двічі на рік у чотирьох серіях – природничих, психолого-педагогічних, філологічних і соціально-гуманітарних наук.

123. Латенко О. *Про Шевченка розповідає радіостанція* / О. Латенко // Черкаський край. – 1999. – 12 березня (№ 20). – С. 12.

Студентка повідомляє про те, що 185-ту річницю з дня народження Тараса Шевченка широко відзначають студенти і викладачі Черкаського державного університету. З ініціативи завідуючого кафедрою української літератури Володимира Трохимовича Поліщука відбувається ряд цікавих заходів, приурочених до знаменної дати. Протягом цього тижня студенти з передач університетської радіостанції дізнаються про маловідомі сторінки життя і творчості великого поета.

124. Василенко В. *В новій академії – нові академіки* / В. Василенко // Черкаський край. – 1999. – 19 березня (№ 22). – С. 2.

У дописі йдеться про те, що у Києві створено Українську академію наук, головним завданням якої визначено узагальнення досвіду і практики наукового осмислення історичних подій, явищ, фактів у минулому і сьогоденні України, яку очолив відомий український історик, віце-прем'єр В. А. Смолій.

Свій внесок у розвиток вітчизняної історичної науки вносять і черкаські науковці, насамперед історики Черкаського державного університету ім. Б. Хмельницького. Академіками УАН стали доктори історичних наук, професори цього вузу А. Ю. Чабан і А. Г. Морозов.

125. Страшевич В. *Петренку немає рівних* / В. Страшевич // Черкаський край. – 1999. – 19 березня (№ 22). – С. 2.

Кореспонденція рубрики «Спорт» інформує читача про підсумки кубку України з гирьового спорту у Харкові за участю кращих атлетів з 11 областей країни та м. Києва.

Черкаську область представляв чемпіон і рекордсмен світу, майстер спорту міжнародного класу Юрій Петренко, працівник Черкаського держуніверситету, представник товариства «Україна».

У квітні Юрія Петренка чекає чемпіонат світу, який відбудеться у Казані.

126. Салій М. *У глядачів шалено боліли долоні* / М. Салій // Черкаський край. – 1999. – 26 березня (№ 24). – С. 2.

Авторка замітки, студентка Черкаського державного університету розповідає про підсумки заключного концерту лауреатів II Всеукраїнського фестивалю профспілок Черкаської області в Палаці культури «Дружба народів». На Черкащині в ньому взяли участь близько 300 колективів художньої самодіяльності. Серед дипломантів –

ансамбль «Дружба» ВАТ «Азот», ансамбль «Черкашанка» Черкаського держуніверситету, ансамбль української пісні «Веселка».

Звання «Народний самодіяльний колектив профспілок України» удостоєний шоу-балет «Каприз».

127. Плюс філософія // Черкаський край. – 1999. – 31 березня (№ 25). – С. 8.

Під рубрикою «День новий народився...» вміщено редакційний матеріал про розширення спектру галузей, фахівців з яких готує для народного господарства Черкаський державний університет ім. Б. Хмельницького. Нинішнього навчального року до 22 спеціальностей додалися ще дві – соціальна педагогіка й мова і економічна теорія. У майбутньому році до числа добавиться ще одна спеціальність – філософія.

128. Тарас Шевченко і європейська культура // Черкаський край. – 1999. – 21 квітня (№ 31). – С. 1.

В інформаційному матеріалі розповідається про те, що важливою подією з нагоди 185-річчя з дня народження великого сина України Т. Г. Шевченка стане міжнародний симпозіум «Тарас Шевченко і європейська культура», який відкрився в Черкасах.

На наукове зібрання приїхали вчені, діячі культури з усіх кінців України, гості з-за кордону. Серед організаторів симпозіуму, який проходить під егідою облдержадміністрації, – Інститут літератури імені Т. Г. Шевченка НАН України, Черкаський державний університет, Київський національний університет.

Прозвучали доповіді директора Інституту літератури ім. Т. Г. Шевченка, академіка М. Г. Жулинського, професора Львівського університету Т. Ю. Салиги, професора Вампаріївського університету із США, доктора Мар'яни Рубчак, та ін.

129. Дзюбак Р. *Талановитій молоді потрібна допомога* / Р. Дзюбак // Черкаський край. – 1999. – 21 квітня (№ 31). – С. 5.

Авторка статті, заступник директора з навчально-методичної роботи обласного інституту післядипломної освіти педагогічних працівників, розповідає про те, що за п'ять років існування обласного відділення Малої академії наук 33 учні Черкаської області – члени академії стали призерами всеукраїнських конкурсів.

Всі колишні члени обласного відділення академії нині навчаються у вузах. Серед них Тетяна Криворот – навчається на другому курсі Черкаського держуніверситету, Андрій Домаш – студент цього ж вузу.

130. Михайлюк Ю. *Про регіональну історію – на міжнародному рівні* / Ю. Михайлюк // Черкаський край. – 1999. – 7 травня (№ 35). – С. 2.

Автор статті, викладач Черкаського держуніверситету, розповідає про роботу науковців Черкаського державного університету над дослідженням історії важливої історико-географічної частини України – Середнього Подніпров'я, основну частину якого складає Черкащина. Одним з етапів цієї роботи стала міжнародна наукова конференція «Етносоціальні процеси на Середньому Подніпров'ї: минуле і сучасність», що відбулася на базі університету. Її учасники розкрили різні аспекти етносоціальних процесів на середньо-подніпровських землях. Всебічне обговорення проблеми дало можливість обґрунтувати висновок про те, що Середнє Подніпров'я впродовж віків відіграло цілком самостійну роль і перебувало в центрі подій, які визначали весь хід вітчизняної історії.

Матеріали наукової конференції будуть видані окремим збірником, до якого увійдуть дослідницькі праці черкаських науковців, зокрема А. Чабана, А. Морозова, М. Шамрая, В. Гоцуляка, В. Масенка, В. Мельниченка, групи дослідників проблеми з Києва, Львова, Литви, Росії.

131. Комп'ютер усе знає // Черкаський край. – 1999. – 2 червня (№ 42). – С. 8.

Про запровадження комп'ютеризації процесів управління навчальним закладом йдеться в редакційному матеріалі. Для цього в Черкаському держуніверситеті створено інформаційний центр, який має вихід на Інтернет.

У дію введено програми для відповідних підрозділів – бухгалтерії, відділу кадрів, деканату кожного факультету. Працює інформаційно-пошукова система «Ректорат», у якій можна одержати всі необхідні відомості про кожного студента.

132. Трохименко В. *На вічних крилах рушників любові* / В. Трохименко // Нова доба. – 1999. – 8 червня (№ 45). – С. 4–5.

Попадається інтерв'ю з доцентом кафедри української літератури Черкаського державного університету ім. Б. Хмельницького, директором діючого тут музею українського рушника Світлою Китовою.

Уже понад сімсот рушників тихою лебединою зграєю злетілися до Черкаського університету імені Богдана Хмельницького, де в

унікальному музеї знайшли велике розуміння і надійний захист. Світлана Андріївна часто розмовляє зі своїми лебединокрилими друзями. Вона мріє про створення Всеукраїнського музею рушника, де було б представлено це мистецтво одночасно з усіх регіонів.

Читаючи лекції в університеті, проводячи велелюдні екскурсії, Світлана Андріївна вважає себе звичайною простою сільською жінкою. [На фото – С. А. Китова].

133. Майборода Л. *Студентські сім'ї: життя на дві стипендії, зате з одним конспектом!* / Л. Майборода, Прядко О. / Нова доба. – 1999. – 12 червня (№ 47). – С. 2.

Матеріал розповідає що, у Черкаському університеті ім. Б. Хмельницького навчається 57 сімейних пар. Як не дивно, особливо одружуватися люблять математики – серед студентів цього факультету – 20 студентських сімей. З не зовсім секретних даних вузівського профкому стало відомо, що: 36 з 57 студентських сімей мешкають у гуртожитку, 19 – живуть з батьками і лише 1 студентська родина має власну квартиру. Власне джерело прибутку мають лише 4 родини студентів, 34 – перебуває на утриманні батьків. У 31 студентській парі є діти. Студентські пари розповідають, як їм живеться в сьогоднішніх умовах, що змінюється, коли прекрасні мрії перетворюються на життєвські будні.

134. Теплі слова про педагога // Черкаський край. – 1999. – 14 липня (№ 54). – С. 8.

У кореспонденції розповідається про відзначення ювілею кандидата філологічних наук, доцента Черкаського держуніверситету Ф. А. Непійводи. Колектив шанував Фаню Адамівну, вона почула чимало теплих слів про себе і всі вони були щирими. Цю енергійну жінку добре знає учительство Черкащини: вже багато років Фаня Адамівна навчає студентів рідної мови.

135. Кожевникова Н. *Черкаський університет сприяє відродженню села і підтримує зв'язки із Гарвардом* / Н. Кожевникова // Молодь Черкащини. – 1999. – 26 серпня (№ 34). – С. 3.

На виставці «Україна – крок у майбутнє», що проходила у Києві з 2 по 24 серпня у Національному виставковому Центрі України в день центрального регіону «Соціально-культурний сектор» наповнився різноманітними експонатами, що їх презентував ЧДУ ім. Б. Хмельницького, – найсучаснішими приладами та комп'ютерними програмами, новими монографіями та науково-дослідними

роботами викладачів вузу, виробами студентів. Досягнення вузу значно зацікавили відвідувачів виставки.

Децо про майбутніх студентів та роботу університету розповів ректор ЧДУ Боєчко Федір Федорович та проректор по навчальній роботі Тріус Юрій Васильович. Ректор відмітив, що цього року набір більш вдалий, аніж минулого – як кількісно, так і якісно. Найвищий конкурс був серед бажаючих навчатися на відділенні психології та соціальної роботи – 6 осіб на місце, трохи меншим він був серед випускників на відділення української мови, літератури та журналістики, історії і права, біології та психології – у межах 3 осіб.

В університеті відкрилися відділення економічної теорії, соціальної педагогіки, психології. При університеті діють курси перекваліфікації для вчителів.

За словами Юрія Васильовича, університет підключився до INTERNETу вже близько півтора року, а в березні 1999-го відкрито web-сторінку, де вміщено інформацію про усі факультети, а також про конференції, є оголошення та інформація для абітурієнтів.

Професор Жаботинська С. А. вже працює з бібліотекою Гарвардського університету. Також підтримуємо стосунки з Національною радою з економічної освіти при Міністерстві освіти США.

136. Гавришкевич В. *Премію Максимовича тепер вручатимуть на його батьківщині* / В. Гавришкевич // Черкаський край. – 1999. – 22 вересня (№ 73). – С. 2.

Серед матеріалів рубрики «Панорама: Факти, події, думки» вміщена й інформація про те, що з нагоди 195-ї річниці від дня народження відомого вченого-енциклопедиста Михайла Максимовича у селі Богуславці Золотоніського району зібралося поважне наукове й краєзнавче товариство з області і району. На ньому говорилося про ім'я Максимовича, його спадщину.

Учні Богуславецької школи від найменших до найстарших показали кілька сенок із життя і творів відомого земляка і цим дуже сподобались викладачам Черкаського держуніверситету: декан історичного факультету Олександр Перехрест і професор Анатолій Чабан пообіцяли шефствувати над школою, яка носить ім'я Максимовича, має музей його імені.

Цього дня в Богуславці була започаткована традиція вручати обласну історико-краєзнавчу премію на батьківщині вченого. Лауреатом було названо Василя Страшевича, якому голова журі Анатолій Чабан вручив диплом та грошову премію.

137. Чигирине, Чигирине... // Черкаський край. – 1999. – 22 жовтня (№ 83). – С. 12.

У стислому матеріалі рубрики «День новий народився...» повідомляється про те, що студенти Черкаського держуніверситету ім. Б. Хмельницького вирішили зайнятися вивченням славної минувшини. Вчора група юнаків і дівчат здійснила подорож історичними стежками Чигиринщини.

138. Страшевич В. *Додому повернулися з нагородами* / В. Страшевич // Черкаський край. – 1999. – 27 жовтня (№ 83). – С. 8.

Кореспонденцію присвячено підсумкам ІХ традиційних змагань з спортивного орієнтування на «Кубок пам'яті – 99», що проводилися в Лубнах на Полтавщині, в яких взяли участь понад двісті учасників. Серед призерів змагань були вихованці тренерів Володимира Калініченка, Дмитра Горілого та Дмитра Колачинського.

Друге місце посів студент факультету фізичного виховання Черкаського держуніверситету Олексій Єрмошко.

А у Хмельницькому в комплексних змаганнях орієнтувальників на «Кубок Поділля – 99» успішно виступив кандидат у майстри спорту студент держуніверситету Олексій Калініченко, посівши третє місце.

139. Страшевич В. *Сьоме «золото» Петренка* / В. Страшевич // Черкаський край. – 1999. – 27 жовтня (№ 83). – С. 8.

Чемпіонат України з гирьового спорту, що відбувся в Харкові, приніс черговий тріумф черкаському багатиру, чемпіону світу і Європи, заслуженому майстру спорту Юрія Петренку – йдеться в замітці.

У ваговій категорії до 75 кг він 96 разів штовхнув двопудову гирю та виконав 70 ривків і здобув золоту медаль. Юрій Петренко, викладач факультету фізичного виховання Черкаського держуніверситету, всьоме став чемпіоном країни.

140. Страшевич В. *Успішні старту Єрмошка* / В. Страшевич // Черкаський край. – 1999. – 27 жовтня (№ 83). – С. 8.

Один із матеріалів рубрики «Арена» повідомляє про підсумки чемпіонату континенту серед юніорів з спортивного орієнтування, який відбувся в австралійському містечку Зальцбурзі. Студент факультету фізичного виховання Черкаського держуніверситету Олексій Єрмошко двічі посідав призові місця в спринтерських і

класичних змаганнях та був четвертим у складі української естафетної команди.

Радість успішних стартів розділив його наставник майстер спорту Володимир Калініченко.

141. Бас В. Жовтень – місяць поетичний / В. Бас // Черкаський край. – 1999. – 3 листопада. (№ 85). – С. 6.

Автор кореспонденції інформує про те, що упродовж двох тижнів в області проводилися заходи в рамках традиційного літературно-мистецького свята «Поетичний жовтень». Крім поетів і письменників Людмили Тараненко, Валентини Коваленко, Григорія Білоуса, Сергія Руднева, Анатолія Горбівненка, в ньому взяли участь відомі в області й Україні художники Віктор Клименко* та Іван Бондар**. Вдячну аудиторію – студентів факультету української мови й літератури – майстри поетичного слова мали в Черкаському держуніверситеті ім. Б. Хмельницького. Відбулося відкриття пам'ятного знака на честь М. О. Драй-Хмари, а також літературно-мистецький вечір, присвячений 110-й річниці від дня його народження.

142. Суховершко Г. Слово щире і тепле / Г. Суховершко // Черкаський край. – 1999. – 10 грудня (№ 96). – С. 2.

Автор інформаційного матеріалу, кандидат історичних наук, доцент, розповідає про відомого кінодраматурга з Черкащини, автора дев'ятнадцяти кіносценаріїв Олега Прокопенка. Він залишив значний літературний доробок – цікаві оповідання, новели, нариси, інші твори. Про це читач дізнається з книги, підготовленої і упорядкованої його сестрою – Людмилою Прокопенко, яка нині завідує кафедрою у Черкаському державному університеті ім. Б. Хмельницького. У книзі подано хвилюючі спогади тих, хто навчався з Олегом у середній школі, в інституті, працював на кіностудії, опубліковані деякі архівні документи про його діяльність як кінодраматурга. Зі сторінок книги звучить тепле і щире слово про добру, скромну і талановиту людину.

143. Гунько Н. Знаннями студенти заробляють стипендію, а пісню – премію // Н. Гунько, О. Латенко // Черкаський край. – 2000. – 6 січня (№ 2). – С. 2.

* В. І. Клименко – заслужений діяч мистецтв України.

** І. І. Бондар – народний художник України, професор кафедри образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва ЧНУ ім. Б. Хмельницького.

Подано репортаж студенток держуніверситету з третього гала-концерту студентського фестивалю мистецтв у Черкаському держуніверситеті ім. Б. Хмельницького. У святковому дійстві взяли участь кращі ансамблі, групи та окремі виконавці всіх факультетів університету. Лунали веселі пісні і ліричні мелодії, розігрувались цікаві сценки зі студентського життя.

Усіх учасників фестивалю привітав проректор вузу М. Г. Чобітько. Вони отримали заохочувальні солодкі подарунки, а кращим було вручено також і грошові премії.

144. Майборода Л. Чи весело живуть першокурсники до І сесії? / Л. Майборода // Нова доба. – 2000. – 11 січня (№ 3). – С. 8.

«Для випускників сільських шкіл адаптація до студентського життя проблематична», – вважає куратор групи І курсу, викладач психології Черкаського держуніверситету Олександр Лисенко. За словами викладача кафедри психології ЧДУ Лариси Мошенської, студентам І курсу важко навчатися за університетськими стандартами. Адаптуватися до нового життя першокурсникам допомагає психологічна консультація в університеті. В обов'язковому порядку введено практичні заняття, де психологи допомагають вирішувати різноманітні проблеми, починаючи від глибоких, пов'язаних з мікрокліматом у сім'ї, до дрібних, наприклад, як знайти спільну мову з сусідом по кімнаті в гуртожитку.

145. Страшевич В. Золоті нагороди орієнтувальників на лижах / В. Страшевич // Черкаський край. – 2000. – 21 січня (№ 6). – С. 2.

Під рубрикою «Спорт» вміщено редакційний матеріал про підсумки відкритого чемпіонату Словаччини із зимового спортивного орієнтування на лижах у прикарпатському місті Кошіце.

Черкаські вихованці тренерів Д. Колачинського, А. Білобжицького і В. Калініченка довели свою перевагу в двобой з орієнтувальниками Словаччини, Польщі, Чехії й України.

Збірна естафетна команда України в складі студентів Черкаського держуніверситету Олексія Єрмошка і Олексія Калініченка й чернігівського орієнтувальника С. Журавля найшвидше всіх подолали естафетну гонку 3x7, 8 км і завоювали золоті нагороди чемпіонату Словаччини.

Тепер черкаських орієнтувальників чекає чемпіонат України, який відбудеться у Ворохті.

146. Григорович А. *Минуле проходить перед нами* / А. Григорович // Черкаський край. – 2000. – 23 лютого (№ 15). – С. 5.

Автор об'ємної статті розповідає про завідуючого кафедрою історії України Черкаського держуніверситету, доктора історичних наук, академіка Української академії історичних наук Анатолія Чабана.

Своєрідним звітом, підсумком за певний період стала для історика його монографія «Середнє Подніпров'я», яка недавно побачила світ і з інтересом зустрінута читачем. Це водночас і навчальний посібник, і наукове дослідження, і просто видання для тих, хто цікавиться історією. Праця випущена в двох книгах, але в неї ще буде продовження. Автор праці вважає, найближчі до істини ті вчені, які зв'язують Середню Наддніпрянщину з київською землею. Якщо підходити з міркою сучасного адміністративного поділу, то це, передусім, центральні райони Черкащини, а ще Переяславщина, західні райони Полтавщини і північні Кіровоградщини.

Історіографія цих місць широка й різноманітна, починаючи з першоджерел. І все ж у ній немало прогалин, щодо яких проливає світло своїми дослідженнями Анатолій Чабан. Під його началом при університеті працює наукова школа, яка ґрунтовно досліджує важливі проблеми історії Середнього Подніпров'я.

Двотомне дослідження хронологічно закінчується кінцем XVI століття. У третій книзі, робота над якою наближається до завершення, – події Визвольної війни під проводом Богдана Хмельницького, подальша багатовікова історія України.

147. Салій М. *«Тетянин день» двічі на місяць приходитиме до студентів Черкаського держуніверситету* / М. Салій // Черкаський край. – 2000. – 22 березня (№ 23). – С. 8.

Студентка Черкаського держуніверситету інформує у своєму дописі про те, що назву «Тетянин день» обрали студенти факультету української філології зі спеціалізацією «журналістика» держуніверситету, керовані своїм куратором Миколою Кальком, для студентського радіо. Дебют «Тетяниного дня» відбувся напередодні жіночого свята, перший випуск якого був присвячений цій події. Значна частина ефіру була відведена численним привітанням жіноцтву університету від чоловічої частини вузу.

148. Студенти університету взяли за комп'ютеризацію області // Нова доба. – 2000. – 30 березня (№ 26). – С. 6.

Програми для здійснення автоматизованого управління виробництвом, кадрами, ресурсами, обігом документів створюють нині на 25 підприємствах і установах Черкас, Сміли, Хмельницького студенти Черкаського державного університету. 44 майбутні програмісти проходять виробничу практику, реалізуючи знання, які опанували за 4 роки навчання в стінах вузу.

Через рік університет випустить перших вихованців кафедри математичного та програмного забезпечення автоматизованих систем, яка існує лише четвертий рік.

За словами доцента кафедри Сергія Голуба, студенти можуть створювати програмні продукти високого рівня. У процесі навчання вони ознайомлюються з організацією виробництва з метою створення програмної продукції для автоматизації систем управління, а під час практики втілюють вивчене в життя.

«Інженери-програмісти, яких готує наш університет, зможуть працювати не лише у сфері виробництва, управління, але і як наукові працівники, викладачі навчальних закладів різних рівнів, – говорить декан математичного факультету Людмила Кляцька*. – Результати виробничої практики свідчать, що такі спеціалісти дуже потрібні й не тільки на Черкащині».

149. Векліч Т. *Книги видатних істориків поповнять бібліотеку Черкаського державного університету* / Т. Векліч // Нова доба. – 2000. – 11 травня (№ 36). – С. 3.

Близько 20 старовинних історичних книг передав Черкаському осередку Наукового товариства ім. Т. Г. Шевченка на кафедрі історії України Черкаського державного університету голова ради Черкаської обласної організації партії «Демократичний союз» Микола Корнієнко. Книги видані Науковим товариством імені Т. Г. Шевченка (Львів) у кінці XIX – початку XX століття. Незабаром, після реставрації, книги буде передано в читальний зал бібліотеки історичного факультету, й студенти вузу зможуть вивчати історію України з першоджерел. За словами завідуючого кафедрою історії України Анатолія Чабана, ці історичні джерела дають змогу сьогодні доторкнутися до історичного минулого нашого народу, відображають сучасний погляд на історію України. Церемонія передачі книг відбулася 5 травня у приміщенні університету.

* Л. М. Кляцька 10 років (від 1996 р.) очолювала математичний факультет, отримала почесне звання «Заслужений працівник освіти України». Доцент кафедри алгебри ЧНУ ім. Б. Хмельницького, голова ради ветеранів цього ВНЗ.

150. Захарченко В. *Дослідники й науковці Черкаського університету потрібні скрізь, окрім Черкас* / В. Захарченко // Нова доба. – 2000. – 25 травня (№ 40). – С. 5.

Кілька тижнів тому на хімічний факультет Черкаського державного університету (ЧДУ) вже вдруге завітав директор по персоналу ЗАТ концерн «Стирол», що в місті Горлівці (Донецька область). По всій Україні представники концерну вишукують фахівців-хіміків для роботи в новому науковому центрі.

Як розповів завідувач кафедрою загальної хімії, доцент Онуфрій Білий*, до цього часу колектив концерну налічує до 4 тис. працівників, а його виробництво – до 3 тис. найрізноманітніших видів хімічних препаратів. Створити подібний місцевий науково-навчальний центр на базі хімічного факультету ЧДУ – це давня мрія його наукових співробітників, яку до цього часу так і не вдалося реалізувати.

При створенні хімічного факультету, як каже декан, доцент Ніна Карловська, його засновники ставили за мету готувати кадри для всіх галузей народного господарства та розв'язати важливі наукові проблеми. За підтримкою вони зверталися до керівників хімічних підприємств до тих, хто мав реальну можливість надати фінансову та матеріальну допомогу. Адже факультет мав і зараз має потужну теоретичну базу: 7 доцентів, 2 професори.

Науковці з хімічного факультету намагаються поламати стереотип, що університет продовжує виконувати функцію педагогічного вузу. Факультет дає фахову підготовку на рівні класичного університету, – розповідає завідувач кафедрою органічної хімії професор Володимир Найдан.

Зараз кафедрі органічної хімії вкрай необхідний спеціальний апарат – спектрофотометр, який випускає Санкт-Петербурзьке оптико-механічне об'єднання. Половину вартості апарату погодився покрити ректорат університету, а про іншу частину суми варто подбати депутатам, керівникам хімічних підприємств, підприємцям. Науковці ЧДУ дають переконливі докази, що сьогодні вигідно витрачатися на науку.

Кожне своє відкриття науковці публікують в академічному журналі «Общая химия» (Санкт-Петербург). А через деякий час про нього дізнається світ.

* О. В. Білий працював на посаді проректора з навчальної роботи Черкаського педінституту від 1974 до 1983 р., згодом завідував кафедрою хімії, став автором багатьох наукових і науково-методичних праць, здобув вчене звання професора. Від 1985 р. завідував кафедрою загальної і неорганічної хімії. Відзначений медаллю А. С. Макаренка.

151. У Черкаському університеті новий керівник // Нова доба. – 2000. – 8 червня (№ 44). – С. 2; Борисюк Н. Нарешті університет має законного ректора / Н. Борисюк // Вечірні Черкаси. – 2000. – 5 жовтня (№ 41). – С. 2.

Повідомляється про те, що у вівторок 6 червня голова облдержадміністрації та обласної ради Володимир Лук'янець разом з відповідальним працівником Міністерства освіти України представив виконувача обов'язки ректора Черкаського державного університету Черкаського державного університету ім. Б. Хмельницького – Анатолія Кузьмінського. Він призначений на цю посаду наказом Міністра освіти України.

Анатолій Іванович за фахом педагог, закінчив вищий навчальний заклад, який нині очолив, кандидат педагогічних наук, професор, «Заслужений працівник освіти України», має великий практичний досвід викладацької роботи в навчальних закладах та організатора, є автором багатьох публікацій з питань науки та педагогічної практики. [На фото – А. І. Кузьмінський].

152. Борисюк Н. *Анатолій Кузьмінський: «Я зроблю все, щоб Черкаський університет набув статусу національного»* / Н. Борисюк, К. Коваль // Вечірні Черкаси. – 2000. – 15 червня (№ 25). – С. 2.

Кореспондент газети провів розмову зі новопризначеним виконувачем обов'язки ректора Черкаського держуніверситету ім. Б. Хмельницького Анатолієм Кузьмінським. За словами Анатолія Івановича, університет – це складний організм, тут 5 тисяч студентів, близько 400 викладачів, 160 технічних працівників. Керувати таким закладом – не така проста річ. Щоб і наука, і навчально-виховний рівень були на висоті, а ще й про матеріальну базу слід дбати. 70 років тут був добротний педагогічний інститут, а став класичний університет. Для його становлення необхідно, як мінімум, 10 років, а минуло лише чотири. [На фото – А. І. Кузьмінський].

153. Страшевич В. *Студенти виходять на старт* / В. Страшевич // Черкаський край. – 2000. – 12 липня (№ 53). – С. 8.

У рубриці «Спорт» серед інших міститься й інформація про проведення в Черкаській області першої комплексної спартакіади вузів. На старті з дев'яти видів спорту вийшло шість команд. Черкаський держуніверситет виступає командами факультету фізичного виховання і спеціалізованої кафедри.

Успішно почали спартакіаду студенти держуніверситету, де спортивну кафедру очолює кандидат педагогічних наук, доцент В. Д. Фролов*. Вони стали переможцями в змаганнях серед шахістів, гирьовиків і з настільного тенісу, були другими з шашок і легкоатлетичного кросу і стали третіми призерами з міні-футболу.

У загальному заліку збірний колектив держуніверситету посідає перше місце. З відривом в одне очко за ним йде команда інституту пожежної безпеки.

Підбито підсумки 53-ї спартакіади Черкаського держуніверситету, яка веде свій родовід з далекого 1947 року, в якій беруть участь шість збірних факультетських команд з 10 видів спорту. Проводить спартакіаду кафедра фізичного виховання і спортклубу «Освіта». Призерами стали команди історичного факультету і факультету іноземних мов. У такому ж порядку розташувались команди цих факультетів і у вузівській спартакіаді першокурсників з п'яти видів спорту. Проректор держуніверситету Ю. В. Триус і завідувач кафедри фізвиховання В. Д. Фролов вручили нагороди переможцям і призерам.

154. Страшевич В. *Щасливі водні траси Валерія Дрибаса* / В. Страшевич // Черкаський край. – 2000. – 9 серпня (№ 61). – С. 8.

Автор нариса розповідає про Валерія Миколайовича Дрибаса – колишнього випускника Черкаського педінституту, заслуженого майстра спорту СРСР, чемпіона Європи, двічі віце-чемпіона світу, неодноразового чемпіона Радянського Союзу та України. Нелегка була дорога до цих почесних титулів, але він торував її наполегливою працею над удосконаленням спортивної майстерності, в юності перепробувавши і заняття плаванням, і легкою атлетикою, і лижами, і народною греблею.

Попрацювавши після школи на виробництві, Валерій Дрибас, вступив на факультет фізичного виховання Черкаського педінституту і назавжди зв'язав своє життя зі спортом. В перші студентські роки веслувальник-каноїст стає призером, а згодом і чемпіоном республіканського студентського товариства «Буревісник», бере участь у всесоюзних стартах. Валерій подружився з Андрієм Хімічем, Василем Ковбановським, Віктором Мусієнком та іншими майстрами гребного весла.

* В. Д. Фролов – кандидат педагогічних наук, доцент, майстер спорту із вільної боротьби, у 1982 – 1987 рр. працював деканом факультету фізвиховання, а від 1995 р. до 2011 р. очолював кафедру фізвиховання Черкаського педінституту (університету).

Валерій Миколайович працював головою обласної ради ДСТ «Авангард», а у 1991 році він став головою спорттовариства профспілок «Україна», яким керує вже десять років.

Завтра (10 серпня) йому минає шістдесят років. Для спортсмена і організатора фізкультурного профспілкового руху на Черкащині цей ювілей – пора зрілості. [На фото – В. М. Дрибас].

155. Безуглий В. *Вчорашніх абітурієнтів посвятили в студенти* / В. Безуглий // Нова доба. – 2000. – 5 вересня (№ 68). – С. 3;
Халупінський С. *В університеті імені Б. Хмельницького відбулася урочиста посвята в студенти* / С. Халупінський // Черкаський край. – 2000. – 6 вересня (№ 68). – С. 1.

У переддень нового навчального року тисячу першокурсників Черкаського державного університету було урочисто посвячено в студенти. Церемонія відбулася на майдані, котрий, як і університет, носить ім'я Богдана Хмельницького. З теплими словами привітання до студентів – учорашніх абітурієнтів – звернувся в. о. ректора професор Анатолій Кузьмінський. Він зауважив, що їм (студентам) випала велика честь навчатися у «вузі найвищого гатунку». Та, за його ж словами, вони заслужили це право, склавши нелегкі вступні іспити й пройшовши конкурсний відбір.

[На фото С. Косенка – Посвята абітурієнтів у студенти].

156. Нікітенко Л. *Лауреатом премії імені Максимовича стала Фаня Непийвода* / Л. Нікітенко // Черкаський край. – 2000. – 27 вересня (№ 74). – С. 2.

Цьогоріч літературно-краєзнавчу премію було присуджено доценту Черкаського державного університету Ф. А. Непийводі – йдеться в кореспонденції. Ця жінка добре відома у наукових та викладацьких колах Черкащини, адже у цьому вузі вона трудиться 52 роки і виховала не одне покоління педагогів.

Фаня Адамівна внесла вагомий внесок у дослідження діалектології та історіографії Шевченкового краю. Видані нею «Описи Черкаського замку», як свідчать фахівці, є досить цінною підмогою для краєзнавців. У 1998 році пані Непийвода видрукувала 11 своїх праць.

На засіданні комісії з присудження премії імені Максимовича, яку очолює заступник голови облдержадміністрації А. Ю. Чабан, мова йшла і про те, щоб доопрацювати положення про присудження цієї премії і залучити до участі в конкурсі більшу кількість фахівців, які працюють над історією рідного краю. Говорили також про

підготовку до відзначення 200-річчя з дня народження Михайла Максимовича, яке святкуватиметься через чотири роки.

157. Дніпровські траси щедри на медалі // Черкаський край. – 2000. – 6 жовтня (№ 77). – С. 10.

У добірці матеріалів, об'єднаних рубрикою «Спорт», серед інших вміщена й інформація про підсумки національного чемпіонату України з веслування на байдарках і каное, який відбувся на доріжках акваторії Дніпропетровська, за участю молодих веслувальників. Черкащину представляли вихованці заслуженого тренера України В. С. Ковбановського та тренерів В. В. Шевченка і В. П. Капера. Студент факультету фізвиховання Черкаського держуніверситету Олександр Касаткін і учень політехнікуму Валентин Дем'яненко взяли участь у фіналі 200-метрової спринтерської дистанції на каное-двійці і перемогли. Їм підкорився також (вже вдруге в цьому сезоні) майстерський норматив.

А через кілька днів молоді веслувальники взяли участь у змаганнях Всеукраїнської спартакіади учнівської молоді, які пройшли на трасах Дніпропетровська. Черкаські каноїсти на двійці завоювали золоті нагороди на 500-метровій дистанції та тричі були другими в інших номінаціях програми. За результатами виступів сезону черкаських каноїстів зараховано до складу збірної команди України, яка готуватиметься до чемпіонату світу.

158. Прядко С. «Загублений рай» – дивовижна екзотика Черкаського ботанічного саду / С. Прядко, О. Прядко // Нова доба. – 2000. – 24 жовтня (№ 82). – С. 7.

Автори статті розповідають про крихітний клаптик землі в центрі Черкас, схожий на загублений рай – Черкаський ботанічний сад. Ботанічний сад у Черкасах з'явився 1936 р. Почав існувати як агробіостанція, підрозділ біологічного факультету Черкаського педінституту. І досі залишається у віданні – тепер уже – університету, хоча став значно меншим, «компактнішим»: з 12 гектарів саду залишилось лише 4,6. Та на цій крихітній площі зібрано близько 600 різних видів рослин, 240 декоративних квіткових культур та 80 порід декоративних дерев.

Черкаський ботанічний сад включили до Міжнародного каталогу ботанічних садів світу. Його зареєстровано в Державному фонді охорони природних ресурсів Міністерства екології і природних ресурсів.

У Черкаському ботанічному саду виростили 30-річний кактус і двометрові пальми, які зараз прикрашають приміщення університету. Усі рослини вирощені руками трьох працівників ботанічного саду.

Практику в ботанічному саду проходять усі студенти, а от дослідження дозволяються лише третьокурсникам. Студенти-другокурсники збирають гербарії, а старшокурсники проводять досліди з рослинами й пишуть на їх основі дипломні роботи.

Студенти допомагають працівникам ботанічного саду в їх нелегкій повсякденній роботі. Збирають гусінь на деревах: «Водоканал» через близьку відстань до своїх артезіанських свердловин заборонив використовувати отрутохімікати для боротьби зі шкідниками. Також студенти допомагали ліквідувати наслідки стихії, що розгулялася торік у ботсаду.

За словами декана біологічного факультету ЧДУ Сергія Дерія, цього року планується оновити ботсад. Майже всі старі яблуні й груші, старші 50 років, замінять новими сортами. Планується вирощувати в саду лікарські рослини для черкаських аптек. Щоб можна було проводити більше наукових дослідів, хочемо розробити колекційну ділянку з 200 видів сільськогосподарських рослин.

159. Трохименко В. За підручниками черкаського професора Семеновича навчався весь колишній Союз / В. Трохименко // Нова доба. – 2000. – 7 листопада (№ 86). – С. 4–5.

За словами ректора університету імені Богдана Хмельницького Анатолія Івановича Кузьмінського, постать нашого професора Олександра Федоровича Семеновича* не випадково оточена ореолом легендарності, незвичайності. За створеним ним підручником геометрії багато років навчалися учні середніх шкіл усього колишнього Радянського Союзу. Практично всі теперішні вчителі математики Черкащини – це його колишні студенти. Він опублікував понад 150 наукових і науково-методичних праць. Допомагаючи польським колегам, рік пропрацював у Вищій педагогічній школі міста Бидгоща. Він започаткував написання історії математичного факультету, внісши цим самим значний внесок у створення історії всього нашого університету.

За словами декана математичного факультету, доцента, кандидата фізико-математичних наук Людмили Кляцької, Олександр Федорович розпочав працювати в університеті ще 1963 року

* Професор О. Ф. Семенович від 1964 до 1982 р. очолював кафедру геометрії Черкаського педінституту. За його підручниками вивчали основи геометрії учні всіх загальноосвітніх шкіл України.

доцентом кафедри математики. Це відомий науковець, талановитий педагог. У 1967–1980 роках він працював у складі авторського колективу вчених, який очолював визначний математик світового рівня, академік Андрій Миколайович Колмогоров*, з котрим Олександр Федорович розробляв багато важливих тем і опублікував чимало цікавих наукових праць.

Багато його вихованців стали прекрасними вчителями, керівниками, вченими. Є серед них і академік, доктор наук, професор Тамара Семенівна Яценко, генерал Володимир Сергійович Отрешко. Головний редактор обласної газети «Нова доба» Сергій Антонович Томіленко, який закінчив наш вуз із червоним дипломом, також деякий час учився в Семеновича.

За плідну науково-педагогічну діяльність відмінник народної освіти професора Семеновича нагороджено орденом «Знак Пошани», медаллю А. С. Макаренка, багатьма іншими відзнаками. [На фото – О. Ф. Семенович].

160. Салій М. Михайлові Жовтобрюху присвячено / М. Салій // Черкаський край. – 2000. – 22 листопада (№ 90). – С. 2.

Допис студентки Черкаського держуніверситету імені Б. Хмельницького інформує про наукові читання, присвячені 95-річчю з дня народження відомого українського вченого Михайла Жовтобрюха*, які відбулися в держуніверситеті.

Багато років свого життя він віддав невтомній праці в тоді ще Черкаському педагогічному інституті, де завідував кафедрою українського мовознавства. На рахунку професора М. Жовтобрюха 400 видрукованих наукових праць, ціла плеяда науковців і педагогів, яких він виховав у стінах інституту. Кілька поколінь українських студентів і школярів навчалися за підручниками рідної мови, написаними ним у співавторстві з іншими мовознавцями.

Колишні колеги, учні вченого теплим словом згадували його як неординарну людину, яка так багато зробила для того, щоб ми писали і говорили правильною літературною українською мовою.

161. Страшевич В. Кубок Президента дістався не нам / В. Страшевич // Черкаський край. – 2000. – 1 грудня (№ 93). – С. 10.

* А. М. Колмогоров – доктор фізико-математичних наук, дійсний член АН СРСР, вчений-математик зі світовим іменем. Читав лекції студентам Черкаського педінституту, брав участь у всесоюзних конференціях і симпозіумах з проблем математичних наук, що проводилися в Черкасах. Підтримував дружні зв'язки з О. Ф. Семеновичем.

Автор кореспонденції інформує про підсумки дводенного розіграшу обласного кубка з міні-футболу серед 8 студентських команд. Турнір відбувся в рамках програми Всеукраїнських змагань на Кубок Президента України за підтримки обласної організації Народно-демократичної Ліги молоді спільно з Народно-демократичною партією та асоціацією міні-футболу федерації футболу області.

У фінальному поєдинку зустрілися футболісти факультету фізвиховання Черкаського держуніверситету та команда Черкаського інженерно-технологічного інституту. Перемогу з рахунком 4:1 здобули майбутні викладачі фізкультури, діставши право захищати у національному турнірі на Кубок Президента України спортивну честь нашої області.

У Всеукраїнському турнірі в столиці черкаським футболістам дістався сильний суперник – студентська команда Запоріжжя, неодноразовий чемпіон і володар кубка України, якій поступилися наші футболісти.

162. Безуглий В. «Без Василя Симоненка нам нема чого йти в XXI століття» / В. Безуглий // Нова доба. – 2001. – 16 січня (№ 5). – С. 2.

Минулого четверга в обласному музично-драматичному театрі ім. Т. Г. Шевченка відбувся творчий вечір, присвячений 66-й річниці з дня народження відомого українського поета Василя Симоненка, життя і творчість якого пов'язані із Черкаським краєм.

З роздумами про Симоненка та вплив його поезій на особистість поділилась викладач кафедри української мови ЧДУ Фаїна Непийвода.

Голова конкурсної комісії з присудження літературної премії ім. В. Симоненка «Берег надії», завідувач кафедри української літератури ЧДУ, письменник Володимир Поліщук представив цьогорічного лауреата премії – журналістку й поетесу Наталію Віргуш.

163. У краєзнавців Черкащини – новий голова // Черкаський край. – 2001. – 16 лютого (№ 14). – С. 2.

Автор замітки в рубриці «Факти. Події. Думки» повідомляє про підсумки пленуму правління обласної організації Всеукраїнської спілки краєзнавців у Черкасах, на якому було обговорено і затвер-

* М. А. Жовтобрюх – відомий лінгвіст, доктор філології, професор, автор багатьох монографій, підручників і посібників для студентів ВНЗ, організатор діалектологічних експедицій. Від 1953 р. до 1959 р. очолював кафедру мовознавства Черкаського педінституту, потім довгі роки працював завідувачем відділу в Інституті мовознавства АН.

джено Основні напрямки роботи правління обласної організації на 2001 рік, а також обрано нового голову та його заступника. Очолив організацію викладач Черкаського державного університету ім. Б. Хмельницького, кандидат історичних наук В. М. Мельниченко, його заступником став М. І. Борщ.

На пленумі виступив заступник голови облдержадміністрації, доктор історичних наук, професор А. Ю. Чабан.

164. Мельниченко В. *Історична наука теж має історію* / В. Мельниченко* // Місто. – 2001. – 7 березня (№ 10). – С. 11.

Останнім часом творчий доробок науковців Черкаського державного університету поповнився значною кількістю наукових праць з різних галузей науки. Серед них своєю ґрунтовністю виділяється монографія кандидата історичних наук В. Масненка** «Історичні концепції М. С. Грушевського та В. К. Липинського». У книзі розглядається розвиток історичних концепцій цих видатних українських вчених та громадсько-політичних діячів від першої світової війни до 30-х років ХХ ст. У монографії йдеться також про взаємовпливи історичної науки та політики, зокрема про можливість використання політичної практики як критерію продуктивності історичних концепцій, підкреслюється їх актуальність для сучасності.

Монографія В. Масненка є продовженням історіографічного напрямку досліджень науковців університету, зокрема доктора історичних наук В. Гоцуляка, присвячених відомим українським історикам минулого. Книга розрахована на викладачів і студентів, широкий читачський загал.

165. Страшевич В. *Спонсори, допоможіть наблизитися до Кубка світу* / В. Страшевич // Черкаський край. – 2001. – 7 березня (№ 19). – С. 6.

Матеріал рубрики «Спорт» інформує читача про проведення I Всеукраїнських зимових спортивних ігор 2001 року зі спортивного орієнтування на лижах і з компасом в заданому напрямку. Фінальні старту відбулися під Харковом.

* В. М. Мельниченко – професор кафедри археології та спеціальних галузей історичної науки Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького, голова Черкаської обласної організації Національної спілки краєзнавців України.

** В. В. Масненко з 1986 р. працює в Черкаському педінституті (нині Черкаський національний університет ім. Б. Хмельницького): доцент, завідувач кафедри історії України (2002–2012 рр.), проректор із наукової роботи (2005–2007 рр.), нині завідувач кафедри історії України.

Серед 12 найсильніших команд областей і Києва успішно виступили і черкаські орієнтувальними. Команда, створена на базі вихованців факультету фізвиховання і спорту Черкаського державного університету та ДЮСШ «Мрія» Черкаського району, посіла четверте місце, пропустивши вперед орієнтувальників Києва, Харківської та Вінницької областей.

А переможцями Всеукраїнських зимових спортігор стали майстри спорту, студенти Олексій Калініченко, Олексій Єрмошко і Арсен Журавель, які пронесли естафету швидше за інших учасників. Черкасцям та їх тренеру В. О. Калініченку вручені золоті нагороди.

Наступного дня бронзову медаль в індивідуальній гонці на 13,5 км в заданому напрямку з 7 контрольними пунктами завоював майстер спорту Олексій Калініченко. Його напарник Олексій Єрмошко був сьомим.

166. Літературний процес на Черкащині – у книгах // Черкаський край. – 2001. – 14 березня (№ 20). – С. 2; **Безуглий В.** *Володимир Поліщук ліквідував ще одну білу пляму в історії літератури* / В. Безуглий // Нова доба. – 2001. – 27 лютого (№ 17). – С. 2.

Серед матеріалів рубрики «Факти. Події. Думки» вміщена й інформація про презентацію відразу трьох книг завідуючого кафедри літератури Черкаського державного університету Володимира Поліщука – «Вінок лавровий, вінок терновий», «Під прапором неба» та «Черкащина літературна», яка відбулася в приміщенні обласної організації Національної Спілки письменників України.

Назва першої з перелічених книг розкриває її сутність: тут публікуються нариси і статті про сплюндровані жорстокою системою долі письменників Черкащини. У книзі «Під прапором неба» зібрані впродовж багатьох років й укладені матеріали з науковим узагальненням літературного процесу ХХ століття в нашій області, розповіді про майстрів слова.

«Черкащина літературна» – багате зібрання бібліографічних матеріалів, які охоплюють досить широкий хронологічний діапазон і є кваліфікованою антологією творчості наших земляків.

На жаль, видані книги на нещедрі меценатські пожертвування маленькими тиражами – всього-на-всього в 300–500 примірників.

167. Безуглий В. *Весь літературний доробок черкаських письменників експонується в університеті* / В. Безуглий // Нова доба. – 2001. – 15 березня (№ 22). – С. 2; **Віргус Н.** *Літературний*

музей Черкащини – від літописів до бестселерів / Н. Віргуш // Черкаський край. – 2001. – 16 березня (№ 21). – С. 2.

У Черкаському державному університеті ім. Б. Хмельницького відкрився краєзнавчий музей «Літературна Черкащина». Експозиція шести залів музею висвітлює літературну історію нашого краю від найдавніших часів до сьогодні, від усної народної творчості до останніх, виданих нашими земляками, книжок. Тут представлено всіх письменників та літераторів, чия творчість або біографія були більшою чи меншою мірою пов'язані з Черкащиною.

Матеріали для музею впродовж багатьох років збирав і впорядковував завідувач кафедри української літератури ЧДУ Володимир Поліщук. За його словами, музей створено для того, щоб пошанувати доброю згадкою наших славних земляків та показати, якою багатющою є літературна історія нашого краю, і щоб, зрештою, студент-філологи мали добру базу для своєї освітньої і наукової діяльності. Відкриття музею було приурочено до Шевченківських днів.

[На фото В. Давиденка – Екскурсію по музею проводить його творець Володимир Поліщук].

168. Майборода Л. *У черкаському університеті пройшов тиждень французької мови* / Л. Майборода // Вечірні Черкаси. – 2001. – 5 квітня (№ 14). – С. 2.

Тиждень французької мови та культури проходив у ЧДУ ім. Б. Хмельницького з 26 по 30 березня. Ця акція організована навчально-методичним центром французької мови, який був створений за сприяння голови бельгійського міжнародного клубу «Рішельє» мадам Марі-Франс Барб'є-Матіс у квітні 2000 року. Викладач французької мови Людмила Катасонова розповіла, що в рамках програми тижня бажаючі мали змогу познайомитися з роботою відомого Європейського науково-технічного центру, який знаходиться в Парижі.

169. Свій ювілей університет відзначатиме на оновленій вулиці // Нова доба. – 2001. – 19 квітня (№ 31–32). – С. 2.

До святкування в травні 80-річчя Черкаського державного університету буде капітально реконструйовано ділянку вулиці Хрещатика та сквер біля студентського містечка. За фінансової допомоги облдержадміністрації незабаром відкриється студентський санаторій-профілакторій, який отримає сучасне медичне обладнання. Обласна влада підтримує проведення на базі універ-

ситету Міжнародної наукової Шевченківської конференції. У цьому колективі університету запевнив голова облдержадміністрації Володимир Лук'янець, який на Великодні свята відвідав цей навчальний заклад. Голова ознайомився зі станом навчальної та наукової роботи у вузі, підготовкою його до атестації, яка має підтвердити найвищий – четвертий рівень акредитації університету.

170. Безуглий В. *Тарас Шевченко й понині для науковців залишається незбагненим апостолом* / В. Безуглий // Нова доба. – 2001. – 26 квітня (№ 34). – С. 2; *Присвячено Тарасу Шевченку* // Черкаський край. – 2001. – 9 травня (№ 35). – С. 2.

Широке коло питань, пов'язаних із практичним шевченкознавством, було розглянуто на 34-й науковій конференції, яка відбувалася з 24 по 26 квітня в Черкаському державному університеті ім. Б. Хмельницького. Конференцію було присвячено 187-й річниці з дня народження Тараса Шевченка та 100-річчю з дня народження відомого вченого-шевченкознавця Євгена Кирилюка.

Цьогорічне наукове зібрання продовжило розпочату 1999 року традицію проведення в Черкаському університеті раз на два роки Шевченківських конференцій. Подібні зібрання триватимуть до 2014 року, коли відзначатиметься 200-річчя з дня народження геніального сина України.

[На фото В. Давиденка – Студентки ЧДУ з гостем шевченківської конференції академіком Миколою Жулинським].

171. Векліч Т. *«Побороти безробіття можна, навчивши людей організовувати власний бізнес», – переконані фахівці школи особистого успіху Черкаського держуніверситету* / Т. Векліч // Нова доба. – 2001. – 26 квітня (№ 34). – С. 6.

Як стати прогресивним дизайнером й організувати виробництво одягу – цього вчитимуть охочих на нових курсах, які незабаром розпочнуть діяти на базі факультету підвищення кваліфікації та перепідготовки кадрів Черкаського державного університету. Назва курсів – «Організація бізнесу по виробництву й реалізації одягу». Протягом трьох місяців кваліфіковані викладачі-практики навчатимуть слухачів основ бізнесу, менеджменту, композиції, конструювання швейних виробів, розробки іміджу клієнта, психології спілкування.

Як розповідає декан факультету підвищення кваліфікації та перепідготовки кадрів Сергій Голуб, зараз на базі факультету або, як його ще називають, школи особистого успіху, діють 15 навчальних

курсів: маркетологів, менеджерів, користувачів комп'ютерних мереж, секретарів-референтів, організаторів продажу й навіть гувернерів. Тут організовано єдині в області навчальні курси «Сучасна українська мова та діловодство».

Усі курси читаються за спеціально розробленими програмами, які пройшли апробацію й затверджені на кафедрах університету. Слухачам курсів викладають основи бізнесу, їх участь, як розпочати власну справу. З початку року при факультеті підвищення кваліфікації та перепідготовки кадрів працює єдина в Україні група для отримання другої вищої освіти за спеціальністю «вчитель англійської мови і літератури».

З осені в університеті планується відкрити ще одні курси за схемою другої вищої освіти за спеціальністю «Програмне забезпечення автоматизованих систем».

172. Дорога до Пекіна пролягла через Миколаїв // Черкаський край. – 2001. – 16 травня (№ 36). – С. 7.

У редакційному матеріалі рубрики «Спорт» йдеться про те, що перше місце з греко-римської боротьби у ваговій категорії до 97 кг здобув на V Всеукраїнській універсіаді, що проходила в кінці квітня у Миколаєві, студент I курсу факультету фізвиховання Черкаського державного університету Андрій Шевченко.

18-річний юнак з семи років займається в спортивній школі при ЧДУ і, за словами його тренера Анатолія Самохи, уже був призером чемпіонату України серед юнаків. На всесвітніх студентських іграх, які проходять у серпні цього року в Пекіні, Андрій представлятиме Черкащину в збірній України.

173. Майборода Л. До черкаський студентів приїжджала поетеса з Бразилії / Л. Майборода // Вечірні Черкаси. – 2001. – 24 травня (№ 21). – С. 2.

Українська поетеса з Бразилії Віра Вовк представила 18 травня студентам та викладачам факультету української філології Черкаського державного університету свою збірку «Поезії». Це перша її книга, яка вийшла в Україні і віддрукована у видавництві «Родовід».

Як зазначила авторка, упорядкувати том поезії і було метою її другого приїзду на Україну, яку вона залишила майже півстоліття тому.

174. Трохименко В. Вуз відзначив ювілей. Університетові ім. Б. Хмельницького – вісімдесят! / В. Трохименко // Нова доба. –

2001. – 29 травня (№ 42). – С. 7; Майборода Л. До ювілею Черкаського державного університету у студентському містечку відкрили санаторій / Л. Майборода // Вечірні Черкаси. – 2001. – 31 травня (№ 22). – С. 2.

24 травня громадськість Черкащини відзначила 80-річний ювілей одного з найвідоміших вищих навчальних закладів області – Черкаського державного університету імені Богдана Хмельницького, де тепер навчається 6 тисяч студентів.

Святкування розпочалося ще напередодні відкриття першої черги Університетського майдану, скверу навпроти головного корпусу, освяченням пам'ятного козацького кам'яного хреста й місця, де передбачено збудувати християнський храм на честь слов'янських просвітителів і святих братів Кирила й Мефодія. Відкривали того дня й асфальтований шлях у студентському містечку та університетський санаторій-профілакторій «Едем». Потім відбулися врочисті збори колективу університету, прем'єра відеофільму про цей навчальний заклад. Увечері відбулася святкова хода від пагорба і майдану Слави до майдану й пам'ятника Богданові Хмельницькому, де учасники художньої самодіяльності навчального закладу дали блискучий концерт для жителів Черкас, які в роки незалежності здобули статус університетського міста.

[На фото С. Косенка – На майдані Богдана Хмельницького студенти й викладачі дивилися концерт художньої самодіяльності вузу].

175. Трохименко В. Відзначивши свою 80-у весну, Черкаський державний університет імені Богдана Хмельницького поставив собі за мету здобути статус Національного / В. Трохименко // Нова доба. – 2001. – 5 червня (№ 44). – С. 4–5.

Новий імпульс перетворення університету на шляху до європейського рівня надає новий ректор, заслужений працівник освіти України, професор Анатолій Кузьмінський, який свого часу також закінчив фізико-математичний факультет цього навчального закладу, здобувши першу вищу освіту. Дбаючи про розвиток рідного університету, Анатолій Іванович піклується і про осучаснення навчальної бази, і про поліпшення умов праці та навчання, патріотичне виховання студентів, упровадження найсучасніших інформаційних технологій.

На прохання читачів «Нової доби» Анатолій Іванович розповів про історію, здобутки та перспективи богданівців, як тепер називають колектив університету.

За 80 років свого існування університет підготував близько 50 тисяч педагогів і фахівців, які виховали не один мільйон свідомих громадян. Університет став сьогодні важливим і впливовим центром освіти, науки, культури, духовності й соціально-економічного розвитку не тільки Черкащини, а й у масштабах усієї України, піднявшись на один із найпрестижніших щаблів найвищого рівня акредитації серед навчально-виховних закладів вищої школи. Тепер це багатогалузевий навчально-науковий комплекс, у якому взаємодіють 11 факультетів, на яких навчається близько 6 тисяч студентів, 35 кафедр, науково-дослідний центр шевченкознавства, Регіональний науково-дослідний центр історії Середнього Подніпров'я, Науково-дослідний інститут селянства, екстернатура, магістратура, аспірантура. Серед 400 викладачів університету – 5 академіків і 3 члени-кореспонденти галузевих академій наук України, 33 професори, доктори наук, 163 доценти, кандидати наук.

Університет пишається вченими, котрі своїми науковими ідеями й дослідженнями суттєво збагатили вітчизняну науку. Серед них професори Ф. Ф. Боєчко, М. К. Босий, Г. О. Бугаєнко, А. М. Гусак, С. А. Жаботинська, Т. Т. Ковальчук, О. Ф. Семенович, Т. О. Туліна, Т. С. Яценко.

Інфраструктура університету включає 4 навчальні корпуси, 5 гуртожитків, бібліотеку з книжковим фондом близько мільйона примірників, читальні зали, понад дві сотні комп'ютерів, агробіостанцію, спортзали, санаторій-профілакторій «Едем», спортивно-оздоровчий табір, музеї, медичні пункти, їдальні, кафе, буфети тощо. Університет має власне видавництво й поліграфічну базу, де видаються науковий журнал «Вісник Черкаського університету», газета «Черкаський університет», методичні та навчальні посібники для студентів. Значна увага приділяється в університеті організації спортивно-масової роботи. Протягом навчального року проводяться найрізноманітніші змагання, починаючи з першості академічної групи й закінчуючи універсіадами і участю в Олімпійських іграх. В університеті щорічно готують 5–6 майстрів спорту, 16–18 кандидатів у майстри спорту, 30–35 спортсменів Ізозряду, майже 400 спортсменів масових розрядів.

Важливу роль у розв'язанні завдань виховання студентів відіграють музеї університету: історії університету, зоологічний, літературний, археологічний, українського рушника.

Нещодавно університетом проліцензовано такі напрямки: «Психологія», «Соціальна педагогіка», «Економіка і підприємництво»,

«Комп'ютерні науки». Ведеться підготовка до ліцензування наступних напрямків: «Журналістика», «Образотворче мистецтво», «Міжнародна економіка», «Менеджмент». Опрацьовуються питання щодо відкриття в майбутньому медичного, філософського, лінгвістичного факультетів, факультету прикладного та образотворчого мистецтва.

[На фото – Урочистості з нагоди святкування ювілею університету].

176. *Польські студенти привітали Пану і вирушили до Черкас* // Черкаський край. – 2001. – 28 червня (№ 48). – С. 2.

У стислій інформації повідомляється про відвідування польським фольклорним колективом Люблінського університету української столиці, де вітали главу римо-католицької церкви Івана Павла II. Як було домовлено ще кілька тижнів тому з колективом Черкаського держуніверситету і міською радою, після відвідання Києва польські гості завітали в Черкаси. У супроводі генерального консула консульства Польщі в Україні Кшиштофа Свідерека хористів-аматорів вітали в стінах держуніверситету його студенти і викладачі.

177. *Страшевич В. І на позичених човнах черкаські веслувальники завоювали нагороди* / В. Страшевич // Черкаський край. – 2001. – 4 липня (№ 49). – С. 7.

У дописі рубрики «Спорт» розповідається про підсумки міжнародної регати з академічного веслування за участю збірних юніорських команд Польщі, Росії та України, яка відбулася в Києві. Україна була представлена «академістами» Києва, Дніпропетровська, Херсона, Черкас.

Успішно виступили вихованці черкаських тренерів Михайла Гуленка та Олексія Яремаченка з міської спортивної школи. На вищу сходинку п'єдесталу піднявся студент Черкаського держуніверситету Олександр Гречка з веслування на одиночці. Його товариш В'ячеслав Луговський посів друге місце. «Золото» дісталось й черкаському екіпажу четвірки парної в складі Володимира Золотька, В'ячеслава Луговського, Олександра Гречки та Володимира Трохименка. А згодом у Дніпропетровську черкаські «академісти» змагалися на Універсіаді України. Представлена у довільних стартах збірна Черкаського держуніверситету була у призерах у своїй номінації. Знову порадувала четвірка парна в складі Віталія Хімича, Володимира Золотька, Володимира Трохименка і Олександра Гречки, яка у фінальному заїзді випередила всіх суперників і завоювала головний приз та золоті нагороди. Срібні

медалі вибороли в двійці парній Сергій Гречуха і Павло Поперечний, Володимир Золотко і Володимир Трохименко, Андрій Артюх і Сергій Артемчук посіли третє місце.

178. Юрченко А. *Володимир Поліщук: «Шанс скористатися шпаргалкою є у кожного, але ми зробимо все, щоб вам це не вдалося»* / А. Юрченко // Вечірні Черкаси. – 2001. – 12 липня (№ 28). – С. 12.

Через кілька днів тисячі молодих людей складатимуть вступні іспити у вищі навчальні заклади країни. Попереду безсонні ночі, хвилювання і, власне, зустріч з екзаменаторами. До цієї зустрічі готуються і абітурієнти, і викладачі. Про те, що екзаменатори зможуть протиставити любителям шпаргалок, розмова з завідувачем кафедри української літератури Черкаського державного університету, доцентом Володимиром Поліщуком, який за 15 років роботи прийняв іспити уже в понад однієї тисячі абітурієнтів. За його словами, головне – надіятися не на шпаргалки. Краще розуміти і знати матеріал і спокійно йти на екзамен, де їх чекає об'єктивний і доброзичливий екзаменатор. [На фото – В. Поліщук].

179. Захарченко В. *Студенти-хіміки з Черкаського університету практикуються на «Азоті» та «Хімреактиві», а випускники працюватимуть там* / В. Захарченко // Нова доба. – 2001. – 17 липня (№ 56). – С. 7.

У вересні має відбутися перша зустріч керівництва цих двох підприємств з викладачами хімічного факультету Черкаського державного університету ім. Б. Хмельницького, присвячена проходженню студентами практики та працевлаштуванню випускників. Про майбутню співпрацю було домовлено в день першого випуску – 29 червня, коли директор ВАТ «Азот» та заводу хімічних реактивів Борис Райков та Юхим Вишневецький вручали дипломи випускникам-хімікам.

Як зазначив завідувач кафедри загальної хімії хімічного факультету, доцент Онуфрій Білий, вони планують відкрити лабораторію для проведення аналізу не тільки ґрунтів, а й води та повітря.

Цього року хімічний факультет уперше випустив спеціалістів з хімії та інформатики, а також два магістри, які отримали дипломи з відзнакою.

За словами декана хімічного факультету, кандидата хімічних наук, доцента Ніни Карловської*, на факультеті здійснюється

* Н. С. Карловська – кандидатка хімічних наук, була деканом хімічного факультету 1996 – 2006 рр.

підготовка висококваліфікованих спеціалістів з неорганічної, фізичної й органічної хімії, основ інформатики, біології та обслуговуючої праці для різних галузей народного господарства.

[На фото – 1. Заняття з неорганічної хімії зі студентами I курсу проводить кандидат педагогічних наук Бочарнікова В. М. 2. Заняття з мікроаналізу органічних речовин проводить старший викладач Найдан Г. Д.].

180. Черкаські студенти, можливо, практикуватимуться в Штатах // Нова доба. – 2001. – 31 липня (№ 60). – С. 2.

Аби активізувати співпрацю з Черкащиною делегація зі штату Айова (США) на чолі з Сандрою Хайнс, керівником комітету Айова-Черкаси, прибула 25 липня з триденним візитом в область. Під час зустрічі з ректором Черкаського державного університету Анатолієм Кузьмінським обговорювалося налагодження обміну студентами між Черкащиною і штатом Айова.

[На фото – Ректору найбільшого вузу області Анатолію Кузьмінському було що показати американським побратимам].

181. Освітяни готуються до Дня незалежності // Черкаський край. – 2001. – 8 серпня (№ 59). – С. 7.

У матеріалі йдеться про досягнення успіхів у навчально-виховній роботі працівниками освіти до 10-річчя незалежності України.

Педагогічні, учнівські та студентські колективи закладів освіти області протягом минулого навчального року провели ряд благодійних акцій: «Допоможемо інвалідам та непрацездатним громадянам похилого віку», «Подаруй дитині книгу» та ін.

Студенти Черкаського державного університету, які входять до складу загону «Милосердя», взяли під опіку літніх людей – колишніх викладачів вузу, а також студентів-сиріт та інвалідів.

182. Страшевич В. На вулиці гандболу – свято / В. Страшевич // Черкаський край. – 2001. – 10 серпня (№ 60). – С. 10.

Нарис присвячено заслуженому тренеру України, майстру спорту з гандболу, колишній випускниці Черкаського педінституту Надії Федорівні Жилі, яка відзначає свій ювілей.

Разом з першими черкаськими майстрами гандболу Оленою Цимбалюк, Ольгою Сухановською вона стояла біля джерел відродження цього виду спорту на Черкащині у повоєнний час.

Надія Федорівна – чотириразова чемпіонка України, бронзовий призер чемпіонату СРСР, десятиразовий переможець всесоюзної

студентської першості та «Універсіад» тощо. Все життя вона щиро вдячна своїм наставникам – заслуженим тренерам України А. Б. Свідерському та Б. В. Лябчуку, які дали їй добру школу для оволодіння майстерністю.

Разом із своєю колегою по ДЮСШ Тамарою Федорівною Журавльовою вона підготувала майстрів спорту міжнародного класу Тетяну Горб та Сергія Кочергіна, членів збірних команд країни. Надія Федорівна однією з перших в республіці жінок одягла форму судді національної категорії, їй випало обслуговувати зустрічі дуже складні і відповідальні.

183. Безуглий В. *Переможцем фестивалю патріотичної авторської пісні став студент ЧДУ* / В. Безуглий // Нова доба. – 2001. – 14 серпня (№ 64). – С. 2.

У дописі повідомляється про те, що минулої неділі в Черкасах завершився I обласний фестиваль патріотичної пісні. Гала-концерт фестивалю відбувся біля меморіалу воїнам-інтернаціоналістам на майдані Слави. Найвищу відзнаку виборів Дмитро Єланський – студент факультету психології Черкаського державного університету. [На фото В. Давиденка – Д. Єланський].

184. Страшевич В. *Швидка вода черкасиців* / В. Страшевич // Черкаський край. – 2001. – 22 серпня (№ 63). – С. 7.

У стислому інформаційному матеріалі розповідається про підсумки юнацької першості України з веслування на байдарках і каное, що відбулася в Дніпропетровську, та збрала надійний резерв з усіх регіонів країни. Черкащину представляли вихованці веслувальної ДЮСШ (директор О. Яремаченко), які посіли чільне місце в шістьці найсильніших команд.

Майстри спорту студент Черкаського держуніверситету Олександр Косатків та учень політехніку Валентин Дем'яненко на каное-двійці були другими на 500-метровій дистанції та в складі збірної четвірки з полтавчанами. Олександр посів друге місце на кілометровці.

185. Фотофакт // Нова доба. – 2001. – 4 вересня (№ 70). – С. 2.

Традиційною посвятою в студенти розпочався новий навчальний рік у вузах Черкащини. 26 тисяч учорашніх абітурієнтів, успішно склавши вступні іспити, заслужили право здобувати вищу освіту в 27 навчальних закладах I–IV рівнів акредитації.

Провідний вуз області – Черкаський державний університет ім. Б. Хмельницького – першого вересня гостинно відчинив двері для 1,5 тисячі своїх першокурсників. Урочистості з нагоди Дня знань і посвяти першокурсників у студенти відбувалися на оновленому Університетському майдані. Вітаючи студентів зі святом, ректор університету професор Анатолій Кузьмінський зауважив, що ЧДУ – «вуз найвищого ґатунку» – готовий дати студентам-новачкам знання такого ж ґатунку, а їм (студентам) залишається лише докласти максимум зусиль, щоб ці знання взяти.

186. Захарченко В. *У Черкасах він знайшов роботу, дружину й отримав професорське звання* / В. Захарченко // Нова доба. – 2001. – 25 вересня (№ 76). – С. 7.

Нарис присвячено професору Черкаського державного університету, завідувачу кафедрою органічної хімії Володимирові Найдану, якому нещодавно виповнилося 60 років. Майже 40 років свого життя він присвятив науковій діяльності та студентам. 90 % черкаських учителів-хіміків та переважна більшість викладачів хімічного факультету Черкаського університету – його колишні студенти. Його випускники працюють у черкаських та київських інститутах, на хімічних підприємствах, у медичних закладах.

Вже за кілька років викладацької діяльності в ЧПІ Володимир Матвійович відновив науково-дослідну роботу, створивши для цього разом зі студентами необхідні умови. За 35 років він пройшов науковий шлях від старшого викладача до професора.

Близько 10 років тому, в пожежі в старому корпусі інституту водою залило результати досліджень докторської дисертації. Припинивши експериментальну роботу, Володимир Матвійович зайнявся теоретичною хімією і написав 6 підручників та посібників. А згодом отримав професорське звання навіть без захисту дисертації.

[На фото – В. Найдан завжди перебуває у гущі всього цікавого, що відбувалося в галузі хімії].

187. Бас В. *З нагоди ювілею С. Д. Скляренка* / В. Бас // Черкаський край. – 2001. – 10 жовтня (№ 77). – С. 1.

Дописувач повідомляє, що науково-практична конференція, присвячена 100-річчю з дня народження видатного українського письменника С. Д. Скляренка, відбулася в обласному краєзнавчому музеї. Давати оцінку творчості митця з позицій сьогодення, розкривали грані його таланту голова обласної організації Національної

Спілки письменників Григорій Білоус, завідувач кафедри української літератури Черкаського держуніверситету, член Національної спілки письменників України Володимир Поліщук та викладач цієї ж кафедри Людмила Скорина, заступник голови обласної організації Всеукраїнської спілки краєзнавців Микола Борщ.

188. Фотофакт // Нова доба. – 2001. – 11 грудня (№ 98). – С. 3.

У Черкаському державному університеті ім. Б. Хмельницького минулого тижня відбулося врочисте відкриття Полонійного (Польського) центру. Символічну стрічку на дверях Центру перерізали генеральний консул Польщі в Україні Кшиштоф Свідерик і ректор університету професор Анатолій Кузьмінський.

Полонійний центр функціонуватиме як осередок навчальної, наукової та методичної роботи й сприятиме впровадженню в навчальний процес університету викладання польської мови. До слова, процес упровадження вже розпочав докторант Гданського університету Артур Брацьки. До ЧДУ він викладав польську мову в Київському університеті.

189. Страшевич В. Призи виграли черкаси / В. Страшевич // Черкаський край. – 2001. – 26 грудня (№ 99). – С. 8.

У ці дні відзначення 58-х роковин визволення Черкас від нацистських загарбників відбулися традиційні легкоатлетичні змагання на призи Героя Радянського Союзу О. В. Тканка – йдеться в публікації. Організаторами стали спортклуб і факультет фізкультури і спорту Черкаського держуніверситету. Змагання проводилися втринадцяте, і зібрали понад 170 учасників з 14 вузівських команд Кіровограда, Тернополя, Чернігова, Рівного, Умані та інших міст.

Перша команда Черкаського держуніверситету стала переможницею, відтіснивши на призові місця колективи Кіровоградського і Чернігівського педуніверситетів. Нагороди переможцям вручив Герой Радянського Союзу О. В. Тканко.

190. Новий рік по-студентськи // Нова доба. – 2002. – 3 січня (№ 3). – С. 2.

Перед початком зимової екзаменаційної сесії студенти Черкаського державного університету ім. Б. Хмельницького вирішили трохи перепочити від виснажливого процесу вгризання в граніт науки й влаштували для себе, а також для своїх поважних учених викладачів Новорічне свято.

Веселе повчально-розважальне дійство відбувалося у вщерть наповненому глядачами залі Черкаського драмтеатру. Вітальне слово з нагоди переходу в 2002-й рік виголосив ректор університету Анатолій Кузьмінський.

Наснажені побажаннями свого ректора, студенти продемонстрували, що вони можуть не лише гарно вчитися, а, при нагоді, й гарно розважатися. [На фото В. Давиденка – Керівництво університету побажало студентам гарно відпочити, але так, щоб не забути, що на носі сесія].

191. Страшевич В. Медалі привезли на лижах / В. Страшевич // Черкаський край. – 2002. – 18 січня (№ 5). – С. 10.

Кореспонденція рубрики «Спорт» інформує читача про підсумки зимового національного чемпіонату на лижах під Львовом з метою відбору кращих орієнтувальників на наступні чемпіонати світу.

Чемпіонкою країни серед юніорок стала вихованка ДЮСШ «Мрія» Черкаського району (тренер Д. Колачинський) Юлія Шапошник спочатку на маркірованій трасі в 6 км, а потім на класичній дистанції 8 км. Її тренер Дмитро Колачинський серед орієнтувальників віком понад 35 років став срібним призером першості України.

Молодий викладач Черкаського держуніверситету, майстер спорту Олексій Калініченко двічі піднімався на третю сходинку чемпіонату України. Тепер він готується до чемпіонату світу серед дорослих, що відбудеться в Болгарії.

За словами його тренера Володимира Калініченка, з 8 лютого черкаських орієнтувальників чекає ще чемпіонат України нового сезону, який стане остаточним для членів збірної команди.

192. Щоб зекономити електроенергію, студентам пропонували продовжити канікули // Черкаський край. – 2002. – 30 січня (№ 8). – С. 1.

Рекомендаційний лист з Міністерства освіти і науки України з пропозицією розглянути можливість продовження зимових канікул з метою економії електроенергії надійшов до вищих навчальних закладів – йдеться в інформаційному матеріалі. Згідно з рекомендаціями, канікули у студентів могли тривати аж до 1 березня, а влітку, відповідно, навчальний семестр продовжився б на місяць.

Проректор з соціально-економічних питань Черкаського держуніверситету ім. Б. Хмельницького Валентина Артюх повідомила: «вчена рада вузу розглянула це питання, але вирішили працювати в

звичайному режимі. 11 лютого студенти ЧДУ повернуться з зимових канікул на навчання». За її словами, зараз у вузу немає заборгованості ні за електроенергію, ні за комунальні послуги. «Такі довгі канікули, наголосила Валентина Дмитрівна, розслабили б студентів і поламали плани наукової роботи викладачів».

193. Страшевич В. *Черкащанки стрибали, як на крилах* / В. Страшевич // Черкаський край. – 2002. – 1 лютого (№ 9). – С. 12.

У рубриці «Спорт» міститься інформація про підсумки традиційних легкоатлетичних змагань «Різдвяні свята» в Києві.

Серед призерів змагань були вихованці черкаського тренера з СДЮСШ олімпійського резерву Валентина Вавришкевича, які, до речі, приїхали на «Різдвяні свята» за власні кошти.

Стрибнувши у потрійному стрибку на 13 м 28 см, переможницею у традиційних стартах стала черкаська динамівка Олександра Стаднюк, студентка Черкаського держуніверситету. Їй вручена золота нагорода і пам'ятний приз.

194. «Орфей» виховує таланти // Черкаський край. – 2002. – 6 лютого (№ 10). – С. 2.

У кореспонденції повідомляється про створення рік тому творчої групи «Орфей», яка об'єднала початкуючих літераторів обласного центру. За цей час вже вийшло друком кілька номерів щомісячного літературно-художнього правового журналу.

Цьогоріч орфеївці започаткували традицію – автори, твори якого будуть визнані кращими за попередній рік, отримуватиме перехідний кубок ім. В. Симоненка. Днями його вручено Тетяні Кузнецовій, студентці Черкаського держуніверситету.

195. Чучман Ж. *Вперше в Черкасах побував посол Польщі* / Ж. Чучман // Черкаський край. – 2002. – 20 лютого (№ 14). – С. 1.

Автор публікації повідомляє про те, що днями з неофіційним візитом відвідав Черкаси повноважний посол Республіки Польща В Україні Марек Зюлковський. Він разом з другим секретарем посольства Мар'юшем Джебашевським та радником посольства Наталією Бришко-Запур зустрівся з головою облдержадміністрації Володимиром Лук'янцем, головою облради Геннадієм Капраловим, мером міста Володимиром Олійником, ректором Черкаського держуніверситету ім. Б. Хмельницького Анатолієм Кузьмінським та викладачами і студентами вузу.

Пан Марек зацікавився історією Черкащини, яка тісно переплітається з історією Польщі.

Під час візиту до держуніверситету посол Польщі відвідав полонійний центр, який не так давно відкрився у вузі. А студенти та учні Першої міської гімназії продемонстрували свої знання з польської мови.

196. Безуглий В. *Відкрився музей історії університету* / В. Безуглий // Нова доба. – 2002. – 7 березня (№ 20). – С. 1.

Символічну стрічку на дверях музею цього вівторка перерізали троє професорів: Олександр Тканко, Федір Боєчко та Анатолій Кузьмінський, віддаючи данину поваги своїм колегам, які до нього керували спочатку педінститутом, а потім і університетом загалом майже 50 років, попросив їх першими поорудувати ножицями.

80-річна історія університету знайшла своє відображення у симпатичних стендах зі скла й металу. Тут і документи, й численні фотографії, які розповідають як про визначальні віхи в історії становлення цього флагамена вищої освіти на Черкащині, так і про те, чим живе університет сьогодні.

Доповнює музей портретна галерея колишніх і теперішніх викладачів вузу, видатних випускників та найкращих студентів, яку розгорнуто у вестибюлі університету поблизу музею. Тут також представлено друковані наукові роботи викладачів та студентів.

За словами ректора університету Анатолія Кузьмінського, музей створено як альтернативу колишнім дошкам пошани і як «меморіально-вшанувальний комплекс, де можна побачити й пошанувати історію рідної альма-матер. Музей функціонуватиме також і як науковий та навчально-методичний центр.

Перший запис у книзі відгуків музею зробив колишній ректор, Герой Радянського союзу, професор Олександр Тканко.

[На фото С. Косенка – А. Кузьмінський, Ф. Боєчко та О. Тканко оглядають експонати музею. Першу екскурсію провела проректор з виховної роботи Тетяна Мельник].

197. Черкасов С. *Черкаський державний університет вшанував свою історію* / С. Черкасов // Вечірні Черкаси. – 2002. – 7 березня (№ 12). – С. 2.

5 березня в головному корпусі Черкаського державного університету ім. Б. Хмельницького відкрився музей історії університету. На виготовлених за сучасною технологією стендах зібрані

найрізноманітніші експонати 80-річної історії вузу починаючи від фотокарток і документів початку минулого сторіччя до друкарських машинок, на яких великі професори і викладачі навчального закладу друкували свої наукові праці.

198. Литвин Ю. *В університеті вшановували генія Тараса Шевченка* / Ю. Литвин // Нова доба. – 2002. – 21 березня (№ 24). – С. 6.

В інформаційному матеріалі повідомляється про те, що 14 березня в актовому залі Черкаського державного університету імені Б. Хмельницького відбулася літературна зустріч студентів університету з письменниками Черкащини з нагоди вшанування пам'яті великого Кобзаря й була присвячена 188-й річниці з дня народження генія української літератури. Ця зустріч проходила у межах Шевченківського тижня викладачами кафедри української літератури та компаративістики й студентами університету.

199. Хімічук І. *Посол Казахстану відвідав Черкаси* / І. Хімічук // Черкаський край. – 2002. – 22 березня (№ 23). – С. 1.

Кореспондент у своєму матеріалі розповідає про те, що надзвичайний і Повноважний Посол Республіки Казахстан в Україні Равіль Чердабаєв відвідав Черкаси минулого вівторка. Це 22-а область України, в якій побував Посол з метою налагодження торгово-економічних зв'язків.

Равіль Чердабаєв відвідав також Черкаський державний університет, де з ректором А. І. Кузьмінським обговорив питання обміну студентськими групами, зустрівся з викладачами та студентами вузу, а також оглянув експозицію виставки «Літературна Черкащина» в музеї цього навчального закладу.

200. Швидка Л. *На перехресті мов і літератур* / Л. Швидка // Черкаський край. – 2002. – 27 березня (№ 24). – С. 7.

«Факультету романо-германської філології Черкаського державного університету – 40 років» – повідомляє його декан.

Свого часу факультет іноземних мов Черкаського педагогічного інституту був наймолодшим і найменшим. Сьогодні ж факультет романо-германської філології – найбільший в університеті, тут навчається 840 студентів на денному відділенні, 250 заочників та 20 студентів-екстернів.

Факультет готує фахівців з двох спеціальностей: «Англійська і німецька мови та література», «Німецька і англійська мови та література». За період його існування його закінчили більше 2-х

тисяч випускників, яких можна сьогодні зустріти в школах Черкащини та в багатьох інших областях України і за її межами. Щорічно близько 25 % випускників одержують дипломи з відзнакою.

201. Боковня Т. *У Черкаському університеті підсумовували наукову діяльність* / Т. Боковня // Нова доба. – 2002. – 16 квітня (№ 31). – С. 3.

Четверта наукова конференція «Родзинка–2002» відбулася 11 квітня в Черкаському державному університеті ім. Б. Хмельницького. Прослухати змістовні доповіді провідних викладачів та студентів вузу зібралось майже 300 студентів з різних навчальних закладів Черкащини, Одеси, Київщини, Донеччини та Запоріжжя. Під час конференції професори, кандидати та доктори наук підсумовували досягнення викладачів та студентів університету ім. Б. Хмельницького. Зокрема, як повідомив проректор з науки Іван Кукурудза, на сьогодні науковою діяльністю займаються 3790 студентів денної форми навчання.

202. Бас В. *Університетський тиждень психологів* / В. Бас // Черкаський край. – 2002. – 17 квітня (№ 30). – С. 2.

Автор кореспонденції інформує про те, що Черкаський державний університет стає одним із провідних в Україні центрів психологічної науки. 7 липня минулого року тут на базі кафедри практичної психології створено психологічний факультет, який очолює академік АПН України, доктор психологічних наук професор Т. С. Яценко. Відчутного прогресу дослідження набули завдяки розробленому Тамарою Семенівною методу психоаналізу комплексу тематичних психомалюнків. На основі узагальнення його результатів захищено докторські та кандидатські дисертації, підготовлено посібники, розроблено курс психокорекції, який теж започаткувала декан факультету.

В доробку Т. С. Яценко понад 150 наукових праць. Професор з Черкас – член Міжнародної організації з тренінгу в Нью-Йорку, двох спеціалізованих учених рад із захисту докторських і кандидатських дисертацій, вищої атестаційної колеї Міністерства освіти та науки, очолює в АПН України напрям досліджень, присвячений проблема психологічної служби. Поруч із нею працює ціле сузір'я талановитих науковців і викладачів.

Ось і днями в тижні факультету брали участь гості з інших вузів країни, серед яких був, зокрема, представник широкозної одеської школи психологів професор Одеського університету Б. Й. Цуканов.

У рамках тижня діяли творчі майстерні, студентські конференції, відбувалися творчі зустрічі з гостями та екскурсії. Завершився тиждень факультетським днем відкритих дверей.

203. Боковня Т. Молоді науковці захоплюються інформатикою / Т. Боковня // Нова доба. – 2002. – 18 квітня (№ 32). – С. 2.

Це довела III Всеукраїнська конференція «Інформаційні технології в науці, освіті й техніці–2002», що відбулася 17 квітня в Черкаському державному університеті ім. Б. Хмельницького. На конференцію подано близько 170 доповідей науковців.

Як зазначив, відкриваючи захід, ректор університету Анатолій Кузьмінський, конференція й надалі сприятиме зміцненню стосунків із молодію інтелектуальною елітою інших навчальних закладів України. На конференції порушувалися актуальні питання комп'ютерного моделювання хімічних та фізичних процесів, інформаційних технологій у техніці, управлінні й наукових дослідженнях. З доповідями виступили професори ЧДУ та ЧДТУ.

204. Степанов М. Науковці шанували пам'ять видатного історика В'ячеслава Липинського / М. Степанов // Нова доба. – 2002. – 23 квітня (№ 33). – С. 3.

Всеукраїнський статус мала наукова конференція «Українська історична наука та національна свідомість», яка відбувалася 18-19 квітня в Черкаському державному університеті. Приурочена до 120-річчя від дня народження теоретика українського монархізму, творця державницької школи в нашій національній історіографії В'ячеслава Липинського, конференція зібрала науковців із Черкас, Києва, Львова, Дрогобича.

Після завершення пленарного засідання, в якому взяв участь заступник голови облдержадміністрації академік Анатолій Чабан, науковці працювали у двох секціях: «Національна свідомість українців у новітній час» і «Українська історіографія XIX–XX століть: роль історичних знань у національному відродженні українців».

Учасники конференції взяли участь у презентації книжок черкаського дослідника Віталія Масненка «Історична думка та націотворення в Україні» та «Історичні концепції М. С. Грушевського та В. К. Липинського».

205. Литвин Ю. Черкаський університет відходить від педагогічного напрямку / Ю. Литвин // Нова доба. – 2002. – 25 квітня (№34). – С. 5.

Автор матеріалу інформує про те, що 19 квітня в Черкаському державному університеті ім. Б. Хмельницького відбулося чергове засідання ради ректорів, на якому розглядалося питання розвитку соціальної сфери вищого навчального закладу.

Про своє багатогалузеве господарство розповів Анатолій Кузьмінський, ректор ЧДУ, єдиного на Черкащині класичного університету. Він наголосив, університет сповідує філософію людиноцентризму, в якій обертається все навколо студента й викладача. Докладно зупинився на соціально-побутових умовах для викладачів і студентів університету.

У наукових лабораторіях університету гості змогли оцінити роботу професорів університету за їх змістовними доповідями. Зокрема, про роль вітамінів та мікроелементів щодо корекції імунної системи та обміну речовин розповідав завідуючий кафедрою біохімії та фізіології Федір Боечко. Повідав про пошуки нових джерел енергії Онуфрій Білий, завідуючий кафедрою загальної хімії. Про роботу вчених університету для створення нових матеріалів звітував Володимир Найдан, завідувач кафедри органічної хімії.

206. Ляшко Т. Фахівців з міжнародного бізнесу готують у ЧДУ / Т. Ляшко // Місто. – 2002. – 25 квітня (№ 17). – С. 9.

Коресподент газети провів бесіду із завідуючим кафедрою економічної теорії, доктором економічних наук, професором І. І. Кукурудзою, який разом з кафедрою є ініціатором створення та подальшого розвитку економічного факультету в університеті.

У нинішньому році ми будемо здійснювати прийом студентів не тільки на спеціальність «економічна теорія», а й на дві нові спеціальності: «міжнародну економіку» та «менеджмент організацій». Всі три спеціальності є досить привабливими для молоді, оскільки відкривають широкі перспективи для тих, хто їх опанує.

Фахівці з економічної теорії стають професіоналами-аналітиками, здатними робити науковий аналіз економічних процесів, розробляти наукові основи економічної політики на рівні підприємства, регіону, галузі та країни в цілому. Крім того, вони матимуть право викладати у вищих навчальних закладах курс економічної теорії та її складових, таких як політична економія, мікроекономіка, макроекономіка, економічна історія, історія економічних вчень, в загальноосвітніх школах – економічні дисципліни.

Спеціальність «міжнародна економіка» відкриває широкі можливості для тих, хто має намір зробити кар'єру на зовнішньо-

економічній діяльності. Фахівців з міжнародної економіки на Черкащині поки що ніхто не готує. А потреба в них дуже велика, оскільки в сучасних умовах майже кожне підприємство не тільки прагне мати економічні зв'язки із закордонними партнерами, а й зацікавлене здійснювати їх цивілізовано, по-науковому, з найбільшою вигодою для себе і держави.

До 1994 року спеціальність «менеджмент організацій» називалась «економіка і управління виробництвом».

Студенти всіх трьох спеціальностей опановують такі фундаментальні загальноекономічні дисципліни як політекономія, мікроекономіка, макроекономіка, економіка підприємств, маркетинг, фінанси, бухгалтерський облік, статистика, державне регулювання економіки, господарське законодавство, математика для економістів, інформатика і комп'ютерна техніка та інші.

Навчальний процес забезпечують висококваліфіковані фахівці, серед яких 85 відсотків становлять професори та доценти.

207. *Інтелігенти об'єднуються* // Черкаський край. – 2002. – 1 травня (№ 34). – С. 2.

Інформаційний матеріал повідомляє про створення у Черкасах міської організації науково-технічної інтелігенції з ініціативи обласної організації Українського Союзу промисловців і підприємців.

У роботі першої установчої конференції цієї організації серед інших взяли участь і представники Черкаського державного університету ім. Б. Хмельницького.

208. *Литвин Ю. Черкаський держуніверситет заснував ще один музей – народного одягу* / Ю. Литвин // Нова доба. – 2002. – 10 травня (№ 36). – С. 3.

Зі щедрих прабабусиних добротних стародавніх скринь Черкащини дістала понад 150 сорочок та інших елементів українського одягу доктор культурології, викладач ЧДУ Світлана Китова з допомогою студентів факультету української філології. 30 квітня ректор університету Анатолій Кузьмінський і Світлана Китова, за традицією, перерізали стрічку, й виставку народного одягу було відкрито.

Гості виставки мали можливість побачити, окрім традиційних шароварів, жупанів, сорочок, ще й стародавнє взуття (постоли, личаки, сап'янці, чоботи), пояси (крайки, очкур, пояс-рушник), жіночі прикраси (дукачі, каблучки, сережки), тощо. Студенти, присутні на виставці, навіть спробували випрасувати полотно з допомогою рубля й качалки.

За словами декана факультету Наталії Остапенко, відкриття виставки народного одягу проводиться в рамках щорічного традиційного дня факультету української філології.

209. *ГанницькаТ. Для професора Чабана історія – і робота, і хобі* / Т. Ганницька // Нова доба. (Історичні сторінки) – 2002. – 14 травня (№ 37). – С. 1, 2.

Одним з ініціаторів широкого вивчення історії Середнього Подніпров'я є Анатолій Юзефович Чабан – академік Української академії історичних наук, доктор історичних наук, професор, до недавня завідувач кафедри історії України Черкаського державного університету ім. Б. Хмельницького, заступник голови облдержадміністрації. Анатолій Юзефович може з захопленням говорити про історію як науку дуже багато. Він має 150 надрукованих робіт, дві монографії – «Витоки» й «Середнє Подніпров'я» (нині готує продовження цієї книги), навчально-методичні посібники. Зараз Анатолій Юзефович працює над проектом «Черкащини славетні імена». В цій книзі йтиметься про тих людей, які народилися тут або діяльність яких пов'язана з Черкащиною. [На фото – А. Чабан].

210. *Якщо є вчителі-інтелектуали, то є й обдаровані діти* // Черкаський край. – 2002. – 22 травня (№ 38). – С. 2.

У замітці розповідається про те, що з 73 учнів загальноосвітніх шкіл області, які в цьому році взяли участь у Всеукраїнських олімпіадах і конкурсах, 40 стали переможцями і призерами цих змагань. 11 учнів посіли перші місця у Всеукраїнському конкурсі-захисті науково-дослідницьких робіт, яке проводить Мала академія наук.

Саме їх та їхніх учителів-наставників, науковців днями в сесійному залі облдержадміністрації А. Ю. Чабан, начальник управління освіти і науки облдержадміністрації Т. М. Десятов, О. Д. Жалдак, директор обласного інституту післядипломної освіти медпрацівників Н. М. Чепурна, ректор Черкаського держуніверситету А. І. Кузьмінський, ректор ЧДТУ Ю. Г. Лега, вчителі, батьки, громадськість.

211. *Безуглий В. Маленькі історії про вічне розповів своїм глядачам ансамбль «Алегро»* / В. Безуглий // Нова доба. – 2002. – 28 травня (№ 41). – С. 2.

У день свого народження, 22 травня, відомий і популярний на Черкащині танцювальний колектив Черкаського державного університету «Алегро» дав великий концерт у Палаці культури «Дружба народів». Яскраве феєричне шоу-дійство під назвою «Маленькі

історії про вічне» складалося з 22-х номерів. Сьогодні в складі ансамблю 100 учасників – від дітей молодшого шкільного віку до студентської молоді.

[На фото С. Косенка – Виступ ансамблю ЧДУ «Алегро»].

212. Голиш Г. *Загадкові анти в інтерпретації А. Морозова й С. Корновенка* / Г. Голиш // Нова доба. (Історичні сторінки). – 2002. – 6 червня (№ 61). – С. 4.

Автор рецензії, старший викладач кафедри всесвітньої історії Черкаського державного університету ім. Б. Хмельницького розповідає про вихід книжки викладачів університету А. Г. Морозова і С. В. Корновенка* «Анти» як помітну подію новітнього наукового життя. Поєднання великого наукового досвіту та молоді творчої енергії матеріалізувалось у виданні оригінального й багато перспективного дослідження, яким є «Анти».

Рецензована книжка відтворює світанкову пору нашої вітчизняної історії і є чи не найпершим сучасним дослідженням, у якому цілісно й системно, на основі проблемно-хронологічного принципу простежується історія слов'яського союзу племен III–VII ст., відомого як анти. Це видання супроводжується численними ілюстраціями, вони роблять викладений матеріал набагато доступнішим для сприйняття. Зокрема, тут вміщено карти, зображення археологічних знахідок антського періоду та ін.

Благодарили видання цієї книжки вчена рада Черкаського університету, Науково-дослідний інститут селянства, Наукове товариство істориків-аграрників та рецензенти: професори Р. Д. Лях, В. М. Ричка, А. Ю. Чабан, доцент В. В. Шляхова.

Книжку адресовано насамперед студентам та викладачам вищих навчальних закладів. Поряд з цим вона може послугувати й учителям та учням загальноосвітніх шкіл та позашкільних закладів. Багато цінного на її сторінках знайдуть і краєзнавці та всі, хто цікавиться минулими нашою Бавтківщини.

213. Кур'янова В. *«Едем» – райське життя для студентів* / В. Кур'янова // Місто. – 2002. – 6 червня (№ 23). – С. 11.

Допис студентки ЧДУ інформує про те, що повсякденно в Черкаському державному університеті ім. Б. Хмельницького думають

* С. В. Корновенко – доктор історичних наук, професор, проректор із наукової, інноваційної та міжнародної діяльності, голова спеціалізованої вченої ради у Черкаському національному університеті ім. Б. Хмельницького.

не тільки про те, який рівень знань отримають майбутні педагоги, а й про здоров'я студентів.

Керівництво ЧДУ ім. Б. Хмельницького, ректор університету, професор А. І. Кузьмінський у свій перший рік роботи: не словом, а ділом вирішили допомогти студентам, що потребують оздоровлення. Адже з 4000 студентів ЧДУ майже 800 – це ті, що перебувають на диспансерному обліку в лікарів.

У травні минулого року на базі одного з гуртожитків відкрито санаторій-профілакторій для студентів з досить промовистою назвою – «Едем» – «райське життя». Він розрахований на оздоровлення 50 осіб на зміну. Протягом року 14 таких змін упродовж 21 дня тут було оздоровлено. Без відриву від занять студенти отримують фізіотерапевтичне водолікування, масаж, фітотерапію, голкорексфлексотерапію, медикаментозне та лікування мінеральною водою. Харчуються вони 4 рази на добу. У профілакторії студентів обслуговують досвідчені працівники. З моменту відкриття в санаторії-профілакторії проліковано 601 особу.

214. Михайленко О. *Всі прапори в Черкасах будуть на гостину...* / О. Михайленко // Місто. – 2002. – 4 липня (№ 27). – С. 9.

І в тому, що це станеться, що Черкаси дійсно набудуть широких міжнародних зв'язків, стануть привабливими для туристів, інвесторів, нарешті, відомими в світах, велика заслуга належатиме Черкаському державному університету імені Богдана Хмельницького. Найстарший в обласному центрі вуз з моменту набуття ним університетського статусу стрімко розвивається і налагоджує контакти з освітніми центрами за межами України.

За словами проректора з соціально-гуманітарних питань, виховної роботи та міжнародних зв'язків університету Тетяни Мельник, два роки тому ми починали не на порожньому місці. Черкаський педінститут здавна був відомим за кордоном сильними науковими школами професорів Світлани Жаботинської та Андрія Гусака. Та ми свою задачу побачили в тому, щоб включитися в сферу широких міжвузівських контактів, які дають великі можливості для професійного зростання науковцям і викладачам, відкриваючи їм доступ до надбань визнаних наукових осередків.

Найбільш успішною виявилася ідея університетського Полонійного (польського) центру. Тому що поєднала в собі налаштованість керівництва університету, очолюваного професором Анатолієм Кузьмінським, на розвиток міжнародних контактів,

ініціативу та величезне бажання нинішнього директора центру – викладача Лілії Потапенко – та об'єктивної необхідності. Необхідність полягала в тому, щоб привести у відповідність до університетських стандартів програму навчання на філологічних факультетах. Керівництво університету вирішило, що в університеті має бути створений осередок, де б збиралася література, пов'язана з Польщею, де б створювалися умови для вивчення мови і знайомства з культурою сусідньої країни.

Університетський Полонійний центр одержав у подарунок від посольства і консульства масу необхідної йому літератури, музичний центр, відеодвійку, величезну кількість польських фільмів та аудіозаписів польських музики, культурологічну літературу. Тепер мрією Лілії Потапенко є створення кафедри польської мови. Адже ця ідея має підтримку з боку ректора – Анатолія Кузьмінського, проректора – Тетяни Мельник, інших керівників університету.

215. *Майбутні поліглоти, це для Вас!* // Черкаський край. – 2002. – 12 липня (№ 53). – С. 12.

Юнакам та дівчатам, які мріють опанувати кілька мов, стати навіть поліглотами, Черкаський державний університет ім. Б. Хмельницького пропонує вступити на факультет російської мови. З наступного навчального року тут починається підготовка бакалаврів, спеціалістів та магістрів за спеціальностями: – російська мова та література з додатковою спеціалізацією: французька, польська та арабська мови; – українсько-російський переклад з додатковим вивченням польської мови. За сприяння посольств Бельгії, Польщі та Єгипту в університеті створено Французький, Полонійний та Єгипетський центри. Студентам буде надана можливість мовної практики в країнах, мови яких вивчаються, вони братимуть участь у конкурсах на отримання урядових грантів для навчання в зарубіжних вузах.

216. *Дяченко-Лисенко Л. Науковий візит до Білорусі* / Л. Дяченко-Лисенко // Черкаський край. – 2002. – 17 липня (№ 54). – С. 6.

Подано репортаж кандидата філологічних наук, доцента кафедри методики викладання і культури української мови Черкаського держуніверситету, з міжнародної наукової конференції з сучасних мовознавчих проблем, в Мінську на філологічному факультеті Білоруського державного університету.

За два дні роботи конференції було виголошено понад 120 доповідей, серед них – 4 доповіді представників України.

У конференції взяли участь, окрім білорусів, українців і росіян, науковці Литви, Північного Кавказу, Китаю та інших країн.

Авторка зазначила: «Ми, українці, мали можливість представити широкій міжнародній аудиторії успіхи й проблеми української лінгвістики в порівняльному аспекті. Мені було приємно заявити про мовознавчі школи Черкаського держуніверситету, представлені іменами колег – науковців-мовознавців різного напрямку: Світлани Жаботинської, Наталії Панасенко, Тетяни Туліної, Валентини Мусієнко, Олени Селіванової». Активне спілкування відбулося з викладачами кафедри історії білоруської мови філологічного факультету Білоруського держуніверситету.

Викладачі факультету української філології, кафедри зарубіжної літератури, студенти-україністи з Черкас передали в дар білорусам декілька посібників, журналів, газет, випусків «Вісника Черкаського державного університету», рекламні буклети з інформацією про ЧДУ. У відповідь були подаровані білоруські видання.

217. «Краєзнавство Черкащини» повертається... // Черкаський край. – 2002. – 9 серпня (№ 61). – С. 2.

У стислій замітці йдеться про вихід чергового номера науково-популярного видання обласної організації Всеукраїнської Спілки краєзнавців «Краєзнавство Черкащини» (редактор В. М. Мельниченко – кандидат історичних наук, викладач Черкаського держуніверситету). Журнал знайомить з краєзнавчими знахідками, розповідає про дослідників рідного краю, книжкові новини.

218. *Фотофакт* // Нова доба. – 2002. – 3 вересня (№ 69). – С. 2.

Традиційна загальноуніверситетська лінійка зібрала студентів Черкаського державного університету ім. Б. Хмельницького в День знань на Університетському майдані. Символічний ключ до знань і студентський квиток п'ятикурсники університету передали новобранцям університету. Після цього ритуалу посвячення першокурсників лави студентів університету поповнилися більш як на тисячу охочих пірнути у світ науки.

[На фото С. Косенка – П'ятикурсник передає ключ і студентський квиток першокурсниці].

219. *Кузляєв С. Гімназисти і студенти відчиняють Черкаси за європейськими стандартами* / С. Кузляєв // Молодь Черкащини. – 2002. – 24 жовтня (№ 43). – С. 2.

Минулої суботи на черкаських схилах Дніпра зібралися близько 140 молодих людей, які вийшли на «суботник», щоб очистити від сміття дніпровські схили. Так пройшла акція «Упорядкуємо наше місто». Організована групою «Екологія» Першої міської гімназії та ЕсоСлужб Черкаського товариства охорони природи за участю учнів СШ № 6, 17, 19 і 31 та студентів біологічного факультету ЧДУ ім. Б. Хмельницького. Усі учасники акції отримали сувеніри – блокноти та ручки з логотипами ЕсоСлужб.

220. Лячинська Ю. *Польський дипломат втретє побував у Черкасах* / Ю. Лячинська // Черкаський край. – 2002. – 15 листопада (№ 89). – С. 2.

У дописі студентка Черкаського держуніверситету повідомляє про те, що два дні в держуніверситеті перебувала з візитом делегація викладачів-полоністів, очолювана виконуючим обов'язки генерального консула Республіки Польща в Києві паном К. Сьвідереком. Доброю нагодою для гостей був День незалежності Польщі, що відзначається 5 листопада, та перша річниця створення в університеті Полонійного центру. Гості ознайомилися з вузом, відвідали музей закладу та музей рушника. Високо оцінили вони діяльність Полонійного центру. Цьогоріч в університеті ліцензовано дві спеціальності: російська мова і література та польська мова, а також російсько-український переклад і польська мова.

В рамках візиту відбувся науковий семінар «Спорідненість культур України і Польщі». Перед гостями, викладачами й студентами університету виступили К. Сьвідерек і ректор університету, професор А. І. Кузьмінський.

221. Кирей Р. *Французи обіцяють фінансові вливання в економіку Черкащини* / Р. Кирей // Черкаський край. – 2002. – 20 листопада (№ 90). – С. 2.

Автор замітки розповідає про зустріч керівників обласних владних структур з Надзвичайним і Повноважним Послом Французької Республіки в Україні, яка відбулася минулої п'ятниці в Черкасах. Метою зустрічі стало налагодження економічних та культурних зв'язків між Францією та Черкаською областю. Нині триває активне міжрегіональне співробітництво у сфері освіти. На базі Черкаського держуніверситету три роки тому відкрито Французький центр, який функціонує як осередок французької мови, літератури та культури в області.

222. Фотофакт // Нова доба. – 2002. – 10 грудня (№ 97). – С. 2.
До 280-річчя з дня народження Г. С. Сковороди в приміщенні Черкаського державного університету ім. Б. Хмельницького відкрилася виставка художніх творів професора кафедри образотворчого мистецтва, заслуженого художника України Івана Бондаря. На ній було представлено близько десяти творів видатного митця. Картини навіювали філософські роздуми про місце людини в цьому житті. На виставці були й твори тематики козацької доби.
[На фото С. Косенка – І. Бондар].

223. Колісник О. *Ваша альма-матер – у Черкасах!* / О. Колісник // Місто. – 2002. – 12 грудня (№ 50). – С. 4.

У Черкаському державному університеті імені Богдана Хмельницького з повним правом можна сказати всім: «Ваша альма-матер тут, у Черкасах!». Нині це найстаріший на Черкащині вищий навчальний заклад з майже столітнім педагогічним та науковим досвідом має IV рівень акредитації. Тут працюють 13 факультетів, які ведуть підготовку з 26 спеціальностей і понад 40 спеціалізацій. 500 високваліфікованих викладачів, у тому числі 40 докторів та 200 кандидатів наук, навчають премудростям наук на денному і заочному відділеннях 7600 студентів. Черкаський державний університет співпрацює з низкою навчальних закладів, наукових установ в Україні та за її межами, зокрема в Німеччині, Бельгії, Франції, Нідерландах, Австрії, Італії, Швеції, Китаї, Канаді та США.

За останні два роки Черкаський держуніверситет отримав ліцензії на навчання за дев'ятьма спеціальностями. По закінченні університету майбутні спеціалісти матимуть спеціальність «Інформаційні управляючі системи і технології» зі спеціалізацією «Медична кібернетика та інформаційні технології в медицині». ЧДУ став другим в Україні навчальним закладом слідом за Київським політехнічним інститутом, який розпочав підготовку таких спеціалістів. Факультет інформаційних технологій та біомедичної кібернетики – наймолодший в університеті і єдиний на центрально-український регіон. Ще один із наймолодших факультетів, на якому вчать, певно, найстарішій людській науці – економіці.

Ще одна мета, до якої впевнено йде університет: поставити класичну освіту з права. Ініціатором підготовки правників у Черкасах є декан історико-юридичного факультету, доцент Олександр Перехрест.

Надзвичайно цікавим нині є навчання на факультеті російської філології. Нове дихання факультету надали ідеї запровадження

навчання за спеціальністю російсько-українського перекладу, яка і зараз є надзвичайно актуальною саме для подальшого розвитку, розширення сфери вживання і професіоналізації української мови. Кожен зі студентів факультету вивчає додатково другу іноземну мову: французьку, польську чи арабську.

Серед «новачків» у Черкаському університеті і дві творчі спеціальності: «Образотворче мистецтво» та «Журналістика».

224. *З нагоди ювілею Григорія Сковороди* // Черкаський край. – 2002. – 18 грудня (№ 98). – С. 6.

У кореспонденції розповідається про відзначення в області 280-річчя з дня народження поета і філософа Григорія Сковороди.

У Черкаському держуніверситеті ім. Б. Хмельницького відбулася міжвузівська наукова конференція, присвячена поету і філософу. Її учасники побували в селі Коврай Золотоніського району, де у XVIII столітті Григорій Сковорода навчав сина поміщика Томари. В місцевій школі вони оглянули музей Григорія Сковороди.

225. Нікітенко Л. *У Черкаському держуніверситеті презентували журналістику* / Л. Нікітенко // Нова доба. – 2002. – 19 грудня (№ 100). – С. 3.

Відтепер грант науки можна буде гризти в Черкаському державному університеті імені Богдана Хмельницького. Адже днями за участю Інституту журналістики Київського національного університету імені Шевченка тут відбулася урочиста презентація цих спеціальностей. В університеті подбали про викладацькі кадри: до цієї роботи запросили столичних фахівців з відомого та авторитетного в Україні Інституту журналістики, беруть у ній участь і провідні черкаські журналісти.

Ректор університету, професор Анатолій Кузьмінський, пообіцяв, що в університеті готуватимуть журналістів нової генерації, з новим баченням, розкутих, незалежних від будь-яких впливів.

226. Страшевич В. *Наші з медалями усіх достоїнств* / В. Страшевич // Черкаський край. – 2003. – 15 січня (№ 4). – С. 8.

У рубриці «Спорт» вміщена інформація про проведення напередодні Нового року під Львовом чемпіонату України із спортивного орієнтування на лижах. Честь Черкащини на ньому захищала команда, створена із вихованців ДЮСШ «Мрія» Черкаського району та спортклубу Черкаського держуніверситету. Золоту і

бронзову медалі на десяти- і п'ятнадцятикілометрових трасах здобув студент факультету фізвиховання Юрій Роїк (тренер – О. Калініченко).

Попереду у черкаських орієнтувальників змагання на Кубок світу, який відбудеться на трасах Росії та Естонії.

227. Президент підтримав обдаровану молодь // Черкаський край. – 2003. – 7 лютого (№ 11). – С. 2.

У редакційному матеріалі повідомляється про підписання Президентом України Указу «Про гранти Президента України для обдарованої молоді», яким запроваджено 30 щорічних грантів. Своім розпорядженням Леонід Кучма недавно призначив їх і трьом представникам Черкаської області.

23 тисячі гривень виділено студентці Черкаського державного університету ім. Б. Хмельницького Інзі Шашковій для утворення Центру розвитку особистості дитини. Лікар відділення невідкладної хірургії міської лікарні № 3 Олег Малевич одержить 48 тисяч грн., а лікар диспансерного терапевтичного відділення радіаційного захисту населення обласної лікарні Ольга Прошак одержить 8 тисяч грн.

Розробників цікавих проєктів привітав з одержанням грантів голова облдержадміністрації Вадим Льошенко.

[На фото – 1. Льошенко вітає з одержанням грантів. 2. Ольга Прошак, Олег Малевич та Інга Шашкова].

228. Дисертація – про рідну мову // Черкаський край. – 2003. – 26 лютого (№ 16). – С. 2.

Замітку присвячено випускниці Черкаського держуніверситету Віталіні Кухаревій, яка блискуче захистила дисертацію і стала кандидатом філологічних наук. Її наукова праця присвячена проблемам рідної мови, а захист відбувся в Києві, в Інституті української мови НАНУ. Науковим керівником Віталіни Іванівни була також черкашанка – Наталія Непійвода, нині професор Інституту журналістики Національного університету ім. Т. Г. Шевченка.

Новоспечений кандидат наук – донька черкаських педагогів Івана Дмитровича та Антоніни Павлівни Кухаревих, викладає українську мову в Черкаському інженерно-технологічному університеті.

229. Страшевич В. *Наші орієнтувальники завойовували медалі в гонках на лижах* / В. Страшевич // Черкаський край. – 2003. – 7 березня (№ 19). – С. 14.

Автор кореспонденції у рубриці «Спорт» повідомляє про підсумки національних змагань зі спортивного орієнтування на лижах

в залік III зимових юнацьких спортивних ігор України, які відбулися під львівським селом Годовиця. У них взяли участь і вихованці тренерів ДЮСШ «Мрія» Черкаського району – Дмитра Колачинського та Черкаського держуніверситету – Володимира Калініченка.

Успішно виступив юніор Юрій Роїк, студент III курсу факультету фізичної культури держуніверситету. На 10-кілометровій дистанції Юрій посів друге місце і завоював срібну медаль.

А в естафетній гонці серед елітних спортсменів 3x6 Юрій Роїк разом з викладачем університету Олексієм Калініченком та тренером ДЮСШ «Мрія» Дмитром Колачинським вибороли ще одну нагороду – бронзову медаль, пропустивши вперед команди Львівської і Вінницької областей. Команда Черкаської області стала шостою в зимових юнацьких спортивних іграх.

Черкаські орієнтувальними візьмуть участь в Кубку світу, що відбудеться в російському місті Челябінську у березні.

230. Щербенко Л. *Малюки з багатодітних родин матимуть ще одну сім'ю* / Л. Щербенко // Нова доба. – 2003. – 20 березня (№ 24). – С. 2.

Двадцять малюків із малозабезпечених та багатодітних родин матимуть змогу належним чином підготуватися до школи в «Центрі розвитку особистості дитини», який відкрився 15 березня.

Авторка проєкту цього центру, студентка Черкаського державного університету ім. Б. Хмельницького, Інга Шашкова нещодавно виграла грант Президента України для обдарованої молоді в розмірі 23 тис. грн. За її словами, за ці гроші буде куплено книжки, канцтовари та все, що потрібно дітям для школи.

231. Нікітенко Л. *Відродженню спадщини Григорія Ващенка сприяє й Черкаський університет* / Л. Нікітенко // Нова доба. – 2003. – 8 квітня (№ 29). – С. 8.

Сильною, непересічною постаттю, визначним талантом назвав педагога національного відродження України Григорія Ващенка ректор Черкаського державного університету Анатолій Кузьмінський на міжвузівській науково-практичній конференції, яка недавно відбулася в ЧДУ. Вона присвячувалася 125-річчю з дня народження видатного вченого.

Як розповідає Валентина Тихолоз, старший викладач кафедри педагогіки і соціальної роботи ЧДУ, постать Григорія Ващенка – найяскравіша на ниві педагогіки, його твори актуальні й тепер.

Учасники конференції, а ними були викладачі вищих навчальних закладів та вчителі шкіл, говорили про використання педагогічних ідей Г. Ващенка у навчальних закладах, навіть у родинних, адже його педагогічна концепція справді неоціненна у формуванні особистості.

232. Трохименко В. *Студентська рада університету «заселилася» в новий офіс* / В. Трохименко // Нова доба. – 2003. – 10 квітня (№ 30). – С. 6.

Кілька днів тому в Черкаському державному університеті ім. Б. Хмельницького відбулося урочисте відкриття гарно оформленого й по-сучасному умебльованого офісу студентської ради.

Перерізаючи разом з головою студентської ради, студентом факультету романо-германської філології Вадимом Березою, символічну стрічку, ректор Анатолій Кузьмінський наголосив, що ректорат університету покладає великі надії на розвиток студентського самоврядування. Одразу після урочистих входин у новому приміщенні відбулося засідання студентської ради. Керівники секторів доповідали про участь студентського активу у впровадженні європейської модульно-рейтингової системи навчання, науковій студентській конференції «Родзинка», підготовці чергового номера газети «Черкаський університет», шефстві над дитячими будинками, екологічній акції «Первоцвіт» для охорони від винищення рослин у Холодному Яру та ін.

233. Колісник О. *Черкаський державний університет ім. Б. Хмельницького на шляху до Мистецтва* / О. Колісник // Місто. – 2003. – 10 квітня (№ 15). – С. 4.

15 квітня свій перший день народження відзначатиме одна з наймолодших спеціальностей ЧДУ імені Б. Хмельницького – «Образотворче і декоративно-прикладне мистецтво».

22 студенти нині закінчують перший курс за цією спеціальністю. З них третина навчаються за державним замовленням. Для всіх випускників черкаських спеціалізованих навчальних закладів ВПХУ-20, гімназії-інтернату с. Шевченкове Звенигородського району, загальноосвітньої школи № 20 обласного центру, дитячих художніх шкіл, навчання в Черкаському університеті – чудовий шанс пов'язати своє життя з обраною з дитинства справою, не зламати крила власній творчій натурі вже на самому початку шляху.

Тим не менш їх наставниками у Черкасах стали відомі, визнані художники, колись випускники найкращих мистецьких шкіл

України, нині маститі учасники багатьох вітчизняних і міжнародних виставок, живописці, професори Віктор Клименко, Іван Бондар, доцент Іван Фізер.

Нині художники-першокурсники осягають ази майбутньої професії. Від премудростей малюнку та різних технік живопису, композиції їм ще належить зробити крок до найширшого кола прикладних дисциплін. Так, вони вивчатимуть дизайн одягу і володітимуть усіма необхідними навичками графічного дизайну, в тому числі можливостями комп'ютерної техніки. Окремою спеціалізацією є «Художньо-декоративне оздоблення інтер'єру».

234. Фотофакт // Нова доба. – 2003. – 15 квітня (№ 31). – С. 2.

Черкаський державний університет ім. Б. Хмельницького продовжує створювати в навчальних аудиторіях музеї. Ще один такий музей – лінгвістичний – було облаштовано стараннями викладачів та студентів, відкриття якого відбулося минулої середи. Експонати аудиторії-музею розповідають про наукову та педагогічну діяльність відомих мовознавців, уродженців Черкащини, колишніх і теперішніх викладачів цього навчального закладу та тих, хто працює на ниві мовознавства в інших вищих навчальних закладах України. Першу екскурсію по музею провів завідувач кафедри українського мовознавства доцент Ігор Погрібний.

[На фото В. Давиденка – Екскурсію проводить І. Погрібний].

235. Вітрова Л. *Черкащанин став чемпіоном світу з пауерліфтингу* / Л. Вітрова // Вечірні Черкаси. – 2003. – 16 квітня (№ 17). – С. 15; **Фотофакт** // Нова доба. – 2003. – 22 квітня (№ 33). – С. 2.

Чемпіонат світу з пауерліфтингу серед юніорів відбувся з 11 по 13 квітня у Черкасах. З-поміж 52 представників із 8 країн світу спортивну честь України захищав черкаський студент ЧДУ ім. Б. Хмельницького Віктор Юрченко, який і виборов золоту медаль у найпрестижнішій супер-важкій категорії понад 125 кг. За словами головного судді змагань, заслуженого тренера України Анатолія Стеценка, серед студентів чемпіонат на кубок світу з пауерліфтингу проводиться втретє.

236. Колісник О. *К Черкасах навчатимуть філософії* / О. Колісник // Місто. – 2003. – 24 квітня (№ 17). – С. 4.

У Черкаському державному університеті ім. Б. Хмельницького 18 квітня відбулися Другі Шинкаруківські читання, започатковані на честь видатного українського філософа, багаторічного директора

Інституту філософії Національної академії наук України голови товариства «Знання», засновника цілої наукової школи, вихователя і наставника багатьох нині діючих науковців та керівників наукових і навчальних закладів, Володимира Шинкарука.

У їх роботі взяли участь його учні, в тому числі нинішній директор Інституту філософії НАНУ Мирослав Попович, провідний його співробітник Віталій Табачковський, директор інституту міжнародних відносин Леонід Губерський, багато знаних діячів науки. В ЧДУ відкривається новий напрямок підготовки спеціалістів, ліцензований у відповідності до всіх сучасних вимог. Цього року буде здійснений перший набір бажаючих отримати спеціальність «Філософія».

237. Дослідники краю готуються до ювілею // Черкаський край. – 2003. – 25 квітня (№ 33). – С. 10.

У матеріалі йдеться про першу науково-краєзнавчу конференцію «Черкащина в контексті історії», яка відбулася в обласному центрі, присвячена 50-річчю утворення області. Її учасниками були науковці, краєзнавці-аматори, музейні, архівні, бібліотечні працівники, вчителі, студенти черкаських вузів. У ході пленарного засідання з доповідями перед учасниками виступили доктор історичних наук, академік Української академії історичних наук А. Чабан, кандидат історичних наук, голова обласної організації Всеукраїнської Спілки краєзнавців В. Мельниченко, професор кафедри історії України Черкаського держуніверситету, доктор історичних наук, голова Черкаського осередку Наукового товариства ім. Т. Шевченка В. Масненко.

238. Колісник О. *Черкаський державний університет ім. Б. Хмельницького: час вчитися філософії* / О. Колісник // Місто. – 2003. – 15 травня (№ 20). – С. 3.

Цього року Черкаський державний університет ім. Б. Хмельницького розпочинає підготовку фахівців за спеціальністю «Філософія».

За словами Дмитра Івановича Говоруна, доктора філософських наук, професора, завідувача кафедри філософії ЧДУ ім. Б. Хмельницького, нині в Україні зростає потреба у фахівцях з ґрунтовною філософською освітою. І не тільки в навчальних закладах, де читається увесь спектр філософських дисциплін: власне філософія, історія світових релігій, логіка, етика, естетика, політологія, соціологія, культурологія, і де катастрофічно не вистачає відповідно навчених викладачів.

Фахівців-філософів намагаються залучити штаби амбітних політичних партій, аналітичні центри.

Черкаський державний університет здатний забезпечити навчання з висококваліфікованих філософів. З ними ділитимуться знаннями і досвідом понад 30 викладачів зі званнями кандидатів і докторів наук. До послуг майбутніх студентів сучасне програмне забезпечення, чудова бібліотека, досвід роботи соціологічної лабораторії. І, напевно, можливість, що її нині відкриває ЧДУ ім. Б. Хмельницького, не оминуть молоді люди, які прагнуть самостійного наукового пошуку, розкриття творчого потенціалу особистості, «огранки» розуму світовими досягненнями людської думки.

[На фото – ЧДУ ім. Б. Хмельницького].

239. Колісник О. *Кікбоксинг: черкаський стиль* / О. Колісник // Місто. – 2003. – 15 травн. (№ 20). – С. 4.

Срібним призером Чемпіонату світу з кікбоксингу, що проходив з 28 квітня до 4 травня у Греції на острові Кос, став черкащанин Сергій Черкаський. Сергій нині закінчує перший курс факультету фізвиховання Черкаського державного імені Б. Хмельницького, а спортивну майстерність вдосконалює під керівництвом старшого тренера Центру виховання молоді «Вулкан» Юрія Зубова.

Нинішні спортивні досягнення потребують від Сергія усе більших зусиль, адже багато часу і енергії йде на подолання «граніту науки».

240. *«Черкащанка» дотанцювалася до гучного ювілею* // Нова доба. – 2003. – 20 травня (№ 41). – С. 14.

14 травня народному ансамблю танцю «Черкащанка», який заснували 1953 року Олена Діденко та концертмейстер Михайло Мусієнко при студентському клубі тоді ще Черкаського державного педагогічного інституту, виповнилося 50 років.

Ансамбль «Черкащанка» – окраса й гордість Черкаського державного університету імені Богдана Хмельницького. У його складі понад 50 учасників. Це студенти й викладачі університету, його випускники, а також учні загальноосвітніх шкіл міста.

У репертуарі ансамблю близько 50 хореографічних композицій і танців народів України. Свій 50-річний ювілей «Черкащанка» зустріла творчим звітом на сцені палацу «Дружба народів».

[На фото В. Давиденка – Ансамбль «Черкащанка»].

241. Колісник О. *Хочеш стати інженером з комп'ютерних систем – іди вчитись до ЧДУ* / О. Колісник // Місто. – 2003. – 29 травня (№ 22). – С. 4.

«Комп'ютерно-інтегровані технологічні процеси і виробництва» – так називається спеціальність, на яку вперше цього року прийме студентів Черкаський державний університет імені Богдана Хмельницького. Таким чином найстарший черкаський вуз стане третім у центральному регіоні України, слідом за Національним університетом харчових технологій та Національним технологічним університетом України КПІ. Спеціальність відкрита на фізичному факультеті. Випускники факультету – це люди з ґрунтовною природничонауковою освітою, озброєні до того ж досконалим знанням комп'ютерної техніки та англійської мови. Вони мають навички комп'ютерного моделювання.

Випускники ж спеціальності «Комп'ютерно-інтегровані технологічні процеси і виробництва» здатні будуть власноруч створювати нові процеси. Студенти, які оберуть нову спеціальність володітимуть навичками математичного моделювання технологічних процесів і систем управління, метрології, матимуть глибоку технологічну і організаційно-економічну підготовку. У ЧДУ глибоко переконані у справедливості фізичних законів, а тому запрошують до навчання на спеціальність «Комп'ютерно-інтегровані технологічні процеси і виробництва». За 4 роки можливо отримати ступінь бакалавра з кваліфікацією «Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології», а за 5 років стати спеціалістом – «інженером з комп'ютерних систем». Фізфак має власну визнану у світі наукову школу. Факультет здатний забезпечити не тільки глибокими теоретичними знаннями, а й практичною підготовкою на сучасному обладнанні з використанням найновішого програмного забезпечення.

242. Кукса О. *Під час історичних читань черкаські науковці говорили про Коліївщину* / О. Кукса // Місто. – 2003. – 12 червня (№ 24). – С. 3.

235-й річниці народного повстання Коліївщини, яке відзначається цього року, були присвячені історичні читання під назвою «Спалах гніву народного». Їх організували працівники краєзнавчого відділу обласної наукової бібліотеки ім. Т. Шевченка. З вступним словом до присутніх звернувся голова обласної спілки краєзнавців Василь Мельниченко. З повідомленням на тему «Коліївщина у народному фольклорі» виступив завідувач кафедри української літератури Черкаського держуніверситету ім. Б. Хмельницького Володимир Поліщук. Він підкреслив, що Коліївщина була загальноєврейською подією 18 ст.

243. *Серед студентів є й боулери* // Місто. – 2003. – 12 червня (№ 24). – С. 3.

Безкоштовний рейтинговий чемпіонат з боулінгу відбувся нещодавно у черкаському клубі «Космос Боулінг». Така акція проводилась у нашому місті вперше і збила кращих боулерів-аматорів ЧДУ, ІСУЕП, ЧІПБ, ЧДТУ. Саме ці навчальні заклади були учасниками безкоштовної акції «Боулінг для розумних і здорових», започаткованої адміністрацією клубу. Акція триває більше місяця і набула популярності серед студентства. У загальному заліку серед юнаків перше місце посіла команда ЧДУ ім. Б. Хмельницького, друге – команда ЧДТУ, третє – команда інституту пожежної безпеки, а четверте зайняла команда ІСУЕП. Серед дівчат команда ЧДУ посіла третє місце. В індивідуальному заліку грошову премію від компанії «Мегастайл», ваучер на безкоштовну гру від «Космос Боулінг» та диплом серед юнаків виборов студент ЧДУ ім. Б. Хмельницького Віталій Депутат.

244. Колісник О. *Єгипетський клуб у Черкасах* / О. Колісник // Місто. – 2003. – 12 червня (№ 24). – С. 4.

У Черкаському державному університеті утворився Єгипетський клуб. А першими його членами стали четверо студенток – переможниць конкурсу рефератів на тему «Що я знаю про Єгипет?». Призи їм вручив професор Каїрського університету доктор Насер Аль Мовафі, який вже рік навчає арабської мови студентів Університету.

Арабську мову, як свою майбутню професію, опановують шестеро студентів факультету російської філології. Вони тільки-но закінчують перший курс. На думку доктора Насера Аль Мовафі, вивчення цієї мови українськими студентами відкриває цікаві і привабливі перспективи. Вивчення арабської мови відкриває ключ до порозуміння з усім Близьким та Середнім Сходом. І, можливо, невдовзі Єгипетський центр Держуніверситету імені Богдана Хмельницького, укомплектований навчальними посібниками, програмним забезпеченням, цілодобовим доступом до Internet, супутниковим телебаченням, зможе задовольняти цікавість усе більшого числа людей до такого вивчення.

[На фото – доктор Аль Мовафі з переможницями конкурсу].

245. Плюхіна О. *Щедрий талант митця* / О. Плюхіна // Місто. – 2003. – 12 червня (№ 24). – С. 4.

Найперше і найголовніше, що треба сказати про Івана Фізера – він глибоко національний художник, яскравий представник львів-

ської школи, член Національної Спілки художників України, доцент кафедри образотворчого мистецтва Черкаського державного університету ім. Б. Хмельницького. Характерною рисою його творчості є поєднання традицій західноукраїнських і наддніпрянських, внаслідок чого вона набула своєрідних рис, особливу стильність, притаманні тільки йому.

На свою ювілейну виставку, яка зараз проходить у Художньому музеї, митець репрезентував понад 100 творів. Його багатогранний талант блискуче виявився в різьбленні по дереву, кераміці, графіці, живопису. Тематика робіт охоплює народні звичаї і вірування далекого минулого, відтворює образи людей, доповнює їх.

Виставка показала, що мистецтво Івана Фізера глибоке і значне, а технічне, тематичне, жанрове, естетичне і кількісне багатство його настільки різнопланове та переконливе. Що інколи здається – перед тобою не один, а кілька щедрих талановитих митців. Своєю творчістю художник органічно вписався в історію української культури. [На фото – І. Фізер].

246. Зіменков Ю. *Універсіадну сесію – на «добре» і «відмінно»* / Ю. Зіменков // Місто. – 2003. – 19 червня (№ 25). – С. 5.

Цього року багатьом студентам Черкаського держуніверситету ім. Б. Хмельницького доводиться складати по дві літніх сесії. Якщо перша безпосередньо стосується їх знань, то друга – спортивної майстерності. Друга ж – це виступ студентів вузу в VI Універсіаді України з багатьох видів спорту. Найбільше відзначилася жіноча футбольна команда, яка вперше зуміла завоювати бронзові нагороди. А гравець, студентка факультету фізвиховання О. Синявська стала найкращим бомбардиром фіналу. На висоті були спортсмени-учасники змагань з вільної та греко-римської боротьби, самбо і дзюдо, які в загальній кількості вибороли сім нагород. Дівчата – самбісти стали третіми у командному заліку. Своє вагоме слово сказали дебютанти Універсіади – черкаські каратисти, яких тренують О. Артюшенко і А. Науменко – шосте загальне місце серед 37-и вузів та друге командне місце в ката. Серед спортсменів – блиснули майстерністю Р. Безрукавий, Г. Коновал, С. Цаподот, Р. Діхтяр.

[На фото – університетська збірна каратистів].

247. Нікітенко Л. *620 дипломованих фахівців випустив Черкаський державний університет* / Л. Нікітенко // Нова доба. – 2003. – 3 липня (№ 53-54). – С. 2.

Справжньою окрасою щорічних випускних урочистостей у Черкаському державному університеті ім. Б. Хмельницького став вальс ректора Анатолія Кузьмінського та випускниці математичного факультету Оксани Воловик минулої п'ятниці на майдані перед університетом. Того дня там звучала музика духового оркестру і зібралося багато людей – 13 факультетів цього відомого навчального закладу благословляли в життя своїх 620 дипломованих спеціалістів та магістрів.

[На фото В. Давиденка – Фото на пам'ять біля стін альма-матер].

248. *Студентські видання в Черкасах і Умані представляли Черкащину в Києві* // Черкаський край. – 2003. – 4 липня (№ 52). – С. 2.

Інформаційний матеріал знайомить читача з підсумками наукового огляду видань «Молодіжна преса в Україні», який відбувся в Києві. В його рамках пройшла виставка і засідання «круглого столу», де обговорювалися проблеми і перспективи саме молодіжних видань. Серед них було й кілька з Черкащини – газети Черкаського державного університету, УФІМБ, «Студентський меридіан» ЧДГУ, «Коледж-інформ» Уманського агротехнічного коледжу.

Результатом огляду стало створення Асоціації молодіжних видань України.

249. *Голиш Г. Посібник, якого чекали* / Г. Голиш // Нова доба. – 2003. – 15 липня (№ 57). – С. 11.

Краєзнавче сьогодення Шевченківського краю ознаменувалося доволі вагомою подією: побачив світ посібник В. М. Мельниченка «Історичне краєзнавство». Автор цього гарного видання – знана на Черкащині й за її межами людина, відомий учений, педагог і подвижник краєзнавчого руху, кандидат історичних наук, доцент.

Основою книжки стала не лише ґрунтовно опрацьована наукова література і найрізноманітніші джерела, але й, насамперед, власний, багато в чому унікальний науково-педагогічний досвід автора, напрацьований ним упродовж багаторічного викладання курсу історичного краєзнавства студентам-історикам Черкаського державного університету. Посібник містить і всебічну характеристику роботи для збереження пам'ятників. У ньому реалізовано принципи дидактики, які містять фрагменти офіційних документів з краєзнавства, перелік музеїв, заповідників та архівів Черкащини. Чи не вперше подається вичерпна бібліографія історико-краєзнавчих видань Черкащини за роки незалежності.

Цю навчальну книжку адресовано не лише студентам і викладачам вищих навчальних закладів, але й шкільним учителям, учням, краєзнавцям, усім зацікавленим історією краю.

250. *Нікітенко Л. Його університети* / Л. Нікітенко // Нова доба. – 22 липня (№ 59). – С. 10.

Анатолій Іванович Кузьмінський усе своє життя присвятив освітянській ниві. Він є заслуженим працівником та відмінником народної освіти України, нагороджений орденом «Дружба народів», Почесною відзнакою Президента, медаллю «За трудову доблесть», орденом Святого Дмитра Солунського.

Уже четвертий рік Анатолій Іванович – ректор Черкаського державного університету ім. Б. Хмельницького. За цей час університет показав, що він на шляху до створення вищого навчального закладу європейського типу: цієї весни він увійшов у десятку найкращих і претендує на статус Національного. За такими здобутками – щоденна праця самого ректора й очолюваного ним колективу.

[На фото В. Давиденка – А. І. Кузьмінський].

251. *Нікітченко Н. Він був деканом від Бога* / Н. Нікітченко // Черкаський край. – 2003. – 20 серпня (№ 64). – С. 3.

Автор нарис, заступник декана з виховної роботи біологічного факультету Черкаського державного університету ім. Б. Хмельницького, розповідає про Олександра Микитовича Дудника – прекрасного педагога і чудову людину, якого нині немає серед нас.

Все його життя було присвячено рідному педагогічному інституту, де навчався, звідки добровольцем пішов на фронт у 41-му, потім викладав, займався плідною науковою роботою і саме його дослідження з використання мінеральних ресурсів Черкащини були враховані при складанні державних планів розвитку регіону.

Коло його інтересів було величезним – геологія і палеонтологія, теорія еволюції, екологія. Кілька поколінь студентів захоплено слухали лекції доцента Дудника і прагнули наслідувати його майстерність. Щоріч сумуючи, відзначається 85-річний ювілей Олександра Микитовича Дудника.

252. *Нікітенко Л. Черкаський університет ім. Б. Хмельницького став Національним* / Л. Нікітенко // Нова доба. – 2003. – 28 серпня (№ 69–70). – С. 1; Університет імені Богдана Хмельницького став національним // Черкаський край. – 2003. – 29 серпня (№ 67). – С. 1.

Сталося те, чого наша область чекала давно: відтепер у нас є свій Національний університет. Такий статус, за результатами діяльності вищого навчального закладу та за його вагомий внесок у розвиток національної освіти та науки, Указом Президента України Леоніда Кучми до Дня Незалежності присвоєно Черкаському державному університету імені Богдана Хмельницького.

За словами ректора університету Анатолія Кузьмінського, цей статус означає, що наш університет досяг того рівня, який відповідає Національному. Тут береться до уваги й набір спеціальностей, і науково-педагогічний рівень, і рівень національної свідомості тв. Духу, який пронизує все буття в університеті. На наш колектив, який сприйняв повідомлення з подякою, це накладає додаткові обов'язки працювати ще краще та якісніше.

Нині в Черкаському, тепер уже Національному, університеті ім. Б. Хмельницького на 13 факультетах навчається 7500 студентів, які освоюють ази 31 спеціальності та 50 спеціалізацій. Загалом же за роки свого існування цей вищий навчальний заклад підготував 60 тисяч фахівців.

253. Єременко В. Прийшло свято й на нашу вулицю / В. Єременко // Молодь Черкащини. – 2003. – 9 жовтня (№ 41). – С. 6–7.

21 серпня 2003 року Президент України підписав Указ № 871/2003: «Ураховуючи загальнодержавне і міжнародне визнання діяльності Черкаського державного університету імені Богдана Хмельницького і його вагомий внесок у розвиток національної освіти і науки, постановляю: надати Черкаському державному університету імені Богдана Хмельницького і надалі іменувати його – Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького». Розлогий матеріал повідомляє про історію становлення та розквіт університету, про наукові школи, та інтерв'ю з ректором вузу А. І. Кузьмінським.

[На фото – А. І. Кузьмінський; Т. Яценко; І. Кукурудза; А. Гусак].

254. Страшевич В. З Кубка світу черкаські повернулися з призом / В. Страшевич // Черкаський край. – 2003. – 10 жовтня (№ 79). – С. 9.

У редакційному матеріалі рубрики «Спорт» повідомляється про підсумки Кубка світу з морського багатоборства в Севастополі за участю 14 команд – з Росії, Литви, Естонії, Молдови, Білорусі, Швеції і Польщі. Україну представляли команди Черкас і Дніпропетровська. Чоловіча команда України в безкомпромісній боротьбі

завоювала бронзові нагороди, поступившись команді Росії. Черкаські стали переможцями з парусних гонок (стерновий О. Безкопильний) та веслування на ялах, були другими в кросі, п'ятими в стрільбі та шостими в плаванні. Бронзові нагороди в командному заліку завоювали майстри спорту Олександр Безкопильний*, Костянтин Федоров, Роман Надюк, Антон Аханкін, Олександр Ігнатко, Денис Фіщук, Юніс Отмані.

Паралельно відбувалися змагання пам'яті нашого земляка заслуженого тренера Росії, майстра спорту, кандидата медичних наук Леоніда Петровича Безкопильного, полковника, начальника спортивної підготовки Військово-Морського флоту Росії, який загинув два роки тому. Черкаські спортсмени завоювали почесний приз Меморіалу, який вручили брату (він був представником нашої команди) – Олександру Петровичу, не менш титулованому спортсмену, а нині декану факультету Черкаського Національного університету.

255. Шквар Г. Анатолій Кузьмінський: «Я хочу, щоб наші випускники були щасливими» / Г. Шквар // Черкаський край. – 2003. – 24 жовтня (№ 83). – С. 4.

82 роки в Черкасах існує вищий навчальний заклад, який протягом цього періоду суттєво і значно впливає на все життя спершу міста, а з 1954 року – й області. Бо завжди інститут, а мова про колишній державний педагогічний, нині Національний університет, гуртував і гуртує навколо себе інтелігенцію, яка досить активно продукує собі подібних людей, котрі, озброєні знаннями, готові словом і ділом виправдати це високе і шановане в народі звання.

Кореспондент газети провів розмову з ректором університету Анатолієм Кузьмінським. За його словами за 80 років діяльності інститут, який з 1995 року набув статусу університету, спершу державного, а з нинішнього навчального року – Національного, випустив близько 60 тисяч фахівців.

Окрему сторінку в педагогічну науку держави вписав народний учитель СРСР, академік АПН України Олександр Антонович Захаренко, невтомний новатор і педагог, як мовиться, від Бога.

В університеті здавна сповідується такий принцип – студентоцентризм. Себто, університет для студента, а не навпаки. «Більш за все я хочу, щоб наші випускники були щасливими, каже Анатолій

* О. П. Безкопильний – чемпіон СРСР та України з морського багатоборства та сучасного п'ятиборства, кандидат пед. наук, доцент, від 1995 р. – декан факультету фізвиховання, був директором ННІ фізичної культури, спорту і здоров'я ЧНУ ім. Б. Хмельницького, завідував кафедрою ТМФ. Відмінник народної освіти України.

Кузьмінський, теж до речі, випускник цього вузу. – Щоб набути знання допомогли їм знайти своє місце в житті. А для цього вони насамперед повинні бути людьми. Високоморальними і професійними, які здатні постійно поповнювати свої знання новою інформацією, уміють її аналізувати і вміло застосовувати на практиці».

Сьогодні в Національному університеті імені Богдана Хмельницького велике свято – офіційна презентація вузу в його новій якості. Тепер йде цілком закономірний процес визнання досягнень вузівської науки, яка зуміла в усі часи не просто вистояти, а й довести своє право, як це відбулося в Черкасах, носити звання університетів – осередків усього передового, могутнього, що живить знаннями студентів ХХІ століття. Яким нести ту науку у виробництво, в життя, яке мусить насамперед їх зусиллями змінитися на краще.

[На фото – А. Кузьмінський].

256. Майборода Л. *Студенти Черкаського національного університету тепер мають свій храм* / Л. Майборода // Вечірні Черкаси. – 2003. – 29 жовтня (№ 45). – С. 2; **Колісник О.** *У Черкасах відкрився перший в Україні університетський храм* / О. Колісник // Місто. – 2003. – 30 жовтня (№ 44). – С. 2; **Нікітенко Л.** *Черкаський національний університет перший в Україні збудував власний храм* / Л. Нікітенко // Нова доба. – 2003. – 30 жовтня (№ 88). – С. 3.

24 жовтня Святійший Патріарх Київський і всієї Руси-України Філарет спільно з духовенством черкаської єпархії освятив збудований при Черкаському національному університеті ім. Б. Хмельницького храм, названий на честь Святих Кирила і Мефодія. Як зазначив ректор університету Анатолій Кузьмінський, каплиця створена за проектом архітектора Лариси Скорик з ініціативи і силами самого навчального закладу як данина історичної пам'яті. На сьогодні за каплицею закріплений священник. У недалекому майбутньому, розповів єпископ Черкаський і Чигиринський Іоан, буде визначено дні і години проведення молебнів із приводу різних студентських потреб: сімейних питань, здоров'я, допомоги в навчанні та ін. Крім того, священнослужитель проводить у певний час прийом студентів на індивідуальні бесіди.

[На фото – ректор Анатолій Кузьмінський].

257. Черкащина – колыска української державності. ЧНУ – «кузня» державних мужів... // Місто. – 2003. – 30 жовтня (№ 44). – С. 2.

24 жовтня презентував себе у статусі національного найстаріший вуз Черкащини – університет ім. Б. Хмельницького. З новим

званням університет вітали заступник міністра освіти і науки України Михайло Степко, голови ОДА Вадим Льошенко і облради Геннадій Капралов. У доповіді ректора університету професора Анатолія Кузьмінського знайшли відбиття всі щаблі зростання і розвитку навчального закладу від дворічного вчительського інституту у 20-х роках минулого століття і дотепер. Було багато відзнак співробітникам ЧНУ від облдержадміністрації та облради і особливі нагороди – Ордени Рівноапостольного князя Володимира Великого III ступеня ректору Анатолію Кузьмінському і проректору Валентині Артюх, які вручив Патріарх Київський і всієї Руси – України Філарет.

Свою колишню alma mater привітав народний депутат України Сергій Терещук. А його колега по Верховній Раді Борис Райков повідомив про заснування трьох стипендій від створеного ним фонду для студентів ЧНУ.

258. У Франції на нашого спортсмена чекала бронзова нагорода // Місто. – 2003. – 6 листопада (№ 45). – С. 2.

23–26 жовтня у Франції відбувся Чемпіонат світу з кікбоксингу, у якому взяли участь близько тисячі спортсменів з 65 країн світу. Приємно, що бронзову медаль у лайт-контакті (серед атлетів напівлегкої ваги) виборов вихованець черкаського Центру виховання молоді «Вулкан», студент II курсу Черкаського національного університету Сергій Черкаський. Він тренується у ЦВМ «Вулкан» з 2000 року, є членом національної збірної команди України з кікбоксингу, багаторазовим переможцем та призером національних і міжнародних турнірів.

259. Єременко В. *Вальс танцює лише Анатолій Кузьмінський* / В. Єременко // Молодь Черкащини. – 2003. – 6 листопада (№ 45). – С. 3.

23 жовтня на факультеті української філології та журналістики ЧНУ відкрився кабінет журналістики і видавничої справи, в якому розміщені стенди, присвячені книгодруку, українській журналістиці та журналістиці черкаській, сучасній пресі Черкащини.

Функція кабінету не тільки музейна. Він буде грати роль навчально-методичну. Ректорат фінансував обладнання кабінету телевізором та відеомагнітофоном з монтажними функціями, що допоможе студентам одержати практичні навички тележурналістики.

Символічну стрічку на вході до кабінету розрізали ректор ЧНУ та декан факультету.

260. *До свого ювілею Володимир Поліщук зробив собі незвичний подарунок* // Черкаський край. – 2003. – 19 грудня (№ 99). – С. 10; **Трохименко В.** *Багатогранне щастя Володимира Поліщука* / В. Трохименко / В. Трохименко // Нова доба. – 2003. – 23 грудня (№ 103). – С. 6.

Нарис присвячено філологу, завідувачу кафедрою української літератури та компаративістики Черкаського національного університету Володимиру Трохимовичу Поліщуку. Нещодавно черкаський філолог захистив докторську дисертацію. Ця подія у часі майже співпала з відзначенням полудня віку Володимира Трохимовича.

Непростим був його шлях до омріяної справи. Перш ніж вступити на відділення української філології Черкаського педінституту, встиг здобути робітничу спеціальність у Смілянському МПТУ-4, потім служив у армії, був електромонтером на заводі. З інститутським дипломом працював у сільській школі на Звенигородщині. А вже через кілька років дістав запрошення стати викладачем свого рідного вузу. Де й донині, вже в стінах Черкаського національного університету, виховує юну зміну українських філологів, викладає і завідує кафедрою української літератури та компаративістики.

Увесь цей час Володимир Трохимович невтомно веде наукову роботу, займається просвітництвом, пише статті у фахові видання й до місцевої преси. Його авторитет визнаний і тим, що університетського вченого обрано заступником голови обласної організації Національної спілки письменників, він є головою конкурсної комісії з присудження обласної літературної премії «Берег надії» імені Василя Симоненка.

Багато років віддав Володимир Трохимович створенню музею «Літературна Черкащина», який урочисто відкрито в 2001 році. За активну наукову та літературну діяльність Володимир Поліщук відзначений обласною літературно-краєзнавчою премією імені Михайла Максимовича та Міжнародною літературною премією імені Дмитра Нитченка. Вітаючи Володимира Трохимовича з ювілеєм і захистом докторської дисертації, його численні шанувальники й друзі, читачі видань, у яких він постійно друкується, бажають йому усіяких гараздів на науково-педагогічній ниві і нових відкриттів у пошуковій роботі.

261. Бірюкова І. *Фізик із ліричною душою* / І. Бірюкова // Місто. – 2004. – 1 січня (№ 1). – С. 2.

Учений з світовим ім'ям, професор кафедри теоретичної фізики, душа колективу – все це про одну людину – Андрія Михайловича

Гусака, якого, без перебільшення, можна назвати живою легендою Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького.

У Черкаський педагогічний інститут Андрій Михайлович прийшов працювати більше двадцяти років тому. У 1994 році він очолив спільну наукову групу, яка отримала довготривалий грант від Міжнародного наукового фонду. А протягом 2001–2003 років професор Гусак є керівником команди, яка працює спільно з українськими та зарубіжними науковцями над науковим проектом «INTAS». А ще професора Гусака, як провідного фахівця в галузі дифузії, постійно запрошують поділитися досвідом до відомих у світі наукових центрів (до Франції, Німеччини, США).

Незабаром в Андрія Михайловича – день народження. У 2004 р. ця дата для нього особлива – 3 січня професору виповнюється 50 років. З великою повагою та любов'ю розповідають про ювіляра його колеги – ректор ЧНУ Анатолій Кузьмінський, декан фізичного факультету Олег Богатирьов*, кандидат фізико-математичних наук Юрій Ляшенко**, завідувач кафедрою теоретичної фізики Семен Корнієнко.

[На фото – А. М. Гусак].

262. Майборода Л. *Через 7 років черкаські студенти отримуватимуть європейські дипломи* / Л. Майборода // Вечірні Черкаси. – 2004. – 6 січня (№ 2). – С. 7.

Останніми роками українські університети та інститути намагаються відповідати європейським стандартам. Для того, щоб українські дипломи визнавалися і в Європі, наші вузи поступово переходять на європейські стандарти навчання. Як це відбувається і які зміни чекають на студентів, розповів ректор Черкаського національного університету Анатолій Кузьмінський. Новим у системі освіти насаперед буде перехід на двоступеневу систему освіти. Раніше студенти навчалися за семестрово-сесійною системою, що не сприяло рівномірній праці протягом року. Сьогодні студенти навчаються за перехідним модульно-рейтинговим режимом.

Європейська система освіти передбачає, що 50 % знань студент опрацьовуватиме самостійно. А для цього необхідні робочі місця, бібліотеки, читальні зали, література в достатній кількості, комп'ю-

* О. І. Богатирьов – кандидат фізико-математичних наук, доцент, від 1983 до 2005 р. був деканом фізичного факультету Черкаського педінституту. За вагомі трудові досягнення йому присвоєно почесне звання «Заслужений працівник освіти України».

** Ю. О. Ляшенко – доктор фізико-математичних наук, з 2005 року декан фізичного факультету, з вересня 2011 р. директор ННІ фізики, математики та комп'ютерно-інформаційних систем.

теризація. Не всі навчальні заклади мають достатню матеріально-технічну базу. У ЧДУ ці питання поступово вирішуються. Нещодавно відкрили нову бібліотеку, додаткові читальні зали, на сьогодні є 400 комп'ютерів, працюємо над локальною мережею, щоб кожен студент міг увійти в Інтернет.

263. Майборода Л. *В університетській церкві повінчали перше студентське подружжя* // Л. Майборода // Вечірні Черкаси. – 2004. – 28 січня (№ 5). – С. 2.

Студенти Андрій Сегеда та Наталія Паляниця першими стали під вінець у нещодавно освяченому Храмі рівноапостольних Кирила та Мефодія при Черкаському національному університеті ім. Б. Хмельницького. Ректор університету Анатолій Кузьмінський вручив молодятим подарунки від керівництва вузу: ордер на окрему кімнату сімейному гуртожитку та холодильник «Норд».

264. Шапошник О. *Черкаси відзначили кращих у культурі* / О. Шапошник // Вечірні Черкаси. – 2004. – 28 січня (№ 5). – С. 3.

22 січня Черкаський фонд культури відзначив найкращих у місті діячів у галузі культури та мистецтва за підсумками 2003 року, оголошеного в Україні роком культури. Переможцями серед інших стали: заслужений художник України Іван Фізер, викладач ЧНУ Валентина Коваленко, ректор ЧНУ Анатолій Кузьмінський, студент ЧНУ Сергій Черкаський.

265. Єременко В. *Педагогічна поема Анатолія Кузьмінського* / В. Єременко // Молодь Черкащини. – 2004. – 5 лютого (№ 6). – С. 6–7.

Подасться об'ємне інтерв'ю з ректором Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького Анатолієм Івановичем Кузьмінським, якому нещодавно присвоєно науковий ступінь доктора педагогічних наук за спеціальністю «Теорія і методика професійної освіти». Ректор розповів стосовно змін у системі вищої освіти України взагалі і стосовно буднів Черкаського національного університету зокрема. За його словами Україна в освітній стратегії тримає курс на приєднання до Болонського процесу як до шляху реалізації ідеї інтеграції в європейський освітній простір.

Анатолій Іванович читає лекції на різних курсах, заради того, щоб чути живий пульс студентського життя. Постійно буває у гуртожитках, спілкується з студентськими радами.

[На фото – А. І. Кузьмінський].

266. Коропенко А. *Краса національна! Черкаський національний університет ім. Б. Хмельницького визначав свою красуню* / А. Коропенко // Нова доба. – 2004. – 16 березня (№ 23). – С. 16.

Для навчального закладу, де більшість студентів жіночої статі, подія вкрай цікава і важлива. Тому університет (маючи статус національного) підійшов до проведення конкурсу з усією відповідальністю і на належному рівні: красуням було надано найпрестижнішу сцену міста – Палац культури «Дружба народів».

Титул «Красуня університету–2004» разом з короною тепер носитиме студентка економічного факультету Анна Турська. Друге місце – у студентки факультету фізичної культури Вікторії Бабіч. Замикає щільне тріо університетських красунь студентка історико-юридично-філософського факультету Ірина Зайцева.

[На фото С. Косенка – Красуні університету].

267. Литвин Ю. *Університет зацікавлював абітурієнтів новою системою навчання* / Ю. Литвин // Нова доба. – 2004. – 23 березня (№ 25). – С. 2.

Вивести своїх студентів у Європу поставив собі за мету Черкаський національний університет ім. Б. Хмельницького, впровадивши нову європейську кредитно-модульну систему навчання. Таку модернізацію вже відчують на собі студенти-першокурсники нового навчального 2004–2005 року.

Новація вищого навчального закладу руйнує усталену протягом 82 років систему навчання, і не вимагатиме від студентів складати іспити та заліки. Після вступу до університету студент поряд із обов'язковими предметами для вивчення матиме повне право обирати для своєї освіти дисципліни, які його цікавлять, тобто складати індивідуальну програму навчання протягом чотирьох років зі своїм куратором. За словами ректора університету Анатолія Кузьмінського, з дипломом європейського зразка наш студент зможе працевлаштуватися в будь-якій країні Європи, викладати в європейських вищих навчальних закладах або ж продовжувати розпочату в Черкасах освіту в будь-якому європейському університеті на загальних засадах.

268. [Б. н.] // Нова доба. – 2004. – 25 березня (№ 26). – С. 2.

Відтепер студентам Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького відчинені двері одного з найпрестижніших університетів країни – Києво-Могилянської академії. Обмін

студентами, аспірантами, докторантами й викладачами став можливий у результаті зустрічі ректорів університету та академії Анатолія Кузьмінського й В'ячеслава Брюховецького і підписання ними угоди про співробітництво. Віднині навчальні заклади будуть спільно розробляти навчальні посібники, наукові праці, проводитиметься обмін культурними та спортивними програмами.

269. Хімічук І. *Юні екологи закликають черкасців не купувати первоцвіти* / І. Хімічук // Черкаський край. – 2004. – 14 квітня (№ 29). – С. 3.

Матеріал інформує читача про те, що нещодавно студенти біологічного факультету Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького разом із членами молодіжного екологічного клубу «Ельф» та працівниками обласної організації Українського товариства охорони природи повернулися з Національного історико-культурного заповідника «Чигирин», територію якого вони кілька тижнів охороняли від губителів природи.

Однак важко боротися з порушниками, не маючи повноважень штрафувати торговців первоцвітами чи конфіскувати їхній товар. Тож черкаські екологи вирішили організувати своєрідну просвітницьку роботу серед порушників екологічного законодавства.

270. Юрковська Т. *На зустрічі з черкаськими студентами польський ректор танцював український танок і співав польські пісні* / Т. Юрковська // Нова доба. – 2004. – 15 квітня (№ 31–32). – С. 2.

Початком постійної співпраці назвав свій нещодавній візит до Черкаського національного університету ректор Бидгощської академії ім. Казимира Великого, що в Польщі, Адам Манціковські.

Під час зустрічі ректори черкаського та бидгощського навчальних закладів підписали угоду про співробітництво. У ній йдеться про проведення спільних конференцій, удосконалення стажування черкаських викладачів на базі Бидгощської академії, а також обмін студентами та вдосконалення польського центру в Черкаському національному університеті.

271. Шквар Г. *«Родинне» свято в національному університеті стало подією для всіх етнографів України* / Г. Шквар // Черкаський край. – 2004. – 16 квітня (№ 30). – С. 4.

На Благовіщення в університеті ім. Б. Хмельницького було багато гостей, і майже всі з квітами, – для «іменинниці», професора

Світлани Китової. Яка колись, випадково натрапивши на вишиті на рушнику символи, уже не змогла пройти повз цей скарб. Той волинський рушник поклав початок її унікальній колекції, яка заслуговує на тему окремої розмови, адже тільки музей українського рушника, під який відведено солідну залу в університеті, налічує понад 800 експонатів. Частина того багатства стала предметом наукового дослідження доктора культурології Світлани Китової «Полотняний літопис України». Вона не просто досліджує 700 зразків рушникової вишивки, а й дає ґрунтовне пояснення мотивам, орнаментам, які через вишивку дійшли до нас мало не з язичницьких часів.

Про авторку, як розповів на презентації праць Світлани Китової (а разом з «Полотняним літописом...» було представлено «Колядки та щедрівки в сучасних записах») київський професор з Інституту етнографії ім. М. Рильського Микола Дмитренко, його розпитували під час недавньої поїздки до паризької Сорбони.

На презентації книг Світлана Китова дякувала університету, який став рідним та своїм сім'ї, яка схвалювала захоплення.

[Світлана Андріївна зі студентами в Музеї українського рушника].

272. Шквар Г. *Студент Петро Качалаба замахнувся написати монографію по українській міфології* / Г. Шквар // Черкаський край. – 2004. – 21 квітня (№ 31). – С. 7.

Допис розповідає про те, що у видавництві «Брама» вийшла невеличка книжечка «Персонажі української міфології в ілюстраціях», де і текст, і самі ілюстрації – результат роботи студента історичного факультету Національного університету ім. Б. Хмельницького маньківчанина Петра Качалаби.

Презентація книги відбулася саме на цьому факультеті, куди закоханого в історію красенна Петра Качалабу спонукав вступити професор Анатолій Чабан.

Міфологія – одне з захоплень автора. Ось тепер видав книгу, з допомогою однодумців, чимало з яких є у нього на кафедрі історії України рідного університету. Сприйнята вона буде, як і на презентації, далеко не однозначно.

273. Шквар Г. *Приклад Івана Піддубного надихає земляків чемпіона чемпіонів боротися і перемагати* / Г. Шквар // Черкаський край. – 2004. – 30 квітня (№ 34). – С. 10.

У матеріалі йдеться про проведення прес-конференції редакцією газети «Нова доба», з приводу цьогогорічного Всеукраїнського свята богатирської сили на призи Івана Піддубного. Серед учасників

конференції імениті спортсмени – чемпіон Олімпійських ігор Андрій Хімич, майстер спорту з греко-римської боротьби (а саме в ній був неперевершеним на килимі Іван Піддубний), завідувач кафедри Національного університету ім. Б. Хмельницького Анатолій Самоха. За словами Анатолія Самохи, сама ідея свята народилася знизу, від земляків Івана Піддубного.

274. *День району в ... університеті* // Черкаський край. – 2004. – 14 травня. (№ 38). – С. 1.

У Черкаському національному університеті ім. Б. Хмельницького пройшов День Городищенського району. Гості зустрілися з викладачами та студентами навчального закладу, виступили з концертною програмою, демонстрували стенди та книги про історію і сьогодення краю Смиренків.

Ректор університету Анатолій Кузьмінський поділився планами на майбутнє, пообіцяв допомогти кваліфікованими кадрами Городищенському економічному ліцею. До речі, сьогодні в університеті навчається близько двохсот студентів-городищан, кожен десятий з яких – відмінник.

275. *Єременко В. Європа цурається наших «спеціалістів»* / В. Єременко // Молодь Черкащини. – 2004. – 20 травня (№ 21). – С. 7.

На запитання стривожених читачів, чому на ринку праці Заходу не котируються випускники українських ВНЗ, які тримали дипломи з кваліфікацією «спеціаліст», роз'яснює Анатолій Кузьмінський, професор, доктор педагогічних наук, ректор Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького.

Він пояснює, що у всьому світі освіта будується за ступеневим принципом. На Заході вища освіта має два ступені: «бакалавр» і «магістр». У нас, в Україні, – 3 ступені. Крім «бакалавра» і «магістра» ми маємо проміжний ступінь – «спеціаліст». Саме кваліфікація «спеціаліст» за кордоном не визнається. Оскільки вища освіта України має наближатися до світових стандартів, ми повинні відмовитися від «спеціаліста», і ми від нього відмовимося з тим, щоб залишилися згадані два ступені: «бакалавра» і «магістра».

Перехід на європейську систему освіти передбачається провести до 2010 року. [На фото – А. І. Кузьмінський].

276. *Юрковська Т. Науковці зі всієї України в Черкасах обмінялися ідеями в галузі інформтехнологій* / Т. Юрковська // Нова доба. – 2004. – 27 травня (№ 44). – С. 3.

На справжній вулик наукових ідей, пропозицій новітньої інформації перетворився на три дні Черкаський національний університет ім. Б. Хмельницького. Днями тут проходила IV всеукраїнська конференція молодих науковців «Інформаційні технології в освіті, науці і техніці» (ІТОН-2004).

Молоді науковці й поважні вчені ділилися практичними здобутками, ідеями в галузі інформаційних технологій.

Така конференція відбувалася на базі університету вчетверте. І, як стверджує Анатолій Кузьмінський, викликала значний інтерес серед науковців, аспірантів, студентів України. Цього року на конференцію подано понад 200 тез доповідей із 22 міст України, чотирьох науково-дослідних академій, інститутів. Серед учасників – професори, доктори наук, доценти, кандидати наук, наукові співробітники, викладачі, аспіранти, магістри, студенти, вчителі, інженери. Найважливіший момент цієї конференції – робота в ній шкіл молодих науковців під керівництвом відомих учених не лише в Україні, але й за кордоном. Це школа професора Андрія Гусака (з ЧНУ), школа Володимира Соловійова (Черкаський інститут соціального управління, економіки і права) та ін.

Доповіді конференції опубліковано в двотомному збірнику, й вони стануть у пригоді молодим ученим та студентам.

277. *Віргуш Н. Підбито підсумки конкурсу «Козацькому роду нема переводу»* / Н. Віргуш // Черкаський край. – 2004. – 28 травня (№ 42). – С. 4.

У Черкасах, у палаці культури «Дружба народів», за підтримки облдержадміністрації та Черкаської торгово-промислової палати відбулася перша спеціалізована виставка-презентація «Освіта. Кар'єра. Працевлаштування.» за участю колективів вищих навчальних закладів різного рівня акредитації.

Дипломами «За значний внесок у підготовку кваліфікованих спеціалістів для економіки області» були нагороджені кращі навчальні заклади області – Черкаський національний університет ім. Б. Хмельницького, Черкаський комерційний технікум та вище художнє професійно-технічне училище № 20 м. Черкаси. Нагороджені отримали реєстраційні свідоцтва про членство в Черкаській торгово-промисловій палаті.

278. *Степанов М. Науковці вивчали місце православ'я в українському суспільстві* / М. Степанов // Нова доба. – 2004. – 8 червня (№ 47). – С. 15.

З різних боків поглянути на історичне буття православ'я на українських землях намагалися науковці, релігієзнавці та релігійні діячі під час науково-практичної конференції «Православ'я – наука – суспільство: проблеми, взаємодії», яка відбулася в травні в стінах Черкаського національного університету.

У своєму виступі доктор історичних наук, завідувач кафедри історії України ЧНУ Віталій Масненко наголосив, що визначення місця України в православному світі має велике значення. Останнім часом посилюється погляд на Київ як на «другий Єрусалим», уявлення про Україну як найбільшу православну країну.

Багато уваги на конференції приділялося й проблемам взаємодії релігії і освіти.

279. Захарченко В. *Хімічний факультет університету взяв орієнтацію на підприємства* / В. Захарченко // Нова доба. – 2004. – 10 червня (№ 48). – С. 4.

Золотоніська парфумерно-косметична фабрика зацікавилася деякими пахучими речовинами, що називаються альдегідами та добуваються по-новому органіками хімічного факультету Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького. Вищеназвані речовини мають дуже приємний квітковий запах і представляють інтерес для парфумерної промисловості.

Разом з тим на хімічному факультеті було отримано так звані оксими, після дослідження яких Миронівський інститут пшениці дійшов висновку, що водні розчини цих речовин токсично діють на такі бур'яни, як лобода, грицики, щиряця.

За словами завідувача кафедри загальної та неорганічної хімії Онуфрія Білого, така співпраця їм дуже потрібна, оскільки хімічний факультет повинен представляти не лише теоретичну цінність, а й долучатися до виробничого процесу, до розробки нових хімічних технологій. З цієї метою на хімічному факультеті створено нову спеціальність – хімічна технологія, оскільки саме таких спеціалістів, як виявилось, потребує Черкаський державний завод хімічних реактивів.

280. Животенко С. *У життя путівку дав нам Черкаський національний університет* / С. Животенко // Місто. – 2004. – 30 червня (№ 27). – С. 1.

У матеріалі повідомляється про те, що минулої п'ятниці в Черкаському національному університеті ім. Б. Хмельницького відбувся випуск понад 2 тисяч випускників. А зібрались вони на центральній площі обласного центру, яка стала епіцентром урочистостей.

У гості до винуватців урочистостей прийшли керівники області, міста, громадських організацій, духовенства.

Першим до присутніх звернувся ректор ЧНУ, доктор педагогічних наук, професор Анатолій Кузьмінський. Він сердечно привітав випускників, їх батьків зі знаменною і важливою подією, висловив впевненість, що дипломовані фахівці ЧНУ з честю нестимуть марку вузу, сповна реалізовуватимуть здобуті знання у різних галузях виробництва, у всіх сферах життєдіяльності. За словами ректора в університеті із понад 500 докторів та 300 кандидатів наук, сформувався й успішно діють 11 наукових шкіл, очолюваних відомими в Україні та за її межами вченими: професорами Ф.Ф. Боечком, А. М. Гусаком, С. А. Жаботинською, М. П. Іщенком, І. І. Кукурудзою, О. О. Селівановою, Т. С. Яценко та ін. В університеті діють Французький, Полонійний та Єгипетський центри, працює британська бібліотека Британської ради.

Серед цьогорічних 2155 випускників 263 спеціалісти та 50 магістрів отримали дипломи з відзнакою.

Якщо говорити про працевлаштування, воно не є великим головним болем для випускників ЧНУ. Адже в університеті створено Центр кар'єри, який і переймається цим питанням. За наслідками випуску 2002-2003 навчального року Центр допоміг у працевлаштуванні 97 % своїх вихованців.

281. Юрковська Т. *Науковці презентували новинки в галузі фізики в сокирянських лісах* / Т. Юрковська // Нова доба. – 2004. – 6 липня (№ 55). – С. 2.

Серйозні наукові баталії серед учених у галузі фізичного матеріалознавства велися протягом тижня в сокирянських лісах поблизу Черкас.

На базі відпочинку Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького в селі Сокирно днями відбувся науковий семінар «Дифузія та фазові перетворення у сплавах». Неформальним характером зустрічі учасники семінару підтвердили вислів, що фізики – лірики. Нові нестандартні результати своїх робіт презентували 35 учених з академічних інститутів та університетів Києва, Харкова, Одеси, Полтави, Черкас та ін.

Як розповів один із організаторів семінару професор кафедри теоретичної фізики ЧНУ Андрій Гусак, найважливіше на семінарі – обмін ідеями між ученими та нові знайомства. Науковці поділилися проблемними питаннями й поїхали додому вже з відповіддю, що слід робити далі.

До речі, нещодавно наукова група кафедри теоретичної фізики ЧНУ виграла солідний грант американського уряду «CRDF» й отримала кошти на реалізацію свого проекту в галузі дифузійних досліджень. Проект розроблено спільно з університетом Лос-Анджелеса.

282. *Національний університет урочисто випустив у життя більше двох тисяч молодих спеціалістів* // Черкаський край. – 2004. – 2 липня (№ 50). – С. 3.

2155 молодих людей отримали в ці дні путівку в життя від Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького. Випуск-2004 вже ввійшов золотими літерами у майже столітню історію цього вузу, оскільки це перший випуск університету в статусі національного. Новоспечених спеціалістів і магістрів, які разом з професорсько-викладацьким складом на чолі з ректором університету Анатолієм Кузьмінським прибули на центральну площу міста, привітали міський голова Анатолій Волошин та заступник голови облдержадміністрації Анатолій Риженко.

[На фото – Випускники та професорсько-викладацький склад університету].

283. *Страшевич В. Додому черкасець повернувся чемпіоном Європи і міжнародним майстром* / В. Страшевич // Місто. – 2004. – 4 серпня (№ 32). – С. 4.

Лише нещодавно з Дніпропетровська повернулась збірна команда області з веслування на байдарках і каное, яка брала участь у чемпіонаті України й посіла 12 місце. Двічі на вищій п'єдестал пошани піднімався черкаський майстер спорту Валентин Дем'яненко, студент другого курсу факультету фізвиховання Черкаського національного університету, який завоював звання чемпіона з веслування на 200 і 500 метрів, та був двічі срібним призером на інших дистанціях. Черкасець завоював путівку на чемпіонат Європи до польського міста Познань.

Понад двісті учасників з 34 країн Старого континенту вийшли на старті познанського веслувального каналу «Малта-Лакс». Успіх випав на долю майстра спорту Валентина Дем'яненка, який вийшов до фіналу, де разом з ним нагороди виборювали найсильніші каноїсти Європи на 500-метровій дистанції з Німеччини, Литви, Польщі, Росії та ін.

Стартувавши на першій воді за участю дев'ятох фіналістів, Валентин Дем'яненко з перших секунд виходить вперед і не випускає пальму першості з рук. Йому присвоєно звання чемпіона Європи і вручено золоту нагороду. [На фото – В. Дем'яненко].

284. *Страшевич В. «Золоте» повернення додому* / В. Страшевич // Черкаський край. – 2004. – 20 серпня (№ 64). – С. 11.

На чемпіонаті України з веслування на байдарках і каное, що відбувся недавно в Дніпропетровську, черкасець, студент 2 курсу факультету фізвиховання Національного університету ім. Б. Хмельницького (декан О. Безкопильний) майстер спорту Валентин Дем'яненко завоював дві золоті нагороди, а з ними й путівку до польського міста Познань, де в кінці липня стартував чемпіонат Старого континенту. Приємно, що майстер спорту Валентин Дем'яненко додому з нагородою приїхав ще й майстром спорту міжнародного класу. [На фото – В. Дем'яненко].

285. *Відтепер у Німеччині знатимуть не лише про Руслану, а й про народний ансамбль танцю «Черкащанка»* // Черкаський край. – 2004. – 24 вересня (№ 73). – С. 2.

У гастрольну подорож до Німеччини відбув танцювальний студентський ансамбль «Черкащанка» Національного університету ім. Б. Хмельницького. Заключний концерт ансамблю запланований у Мюнхені. Показувати черкаським німецькій публіці є що: у їхньому репертуарі аж вісім хореографічних постанов: зокрема «На схилах Дніпра», «Ми – діти твої, Україно», «Козачок», «Голубка» та ін., автором яких є художній керівник і балетмейстер ансамблю, заслужений працівник культури України Валентин Луценко.

286. *Страшевич В. Тренерів теж треба вчити* / В. Страшевич // Черкаський край. – 2004. – 13 жовтня (№ 78). – С. 7.

Інформаційний матеріал повідомляє про те, що обласна федерація футболу щороку проводить науково-практичний семінар тренерів ДЮСШ, СДЮСШОР та аматорських команд Черкащини.

Цього року перед слухачами семінару виступили серед інших і професор Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького В. С. Лизогуб, кандидати наук І. Д. Глазирін* та С. О. Коваленко.

* І. Д. Глазирін – майстер спорту, доцент, завідував кафедрою фізвиховання ЧНУ ім. Б. Хмельницького.

287. Безуглий В. *На Черкащині створюється «Енциклопедія українського селянства»* / В. Безуглий // Нова доба. – 2004. – 28 грудня (№ 105). – С. 13.

Давно визнано, що центр України, зокрема Черкащина, є одним із найпродуктивніших у Європі сільськогосподарських районів, а її землі просто унікальні за своїми відтворювальними можливостями. Ще 2000 року в Черкасах уперше в Україні за роки незалежності було створене наукове товариство істориків-аграрників. Метою діяльності товариства, як зазначено в його статусі, є організація і проведення наукових розробок проблем історії селянства та сільського господарства.

Досить плідно на цій ниві працюють доктори й кандидати історичних наук, професори й доценти Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького, Черкаського державного технологічного університету та Інституту пожежної безпеки ім. Героїв Чорнобиля: Анатолій Морозов, Сергій Корновенко, Юрій Присяжнюк, Ігор Фареній, Микола Бушин та ін.

Грунтовні розвідки цих науковців з'являлися друком у часописі «Український селянин», який видається в Черкасах з січня 2001 року. Та головне, над чим вирішили працювати члени товариства, – над написанням «Енциклопедії українського селянства».

За словами голови ради наукового товариства, професора ЧНУ ім. Б. Хмельницького Анатолія Морозова, написання цієї книжки триватиме не рік і не два, але це повинно бути добротне видання, про яке потім, коли воно вийде, з гордістю й вдячністю будуть говорити люди.

288. Шквар Г. *На виставці художника Віктора Олексенка гостей пригощали яблуками і читали вірші* / Г. Шквар // Черкаський край. – 2005. – 9 лютого (№ 11). – С. 5.

У Художньому музеї нещодавно відкрилася виставка доцента кафедри образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького Віктора Олексенка під назвою «Відкрита книга». Привітали Віктора Андрійовича його давні й щирі друзі, серед яких і проректор університету Наталія Остапенко та письменниця, викладачка університету Валентина Коваленко.

Окремою сторінкою в творчій біографії художника стала робота над пронизливою й рідкісно відвертою книгою Валентини Коваленко «Трунок Сварожого рога», яка стала відразу по виході

перемогою як письменниці, так і її співавтора-художника, який подарував героям Валентини Коваленко свої улюблені мотиви – сповнені символів зображення людей, тварин, світу, що були народжені уявою наших пращурів-трипільців.

Понад сто видань встиг за кілька років Віктор Олексенко художньо довершити, підготувати до зустрічі з читачем.

289. Страшевич В. *Ганна Прибиткова зможе за себе постояти* / В. Страшевич // Черкаський край. – 2005. – 9 лютого. (№ 11). – С. 7.

У матеріалі рубрики «Спорт» повідомляється про те, що Ганна Прибиткова, майстер спорту, студентка третього курсу факультету фізичної культури ЧНУ ім. Б. Хмельницького успішно стартувала в Кубку України, що днями відбувся в Броварах, під Києвом. У ваговій категорії до 67 кг. спортсменка перемогла у трьох поєдинках і лише в одному поступилася. Ганні вручено бронзову медаль, а тренери збірної команди країни взяли її на замітку – кандидатом до збірної. [На фото – Г. Прибиткова].

290. Страшевич В. *Зимову сесію – на відмінно!* / В. Страшевич // Черкаський край. – 2005. – 9 лютого (№ 11). – С. 7.

Успішно склали зимову спортивну сесію студенти факультету фізичної культури Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького (декан О. Безкопильний). Вони взяли участь у ряді відповідальних змагань і повернулися з нагородами.

З чотирма золотими медалями в різних видах боротьби карате повернувся з Кубка Центральної ради ФСТ «Україна» першокурсник Олександр Бондаренко. Готували спортсмена до змагань тренери А. Науменко та О. Артюшенко.

А другокурсниця майстер спорту Ольга Старобінська стала срібним призером чемпіонату України з боротьби дзюдо в Дніпропетровську. У чемпіонаті України з боксу серед студентської молоді взяв участь майстер спорту Віталій Катренко, завоювавши срібну медаль.

291. Вівчарик Н. *За її підручниками вчилися покоління* / Н. Вівчарик // Нова доба. – 2005. – 17 лютого (№ 15). – С. 9.

Учений-мовознавець, видатний педагог і громадський діяч Ганна Романівна Передрій відома як автор близько 100 методичних праць, співавтор підручників з української мови для 5, 6, 7 класів витримали 6 видань, а підручник для 6 класу було перевидано в'яте.

Нещодавно педагог відсвяткувала свій ювілей. На кафедрі української мови Черкаського національного університету ім.

Б. Хмельницького, де вона працювала, Ганну Романівну пам'ятають, як плідну працівницю, авторитетного науковця й шановану людину.

З нагоди ювілею 10–11 лютого у конференцзалі ЧНУ відбулися науково-практичні читання «Українська філологія: теоретичні та методичні аспекти вивчення».

292. Страшевич В. *Додому повернулися з медалями* / В. Страшевич // Черкаський край. – 2005. – 18 березня (№ 21). – С. 9.

У Маріуполі відбувся чемпіонат України з пауерліфтингу серед жінок і чоловіків. Понад сто найсильніших атлетів з різних міст країни взяли участь у змаганнях у різних вікових категоріях. Серед них були і черкаські спортсмени, майстри спорту Євгенія Архипенко та Олексій Назаренко, вихованці заслуженого тренера України, професора Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького Анатолія Стеценка.

293. Віргуш Н. *Черкаський національний чекає нового ректора* / Н. Віргуш, В. Стрілець, В. Березняк // Черкаський край. – 2005. – 6 травня (№ 34). – 4–5.

Професорсько-викладацький склад Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького вибирає нового ректора. У кожного з претендентів на заміщення вакантної посади ректора університету своє бачення перспектив цього вузу, власна програма щодо удосконалення його освітньої діяльності, тих трансформаційних змін, які виведуть ЧНУ на рівень світової вищої школи.

Кореспонденти газети провели розмову з трьома претендентами на посаду ректора: Григорієм Васяновичем, Володимиром Поліщуком та Володимиром Богдановим. Усі вони мають у своєму доробку вагомий науковий праці, винаходи, монографії, книги. Їхні досягнення шановані в наукових і освітніх колах України та за її межами, а самі вони працюють на керівних посадах у системі вітчизняної вищої школи. [На фото – Г. Васянович, В. Поліщук, В. Богданов].

294. Володимира Поліщука призначено ректором ЧНУ // Вечірні Черкаси. – 2005. – 25 травня (№ 21). – С. 3; **Березняк В.** *Національний – з ректором* / В. Березняк // Черкаський край. – 2005. – 1 червня (№ 40). – С. 1.

Як повідомив доцент, викладач кафедри української літератури та компаративістики Василь Пахаренко, 24 травня о 10-ій годині до приймальні ЧНУ факсом надійшло два накази міністра освіти та

науки України Станіслава Ніколаєнка. Першим звільнено від обов'язків в. о. ректора ЧНУ Юрія Триуса, другим призначено на посаду ректора ЧНУ Володимира Поліщука.

295. Новак Н. *Володимир Поліщук: «Значна частина студентів буде навчатися на контрактній основі»* / Н. Новак // Вечірні Черкаси. – 2005. – 1 червня (№ 22). – С. 8.

Минулого тижня Черкаський національний університет ім. Б. Хмельницького нарешті отримав нового ректора, якого урочисто представив директор департаменту кадрової роботи Міністерства освіти і науки України Володимир Биковський. Про те, як почувається на новому місці новий ректор, які задуми на майбутнє має, розпитали у самого Володимира Трохимовича Поліщука.

[Нафото – В. Поліщук].

296. Мальована В. *При Черкаському національному університеті з'являться нові інститути* / В. Мальована // Вечірні Черкаси. – 2005. – 15 червня (№ 24). – С. 2.

Пошкоджений вогнем навчальний корпус Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького по вул. Дашковича, 24 буде відремонтовано і введено в дію. Це пообіцяв на черговому засіданні Черкаського прес-клубу реформ новопризначений ректор університету Володимир Поліщук.

Також у ході розмови з журналістами ректор розповів про плани створення на базі університету профільних інститутів, зокрема, інституту філології та журналістики. Володимир Трохимович повідомив, що університет очікують кадрові зміни.

297. Страшевич В. *Кубок України – в Черкасах* / В. Страшевич // Черкаський край. – 2005. – 9 липня (№ 47). – С. 1.

Другокурсниця факультету фізичної культури і спорту ЧНУ ім. Б. Хмельницького майстер спорту Ольга Старобінська завоювала почесний Кубок України в Маріуполі, здолавши усіх своїх суперниць у ваговій категорії до 63 кг. Радість перемоги розділив з нею її наставник, заслужений тренер України майстер спорту Володимир Римар. [На фото – О. Старобінська].

298. Кирей В. *Хоч культури у слов'ян і різні...* / В. Кирей // Черкаський край. – 2005. – 13 липня (№ 50). – С. 2.

Створенню та удосконаленню механізмів інтеграції національних науково-педагогічних об'єднань у полікультурному слов'ян

ському просторі, підвищенню ролі особистості в цьому процесі був присвячений Міжнародний конгрес – IV Слов'янські педагогічні читання, який відбувся на базі Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького. У роботі конгресу взяли участь міністри освіти, керівники національних академій і провідні науковці України, Білорусі, Молдови, Польщі, Німеччини, Словаччини, Чехії та інших країн.

299. *Володимир Поліщук очолив Раду ректорів Черкащини // Вечірні Черкаси.* – 2005. – 13 липня (№ 28). – С. 5.

Ректора Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького Володимира Поліщука, затвердженого на цю посаду 24 травня, обрано головою Ради ректорів Черкаської області.

Це відбулося 6 липня на засіданні обласної Ради ректорів, директорів вищих навчальних закладів і філій I-IV рівнів акредитації Черкаської області за участю голови облдержадміністрації Олександра Черевка.

300. *Халупінський С. Є надії, що абітурієнти більше покладатимуться на свої знання, а не на кишеню батьків / С. Халупінський // Черкаський край.* – 2005. – 15 липня (№ 51). – С. 1, 3.

Першим серед вузів вступну кампанію на Черкащині традиційно розпочав Черкаський національний університет ім. Б. Хмельницького. Ректор ЧНУ ім. Б. Хмельницького Володимир Поліщук погоджується, що вступні тести складні, й додає, що ця система є новою не лише для абітурієнтів, а й для викладачів. На думку Володимира Трохимовича, запровадження тестування певною мірою вплинуло на кількість поданих цього року заяв на вступ до університету.

Популярними цього року, за словами ректора, є економічні напрямки підготовки спеціалістів з правознавства та програмного забезпечення.

301. *Нікітенко Т. Математика знову в моді? На математичний факультет до університету ім. Б. Хмельницького помітний вплив абітурієнтів / Т. Нікітенко // Нова доба.* – 2005. – 19 липня. (№ 56). – С. 3.

Цього літа охочих навчатися в Черкаському національному університеті ім. Б. Хмельницького стало майже на третину більше. Як повідомила Олена Савченко, відповідальний секретар приймальної комісії ЧНУ, доцент кафедри педагогіки вищої школи, кількість абітурієнтів тут зараз 1972 особи, що на 525 більше, ніж торік.

Найбільшою популярністю серед вступників користуються економіка, правознавство, журналістика, видавнича справа та редагування, де конкурс на місце становить від 5 до 6 осіб.

В університеті стверджують, що спостерігається досить великий вплив абітурієнтів на математичний факультет (конкурс на прикладну математику – 3,3, на математику – 2,6), хоча 2–3 роки тому тут був недобір. Як розповідає Наталія Остапенко, проректор з навчальної роботи, кількість абітурієнтів у нас цього року збільшилася, незважаючи на те, що термін подачі документів був меншим, ніж торік. Також на 3% більше маємо держзамовлень, що загалом по університету становить 27 додаткових безкоштовних місць.

302. *Страшевич В. Із Польщі – срібло / В. Страшевич // Черкаський край.* – 2005. – 10 серпня (№ 58). – С. 7.

У ранзі срібного призера чемпіонату Європи повернувся з польського міста Познань студент третьокурсник факультету фізичної культури ЧНУ ім. Б. Хмельницького Валентин Дем'яненко. Цю медаль він виборов у фінальному заїзді каное-одиночок на спринтерській дистанції 200 м.

303. *Соколовська Л. Помаранчева осінь кличе до школи / Л. Соколовська // Черкаський край.* – 2005. – 2 вересня (№ 64). – С. 1.

День знань, 1 вересня, голова облдержадміністрації Олександр Черевко разом із керівниками галузі освіти й науки області розпочав із Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького. Олександр Володимирович привітав студентів, викладачів, батьків та подякував колективу університету. Цього року студентами дванадцятьох факультетів вишу стали 1424 юнаків і дівчат.

[На фото – Науково-педагогічний колектив університету зі студентами].

304. *Голуб М. Черкаський студент – чемпіон світу / М. Голуб // Місто.* – 2005. – 7 вересня (№ 37). – С. 10.

21-річний черкаський каноеїст, третьокурсник спортфакультету університету ім. Б. Хмельницького Валентин Дем'яненко став чемпіоном світу з веслування. У своєму каное-одиночці, на спринтерській 200-метровці він прославив наше місто на завершеному у хорватському Загребі чемпіонаті світу з веслування на байдарках і каное. Його медаль була єдиною в збірній України.

305. Кирей В. *«Фенікс» таки повстане з попелу* / В. Кирей // Черкаський край. – 2005. – 28 вересня (№ 71). – С. 1.

Один із корпусів Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького, який внаслідок пожежі, що сталася ще 1990 року, досі перебуває в напівзруйнованому стані. Голова облдержадміністрації Олександр Черевко, який разом із журналістами обласного центру відвідав об'єкт, що знаходиться в самому центрі міста, цікавився станом будівлі та обсягами робіт, необхідних для відновлення навчального корпусу.

За словами ректора університету Володимира Поліщука, щоб відбудувати його у відповідності з вимогами до подібних навчальних закладів, потрібно щонайменше п'ять-сім мільйонів гривень. Голова облдержадміністрації, підтримуючи намір прискорити реставрацію приміщення, висловив думку про можливість фінансування робіт із двох джерел – державного та місцевого бюджетів. Саме над цим він і працюватиме.

[На фото – В. Поліщук та О. Черевко під час відвідання приміщення університету].

306. Юрко Н. *Сьогодні в Черкаського національного університету з'явилося своє символічне ім'я – БОГДАН* / Н. Юрко // Нова доба. – 2005. – 10 листопада (№ 89). – С. 10; **Вівчарик Н.** *На Дні університету студенти їли кашу з ректором і головою облдержадміністрації* / Н. Вівчарик // Нова доба. – 2005. – 15 листопада (№ 90). – С. 3.

У статтях повідомляється про те, що саме сьогодні у Черкаському національному університеті уперше відзначається масштабне й пишне свято – День Богдана Хмельницького, який назавжди має стати й Днем університету. На це ректор ЧНУ професор Володимир Поліщук зазначає, що саме 10 листопада, в день, який загальноприйнято вважати днем народження Хмельницького, 10 років тому звичайний провінційний педінститут перетворився на справжню Альма матер – університет класичного типу з фундаментальних наукових дисциплін. Не дарма з цього дня він носить й ім'я Богдана Хмельницького. А 2 роки тому, знову ж таки 10 листопада, університету присвоєно статус навчального закладу країни – звання національного.

Є ідея сформувати братство випускників університету. В університеті уже є закладені традиції з популяризації й вивчення спадщини Тараса Шевченка. Діє науковий Шевченківський центр, створений спільним наказом президента Національної академії наук і міністра освіти. П'ять років тому започаткували міжнародну конференцію шевченківського спрямування.

Наступний рік для університету дуже відповідальний. Окрім того, що він ювілейний, готуємося пройти акредитацію і ліцензування ряду спеціальностей. Треба підтвердити статус найвищого четвертого рівня акредитації. Уперше фактично створено наукову раду університету, куди увійшли найавторитетніші професори.

[На фото В. Давиденка – В. Поліщук].

307. 10 листопада – День «Універу»: *гості з'їжджалися не з порожніми руками* // Молодь Черкащини. – 2005. – 17 листопада (№ 47). – С. 5.

Черкаський національний університет ім. Б. Хмельницького започаткував своє власне свято. 10 листопада 10 років тому цей навчальний заклад вперше отримав звання університету. Також з цією датою збігається річниця пам'яті Богдана Хмельницького, ім'я якого носить ЧНУ. Зі святковою датою студентів та викладачів привітали єпископ Іоанн, губернатор та міський голова. Мер міста подарував для гуртожитків університету пральну машину. Бібліотеці університету Волошин презентував випущену за його підтримки книгу «Віті єдиного древа», автором якого є один з професорів факультету української філології та журналістики Василь Пахаренко. Найстаранніші та найздібніші студенти в День університету отримали від міського голови чеки на стипендію на 3 місяці.

308. Факультет мовних поліглотів, або як боротьба за виживання змушує стати найкращими // Нова доба. – 2005. – 6 грудня (№ 96). – С. 6.

Стаття присвячена 85-річчю Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького. Тут є свої наукові школи, свої класики наукових напрямків і творці сміливих концепцій. Навіть деякі підручники, знайомі школярам і студентам-філологам усєї країни, розробляли автори, що в різні роки працювали на факультеті російської філології національного університету. Справжній дух академізму й творчості панує серед викладачів і студентів. І це робить факультет гармонійною часткою того цілого, що є класичним університетом, храмом науки. Філологічний факультет – найстаріший в університеті, веде свою історію від початку існування закладу.

Першою іноземною мовою було запроваджено французьку. Факультет російської філології вже здійснив 3 випуски «французів», які змогли застосувати свої знання в житті. Пізніше до російської приєднали польську мову. У 20021 році створено нову кафедру теорії і практики перекладу, яку й очолила Олена Кретова.

Щороку студенти, що опановують польську, їздять до Польщі на 3-тижневє стажування. Співпраця з польськими філологами дуже тісна, підписаний договір із Люблінським університетом ім. Марії Складовської-Кюрі.

Третій цікавий напрямок роботи – це арабська мова. Вона була започаткована на факультеті три роки тому, разом із єгипетським викладачем, професором Каїрського університету, доктором Насером. Олена Крєтова здивувала повідомленням, що є ідея створити окремий інститут філології, за зразком Київського. Тому перейменування факультету зараз не актуальне.

Незважаючи на всі неймовірні перетворення, філфак за своїм духом залишається філфаком. Це факультет наречених, емоційних і романтичних дівчат. Олена Іванівна впевнена, що кожний стараний студент за роки навчання виростає в справжнього науковця.

309. Озирський М. *Соборність України в історичному аспекті* / М. Озирський // Черкаський край. – 2005. – 16 грудня (№ 94). – С. 2.

У Черкаському національному університеті ім. Б. Хмельницького відбулася III регіональна конференція «Соборність України: історична ретроспектива».

Цей захід у рамках всеукраїнського науково-методичного проекту «Україна соборна», організували Міністерство освіти і науки, Інститут історії НАН України, Черкаська облдержадміністрація, ЧНУ та інші вищі навчальні заклади нашої держави.

Мета конференції – ініціювання, диверсифікація та інтенсифікація наукових досліджень, які працюють над ідеєю соборності України, створення духовної вісі між Сходом і Заходом.

310. Юрко Н. *Немає кращого економіста за... математика* / Н. Юрко // Нова доба. – 2005. – 22 грудня (№ 101). – С. 10.

Базова математична освіта все частіше стає стартом у найнесподіванішій професії. Декан математичного факультету Людмила Кляцька впевнена, що ґрунтовні математичні знання є базою для багатьох спеціальностей, адже вони дарують здатність широко мислити, аналізувати, систематизувати отриману інформацію, робити прогнози й прораховувати майбутні наслідки тих чи інших рішень. Усе частіше математика для математиків перетворюється з самоцілі в той необхідний базис для подальшого професійного успіху, кар'єрного росту, який, урешті-решт, дозволяє зайняти гідне місце в житті.

Математик – фахівець дуже широкого профілю. Це і програміст, і аналітик. Підмічено, що випускників цього факультету охоче запрошують на роботу банки. Їх не бентежить відсутність у кандидатів на престижні робочі місця економічних знань.

Колись факультет готував лише вчителів математики для загальноосвітніх закладів. Сьогодні, незважаючи на нагальну потребу в подібних фахівцях, випускники-математики працевлаштовуються в школи не поспішають. Для них відкриті більш привабливі перспективи. Навчатися на математичному факультеті надзвичайно важко. Тому й стипендія тут дещо вища, ніж у середньому по університеті. Студенти-математики завжди яскраво виступають на різних фестивалях та інших культурно-масових заходах університету, співають і танцюють у відомих мистецьких колективах. Ректор Володимир Поліщук вручив деканові іменну грамоту-подяку як керівникові найспортивнішого факультету.

311. Юрко Н. *З істориків виходять найкращі політики* / Н. Юрко // Нова доба. – 2006. – 24 січня (№ 7). – С. 15.

Черкаський національний університет може запропонувати історичну освіту всіх рівнів, навіть до здобуття наукового ступеня.

Завжди вважалося, що бути істориком – це престижно. У колишньому Черкаському педінституті був нонсенс – історичного факультету не було взагалі. Він був одним із перших факультетів на зорі створення закладу й кудись зник у повоєнні роки. І ніхто не міг подолати цю серйозну прогалину.

На думку нинішнього декана істфаку Василя Мойсієнка*, просто в інституті тоді не знайшлося ентузіастів-сподвижників, які б від ідеї відродження історичного напрямку, без якого неможливе й саме існування повноцінної універсальної гами педагогічних освітніх послуг, могли дійти до реалізації цього потрібного й привабливого проекту. Допоки в Черкаси не приїхав з Одеського державного університету ім. І. Мечнікова талановитий науковець-історик Олександр Перехрест. Саме він на початку 90-х років об'єднав зусилля щодо створення факультету тих співробітників, які за радянських часів читали на різних факультетах історію КПРС.

1994 року історичний факультет відкрився на базі факультету української філології. Його першим деканом і став завідувач кафедри історії, доцент Олександр Перехрест.

* В. М. Мойсієнко упродовж 2005–2007 рр. обіймав посаду декана історико-юридично-філософського факультету, з 2014 р. – перший проректор Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького, професор. Заслужений працівник освіти України. Голова наглядової ради Черкаської агенції регіонального розвитку (з 2016 р.).

Сьогодні це один із провідних і найбільших факультетів Черкаського національного й назву носить ширшу – історико-юридично-філософський. На історичному факультеті є своя спеціалізована вчена рада із захисту кандидатських дисертацій, яку очолює доктор історичних наук, професор Анатолій Морозов. На базі факультету створено Центр Інституту історії України Національної академії наук з дослідження історії Середнього Подніпров'я та науководослідний Інститут селянства.

Чотири роки тому було започатковано другий освітній напрямок – «Правознавство». Останній напрямок – «Філософія» – найновіший і поки що не дуже оцінений абітурієнтами. Істфак досягнув уже такої віхи розквіту, коли все частіше лунають розмови про перетворення факультету в навчальний інститут у рамках університету.

312. Щербина М. *Із нещодавно надрукованої книжки ви дізнаєтеся про подвиги подвиги та страждання черкаських дітей / М. Щербина // Нова доба. – 2006. – 24 січня (№ 7). – С. 15.*

Автор підкреслює, що завдяки книжці Григорія Голиша, доцента історичного факультету ЧНУ ім. Б. Хмельницького «У вирі війни» ми можемо уявити, який жах пережили діти війни. У своєму творі Григорій Голиш розповідає про страшні катування черкаських дітей фашистами.

Із книжки «У вирі війни» ви дізнаєтеся про малолітніх остарбайтерів, про участь дітей і підлітків у патріотичних рухах, діяльність партизан і підпільників, про допомогу, яку надавали неповнолітні бійцям Червоної Армії при визволенні рідного краю, про жахливі наслідки війни для юних громадян України.

313. Кирей Н. *І престижно, і морально необхідно / Н. Кирей // Черкаський край. – 2006. – 10 лютого. (№ 12). – С. 3.*

Допис студентки першого курсу факультету української філології та журналістики ЧНУ ім. Б. Хмельницького повідомляє про те, що один з етапів VI Міжнародного конкурсу з української мови ім. Петра Яцика проводився в ЧНУ. Окремо змагалися студенти нефілологічних факультетів і факультету української філології та журналістики. Перші місця посіли студентки факультетів романо-германської філології Олена Майданник та української філології Олена Безугла.

Другий етап конкурсу, як розповів декан факультету української філології та журналістики доцент Ігор Погрібний, проходив у двох

регіонах, на які було умовно поділено Черкаську область, – на базі двох вищих навчальних закладів – Уманського педагогічного університету ім. П. Тичини та Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького. Це був обласний тур, за підсумками якого визначено 15 осіб, котрі взяли участь у Всеукраїнському турі конкурсу.

314. Юрко Н. *Традиційний фізик – незамінний фахівець для будь-якої галузі народного господарства / Н. Юрко // Нова доба. – 2006. – 23 лютого (№ 16). – С. 16.*

За статистикою, учителі фізики та інформатики більшості шкіл області якраз випускники фізичного факультету національного університету.

Повернувшись із фронту, колишній командир батареї гаубиць очолив кафедру фізики й керував нею впродовж 38 років. Колеги впевнені, що з Фонкичем пов'язана ціла епоха в історії Черкаського педінституту. Він розробив науковий напрямок дослідження оптичних властивостей матеріалів, відомий далеко за межами України. У парі з професором Григорієм Бугаєнком фактично створив обличчя факультету.

У 1994 році завідуючим кафедрою теоретичної фізики став непересічний науковець, заслужений діяч науки і техніки, професор Андрій Гусак. І він відкрив новий напрямок досліджень, пов'язаний з фізикою твердого тіла. Результати досліджень школи професора Гусака міжнародно визнані й неодноразово одержували схвальні відгуки на конференціях у США, Німеччині, Голландії, Угорщині, Польщі, Франції.

Суттєвий внесок у розбудову факультету зробив доцент, заслужений працівник освіти України О. І. Богатирьов – декан факультету з 1982 до 2005 року. Випускники фізфаку стали кандидатами наук, доцентами та становлять основу трьох кафедр сучасного фізфаку. За твердженнями нинішнього декана Юрія Ляшенка, випускників магістратури факультету цінують інші навчальні заклади, зокрема й за кордоном.

До 1996 року фізики були об'єднані в один факультет зі своїми колегами математиками, що в рамках педінституту було цілком прийнятним. Технічна спрямованість спеціальності стала найбільш актуальною в 2003 році, коли на факультеті було створено під керівництвом Валерія Гриценка кафедру автоматизації та комп'ютеризованих технологій.

315. *«Наші студенти всюди нарощуват», – упевнений декан факультету української філології та журналістики Ігор Погрібний // Нова доба. – 2006. – 6 квітня (№ 28). – С. 10.*

Якісно новим і змістовно збагаченим зробило класичний український філфак відкриття на ньому спеціальності «журналістика». Ліцензували цю спеціальність і здійснили перший набір студентів тільки 2002 року. Такий стан справ чинний декан факультету Ігор Погрібний пояснює тим, що потрібно було докорінно змінити фахову орієнтацію викладачів нової спеціальності, спрямувати їх на викладання журналістських дисциплін.

Водночас і суто філологічна спеціальність за період зміни статусу навчального закладу зазнала певних змін. Тепер українські філологи – це не тільки вчителі української мови та літератури у школах. Такі фахівці стануть у пригоді в різноманітних установах та бізнесових структурах, які дбають про свій імідж і прагнуть якісно вести документацію, листування тощо державною мовою. Тому додатково на цій спеціальності було введено курс документознавства.

Наступного навчального року планується ліцензування цікавої спеціалізації з прикладної комп'ютерної лінгвістики.

Студенти мають можливість навчатися у чудових аудиторіях, які одночасно є і музейними кімнатами. Свого часу Володимир Поліщук зібрав багатий, неповторний матеріал про письменників, що в різні роки жили і творили на Черкащині. Неповторне обличчя факультету створює унікальний музей українського рушника.

316. Юрко Н. *Сьогодні іноземні мови ще більш актуальні, ніж будь-коли // Н. Юрко // Нова доба. – 2006. – 11 травня (№ 36-37). – С. 4.*

Те, що тут навчаються студенти елітної спеціальності, відчувається відразу ж, як потрапляєш в апартаменти цього факультету. За останні роки поліпшення умов навчання – чи не найсуттєвіша зміна, що відбулася на факультеті з романтичною назвою «романо-германська філологія».

Як пояснює декан Людмила Рудакова, факультет з роками не стільки змінювався, скільки зростав чисельно. Сьогодні це один із найбільших факультетів у Черкаському національному університеті, на якому навчається близько 1500 студентів.

На обох спеціальностях студенти опановують одразу дві мови: або перша англійська і друга німецька, або навпаки. За словами декана, мовна підготовка на факультеті настільки якісна, що наш романо-германський відомий далеко за межами Черкаської області.

Професор університету Світлана Жаботинська, його випускниця, створила унікальну школу когнітивної лінгвістики і двічі отримувала грант-стипендію американської програми Фулбрайта, що є високим визнанням її діяльності.

Чимало випускників факультету працює за кордоном, але й у рідній країні знавці іноземних мов україноцят потрібні.

Опанувати іноземну мову на рівні спеціаліста-філолога дійсно непросто. Але за гарної пам'яті, старанності й умінні працювати самостійно це цілком можливо.

317. Заворотній О. *Кубок міста у студентів / О. Заворотній // Місто. – 2006. – 24 травня (№ 22). – С. 4.*

Матеріал рубрики «Спорт» повідомляє про те, що у фінальному матчі Кубка обласного центру минулої неділі на Центральному стадіоні зустрілись «Динамо-ДАІ» – п'ятиразовий володар Кубка та кількарізний фіналіст, але ще не переможець цього почесного призу – команда «Освіта» з Черкаського держуніверситету. Студенти відразу включили великі швидкості по усьому полю і як говориться били досвідчену, але немолоду великовікову та малорухливу команду суперників (8:1). По три голи на рахунок Грищенка та Лукієнка, два голи забив син ректора інституту Поліщук.

318. Воронцова Т. *Хто краще професора розуміє студента? / Т. Воронцова // Молодь Черкащини. – 2006. – 25 травня (№ 21). – С. 4.*

Мабуть, у цьому, окрім багатьох інших речей, і полягає особлива професорська мудрість: розуміти природу сучасних речей. Анатолій Морозов у чимало справ вклав часточку своєї душі, тож сьогодні пожинає шану і визнання.

Як стверджує завідувач кафедри новітньої історії ЧНУ, доктор історичних наук, професор Анатолій Георгійович Морозов, за останні двадцять років студенти майже не змінилися. Та й загалом, про сучасну молодь професор досить високої думки: розкута, цілеспрямована, наполегливо іде до своєї мети.

Певне, за таке розуміння багато студентів, вихованців Анатолія Морозова вважають свого професора класним. Саме тому 19 травня, на день його 60-річчя, вітали квітами і теплими словами.

Завдяки його наполегливості і плідній праці в університеті сформувалася і набула визнання, в тому числі й за кордоном, сучасна наукова школа дослідників історії українського селянства. Він є членом-кореспондентом Міжнародної академії наук екології, безпеки людини і природи (секція «Духовне відродження»), яка

об'єднує науковців провідних країн світу, академіком Української академії історичних наук, інших наукових фондів.

Невід'ємною складовою біографії А. Г. Морозова є його активна громадська діяльність. Упродовж тривалого часу очолює обласну організацію товариства «Знання», обраний членом правління обласної організації Всеукраїнської спілки краєзнавців, почесним президентом Фонду захисту української природи «Холодний Яр».

[На фото – А. Г. Морозов].

319. Юрко Н. *Серед фізкультурників теж є магістри* / Н. Юрко // Нова доба. – 2006. – 8 червня (№ 45). – С. 4.

Здається, це єдиний факультет в університеті, де гармонійно поєднується фізична й розумова праця, адже здобутки спортивні тут однаково важливі, як і успіхи в навчанні, і наукова діяльність. На щире переконання декана Олександра Безкопильного, у фізкультурній ланці не вистачає саме фахівців-магістрів, отже, факультет цілком доречний у структурі сучасного найпрестижнішого навчального закладу.

На факультеті навчаються спортсмени, що можуть претендувати на олімпійські нагороди. Це, зокрема, чемпіон світу з веслування Валентин Дем'яненко, переможниця першості Європи із дзюдо, член національної збірної, перший номер у двох вагових категоріях Ольга Старубінська, чемпіон світу з кікбоксингу Сергій Черкаський. Факультет завжди славився своєю гандбольною командою. Започатковані тут свої, відомі далеко за межами області, спортивні змагання. Показують непогані спортивні результати й викладачі. Серед ветеранів був третім на чемпіонаті світу з греко-римської боротьби Анатолій Самоха, чемпіон України з легкої атлетики професор Анатолій Стеценко. Сьогодні в аспірантурі факультету навчається 7 осіб. Студенти щороку беруть участь у студентських олімпіадах, причому виступають доволі успішно.

Підготовка студентів на факультеті ведеться за двома напрямками: методика спортивно-масової роботи і методика роботи в спеціальних дитячих закладах.

320. Кирей В. *Чутки про викоренення корупції у навчальних закладах явно перебільшені* / В. Кирей // Черкаський край. – 2006. – 21 липня (№ 53). – С. 3.

Нині у вищих навчальних закладах гаряча пора: триває вступна кампанія. Як зазначила начальниця головного управління освіти і

науки облдержадміністрації Олена Фещенко, в області чимало робиться для того, щоб ця кампанія була відкритою та прозорою.

Істотно допомогло зменшити можливість стороннього впливу на оцінювання знань випускників та абітурієнтів, за словами ректора Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького Володимира Поліщука, тестування. Торік ЧНУ з власної ініціативи запровадив тести як форму вступних іспитів. Запровадження обов'язкового незалежного тестування, що чекає випускників шкіл 2007 року, може стати панацеєю у боротьбі з корупцією. Ректор переконаний, що благодійні внески, дозволені міністерством, на офіційному рівні варто відмінити.

321. Віват, університете! // Черкаський край. – 2006. – 29 вересня (№ 72). – С. 2; **Копійка С.** *Черкаський національний університет відзначив 85-ту річницю* / С. Копійка // Нова доба. – 2006. – 3 жовтня (№ 78). – С. 2; **Крапива Ю.** *Черкаському національному – 85!* / Ю. Крапива // Місто. – 2006. – 4 жовтня (№ 41). – С. 1.

Своє 85-річчя відзначає найстаріший вищий навчальний заклад – Національний університет імені Богдана Хмельницького. Своєю альма-матер його вважали і вважають понад 50 тисяч фахівців. З цих стін вийшли народний учитель СРСР, академік НАН України Олександр Захаренко, академік НАН України І. О. Гуржій, десятки докторів і кандидатів наук, заслужених учителів. Тут здобували освіту Герой Радянського Союзу Г. Г. Брик і Герой Соціалістичної Праці К. К. Батюк, Герой України Тамара Прошкурадова, ціла низка діячів української культури, видатних спортсменів.

322. Вівчарик Н. «Наш факультет рік від року – популярніший!» – переконані студенти наймолодшого факультету інформаційних технологій та біомедичної кібернетики (ФІТБМК) Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького / Н. Вівчарик // Нова доба. – 2006. – 3 жовтня (№ 78). – С. 7.

Комп'ютерні науки в університеті вивчають уже давно. Але з розвитком суспільства все більше відчувається потреба у фахівцях, що розбираються в усіх тонкощах електронно-обчислювальної техніки. У Черкаському національному університеті цей попит суспільства відчули ще в 1985 році, коли на фізико-математичному факультеті для студентів спеціальностей «математика і фізика» та «фізика і математика» вперше було започатковано курс «Основи інформатики та обчислювальної техніки».

Факультет, що утворився лише п'ять років тому, вже має шість комп'ютерних класів із загальною кількістю 74 комп'ютери, які об'єднані в локальній мережі та підключені до загальноуніверситетської мережі.

У 1996 році в університеті створили інженерну спеціальність: «Програмне забезпечення автоматизованих систем».

З народженням нового факультету відкривається ще три нові спеціальності: «Інформаційні управляючі системи та технології», «Інтелектуальні системи прийняття рішень» (електронна комерція) та «Комп'ютерний еколого-економічний моніторинг».

Керівництво факультету підтримує тісні зв'язки з провідними вищими навчальними закладами країни. Факультет має власну бібліотеку з фахових дисциплін.

323. Страшевич В. *Срібло ризької проби дісталоя черкаскою* / В. Страшевич // Черкаський край. – 2006. – 4 жовтня (№ 73). – С. 7.

Відмінно підтримує свою спортивну форму майстер спорту з греко-римської боротьби, в минулому неодноразовий призер всесоюзних та чемпіон всеукраїнських змагань Анатолій Самоха. Щороку він бере участь у національних змаганнях серед ветеранів і посідає призові місця.

Не став винятком і нинішній сезон для старшого викладача Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького, тренера багатьох спортсменів, які прославили черкаський край. У національних змаганнях у Маріуполі серед ветеранів Анатолій Романович піднявся на вищу сходинку п'єдесталу і завоював путівку на всесвітній чемпіонат, що відбувся в латвійській столиці. Для Самохи ці змагання в Ризі вже п'яті і щоразу додому він привозить спортивні трофеї, завойовуючи їх в нелегкій боротьбі своїх колег, колишніх ушавлених борців. У Ризі цього разу зібралося понад 300 спортсменів з 25 країн світу. Срібна нагорода є великим успіхом черкаського ветерана. Анатолію Романовичу вручені диплом міжнародної федерації та пам'ятний подарунок.

324. Страшевич В. *За парти сідають тренери* / В. Страшевич // Черкаський край. – 2006. – 11 жовтня (№ 75). – С. 7.

У Черкасах на базі факультету фізичної культури і спорту ЧНУ ім. Б. Хмельницького відбувся обласний семінар із підвищення кваліфікації футбольних тренерів за програмою УЄФА «Прогрес». За парти сіли понад 60 тренерів аматорських колективів, ДЮСШ та СДЮСШОР з усіх закладів спорту області.

Після складання заліків тренерам будуть вручені атестати Федерації футболу України.

325. Страшевич В. *Черкаська студентка стала чемпіонкою світу* / В. Страшевич // Черкаський край. – 2006. – 11 жовтня (№ 75). – С. 7.

Матеріал рубрики «Спорт» інформує про те, що днями з Одеси, де відбулися змагання з козацької боротьби, повернулася майстер спорту з дзюдо, другокурсниця факультету фізичної культури і спорту ЧНУ ім. Б. Хмельницького Тетяна Мотрич, яка вперше брала участь у цих престижних змаганнях.

Тетяна Мотрич виступала у ваговій категорії до 70 кг, маючи власну вагу 63 кг. Але це не завадило їй здобути заслужені перемоги над суперницями з чотирьох країн і завоювати звання чемпіонки світу.

326. Вівчарик Н. *На психологічному факультеті розкриваються таланти* / Н. Вівчарик // Нова доба. – 2006. – 14 жовтня (№ 82). – С. 7.

Вивчаючи психологію, студенти, насамперед, вчать пізнавати себе, – розповідає декан психологічного факультету Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького Ірина Євтушенко. «Родзинкою» психологічного факультету є метод активного соціально-психологічного навчання, завдяки якому молодь виявляє в себе багато талантів.

У ЧНУ плідно працює академік АПН України Тамара Яценко. У науковій школі, яку вона очолює, розроблено теоретичні та методологічні засади групової психокорекційної роботи, захищено 2 докторські та 16 кандидатських дисертацій. Зараз на психологічному факультеті студентів готують за двома спеціальностями: «Практична психологія» та «психологія». Студенти проходять практику в дитячих садках, школах, у центрах служб сім'ї та молоді, у приватних фірмах.

327. Вівчарик Н. *Студенти біологічного факультету знають усе про природу Карпат, Криму та інших регіонів України* / Н. Вівчарик // Нова доба. – 2006. – 26 жовтня (№ 85). – С. 17.

Біологічний факультет Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького – один із найстаріших. За всю свою історію, а це 76 років, факультет очолювали лише чотири декани. З часу свого заснування факультет готував спеціалістів з біології, орієнтовуючись

лише на вчителів. Зараз це спеціальність, яка дозволяє працювати не лише в школах, інших навчальних закладах, а й дає можливість студентам обіймати посаду лаборанта або інженера науково-дослідних та виробничих установ біологічного, медичного, сільськогосподарського та хімічного профілей, станцій захисту рослин, природоохоронних установ, у галузі біотехнології, митниць та систем карантинної служби. За словами декана біологічного факультету Максима Гаврилюка, на наших випускників є великий попит у різноманітних установах медичного профілю, судмедекспертизах. Дехто потім перекваліфіковується в лікарів.

Факультет має також низку дисциплін практичного плану. Це «основи садово-паркової архітектури», «ландшафтний дизайн». П'ять років тому на факультеті відкрили ще одну спеціальність – «Екологія та охорона навколишнього середовища».

Факультет має потужний кадровий склад, що дозволяє забезпечувати високу якість підготовки фахівців. Також на факультеті є різноманітні лабораторії та зоологічний музей.

Великим досягненням факультету є те, що його керівництво підтримує тісні зв'язки з провідними науковими установами області.

328. Мозуль І. *Згорілий корпус ЧНУ відчинить для студентів бері у 2007 році* / І. Мозуль // Вечірні Черкаси. – 2006. – 15 листопада (№ 47). – С. 16.

У 2007 році у згорілому корпусі Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького вже навчатимуться студенти історико-юридично-філософського факультету. Таку обіцянку дав нинішній ректор ЧНУ Володимир Поліщук. Цього року на відбудову корпусу було затрачено понад 1 млн. 100 тис. гривень – 600 тис. гривень перерахувало Міністерство освіти, 200 тисяч виділили з обласного і 100 тисяч з міського бюджетів.

На ці кошти активно реставрують четвертий корпус під керівництвом проректора з соціально-економічних питань Валентини Артюх.

329. Вівчарик Н. *Престижні спеціальності та можливість поїхати за кордон пропонує абітурієнтам економічний факультет Черкаського національного університету* / Н. Вівчарик // Нова доба. – 2006. – 7 грудня (№ 97). – С. 12.

В. о. декана економічного факультету Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького Станіслава Пасека розповідає,

розпочавши ще в 1998 році підготовку фахівців зі спеціальності «Економічна теорія», ми переслідували одну мету: забезпечити школи й вищі навчальні заклади кваліфікованими викладачами з економіки. А зараз у нас відкрито 8 престижних спеціальностей, де вчаться не лише майбутні викладачі, а й економісти, які знайдуть себе у великій науці, політиці, у великому й малому бізнесі.

На факультеті працюють п'ять спеціальних кафедр: економічної теорії (завідувач – професор І. І. Кукурудза); кафедра економіки і обліку (завідувач – доцент Ю. В. Андріяко); кафедра менеджменту і туризму (завідувач – доцент С. Р. Пасека); кафедра економічної кібернетики (завідувач – доцент О. В. Піскун); кафедра міжнародної економіки (завідувач – доцент О. П. Скрипніченко).

Нещодавно відкрили нові спеціальності: «Економічна кібернетика», «Туризм», «Готельне господарство».

Економічний факультет ЧНУ співпрацює з економічним факультетом Люблінського університету Марії Кюрі-Склодовської. За словами декана, маючи базову економічну освіту, багато випускників іде працювати в банки, у промислові та торговельні корпорації, в органи державного управління тощо.

330. Копійка С. *Студентів навчали сімейній азбуці* / С. Копійка // Нова доба. – 2006. – 26 грудня (№ 102). – С. 16.

Чотири черкаські родини поділилися зі студентами Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького секретами сімейного життя. Про гендерні основи духовного розвитку родини йшлося тут нещодавно на однойменній конференції.

130 учасників протягом одного дня намагалися пізнати теорію та практику спільного існування жінки та чоловіка в межах однієї сім'ї. Студенти, викладачі черкаських ВНЗ, представники громадських організацій області та власне сім'ї обговорювали нинішні проблеми, які постають між самими батьками та у взаємостосунках із дітьми.

За словами викладача кафедри соціальної роботи і соціальної педагогіки університету Інни Ченбай, студенти переймалися тим, про що розповідали батьки і діти запрошених родин. А це значить, що вони винесли певний життєвий урок із почутого.

331. Копійка С. *Студентська молодь ЗА здоровий спосіб життя* / С. Копійка // Нова доба. – 2006. – 26 грудня (№ 102). – С. 18.

Протягом кількох днів ініціативна група студентів Черкаського національного університету розповідала своїм же однокурсникам

про шкідливість паління, алкоголізму та наркоманії. Акція з відомою назвою «Молодь за здоровий спосіб життя» цього разу охопила студентів ЧНУ. Студенти самостійно розробили тематичну листівку, яку потім презентували охоплені аудиторії. А згодом активна група волонтерів обійшла аудиторії ЧНУ з лекцією про шкідливість негативних звичок та наочними прикладами.

Акція тривала всього кілька днів. Але її організатори впевнені, що навіть такі періодичні заходи сприятимуть загальному оздоровленню молоді.

332. Дорошенко Л. *Український борець по-марокканськи* / Л. Дорошенко // Прес-Центр. – 2007. – 10 січня (№ 2) – С. 11.

У матеріалі йдеться про Хаміда Аллаха Мухаммеда – черкаського марокканця, викладача Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького. Родом він із стародавнього африканського міста Фес, де стоїть найстаріший університет світу – Каравенн. У нього три вищі освіти: першу здобув у себе на батьківщині – закінчив фізико-математичний факультет, потім КПІ, а до того ж ще отримав фах програміста в ЧНУ ім. Б. Хмельницького. Ось уже третій рік Хамід навчає черкаських студентів арабської мови й електроніки. [На фото В. Ромодана – Хамід Аллах Мухаммед].

333. Безуглий В. *«Зберегти живу пам'ять про предків», – ось чого прагне цьогорічний симоненківський лауреат Василь Пахаренко* / В. Безуглий // Нова доба. – 2007. – 16 січня (№ 5). – С. 2.

У матеріалі повідомляється про те, що на Різдва свята відбувся вечір пам'яті Василя Симоненка в обласній філармонії. Кульмінацією вечора стало вручення обласної літературної премії його імені. Цього року її удостоєний Василь Пахаренко.

Письменник і науковець, доцент кафедри української літератури та компаративістики Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького Василь Пахаренко здобув звання лауреата за дві книжки: «Як він ішов...» та «Віті єдиного древа».

[На фото – В. Пахаренко].

334. Про ректора нагадуватиме меморіальна дошка // Черкаський край. – 2007. – 7 лютого (№ 10). – С. 1.

Учора студенти та викладачі Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького вшанували пам'ять колишнього ректора, Героя Радянського Союзу, професора Олександра Васильовича

Тканка, який очолював освітній заклад з 1953 по 1979 роки. До 90-річчя від дня його народження тут встановили меморіальну дошку.

[На знімку Р. Кирея – Ректор ЧНУ Володимир Поліщук та члени родини Олександра Тканка].

335. Шульга І. *Міносвіти скасує університети III та IV рівнів* / І. Шульга // Вечірні Черкаси. – 2007. – 7 лютого (№ 6). – С. 5.

Міністерство освіти і науки України планує скасувати градацію вузів на національні університети, університети 3-го та університети 4-го рівнів. За словами ректора Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького Володимира Поліщука, свого часу з'явилася чудова ідея про надання статусу національних кільком дійсно провідним університетам, які є флагманами у своїх сферах діяльності. Зараз Міністерство освіти має намір упорядкувати систему присвоєння статусу національного вищим навчальним закладам. Розробляються відповідні критерії, яким повинні відповідати ВНЗ зі статусом національного.

ЧНУ робитиме все необхідне, щоб зберегти свій високий статус.

336. Воронцова Т. *На Черкащину насувається «криза абітурієнтів»* / Т. Воронцова // Молодь Черкащини. – 2007. – 8 лютого (№ 6). – С. 7.

Цього тижня ректор Черкаського національного університету Володимир Поліщук дав прес-конференцію, де заявив, що найближчим часом усі вузи України спіткає криза абітурієнтів. Це пов'язано з тим, що з року в рік кількість випускників шкіл неухильно зменшується.

Ректор повідомив, що зараз Міністерство освіти уже почало реалізовувати проєкт щодо ліцензування університетів, яких в Україні біля 80. Відтепер вони будуть розподілятися на три типи: ті, які готуватимуть магістрів та докторів наук і проводитимуть наукові дослідження на загальнодержавному та міжнародному рівні; ті, які готуватимуть бакалаврів, магістрів, докторів наук і проводитимуть наукові дослідження на загальноукраїнському рівні; ті, які готуватимуть бакалаврів і магістрів та проводитимуть наукові дослідження у окремих галузях. За словами Поліщука, ЧНУ підготував та передав до Міністерства відповідні документи і претендує на другий рівень нової акредитації. Ректор повідомив, що 26 спеціальностей вузу успішно акредитовані міністерством у минулому році іще 21 спеціальність пройде таку акредитацію у цьому році.

[На фото – В. Т. Поліщук].

337. Вівчарик Н. *Черкаська студентка знає напам'ять половину Шевченкового «Кобзаря»* / Н. Вівчарик // Нова доба. – 2007. – 7 березня (№ 19-20). – С. 3.

17-річна Нінель Загородня – студентка Черкаського національного університету імені Б. Хмельницького – знає напам'ять мало не всього «Кобзаря». Нінель навчається на філолога – українська мова і література та англійська мова, – але каже, що вчить вірші Шевченка для саморозвитку й просто тому, що їй це подобається.

Нещодавно ця студентка брала участь в університетському конкурсі серед першокурсників «Алло, ми шукаємо таланти!». Усіх вразили гарне декламування нею віршів і її чудова пам'ять.

[На фото Н. Вівчарика – Н. Загородня].

338. Позиненко О. *Корпус ЧНУ запрацює через 2-3 тижні* / О. Позиненко // Вечірні Черкаси. – 2007. – 7 березня (№ 10). – С. 6.

Корпус Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького, як обіцялося, не здали в експлуатацію 1 березня. Утім ректор університету Володимир Поліщук сподівається, що вже через 2-3 тижні студенти сядуть за парти відновленого приміщення.

У відремонтованому корпусі університету навчатимуться правознавці. До кінця року в університеті планують відновити всі аудиторії.

339. Галустян Г. *Чемпіон світу з кікбоксингу у дитинстві мріяв грати за ФК «Динамо»* / Г. Галустян // Прес-Центр. – 2007. – 21 березня (№ 12). – С. 8.

Сергій Черкаський, 8-разовий чемпіон України, дворазовий переможець чемпіонату Європи і чемпіон світу з кікбоксингу серед любителів, нещодавно спробував виступати як професіонал. Спроба виявилася вдалою – Сергій здобув-таки чемпіонський титул.

Цього року він закінчує навчання у Черкаському національному університеті імені Богдана Хмельницького (факультет фізичного виховання). Відразу після закінчення планує вступити до Академії державного управління в Києві.

[На фото Н. Лисенко – С. Черкаський].

340. Таран О. *Упорядковується спадщина Педагога* / О. Таран // Прес-Центр. – 2007. – 21 березня (№ 12). – С. 29.

Презентація 4 нових книжок, присвячених спадщині педагога-новатора Олександра Захаренка, відбулася нещодавно в Черкаському національному університеті.

Архіви батька впорядковує старший викладач університету Сергій Олександрович Захаренко. У виданому бібліографічному покажчику «Захаренко О. А. (1937–2002)» зібрано понад 600 посилань на літературні публікації про педагогіку Олександра Антоновича. Цю працю доповнюють видання «О. А. Захаренко про родинне виховання», «Деякі поради щодо формування в учнів загальнолюдських цінностей» і «Формування духовних цінностей молоді у творчій спадщині О. А. Захаренка».

341. Копійка С. *Молодь учили витратити кошти* / С. Копійка // Нова доба. – 2007. – 27 березня (№ 25). – С. 16.

Із секретами домашньої економіки на нещодавньому семінарі ознайомилися студенти Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. Вони прослухали цікаву інформацію про те, як правильно треба заробляти гроші, на що їх витратити в сім'ї та як долати фінансові конфлікти, які інколи бентежать переважно молоді родини.

Отриманими знаннями учасники семінару – студенти спеціальності «соціальна робота» – зможуть поділитися з ровесниками, узявши участь у подальших акціях як волонтери.

342. Мозгова В. *Слід древніх аріїв на Черкащині* / В. Мозгова // Прес-Центр. – 2007. – 28 березня (№ 13). – С. 8.

У статті йдеться про те, що 24-те поселення аріїв знайдено біля села Худяки університетськими дослідниками. За словами Михайла Сиволапа, старшого викладача археології Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького, директора археологічного музею університету, керівника археологічної лабораторії, це чергове відкриття, а не якесь виняткове. Користуючись тим, що нинішньої весни дуже упав рівень води у Дніпрі та інших річках, на розкритих берегах можна знайти вимиті водою предмети зі стоянок древніх людей.

В археологічному музеї університету студенти саме закінчували промивати ті дорогоцінні уламки, втикали їх у миски із піском для повного висихання. Потім почнеться відповідальний момент склеювання.

На сьогодні знайдено вже 24 поселення. Поселення аріїв датуються 23–30 століттями до нашої ери. Ця спільнота займала три чверті території України. Чимало цікавих експонатів привозять археологічні експедиції з кожної подорожі. Заважають «чорні археологи», які безбожно руйнують дорогоцінні для науки стоянки, кургани і поселення. Михайло Сиволап певен, що зі студентів-

істориків Черкаського університету ніхто не переметнеться до «чорних археологів».

[На фото В. Мозгової – Михайло Сиволап – один з небагатьох «білих» археологів на Черкащині].

343. Мальована В. *Згорілий корпус Черкаського національного наполовину відбудували* / В. Мальована // Прес-Центр. – 2007. – 25 квітня (№ 17). – С. 4.

Студенти-юристи Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького готуються до новосілля. Після виокремлення їхнього факультету зі структури історико-філософсько-юридичного, майбутні 230 правників навчатимуться в аудиторіях відбудованого корпусу №4, який постраждав від вогню більше 15 років тому. Туди ж «переїдуть» і 3 кафедри права.

За словами декана історико-філософсько-юридичного факультету ЧНУ Василя Мойсієнка, фактично готові 6 навчальних аудиторій та 3 адміністративні. Наразі відремонтовано половину корпусу. У перспективі в цьому корпусі плануємо створити соціально-гуманітарний інститут, який крім підготовки фахівців з історії, філософії й права виконував би й дослідницьку роботу.

344. Мальована В. *У ЧНУ обговорили проблеми сучасної журналістики й вирішили... готувати рекламистів і «піарників»* / В. Мальована // Прес-Центр. – 2007. – 25 квітня (№ 17). – С. 10.

Автори статей повідомляють про те, що в Черкаському національному університеті ім. Б. Хмельницького відбулася Всеукраїнська науково-практична конференція. Протягом двох днів понад 100 учасників обговорювали умови розвитку вітчизняної журналістики й співіснування влади й мас-медіа. Зійшлися на тому, що в Україні повної свободи слова немає – дається взнаки надмірний вплив влади.

За словами завкафедри журналістики ЧНУ Тетяни Бондаренко, це перша конференція такого рівня на Черкащині, для нашого університету вона є дуже престижною. Вона переконана, що подальші результати не забаряться і вилюються в створення спільних проектів між ВНЗ України, і повідомила про подальші плани факультету української філології, який здійснює підготовку майбутніх журналістів і знавців видавничої справи. У перспективі – відкрити спеціальність «Реклама і зв'язки з громадськістю (PR)».

[На фото М. Степанова – Завкафедри журналістики ЧНУ Т. Бондаренко].

345. Кирей Н. *Мода на здоров'я не минає, або навіщо студентам «качалка»* / Н. Кирей // Черкаський край. – 2007. – 18 травня (№ 37). – С. 12.

Студентка ЧНУ провела розмову з старшим викладачем кафедри фізичного виховання університету Ольгою Гармаш. Окрім здорового способу життя, який включає в себе розумну організацію праці та відпочинку, раціональне харчування, Ольга Іванівна рекомендує постійні фізичні навантаження. За її словами, завдяки турботам 30 працівників міжфакультетної кафедри фізичного виховання у навчальному закладі для студентів створено гарну матеріальну базу для занять фізкультурою і спортом. Студенти мають можливість відвідувати добре обладнаний спортивний та тренажерний зали. Останній ще називають між собою «качалкою».

Під керівництвом завідуючої кафедрою доцента Валерія Фролова здійснюється ефективний пошук нових шляхів оздоровлення через удосконалення комплексів вправ та застосування їх на практиці.

Спілкуючись з Ольгою Іванівною, дізналися багато цікавого з практики оздоровлення. Саме фізичні вправи, переконана вона, дають змогу багатьом людям, дуже далеким від спорту, постійно підтримувати гарне самопочуття, добре навчатися й працювати.

346. Килимник Ю. *Студентів з різних регіонів України зустрічали Черкаси* / Ю. Килимник // Прес-Центр. – 2007. – 23 травня (№ 21). – С. 4.

Міжрегіональний форум лідерів студентського самоврядування «Молодь та євроінтеграційні процеси в Україні» відбувся з ініціативи студентів ЧНУ ім. Б. Хмельницького 19–20 травня.

До Черкас завітали лідери студентського самоврядування вищих навчальних закладів України, представники молодіжних громадських організацій та провідні експерти з питань розвитку євроінтеграційних процесів в Україні. Студенти обговорювали свою можливу участь у розвитку європейської інтеграції, освітньому Болонському процесі, відвідали цікаві місця Черкащини.

347. У ЧНУ вибиратимуть ректора // Черкаський край. – 2007. – 30 травня (№40). – С. 3.

У матеріалі йдеться про те, що минулого тижня проректор ЧНУ ім. Б. Хмельницького Юрій Андріяко, який тимчасово виконує обов'язки ректора, провів розширене засідання ректорату і засідання вченої ради. А тим часом газета «Освіта України» у номері за 25

травня надрукувала оголошення про конкурс на заміщення вакантної посади ректора ЧНУ.

Як розповів Юрій Володимирович Андріяко, за процедурою, рівно через 14 днів після публікації оголошення, завершиться прийом документів від претендентів. Одна з основних вимог – докторський ступінь або професорське звання, а також вільне володіння державною мовою.

Усі подані заяви міністерство у встановлений строк розгляне і визначить щодо кожної з осіб, чи відповідає вона тим вимогам.

348. Гордієнко С. *Студентськими кроками – в Європу...* / Гордієнко С., Омельчук О., Кибаленко І. / С. Гордієнко // Місто. – 2007. – 30 травня (№ 22). – С. 14; **Копійка С.** *Студентські лідери «атакували» Черкаси* / С. Копійка // Нова доба. – 2007. – 31 травня (№ 42–43). – С. 26.

До Дня Європи в Черкаському національному університеті ім. Б. Хмельницького відбувся міжрегіональний форум лідерів студентського самоврядування «Молодь та євроінтеграційні процеси в Україні» в рамках щорічного сесійного засідання Студентського Європейського Парламенту (СЕП). Найбільша мета – спілкуватися зі студентами з-за кордону, оскільки вони мають величезний досвід у справах студентського самоврядування і міжнаціональних контактах. Наразі ЧНУ ім. Б. Хмельницького на рік перейняв керівну роль. Палату лідерів СЕПу очолює Ольга Захарченко, студентка третього курсу факультету романо-германської філології, а палату представників – Олег Лисенко, студент четвертого курсу економічного факультету.

Участь у форумі взяли представники із Донецька, Чернівців, Одеси, Києва, Харкова, Ужгорода, Тернополя та Кам'янця-Подільського – цілком можливо, майбутні Президенти та Прем'єр-міністри.

Результатом круглих столів стала резолюція, якою учасники хочуть повідомити Міністерство освіти та науки України про проведення такого форуму. Черкаське студентство не сидить на місці і своїми активними діями намагається заявити про необхідність функціонування Студентського європейського парламенту в суспільстві.

349. Новак Н. *У ЧНУ – новий старий ректор* / Н. Новак // Вечірні Черкаси. – 2007. – 27 червня (№ 26). – С. 4; **Сікорський Г.** *Кузьмінський повертається* / Г. Сікорський // Прес-Центр. – 2007. – 20 червня (№ 25). – С. 5.

15 червня на загальних університетських зборах був обраний новий ректор Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького. Ним знову став Анатолій Кузьмінський, який обіймав цю посаду з 2000 по 2005 рік. Його кандидатуру підтримало дві третини трудового колективу. Міністерство підписало наказ про призначення Анатолія Кузьмінського ректором, і 22 червня він приступив до виконання обов'язків. [На фото – А. Кузьмінський].

350. Монографія з аграрної історії України // Черкаський край. – 2007. – 18 липня (№ 54). – С. 2.

Побачила світ і представлена науковій громадськості колективна монографія «Аграрна політика в Україні періоду національно-демократичної революції (1917–1921 рр.)». Її автори – науковці Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького доктор історичних наук, професор А. Г. Морозов і кандидат історичних наук, доцент С. В. Корновенко у співпраці з науковцями Києва і Дніпропетровська – присвятили своє дослідження комплексному аналізу програмних документів і практичної діяльності різних політичних сил у сфері землеволодіння та землекористування в українському селі в період Української революції 1917–1921 років.

Книга підготовлена і видана в рамках держбюджетної теми, над якою працюють науковці історико-філософського факультету Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького. Вона розрахована на фахівців-істориків, викладачів, студентів, усіх, хто цікавиться аграрною історією України.

351. Борисюк Н. *Майбутніх учителів з Днем знань привітав віцепрем'єр-міністр* / Н. Борисюк // Черкаський край. – 2007. – 5 вересня (№ 68). – С. 1.

До Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького привітати студентів та професорсько-викладацький колектив з Днем знань приїхав високий гість: віцепрем'єр з гуманітарних питань Дмитро Табачник. Під час зустрічі він окреслив головні моменти освітньої стратегії, над втіленням якої працює уряд.

Високий гість позитивно оцінив державну програму «Золота підкова Черкащини», яка «в серці країни утворює серйозні підвалини для розвитку туризму, притоки інвестицій».

352. Масненко В. *Війна і Черкаський педінститут* / В. Масненко, О. Кулаківська // Прес-Центр. – 2007. – 12 вересня (№ 37). – С. 28.

В історії Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького є чимало сторінок, які тривалий час лишалися невідомими не тільки широкому загалу, а й науковцям. Вважалося, що напад нацистської Німеччини перервав навчання та наукові пошуки, і робота інституту відновилася лише у березні 1944 року. Проте, як свідчать документи з фондів Державного архіву Черкаської області, доля вищого навчального закладу в окупованому місті була іншою. Головною метою викладачів інституту під час нацистської окупації було збереження закладу та життів студентів.

353. [Б. н.] // Черкаський край. – 2007. – 26 вересня (№ 74). – С. 2.

Звідусіль зараз можна почути про необхідність впровадження у виробництво нанотехнологій. А майбутній магістр із Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького Валентина Литвин вже й диплом за дослідження в галузі нанотехнологій металів встигла одержати на Всеукраїнському конкурсі наукових студентських робіт. [На фото О. Ганіна – В. Литвин].

354. [Б. н.] // Черкаський край. – 2007. – 5 жовтня (№ 77). – С. 3.

Серед проблем, над вирішенням яких доведеться чимало попрацювати цим юнакам і дівчатам вже у недалекому майбутньому, – стан довкілля, адже вони в стінах Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького вчать на екологів. З перших кроків опанування професії завжди з ними – наставники, досвідчені викладачі, серед яких і доцент Сергій Іванович Дерій.

[На фото О. Ганіна – С. Дерій зі студентами].

355. Мальована В. Підручник мрії / В. Мальована // Прес-Центр. – 2007. – 10 жовтня. (№ 41). – С. 9.

З перемогою повернулося з V виставки-ярмарку «Хортицькі джерела– 2007» черкаське видавництво «Брама-Україна». Кращою книгою в номінації «Підручник твоєї мрії» авторитетне журі визнало навчальний посібник Василя Пахаренка «Шкільне шевченкознавство». У книзі окреслено живий, рельєфний, багатогранний образ митця.

Професор Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького Василь Пахаренко – авторитетний шевченкознавець. Його перше дослідження творчості поета «Незбагнений апостол» (1996) було відзначено премією Національної академії наук України.

[На фото О. Третьякова – В. Пахаренко].

356. Мальована В. Згорілий корпус ЧНУ відбудують у наступному році / В. Мальована // Прес-Центр. – 2007. – 17 жовтня. (№ 42). – С. 4; **Данилов С. ЧНУ обмінює старий корпус на новий** / С. Данилов // Прес-Центр. – 2007. – 12 грудня (№ 50). – С. 4.

Пошкоджений пожежею 16 років тому корпус № 2 Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького по вул. Дашковича буде повністю відновлено наступного року. Сподівання на це висловив ректор вишу Анатолій Кузьмінський.

Щоправда, про повну відбудову корпусу можна буде говорити лише після фінансової підтримки від Міністерства освіти й науки України. Зараз у частково відбудованих приміщеннях навчаються майже 400 студентів факультету російської філології й соціальної педагогіки. Після повної реконструкції туди планують перевести й деякі інші факультети. [На фото В. Латишева – У старому корпусі ЧНУ ще чимало роботи].

357. Мальована В. Один із найсильніших чоловіків світу Віктор Юрченко: «Півроку працював майже на межі...» / В. Мальована // Прес-Центр. – 2007. – 17 жовтня (№ 42). – С. 9.

Подається інтерв'ю з Віктором Юрченко, віце-богатирем, дворазовим переможцем чемпіонату світу на звання найсильнішої нації (2006, 2007 роки) у складі збірної України.

Віктор Юрченко випускник факультету фізичного виховання Черкаського державного університету. Ще навчаючись на I курсі на обласних змаганнях з пауерліфтингу виконав норму кандидата в майстри спорту, на IV курсі став майстром спорту, а 2003 року виконав норматив на майстра спорту міжнародного класу. Магістр фізичної культури. 2004 року завершив кар'єру пауерліфтера. Нині – в складі збірної богатирів України.

[На фото В. Мальованої – В. Юрченко].

358. Зелененко Л. Художник, сильний духом / Л. Зелененко // Прес-Центр. – 2007. – 7 листопада (№ 45). – С. 21.

У дописі йдеться про те, що нещодавно в Канівському музеї прикладного декоративного мистецтва відкрилася персональна виставка Івана Бондаря. Наразі у творчому доробку митця більше півтори тисячі картин – пейзажів, портретів, натюрмортів.

Живе і творить Іван Бондар у Мошнах, викладає в Черкаському національному університеті ім. Б. Хмельницького. Він – учасник багатьох міжнародних пленерів, його персональні виставки

відбувалися в країнах Європи, Америки, Африки. Має звання заслуженого художника України.

[На фото Л. Зелененко – І. Бондар].

359. Петрова О. *Вступити до медвузів допоможуть у ЧНУ / О. Петрова // Вечірні Черкаси. – 2007. – 7 листопада (№ 45). – С. 12.*

Черкаський національний університет готуватиме студентів для медичних інститутів. Із 15 листопада відкриються підготовчі курси за спеціальностями «Стоматологія», «Фармація» та «Лікувальна справа». За словами декана факультету підвищення кваліфікації та перепідготовки кадрів Сергія Голуба, по закінченню курсів 60 найкращих абітурієнтів зможуть вступити поза конкурсом до Київського медичного інституту української асоціації народної медицини.

Ректор університету Анатолій Кузьмінський підписав домовленість між київським та черкаським вузами про поза конкурсний вступ. До всіх інших медінститутів підготовлені випускники вступатимуть на основі конкурсу.

360. Новак Н. *Анатолій Кузьмінський: «За якісну освіту потрібно платити гарні гроші» / Н. Новак // Вечірні Черкаси. – 2007. – 21 листопада (№ 47). – С. 15.*

Подається інтерв'ю з ректором ЧНУ ім. Б. Хмельницького Анатолієм Івановичем Кузьмінським. Він розповів про освітняські проблеми, вартість навчання та нововведення у ВНЗ.

За словами ректора на сьогодні головним завданням є забезпечити фінансову стабільність університету. Потребує вдосконалення навчальний процес і підвищення рівня університетської освіти. Планується відкрити три нові спеціальності: «Інтелектуальна власність», «Державне управління», «Керівник навчального закладу». Незабаром розпочнемо роботи зі створення готелю на 20 місць, у якому проходитимуть практику студенти, які навчаються за спеціальністю «Готельне господарство», і можна буде розмістити в пристойних умовах викладачів високої кваліфікації, запрошених для читання лекцій із провідних університетів України і зарубіжжя.

[На фото – ректор ЧНУ А. Кузьмінський].

361. Вівчарик О. *У черкаському університеті підрастають нові акули пера / О. Вівчарик // Нова доба. – 2007. – 29 листопада (№ 95). – С. 3.*

В інформаційному матеріалі повідомляється про те, що нещодавно в Черкаському національному університеті ім. Б. Хмельницького

відбулося посвячення в молоді журналісти студентів першого і другого курсів факультету української мови і журналістики.

Гості подарували кафедрі чудові подарунки, а також висловили багато побажань: Андрій Кравець, редактор газети «Прес-центр», голова Черкаської обласної організації Національної спілки журналістів України Сергій Томіленко*. Проректор університету Юрій Андріяко виголосив: «Професія журналіста вимагає, щоб ви були особистостями!».

362. Соболев С. *Першокурсники спробували себе в ролі менеджерів туристичних фірм / С. Соболев // Нова доба. – 2007. – 20 грудня (№ 101). – С. 12.*

У статті йдеться про те, що у Черкаському національному університеті ім. Б. Хмельницького відбувся семінар першокурсників «Туристичні ресурси України», керівник туристичної фірми «НАМИ» Наталя Корнілова.

Спеціальності «Туризм» та «Готельно-ресторанний бізнес» запровадили в ЧНУ не так давно – у 2004 році, проте вони вже стали досить популярними. Викладач Олена Костюкова, кандидат історичних наук, доцент кафедри менеджменту і туризму, вважає, що вже з I курсу студентів треба орієнтувати на практичну роботу. Досвіду Олени Миколаївни можна довіряти, адже туристичній галузі вона присвятила 30 років. Та задля більшої об'єктивності оцінок студентських робіт на семінар було запрошено й керівників туристичних агенцій, і представників держадміністрації.

За словами декана економічного факультету Любові Кібальник, запрошувати на подібні заходи потенційних роботодавців для наших майбутніх випускників стало вже доброю традицією нашого факультету. Це важлива складова мотивації доброї підготовки студентів. Студенти іноді навіть перевершують очікування викладачів: маршрути, які вони розробили, являли собою доволі грамотно зроблений туристичний продукт.

У планах управління культури і туризму Черкаської ОДА – влаштувати прес-тур для студентів визначними місцями Черкащини. Студенти II-III курсів за направленнями своїх викладачів проходять практику або в цьому ж управлінні, або в турфірмах, які співпрацюють з університетом.

* С. А. Томіленко – заслужений журналіст України, нині голова Національної спілки журналістів України (з 2017 р.).

363. Новак Н. *Happy Birthday, факультете іноземних мов!* / Н. Новак // *Вечірні Черкаси*. – 2007. – 26 грудня (№ 52). – С. 21.

Днями відсвяткував свій 45-й день народження один із наймасовіших факультетів ЧНУ ім. Б. Хмельницького – факультет романо-германської філології. Про те, як змінився факультет за ці роки, як змінилися його викладачі та студенти, розповідає декан факультету романо-германської філології Людмила Рудакова. За її словами, за 45 років підготували понад 2,5 тисячі спеціалістів і для шкіл, і для факультету. Покращили матеріально-технічну базу факультету: сьогодні заняття проходять у двох сучасних комп'ютерних класах, широко використовуються мультимедійні технології, викладачі активно застосовують новітні вітчизняні і зарубіжні методики.

Студенти на факультеті отримують ґрунтовну лінгвістичну освіту, якісну методичну підготовку. Диплом факультету є своєрідною візитною карткою випускника, яку визнають на території всієї України і навіть за її межами.

Докторка філологічних наук, професорка Світлана Жаботинська – викладачка і науковиця, відома не лише в Україні, а й далеко за її межами. Її студенти та аспіранти працюють не тільки в Черкасах, але й за кордоном. Зі слів Світлани Анатоліївни, сьогодні це найбільший факультет в університеті – тут навчається близько 1000 студентів. Змінився і кадровий склад факультету – сьогодні тут працюють понад 70 викладачів, серед яких доктори наук, професори, 17 кандидатів наук, доцентів, 15 старших викладачів.

Завідувачка кафедри німецької філології, кандидатка філологічних наук, доцентка Надія Поліщук та її чоловік доцент Леонід Поліщук працюють на факультеті вже 20 років. Кафедра німецької філології порівняно молода – її створено в червні 1996 року, а нову спеціальність – «Мова та література (німецька, англійська)» – відкрито лише у 1998 р. У 2003 р. відбувся перший випуск 13 спеціалістів за цієї спеціальністю.

[На фото – Л. Рудакова*, С. Жаботинська, Н. Поліщук**].

364. Ляпало Л. *В університеті змагалися ...ветерани* / Л. Ляпало // *Прес-Центр*. – 2008. – 16 січня (№ 3). – С. 5.

Волейбольний турнір з нагоди 70-річчя чемпіона світу з волейболу серед ветеранів Сергія Новікова відбувся минулої неділі в

* Л. П. Рудакова – кандидатка педагогічних наук, доцентка кафедри фонетики та граматики, заступник директора з навчально-методичної й організаційної роботи інституту іноземних мов Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького.

** Н. М. Поліщук – кандидатка філологічних наук, доцентка кафедри німецької філології, яку очолювала з 1996 р. до 2020 р.

Черкаському національному університеті ім. Б. Хмельницького. У змаганнях взяли участь друзі й давні суперники ювіляра з Києва, Черкас, Драбівщини та Чорнобаївщини. За підсумками напружених і видовищних поєдинків перемогу святкували столичні волейболісти, другою була команда «Шанс» з обласного центру, третіми – драбів'яни.

365. Васюра І. *Хіт-парад студентських шкідливих звичок* / І. Васюра // *Молодь Черкащини*. – 2008. – 17 січня (№ 3). – С. 6.

Шляхом візуальних спостережень і обережних опитувань, кореспонденти газети встановили, в основному спираючись на факти, здобуті в Черкаському національному університеті ім. Б. Хмельницького, які шкідливі звички притаманні студентському народу Черкас. Це зокрема, куріння, мобільні телефони, спізнення, жування та навчання.

Викладачі надали свій рейтинг шкідливих звичок студентів. Тетяна Щербина, доцент кафедри українського мовознавства вважає шкідливими звичками, які заважають студентам навчатися, лінгвістична неорганізованість і комплекс самовпевненості.

На думку, Оксани Іванченко, заступника декана з навчальної роботи факультету української філології та журналістики, старшого викладача, тютюнопаління, лінощі, любов до сну, пристрасть до солодощів.

366. Мальована В. *Сертифікати на конкурс. Віднині єдиним шляхом вступу до вищих навчальних закладів України є зовнішнє незалежне тестування* / В. Мальована // *Прес-Центр*. – 2008. – 30 січня (№ 5). – С. 11.

Міністерство освіти і науки України запровадило нові правила вступу до вищих навчальних закладів. Що приготувала абітурієнтам вступна кампанія-2008 розповів ректор Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького Анатолій Кузьмінський.

Він зазначає, вступні іспити до ВНЗ будуть проходити дуже обмежено. Іспитів як таких не буде, натомість проводитиметься конкурс сертифікатів. Випускник школи повинен пройти зовнішнє незалежне тестування в Українському центрі оцінювання якості освіти, отримати сертифікати з певною кількістю балів і здати їх на ту спеціальність, на яку бажає вступити. Прийом іде на ступінь бакалавра.

Абітурієнт повинен зареєструватися в Українському центрі оцінювання якості освіти, щоб протестуватися, до 20 лютого.

Улітку прийматимуться документи з 15 червня до 15 липня. 16 липня починаються вступні випробування. Випускник робить копії з сертифікатів, нотаріально їх завіряє і подає в стільки ВНЗ, у скільки хоче. Кількість закладів необмежена.

[На фото В. Мальованої – Ректор ЧНУ А. Кузьмінський].

367. Шамрай О. *Анатолій Кузьмінський: «Найбільше випускників шкіль хвилює тестування»* / О. Шамрай // Нова доба. – 2008. – 31 січня (№ 11). – С. 4.

Особливості цього річної вступної кампанії до вищих навчальних закладів цікавлять не лише майбутніх абітурієнтів та їхніх батьків, а й викладачів. Найбільш хвилюючим залишається питання тестування випускників шкіл та отримання ними сертифікатів оцінювання знань. Про це, а також про сьогоднішній Черкаський національний університет ім. Б. Хмельницького розповідає ректор цього навчального закладу Анатолій Іванович Кузьмінський. За його словами у квітні та травні для випускників шкіл буде проведено тестування, за результатами яких вони отримають сертифікати оцінювання знань. Саме за цими сертифікатами відбуватиметься конкурсний відбір вступників на перший курс.

До вищих навчальних закладів прийматимуть сертифікати з оцінкою, не нижчою чотирьох балів за 12-тибальною системою. Або ж сертифікати зі 124 і вище балами за стобальною шкалою (від 100 до 200 балів). Кількість навчальних закладів та спеціальностей цього року не обмежена, на відміну від минулих років. В один навчальний заклад подається оригінал сертифіката, а в інші – копії. Відтепер студенти зможуть відстежувати конкурсну ситуацію на будь-якому факультеті закладу за допомогою мережі Інтернет.

На сьогодні Черкаський національний університет – один із найбільших навчально-наукових центрів Черкащини. Зараз тут на 14-ти факультетах навчається 8 тисяч студентів. Із них 5200 студентів – на денній формі навчання, решта – на заочній. Університет здійснює підготовку за всіма освітньо-кваліфікаційними рівнями – бакалавра, спеціаліста, магістра, аспіранта. Колектив налічує 1100 працівників, з них 600 – науково-педагогічний персонал.

У планах – почати підготовку фахівців із дошкільного та початкового виховання. Крім того, з'явилися нові спеціальності для магістрів. Це «Державне управління», «Керівник навчального закладу», «Інтелектуальна власність». Цього року планується відкрити спеціальність «Якість, сертифікація, стандартизація».

[На фото В. Давиденка – А. І. Кузьмінський].

368. Ляпкало Л. *Чорнобаївцям стати студентами буде легше* / Л. Ляпкало // Прес-Центр. – 2008. – 13 лютого (№ 7). – С. 4.

Угоду, яка дасть суттєвий поштовх поліпшенню якості освіти на Чорнобаївщині, підписали днями районна влада, генеральний директор ДП «Златодар» Володимир Лук'янець і ректор ЧНУ ім. Б. Хмельницького Анатолій Кузьмінський.

За цією угодою ДП «Златодар» бере на себе зобов'язання всебічно дбати про матеріально-технічне забезпечення шкіл Великих і Малих Канівець, районна влада – про поліпшення фінансування Чорнобаївської гімназії, де теж навчаються члени канівецької громади. А університет гарантує абітурієнтам з цих навчальних закладів перевагу при вступі.

369. Карюк В. *Черкаські студенти стали стипендіатами Пінчука* / В. Карюк // Нова доба. – 2008. – 19 лютого (№ 16). – С. 2.

500 грн. протягом 12 місяців отримуватимуть переможці конкурсу наукових робіт програми «Завтра. ua». Черкаські стипендіати опинилися серед 314 найкращих студентів України. Ними стали Надія Цимбал, Сергій Джолос, Олена Олійник, Світлана Козлова, Ірина Максимова, Сергій Бабенко, Валентина Литвин, Олександр Ілюха. Всі вони представили свої наукові роботи від ЧНУ ім. Б. Хмельницького. За словами проректора з наукової роботи ЧНУ ім. Б. Хмельницького, це одна з програм, фахівці якої оцінюють роботи об'єктивно. Організацію оцінювання розроблено за європейськими стандартами.

370. Заїка Н. *По 100 доларів від Пінчука отримуватимуть черкаські студенти* / Н. Заїка // Прес-Центр. – 2008. – 20 лютого (№ 8). – С. 5.

Восьмеро студентів Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького стали стипендіатами фонду Віктора Пінчука за результатами конкурсу наукових робіт «Завтра ua». Щомісяця впродовж року вони отримуватимуть стипендію в розмірі 500 гривень.

Як зазначає проректор з навчально-виховної роботи, доцент ЧНУ Віра Бойко, фонд діє уже років зо три, але черкащани взяли в ньому участь уперше. Роботи студентів проходили жорсткий відбір у кілька етапів.

Від ЧНУ було направлено 20 робіт, але лише 8 удостоїлись стипендії. Взагалі ж у конкурсі брали участь 314 студентських робіт, з них 116 отримали відзнаки.

371. Бабак А. *Німецький професор похвалив черкаських студентів* / А. Бабак // Нова доба. – 2008. – 6 березня (№ 21). – С. 4.

– Різниця між німецькими та черкаськими студентами я не бачу. Тутешні навіть дещо активніші та креативніші, адже не зупиняються на досягнутому, а постійно прагнуть дізнатися щось нове, – зазначив професор Мюнстерського університету Лінхардт Легенгаузен, який уже більше місяця проводить курс лекцій у Черкаському національному університеті ім. Б. Хмельницького.

Німецький місіонер від освіти, який постійно подорожує країнами Східної Європи, на початку лютого прибув до черкаського ВНЗ з метою навчити українських студентів граматики іноземних мов завдяки своїй незвичайній методиці.

Як розповідає заступник декана з виховної роботи факультету романо-германської філології ЧНУ Людмила Киба, Лінхардт зараз приємно здивований, адже раніше ВНЗ інших країн його лекції приймалися як щось нове, незвичайне.

372. Тараканова С. *Вогонь і квіти Холодного Яру* / С. Тараканова // Прес-Центр. – 2008. – 12 березня (№ 11). – С. 8.

У матеріалі йдеться про те, що з перших днів цвітіння підсніжників студенти біологічного факультету Черкаського національного університету влаштовують цілодобове чергування в лісі, захищаючи рослини від знищення. Вони приїждять у село Мельники у Холодному Яру на Чигиринщині цілою групою, винаймають стареньку хатину, облаштовують в ній табір і цілодобово чергують у лісі.

Маршрут до своєї «точки» (так студенти називають галявини, де ростуть підсніжники), студентка II курсу Ольга вивчила досконало. За словами викладача кафедри екології Олександра Спрягайла*, таких точок у лісі кілька, якби ми не знайшли чотири роки тому в Холодноярському лісі цих підсніжників, сьогодні їх би вже не було. Коли дослідили холодноярський підсніжник, то виявили, що ця квітка є унікальною – це підсніжник складчастий, який більше ніде на рівнині не проростає. Зусилля студентів не марні: за чотири роки дивоквітка розрослась і поширилась у лісі. Але і спекулянтів не поменшало.

Студенти почувуються в Холодному Яру справжніми нащадками козаків, кажуть, тепер розуміють, чому ті організували колись саме тут республіку – серед такої краси і благодаті, непевне, і думки про волю найчистіші...».

* О. В. Спрягайло – кандидат біологічних наук, доцент, завідувач кафедри екології та агробіології Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького.

[На фото А. Кравця – Біля багаття в Холодному яру студенти відчують себе «гайдамаками від екології», що борються за красу рідного краю...].

373. Бабак А. *Вийшла друком книжка про Олександра Захаренка* / А. Бабак // Нова доба. – 2008. – 18 березня (№ 24). – С. 3; **Мальована В.** *«Академік із Сахнівки». Під такою назвою вийшла книга черкаського ректора про сахнівського педагога-новатора* / В. Мальована // В. Мальована // Прес-Центр. – 2008. – 19 березня (№ 12). – С. 4.

Першу книжку із серії «Видатні педагоги Черкащини» презентували освітяни 15 березня в конференц-залі Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького. В ній розповідається про відомого українського педагога та громадського діяча, нашого земляка Олександра Антоновича Захаренка.

У цьому виданні вперше вміщено чимало статей Захаренка, його щоденникових записів, листів і фотографій, а також відгуків випускників очолюваної ним школи, статей науковців, які розкривають секрети педагогічної майстерності Олександра Антоновича.

Книжка «Академік із Сахнівки» вийшла під редакцією ректора ЧНУ Анатолія Кузьмінського. До її видання долучилися також професори Людмила Прокопенко, Олена Біда, учені-педагоги Віталій Пилипчук, Наталія Орлова, Сергій Захаренко, Любов Бурлакова.

374. Карпенко І. *Кияни їдуть вчитися в Черкаси* / І. Карпенко // Черкаський край. – 2008. – 19 березня (№ 22). – С. 2.

У матеріалі йдеться про те, що дедалі більше абітурієнтів із Києва та області їдуть здобувати вищу освіту в Черкаський обласний центр. За словами декана факультету психології Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького, кандидата психологічних наук, доцента Ірини Євтушенко, – якщо п'ять років тому в нас і на заочному відділенні, і на стаціонарі навчалось по одній особі з Київщини, то в цьому році на заочному – вже восьмеро студентів.

375. Підгора А. *У згорілому корпусі університету запрацювала бібліотека* / А. Підгора // Нова доба. – 2008. – 8 квітн. (№ 30). – С. 3.

Відкриття читального залу у відреставрованій частині згорілого корпусу Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького відбулося 2 квітня. Ним користуватимуться студенти факультету російської філології та соціальної педагогіки, як з початку року навчаються у відбудованому корпусі.

За словами ректора університету професора Анатолія Кузьмінського це вже восьмий читальний зал. У бібліотеці студенти мають можливість скористатися фаховою літературою, якої в читальному залі близько тисячі. Тут встановлено три комп'ютери з виходом в Інтернет. У майбутньому ректорат планує встановити в приміщенні ссерокс.

376. Паливода Я. *Студенти-юристи консультують безкоштовно* / Я. Паливода // Нова доба. – 2008. – 10 квітня (№ 31). – С. 3.

У Черкаському національному університеті ім. Б. Хмельницького відкрили «Юридичну клініку». Тут може отримати безкоштовну консультацію кожен житель області.

За словами керівника «Юридичної клініки» Артема Колісника, якість студентських консультацій не нижча за інші. Адже перед наданням консультації студент обов'язково узгоджує її зміст із викладачем.

У «клініці» почергово працюють 29 студентів III–IV курсів. Їх відібрали на конкурсній основі з 250-ти. Як розповідає працівник «клініки» студент IV курсу юридичного факультету ЧНУ Максим Зайцев, робота у «Юридичній клініці» для нього, насамперед, важлива й цікава практика. Наразі «Юридична клініка» Черкаського національного університету – єдиний заклад у області, який надає юридичні консультації безкоштовно.

377. Заворотний О. *Черкащанки четверті* / О. Заворотний // Прес-Центр. – 2008. – 30 квітня (№ 18). – С. 9.

Досить неочікувано спортсменки ЧНУ стали лише четвертими у I спартакіаді ВНЗ України з футзалу. Впевнено вигравши у попередній зоні у донеччанок (10:1) та сумчанок (9:1), вони у півфіналі раптом поступилися посередній команді з Тернополя – 2:4.

378. Килимник Ю. *До рейтингу найкращих ВНЗ України потрапили чотири черкаські* / Ю. Килимник // Прес-Центр. – 2008. – 7 травня (№ 19). – С. 3; **Карпенко І.** *ЮНЕСКО визначив найкращі вузи України* / І. Карпенко // Черкаський край. – 2008. – 23 травня (№ 40). – С. 2.

Чотири вищі навчальні заклади з Черкащини потрапили до рейтингу 200 найкращих ВНЗ України, складеного експертами ЮНЕСКО. Рейтинг складено за відомостями, що характеризують науково-педагогічний потенціал ВНЗ (кількість академіків, профе-

сорів, доцентів та ін., які працюють у ВНЗ, а також різноманітних патентів, отриманих закладом за 2007 рік), якість підготовки студентів (кількість переможців олімпіад і конкурсів, співвідношення магістрів до бакалаврів, розвиток навчальної і наукової бази ВНЗ) та міжнародну діяльність (кількість закордонних студентів, членство ВНЗ у міжнародних організаціях).

ЧНУ посідав 133 місце, УДАУ 165-те, ЧДТУ – 177 місце, АПБ – 197 місце.

379. Лазоренко С. *Студенти моляться перед сесією* / С. Лазоренко // Нова доба. – 2008. – 10 червня (№ 48). – С. 3.

Уже понад чотири роки як біля Черкаського національного університету зведено церкву св. Кирила і Мефодія. Невеличка, розрахована на 50 осіб, вона не має яскравих розписів на стелі чи стінах, як у великих храмах. Щосуботи та щонеділі тут проводяться ранкова та вечірня служби.

Як говорить священнослужитель отець Георгій, у будні найчастіше заходять студенти поставити свічку святим, помолитися перед парами, попросити благословення. Та найбільше прихожан, за словами священника, з'являється перед сесіями. Особливо з-поміж студентів-заочників.

380. До Дня молоді нашу Камілу відзначено Премією Кабміну // Черкаський край. – 2008. – 27 червня (№ 50). – С. 3.

Щойно оприлюднено список лауреатів Премії Кабміну – за особливий досягнення молоді в розбудові України. Серед лауреатів є й черкащанка – другокурсниця факультету української філології та журналістики ЧНУ ім. Б. Хмельницького Каміла Ярова. Премія, яку їй присуджено, носить назву «За творчі досягнення».

381. Гавришкевич В. *«Чумацький шлях» стівав у Севастополі* / В. Гавришкевич // Черкаський край. – 2008. – 27 червня (№ 50). – С. 9.

Автор замітки інформує про те, що днями урочисто відзначали 225-річчя заснування Севастополя, і делегацію від Черкащини очолював в. о. заступника голови облдержадміністрації Анатолій Чабан.

У Севастополі працює філіал Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького і на другий день святкування там проводився перший випуск студентів, дипломи вручав присутній тут ректор Анатолій Кузьмінський. У фойє приміщення філіалу

було влаштовано привезену із Золотоніщини виставку виробів народних умільців.

382. Шквар Г. *З напутними побажаннями університет випустив ще 2, 5 тисячі фахівців* / Г. Шквар // Черкаський край. – 2008. – 2 липня (№ 51). – С. 1.

Вони протягом року влилися в когорту майже п'ятдесяти тисяч випускників, дипломи яким вручалися спершу в Інституті народної освіти, згодом у Черкаському педагогічному інституті, а віднедавна – в Національному університеті імені Богдана Хмельницького. Вся біографія навчального закладу вмістила історію реформування вітчизняної освіти: відкидаючи сам факт існування університетів, тоді по всій країні вони масово ставали інститутами народної освіти, щоб пізніше повернутися до напрацювань світової педагогіки й науки з потребою мати університети як осередки духовності, постійного наукового розвитку.

Тисячі фахівців по всій країні пишаються своєю належністю до випускників ЧНУ, де завжди досвідчені викладачі підтримували потяг до творчості, вчили бути неординарними особистостями. Минулої п'ятниці юнаки і дівчата одержали тут дипломи бакалаврів, спеціалістів і магістрів.

383. Коваль І. *«Нам дешевше відпочити в Україні, ніж на своїх курортах», – кажуть студенти із Баку, які приїхали до Черкас* / І. Коваль // Нова доба. – 2008. – 15 липня (№ 58). – С. 2.

Семеро студентів-азербайджанців приїхали за програмою обміну студентами до Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького. Добиралися за власний кошт, проте за витраченими грошима не жалкують.

Найяскравіші враження студенти Бакинського слов'янського університету отримали від природи, виставки кам'яних фігур та Музею українського рушника, розташованого в Черкаському національному університеті імені Б. Хмельницького. Іноземні студенти пробудуть в Україні ще два тижні. Вони планують відвідати Чигиринщину, Канів та Київ.

384. Цей нескорений граніт науки... // Черкаський край. – 2008. – 18 липня (№ 56). – С. 1.

У вищих навчальних закладах розпочинається вступна кампанія. Абітурієнти подають відповідні сертифікати Українського центру

оцінювання якості освіти. Зокрема, у Черкаському національному університеті ім. Б. Хмельницького для окремих категорій вступників проводяться вступні випробування. Також в університеті проводяться вступні випробування з іноземних мов (англійська, німецька, російська). А для майбутніх філологів практикуються творчі конкурси, для вступу на факультет фізичного виховання – тести з фізичної підготовки.

385. Власенко Н. *Книжку про Золотоніщину допоміг видати спонсор* / Н. Власенко // Нова доба. – 2008. – 16 вересня (№ 76). – С. 2.

Минулого четверга в редакції «Нової доби» презентували краєзнавчу книжку «Подорож Златокраєм». Нарисом з історії та сьогодення Золотоніського району назвав свою працю авторський колектив. Її випустило у світ черкаське видавництво «Вертикаль».

Такої ґрунтовної дослідницької роботи про Золотоніщину ще не було. Це об'ємне видання на 570 сторінок. Його автори – кандидат історичних наук, доцент кафедри історіографії, джерелознавства та спеціальних історичних дисциплін Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького Григорій Голиш, кандидат історичних наук, викладачка згаданого університету Лариса Голиш та відомий у країні краєзнавець, заслужений учитель України Михайло Пономаренко.

386. Ними пишаються Черкаси. Почесні громадяни міста // Акцент. – 2008. – 17 вересня. – С. 3.

З цього матеріалу читач дізнається, що звання почесного громадянина м. Черкаси має Боєчко Федір Федорович – колишній ректор Черкаського університету, доктор наук, професор, член-кореспондент АПН України, завідувач кафедри біохімії та фізіології, автор понад 100 наукових праць, у тому числі 18 підручників та посібників.

387. Бакалова Н. *[Інтерв'ю]Ректор Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького Анатолій Кузьмінський: «Незалежне оцінювання забезпечило справедливу систему вступу до ВНЗ»* // Нова доба. – 2008. – 18 вересня (№ 78). – С. 17.

Тут подано інтерв'ю з ректором Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького професором Кузьмінським щодо результатів вступної кампанії 2008 року. Він підтримує незалежне зовнішнє тестування, оскільки воно забезпечує прозору вступну кампанію. Також ректор підтримує наміри Міністерства обмежити

коло пільговиків при вступі: «Сиріт, інвалідів, чорнобильців треба жаліти соціально – забезпечувати їм гідні умови проживання, пенсію, допомогу, можливість працювати чи навчатися на курсах. Але вищу освіту слід отримувати лише за знання, до якої б категорії людина не належала». Що стосується заочного відділення, ректор зауважив: «Недостатня поінформованість людей щодо особливостей цієї вступної кампанії, термінів реєстрації учасників зовнішнього тестування – це один з недоліків цьогорічної вступної кампанії. Випускники минулих років прийшли вступати без сертифікатів і їм були змушені відмовляти. Наслідок – 400 осіб не змогли вступати на заочну форму навчання».

388. Петрова О. *Благодійність заради мрії* / О. Петрова // Вечірні Черкаси. – 2008. – 24 вересня (№ 39). – С. 4; «Танцюю для тебе» // Місто. – 2008. – 24 вересня (№ 39). – С. 4.

В інформаційному матеріалі йде мова про те, що студент ЧНУ О. Гладун стане головним героєм нового проєкту «Танцюю для тебе», аби виграти гроші на операцію своєї племінниці, 10-річної Аліни. Олександр заявив, «що жодної копійки я не отримаю – всі виграні гроші підуть на лікування Алінки, у якої під час пожежі обгоріла половина тіла...»

389. Бакалова Н. *Замість факультетів у Черкаському університеті – інститути* // Нова доба. – 7 жовтня (№ 82). – С. 2.

В інформаційному матеріалі повідомляється про перехід Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького на нову структуру. Зокрема, нині в університеті працює 7 навчально-наукових інститутів та 4 факультети. Таку реорганізацію ректор університету Анатолій Кузьмінський пояснює тим, що структура навчально-наукових інститутів більш доцільна, ефективна й практична. Професор Кузьмінський повідомив також про те, що в університеті працює Науково-дослідний інститут фізіології людини і тварин ім. М. Босого, який очолює професор В. Лизогуб. «На часі створення ще одного науково-дослідного інституту в галузі фізики», який «може очолити А. Гусак – учений світової величини...»

390. Вівчарик Н. *Французенка-журналістка вчила черкаських студентів* / Н. Вівчарик // Прес-Центр. – 2008. – 8 жовтня (№ 41). – С. 4.

Досвідчена 42-річна журналістка з Франції Гаранс Ла Кен розкрила майбутнім акулам пера – студентам Черкаського націо-

нального університету імені Б. Хмельницького – секрети портретної журналістики. В Україні ця поважна пані була вперше. Ініціатором її приїзду в університет стала завідувачка кафедри журналістики, реклами та піар-технологій Тетяна Бондаренко, яка підтримує зв'язки з українсько-французькою громадською організацією «Інститут масової інформації». Між «Інститутом» і названою кафедрою укладено угода про співпрацю, що дає можливість обмінюватися викладачами та студентами.

391. Шквар Г. *Сонячні батареї майбутнього народжуються і в Черкасах* / Г. Шквар // Черкаський край. – 2008. – 7 листопада (№ 87). – С. 12.

Подано інтерв'ю з відомим ученим-хіміком, доктором хімічних наук, професором, завідувачем кафедри органічної хімії, якості та стандартизації ЧНУ ім. Б. Хмельницького Б. П. Мінаєвим*. Читач дізнається про те, що з 70 претендентів (наукових закладів України) на отримання престижного гранту в рамках міжнародного договору «Цивільних наукових досліджень» авторитетна комісія зупинила свій вибір саме на вчених очолюваної Борисом Пилиповичем кафедри. Професор Мінаєв розповів кореспонденту про будні вчених-хіміків ЧНУ, розповів про їх надбання в галузі біохімії, поділився власними творчими планами, проінформував про міжнародні зв'язки кафедри. Він висловив задоволення з приводу того, що саме «Черкаси є батьківщиною спин-аналізу. Це саме наше ноу-хау, що робить честь фундаментальній науці». З іншого боку, відомий науковець дуже занепокоєний станом сучасної української освіти та науки, скептично оцінює перспективи втілення у практику власних винаходів, оскільки, на його думку, державна політика в царині підтримки вітчизняної науки потребує серйозного коригування.

[На фото – професор Б. Мінаєв разом зі своїм румунським колегою Корнеліусом Опреа].

392. Петрова О. *Натанцював 100 тисяч* / О. Петрова // Вечірні Черкаси. – 2008. – 12 листопада (№ 46). – С. 21.

У статті повідомляється про те, що студент 2-го курсу психологічного факультету Черкаського національного університету імені Б. Хмельницького Олександр Гладун, який узяв участь у телепроєкті «Танцюю для тебе», виступаючи в парі з співачкою Ольгою

* Б. П. Мінаєв – заслужений діяч науки і техніки України, доктор хімічних наук, професор, завідувач кафедри хімії та наноматеріалознавства ЧНУ ім. Б. Хмельницького.

Горбачовою вибув із цих «танцперегонів» буквально за крок до фіналу. «Проте хлопець не засмутився, адже головна його мета, з якою він ішов на проєкт, досягнута – у свої 18 років він зміг заробити гроші на пластичну операцію своїй прийомній сестрі Аліні». До речі, загальний виграш Олександра становить 100 тис. грн. Він вважає, що участь у проєкті «багато чого змінила в його житті. Він став впевненішим у собі, відповідальнішим... Але найперше, що доведеться зробити, повернувшись додому, так це надолужити пропущене навчання, адже участь у проєкті не звільнила від заліків та іспитів в університеті...».

393. Мурин І. *Томенко привіз студентам «живі голоси» класиків* // І. Мурин // Прес-Центр. – 2008. – 12 листопада (№ 46). – С. 5.

Днями на Черкащині перебував заступник голови Верховної Ради Микола Томенко. Зранку у ЧНУ Микола Володимирович зустрівся зі студентами та викладачами й презентував аудіовидання «Класика української літератури. Живі голоси».

До аудіовидання увійшли вибрані поетичні твори у виконанні авторів: Максима Рильського «Троянди й виноград», Володимира Сосюри «Коли потяг у даль загуркоче», Андрія Малишка «Вітчизно», Миколи Вінграновського «Я дві пори в тобі люблю», Василя Стуса «Вчися чекати, друже» та інші.

394. Нагорода знайшла володаря // Молодь Черкащини. – 2008. – 19 листопада (№ 47). – С. 2.

Спеціальною премією за наукову роботу «Поділ влади за Конституцією України» нагородили минулого тижня студента Національного університету ім. Б. Хмельницького Сергія Шулепова. Загальнонаціональний конкурс студентських робіт, організований Інститутом політики України, мав на меті з'ясувати, яким же повинен бути Основний закон нашої держави.

[На фото – С. Шулепов].

395. Буевич Е. *Чем живешь страна студенческая?* / Е. Буевич // Акцент. – 2008. – 19 ноября (№ 47). – С. 6.

У статті йдеться про будні студентів факультету інформаційних технологій та біомедичної кібернетики, який справедливо названий «факультетом майбутнього». Подана стисла характеристика усіх 4-х спеціальностей, які опановують студенти цього важливого навчального підрозділу університету, акцентовано увагу на тому, що

факультет має доволі сучасну й потужну матеріально-технічну базу і займає лідируючі позиції на ринку надання освітніх послуг. Особлива гордість факультету – інтерактивна електронна дошка, «аналогів якої не знайти не тільки в Черкасах, але й у більшості ВНЗ столиці». Підкреслюється, що придбання названої дошки, як і іншого мультимедійного обладнання, уможливилось «завдяки спонсорським внескам самих студентів». Декан факультету, доцент В. І. Салапатов, відповідаючи на запитання журналістки, відзначив, що «спеціалізація «медична кібернетика» є лише в Києві й у нас... Такі спеціалісти потрібні не тільки в Черкасах, але й у Києві; наші випускники працюють і закордоном».

396. Соколовська Л. *Чи буде комп'ютер українським?* / Л. Соколовська // Черкаський край. – 2008. – 21 листопада (№ 91). – С. 12.

Роман Ромадін, керівник інформаційно-обчислювального центру Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького, ділиться своїми міркуваннями щодо перспектив українізації програмного забезпечення комп'ютерної мережі нашої країни. Він переконаний у великій перспективності операційної системи «Лінукс» та її очевидній перевазі над програмою «Віндовс».

Доцент кафедри журналістики та піар-технологій ЧНУ Юрій Колісник знає цілий ряд сайтів в Інтернеті, де можна «скачати» українізовані комп'ютерні програми. Проблему він бачить у тому, що «в Україні поширене контрафактне програмне забезпечення» і практично дуже важко «українізувати те, що офіційно не встановлено».

397. Відбувся семінар для майбутніх держслужбовців // Нова доба. – 2008. – 25 листопада (№ 96). – С. 13.

Магістранти Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького за спеціальністю «Держслужбовець» узяли участь у семінарі на тему «Форми і методи роботи місцевого самоврядування», що відбувся в Чигирині. Серед гостей, присутніх на семінарі, були голова райдержадміністрації Петро Литвин та ін.

398. Синявська Л. *«Не бійтеся ризикувати, щоб знайти себе в житті»* / Л. Синявська // Нова доба. – 2008. – 2 грудня (№ 98). – С. 7.

Саме цей вислів став головною думкою зустрічі, що відбулася в Черкаському національному університеті ім. Б. Хмельницького за ініціативи директора наукової бібліотеки Григорія Голиша. Студен-

ти нашого навчального закладу мали змогу поспілкуватися з головним редактором обласної газети «Нова доба» Сергієм Томіленком.

Зустріч виявилася дуже плідною, адже Сергій Томіленко поділився секретом свого успіху: не боятися випробовувати свої сили, максимально концентруватися на роботі. Він зазначив також, що настав час цілеспрямованих людей, закликав не боятися шукати шляхи для самореалізації себе в сучасному світі.

399. Паливода Я. *Черкаські краєзнавці в лідерах* / Я. Паливода // Нова доба. – 2008. – 2 грудня (№ 98). – С. 7.

За словами одного з лауреатів обласної краєзнавчої премії імені М. Максимовича 2008 року, співавтора книжки «Подорож Злато-краєм», кандидата історичних наук, доцента ЧНУ ім. Б. Хмельницького Григорія Голиша, цьогорічний конкурс вигідно відрізняється від попередніх.

Цього року вручення премії вперше відбулося в Золотоноші. Як повідомив Григорій Голиш, під час останнього з'їзду Національної спілки краєзнавців України Черкаську обласну організацію спілки визнали такою, що «продовжує залишатися в краєзнавчих лідерах України».

400. Вівчарик Н. *20 жителів Черкащини отримали напередодні Нового року державні нагороди* / Н. Вівчарик // Прес-Центр. – 2008. – 31 грудня (№ 53). – С. 5.

Фаїну Непийводу знає багато жителів Черкащини, які навчалися у Черкаському національному університеті ім. Б. Хмельницького. Української мови в цьому виші вчила багатьох студентів протягом 56 років. 25 грудня Фаїні Непийводі, відповідно до Указу Президента України, за мужність і самопожертву, виявлені у роки Великої Вітчизняної війни у врятуванні осіб єврейської національності від фашистського геноциду та за збереження пам'яті жертв Голокосту вручили орден «За заслуги» III ступеня.

[На фото С. Косенка – Фаїна Непийвода].

401. Де вчать на письменників? // Нова доба. – 2009. – 27 січня (№ 8). – С. 12.

З цього матеріалу читач дізнається, що в Черкаському національному університеті ім. Б. Хмельницького на стадії завершення ліцензування перебуває магістерська спеціальність «Літературна творчість». Як зазначає завідувач кафедри української літератури та

компаративістики ЧНУ, професор Володимир Поліщук, ця спеціальність зацікавить тих молодих людей, які відчують у собі талант до літературної творчості. Планується поглиблено ознайомлювати обдарованих філологів з особливостями творчого процесу поета, прозаїка, драматурга, літературного критика, перекладача.

402. Павлик С. *Перебудова університету ім. Б. Хмельницького триває* / С. Павлик // Черкаський край. – 2009. – 25 лютого (№ 15). – С. 3.

У статті повідомляється, що продовження перебудови ЧНУ зумовлене невирішеними питаннями реорганізації математичного, фізичного та психологічного факультетів, завданнями, поставленими перед університетом у плані перебудови вищої освіти, а також економічною ситуацією, що назріла. Проректор з навчально-виховної та методичної роботи Юрій Андріяко вважає, що структурна перебудова університету викликана необхідністю оптимізувати структуру управління і привести її у відповідність до напрямів навчально-наукової діяльності. Адже до реорганізації були такі випадки, коли фахівці певних спеціальностей навчалися на непрофільних факультетах. Стара структура управління мала певний дисбаланс у розподілі висококваліфікованих науково-педагогічних кадрів. Вимогою часу є й поглиблення демократичних процесів в управлінні. Відтак, у результаті структурної перебудови буде підвищено рівень автономії новоутворених навчально-наукових інститутів та поліпшено їхній кадровий потенціал.

403. Романенко О. *В університеті клали на лопатки* / О. Романенко // Прес-центр. – 2009. – 18 березня (№ 11). – С. 9.

В інформаційному матеріалі повідомляється про масові змагання з греко-римської боротьби, що пройшли в ЧНУ ім. Б. Хмельницького. Їх учасниками стали понад 100 спортсменів. Ваги змаганням надало те, що вони є сходинкою до участі в чемпіонаті України.

404. Балякина Т. *Черкаський національний отримав новий статус* / Т. Балякина // Акцент. – 2009. – 18 марта. – С. 3.

У статті повідомляється про те, що нещодавно на засіданні Виконавчої Ради Мережі університетів країн Чорноморського регіону в Стамбулі ЧНУ ім. Б. Хмельницького було прийнято повноправним членом цієї авторитетної міжнародної асоціації. До речі, згадана структура об'єднує ВНЗ Росії, Румунії, Болгарії, Туреччини,

Молдови, Греції, Азербайджану й України. Нашу країну в цій солідній організації представляють такі провідні українські ВНЗ, як Києво-Могилянська академія, НТУ «Київський політехнічний інститут», Київський національний економічний університет та ін. Віднедавна в цьому престижному переліку – й наш Черкаський національний. А 10 березня на з'їзді Євразійської Асоціації університетів, який відбувся в Астані, ЧНУ був офіційно прийнятий повноважним членом цієї не менш престижної міжнародної структури. Ваги цій події додає та обставина, що свої заяви про членство в Асоціації подали понад 20 провідних університетів. Міжнародної удостоїлися честі бути прийнятими до неї всього декілька найкращих ВНЗ, серед яких опинився й ЧНУ. Як відзначила проректор університету з наукової роботи Н. А. Тарасенкова*, передісторія співробітництва черкашан з Євразійською Асоціацією доволі тривала, адже наші вчені широко представляли ЧНУ в США, Сінгапурі, багатьох країнах Європи, Росії. «Проте нам хотілося мати координовані дії з провідними університетами євразійського простору... Після скурпульозного річного розгляду усіх поданих матеріалів президії двох асоціацій дійшли висновку, що досягнення ЧНУ є достатніми, аби ВНЗ став повноправним членом цих інституцій» – підкреслила професор Тарасенкова.

Вступ у BSUN і в Євразійську Асоціацію – це свідчення високих досягнень ЧНУ в освітньо-науковій діяльності, його відповідності високим вимогам до членів названих міжнародних організацій. Членство в асоціаціях передбачає спільне проведення освітніх та наукових проєктів, обмін студентами й викладачами, погодження навчальних програм, визнання дипломів на території країн, ВНЗ яких входять до асоціацій тощо. За цим – підвищення рейтингу Черкаського національного в освітньому просторі, конкурентноздатності його випускників, які отримують можливість працевлаштування за межами України.

405. Бакалова Н. *Черкаський національний університет став членом престижних міжнародних асоціацій* / Н. Бакалова // Нова доба. – 2009. – 2 квітня (№ 27). – С. 4.

У цьому матеріалі подано інтерв'ю з ректором ЧНУ ім. Б. Хмельницького професором Кузьмінським Анатолієм Івановичем стосовно прийняття ВНЗ до двох міжнародних асоціацій. У лютому ЧНУ

* Н. А. Тарасенкова – професорка, завідувачка кафедри математики та методики навчання математики.

став повноправним членом Мережі університетів Чорноморського регіону (BSUM), у березні – дійсним членом Євразійської асоціації університетів. До кожної з цих асоціацій входить близько 100 університетів світу. Як зазначає ректор, перед претендентами на вступ до асоціацій ставиться ціла низка умов, серед яких стан науки, якість освіти, наявність міжнародних зв'язків, цим вимогам у повній мірі відповідає Черкаський національний університет. Також здійснюється реалізація багатьох міжнародних грантів, отримано чимало патентів на винаходи. Після вступу у названі вище асоціації університет виходить на якісно новий рівень роботи, відкривається можливість користуватися надбаннями всіх університетів, які входять до асоціацій, завдяки активному обміну студентами, викладачами, веденню спільних наукових проєктів. Професор Кузьмінський наголосив на тому, що «прийняття в такі авторитетні асоціації сприяє більшій довірі абітурієнтів до навчального закладу, є гарантією того, що студент, який навчається в ЧНУ, отримає сучасну освіту високого гатунку».

406. Павлик С. *Влітку археологи копнуть глибше* / С. Павлик // Черкаський край. – 2009. – 3 квітня (№ 26). – С. 12.

В інформаційному матеріалі йде мова про те, що засновник археологічного музею ЧНУ ім. Б. Хмельницького Михайло Сиволап торік разом із студентами проводив розкопки палеонтологічних стоянок на території Черкащини. Ці дослідження остаточно довели: ці стоянки 100–130 тисяч років тому були залишені неандертальцями. А цього літа археолог планує знайти це давніше свідчення тієї доби. Також Михайло Сиволап звертає увагу на загрозу, яку несе в собі “чорна археологія”, зауважуючи, що грабіжники підземних скарбів мають, на відміну від офіційних експедицій, достатньо коштів, сучасне обладнання, тому й випереджають науковців. У статті повідомляється також, що в археологічному музеї університету зберігається вже понад 30 тис. унікальних археологічних знахідок.

407. Малінін М. *Українське село увійшло в історію* / М. Малінін // Вечірні Черкаси. – 2009. – 8 квітня (№ 14). – С. 8.

У статті автор інформує про те, що в Черкаському національному університеті імені Богдана Хмельницького відбулась презентація нового наукового проєкту «Бібліотека історії українського селянства», який передбачає видання серії книг з історії українського села. Першою книгою в «Бібліотеці» стала монографія відомого україн-

ського історика, доктора історичних наук, професора, провідного наукового співробітника Інституту історії України НАН України Олександра Гуржія «Податне населення України XVII – XVIII ст.». За словами автора цього видання, мета створення «Бібліотеки» полягає в простеженні всієї історії селянства від найдавніших часів до сучасності. Директор ННІ історії та філософії, професор Василь Мельниченко зазначив: «Ми провели сім міжнародних симпозіумів, за результатами роботи яких видано відповідні збірники наукових праць, постійно виходить друком фаховий журнал «Український селянин». Усе це створило передумови, щоб ця робота набула більш системного наукового характеру, тому виникла ідея реалізації проекту «Бібліотека історії українського селянства».

408. Петрова О. *Зайві науковці* / О. Петрова // Вечірні Черкаси. – 2009. – 8 квітня (№ 14). – С. 11.

З цього матеріалу читач дізнається про те, що Міністерство освіти і науки України планує відмовитися від держзамовлення на спеціальності, що не є профільними для ВНЗ. У ЧНУ ім. Б. Хмельницького під це міністерське нововведення підпадає до десятка спеціальностей економічного спрямування, правознавство та дизайн. Як вважає ректор університету Анатолій Кузьмінський, якщо держава відмовиться оплачувати навчання студентів за окремими спеціальностями, то вищим навчальним закладам нічого не залишиться, як збільшити набір контрактників. За таких умов кількість місць на платну форму навчання буде необмеженою.

409. *Черкаський національний – серед кращих університетів України* // Черкаський край. – 2009. – 10 квітня (№ 28). – С. 1.

Як повідомляється в цьому матеріалі, Національна бібліотека імені Володимира Вернадського оприлюднила цікавий рейтинг навчальних закладів країни і вчених держави. Він побудований на системі Scopus, яка базується на кількості публікацій та цитувань і містить понад 30 мільйонів реферативних записів про публікації з 17 тисяч найбільших інформаційних журналів чотирьох тисяч видавництв. 15-те місце у цьому рейтингу посідає ЧНУ. А в списку вчених, де лише 20 імен викладачів університету – доктори наук, професори ЧНУ ім. Б. Хмельницького Борис Мінаєв і Андрій Гусак, які зробили вагомий внесок у вітчизняну й світову фундаментальну і прикладну науку (хімія та фізика).

410. Заїка Н. *Чверть століття на науковій ниві* / Н. Заїка // Молодь Черкащини. – 2009. – 10 червня. – С. 2.

У інформаційному матеріалі йде мова про відомого освітянина, доктора філології, професора Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького В. Т. Поліщука, який відсвяткував науковий день народження – 25-ліття своєї наукової діяльності. Творчий доробок ювіляра становить понад 370 публікацій, у тому числі 19 окремих видань – монографій, науково-популярних книжок, збірників статей. Окрім того, він став організатором 33 наукових конференцій різних масштабів. Із ювілеєм Володимира Трохимовича привітали колеги по науковому та викладацькому цеху, а також студенти.

411. Юрковська Т. *«Мама факультету»* / Т. Юрковська // Нова Доба. – 2009. – 26 червня (№ 50). – С. 18.

Об'ємний нарис присвячено відомій освітянці і вченій, кандидатів фізико-математичних наук, доценту, багаторічному декану математичного факультету Людмилі Макарівні Кляцькій. Практично все її життя з 1956 року пов'язано із Черкаським національним університетом, у якому вона пройшла шлях від студентки до завідувачки кафедри й декана. Студенти та колеги по праву називають Людмилу Макарівну «душею» і «мамою» математичного факультету. За великі заслуги у галузі вищої освіти їй присвоєно почесне звання «Заслужений працівник освіти України», нагороджено значком «Відмінник освіти СРСР» та знаками «Петро Могила» і «Відмінник освіти України». Справу доцента Кляцької продовжує її донька – кандидат педагогічних наук, доцент, яка працює поруч з нею на математичному факультеті.

412. Страшевич В. *У Фані Непійводи навчилися любові до слова тисячі її студентів* / В. Страшевич // Черкаський край. – 2009. – 10 липня (№ 54). – С. 6.

Автор статті розповідає про цікаву долю Фані Адамівни Непійводи, яка понад 58 років працювала в Черкаському педінституті (нині це – національний університет імені Богдана Хмельницького), захистила дисертацію на здобуття вченого ступеня кандидата філологічних наук, стала визнаним фахівцем своєї справи. У рідному університеті вона викладала діалектологію, стилістику, історію української мови, сучасну українську мову та риторичку.

Фаня Адамівна розробила нові навчальні курси, зокрема, «Професійна українська мова» та «Методика наукових досліджень»,

вони успішно запроваджені в практику викладання. У колі її наукових уподобань пріоритетне місце належить українській діалектології. Наслідками багаторічних мовно-краєзнавчих студій доцента Непийводи стали матеріали, які увійшли до таких відомих видань, як «Діалектологічний атлас України», «Лексичний аналіз української мови», «Загальнослов'янський лінгвістичний атлас» та ін. Її невтомна праця на краєзнавчій ниві відзначена обласною краєзнавчою премією ім. М. Максимовича.

413. Соболев С. *Держзамовлення у ВНЗ скоротилося, а прийом документів ускладнився* / С. Соболев // Нова доба. – 2009. – 21 липня (№ 57). – С. 2.

Матеріал інформує про те, що в 2009 р. більш ніж на 10 % скорочено державне замовлення у вищих навчальних закладах. Скорочення торкнулося тих спеціальностей, які не є профільними для ВНЗ. Зокрема, в Черкаський національний університет за держзамовленням (тобто безкоштовно) на перший курс приймуть 720 осіб на денну форму навчання і 115 – на заочну, при цьому, що всього у ВНЗ навчатимуться 7,5 тис. студентів.

За словами, ректора Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького Анатолія Івановича Кузьмінського, це майже на 10 відсотків менше, ніж торік, але не треба драматизувати ситуацію. Адже в буквальному вимірі це лише кілька місць.

Ще однією цьогогорічною новацією є ускладнена процедура реєстрації абітурієнтів, яка займає щонайменше 15–30 хвилин на кожного. Професор Кузьмінський повідомив також, що за кількістю поданих заяв найпопулярнішими спеціальностями серед молоді можна вважати правознавство, історію, економіку, романо-германську та українську філологію.

414. Устименко В. *У згорілому корпусі ЧНУ «залатають дірки»* / В. Устименко // Прес-центр. – 2009. – 22 липня (№ 29). – С. 2.

У статті повідомляється про те, що в липні Кабінет Міністрів України ухвалив розпорядження про виділення 200 тис. грн. на ліквідацію надзвичайної ситуації в Черкаському національному університеті ім. Б. Хмельницького. Як виявилось, кошти надано для ремонту корпусу на вул. Дашковича, який згорів близько 20 років тому. За словами, проректора з соціально-економічного розвитку ЧНУ Валентини Артюх, ситуація критична. «Адже більша частина будівлі перебуває в аварійному стані та становить загрозу для життя людей. Найбільше корпус потерпає під час негоди, адже дах у

жахливому стані. Також дошкуляють нічні візитери: молодь дуже цікавиться, що ж там всередині, а забиті вікна для них не перепона».

415. Цапок О. *Професор Ніна Тарасенкова любить відпочивати на безлюдному острові і в'язати на спицях* / О. Цапок // Нова доба. – 2009. – 11 серпня (№ 63). – С. 7.

Авторка статті в рубриці «Персона», розкриває багатогранну особистість проректора з наукової роботи Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького, доктора педагогічних наук Ніни Тарасенкової. На роботі її знають як вимогливого керівника, автора близько 200 наукових робіт з математики. За її підручниками з геометрії навчаються всі українські старшокласники.

Натомість удома, за словами Ніни Анатоліївни, вона підлегла, а командир – чоловік. А найулюбленишим відпочинком для неї є перебування на безлюдному острові. Майже 15 років вони з чоловіком виїжджають човном на дніпровські острови і по півмісяця живуть у палатці без цивілізації. Останні кілька років подружжя захопилося пішим туризмом і тепер щороку відкриває для себе Крим.

Крім математики, у професора Тарасенкової є ще одне захоплення – в'язання. І сестра, і племінниця, і чоловік залюбки носять її джемperi та костюми.

Формулу свого успіху Ніна Анатоліївна визначає так: «...Не треба боятись ставити мету. Потрібно реально оцінювати свої можливості й наполегливо доводити собі й іншим, що ти можеш це досягти».

416. Туменко Л. Я. *Як чиновник категорично проти введення платної вищої освіти* / Л. Туменко // Молодь Черкащини. – 2009. – 12 серпня. – С. 5.

Журналіст веде розмову про розвиток і перспективи вищої освіти із Оленою Феценко, начальником головного управління освіти і науки Черкаської обласної державної адміністрації. Також у матеріалі йдеться про можливість працевлаштування випускників вишів. Для прикладу, у Черкаському національному університеті імені Богдана Хмельницького підписується тристороння угода про наступне працевлаштування випускника – аналог радянському «призначенню». Проте, на жаль, малий відсоток працедавців погоджується гарантувати місце роботи.

417. Мартинова Т. *Хочеш у ВУЗ – умій крутитися. Щоб гарантовано вступити до ВНЗ, черкаські абітурієнти подавали заяви на*

десятки факультетів / Т. Мартинова // Вечірні Черкаси. – 2009. – 19 серпня (№ 33). – С. 19.

Таку ситуацію проаналізував проректор з навчально-виховної та методичної роботи Черкаського національного університету імені Б. Хмельницького Юрій Андріяко. За його словами, плюси в тому, що діти, які мають високі бали з незалежного оцінювання, отримують шанс вступити на бюджетну форму навчання. Мінуси – у намаганні деяких абітурієнтів за всяку ціну вступити на будь-яку спеціальність, щоб безкоштовно отримати вищу освіту. На 720 місць держзамовлення на освітній рівень бакалавра у ЧНУ ім. Б. Хмельницького прийнято 66 пільговиків, тобто 9 % від загальної кількості.

418. Степанов М. *Сховище тисячоліть. Черкаський археолог створив унікальний музей* / М. Степанов // Прес-центр. – 2009. – 9 вересня (№ 36). – С. 8.

У статті йдеться про одну з найкращих в Україні колекцій доісторичних раритетів: набір кам'яних сокир, хребець стародавнього Кита, скам'янілості динозаврової фауни, яка зібрана самотужки для археологічного музею Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького відомим черкаським археологом Михайлом Сиволапом. Крім основної, археологічної колекції, в музеї є й так звані допоміжні колекції – палеонтологічна, етнографічна, а також невеличка колекція металевих і паперових грошей. А разом його експозиція налічує близько 30 тис. унікальних знахідок.

419. Коротко // Черкаський край. – 2009. – 21 жовтня (№ 83). – С. 1.

В інформаційному матеріалі повідомляється, що викладачі ЧНУ ім. Б. Хмельницького поряд з колегами ЧДТУ, бізнес-коледжу взяли участь у всеукраїнській науково-практичній конференції «Візуальність в умовах культурних трансформацій», де обговорювали питання дизайну в різних сферах людського буття.

420. Каузак Н. *Династія вчителів* / Н. Каузак // Нова доба. – 2009. – 17 листопада (№ 91). – С. 4.

У статті йдеться про родину Струтинських-Антоневичів-Пасек, педагогічний стаж якої становить понад 550 років. У чотирьох покоління педагогічну освіту здобули 27 осіб. До цієї династії належить і Станіслава Раймондівна Пасека, представниця третього покоління вчителів, сьогодні вона очолює кафедру менеджменту Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького.

421. Кирей В. *Діти малюють реалії життя* / В. Кирей // Черкаський край. – 2009. – 18 грудня (№ 100). – С. 5.

У матеріалі розповідається, що напередодні дня Святого Миколая в Черкаському художньому музеї відбулася церемонія вручення нагород переможцям регіонального етапу Всеукраїнської виставки-конкурсу дитячого малюнка «Я хочу жити в якісному світі». Регіональне конкурсне журі відзначило 32 роботи. Заслужений художник України, викладачка кафедри образотворчого мистецтва Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького Тетяна Касьян відзначила високий рівень техніки юних художників, повноту розкриття теми.

422. Коротко // Черкаський край. – 2010. – 19 лютого. (№ 14). – С. 1.

В інформаційному матеріалі повідомляється про постанову від 2 лютого цього року, якою Верховна Рада України призначила 17 іменних стипендій найталановитішим молодим ученим, які захистили докторську дисертацію чи підготували матеріал до неї, прийняті до розгляду вченою радою. Серед стипендіатів – Сергій Корновенко, старший науковий співробітник кафедри новітньої історії ЧНУ ім. Б. Хмельницького.

423. Роговська Т. *Студенти зможуть качати права: тепер студенти зможуть впливати на розподіл посад у ВНЗ* / Т. Роговська // Вечірні Черкаси. – 2010. – 3 березня (№ 9). – С. 13.

Стаття присвячена животрепетним питанням поглиблення демократії в житті університетів, що набуває особливої актуальності у зв'язку зі змінами до закону «Про вищу освіту», якими передбачено розширення повноважень студентських рад ВНЗ. На думку голови студентської ради Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького Марини Богомазової відтепер студентство зможе відстоювати свої законні права, і додає, що при цьому воно пам'ятатиме й про обов'язки. Очільниця студради повідомила, що її голос врахувало керівництво університету при підготовці наказу про переведення кількох студентів з контрактної на державну форму навчання.

424. ЧНУ відкрив двері // Вечірні Черкаси. – 2010. – 24 березня (№ 12). – С. 2.

В інформаційному матеріалі йдеться про те, що 27 березня навчально-науковий інститут історії і філософії Черкаського

національного університету ім. Б. Хмельницького запросив старшокласників шкіл області, які мають здобувати вищу освіту за спеціальностями «Історія», «Філософія» і «Архівознавство», на день відкритих дверей.

425. Шамара С. *Байки про Байдю: критична версія черкаських істориків* / С. Шамара // Молодь Черкащини. – 2010. – 24 березня. – С. 9.

Стаття інформує читача про творчі напрацювання доцента кафедри історії та етнології України ЧНУ ім. Б. Хмельницького Ю. М. Михайлюка в царині маловідомих сторінок історії м. Черкаси доби середньовіччя. Зокрема, подано його розмірковування ролі козакуючого князя литовської доби Д. І. Байди-Вишневецького. Вчений на основі архівних джерел та стародруків спростовує окремі міфи щодо цієї відомої історичної постаті.

426. Кузьмінський А. ЗНО не скасували, проте суттєво покращили! / А. Кузьмінський // Вечірні Черкаси. – 2010. – 7 квітня (№ 14). – С. 4.

Свою думку, щодо намірів Міністерства освіти і науки України щодо щорічних правил прийому до ВНЗ висловив ректор Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького А. Кузьмінський. Важливу роль матиме не тільки бал на зовнішньому незалежному оцінюванні, а й середній бал атестата. Крім того, треба буде подавати не два сертифікати, а три. Заплановано дозволити вступати до ВНЗ тим абітурієнтам, які набрали на ЗНО менше 124 балів, але за умови, що вони мають гарні знання з профільного предмету. Позитивним також є те, що полегшено умови вступу для випускників, які закінчили школу, коли ще не було введено ЗНО. Для навчання на заочній формі достатньо в університеті скласти іспит або пройти співбесіду. Найкраще з новацій те, що обмежена до п'яти кількість вузів, куди абітурієнт може подавати документи.

427. Голуб М. *Медалі Григорія Вовчинського* / М. Голуб // Місто. – 2010. – 7 квітня (№ 15). – С. 7.

Автор на початку своєї статті нагадує читачеві про те, що досі спортсмени – представники зимових видів спорту, ще ніколи не представляли Черкащину в збірній України. Тим паче, на міжнародних змаганнях такого рівня, як Параолімпійські ігри.

Нинішній же рік ознаменувався для нашого краю доволі вагомою подією спортивного життя. Майстер спорту з біатлону та лижних

гонок та призер щорічних етапів Кубка світу в Німеччині і Франції, студент V курсу Інституту фізичної культури, спорту і здоров'я Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького Григорій Вовчинський лижних гонках і повернувся до Черкас із чотирма медалями. Крім бронзи у трикілометровій гонці переслідування, наш земляк отримав ще й дві срібні та одну бронзову медалі у інших видах змагань. Лише на 20-кілометровій дистанції він залишився без нагороди.

428. Раїна Н. *Оцінки шкільного атестата знову враховуватимуть під час вступу: натомість абітурієнти зможуть подавати документи не більше, ніж у п'ять ВНЗ* / Н. Раїна // Нова доба. – 2010. – 15 квітня (№ 31). – С. 17.

За словами ректора Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького Анатолія Кузьмінського, до щорічної вступної кампанії буде внесено ряд суттєвих змін. Цього року приймальні комісії зважатимуть не лише на результати тестування, а й на середній бал шкільного атестата. До цього, за словами ректора, якщо з профільного предмета абітурієнт матиме сертифікат із балами не нижче 180, він може бути зарахований до ВНЗ, навіть якщо з непрофільних дисциплін отримав так званий «непрохідний» бал – нижче 124.

429. Ректори за // Місто. – 2010. – 28 квітня (№ 18). – С. 7.

У статті мова йде про те, що керівники черкаських вищих навчальних закладів підтримують нові зміни в організації щорічної вступної кампанії. У Черкасах вважають, що у разі прийняття ряду змін, щорічну вступну кампанію вдасться провести організовано і якісно. Так, ректор Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького Анатолій Кузьмінський зауважує, що рішення залишити у силі зовнішнє незалежне оцінювання для вступу у ВНЗ сприятиме скорішого досягнення українською освітньою галуззю європейських стандартів. Позитивними змінами, на думку ректора, є те, що до результатів тестів буде додаватися й середній бал атестату, результати ЗНО будуть дійсними три роки і абітурієнти матимуть право подавати документи не більше ніж у 5 ВНЗ і на 3 спеціальності.

430. Берестечко О. *Прізвище діда зобов'язує* / О. Берестечко // Молодь Черкащини. – 2010. – 28 квітня. – С. 9.

Матеріал містить інтерв'ю з Олександром та Оксаною Захаренками – онуками уславленого педагога, академіка АПНУ, народного

вчителя Олександра Антоновича Захаренка. Оксана, яка навчається на IV курсі ННІ історії і філософії ЧНУ ім. Б. Хмельницького розповіла про оригінальну систему родинного виховання, яку розробив і застосовував її знаменитий дід і додала, що вони з Олександром хочуть «виправдати своє прізвище, адже воно відоме й накладає певні зобов'язання. Намагаємося жити не у відлунні дідусевої слави, шукаємо свої «я».

431. Зіменков Ю. *Тріумф В'ячеслава Василенка Ю. Зіменков* // Молодь Черкащини. – 2010. – 28 квітня. – С. 11.

З інформаційного матеріалу читач дізнається про те, що першим в історії черкаського бойового самбо чемпіоном світу став студент IV курсу ННІ фізичної культури, спорту і здоров'я В'ячеслав Василенко. Він вихованець заслуженого тренера України В. Римаря, у своїй ваговій категорії переміг усіх 4-х суперників і виконав норму майстра спорту міжнародного класу. Торік він виборов чемпіонський титул на всеукраїнських змаганнях з бойового самбо.

432. Безуглий В. *На Вдовичиному хуторі фашисти закатували 1070 мирних жителів: на пам'ять про трагедію школярі й студенти посадили горіховий гай* / В. Безуглий // Нова доба. – 2010. – 18 травня (№ 40). – С. 10.

У матеріалі йдеться про те, що на хуторі напередодні Дня перемоги студентами навчально-наукового інституту історії і філософії Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького та школярами з Чигирина, Буди, Медведівки, Матвіївки, Вершавців закладено горіховий гай у пам'ять про знищених місцевих жителів у результаті каральної операції нацистських окупантів наприкінці 1943 року.

433. Фомічова Ю. *У Черкасах долали головного ворога ЗМІ: за кількістю засобів масової інформації наша область перша в Україні* / Ю. Фомічова // Вечірні Черкаси. – 2010. – 26 травня (№ 21). – С. 6.

Автор статті повідомляє, що угода про співпрацю Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького та Південно-уральського державного університету (м. Челябінськ) – лише один із плодів, які принесла Міжнародна науково-практична конференція «Світові стандарти сучасної журналістики», яка зібрала нещодавно в Черкасах 170 медіазнавців із шести країн: Франції, Сирії, Росії, Придніпровської Республіки Молдови, Азербайджану та, безпереч-

но, України. Завідувач кафедри журналістики, реклами та PR-технології Інституту української філології та соціальних комунікацій Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького Тетяна Бондаренко підбила підсумки конференції і розповіла про те, що на ній укотре було порушено питання залежності ЗМІ від владців, проблему процесу роздержавлення засобів масової інформації, правові аспекти діяльності медіавників тощо.

434. Степанов М. *Ігри з пам'яттю: черкаський історик Віталій Масненко про історію, політику та «історичну правду»* / М. Степанов // Прес-центр. – 2010. – 26 травня. (№ 21). – С. 26.

Автор статті ставить запитання, чому історія часто опиняється у вирі політичного життя, стає знаряддям політичної боротьби, протистояння? Виходить, що наша минушина не об'єднує, а протиставляє українців один одному? Для того, щоб відповісти на це питання, треба чіткіше зрозуміти слово «історія», – зазначає доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри історії та етнології України ЧНУ ім. Б. Хмельницького Віталій Масненко. – Цим словом називають і те, що відбувалося в минулому насправді, і наукове знання про минуле, і навчальний предмет про минушину нашої та інших країн... І, нарешті, є таке суспільне явище, як історична пам'ять народу. Це – поширені серед людей уявлення про історію, які сформувалися на основі багатьох джерел – усних переказів, того, що люди вчили у школі, читали у книжках чи газетах тощо. І ще один, дуже важливий чинник впливу на історичну пам'ять, за словами В. Масненка, є так звана політика пам'яті, які проводять різні політичні сили. Існує й офіційна політика пам'яті, яку проводить держава. Ця політика має бути виваженою й спиратися винятково на Правду історії.

435. Юрковська Т. *Розв'язати складну задачу – це ж ейфорія* / Т. Юрковська // Нова доба. – 2010. – 27 травня (№ 42–43). – С. 11.

Стаття присвячена колишньому випускнику нашого ВНЗ, невтомному пропагандисту математики, декану математичного факультету Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького Володимирі Атамасю, який відзначає піввіковий ювілей.

Автор статті намагається показати багатогранність ювіляра. Він автор кумедних математичних задачок для дітей, координатор Міжнародного математичного конкурсу «Кенгуру». Математик залюбки займається зі школярами у Малій академії наук. Це також

надзвичайно демократичний викладач, який переконаний, що математика найпростіша із наук, яка проте вимагає надзвичайної працездатності та організованості.

Пан Володимир не лише гарний математик, науковець, а ще й спортсмен. У студентські роки був навіть чемпіоном із спортивної гімнастики по інституту. Зараз, щоб триматися у формі, займається волейболом, подобається йому й баскетбол.

436. Чос В. *ЧНУ штурмують натовпи абітурієнтів* / В. Чос // Нова Доба. – 2010. – 22 липня (№ 59). – С. 3.

У матеріалі йдеться про те, що уперше за багатолітню історію Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького першого дня вступної кампанії прийом документів від абітурієнтів тривав аж до півночі! Прийнято було 1052 комплектів вступних документів, цим займалися 100 співробітників університету. Ректор ЧНУ ім. Б. Хмельницького професор А. Кузьмінський однак відзначає, що наступного року на вищі навчальні заклади чекає серйозна проблема – нестача абітурієнтів у зв'язку з різким зменшенням чисельності випускників у загальноосвітніх школах Черкащини (за прогнозом їх буде на 4,5 тис. менше, ніж у поточному році). За його словами, 50 відсотків студентів ЧНУ – це випускники черкаських шкіл, 49 відсотків – шкіл області, 1 відсоток – інших регіонів.

437. Кривопишина К. *Біля «універів» стало порожньо – абітурієнти сидять дома, втупившись у веб-сайти омріяних ВНЗ* / К. Кривопишина // Черкаський край. – 2010. – 28 липня (№ 59). – С. 4.

Стаття присвячена особливостям вступної кампанії 2010 р. За словами відповідального секретаря приймальної комісії ЧНУ ім. Б. Хмельницького Олени Савченко черкаським абітурієнтам цілком би вистачило двох тижнів, щоб подати необхідні документи. Штат приймальної комісії цілком достатній, їй відведено 12 аудиторій, працювали навіть по суботах, тому великих черг випускників не було. Тоді як у перший день прийнято майже півтори тисячі заяв вступників, то останні дні вступної кампанії спливають без жодних ознак ажіотажу.

438. Хамаза В. *Цьогоріч абітурієнти вступатимуть до ВНЗ по-новому* / В. Хамаза // Прес-центр. – 2010. – 17 листопада (№ 46). – С. 22.

Черкаські випускники знайомляться з новими правилами вступу до ВНЗ. Родзинкою цьогорічної вступної програми стало елек-

тронне зарахування. Наступним нововведенням буде те, що учні які відвідували курси довищівської підготовки, отримають до свого рейтингового балу 20 бонусних балів. Випускники, які закінчили школу в 2007 р. або раніше, зможуть обирати між складанням іспитів і тестуванням. Змінилися також форми пільг. Переможці конкурсу Малої академії наук та Всеукраїнських олімпіад втратили право на першочерговий вступ, вони просто отримують додаткові бонусні бали. Нововведення прокоментував і начальник департаменту навчально-методичної роботи ЧНУ ім. Б. Хмельницького Максим Гаврилюк*: «Торік наш університет одним із перших оприлюднював рейтинги абітурієнтів в онлайн-режимі, що забезпечило прозорість процесу вступу. Тому до цьогорічних нововведень готові та ставимось схвально».

439. Беркут Н. *Поезія, пронесена крізь ГУЛАГ* / Н. Беркут // Черкаський край. – 2010. – 26 листопада (№ 94). – С. 4; **Шамрай О.** *Науковці з різних куточків України вшанувати пам'ять відомої письменниці Зінаїди Тулуб у Черкасах* / О. Шамрай // Нова доба. – 2010. – 30 листопада (№ 96). – С. 3.

У статтях розповідається про науково-практичні читання, приурочені до 120-річчя від дня народження відомої української письменниці Зінаїди Тулуб, які відбулися в Черкаському національному університеті імені Богдана Хмельницького. У них взяли участь не лише науковці нашої області, а й інших, пов'язаних із ім'ям родини Тулубів, міст – Києва, Запоріжжя, Бердянська, Херсона, Кам'янця-Подільського, Олександрії, Брацлава. Історії родини Тулубів присвятили свої доповіді ректор, професор Анатолій Кузьмінський, професор Володимир Поліщук та багато інших науковців. У читаннях узяв участь та виступив з промовою голова Черкаської ОДА Сергій Тулуб.

440. Соколовська Л. *«Дослідницьким полем війни, без ідеологічних окопів...»* / Л. Соколовська // Черкаський край. – 2010. – 1 грудня (№ 95). – С. 18.

Стаття інформує читачів про нову книгу, яка вийшла у видавництві «Вертикаль». Одна її частина – це наукові дослідження про події воєнних років авторів з Черкас, Києва, Луганська, Кіровограда, друга – спогади учасників війни, остарбайтерів, а також листи з

* М. Н. Гаврилюк – кандидат біологічних наук, доцент екології та агробіології, нині директор ННІ природничих та аграрних наук ЧНУ ім. Б. Хмельницького.

фронту, інші документальні матеріали. Видання підготовлене в рамках науково-методологічного проекту кафедри історії та етнології України Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. Мету цього видання обґрунтував кандидат історичних наук та відповідальний за її випуск, один із авторів книги Сергій Шамара. За його словами, це видання покликане спонукати дослідників до наукової дискусії для встановлення історичної правди про війну 1941–1945 років на основі свідчень простої людини.

441. Безуглий В. *Прилинь до своєї другої домівки* / В. Безуглий // Нова доба. – 2010. – 7 грудня (№ 98). – С. 7.

Автор статті розповідає про те, що побачила світ книга директора наукової бібліотеки ЧНУ ім. Б. Хмельницького Григорія Голиша «Крізь роки й епохи: історія і сучасність Чапаєвської школи». Про книгу позитивно відгукується ректор Черкаського національного університету, доктор педагогічних наук, професор Анатолій Кузьмінський. За його словами, «це книга пам'яті, книга роздумів, книга пошани, яка розповідає про школу як інституцію держави в історичному контексті й одночасно як про другу домівку для кожного її вихованця».

442. Соболь С. *Черкаський студент – чемпіон світу з бойового самбо* / С. Соболь // Нова доба. – 2010. – 7 грудня (№ 98). – С. 7.

З цієї статті під рубрикою «Знай наших» читач дізнається про те, що студент 5 курсу Навчально-наукового інституту фізичної культури, спорту та здоров'я Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького В'ячеслав Василенко став чемпіоном світу з бойового самбо. В'ячеслав розповів кореспонденту про нелегкі будні чемпіона, виснажливі тренування, напружений режим. «Проте все це виправдовує радість перемоги» – підкреслив герой спорту.

443. Берестенко О. *Черкаські університети на порозі реформ* / О. Берестенко // Молодь Черкащини. – 2010. – 22 грудня. – С. 3.

У цьому матеріалі акцентується увага на тому, що попри оголошення 2011 р. роком освіти, черкаські освітяни перебувають у передчутті різкого зменшення кількості студентів, скорочення педагогічних ставок та оптимізації структури управління. Проте, як відзначив ректор ЧНУ ім. Б. Хмельницького Анатолій Кузьмінський, «вартість навчання не знизять». Щодо скорочень, університетський очільник відзначив, що найпершими їх жертвами стануть

сумісники та ті викладачі, котрі не мають наукового ступеня. Професор Кузьмінський також інформував про те, що головним пріоритетом ректорату в наступному році стане продовження відбудови згорілого корпусу (на це вже виділено перший кредитний транш в розмірі 500 тис. грн.) та відкриття з 1 вересня медичного факультету. «Щодо медичного факультету, то нашу ідею підтримали у Міністерстві освіти і науки. Для залучення фахівців плануємо придбати 32 квартири» – повідомив ректор.

444. Шамрай О. *Наступного року абітурієнтів буде майже удвічі менше* / О. Шамрай // Нова доба. – 2010. – 23 грудня (№ 103). – С. 9.

Ректори провідних черкаських ВНЗ Анатолій Кузьмінський та Юрій Лега розповідають про те, які нововведення у системі вищої освіти чекають абітурієнтів та студентів у 2011 р. Професор Кузьмінський стурбований різким зменшенням кількості випускників шкіл майже удвічі, адже це призведе як до зменшення держзамовлення, так і до вимушеного скорочення викладацьких ставок. Серед позитивних нововведень називається запровадження у ВНЗ підрозділі в працевлаштування випускників. Утім уже сьогодні у ЧНУ ректорат сприяє працевлаштуванню не лише випускників, але й студентів.

445. Данилов С. *Краєзнавець дослідив історію краєзнавства* / С. Данилов // Прес-центр. – 2011. – 2 лютого (№ 5). – С. 4.

Газета повідомляє про вихід книги, в якій досліджено історію черкаського краєзнавства – від Максимовича, Грушевського і Яворницького до наших днів. Це науково-популярне видання побачило світ у видавництві «Вертикаль». Автором названої книги є директор навчально-наукового інституту історії і філософії ЧНУ ім. Б. Хмельницького, професор Василь Мельниченко.

446. Бойко Т. *Зароби грошей на другій освіті* / Т. Бойко // Вечірні Черкаси. – 2011. – 9 лютого (№ 6). – С. 16.

Автор статті звернувся до питання мотивації отримання другої вищої освіти, роблячи при цьому висновок, що черкащани йдуть навчатися додатково, аби покращити свій фінансовий стан. Причому, якщо раніше за студентські парти сідали за покликанням душі, то зараз це потрібно людям для роботи. Таку освіту бажаючі можуть отримати в центрі доуніверситетської підготовки і післядипломної освіти Черкаського національного університету імені Богдана

Хмельницького. За словами директора цього центру професора Сергія Голуба знання, які отримують студенти, досить пристойні, а дипломи, нострифікуються на рівні ступеня бакалавра за кордоном.

447. *Черкаському національному – 90* // Нова доба. – 2011. – 17 лютого (№ 15). – С. 4–5. ЧНУ зустрічає ювілей // Черкаський край. – 2011. – 11 лютого (№ 15). – С. 3.

Обширний матеріал знайомить читачів з життям одного із найстаріших вищих навчальних закладів Черкащини – Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. Він відомий далеко за межами області своїми потужними науковими школами, висококваліфікованим професорсько-викладацьким складом, розвиненою інфраструктурою та сучасною матеріально-технічною базою. Велика перевага цього вишу, за відгуками фахівців, – фундаментальність знань, що надають студентам цього університету. Про його історію і проблеми сьогодення розповідає ректор Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького Анатолій Кузьмінський. Також у статті містяться короткі нариси про ветеранів ВНЗ Людмилу Кляцьку, Бориса Мінаєва, Андрія Гусака, Ніну Карловську, Олега Богатирьова. Студенти Оксана Алієва, Віталій Корновенко, Микола Семиліт розповідають про переваги своєї AlmaMater.

448. *Лазаренко С. Півстоліття тому в університеті не було, навіть, спортзалу, а нині тут навчаються олімпійські чемпіони* / С. Лазаренко // Нова доба. – 2011. – 22 лютого (№ 16). – С. 3.

У матеріалі розповідається про урочистості з нагоди відзначення 90-річчя Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького, які відбулися 17 лютого в Палаці культури «Дружба народів». Святкове привітання університету від імені Президента України Віктора Януковича та Прем'єр-міністра України Миколи Азарова зачитав голова облдержадміністрації Сергій Тулуб. Вітаючи колектив університету, голова обласної ради Валерій Черняк зауважив, що за роки існування заклад зробив вагомий внесок у розвиток вітчизняної науки та освіти, культури і спорту. На святкуванні ювілею був також присутній Голова Верховної Ради України Володимир Литвин, який наголосив, що вищі навчальні заклади неодмінно повинні сприяти зростанню престижу освіти й рівня країни. Багатьом працівникам та студентам університету було

вручено почесні грамоти Верховної Ради України, облдержадміністрації та Черкаської обласної ради.

449. *Голиш Г. Краєзнавча бібліотечка має гарне поповнення* / Г. Голиш // Нова доба. – 2011. – 22 лютого (№ 16). – С. 10.

У матеріалі повідомляється, що книжкова полиця Шевченкового краю віднедавна має гарне поповнення. У видавництві «Вертикаль» побачила світ книга «Краєзнавство Черкащини: сторінки історії». Її автор – директор навчально-наукового інституту історії і філософії ЧНУ ім. Б. Хмельницького, професор В. М. Мельниченко. Нова його книга приурочена вагомій ювілейній даті – 20-річчю Національної спілки краєзнавців України та її Черкаської обласної організації. Композиційно це науково-популярне видання складається з 10 логічно пов'язаних документально-публіцистичних нарисів. Автор робить ґрунтовний екскурс до першоджерел краєзнавчого руху в нашому краї, розповідає про його засновників.

450. *Остапчук А. На ювілей черкаському університетові подарували 100 тисяч гривень* / А. Остапчук // Прес-Центр. – 2011. – 23 лютого (№ 8). – С. 4.

У статті розповідається про святкування 90-річчя Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. На ювілей навчального закладу завітали високопосадовці різних рівнів, приїхав і Голова Верховної Ради України Володимир Литвин. У дарунок від облдержадміністрації та обласної ради університет-ювіляр отримав 100 тис. грн.

451. *Черкасова В. Лялькарниця Ніна Зражевська* / В. Черкасова // Прес-Центр. – 2011. – 30 березня (№ 13). – С. 21.

Стаття розповідає про хобі доцента Черкаського національного університету Ніни Зражевської – творення авторських ляльок. Героїня цього матеріалу розповідає про своє захоплення, зауважуючи, що коли береш авторську ляльку в руки, то відчуваєш, що вона жива. А цього явно не вистачає сучасним серійним лялькам.

452. *Іщук І. Фотофакт* / І. Іщук // Нова доба. – 2011. – 5 травня (№ 36–37). – С. 2.

Фотофакт розповідає про конкурс «СтудМіс Черкащини-2011», який відбувся у ПК «Дружба народів» 30 квітня. Серед 11 конкурсанток із різних навчальних закладів Черкаської області, які

змагалися за звання найкрасивіших, була й студентка Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького Юлія Савко, яка і виборола перемогу. Потому, дівчина взяла участь у фінальному турі «СтудМіс України-2011», який відбувся в Києві 20 травня.

453. Світлани Китовій – 75 // Черкаський край. – 2011. – 25 травня. (№ 39). – С. 20.

У статті розповідається про засновницю музею українського рушника, який діє в Черкаському національному університеті, Світлану Китову. Також Світлана Китова – упорядник видання «Колядки та щедрівки в сучасних записах», автор видання «Полотняний літопис України (семантика орнаменту українського рушника)». Світлана Китова в травні відзначила своє 75-річчя. З цієї нагоди працівники обласної наукової бібліотеки імені Тараса Шевченка у своїх стінах організували зустріч ювілярки з її прихильниками.

454. Фотофакт // Прес-Центр. – 2011. – 25 травня (№ 21). – С. 2.

Фотофакт повідомляє, що групою студентів Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького в рамках «Тижня видавця» було організовано флешмоб. Рівно о 16.00 год. 23 травня на майдані перед драмтеатром у Черкасах почали відбуватися дивні речі: мало чи не всі перехожі раптом зупинилися, розгортали книжки й почали читати вголос... Так тривало три хвилини. Коли вони минули, всі розійшлися, наче нічого не було. За таким сценарієм відбувся флешмоб – задалегідь організована через Інтернет масова акція.

455. Володченко М. Фотофакт / М. Володченко // Нова доба. – 2011. – 26 травня (№ 43). – С. 7.

Фотофакт розповідає про те, що рівно на 3 хвилини кілька десятків перехожих зупинилися на площі перед обласним музично-драматичним театром ім. Т. Шевченка, розгорнули книжки й почали читати вголос. У такий нетрадиційний спосіб учасники флешмобу, який відбувся в Черкасах 23 травня, намагалися привернути увагу громадськості до друкованої книги. Цю задалегідь організовану через Інтернет-акцію студенти Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького провели спеціально до Дня працівників видавництва, поліграфії та книгорозповсюдження.

456. Остапчук А. Директор зоопарку купив «Мауглі» / А. Остапчук // Прес-Центр. – 2011. – 1 червня (№ 22). – С. 4.

Автор розповідає про книжковий аукціон, влаштований студентами і викладачами у Черкасах. Від продажу книжок було зібрано понад 1700 гривень, на які організатор заходу – кафедра видавничої справи, редагування та теорії інформації придбали книги для Чигиринської спеціалізованої загальноосвітньої школи-інтернату. А лотами в Черкаському національному університеті імені Б. Хмельницького виставлялися видання з автографами братів Капранових, співака Олега Скрипки, лідера гурту «ТіК» Віктора Бронюка тощо.

457. Кривопишина К. Черкаси прийняли форум «Україна-Польща» / К. Кривопишина // Черкаський край. – 2011. – 1 червня (№ 41). – С. 7. **Безуглий В.** Щорічний українсько-польський педагогічний форум уперше відбувся в Черкасах / В. Безуглий // Нова доба. – 2011. – 2 червня (№ 45). – С. 3.

Понад сто науковців із двох країн два дні обговорювали сучасні напрямки розвитку педагогіки на IV україно-польському форумі, який проходив на базі Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького. У матеріалі вміщено пряму мову ректора університету, професора А. І. Кузьмінського, який, зокрема, відзначив: «Це не лише вияв довіри, а й визнання науково-освітнього потенціалу нашого навчального закладу. Цей форум – це своєрідний фініш певного періоду роботи науковців-педагогів України й Польщі. Водночас це й початок нової науково-дослідницької діяльності з проблем педагогічної освіти».

458. Учасникам книжкових торгів найбільше сподобалася «Камасутра» // Черкаський край. – 2011. – 1 червня. (№ 41). – С. 3.

Фотофакт повідомляє про благодійний книжковий аукціон, який уперше відбувся на Черкащині. Напередодні Дня працівників видавництва, поліграфії та книгорозповсюдження його провели студенти та викладачі ЧНУ імені Богдана Хмельницького. Аукціон пройшов під гаслом «Почати читати ніколи не пізно». Лотами стали книги, підписані відомими людьми або самими авторами.

459. Новини. Кузьмінський отримав орден // Вечірні Черкаси. – 2011. – 29 червня (№ 26). – С. 2.

Коротка інформація повідомляє про те, що ректор Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького та голова

фракції Партії регіонів у Черкаській обласній раді Анатолій Кузьмінський став повним кавалером ордена «За заслуги». Відповідний указ про його нагородження вказаним орденом 1-го ступеня і з нагоди Дня Конституції підписав Президент України.

460. Кузьмінський А. *Педагогіка має відповідати сучасним викликам – прозвучало на польсько-українському форумі в ЧНУ / А. Кузьмінський // Черкаський край. – 2011. – 15 липня (№ 53). – С. 5.*

Автор статті ґрунтовно й детально розповідає про роботу IV українсько-польського форуму «Розвиток педагогічних наук в Україні і Польщі на початку XXI століття», який відбувся у Черкаському національному університеті ім. Б. Хмельницького 23–25 травня 2011 року. Українсько-польський форум – це спільний проект Національної академії педагогічних наук України та Комітету педагогічних наук Польської академії наук, який започатковано ще в 2005 році. У ході пленарних і секційних засідань форуму обговорювалися різноаспектні підходи до модернізації освітніх систем, моделі і технології інноваційного розвитку освіти, розвиток педагогіки у Польщі й Україні. У матеріалі підкреслюється, що проведення цього поважного наукового заходу саме в ЧНУ ім. Б. Хмельницького – «визнання науково-освітнього потенціалу класичного вищого навчального закладу з дев'яносторічною історією і традиціями». Наводяться також фрагменти захоплених писемних відгуків про роботу форуму від його високодостойних учасників: Президента НАПН України академіка В. Кременя, депутата Європарламенту П. Ковалья та директора інституту педагогіки Вищої школи гуманістично-економічної освіти у Влоцлавеку В. Вятковського (Польща).

461. Черкащанин – призер чемпіонату Європи // Молодь Черкащини. – 2011. – 20 липня. – С. 3.

Редакційний матеріал інформує читача про те, що у складі збірної України з футболу серед спортсменів з вадами слуху виступив і черкащанин Віктор Пустовіт (студент III курсу ННІ фізичної культури, спорту і здоров'я ЧНУ, вихованець тренера О. Бойка.) У груповому турнірі українці по черзі обіграли суперників із Франції, Італії та Туреччини, у чвертьфіналі – Бельгії (5:1), у напівфіналі – Англії (3:1). На жаль, у фіналі вони поступилися росіянам (0:3) і вдоволюлися срібними медалями чемпіонату Європи. Відтак усі гравці української збірної, в тому числі й наш земляк, здобули право на присвоєння їм звань майстра спорту міжнародного класу.

462. Степанов М. *Скіфське золото потрапило на Корсуниці до рук археологів / М. Степанов // Прес-центр. – 2011. – 17 серпня (№ 33). – С. 3; Серпень К.* *На Черкащині студенти знайшли скіфське золото / К. Серпень // Молодь Черкащини. – 2011. – 18 серпня. – С. 3; Васильченко В.* *Золото скіфів / В. Васильченко // Вечірні Черкаси. – 2011. – 31 серпня (№ 35). – С. 23.*

У статтях розповідається про знахідки скіфського золота археологічною експедицією студентів Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького на чолі з відомим археологом, старшим викладачем Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького М. П. Сиволапом. Подається й коментар із цього приводу директора інституту історії і філософії цього ВНЗ професора В. М. Мельниченка. Він підкреслив, що «саме ЧНУ спільно з Інститутом археології НАН України та за участю фахівців Черкаського обласного краєзнавчого музею провів цього літа надзвичайно вдалі розкопки скіфського кургану поблизу села Нетеребки». Археологи з гордістю кажуть, що ними тут знайдено золотих раритетів, «навіть якщо не зважати на історико-художню цінність, більш ніж на 150 тисяч гривень».

463. Серпень К. *Чабан та Гаман: із управліниць у професори / К. Серпень // Молодь Черкащини. – 2011. – 18 серпня. – С. 2.*

«Ще тривалий час гуманітарна галузь Черкащини соціюватиметься з її незмінним очільником – Анатолієм Чабаном», – підкреслює на початку свого матеріалу кореспондент. Нині ж він навчає молодих істориків у рідному для нього ННІ історії і філософії ЧНУ ім. Б. Хмельницького. Доктор історичних наук обіймає штатну посаду професора кафедри архівознавства, новітньої історії і спеціальних історичних дисциплін, за його ініціативою та безпосередньою участю для студентів запроваджено спецкурси з краєзнавства та історії рідного краю, розроблено відповідні навчально-методичні матеріали. Щойно вийшов його ґрунтовний посібник, присвячений історії Середньої Наддніпрянщини.

464. Безуглий В. *Знайшли золото скіфів / В. Безуглий // Нова Доба. – 2011. – 16 серпня (№ 66). – С. 1–2; Котов А.* *Безцінна знахідка. Уперше за часи незалежності України археологи розкопали надзвичайно цінні золоті прикраси скіфської доби / А. Котов // Черкаський край. – 2011. – 19 серпня (№ . – С. 2.*

Кореспонденції присвячено підсумкам археологічної експедиції, яка проходила в липні поблизу села Нетеребки Корсунь-Шевчен-

ківського району. Її очолював знаний археолог, старший викладач Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького М. Сиволап. Разом із черкаськими археологами поховання скіфського вождя досліджували й студенти навчально-наукового інституту історії і філософії ЧНУ. Михайло Павлович розповів, що 29 липня в потайній схованці неподалік фрагментарно вцілілого скелету жінки (чи підлітка) було виявлено перший виріб із жовтого металу: розпрямлену гривну – нашійну прикрасу на зразок браслета, а 2 серпня були виявлені й золоті крилаті грифони – героїчні прахозвірі, міфічні охоронці поховання та його скарбів.

465. Голиш Г. *Черкаська сага від земляка-петербуржця* / Г. Голиш // Прес-центр. – 2011. – 31 серпня (№ 35). – С. 25.

У розлогій статті розповідається про Санкт-Петербурзького письменника, уродженця м. Черкаси Анатолія Нікітенка. Він став автором унікальної епічної серії, об'єднаної рубрикою «Черкаська сага». У науковій бібліотеці Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького відбулася зустріч з відомим майстром слова. Митець розповів про історію написання своїх романів і повістей, поділився творчими планами.

466. Смілянський А. *Новий краєзнавчий журнал. Для шанувальників історії Черкащини* / А. Смілянський // Черкаський край. – 2011. – 14 вересня (3 70). – С. 4.

У матеріалі йде мова про презентацію чергового випуску краєзнавчого альманаху «Краєзнавство Черкащини», присвяченого 20-річчю незалежності України. «Це науково-популярне видання обласної організації Національної спілки краєзнавців України, – зазначив директор навчально-наукового інституту історії і філософії ЧНУ імені Богдана Хмельницького, голова обласної організації спілки Василь Мельниченко. – Я б назвав його народним часописом, він доступний для багатьох різних авторів: починаючи від дев'ятикласниці Дарини Нагаєвської, й до знаних фахівців, зокрема, ректора Уманського педагогічного університету». За його словами цей збірник цього року вперше включили до державної програми книговидавництва.

467. Малінін М. *Загиблих немає, поранених теж!* / М. Малінін // Вечірні Черкаси. – 2011. – 19 жовтня (№ 42). – С. 6.

Стаття повідомляє про проведення антитерористичних навчань, які проводилися співробітниками МНС на базі Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького. Маневри прово-

дилися в умовах, які були максимально наближені до реальних. За словами проректора із соціально-економічного розвитку ЧНУ В. Д. Артюх «усе пройшло гладко».

468. Зіменков Ю. *Бронзова призерка Кубка Європи* / Ю. Зіменков // Молодь Черкащини. – 2011. – 8 листопада. – С. 4.

В інформаційній замітці повідомляється про те, що студентка II курсу ННІ фізкультури, спорту і здоров'я ЧНУ ім. Б. Хмельницького Д. Федченко посіла 3-тє місце серед юніорів на змаганнях Кубка Європи з триатлону, що відбувся в Туреччині. Цього успіху спортсменка домоглася під керівництвом свого тренера К. Федорова. Дарина також взяла участь у XIX міжнародному марафоні з плавання на дистанції 5 км.

469. Вікторов Ю. *Черкащани зібрали нагороди з кікбоксингу* / Ю. Вікторов, В. Матвієнко // Нова Доба. – 2011. – 17 листопада (№ 93). – С. 5.

У замітці розповідається про підсумки змагань на Кубок України з кікбоксингу, який за участю понад 300 спортсменів проходив у м. Хмельницькому. На цьому турнірі срібні нагороди завоювали студенти ЧНУ ім. Б. Хмельницького Катерина Відавська та Іван Каченко. Останній візьме участь у чемпіонаті світу, що відбудеться в Ірландії.

470. Коваль І. *Срібло замість золота, або неймовірні пригоди черкаських студентів* / І. Коваль // Черкаський край. – 2011. – 18 листопада (№ 89). – С. 6.

Кореспонденцію присвячено справді екстремальному перебігу Всеукраїнського молодіжного фестивалю «Фабрика майбутнього», який відбувся в Криму (с. Орлівка Севастопольського району). Його учасницею серед інших стала й студентка Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького Тетяна Демерлій. Черкаські студенти попри негаразди, пов'язані з неналежним рівнем організації заходу, посіли почесне друге місце.

471. Голиш Г. *У Черкасах оприлюднено цінне документальне свідчення голодомору* / Г. Голиш // Прес-центр. – 2011. – 30 листопада (№ 48). – С. 4

Із цього інформаційного матеріалу читач дізнається про те, що під час проведення в науковій бібліотеці ЧНУ студентського круг-

лого столу з нагоди Дня пам'яті жертв Голодомору та політичних репресій було оприлюднено цінний документ, датований сумнопам'ятним 1933 роком. Зі змістом документального джерела (листа), що зберігалося в родинному архіві, ознайомила його власниця, провідний бібліотекар університетської книгозбірні Л. Н. Сидоренко.

472. Безуглий В. *Дорогая тая хатка, де родила мене матка! Усе про українську хату знають автори майбутньої книжки про народне житло Володимир Ракшанов та Віталій Масненко / В. Безуглий // Нова Доба. – 2011. – 20 грудня (№ 102). – С. 3, 11.*

Науково-популярне етнографічне видання про українську хату, як самобутнє явище в історії архітектури в естетичному й побутовому аспектах, готують до друку його автори – черкаський письменник Володимир Ракшанов та доктор історичних наук, професор Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького Віталій Масненко. Цю книгу було висунуто на здобуття обласної краєзнавчої премії ім. Михайла Максимовича у 2012 році. Таке рішення було ухвалено на загальних зборах Черкаської обласної організації Національної спілки письменників України.

473. Степанов М. *Історики продемонстрували свої краєзнавчі здобутки / М. Степанов // Прес-центр. – 2011. – 28 грудня (№ 52). – С. 4.*

«Цілу низку краєзнавчих видань представили 22 грудня науковці з кафедри історії та етнології України Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького», – говориться в матеріалі. Завідувач кафедри професор В. Масненко, директор Навчально-наукового інституту історії і філософії професор В. Мельниченко, історики, представники ректорату, видавці розповіли про найсучасніші здобутки науковців Черкащини – монографії Юрія Михайлюка «Південна Київщина XIV–XVI століть» та Оксани Драч «Вища жіноча освіта в Російській імперії в другій половині XIX – на початку XX ст.», колективну монографію «Історична наука, історична пам'ять та національна свідомість модерної доби України, Білорусії та Польщі», біобібліографічний покажчик до ювілею професора М. Шамрая, матеріали наукових конференцій та читань, туристичний путівник «Черкащина: від краю до краю» та ін.

474. Голиш Г. *Головного садівничого України вшанували читаннями / Г. Голиш // Прес-центр. – 2012. – 4 січня (№ 1). – С. 2.*

Історико-краєзнавчі читання з нагоди 120-річчя видатного українського селекціонера Володимира Симиренка відбулися в науковій бібліотеці Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького. У кореспонденції розповідається про відомого достойника та про перебіг ювілейного заходу. Учасники заходу прослухали цікаві повідомлення та переглянули документальну стрічку про родину Симиренків.

[На фото серед інших – голова обласної організації НСКУ В. М. Мельниченко].

475. Якість харчової продукції залежить не від того, звідки вона привезена, а від того, з чого вона виготовлена // Нова доба. – 2012. – 2 лютого (№ 11). – С. 10.

Подано коротке інтерв'ю з доцентом ЧНУ ім. Б. Хмельницького Т. Мельник*, яка вже не один рік досліджує якість продуктів харчування на споживчому ринку Черкас. Науковець зазначила, що найголовнішим показником безпечності й корисності харчів є інгредієнти, з яких вони виготовлені. «Варто дивитися на склад продукту й термін його реалізації. Чим більше в складі консервантів чим довше може зберігатися продукт..., тим менш він натуральний», – підкреслила Т. Мельник.

476. Білоус Н. *Черкащина відзначила 75-річчя Олександра Захаренка / Н. Білоус // Нова доба. – 2012. – 7 лютого (№ 12). – С. 3.*

У матеріалі розповідається про відзначення 75-річчя від дня народження знаменитого педагога-новатора сучасності Олександра Захаренка в Черкаському національному університеті ім. Б. Хмельницького. У конференц-залі цього ВНЗ на ювілейні десяти міжнародні Захаренківські читання 2 лютого зібралися науковці, викладачі, вчителі, щоб вшанувати пам'ять великого освітянина, науково обґрунтувати й проаналізувати його внесок у педагогіку, визначити шляхи пропаганди його ідей. Організатори заходу також облаштували тематичну виставку, матеріали якої додатково розкрили грані учительського таланту творця школи майбутнього.

477. Голиш Г. *Науковці обговорили, як зупинити духовний Чорнобиль / Г. Голиш // Нова доба. – 2012. – 28 лютого (№ 18). – С. 3;*

* Т. О. Мельник – кандидат біологічних наук, доцент кафедри біології та біохімії ЧНУ ім. Б. Хмельницького.

Голиш Г. *У Черкасах міркували, як пов'язати родовід і суспільні цінності* / Г. Голиш // Прес-центр. – 2012. – 22 лютого (№ 8). – С. 4.

Автор статті розповідає про підсумки круглого столу «До глибин родоводу», що відбувся в конференц-залі Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького. Ініціаторами його проведення разом із провідним ВНЗ нашого краю стала обласна письменницька організація за підтримки головного управління освіти та науки ОДА й Національної спілки краєзнавців України. У роботі конференції серед інших брали участь ректор, професор Анатолій Кузьмінський, доцент університету і письменниця Валентина Коваленко, літературознавець, професор Володимир Поліщук, очільник черкаських краєзнавців професор Василь Мельниченко, доцент ЧНУ Наталія Герасимова, а також автор цього матеріалу. До зацікавленої розмови долучився й Герой України, директор агрофірми «Маяк» (с. Піщане Золотоніського району) Микола Васильченко. Родзинкою вказаного науково-творчого форуму стала участь у ньому нашого земляка – ректора Харківського національного університету внутрішніх справ, професора, генерал-полковника і народного депутата кількох скликань Олександра Бандурки та московського гостя – члена-кореспонента російського генеалогічного товариства Бориса Ваки. За результатами роботи круглого столу були ухвалені відповідні рекомендації владним структурам, навчальним закладам та творчим об'єднанням.

478. Стасів Т. *Наукові форуми зібрали краєзнавців України й Росії* / Т. Стасів // Черкаський край. – 2012. – 14 березня. (№ 20). – С. 16.

У Черкаському національному університеті ім. Б. Хмельницького відбулася зустріч члена правління Національної спілки краєзнавців України, директора Українського інституту національної пам'яті, доктора історичних наук, професора, члена-кореспондента НАН України Валерія Солдатенка з краєзнавчим активом області. Під час зустрічі В. Солдатенко розповів про основні напрямки роботи очолюваного ним інституту та вручив членські квитки НСКУ учениці 10-го класу Золотоніської школи № 2 Дарині Нагаєвській та професору ЧНУ Сергію Корновенку. Цього ж дня в стінах Черкаського університету відбулася Всеукраїнська науково-практична конференція «Новітні тенденції вивчення актуальних проблем революційної доби (1917–1921 рр.)». Науковий форум був присвячений 95-річчю Черкас, Дніпропетровська, Кам'янця-Подільського, Ніжина та ін.

479. Трубієнко Е. *Студенти та викладачі змагалися в «Що? Де? Коли?»* / Е. Трубієнко // Черкаський край. – 2012. – 16 березня. (№ 21). – С. 8.

У матеріалі розповідається про проведення інтелектуальної гри «Що? Де? Коли?», в якій брали участь інтелектуали восьми навчально-наукових інститутів та двох факультетів Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. У команді було по шість учасників: п'ять студентів та викладач або чотири студента та два викладача. Переможцем стала команда ННІ економіки і права. За словами проректора з науково-педагогічної та виховної роботи ЧНУ В. І. Бойко, проведення таких конкурсів сприяє інтелектуальному розвитку молодих людей.

480. Новини // Черкаський край. – 2012. – 16 березня. (№ 21). – С. 7.

У дописі йдеться про те, що протягом минулого року відбулися три навчальні сесії тренерів-викладачів аматорських та дитячо-юнацьких футбольних команд Черкащини за програмою «С» – диплому ФФУ. Тренери сіли за парти. З ними проводили теоретичні заняття і практичну підготовку викладачі Черкаського національного університету, зокрема доктор біологічних наук, професор В. С. Лизогуб (він же керівник курсу), голова Федерації футболу області В. Г. Фоцій та ін.

[На фото О. Ганіна – Серед інших професор В. С. Лизогуб].

481. Марченко С. *У Черкасах обрали найгарнішу* / С. Марченко // Прес-центр. – 2012. – 21 березня (№ 12). – С. 21.

Автор кореспонденції повідомляє про те, що 21-річна Анастасія Помаз представлятиме Черкаси на національному конкурсі «Міс України». Саме ця брюнетка, котра опанує економічну спеціальність у Черкаському національному університеті ім. Б. Хмельницького, зуміла завдяки своїм природним даним обійти 18 суперниць.

[На фото О. Толчинського – учасниці конкурсу].

482. Голиш Г. *У Черкаському національному університеті обговорили проблеми шкільного туризму* / Г. Голиш // Нова доба. – 2012. – 22 березня (№ 25). – С. 3; **Нікітін В.** *Черкащину презентуватимуть школярам* / Нікітін В. // Черкаський край. – 2012. – 30 березня (№ 25). – С. 3.

Актуальні проблеми навчального шкільного туризму всебічно обговорили учасники науково-практичного семінару, що відбувся в

Черкаському національному університеті ім. Б. Хмельницького. Ініціатором його проведення стала кафедра туризму і готельно-ресторанної справи ЧНУ за підтримки відповідних структур Черкаської облдержадміністрації і міської ради, обласного Інституту післядипломної освіти педагогічних працівників, обласного центру туризму, краєзнавства і екскурсій учнівської молоді, наукової бібліотеки університету та ін. Учасників семінару – науковців, студентів, учителів, працівників туристичної галузі – вітали вступним словом відразу три Юрії: проректор з науково-педагогічної роботи ЧНУ Ю. Андріяко, директор навчально-наукового інституту економіки і права Ю. Кононенко та перший заступник начальника управління освіти і науки Ю. Король. З фаховими доповідями виступили завідувачка кафедри туризму і готельно-ресторанної справи доцент Марина Дроботова, доценти Тетяна Міщенко, Валерія Новікова, Надія Сисоєнко та ін. Учасники семінару з цікавістю оглянули книжкову виставку, підготовлену працівниками університетської бібліотеки. Підбиваючи підсумки заходу, його співorganizаторка й ведуча, доцент університету Олена Костюкова* підкреслила: «Сподіваємося, що наш семінар привернув увагу влади і громадськості до питань відновлення значною мірою розгублених традицій шкільного туризму Шевченковому краї. Адже туризм – це шлях до майбутнє». [На фото – учасники науково-практичного семінару].

483. Коваль І. *Дівчата забивали цвяхи, а чоловіки взували туфлі на підборах...* / І. Коваль // Черкаський край. – 2012. – 27 квітня (№ 33). – С. 8.

Сорок дівчат і четверо хлопців, майбутніх соціальних працівників, намагалися зрозуміти особливості існування протилежної статі. Дійство, покликане допомагати юнакам та дівчатам зруйнувати міфи одне про одного, відбулося 24 квітня у парку «Ювілейний». Підготували змагання Черкаський обласний молодіжний ресурсний центр та Центр гендерної освіти Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького. Враженнями від акції поділилася координаторка центру гендерної освіти ЧНУ, викладачка Наталія Байдюк. [На фото – Учасники акції].

484. *Хто має диплом Черкаського національного – є сильним фахівцем* // Вечірні Черкаси. – 2012. – 6 червня (№ 23). – С. 18.

* О. М. Костюкова – кандидатка історичних наук, доцентка кафедри туризму і готельно-ресторанної справи ЧНУ.

Газетна шпальта присвячена повсякденню провідного ВНЗ Черкаського краю – ЧНУ ім. Б. Хмельницького. У поданій історичній довідці про цей поважний заклад, розповідається про кращих студентів та іменитих випускників ЧНУ. Наприклад, випускник факультету фізвиховання Володимир Іваненко став заслуженим майстром спорту України, народним депутатом. Для Юлії Галушко навчання в ЧНУ стало першим кроком до престижної роботи на «Першому національному каналі». А випускниці факультету іноземних мов Надії Ананьєвій присвоєно почесне звання «Заслужений учитель України». «Які здобутки університет має сьогодні?», «Чи визнають наш університет на міжнародному рівні?» і «Які переваги мають студенти нашого університету перед студентами інших ВНЗ?» – на ці поставлені редакцією газети питання чіткі й вичерпні відповіді дав ректор університету професор А. І. Кузьмінський. У підсумку зроблено висновок про те, що «ЧНУ ім. Б. Хмельницького постійно дбає про створення комфортних умов для самореалізації студентів, допомагає раціонально використати можливості, які в них є для пошуку себе, для отримання гідної роботи й подальших кар'єрних досягнень».

485. Килимник Ю. *Університети області ввійшли до рейтингу «Топ-200 Україна»* / Ю. Килимник // Прес-центр. – 2012. – 6 червня (№ 23). – С. 3.

У дописі повідомляється, що ВНЗ Черкащини загалом зберегли свої місця в другій сотні рейтингу «Топ-200 Україна», який щороку складають кафедра ЮНЕСКО «Вища технічна освіта, прикладний стемний аналіз та інформатика» та Міжнародна експертна група (IREG). Так, Черкаський національний університет ім. Б. Хмельницького посів 128-ме місце (торік – 129-те). Це найвище місце серед закладів вищої освіти Шевченкового краю.

486. Соболь С. *Коментар фахівця* / С. соболь // Нова доба. – 2012. – 12 червня (№ 48). – С. 5.

Подано коментар ректора Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького, депутата обласної ради Анатолія Кузьмінського з приводу проблем сільської освіти. Відомий освітянин зазначив, що попри усталений стереотип, є і в сільських школах сильні учні, а в міських – слабкі. Відчутної різниці між підготовкою наших майбутніх абітурієнтів немає. На його погляд, найбільш це залежить від педагогічного колективу школи й від самих учнів.

Звісно, в міських школах створено кращі умови для здобування ґрунтовніших і якісніших знань, але це не є визначальним фактором.

487. Щербина М. *Свято запам'ятається надовго* / М. Щербина // Нова доба. – 2012. – 12 червня (№ 48). – С. 3.

Стаття розповідає про міжнародне мистецьке свято «Садок вишневий коло хати...», яке відбулося наприкінці травня в Городищі. Серед почесних гостей цього свята були й представники Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького, зокрема професор Володимир Поліщук і доцент Валентина Шляхова. За вагомих внесок у розвиток духовності рідного краю професору В. Поліщuku було вручено спеціальну грамоту «За любов до Городищини».

488. Топ-новина // Вечірні Черкаси. – 2012. – 20 червня (№ 25). – С. 6.

Цього року обласна влада обіцяє відновити згорілий корпус ЧНУ імені Богдана Хмельницького. Уже є домовленість із Міністерством фінансів, яке виділить із цієї метою 6 мільйонів гривень, а губернатор області вже зустрічався із підрядниками.

489. Кузьмінський А. *Я гордий за свою державу* / А. Кузьмінський // Черкаський край. – 2012. – 27 червня (№ 50). – С. 2; **Іваненко М.** *Уперше за всю історію існування ООН там було представлено окремий регіон України – Черкащину* / М. Іваненко // Вечірні Черкаси. – 2012. – 27 червня (№ 26). – С. 7.

Ректор Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького Анатолій Кузьмінський у складі офіційної делегації Черкаської області відвідав Нью-Йорк і презентував свій навчальний заклад американцям. Він підкреслив, що зустрічі в сенаті і асамблеї штату Нью-Йорк відзначилися щирістю й теплотою з боку депутатів. Але все-таки найбільш хвилюючою подією стала презентація Черкащини в Організації Об'єднаних Націй. Відповідальним моментом також була презентація Черкаського національного університету в Українському інституті Америки.

490. Касярум К. *Педагогічна Варшавська мелодія – XXI перші скрипки українсько-польського дуету* / К. Касярум, Л. Киба // Нова доба. – 2012. – 5 липня (№ 53–54). – С. 21.

У об'ємній статті акцентовано увагу на тому, що травень 2012 року був багатим на важливі події у житті науковців-освітян України

та Польщі. Безпосереднім учасником заходів, що проводились у Варшаві й були присвячені міжнародній науковій співпраці, став Черкаський національний університет ім. Б. Хмельницького. До складу української делегації, очолюваної президентом Національної академії педагогічних наук України В. Кременем, увійшли ректор університету, професор, член-кореспондент НАНП А. Кузьмінський, завідувач кафедри соціальної педагогіки, дошкільної та початкової освіти професор О. Біда та група студентів університету.

Ця подія має тривалу передісторію співпраці ЧНУ ім. Б. Хмельницького з науковими та освітніми закладами Польщі. Зокрема, був започаткований міжнародний проєкт «Науковий дебют 2011 – сталий розвиток», анонс якого відбувся в Черкаському національному університеті під час Українсько-Польського педагогічного форуму. У межах проєкту група молодих українських учених стажувалися в Польському Бюро Голови Європарламенту. Наш університет представляли О. Кучай та К. Касярум. Координатором-пілотом стажування української групи науковців Європарламент призначив випускника навчально-наукового інституту іноземних мов ЧНУ ім. Б. Хмельницького, а нині аспірантку інституту польської філології Університету Марії Кюрі-Скłodовської в Любліні О. Братчук. У проєкті взяли участь 22 студенти ЧНУ. Його переможцями стали І. Стагійчук, А. Лесич, О. Міняйло, Д. Надолінський, Я. Нікогда, Ю. Скорик, О. Тютенко.

У Варшаві оголошено старт наступного проєкту «Науковий дебют 2012 – сталий розвиток», а його координатором, як і досі, буде ЧНУ ім. Б. Хмельницького.

[На фото у складі української делегації ректор ЧНУ, професор, член-кореспондент НАНП Анатолій Кузьмінський].

491. Гребінь І. *Лише чверть випускників педагогічних ВНЗ готові пов'язати своє майбутнє зі школою* / І. Гребінь // Нова доба. – 2012. – 12 липня (№ 56). – С. 5.

Про це свідчать результати анкетування студентів тринадцяти ВНЗ України, яке було проведено фахівцями навчально-наукового інституту фізики, математики і комп'ютерно-інформаційних систем ЧНУ ім. Б. Хмельницького. Щороку охочих навчати школярів стає дедалі менше. На думку, доцента алгебри та математичного аналізу ЧНУ ім. Б. Хмельницького Ірини Акуленко, докторанта та цього-річної ювілярки, від такої ситуації першими постраждали сільські

школи. І викладачі вищих навчальних закладів повинні докласти максимум зусиль для підвищення престижу вчительської професії. Стаття розповідає про те, як Ірина Анатоліївна спонукає студентів до вчительської професії, підтримує своїх колишніх випускників на непростій учительській ниві.

Важко уявити життєвий шлях людини без підтримки близьких людей. Підняти опущені руки, додати бажання покинути все крок до перемоги допомагають Ірині Акуленко її мама, заслужений працівник освіти України, кандидат фізико-математичних наук, доцент кафедри алгебри і математичного аналізу Людмила Макарівна Кляцька та науковий керівник роботи ЧНУ ім. Б. Хмельницького Ніна Анатоліївна Тарасенкова.

[На фото – 1. Ірина Акуленко. 2. Ірина Акуленко з випускниками].

492. Онищенко І. *На математиків і фізиків такий попит, що держава цього року готова безплатно вчити рекордну кількість таких фахівців* / І. Онищенко // Нова доба. – 2012. – 17 липня (№ 57). – С. 12.

За словами директора навчально-наукового інституту фізики, математики та комп'ютерно-інформаційних систем Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького, Юрія Ляшенка освітня підготовка в галузі фізики, математики та інформатики робить наших випускників конкурентноздатними на ринку праці. Цього року інститут, науково-педагогічний склад якого уже більше 90 років готує фахівців галузі точних наук, отримав держзамовлення на спеціальності «Фізика» та «Математика» аж по 40 місць, «Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології» – 20 місць, – розповіла відповідальний секретар приймальної комісії навчально-наукового інституту фізики, математики та комп'ютерно-інформаційних систем Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького, доцент Світлана Ричка. Раніше такого зацікавлення державою фізико-математичних та інженерно-технологічних спеціальностей не було, нині ситуація змінилася на краще. Також Юрій Олексійович розповідає, що студенти задоволені умовами навчання, комфортабельними гуртожитками та стипендією, яка сягає 850 грн., можливістю оздоровитися у санаторії «Едем».

[На фото – Юрій Ляшенко].

493. *«Державна служба» – це елітна, кар'єрна спеціальність* // Нова доба. – 2012. – 17 липня (№ 57). – С. 12.

Розбудова громадянського суспільства є актуальною проблемою сучасного політикуму. На думку багатьох науковців, вирішення цього питання передбачає фахову підготовку спеціалістів, які зможуть ефективно здійснювати управління державою. Про потребу в спеціальності «державна служба», перспективи магістерської освіти та практичну користь від здобутих знань у Черкаському національному університеті ім. Б. Хмельницького кореспонденти спілкувалися з Миколою Іщенком, професором, координатором державної служби кафедри державного управління і соціально-політичних наук ННІ економіки і права ЧНУ. Він назвав державну службу «спеціальністю номер один у країні, яка обирає демократичний шлях розвитку» і підкреслив, що магістратура забезпечує кар'єрні злети талановитим особистостям. Сказане професор М. Іщенко проілюстрував кількома конкретними прикладами.

494. Білоус Н. *Уперше в історії Черкащини за олімпійське золото змагатимуться аж восьмеро спортсменів* / Н. Білоус // Нова доба. – 2012. – 24 липня (3 59). – С. 7.

У статті повідомляється про те, що серед 8 спортсменів, які представлятимуть Черкащину на XXX Літніх олімпійських іграх у Лондоні, є й випускник ННІ фізичної культури, спорту та здоров'я Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького Олександр Дріга. Він, багаторазовий чемпіон і рекордсмен України з бігу (інваспорт), на Параолімпійських іграх 2004 року в Греції виборов 2 золоті, срібну та 2 бронзові нагороди. Нещодавно не знав собі рівних на чемпіонаті Європи (Нідерланди) з бігу на 800 і 1500 м. За видатні спортивні досягнення відзначений орденом «За мужність» 2-го ст.

495. Щепак Є. *Юні черкащани таки читають* / Є. Щепак // Вечірні Черкаси. – 2012. – 25 липня (№ 30). – С. 5.

У статті розповідається про конкурс найкращого маленького оратора, який відбувся 19 липня на площі ТРЦ «Хрещатик-сіті». Участь у ньому взяли 35 дошкільнят, що змагалися в умінні декламувати вірші на пам'ять. Захід організували своїми силами викладачі та студенти Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького. За словами організатора свята та засновника ГО «Книжковий маестро», викладача ЧНУ Людмили Фіть, у Черкасах виявилось багато активних батьків. Пані Людмила підкреслила, що основна мета заходу – привернути увагу батьків до читацької куль-

тури їхніх дітей. За прочитання віршів дошкільнята отримували дипломи та подарунки.

496. *У цих людей на обличчі написано все їхнє життя* // Черкаський край. – 2012. – 1 серпня (№ 59). – С. 19.

Випускник Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького, молодий художник Костянтин Мелак пояснює, що його професійний інтерес до людей старшого покоління викликаний тим, що у цих людей на обличчі написано все їхнє життя. Це було відображено в підбірці його полотен, які були представлені на виставці юних художників в обласному художньому музеї. На ній, разом із Костянтином, виставили власні роботи Ірина Чернявська та Володимир Сінусік. «Усі троє починають свій шлях у мистецтві, – відзначається в матеріалі, – ... Коли вступали навчатись у ЧНУ, нелегкий вибір зробили правильно».

497. Безуглий В. *Відчуї себе справжнім трипільцем...* / В. Безуглий // Нова доба. – 2012. – 7 серпня (№ 63). – С. 4.

У статті повідомляється про те, що наприкінці липня в Легезиному, що на Тальнівщині, в черговий раз (уг'яте) відбулася традиційна трипільська толока. З усіх куточків України з'їхалися в це село волонтери, щоб на собі відчути, як-то бути зодчим трипільцем. Цю подію коментували голова обласної організації національної спілки краєзнавців України, директор ННІ історії і філософії ЧНУ ім. Б. Хмельницького Василь Мельниченко та директор археологічного музею, керівник археологічної лабораторії цього ВНЗ Михайло Сиволап. Зокрема, професор В. Мельниченко нагадав про те, що торік студенти-історики розкопали скіфський курган і виявили справді унікальні знахідки: золоту шийну гривну і налобну діадему із зображенням грифона.

498. Фотофакт // Черкаський край. – 2012. – 5 вересня (№ 68). – С. 5.

У коментарі до фото Олега Ганіна повідомляється про те, що на оновленій площі перед Національним університетом ім. Б. Хмельницького у День знань на урочисту лінійку вишикувалися студенти всіх восьми інститутів і двох факультетів, які входять до складу університету. Першокурсники – а цього літа прийнято до лав університету 1240 юнаків і дівчат – виголосили слова клятви. З привітанням до присутніх звернувся ректор університету Анатолій Кузьмінський.

[На фото О. Ганіна – святкова лінійка на площі перед університетом ім. Б. Хмельницького].

499. Голиш Г. *Як черкащани плавали морем слідами майже земляка Паустовського* / Г. Голиш // Прес-центр. – 2012. – 5 вересня (№ 36). – С. 23.

У кореспонденції акцентовано увагу на тому, що в біографії відомого майстра лірико-романтичної прози Константина Паустовського є й доволі рельєфні черкасько-смільянські сторінки. Тому його ім'я знане й шановане на Черкащині. Упродовж понад двох десятиліть при науковій бібліотеці Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького діє клуб Костянтина Паустовського, який об'єднує науковців і студентів, його фундатором та незмінним керівником стала доцент І. Тарасинська. Нещодавно у клубі відбулася знакова подія: участь у міжнародній конференції, присвяченій 120-річчю письменника та 90-річчю його перших відвідин м. Батумі. Це велелюдне наукове зібрання та участю науковців, музейників, журналістів, педагогів з міст Москви, Брянська, Одеси, Черкас, Сміли розпочалося в Одесі і продовжилося на борту теплохода-гіганта «Грейфсвальд», який прямував до Батумі. У складі черкаської делегації – І. Тарасинська, директор ННІ іноземних мов ЧНУ доцент Л. Швидка, професор кафедри української літератури Л. Ромащенко, директор наукової бібліотеки ЧНУ доцент Г. Голиш, магістрант-психолог А. Постил та ін.

[На фото Г. Голиша – учасники конференції на теплоході «Грейфсвальд»].

500. Гребінь І. *Кількість хворих студентів перевищує кількість здорових* / І. Гребінь // Нова доба. – 2012. – 11 вересня (№ 73). – С. 4.

«Неабияке занепокоєння викликає стан здоров'я сучасної молоді в ректора Черкаського національного університету Анатолія Кузьмінського. Хворих дітей в університеті більше, ніж здорових. Сумна статистика повідомляє, що в навчальному закладі навчається 51 % хворих і лише 49 % здорових дітей», – підкреслює автор матеріалу. Тому колектив університету намагається сприяти збереженню здоров'я та фізичному розвитку студентів. Для цього на базі навчального закладу функціонують 11 спортивних і тренажерних залів, 7 майданчиків, стадіон, спортивний клуб. А для того, щоб студенти могли підлікуватися, не відриваючись від навчального процесу, створено санаторій-профілакторій «Едем», який розрахований на одночасне перебування в ньому 50 студентів.

501. Голиш Г. *Черкаський педінститут на шпальтах «Черкаської правди»: літопис у мажорній тональності* / Г. Голиш // Прес-центр. – 2012. – 12 вересня (№ 38) – С. 25; **Шквар Г.** *Черкаський педагогічний університет на шпальтах газети «Черкаська правда»* / Г. Шквар // Черкаський край. – 2012. – 28 листопада (№ 92). – С. 16.

Матеріали повідомляють про вихід нової книги – «Черкаський педагогічний інститут на шпальтах газети «Черкаська правда», в якій зібрано короткий виклад усіх понад 260 статей і заміток газети, присвячених діяльності цього провідного в Черкаському краї вишу.

502. Пустовгар М. *Продовжувачі педагогічних династій пишуть у «прес-центр»* / М. Пустовгар // Прес-центр. – 2012. – 10 жовтня (№ 41). – С. 4.

Допис розповідає про дві вчительські династії Шепелів та Голишів. Один з представників династії Григорій Голиш – директор наукової бібліотеки та доцент кафедри архівознавства, новітньої історії та спеціальних історичних дисциплін Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького є активним дописувачем до газети «Прес-центр».

[На фото – Г. Голиш].

503. Голиш Г. *У Черкаському національному радилися очільники краєзнавства України* / Г. Голиш // Прес-центр. – 2012. – 10 жовтня (№ 41). – С. 25.

Автор розповідає про розширене засідання Президії правління Національної спілки краєзнавців України, яке відбулося у жовтні минулого року в Черкаському національному університеті імені Богдана Хмельницького. Вибір саме Черкас для проведення зібрання пов'язаний з визнанням успіхів обласної краєзнавчої організації. За словами її голови, директора навчально-наукового інституту історії та філософії ЧНУ ім. Б. Хмельницького професора Василя Мельниченка, серед подвижників краєзнавчого руху чільне місце займають і науковці ЧНУ.

504. Гавришкевич В. *Методи педагога Сковороди актуальні й тепер – це підтвердила Всеукраїнська конференція в Ковраї* / В. Гавришкевич // Черкаський край. – 2012. – 24 жовтня (№ 82). – С. 3.

У статті йдеться про підсумки Всеукраїнської науково-теоретичної конференції на тему «Феномен Григорія Сковороди в контексті сучасних соціокультурних та освітніх процесів», яка присвячена до

290-ї річниці з дня народження цього видатного українського мислителя, поета і педагога. Цей велелюдний науково-просвітницький захід відбувся 18 жовтня у с. Ковраї на Золотоніщині. Серед інших у конференції взяли участь ректор Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького, професор, депутат обласної ради Анатолій Кузьмінський, який і вів пленарне засідання, професор ЧНУ В. Т. Поліщук.

505. Шквар Г. *Лекції вже замало – вирішили вчені на міжнародній конференції в Черкасах* / Г. Шквар // Черкаський край. – 2012. – 9 листопада (№ 87). – С. 5.

Кореспонденція присвячена підсумкам Міжнародної науково-практичної конференції «Педагогіка вищої школи: методологія, теорія, технології». Протягом двох днів вона відбулася на базі Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького. Організаторами цього наукового форуму стали Міносвіта, НАПН та ЧНУ, а серед його учасників – 15 академіків і членів-кореспондентів НАПН, 53 доктори і 133 кандидати наук, які представляли українські й зарубіжні авчальні та наукові заклади.

Ректор Черкаського національного університету, член-кореспондент НАПН Анатолій Кузьмінський поділився з учасниками конференції досвідом втілення принципу студентоцентризму в практику роботи очолюваного ним університету. Це стосується як навчального процесу, так і умов життя в гуртожитку. А путівка вартістю всього 190 гривень дозволить студенту протягом 24 днів перебувати в університетському санаторії-профілакторії.

Президент НАПН Василь Кремень чималу частину свого виступу присвятив інноваційним технологіям у педагогіці вищої школи. На болючій для вітчизняної вищої освіти темі – місце в світових рейтингах – акцентував увагу віце-президент НАПН Володимир Луговий. Академік НАПН Іван Зязюн емоційно говорив про необхідність максимального врахування в навчально-виховному процесі індивідуальних особливостей студентів і учнів.

506. Вони хочуть стати журналістами // Черкаський край. – 2012. – 16 листопада (№ 89). – С. 3.

Нещодавно група молодих людей, які обрали журналістський фах, стала студентами ЧНУ імені Богдана Хмельницького. Матеріал розповідає про першу екскурсію майбутніх журналістів до найстарішої обласної газети «Черкаський край». Після бліц-екскурсії

кабінетами юні гості побували в меморіальному музеї Василя Симоненка. [На фото О. Ганіна – студенти-журналісти].

507. Голиш Г. *Черкащани та їхні гості вшанували пам'ять К. Г. Паустовського* / Г. Голиш // Нова доба. – 2012. – 22 листопада (№ 94). – С. 12.

У 2012 році світова духовна спільнота відзначає 120-річчя відомого метра лірико-романтичної прози – К. Г. Паустовського, генеалогічне коріння і творчість якого тісно пов'язане з Черкащиною. Упродовж понад двох десятиліть при науковій бібліотеці Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького діє клуб К. Паустовського, незмінною очільницею якого є доцент І. З. Тарасинська. У статті розповідається про участь науковців і студентів ЧНУ в ювілейних заходах, а найбільше уваги приділено підсумкам обласної науково-практичної конференції, що стала завершальним акордом пошанування Майстра.

Одне з її пленарних засідань відбулося 15 листопада в науковій бібліотеці ЧНУ. З доповідями, присвяченими творчості видатного прозаїка, виступили професори Л. Прокопенко, Л. Ромащенко, доценти Л. Швидка, І. Тарасинська, бібліограф наукової бібліотеки В. Штангеева та ін. У конференції взяла участь делегація паустовськознавців з м. Одеси на чолі з директором літературно-меморіального музею К. Паустовського В. І. Глушаковим.

508. Соколовська Л. *Василь Пахаренко: «коли я вперше побачив живого письменника, моєму здивуванню не було меж»* / Л. Соколовська // Черкаський край. – 2012. – 23 листопада (№ 91). – С. 6.

Черкаській обласній організації Спілки письменників України у листопаді виповнюється 40 років. Про життя спілки авторка провела розмову з одним із тих, хто не перше десятиліття в її рядах і є професійним знавцем літератури, – Василем Пахаренком, професором кафедри української літератури та компаративістики Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького. Він – автор з півтора десятка книг: поезія, науково-популярні нариси, наукові монографії, підручники з української літератури для учнів 9-го, 10-го, 11-го класів.

[На фото – В. Пахаренко].

509. Письменницька організація Черкащини відзначила 40-літній ювілей // Нова доба. – 2012. – 4 грудня (№ 97). – С. 3.

У кореспонденції повідомляється про те, що письменницьку організацію Черкащини привітав з 40-річним ювілеєм ректор Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького Анатолій Кузьмінський. Він нарахував зо два десятки письменників, які колись здобували освіту в очолюваному ним навчальному закладі, що раніше був педінститутом. А нинішнім головою обласної організації НСПУ є доцент ЧНУ Валентина Коваленко.

[На фото – А. Кузьмінський, В. Поліщук, В. Коваленко].

510. Голиш Г. *Невтомний трудар мистецької ниви із Ворониців* / Г. Голиш // Нова доба. – 2012. – 11 грудня (№ 99). – С. 10.

Клуб цікавих зустрічей діє в науковій бібліотеці Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького вже продовж чотирьох років. Цього разу гостем університетської книгозбірні став наш земляк, відомий кінорежисер і письменник, член двох національних спілок, заслужений діяч мистецтв України Юрій Петрович Тупицький. Автор узяв інтерв'ю у знаного земляка-достойника для з'ясування цікавих деталей його життя і творчої діяльності. З його читач дізнається й про те, що свою першу вищу освіту знаний митець здобув на філологічному факультеті Черкаського педагогічного інституту. [На фото – Г. Голиш і Ю. Тупицький].

511. Названо найкращих спортсменів ЧНУ // Молодь Черкащини. – 2013. – 2 січня. – С. 13.

Матеріал інформує читачів про те, що спортклуб «Богдан» (директор – Володимир Химич) Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького визначив за підсумками виступів у змаганнях сезону 2012 року 12 найкращих спортсменів ВНЗ з олімпійських, параолімпійських та не олімпійських видів. Ними стали: дзюдоїстка, мс, чемпіонка України і призерка чемпіонату Європи А. Сапсай; боксер, мс, бронзовий чемпіон України М. Пляшечко; фехтувальниця, мс, чемпіонка України А. Єрмолівич; легкоатлет, мс, призер чемпіонату України Д. Нечипоренко; боксерка, кмс, призерка чемпіонату України Н. Микитенко; легкоатлетка, мс, призерка чемпіонату України Ю. Синяченко; акваланістка, мс, чемпіонка України В. Завгородня; триатлоніст, мс, призер чемпіонату України Д. Фірсов; кікбоксер, мсмк, чемпіон світу І. Ткаченко; каратист, мс, чемпіон світу та України О. Науменко; каратистка, мс, багаторазова чемпіонка України В. Басік; кікбоксер, мс, призер чемпіонату Європи А. Зубов; каратист, мс, бронзовий

призер чемпіонату світу О. Гафуров; каратист, кмс, срібний призер чемпіонату світу Р. Косенко; пауерліфтингістка, мсМК, дворазова чемпіонка України А. Морарь; мс, призерка чемпіонату України з морського триборства А. Крецу, каратист, кмс, призер чемпіонату Європи П. Синтянський; мс, чемпіонка України зі спортивного орієнтування В. Фесенко. Серед кращих спортсменів – і параолімпійці: біатлоніст, заслужений майстер спорту, призер Кубка світу Г. Вовчинський; легкоатлет, майстер спорту світу міжнародного класу М. Кулик та футболіст, мс, призер чемпіонату світу В. Пустовіт. Загалом на міжнародних та всеукраїнських змаганнях студенти ЧНУ здобули 79 медалей (з них – 34 – золоті).

[На фото – А. Сапсай, І. Ткаченко, Г. Вовчинський].

512. Фотофакт // Черкаський край. – 2013. – 3 січня (№ 1–2). – С. 3.

У нарисі повідомляється про те, що колектив факультету психології привітали з Новим роком ректор ЧНУ ім. Б. Хмельницького, професор Анатолій Кузьмінський, проректор навчального закладу Валентина Артюх та голова профкому університету Марія Курченко. Деканові факультету було вручено запашний коровай, випечений майстрами університетської їдальні.

[На фото – декан психологічного факультету, доцент Л. Г. Туз приймає коровай від керівництва університету].

513. Висоцька Н. Бути самим собою – найкраща правда / Н. Висоцька // Нова доба. – 2013. – 10 січня (№ 2). – С. 1, 4.

Подано розлоге інтерв'ю з Андрієм Ковальчуком – талановитим фізиком, харизматичним викладачем Черкаського національного університету, кандидатом фізико-математичних наук. Він має низку вагомих наукових публікацій та досвід роботи з іноземними колегами, нагороджений премією Верховної Ради. Проте, відомим став завдяки участі у відбірковому турі пісенного шоу «Х-фактор», виконавши куплети Мефістотеля з опери Шарля Гуно «Фауста». Відповідаючи на запитання кореспондента, молодий вчений розмірковує з приводу проблем національної вищої освіти, перспектив розвитку вітчизняної науки та про інші грані нашого непересічного сьогодення. [На фото – А. Ковальчук].

514. Таран К. Видрукували творчу спадщину Олега Прокопенка / К. Таран // Черкаський край. – 2013. – 18 січня. (№ 6). – С. 5.

У статті йдеться про те, що сестра кінодраматурга Олега Прокопенка – відомий науковець, професор Людмила Прокопенко – стала засновницею й спонсором премії імені свого знаменитого брата. Здобувають її митці, письменники, громадські діячі Черкащини. У стінах Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького було відзначено 80-річчя від дня народження О. Прокопенка. На ювілейне зібрання до ЧНУ приїхали з Києва заслужена артистка України, секретар національної спілки кінематографістів Лідія Чащина, заслужений артист України Олексій Колесник, відомий кінорежисер Юрій Тупицький. Ректор ЧНУ ім. Б. Хмельницького, доктор педагогічних наук Анатолій Кузьмінський розповів присутнім про життєвий і творчий шлях Олега Прокопенка. Цього разу лауреатом премії ім. Прокопенка серед інших став і очільник університету. В ході ювілейного зібрання було презентовано книгу «Гольфстрім його душі», в структурі якої є краще з творчої спадщини знаменитого митця.

[На фото – Л. Прокопенко, А. Кузьмінський].

515. Викладачка з Черкас красуватиметься на біг-бордах з Владом Ямою // Молодь Черкащини. – 2013. – 30 січня (№ 5). – С. 11.

Викладачка Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького Юлія Волинець побувала на фотосесії з відомим танцівником Владом Ямою. Перед тим, як потрапити на фотосесію, молодій викладачці довелося витримати жорсткий конкурсний відбір з тисяч претенденток.

Про те, як воно, під спалахами фотокамери знаходитися поруч із зіркою, про неймовірні враження від цього, а також про те, як викладати студентам, коли ти сама майже їх віку, Юля розповіла «Молодіжці». Вона підкреслила, що для неї «головне, щоб у студента горіли очі. Якщо йому подобається твій предмет, ти сама від цього ловиш кайф». [На фото – Ю. Волинець].

516. Безуглий В. Творча спадщина Василя Симоненка – у новій книжці й на аудіодиску / В. Безуглий // Нова доба. – 2013. – 31 січня (№ 8). – С. 4.

У матеріалі повідомляється про те, що ще наприкінці 2011 року вийшла друком книжка «Василь Симоненко. Зажинок». Це стало неабиякою подією в літературному житті області й України. Її презентація відбулася в Черкаській обласній бібліотеці для юнацтва ім. В. Симоненка. Авторами проекту й упорядниками книжки серед

інших є професори ЧНУ ім. Б. Хмельницького Василь Пахаренко й Володимир Поліщук.

[На фото В. Безуглого – серед інших – В. Пахаренко].

517. Серпень К. *Черкаські студенти отримуватимуть стипендію Кабміну* / К. Серпень // Молодь Черкащини. – 2013. – 20 лютого (№ 8). – С. 5.

13 лютого призначено академічні стипендії Кабінету Міністрів України студентам вищих навчальних закладів. Серед них є два студенти з черкаських вишів, в тому числі Ігор Радченко – студент ІV курсу Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького.

518. Прилуцька І. *Авангардне мислення чи реалії часу* / І. Прилуцька // Нова доба. – 2013. – 28 лютого (№ 16). – С. 4.

У матеріалі повідомляється про те, що у видавництві «Відлуння-Плюс» перевидано з доповненнями та доопрацюваннями книгу «Українська поетика», що належить перу відомого літературознавця, професора кафедри української літератури та компаративістики Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького Василя Пахаренка. На 404 сторінках цього видання, яке є навчальним посібником для студентів ВНЗ і має відповідний гриф МОНУ України, вміщена багатогранна і змістовна інформація, що дає підстави називати цю навчальну книгу «міні-енциклопедією культури».

519. Висоцька Н. *Найчисельніша секція черкаської Малої академії наук – з історичного краєзнавства* / Н. Висоцька // Нова доба. – 2013. – 7 березня (№ 18). – С. 18.

Наприкінці лютого в Черкаському національному університеті ім. Б. Хмельницького відбувся 3-й обласний етап конкурсу-захисту науково-дослідних робіт учнів – членів Малої академії наук України. Свої роботи захищали юні дослідники з усієї Черкащини. Як відзначив директор ННІ історії і філософії, голова журі в секції «Історичне краєзнавство», обласний конкурс проводиться у стінах ЧНУ ім. Б. Хмельницького вдруге. І «завдяки цьому старшокласники наближуються до осередку вищої освіти і власне наукової діяльності. Водночас здійснюється і профорієнтація – чимало школярі, які беруть участь у МАН, пізніше стають студентами університету».

520. Сьогодні – теорія, завтра – практика // Молодь Черкащини. – 2013. – 8 квітня (№ 15). – С. 8.

Стаття розповідає про те, що в академії пожежної безпеки імені Героїв Чорнобиля відбулася Міжнародна науково-практична конференція «Актуальні проблеми технічних та соціально-гуманітарних наук у забезпеченні діяльності служби цивільного захисту». На пленарному засіданні цього наукового форуму значний інтерес викликала доповідь завідувача кафедри інтелектуальних систем прийняття рішень Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького, доктора технічних наук, професора Сергія Голуба «Формування горизонтальних зв'язків у структурі інформативних систем багаторівневого моніторингу пожежної безпеки».

521. Голиш Г. *Багатобарвна математична серенада Олександра Василенка* / Г. Голиш // Нова доба. – 2013. – 18 квітня (№ 29). – С. 18.

Об'ємний нарис присвячено відомому освітянину, заслуженому вчителю України, випускникові Черкаського педінституту (нині – ЧНУ ім. Б. Хмельницького) О. О. Василенку. Він є талановитим учителем математики і автором цілої книжкової серії з 9-ти окремих видань, об'єднаних єдиною назвою «Серенада математиці». Окрім цього, іменитий випускник підготував 12 спецвипусків усеукраїнського тижневика «Освіта», 12 разів його визнавали кращим в Україні освітянином року. У навчально-науковому інституті фізики, математики та комп'ютерно-інформаційних систем ЧНУ відбулася зустріч з іменитим випускником. Вона пройшла у формі живого спілкування зі студентами-математиками, які дізналися багато чого цікавого з творчої майстерні відомого педагога. Принагідно автор матеріалу зазначив, що серед випускників-фізиків – народний учитель О. Захаренко та заслужені працівники освіти України – нинішній ректор ЧНУ професор А. Кузьмінський, доценти О. Богатирьов і Л. Кляцька, професор М. Кришталь, а також генерал В. Отрешко.

522. У Черкасах визначатимуть найкращу студентку // Вечірні Черкаси. – 2013. – 8 травня (№ 19). – С. 10.

У дописі повідомляється про те, що 17 травня у музично-драматичному театрі імені Т. Г. Шевченка проходить конкурс «СтудМіс Черкащини-2013». Серед 11 студенток області обиратимуть найкращу. А відкритий кастинг на Всеукраїнський студентський конкурс краси, кмітливості і таланту «СтудМіс Черкащини-2013»

відбувся в Черкаському національному університеті імені Богдана Хмельницького ще 28 березня.

523. *Обласна влада та провідні науковці Черкащини обговорили проблемні питання галузі* // Нова доба. – 2013. – 23 травня (№ 35). – С. 2.

У матеріалі інформується про те, що в Черкаському національному університеті відбулася зустріч із науковцями області присвячена Дню науки, яку провів голова обласної ради Валерій Черняк. На цьому заході був присутній завідувач кафедри української літератури та компаративістики Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького Володимир Полішук. Він запропонував розробити обласну програму підтримки науки на Черкащині, а також створити музей наукової думки. Професор звернувся до влади з проханням посприяти в організації міжнародного шевченківського конгресу, приуроченого 200-річчю Т. Шевченка.

524. Бравда О. *Ансамбль «Черкащанка», який святкує 60-річчя, переміг на Міжнародному фестивалі на Кіпрі* / О. Бравда // Прес-центр. – 2013. – 29 травня (№ 22). – С. 4; **Шквар Г.** *Діамантовий ювілей – молодості не завада* / Г. Шквар // Черкаський край. – 2013. – 24 травня (№ 42). – С. 8.

Самодіяльний народний ансамбль «Черкащанка» повернувся з острова Кіпр із абсолютною перемогою – на VII Міжнародному Середземноморському фестивалі народних танців, де брали участь ансамблі з 18 країн світу, колектив отримав Гран-прі. Ансамбль, який діє при Національному університеті імені Богдана Хмельницького, отримав цю нагороду вчасно, щоб порадувати своїх прихильників якраз до 60-річчя від дня створення колективу. Порадував у ювілей колектив рідний ректор Анатолій Кузьмінський. Після 135 тисяч, виділених з фонду на поїздку на Кіпр 23-х танцюристів, де він є головою наглядової ради, ректор вручив ювілярам цей сертифікат на 15 тисяч гривень.

[На фото І. Єфімова – учасники колективу «Черкащанка»].

525. Безуглий В. *Національно виразне мистецтво Івана Фізера* / В. Безуглий // Нова доба. – 2013. – 20 червня (№ 41). – С. 18.

Матеріал присвячено відомому черкаському митцю, заслуженому художнику України Івану Фізеру, котрому днями виповнилося 60 літ. Його скульптури прикрашають вулиці і парки Черкас,

численні роботи майстра зберігаються в музеях та приватних колекціях України, Польщі, Німеччини, США, Канади. Іван Васильович є учасником багатьох міжнародних та всеукраїнських виставок, пленерів, фестивалів. Його творчий доробок є різножанровим і національно виразним. А від 2007 р. знаменитий діяч мистецтв ще й викладає на кафедрі образотворчого і декоративно-прикладного мистецтва ЧНУ ім. Б. Хмельницького.

526. Погребняк Р. *Випуск у мантиях* / Р. Погребняк // Молодь Черкащини. – 2013. – 26 червня (№ 26). – С. 11.

У дописі розповідається про урочистості, які відбулися з нагоди завершення навчального року в ЧНУ ім. Б. Хмельницького. Цьогоріч зі стін цього ВНЗ виходить 1429 випускників. Показово, що майже всі магістри отримали дипломи з відзнакою. А відкрили це свято 47 професорів одягнених у академічні мантиї.

527. Щербина М. *На Міжнародній конференції з нумізматики виступили черкаські фахівці* / М. Щербина // Нова доба. – 2013. – 11 липня (№ 47). – С. 12.

У розвідці повідомляється, що у червні 2013 р. в м. Переяслав-Хмельницькому відбулася II Міжнародна науково-практична конференція «Актуальні проблеми нумізматики в системі спеціальних галузей історичної науки». У конференції взяли участь науковці не лише з України, а й Латвії, Білорусії та Польщі. Наше місто, а з ним і область, представляли два учасники: кандидат історичних наук, доцент Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького Григорій Голиш та колекціонер Анатолій Шостопал. Доповідь Г. Голиша висвітлювала питання про здобутки, проблеми та перспективи нумізматичних досліджень у сучасній українській історіографії.

528. Студенти досліджують сховок козацької зброї // Нова доба. – 2013. – 30 липня (№ 52). – С. 12.

У матеріалі йдеться про те, що на Чигиринщині стартували розкопки колодязя місцевої фортеці. Саме тут у 1678 р. під час відступу козаки сховали велику кількість зброї, щоб вона не дісталася ворогу. Чигиринська фортеця одна з не багатьох збудованих саме українцями. Путівником розкопок став щоденник шотландського найманця Патріка Гордона. За його картою науковці з Київського інституту археології й черкаські історики визначили

місце розташування колодязя. А першими доторкнутися до таємниць минувшини мають змогу студенти ЧНУ ім. Б. Хмельницького. [На фото – студенти ЧНУ ім. Б. Хмельницького на розкопках].

529. *Обговорили макети нагород* // Черкаський край. – 2013. – 2 серпня (№ 62). – С. 3.

Жвавим обговоренням та внесенням пропозицій відзначилося чергове засідання комісії з підготовки пропозицій щодо виготовлення спільних нагород облдержадміністрації та облради, що відбулося 30 липня 2013 р. Свою точку зору щодо розробки обласних нагород висловив і доцент кафедри архівознавства, новітньої історії та спеціальних історичних наук, директор наукової бібліотеки ЧНУ ім. Б. Хмельницького Григорій Голиш, який довів до відома учасників засідання теоретичне обґрунтування створення відзнак. Окреслив він і ряд критеріїв, які визначають саму нагороду. Так, нагородою регіонального рівня не може бути орден чи медаль, а лише пам'ятний знак, що матиме функціональне призначення ювілейної нагороди.

530. *Щербина М. Стежка до науки* / М. Щербина // Прес-центр. – 2013. – 14 серпня (№ 33). – С. 10.

У розлогій статті автор розповідає про Тетяну Миколаївну Курінну – кандидата історичних наук, автора близько 50 наукових та науково-методичних праць з історії України та педагогіки. Героїня репортажу згадує, що її кар'єрний ріст розпочався із випадкової зустрічі: одного разу її та інших слухачів курсів підвищення кваліфікації вчителів запросили на наукову конференцію по Столипінській аграрній реформі, яка проходила в ЧНУ ім. Б. Хмельницького. Саме там вона познайомилася із членом-кореспондентом НАН України, заступником директора Інститут історії України з наукової роботи – О. П. Реєнтом. Професор А. Г. Морозов називає Т. М. Курінну «невтомним служителем духовного життя нашого краю» та захоплюється її непосидючістю, прагненням до нових творчих звершень.

531. *Соболь С. Черкаська інтелігенція зустрілася з епатажним Нікасом Сафроновим* / С. Соболь // Нова доба. – 2013. – 20 серпня (№ 58). – С. 3.

Творча інтелігенція Черкас зібралася в краєзнавчому музеї заради зустрічі з московським художником Нікасом Сафроновим,

виставка якого наразі проходить у місті. Від імені братів по пензлю Нікаса Софронова вітав Іван Фізер, скульптор, заслужений художник України, професор кафедри образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва ЧНУ ім. Б. Хмельницького.

[На фото – самодіяльний художник дарує Н. Софронову портрет Гоголя].

532. *Бойко Т. У Черкасах готують науковців ... для іноземних університетів* / Т. Бойко // Вечірні Черкаси. – 2013. – 21 серпня (№ 34). – С. 1.

Восени троє студентів навчально-наукового інститут фізики, математики та комп'ютерно-інформаційних систем ЧНУ ім. Б. Хмельницького продовжать навчання за кордоном. Наставник черкаських фізиків, професор, доктор фізико-математичних наук, заслужений діяч науки і техніки України Андрій Чумак не шкодує, що відпускає своїх обдарованих студентів до інших країн, вважаючи що наука давно стала інтернаціональною. Ігор Радченко та Костянтин Сопіла 10 вересня почнуть здобувати освітньо-кваліфікаційний рівень магістра та аспіранта в утворенні Сінгапуру, а Влад Турло із 1 жовтня – в університеті м. Діжон (Франція). До речі, Владислав не єдиний студент черкаського вишу у Франції: у Греноблі здобуває науковий ступінь ще один вихованець Андрія Гусака – Олексій Ляшенко. Більше того, Академія наук Китаю на початку липня визнала статтю ще одного студента Андрія Михайловича – Вадима Куліша однією зі ста кращих на тему дослідження літєвих батарей.

[На фото 1 – Ігор Радченко, на фото 2 – аспірант університету Гренобля (Франція) – Олексій Ляшенко].

533. *Соболь С. Потрібна потужна національна ідея. Такого висновку дійшли учасники круглого столу «22 роки без СРСР»* / С. Соболь // Нова доба. – 2013. – 29 серпня (№ 60–61). – С. 3.

Матеріал інформує читачів про те, що редакція газети «Нова доба» напередодні Дня незалежності України організувала круглий стіл «22 роки без СРСР», в якому взяли участь науковці, історики, викладачі, працівники музеїв та журналісти. «Незалежність – це свобода, свобода громадянська та економічна. Понад два десятиліття тому ми вибороти ці свободи, але за цей час і так не навчилися ними користуватися» – підбив підсумки обговорення професор ЧНУ, голова Черкаської обласної організації Національної спілки краєзнавців – Василь Мельниченко. На його думку, нашим основним завданням на сьогодні є наповнення свободи реальним змістом.

534. Шквар Г. *Хліб-сіль – першокурсникам* / Г. Шквар // Черкаський край. – 2013. – 4 вересня (№ 71). – С. 3.

Автор статті повідомляє, що в десяти навчально-наукових інститутах ЧНУ ім. Б. Хмельницького серед першокурсників чимало золотих і срібних медалістів, переможців та призерів престижних конкурсів, олімпіад. На урочистій лінійці новачків привітав ректор університету А. І. Кузьмінський: «Ви обрали надійний шлях і вступили до одного із найкращих навчальних закладах України, який є національним за духом і європейським за змістом освіти». Про неабиякий авторитет ЧНУ ім. Б. Хмельницького свідчить і той факт, що цього року серед студентів велика кількість молоді з різних областей України. До їх послуг університет пропонує понад тисячу сучасних комп'ютерів, навчальних кабінетів, лабораторій, прекрасно впорядковані гуртожитки, спортивні зали та комплекс громадського харчування. А навчальний процес забезпечується за рахунок вдало підібраного викладацького складу, половина з яких професори та доценти.

535. Ковтуненко С. *Черкаський професор повернувся з Італії зі срібною медаллю* / С. Ковтуненко // Прес-центр. – 2013. – 11 вересня (№ 37). – С. 13.

У короткій розвідці повідомляється, що Анатолій Стеценко, професор ЧНУ ім. Б. Хмельницького, повернувся з Італії зі срібною медаллю, яку він завоював на Всесвітніх іграх серед ветеранів спорту, що проходили у Турині. Анатолій Стеценко став одним із найкращих у штовханні ядра. [На фото – Анатолій Стеценко].

536. Клімат Черкащини змінюється: літо триває довше, стихії почастишали і «селяться» рослини з півдня // Черкаський край. – 2013. – 18 вересня (№ 75). – С. 9.

Як змінюється рослинний світ Черкащини у зв'язку зі змінами в кліматі, що спостерігаються протягом останнього часу, коментують Вікторія Осипенко – кандидат біологічних наук, доцент кафедри біології і хімії Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького і Олександр Спрягайло – старший викладач кафедри екології та агробіології цього ж закладу.

537. Трохименко В. *«Покликані високим і вічним»* / В. Трохименко // Молодь Черкащини. – 2013. – 18 вересня (№ 38). – С. 13; **Щербина М.** *Викладачі університету – творчі люди. Нова книга це підтверджує* / М. Щербина // Черкаський край. – 2013. – 25 вересня (№ 77). – С. 7.

Так назвали книжку про своїх колег-викладачів і науковців Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького історики за фахом Григорій та Лариса Голиші. Вони розповіли про тих, хто успішно поєднує професійну діяльність на ниві освіти й науки з активною участю у громадському й культурному житті краю, діяльністю в національних творчих спілках. Наприклад, доцент кафедри української літератури та компаративістики ЧНУ, відома українська письменниця Валентина Коваленко очолює обласну організацію Національної спілки письменників України, а професор Василь Мельниченко – обласну організацію краєзнавців. Книга розповідає про 33 членів Національних спілок краєзнавців, журналістів, письменників, художників, хореографів, театральних діячів, які працюють в університеті.

538. Конкурс на «юриста» в національному університеті – 52 особи на місце // Нова доба. – 2013. – 24 вересня (№ 68). – С. 4.

Вступна кампанія 2013 року продемонструвала вже традиційну високу популярність юридичного напрямку серед абітурієнтів. Так, на одне держбюджетне місце цього року був конкурс 52 особи. Потрібно зазначити, що університет у 2013 р. отримав ліцензію на підготовку 50 осіб з юридичних спеціальностей. Юрій Кононенко, директор Інституту економіки і права Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького бачить причину високого конкурсу в тому, що випускників національного університету поважають роботодавці та запевняє «найкращі студенти витримують конкурси до прокуратури».

539. Ромащенко Л. *Дорогами Паустовського. Черкащини мандрували в Колхиду* / Л. Ромащенко // Черкаський край. – 2013. – 25 вересня (№ 77). – С. 9.

Людмила Ромащенко, доктор філологічних наук, розповідає про черговий науковий семінар «XXI століття. Освіта, культура і мистецтво крізь творчість К. Г. Паустовського». У Черкаському національному університеті імені Богдана Хмельницького понад 20 років діє «Клуб Паустовського», який співпрацює із Меморіальним музеєм письменника в Одесі та Московським літературним музеєм-центром ім. К. Паустовського. Члени клубу й стали учасниками форуму, що зібрав гостей з України, Росії, Молдови та Грузії.

[На фото – члени «Клубу Паустовського»].

540. Шквар Г. *Мала Батьківщина очима школярів та студентів* / Г. Шквар // Черкаський край. – 2013. – 4 жовтня (№ 80). – С. 10.

У статті розповідається про виставку «Мій рідний край, моя мала Батьківщина», приурочену 60-річчю області. Вона проходить в обласному художньому музеї та привернула неабияку увагу громадськості. Із 230 найкращих робіт учасників обласного конкурсу дитячих та юнацьких робіт чимало графіки та живопису у виконанні студентів кафедри образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва ЧНУ ім. Б. Хмельницького.

541. Шквар Г. *Магістри держслужби – переважно жінки* / Г. Шквар // Черкаський край. – 2013. – 4 жовтня (№ 80). – С. 6.

Автор матеріалу побував на урочистому врученні дипломів магістрантам держслужби п'ятого випуску, що відбувся у залі засідань ЧНУ ім. Б. Хмельницького. Описуючи цю подію, він вказує, що всі студенти кафедри державного управління та суспільно-політичних наук навчально-наукового інституту економіки і права до вступу в магістратуру займали посади держслужбовців, працювали в органах місцевого самоврядування Черкащини. За ним на період навчання зберігалися робочі місця, тож вони, отримавши свої перші наукові звання, повертаються на звичні посади.

542. Костецький М. *Архів то міст у минуле: інтерв'ю з директором Державного архіву Черкаської області, к.і.н. Тетяна Клименко* / М. Костецький // Молодь Черкащини. – 2013. – 9 жовтня (№ 41). – С. 8.

У доволі розлогому інтерв'ю директор ДАЧО Тетяна Клименко серед іншого ділиться і планами співпраці наукової установи з ЧНУ ім. Б. Хмельницького. Зокрема, вона зазначає, що до 60-річного ювілею області архів та університет спільно працюють над збірником документів та матеріалів, видання якого плануються напередодні свята.

543. Кердань К. *Шевченко в новій інтерпретації* / К. Кердань // Молодь Черкащини. – 2013. – 16 жовтня (№ 42). – С. 11.

Усвідомлення та переосмислення постаті Тараса Шевченка й архетипів української культури в умовах реалій переросло у виставку соціального плаката під назвою «Шевченко forever». Поет тут показаний в абсолютно неординарних іпостасях, що свідчить про здатність молодих дизайнерів поглянути на Тараса зовсім по-

іншому. Саме це відзначають відвідувачі виставки, зокрема й викладач ЧНУ ім. Б. Хмельницького Павло Корчовий: «Подібні виставки мають переорієнтовувати людину на справжні цінності». Про актуальність робіт говорить і заслужений художник України В. Олексенко.

544. Кердань К. *Слово, втілене в кольорових образах* / К. Кердань // Черкаський край. – 2013. – 23 жовтня (№ 85). – С. 12.

Зображення української мови через синтез слова і кольорових засобів – таким є персональний мистецький проєкт «Мова» заслуженого художника України Віктора Олексенка. Привітати митця прийшли Валентина Коваленко (голова обласної організації Національної спілки письменників України) та Ганна Мартинова (завідувачка кафедри українського мовознавства і прикладної лінгвістики ЧНУ ім. Б. Хмельницького).

545. Кузьмінський А. *Слово депутат від латинського означає «призначений, посланий»* / А. Кузьмінський // Черкаський край. – 2013. – 25 жовтня (№ 86). – С. 3.

Автор статті – ректор ЧНУ ім. Б. Хмельницького та одночасно депутат обласної ради шостою скликання – звітується перед громадою: «Останнім часом моя увага і як депутата, і як керівника навчального закладу концентрується на вирішенні проблем, пов'язаних із 200-річчям Т. Г. Шевченка». А. Кузьмінський повідомив, що у ході підготовки до ювілею студенти взяли участь у посадці троянд на примузейній території у м. Каневі, а викладачі на безкоштовній основі виконали великий обсяг робіт з перекладу на іноземні мови музейних матеріалів.

546. Шквар Г. *На ювілей Бориса Мінаєва приїхали вчені з 12 країн* / Г. Шквар // Черкаський край. – 2013. – 25 жовтня (№ 86). – С. 10.

У розлогому нарисі автор розповідає, що наприкінці вересня в одному із наукових центрів столиці Швеції відбулася зустріч науковців Стокгольмського університету та Вченої королівської технологічної школи в галузі фізики, хімії та біотехнологій. Вони зібралися заради того, щоб протягом двох днів обговорити внесок у світову науку професора ЧНУ ім. Б. Хмельницького Бориса Мінаєва, якому виповнилося 70 років. На конференцію завітали фахівці із Швеції, Італії, Франції, Данії, Норвегії, Росії, Румунії, Білорусії, Китаю. Нашу країну представляли сам ювіляр та два його

учні, серед яких молодий науковець із ЧНУ – Гліб Баришніков. Потрібно підкреслити, що Борис Мінаєв щороку відвідує Стокгольм та читає лекції тамтешнім студентам.

[На фото – подружжя Мінаєвих].

547. Шквар Г. Віктор Олексенко «вдягає книги» / Г. Шквар // Черкаський край. – 2013. – 25 жовтня (№ 86). – С. 15.

Саме так, образно, висловилося про заслуженого художника України Валентина Коваленко – голова організації національної спілки письменників України. У співпраці з Віктором Андрійовичем вона випустила у світ найкращі свої книги. Про талановитого художника, який улітку 2013 року відзначив своє 65-річчя і восени виніс на суд земляків свою персональну виставку, що відкрилася в обласному краєзнавчому музеї, тепло говорили його колеги – викладачі ЧНУ ім. Б. Хмельницького. В університеті ювіляр, водночас вимогливий та доброзичливий, виховує майбутню зміну – юнаків та дівчат, які не мислять свого життя поза мистецтвом

[На фото – Віктор Олексенко; його роботи].

548. Безуглий В. Про нацистську окупацію Черкащини розповідь науковий збірник / В. Безуглий // Нова доба. – 2013. – 29 жовтня (№ 78). – С. 4.

У черкаському виданні вийшла друком книжка «Не підлягає забуттю : нацистський окупаційний режим на Черкащині (1941–1944)». Вміщені у збірнику статті, документи, матеріали й спогади очевидців розповідають читачам правду про нацистський окупаційний режим на території сучасної Черкаської області, який тривав з липня 1941 по березень 1944 р. Редактором-упорядником видання став кандидат історичних наук, професор, голова черкаської обласної організації спілки краєзнавців України – Василь Мельниченко.

549. Безуглий В. Символи й атрибути трьох ювілеїв мають бути досконалими / В. Безуглий // Нова доба. – 2013. – 29 жовтня (№ 78). – С. 3.

У стінах ЧНУ ім. Б. Хмельницького відбулася нарада з приводу символів і атрибутів трьох ювілеїв: 60-річчя створення області, 200-річчя з дня народження Т. Г. Шевченка й 70-річчя визволення Черкас від фашистських загарбників. Для оптимізації роботи зібрання об'єднало надзвичайно широке коло фахівців. На зустрічі були представники влади, науковці, художники, письменники, магістри

декоративно-вжиткового мистецтва, педагоги, краєзнавці, бібліотекарі, книговидавці та журналісти.

550. Кирей Р. Василя Мельниченка визнано почесним краєзнавцем / Р. Кирей // Черкаський край. – 2013. – 6 листопада (№ 89). – С. 3.

У статті повідомляється, що в науковій бібліотеці ЧНУ ім. Б. Хмельницького відбулася зустріч голови Національної спілки краєзнавців України, члена-кореспондента НАН України, Олександра Реєнта з краєзнавчим активом та журналістами Черкащини. В ході зустрічі голові правління Черкаської обласної організації Національної спілки краєзнавців України Василю Мельниченку було вручено свідоцтво почесного краєзнавця та відповідний пам'ятний знак.

551. Роговська Т. Рушникові чвари. Колекцію Національного університету імені Богдана Хмельницького не можуть поділити / Т. Роговська // Вечірні Черкаси. – 2013. – 6 листопада (№ 45). – С. 10.

Доволі розлога публікація присвячена розгляду проблеми, яка виникла у стінах ЧНУ ім. Б. Хмельницького навколо колекції із Музею рушника. Вона нараховує більше тисячі рушників, вартість яких оцінюється у сотні тисяч доларів. Конфлікт виник після звільнення Світлани Китової, яка заявила, що частина рушників належить їй, оскільки саме вона їх збирала. Іншу сторону конфлікту представляє Володимир Поліщук, який зауважує про право власності на рушники має тільки університет, силами якого проводиться практика студентів і збір екземплярів для експозицій.

552. Жовтень 1917 : пам'ятаємо, аналізуємо // Нова доба. – 2013. – 7 листопада (№ 81). – С. 10–11.

У розлогій публікації зазначається, що Жовтнева революція мала грандіозний вплив на подальший хід історії. Проте й досі історики не можуть зійтися на єдиній думці щодо трактування подій 1917 року. Свою думку на сторінках газети висловили провідні науковці різних наукових осередків Черкас. Так, Фареній І. А., доктор історичних наук, професор ЧНУ ім. Б. Хмельницького, вважає, що події жовтня 1917 р. були викликані комплексом проблем розвитку Російської імперії. Неспроможність їх вирішення монархічною владою, а згодом Тимчасовим урядом Росії зумовило радикалізацію революційного процесу, яка вилилися в жовтневий переворот. Своєю точкою зору поділився і В. В. Масненко – доктор історичних наук, професор

кафедри історії та етнології України ЧНУ ім. Б. Хмельницького. Він резюмує, що більшовицький переворот у Петрограді негативно вплинув на життя України.

553. *Міжнародне визнання 9-річного черкащанина* // Нова доба. – 2013. – 21 листопада (№ 85). – С. 18; *Папа Римський на урочистій церемонії у Ватикані нагородив ... 9 річного школяра зі Звенигородщини* // Вечірні Черкаси. – 2013. – 20 листопада. – С. 2; **Кирей Р.** *Анатолій Кузьмінський: «Запропонуємо Віталію Нечаєву навчання екстерном»* / Р. Кирей // Черкаський край. – 2013. – 22 листопада (№ 94). – С. 11.

В Італії за надприродний хист до навчання і феноменальну пам'ять 9-річного Віталія Нечаєва визнали абсолютним переможцем міжнародної премії для талановитої молоді й надали стипендію для навчання. Автор статті називає маленького Віталіка «справжнім професором», адже незважаючи на свій юний вік, він уже прочитав кілька лекцій з історії України студентам ЧНУ ім. Б. Хмельницького. [На фото – Віталій читає лекцію студентам].

554. Кутілова В. *Учитель – не той, хто вчить, а той, у кого вчать-ся* / В. Кутілова // Молодь Черкащини. – 2013. – 4 грудня (№ 49). – С. 11.

Автор статті здійснює огляд Всеукраїнського семінару «Педагогічна майстерність у вимірі психологічної педагогіки», який організував та проходив на базі ЧНУ ім. Б. Хмельницького. На цьому форумі виступив директор Інституту педагогічної освіти дорослих Національної академії педагогічних наук України, доктор філософських наук, професор, дійсний член НАПН України Іван Зязюн, який, відкриваючи семінар, зазначив: «Учитель, його майстерність, його талант – невичерпне джерело багатства народу, який прагне до інтелектуальної, етико-естетичної культури в часи потрясінь і негараздів».

555. Безуглий В. *«Я воскрес, щоб із вами жити...».* 50 років тому відійшов у вічність Василь Симоненко / В. Безуглий // Нова доба. – 2013. – 17 грудня (№ 101). – С. 3.

Вечір пам'яті Василя Симоненка відбувся у стінах ЧНУ ім. Б. Хмельницького. Спогади про видатного земляка однокурсників і товаришів, колег по журналістській роботі, а також вірші про нього вірних друзів прозвучали в прочитанні акторів студії літературного

театру, що діє при національному університеті. Свої улюблені твори Василя Симоненка декламували також працівники бібліотеки, професор Володимир Поліщук, лауреати обласної та всеукраїнської літературної премії ім. В. Симоненка – Валентина Коваленко, Сергій Руднев, Наталія Горішна.

556. Безуглий В. *«Повертати письменника із забуття – це велике задоволення».* Сьогодні професорові Володимиру Поліщuku виповнилося 60 / В. Безуглий // Нова доба. – 2013. – 17 грудня (№ 101). – С. 10; **Соколовська Л.** *Володимир Поліщук: «Поставив собі завдання – написати літературну енциклопедію Черкащини»* / Л. Соколовська // Черкаський край. – 2013. – 20 грудня (№ 102). – С. 6; **Льонченко Л.** *Повінчаний з літературою. Колеги, друзі, родина, студенти, та й сам Володимир Поліщук відзначають його 60-річчя* / Л. Льонченко // Молодь Черкащини. – 2014. – 1–8 січня. – С. 12.

Ім'я Володимира Поліщука добре відоме і в наукових колах, і серед широкої громадськості, якій не байдуже до історії та долі української літератури. Літературознавець, критик, член Національної спілки письменників і журналістів, лауреат обласної краєзнавчої літературної премії ім. М. Максимовича, міжнародної української премії ім. Д. Нитченка, міжнародної української премії ім. О. Грінченка, всеукраїнської літературно-мистецької премії ім. М. Старицького, літературної премії «Благовіст», премії ім. І. Огієнка – все це про нього. Та на досягнутому Володимир Трохимович не зупиняється. Наступним завданням, яке поставив перед собою професор Поліщук, є видання «Літературної енциклопедії Черкащини». Потрібно сказати, що вже зараз своєрідну «енциклопедію» можна побачити в 6 залах музею ЧНУ ім. Б. Хмельницького «Літературна Черкащина», матеріали до якої Володимир Трохимович збирав 15 років.

557. Таванець Н. *Як Черкащина прожила 2013 рік?* / Н. Таванець // Вечірні Черкаси. – 2014. – 1 січня (№ 1). – С. 7.

Кореспондент «Вечірніх Черкас» поцікавилася у респондентів їхньою думкою щодо підсумків року для Черкаського краю. Поділився своїми міркуваннями і письменник, професор ЧНУ ім. Б. Хмельницького Василь Пахаренко. Він виділив три знакових події, що найбільше вплинули на життя Черкащини в 2013 році. Зокрема, це: підготовка до 200-літнього ювілею Т. Шевченка, Євромайдан та вибори.

[На фото – Василь Пахаренко].

558. Голиш Г. *Професор-хімік Борис Мінаєв: «Моє єдине захоплення – квантова хімія»* / Г. Голиш // Нова доба. – 2014. – 3 січня (№ 1). – С. 19; **Голиш Г.** *Вчений з великої літери* / Г. Голиш // Молодь Черкащини. – 2014. – 22 січня (№ 4). – С. 12.

За авторитетними рейтинговими оцінками до числа 100 найрезультативніших учених України та п'ятірки найкращих науковців нашої держави входить Б. П. Мінаєв, доктор хімічних наук, завідувач кафедри якості, стандартизації та органічної хімії ЧНУ ім. Б. Хмельницького. З нагоди його нещодавнього ювілею директор наукової бібліотеки ЧНУ ім. Б. Хмельницького, доцент Г. Голиш провів розмову з Борисом Пилиповичем, підсумки якої відобразилися в розлогу інтерв'ю.

Відповідаючи, зокрема, на запитання про пріоритетні напрями досліджень в очолюваному ним НДІ фізики і хімії функціональних матеріалів при ЧНУ ім. Б. Хмельницького, ювіляр підкреслив, що такими є 4: розробка сонячних батарей як джерела електроенергії, отримання нових барвників для світловопромінювальних діодів, синтез органічних матеріалів, застосування нанотехнологій.

[На фото – Борис Мінаєв із дружиною Валентиною].

559. Касьян Т. *Творчій молоді Черкащини – художні перспективи* / Т. Касьян // Черкаський край. – 2014. – 15 січня (№ 3). – С. 5.

У 2002 році на базі ЧНУ ім. Б. Хмельницького було розпочато підготовку художників, фахівців із декоративного оздоблення інтер'єру, художньо-комп'ютерної графіки на основі класичних і національних мистецьких традицій. Створена кафедра образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва якісно реалізовує навчальний та науково-художні процеси. Творчо-професійний досвід передають студентам і заслужений діяч мистецтв України Віктор Клименко, заслужені художники України Іван Бондар, Іван Фізер, Віктор Олексенко, кандидат педагогічних наук Мелінда Стась, Лілія Полудень, кандидат мистецтвознавства Наталія Сергеева. Студенти беруть участь у різноманітних конкурсах, фестивалях, олімпіадах, конференціях, читаннях, творчих диспутах тощо. Кафедра образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва має угоди з низкою освітніх закладів, дизайн-студій, видавництв, рекламних агентств тощо.

560. Раїна Н. *Паралімпійця Дмитра Кохася прооперують завдяки благодійникам* / Н. Раїна // Молодь Черкащини. – 2014. – 15 січня (№ 3). – С. 2.

У статті йдеться про виділення Благодійним фондом «За майбутнє Черкащини» 40 тисяч гривень на лікування паралімпійця Дмитра Кохася, – талановитого спортсмена, який має у своєму арсеналі не одну перемогу на змаганнях різних рівнів. Автор поспілкувалася із головою наглядової комісії Благодійного фонду, ректором ЧНУ ім. Б. Хмельницького А. І. Кузьмінським. Зокрема він зазначив, що фонд «За майбутнє Черкащини» допомагає як конкретним людям, поліпшуючи житлові умови та стан здоров'я ветеранів війни, афганців, ліквідаторів аварії на ЧАЕС, так і організаціям: обласному онкодиспансеру, госпіталю для ветеранів, дитячій обласній лікарні.

[На фото – 1. Д. Кохась; 2. А. І. Кузьмінський].

561. Голиш Г. *«Берегти світло в душі...»: Гончарові одкровення* / Г. Голиш // Нова доба. – 2014. – 23 січня (№ 6). – С. 12.

Директор наукової бібліотеки ЧНУ ім. Б. Хмельницького Г. Голиш інформує про надходження до книгозбірні університету та презентує цінне літературно-художнє видання «Берегти світло в душі...: про віру та сім'ю». Збірник містить вибрані щоденникові записи відомого українського письменника Олесь Гончара за період буремного 1944 до розбудованого 1995 року. Це цінне й напрочуд актуальне видання підготовлене та впорядковане донькою митця Людмилою Гончар. Автор матеріалу усебічно проаналізував щоденник геніального Майстра слова і насамкінець навіть його глибоку сентенцію-застереження «Людина в небезпеці, якщо вона бездуховна. Її треба лікувати». [На фото – 1. Обкладинка книжки; 2. Дарчий підпис дружини та доньки письменника, адресований директору НБ ЧНУ – Г. Голишу].

562. Вівчарик Н. *Українська діаспора передала кошти постраждалій на мітингу у Черкасах дівчині* / Н. Вівчарик // Вечірні Черкаси. – 2014. – 12 лютого (№ 7). – С. 5.

Представники української діаспори з Британії передали матері постраждалої 23 січня під час мітингу у Черкасах Ользі Галушко більше 25 тисяч на лікування. В лікарню до Ольги завітали і викладачі та колишні студенти ННІ природничих наук ЧНУ ім. Б. Хмельницького, де навчалася дівчина. «У Черкаському університеті її добре пам'ятають як неймовірно активну молоду людину, не байдужу до всього», – пригадає викладач ЧНУ Олександр Спрягайло.

563. Безуглий В. *Свою дружину Вікторіві Клименку доводилося завойовувати з боями* / В. Безуглий // Нова доба. – 2014. – 13 лютого (№ 12). – С. 1, 10.

До Дня закоханих кореспонденти «Нової доби» з'ясовували секрет довгого та щасливого подружнього життя у експертів та черкашан. Цікава історія кохання і у мистецькій родині Віктора та Ніни Клименків. Ім'я заслуженого діяча мистецтв України, художника, професора кафедри образотворчого та декоративного мистецтва ЧНУ ім. Б. Хмельницького Віктора Клименка добре відоме не лише в Україні, а й у світі. Його історичні полотна, батальні композиції, портрети, пейзажі, натюрморти зберігаються в музеях і заповідниках України, в приватних колекціях поціновувачів малярства в Польщі, Франції, США, Англії, Німеччині, Бельгії. Не менш важливу роль у становленні художника-колориста відіграла і його дружина. [На фото – с. 1. Подружжя Клименків; с.10. Віктор та Ніна Клименко, 1961 р.].

564. Чабан А. *Шевченків родовід* / А. Чабан // Молодь Черкащини. – 2014. – 5 березня (№ 8). – С. 4–5.

Доктор історичних наук, професор ЧНУ ім. Б. Хмельницького Анатолій Чабан у дні відзначення 200-ї річниці від дня народження Тараса Григоровича Шевченка розповідає про витоки геніальності поета, які він шукає в родинному оточенні Кобзаря. Автор детально аналізує Шевченків родовід та прослідковує вплив родичів на формування світогляду українського пророка.

565. Кривопишина К. *Вродливі студентки Черкащини! Агов!* / К. Кривопишина // Черкаський край. – 2014. – 6 березня (№ 18–19). – С. 24.

Перший відкритий кастинг «СтудМіс Черкащини–2014» зібрав 15 учасниць. Відбір проходив у залі ЧНУ ім. Б. Хмельницького: красуні дефілювали перед журі, брали участь у фото сесії та танцювальній постановці, демонструючи свої таланти, артистизм та пластику. Регіональний етап Всеукраїнського конкурсу серед студенток вищих навчальних закладів Черкащини цього року проводиться вже вчетверте й обіцяє бути ще більш напруженим та цікавим.

[На фото – миттєвості кастингу].

566. Колісник О. *Шевченка варто згадувати не всує, але творчо й значно глибше* / О. Колісник // Нова доба. – 2014. – 6 березня (№ 18). – С. 4.

У розлогу інтерв'ю із професором ЧНУ ім. Б. Хмельницького Василем Пахаренком кореспондент «Нової доби» з'ясовувала основні питання сучасного шкільного шевченкознавства. Професор вважає систему вивчення української літератури в школі застарілою. Вона не здатна зацікавити школяра, а навпаки його відштовхує: це одна із найбільших проблем гуманітарного характеру сучасної школи. Найбільш яскраво це проявляється у вивченні постаті і творчості Т. Г. Шевченка. Науковець рекомендує переглянути шкільні програми, методологічне забезпечення навчального процесу, а згодом й саме відношення до Шевченка. [На фото – В. І. Пахаренко].

567. Безуглий В. *«Моя пристрасть – краєзнавство» – доцентіві ЧНУ ім. Б. Хмельницького виповнилося 65* / В. Безуглий // Нова доба. – 2014. – 6 березня (№ 18). – С. 4.

Об'ємний матеріал присвячено директору наукової бібліотеки ЧНУ ім. Б. Хмельницького, кандидату історичних наук, доценту Г. М. Голишу, який відзначив своє 65-річчя. Автор детально характеризує життєвий шлях та науково-педагогічну діяльність Григорія Михайловича, підкреслюючи, що «неабиякий творчий потенціал укупі з напрацьованим упродовж багатьох років досвідом роботи стали запорукою його успіхів». Дається висока оцінка його викладацькій, науковій, організаторсько-керівній та громадській діяльності, проаналізовано творчий доробок ювіляра, що репрезентований 8 книгами та близько 400-ма науковими, науково-популярними, методичними та публіцистичними статтями переважно краєзнавчого характеру. Він є членом Національної спілки журналістів і Почесним краєзнавцем України. Плідна діяльність Г. Голиша відзначена знаком «Петро Могила», значком «Відмінник народної освіти», обласною краєзнавчою премією ім. Народного вчителя О. А. Захаренка.

568. Голиш Г. *У Національному університеті народився...* / Г. Голиш // Нова доба. – 2014. – 1 квітня (№ 24). – С. 3.

У матеріалі йдеться про те, що днями в провідному виші Шевченківського краю ЧНУ ім. Б. Хмельницького група вчених на чолі зі знаним на європейських теренах професором Борисом Мінаєвим святкувала свою чергову перемогу в царині квантової хімії. Мова йде про серйозний науковий прорив у нанотехнологіях: черкаські науковці теоретично обґрунтували можливість синтезу нового класу полімерів, які можуть бути широко використані в напівпровідниковій техніці. Відкритому в стінах ЧНУ новому матеріалі присвоєно промовисте ім'я – «Черкасит».

[На фото – Н. М. Карауш, Б. П. Мінаєв, В. О. Мінаєва, Г. В. Барішніков*].

569. Шквар Г. *Філія ЧНУ повертається* / Г. Шквар // Черкаський край. – 2014. – 2 квітня (№ 26). – С. 2.

Півтора десятиліття тому ЧНУ ім. Б. Хмельницького відкрив у м. Севастополь свою філію, яка успішно функціонувала протягом цього часу. Через окупацію Автономної республіки Крим Російською Федерацією українські освітні заклади були закриті. Чимало студентів кримських вишів вирішили офіційно перевестися на навчання до інститутів, університетів материкової частини України. Коментар щодо ситуації із Севастопольською філією, а точніше із 150 студентів заочної форми навчання, які там отримують освіту, надав проректор ЧНУ ім. Б. Хмельницького Юрій Андріяко. Він зазначив, що керівництво ВНЗ займається питанням організації для цих студентів належних умов для подальшого навчання. «Будьте певні: жодна людина із числа тих, хто вступив до нашої Севастопольської філії не залишиться без диплома!» – запевнив проректор.

570. Бедринець В. *Сергій Корновенко: «Інтелект – найцінніший ресурс країни»* / В. Бедринець // Нова доба. – 2014. – 30 квітня (№ 32). – С. 5.

Нині у світі саме результати інтелектуальної діяльності є найціннішим ресурсом, який не лише впливає на рівень розвитку культури, а й складає великий відсоток ВВП так званих розвинутих країн. Зокрема, такої ж думки дотримуються науковці кафедри інтелектуальної власності та цивільно-правових дисциплін ННІ економіки і права ЧНУ ім. Б. Хмельницького – єдиного в області навчального закладу, що готує спеціалістів у галузі інтелектуальної власності. У бесіді із керівником підрозділу, завідувачем кафедри, професором С. Корновенком кореспондент з'ясував перспективи використання інтелектуального ресурсу в Україні.

[На фото – С. Корновенко].

571. Зінченко О. *«Такого викладача хочеться слухати вічно»: Василеві Івановичу Пахаренку 12 травня виповнилося 50 років* / О. Зінченко // Нова доба. – 2014. – 13 травня (№ 35). – С. 14.

* Г. В. Барішніков – кандидат хімічних наук, лауреат премії Президії НАНУ (2012 р.), стипендіат Кабінету Міністрів України (з 2014 р.), лауреат Премії Президента України для молодих учених (2015 р.).

Стаття присвячена ювіляру – кандидату філологічних наук, професору української літератури ЧНУ ім. Б. Хмельницького, знаному шевченкознавцю, автору низки літературознавчих книжок – Василеві Івановичу Пахаренку. І студенти, і колеги залюбки діляться враженнями про Василя Івановича, залишаючи про нього лише позитивні відгуки. Вони підкреслюють, що «слухати його лекції можна безкінечно, знаходячи в них щось цінне не лише з навчальної, а й з життєвої точки зору».

[На фото – В. І. Пахаренко].

572. Лизогуб В. *Очолований Федором Боєчком педінститут отримав статус університету, в якому колишній ректор і нині продовжує працювати* / В. Лизогуб, С. Дерій, М. Гаврилук // Нова доба. – 2014. – 15 травня (№ 36). – С. 18.

Днями Почесний громадянин м. Черкас, багаторічний ректор Черкаського національного університету, доктор біологічних наук, професор, член Національної академії педагогічних наук, орденоносець і заслужений працівник вищої школи Федір Федорович Боєчко відзначив 80-річний ювілей. Авторський колектив у розлогіій статті розповідає про життєвий шлях ювіляра, його здобутки на науковій та педагогічній ниві, діяльність на керівній посаді, а також з'ясовує життєву позицію ювіляра. У матеріалі підкреслюється, що йому притаманні такі риси, життєвим кредо яких є «самовіддане служіння справі, науці, демократичність, прямота, динамізм, рішучість, чесність, участь у долях людей, надзвичайно висока громадянська свідомість».

[На фото – 1. Ф. Ф. Боєчко; 2. Професор з колективом кафедри; 3. У науковій лабораторії; 4. Зустріч польської делегації в м. Умань, 1970-ті рр.; 5. Ювіляр на відпочинку з колективом].

573. Безуглий В. *«В сім'ї вольній, новій»* / В. Безуглий // Нова доба. – 2014. – 20 травня (№ 37). – С. 1, 6–7.

З 19 травня на Черкащині розпочалося Міжнародне Шевченківське свято «В сім'ї вольній, новій» та всеукраїнський Шевченківський форум «Свою Україну любіть», присвячені 200-річчю з дня народження Т. Г. Шевченка. Масштабні літературно-мистецькі заходи відбуваються під егідою Міністерства культури України, Українського культурного центру, Національної академії наук України, Інституту літератури ім. Т. Г. Шевченка НАН України, Національної спілки письменників України, Черкаської обласної

ради, ЧНУ ім. Б. Хмельницького. Змальовуючи духовну велич Т. Шевченка, автор публікує вступ до монографії Василя Пахаренка «Шевченко як геній».

[На фото – с. 1. – Покладання квітів до пам'ятника Т. Шевченку в Черкасах; на фото с. 6 – 1. Шевченко. Автопортрет; 2. В. Пахаренко; на фото с. 7 – 1. Тарас Шевченко в колі друзів; 2. Місце першого поховання Т. Шевченка у Санкт-Петербурзі].

574. Голиш Г. Лебедина пісня Івана Городиця / Г. Голиш // Нова доба. – 2014. – 29 травня (№ 40). – С. 12.

У науковій бібліотеці ЧНУ ім. Б. Хмельницького відбулася перша презентація нової книжки І. С. Городиця «Пам'ять не згасне. Село Безпальче на Черкащині в період Другої світової війни 1939–1945 років». Її учасниками стали: син автора книги Юрій Городинець, студенти-історики, викладачі, працівники обласного музею та книгозбірень м. Черкас, а також краєзнавчий актив. Ведучий цього велелюдного заходу – голова обласної організації Національної спілки краєзнавців України, професор В. М. Мельниченко, даючи високу оцінку книжці відомого краєзнавця, підкреслив унікальність видання, яка полягає в тому, що в центрі авторської уваги – прості, звичайні люди, що витримали найтяжчі випробування воєнного лихоліття.

Не залишив байдужими учасників презентаційного дійства й глибокий та емоційний виступ юного краєзнавця, студента 2-го курсу ННІ історії і філософії Олексія Компанійця, який, до речі, вже й сам підготував до друку краєзнавче видання.

[На фото 1 – І. С. Городинець; на фото 2 – титулка книги; на фото 3 – загальне фото учасників заходу; на фото 4 – виступ проф. В. Мельниченка].

575. Чотири черкаські виші увійшли до Топ-200 найкращих ВНЗ країни // Нова доба. – 2014. – 5 червня (№ 42). – С. 2.

В інформаційному матеріалі під рубрикою «Черкащина» повідомляється про те, що було оприлюднено рейтинг університетів України III, IV рівнів акредитації «Топ-200 Україна» 2014 р. На 128-му місці опинився ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 139-те місце посів Уманський державний педагогічний університет ім. П. Тичини, 143-є – Черкаський державний технологічний університет, 149 – Уманський національний університет садівництва. Діяльність вишів оцінювалася за допомогою агрегованого показника, який формується на підставі індикаторів прямого вимірювання, експерт-

ного оцінювання якості підготовки випускників вишів представниками роботодавців і академічного співавторства, а також із використанням міжнародних і веб-метричних даних.

576. Міністр розповів, яка місія Олександра Черевка в університеті // Вечірні Черкаси. – 2014. – 25 червня (№ 26). – С. 5.

Міністр освіти і науки України Сергій Квіт повідомив про мотиви, якими він керувався призначені на посаду виконуючого обов'язки ректора ЧНУ ім. Б. Хмельницького Олександра Черевка. На його думку, «всередині університету не було достойної кандидатури» на цю посаду, тож було прийнято рішення про призначення людини зовні. «З іншого боку, – він доктор економічних наук, тобто має причетність до академічної сфери. Тому, я думаю, що це нейтральна фігура», – заявив міністр.

577. Ольга Гуржій, студентка: «Я буду журналістом» // Вечірні Черкаси. – 2014. – 25 червня (№ 26). – С. 6.

Студентка I курсу ННІ української філології та соціальних комунікацій ЧНУ ім. Б. Хмельницького ділиться враженнями про омріяну освіту та про перемогу на конкурсі, оголошеного народним депутатом Віктором Тимошенком. Ольга стала однією з двадцяти лауреатів іменної стипендії народного депутата за конкурсом результатів ЗНО. Отримання сертифікату на іменну стипендію не лише престижно, а й прибутково, тому Ольга висловлює вдячність В. Тимошенку за небайдужість до студентської молоді.

[На фото – вручення сертифікату Ользі Гуржій].

578. Мартинова Т. Місто – парковка. Задля зручності водіїв міська влада готова пустити під ніж сквери та бульвар Шевченка / Т. Мартинова // Вечірні Черкаси. – 2014. – 25 червня (№ 26). – С. 9.

Проблему паркувальних місць уздовж бульвару Шевченка місто-будівна рада Черкас намагається вирішувати за рахунок скверів та зелених зон. Громадськість занепокоєна планами міськвиконкому віддати сквер перед ЧНУ ім. Б. Хмельницького під парковку для відвідувачів магазину «Делікат». Ректор ЧНУ ім. Б. Хмельницького А. Кузьмінський вважає таке відношення антилюдським, адже якщо сквер віддадуть під парковку, тисячам людей, які працюють та навчаються у вузі, просто не буде чим дихати. Більше того, університет – це не просто навчальний заклад, а й центр культури та естетики, тому замінити сквер автопарковкою супермаркету непродумано.

[На фото – 1. Бульвар біля «Делікату»; 2. – А. І Кузьмінський].

579. *Поради абітурієнтам дають випускники та студенти старших курсів // Нова доба. – 2014. – 29 червня (№ 48). – С. 12.*

Редакція газети «Нова доба» провела опитування серед студентів та випускників вищих навчальних закладів Черкас, зокрема ЧНУ ім. Б. Хмельницького, ЧДТУ та інших вузів Черкащини. Респонденти ділилися своїм студентським досвідом, залишаючи абітурієнтам поради щодо отримання вищої освіти, а також побажання цікавого навчання та захопливого дозвілля протягом студентських років.

[На фото – Студенти та випускники черкаських вузів].

580. *Олександр Черевко призначений в. о. ректора ЧНУ ім. Б. Хмельницького // Нова доба. – 2014. – 3 липня (№ 49). – С. 2.*

У кореспонденції йдеться про те, що посаду виконувача обов'язків ректора ВНЗ обійняв депутат обласної ради, колишній голова Черкаської ОДА Олександр Черевко*. Його призначили наказом міністра освіти і науки України замість звільненого у зв'язку з закінченням терміну дії контракту Анатолія Кузьмінського. «Міністр С. М. Квіт запросив мене на роботу до університету, запропонував детально вивчити ситуацію в ньому», – розпочав свій виступ під час зустрічі з колективом ЧНУ Олександр Володимирович. Він вказав і на першочергові завдання щодо поліпшення діяльності вузу.

581. *Фаня Непийвода присвятила мові все життя // Черкаський край. – 2014. – 9 липня (№ 54). – С. 15.*

Стаття присвячена людині, яка все життя не просто вивчала особливості материнської мови, а плекала й виховала не одне покоління таких же відданих українців у стінах Черкаського державного педагогічного інституту (нині – ЧНУ ім. Б. Хмельницького), куди юну випускницю Київського університету привела доля в 1948-му році – Фані Адамівні Непийводі. З нагоди 90-річчя легендарного педагога автор розповідає про основні віхи її життя та науково-педагогічної діяльності. Її ім'я широко відоме у наукових колах дослідників історії рідної мови, зокрема й завдяки студентським діалектичним експедиціям Черкащиною, результати яких було включено до «Діалектичного атласу України» та низки інших наукових проєктів. Безкомпромісність, самовідданість педагогічній справі, неординарний підхід до викладання ювілярки назавжди зробили її улюбленицею як студентів, так і колег.

* О. В. Черевко – доктор економічних наук, професор, заслужений економіст України, Голова Черкаської обласної державної адміністрації (2005–2010 рр.), ректор Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького.

582. *Соболь С. 23 роки незалежності: Володимир Поліщук, доктор філології, професор Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького / С. Соболь, В. Безуглий, Н. Білоус // Нова доба. – 2014. – 10 липня (№ 51). – С. 4.*

Журналісти «Нової доби» провели бліц-опитування, присвячене 23-річчю незалежності України, серед черкаської інтелігенції. Респондентам запропонували відповісти на такі питання: «Про що Ви мріяли ці 23 роки; Що за цей час сталося найважливішого; Яку подію вважаєте найтрагічнішою? Про що згадуєте усмішкою?». Серед опитаних й доктор філологічних наук, професор ЧНУ ім. Б. Хмельницького Володимир Поліщук, який вважає найважливішою подією у великому вимірі – народження України як держави.

583. *Король Р. Вступна кампанія-2014 розпочалася штурмом приймальних комісій, але далі проходить спокійно / Р. Король // Черкаський край. – 2014. – 16 липня (№ 56). – С. 3.*

Цьогоріч вступна кампанія на Черкащині через складну ситуацію на Сході держави та анексію Криму розпочалася на десять днів пізніше звичайного. Найбільш напруженим традиційно виявився перший день вступної кампанії. У ЧНУ ім. Б. Хмельницького документи приймають у навчальних аудиторіях. Приємною несподіванкою для абітурієнтів, які обрали навчання в університеті, стала звітка про зниження вартості навчання за контрактом за різними напрямками від 10 до 30 відсотків. Начальник відділу навчально-методичної роботи ЧНУ Максим Гаврилюк розповів про активність цього річних абітурієнтів, які за перші три дні вступної кампанії на рівень бакалавра лише денної форми навчання подали близько 2300 заяв. Автор статті розповідає й про інші особливості вступної кампанії–2014 р.

584. *Пов'язуючи теорію з практикою // Черкаський край. – 2014. – 18 липня (№ 57). – С. 4.*

У розвідці йдеться про співпрацю ЧНУ ім. Б. Хмельницького та ДП «Черкасистандартметрології», в ході якої студенти першокурсники навчально-наукового інституту природничих наук відвідали підприємство. У ході екскурсії студенти та їхній керівник – завідувачка кафедри хімії, доцент Віра Бойко – ознайомилися з діяльністю лабораторії хроматографії, хіміко-аналітичну й токсикологічну, які входять до складу Центру випробувань харчової продукції та продовольчої сировини.

585. У «*Центрі молодіжних інновацій*» поєднують енергію молодих із досвідом успішних // Черкаський край. – 2014. – 18 липня (№ 57). – С. 5.

У роботі круглого столу, ініційованого громадським рухом «За процвітання Черкащини», взяли участь представники ініціативної молоді та підприємці заради спільних ідей розвитку Черкас. Активним учасником зустрічі став в. о. ректора ЧНУ ім. Б. Хмельницького О. В. Черевко, який виступив ініціатором ідеї створення Центру молодіжних інновацій. «Дуже важливо мобілізувати студентську думку, студентську ідею та створити банк цих ідей» – зазначив Олександр Володимирович, якого одногосно підтримали представники черкаської громади.

586. Зінченко О. У Черкаському національному університеті привітали одразу двох ювілярів / О. Зінченко, О. Омельченко // Нова доба. – 2014. – 24 липня (№ 55). – С. 3.

Дружня університетська родина зібралася 21 липня для того, щоб привітати двох поважних ювілярів. У цей день Валентин Луценко, художній керівник народного самодіяльного ансамблю танцю «Черкашанка», заслужений працівник культури України зустрів своє 75-річчя. А Володимир Химич, голова спортивного клубу «Богдан», відмінник освіти України відсвяткував 60-річний ювілей. З вітальним словом до іменинників звернувся в. о. ректора ЧНУ Олександр Черевко й зазначив, що ювіляри відомі не лише в області та Україні, а й за її межами, завдяки своєму таланту й праці. Адже вони не один десяток років працюють в університеті й навчають молоде покоління найкращим традиціям українського народу, виховують любов до танцю й спорту, витривалість.

587. Студенти досліджували скіфський посуд // Черкаський край. – 2014. – 25 липня (№ 58). – С. 2.

Другий рік поспіль студенти-історики ЧНУ ім. Б. Хмельницького проходять археологічну практику на базі Національного історико-культурного заповідника «Чигирин». Цього року майбутні фахівці проводили польові дослідження та збір підйомного матеріалу з фіксацією археологічних пам'яток біля сіл Суботів та Іванівка Чигиринського району під керівництвом відомої вченої-археолога з Інституту археології НАН України Світлани Безсонової, науковців заповідника та викладачів університету. Також студенти набули таких навичок камеральної обробки археологічних матеріа-

лів, як чистка, опис, шифрування, реконструкція. Їм випало працювати з керамічними виробами й знаряддями господарства і побуту, виявленими на розкопках скіфського городища біля Мотронинського монастиря та пам'ятками козацької доби. У процесі реставрації під руками студентів багато предметів давнини набули первісного вигляду.

588. Шквар Г. *Історії творець і літописець* / Г. Шквар // Черкаський край. – 2014. – 1 серпня (№ 61). – С. 7.

У науковій бібліотеці ЧНУ ім. Б. Хмельницького відбулася презентація книги Івана Городинця «Пам'ять не згасне. Село Безпальче на Черкащині в період Другої світової війни 1939-1945 років», яка вийшла друком вже після смерті невтомного збирача та пошуковця. Автор розповідає читачеві про основні перипетії життєвого та творчого шляху легендарного сільського вчителя та краєзнавця. На зустрічі, присвяченій краєзнавчій праці І. Городинця, теплі слова спогади про одноступня висловив директор наукової бібліотеки ЧНУ ім. Б. Хмельницького, доцент Григорій Голиш, який всіляко підтримував його творчі задуми. На презентації виступив і автор передмови до книги професор Василь Мельниченко.

[На фото – обкладинка презентованої книги].

589. Вівчарик Н. *Олександр Черевко: «Зв'язки не допоможуть прилаштувати дитину в університет»* / Н. Вівчарик // Вечірні Черкаси. – 2014. – 6 серпня (№ 32). – С. 5.

В. о. ректора ЧНУ ім. Б. Хмельницького розповів про свої плани та заходи у форматі «питання-відповіді» для журналіста «Вечірніх Черкас». Олександр Володимирович повідомив про особливості свого призначення, налагодження контакту із працівниками університету, перебіг цьогорічної приймальної кампанії. Серед переліку нововведень, які пропонує О. Черевко – відкриття студентського 7 телебачення, заснування центру молодіжних інновацій, реконструкція ботанічного саду та проведення екскурсій для міських жителів, запровадження патріотичного виховання, створення військової кафедри тощо. В інтерв'ю також порушувалося питання про реконструкцію не тільки згорілого корпусу в центрі міста, а й головної будівлі університету. [На фото – Олександр Черевко].

590. Чабан А. *Як народжувалася Українська козацька держава* / А. Чабан // Черкаський край. – 2014. – 20 серпня (№ 66). – С. 19.

Грунтовну статтю присвячено 365-й річниці з часу утворення Української козацької держави середини XVII століття та проголошення Чигирини її столицею. Зусиллями Інституту історії України НАН України, а також істориками Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького (тоді ще педагогічного інституту), у 90-х роках минулого століття дані науково переконливі відповіді на дискусійні питання щодо державотворчих процесів в Україні тієї доби. Починаючи з 1990 року в Черкасах було проведено сім щорічних Всеукраїнських історичних читань «Українська козацька держава: витоки та шляхи історичного розвитку», в яких взяли участь провідні вчені-медієвісти України та зарубіжжя. Автор – доктор історичних наук, професор ЧНУ ім. Б. Хмельницького Анатолій Чабан детально розглядає національну державну ідею, яка вперше була чітко сформулювала та реалізована Богданом Хмельницьким. Дослідник акцентує увагу на таких питаннях як територіальні межі Української козацької держави, їх соціальна організація, вибір Чигирини в якості столиці новоствореного державного утворення, внутрішня та зовнішня політика Богдана Хмельницького.

591. Олександр Черевко: *«Благодійність – це добровільне явище»* // Вечірні Черкаси. – 2014. – 20 серпня (№ 34). – С. 8.

У рубриці «Позиція» в. о. ректора ЧНУ ім. Б. Хмельницького Олександр Черевко проінформував читачів про конкурс серед абітурієнтів, благодійні внески та патріотичні акції в університеті. Зокрема, Олександр Володимирович розповів, що цього року в університет було подано 9 400 заяв, усього ж вступило до лав студентів 1585 осіб. Найпопулярнішими професіями були філологія, англійська мова, психологія та туризм. У середньому на 1 місце претендувало 10 осіб. Щодо внесків, в. о. ректора підкреслив, що ніхто не змушує абітурієнтів сплачувати гроші, проте благодійна допомога університету вкрай потрібна. На останок, О. Черевко запевнив, що університет повинен і буде проповідувати ідеї відродження незалежної держави, євроінтеграції та патріотизму.

592. Король В. *Пізнати і створити наставники першокурсників ЧНУ* / В. Король // Черкаський край. – 2014. – 3 вересня (№ 69). – С. 2.

У стінах ЧНУ ім. Б. Хмельницького відбулося першOVERесневе свято. Щоб привітати велику університетську громаду з Днем знань

та прийняти майже 1600 першокурсників у дружню родину, до закладу прибули шановні професори та викладачі, відомі черкащани, представники обласної адміністрації та колишні випускники. Пізнати і створити себе, розвинути власні знання і таланти за формулою українського філософа Григорія Сковороди закликав першокурсників в. о. ректора ЧНУ ім. Б. Хмельницького Олександр Черевко.

[Фото на С. 1. – Студенти першокурсники перед будівлею університету].

593. Шквар Г. *Нинішній рік теж увійде в історію* / Г. Шквар // Черкаський край. – 2014. – 5 вересня (№ 70). – С. 6.

Матеріал містить аналіз збірника «Краєзнавство Черкащини», вихід якого було приурочено до 60-річчя Черкаської області. Книга містить нариси про життя та діяльність героїв, чії біографії та вчинки гідні, аби про них дізналися нащадки і сучасники. Чимало матеріалів присвячено рокам становлення господарства, науки та культури Черкащини. Це вдало поєднано з публікаціями про старовину, історичні постаті, починаючи від XVII ст. до наших днів, доповнено унікальними світлинами. Серед авторів: краєзнавець М. Борщ, директор наукової бібліотеки ЧНУ ім. Б. Хмельницького, доцент Г. Голиш, голова обласної організації Національної спілки краєзнавців України, професор ЧНУ ім. Б. Хмельницького В. Мельниченко, директор Державного архіву Черкаської області Т. Клименко, журналісти Л. Титаренко, В. Козоріз, налаштовані на дослідження студенти низки навчальних закладів Черкащини.

[На фото – обкладинка збірника].

594. Калиновська Т. *Олександр Черевко: «Депутати відповідальні за прийняття рішень у складний для країни час»* / Т. Калиновська // Черкаський край. – 2014. – 17 вересня (№ 73). – С. 3.

Тема розмови кореспондента «Черкаського краю» з депутатом обласної ради, в. о. ректора ЧНУ ім. Б. Хмельницького Олександром Черевком – «Сучасність змінює акценти в політиці й науці». Так, Олександр Володимирович зазначив, що навчальний рік в умовах військового протистояння в Україні особливий. Тривожні події неминуче торкнулися й Черкаського національного. Вісім наших студентів служать зі зброєю в зоні АТО, захищаючи рідну країну. Добровольцями пішли на східний фронт п'ять студентів денного відділення та три заочники. Університет підтримує зв'язок із студентами-учасниками протистояння, слідкує за їх долею, допомагає,

підтримує чим може. 15 осіб приїхали і навчаються в університеті з Донецької та Луганської областей. В. о. ректора проінформував про долю Севастопольської філії ЧНУ, про плани відкриття військової кафедри на базі університету, про активну позицію студентів у проведенні акцій на підтримку армії. Окремо журналістка поцікавилася й останніми перипетіями на засіданнях сесій облради.

[На фото – Олександр Черевко].

595. *Військову кафедру відкривають у ЧНУ* // Вечірні Черкаси. – 2014. – 17 вересня (№ 38). – С. 2.

ЧНУ ім. Б. Хмельницького отримав підтвердження Міноборони України про відкриття у вищій кафедрі військової підготовки. Тепер студенти зможуть проходити військову підготовку на місці, а не їздити в Сумський державний університет, як це було в попередні роки. Університет укладатиме угоду з Навчальним центром Державної прикордонної служби в Оршанці для практичних занять. «Зараз у Міноборони дискутується питання – можливо, це буде підготовка не тільки офіцерського складу, але й сержантів» – зауважив в. о. ректора О. В. Черевко.

596. *Два ВНЗ області потрапили до рейтингу за показниками Scopus – 2014* // Нова доба. – 2014. – 23 вересня (№ 72). – С. 5.

Наукометрична платформа Scopus оприлюднила рейтинг цитування наукових публікацій ВНЗ України. Станом на серпень 2014 р. найкращим вищим навчальним закладом за цим показником залишається КНУ ім. Т. Шевченка. Загалом, рейтинг Scopus охоплює 120 вишів України. У цей рейтинг потрапили й ВНЗ Черкаської області – Черкаський національний університет ім. Б. Хмельницького, який опинився на 21-му місці. Уманський державний педагогічний університет ім. Тичини посів 42 місце.

597. *Джоган О. Фото з їжачками прославило Івана Герасименка* / О. Джоган // Черкаський край. – 2014. – 24 вересня (№ 75). – С. 9.

У розвідці йдеться про Івана Дмитровича Герасименка – старшого лаборанта кафедри фізики ЧНУ ім. Б. Хмельницького, який понад сорок років проводить заняття із механіки та молекулярної фізики, тривалий час викладав і курс основ фотографії. Й сьогодні фотосправа залишається улюбленим хобі 76-річного Івана Дмитровича. Із редакцією «Черкаського краю» переможець обласних та 10 республіканських фотоконкурсів поділився відомою світлиною із

їжачками, яка у 1978 році на міжнародному змаганні авторів фотопродукції була виділена з-поміж 2 тисяч робіт й отримала диплом. Нині ж Іван Герасименко має наміри фотографувати сюжетні фото з людьми. [На фото – світлина з їжачками].

598. *Вибори ректора ЧНУ ім. Б. Хмельницького неминучі* // Вечірні Черкаси. – 2014. – 2 жовтня (№ 40). – С. 2.

Про це під час візиту на Черкащину заявив віце-прем'єр-міністр України Олександр Сич. Нині виконувачем обов'язків ректора є колишній губернатор Черкащини Олександр Черевко. Термін чинності дії контракту попереднього ректора – регіонала Анатолія Кузьмінського збіг, й більше того співпав з люстрацією оскаржених посадовців по всій країні.

599. *Аграрна історія має допомогти в реформуванні села* // Нова доба. – 2014. – 7 жовтня (№ 76). – С. 3; **Шквар Г.** *Феномен українського селянства під кутом історичних досліджень* / Г. Шквар // Черкаський край. – 2014. – 8 жовтня (№ 79). – С. 9; *Черкаський національний – форпост аграрної історії України* // Молодь Черкащини – 2014. – 29 жовтня (№ 44). – С. 7.

Упродовж двох днів у ЧНУ ім. Б. Хмельницького тривав ювілейний, 10-й Всеукраїнський симпозіум із проблем аграрної історії. Організували його наукове товариство істориків-аграрників (голова товариства – завідувач кафедри архівознавства, новітньої історії та спеціальних історичних дисциплін, професор ЧНУ Анатолій Морозов) спільно з Інститутом історії України НАН України (директор Інституту Валерій Смолій). У заході взяли участь провідні науковці вищих навчальних закладів України. Було прослухано близько 80 доповідей, присвячених основним здобуткам аграрної історії за останні десятиліття, її дослідникам, особливостям розвитку аграрних відносин у різні історичні епохи. У порядку денному симпозіуму розглядалися й інші теми, які стосувалися етнокультурного буття, духовності й світогляду українського селянства, актуальних проблем розвитку українського села.

600. *Шквар Г. Віце-прем'єр зібрав на Черкащині керівників сімох областей* / Г. Шквар // Черкаський край. – 2014. – 15 жовтня (№ 82). – С. 4.

У матеріалі розповідається про те, що Черкащину з робочим візитом відвідав Олександр Сич, віце-прем'єр України, який

опікується питаннями освіти, охорони здоров'я та культури. Знайомство з Черкаським краєм проходило в обговоренні на численних нарадах багатьох болючих питань подальшого розвитку області. Не оминув увагою Олександр Сич і Черкаський національний університет, де відбулася прес-конференція високого гостя. Віцепрем'єр був приємно вражений спілкуванням із студентами вузу. Відповідаючи на актуальне питання черкаських журналістів про вибори двох ректорів університетів на Черкащині, Олександр Сич відповів, що вони мають відбуватися, виходячи з положень нового закону про вищу освіту.

[На фото на С. 1. – Олександр Сич під час візиту до ЧНУ оглядає Музей рушника].

601. *Оновлене погруддя Богдану Хмельницькому відкрили в ЧНУ* // Нова доба. – 2014. – 16 жовтня (№ 79). – С. 4; **Шквар Г.** *Свято в ЧНУ* / Г. Шквар // Черкаський край. – 2014. – 15 жовтня (№ 82). – С. 1.

У кореспонденціях повідомляється про те, що 14 жовтня, в день Покрови Пресвятої Богородиці, біля центрального входу до Черкаського національного університету відкрили оновлене погруддя Б. Хмельницькому. В. о. ректора О. В. Черевко подякував усім меценатам, за сприяння яких вдалося звершити цей задум. Завершилися урочистості з нагоди відкриття пам'ятника флешмобом і спільним співом Гімну України студентами, викладачами університету та його гостями. Наприкінці заходу всі охочі з числа студентів прийняли посвяту в козаки та берегині.

[На фото – світлини зі свята].

602. *Сходинки, що вмістили десятиліття* // Черкаський край. – 2014. – 17 жовтня (№ 84). – С. 16.

Газета розповідає про грандіозний проєкт, втілений Черкаським обласним художнім музеєм, де мовою живопису написана біографія не просто митця – цілого покоління, до якого належить відомий художник Іван Бондар. Виставка під назвою «70 сходинок життя», приурочена ювілею митця, доцента Черкаського національного університету, викликала жвавий інтерес відвідувачів музею та громади загалом.

603. *Історики вивчали козацький досвід* // Нова доба. – 2014. – 23 жовтня (№ 81). – С. 2.

Історію, досвід та уроки утворення, розвитку та загибелі Української козацької держави розглядали черкаські та чигиринські

науковці під час історичних читань, присвячених 365-й річниці з часу виникнення Української козацької держави та проголошення Чигирини його столицею. У читаннях, що відбулися в м. Чигирин, взяли участь 120 істориків – науковці ЧНУ ім. Б. Хмельницького, національно-культурного заповідника «Чигирин», краєзнавці, вчителі, аспіранти, магістранти, студенти. Організаторами ІХ Всеукраїнських історичних читань «Українська козацька держава: витоки та шляхи історичного розвитку» виступили: Інститут історії України НАНУ, ЧНУ ім. Б. Хмельницького, НІКЗ «Чигирин», обласна організація Національної спілки краєзнавців та осередок НТШ в Черкасах.

604. Борщ М. *Краєзнавці знайшли нове про Шевченка* / М. Борщ // Черкаський край. – 2014. – 5 листопада (№ 89). – С. 8.

Автор статті інформує читачів про те, що днями в Шевченківському національному заповіднику в Каневі відбулася XIII Всеукраїнська наукова історико-краєзнавча конференція «Краєзнавча Шевченкіана України», присвячена 200-річчю від дня народження Т. Г. Шевченка. Її організатори – Національна спілка краєзнавців України та її обласна організація, Інститут історії України НАН України, ННІ історії і філософії ЧНУ ім. Б. Хмельницького. На конференціях у доповідях та повідомленнях було охарактеризовано процес зародження та розвиток шевченківських традицій у різних куточках України, розкрито аспекти життя і творчості Т. Г. Шевченка. З привітальним словом виступив в. о. ректора ЧНУ ім. Б. Хмельницького О. В. Черевко, який наголосив, що конференція стане важливою віхою у справі дослідження і наукового осмислення феномена Т. Шевченка, розкриттю нових граней його творчості, зарядженої потужною енергетикою загальнолюдських гуманістичних цінностей. Серед виступаючих на конференції – викладачі ЧНУ ім. Б. Хмельницького: д.і.н., проф. А. Ю. Чабан, к.і.н., проф. В. М. Мельниченко, д.і.н., проф. С. В. Корновенко, д.ф.н., проф. Л. І. Ромашенко, к.і.н., доц. Г. М. Голиш, к.і.н., доц. Т. А. Клименко, к.і.н., доц. А. П. Іржавська, к.і.н., ст. викл. О. М. Абразумова. [На фото – вручення всеукраїнської премії ім. Д. Яворницького В. Мельниченку, яке відбулося під час конференції].

605. *Шевченко в сучасній інтерпретації черкаського науковця* // Нова доба. – 2014. – 20 листопада (№ 89). – С. 3.

Монографію «Шевченко як геній» презентував у Черкаській обласній бібліотеці для юнацтва ім. В. Симоненка її автор, професор

ЧНУ ім. Б. Хмельницького Василь Пахаренко. У своїй монографії шевченкознавець схарактеризував основні сучасні інтерпретації постаті й творчості митця – академічну, постмодерністську, нігілістичну, інтернаціоналістичну, філософсько-екзистенційну та обґрунтував «доцільність антропологічного, персоналістичного підходу в трактуванні означеної проблеми».

[На фото – В. Пахаренко; обкладинка презентованого видання].

606. Безуглий В. *Василь Мельниченко: «Знання про рідний край виховує патріотів»* / В. Безуглий // Нова доба. – 2014. – 9 грудня (№ 94). – С. 7.

У розлозі інтерв'ю із головою обласної організації Національної спілки краєзнавців України, автором багатьох книжок на краєзнавчу тематику, професором ЧНУ ім. Б. Хмельницького Василем Мельниченком, автор з'ясовує чим живе громадське об'єднання краєзнавців, відзначаючи своє 25-річчя. В. Мельниченко розповів про місце краєзнавства в системі загальнолюдських цінностей, необхідні заходи щодо максимального використання пізнавально-виховного потенціалу краєзнавства, проблеми видання краєзнавчої літератури, співпрацю спілки краєзнавців із закладами освіти тощо. Щодо останнього питання, слід підкреслити, що НСКУ спільно з Міністерством освіти і науки України розробили проєкт запровадження вивчення дисципліни «Основи краєзнавства» у навчальних закладах усіх профілях у 2015 р. В. Мельниченко зазначає, що багато положень цього проєкту вже апробовано в ході навчального процесу в Черкаському національному університеті ім. Б. Хмельницького та Уманському державному педагогічному університеті.

607. Безуглий В. *«Краєзнавець – це стан душі»* / В. Безуглий // Нова доба. – 2014. – 9 грудня (№ 94). – С. 3.

У статті йдеться про обласну організацію Національної спілки краєзнавців України, якій 9 грудня 2014 року виповнилося 25 років. Автор розкриває основні віхи становлення товариства та зазначає, що сьогодні Черкаська обласна спілка краєзнавців визнана однією із найкращих в Україні. В її лавах нараховується 99 осіб. Напередодні ювілейної дати в редакції газети «Нова доба» відбулася тематична прес-конференція. Про актуальні аспекти діяльності Спілки та її регіональних відділень розповіли журналістам голова обласної організації НСКУ, професор ЧНУ ім. Б. Хмельницького Василь Мельниченко, заступник голови, професор ЧДТУ Валентин

Лазуренко, директор наукової бібліотеки ім. М. Максимовича ЧНУ ім. Б. Хмельницького доцент Григорій Голиш та ін.

608. *419-у річницю з дня народження Богдана Хмельницького в університеті його імені відзначили всеукраїнською науковою конференцією* // Нова доба. – 2014. – 11 грудня (№ 95). – С. 5.

Власний кореспондент «Нової Доби» повідомляє, що 10–11 грудня 2014 р. на базі кафедри історії та етнології України ННІ історії і філософії Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького відбудеться вже традиційна Всеукраїнська конференція молодих істориків «VIII Богданівські читання». Вона присвячена 419-й річниці від дня народження патрона навчального закладу Богдана Хмельницького. У «VIII Богданівських читаннях» беруть участь понад 70 істориків, музейних працівників, краєзнавців з усіх регіонів України. На пленарному засіданні конференції «Богдан Хмельницький і його доба» передбачено заслухати найбільш актуальні доповіді. У секційній роботі передбачено доволі широкий спектр наукових сповіщень, які прямо чи опосередковано репрезентують епоху козацтва крізь призму пізнавальних можливостей історіографії, джерелознавства та спеціальних історичних дисциплін, археології, етнології, архівознавства та музеєзнавства, давньої та нової історії України, новітньої історії України, всесвітньої історії, історії освіти та науки. У багатьох виступах акцент пропонується змістити на антропологічний вимір історії, що є актуально як для української, так і зарубіжної історіографії.

609. Король Т. *Василь Мельниченко: «Потрібна комплексна програма розвитку краєзнавства»* / Т. Король // Черкаський край. – 2014. – 12 грудня (№ 100). – С. 6.

З нагоди 25-річного ювілею обласної організації Національної спілки краєзнавців України, журналістка «Черкаського краю» поспілкувалася із головою товариства – професором ЧНУ ім. Б. Хмельницького Василем Мельниченком. Він зазначив, що попри ювілейну дату, краєзнавча робота на Черкащині має значно глибшу історію й бере свій початок від діяльності уродженця краю, відомого вченого-енциклопедиста Михайла Максимовича. Відповідаючи на питання журналістки, В. Мельниченко розповів чим живе організація сьогодні, розкрив її потенціал та перспективи подальшого розвитку.

610. Голиш Г. *Народний художник Іван Бондар творить за покликом серця* / Г. Голиш // Нова доба. – 2014. – 30 грудня (№ 100). – С. 12.

Указом Президента України відомому митцю, викладачеві кафедри образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва ЧНУ І. І. Бондарю присвоєно високе звання «Народний художник України». З цієї нагоди автор узяв інтерв'ю у знаного майстра пензля. Відповідаючи на поставлені запитання, художник розповів про свій воістину драматичний шлях сходження до вершин досконалості й всенародного визнання та розкрив деякі таїни творчості. У творчому доробку Майстра понад 3 тис. картин та етюдів, а ще 50 персональних виставок. «Коли людина усвідомлює свою місію на цій землі, коли вона творить і її творчість дістає визнання, це окрилює душу й додає життєвої снаги...», – підкреслив наприкінці розмови народний художник Іван Бондар.

[На фото (кольор.) – І. І. Бондар].

611. *У ЧНУ ім. Б. Хмельницького пройшли змагання з пауерліфтингу* // Нова доба. – 2015. – 8 січня (№ 2–3). – С. 19.

У кореспонденції повідомляється про те, що в стінах ЧНУ ім. Б. Хмельницького на базі ННІ фізичної культури, спорту і здоров'я пройшли змагання у пауерліфтингу (силового триборства). У них взяли участь атлети з Корсуня, Канева та Черкас. Атлети виявили велику силу волі на помості, піднімаючи важку штангу в присіданні, жимі та тязі.

612. *Шквар Г. В Шевченковому краї розквітнув феномен поета* / Г. Шквар // Черкаський край. – 2015. – 14 січня (№ 3). – С. 1–2.

Розгорнутий матеріал розповідає про вшанування пам'яті знаменитого поета Василя Симоненка. Серед ряду заходів також відбулося нагородження лауреатів Всеукраїнської літературної премії його імені. Голова конкурсної комісії з присудження цієї престижної премії професор ЧНУ імені Богдана Хмельницького Володимир Поліщук наголосив на тому, що поет майже 60 років тому практично передбачив нинішні події новітньої української історії й тут одного таланту просто замало.

Також у рамках вказаних заходів відбулася прем'єра виставки про життя і творчість великого достойника. Головну роль у цій виставі виконав викладач ЧНУ ім. Б. Хмельницького Я. Литвин.

[На фото 1: серед інших В. Поліщук; на фото 2: Я. Литвин].

613. *Зінченко О. «Шануємо традиції, творимо сьогодні, крокуємо в майбутнє»* / О. Зінченко // Нова доба. – 2015. – 12 лютого (№ 13). – С. 4.

Саме під таким девізом навчаються студенти Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. На сьогодні їх налічується понад шість тисяч, а щороку до вишу в період вступної кампанії надходить майже 10 тисяч заяв абітурієнтів. Минулого року за рейтингом «Освіта.іа» університет посів 51-е місце серед вишів України, за науковим рейтингом «Scopus»* – 21-е місце. За словами очільника ВНЗ Олександра Черевка, до вступної кампанії виш починає готуватися ще задовго до її початку. Життя університету завжди насичене знаковими подіями. Тривають процедури ліцензування нових спеціальностей, планується відкриття військової кафедри, заключаються договори з університетами Польщі, Чехії, Литви.

Про особливості цьогорічної вступної кампанії для майбутніх абітурієнтів розповів перший проректор Василь Мойсієнко та зазначив, що вона буде складнішою за процедуру.

«Для того, щоб абітурієнтам було легше зареєструватися на ЗНО, при університеті діє єдиний у Черкасах пункт реєстрації на ЗНО», – повідомив начальник відділу навчально-методичної роботи Максим Гаврилюк.

614. *Новації вступної кампанії: всіх абітурієнтів зараховуватимуть у першу хвилю* // Черкаський край. – 2015. – 13 лютого (№ 12) – С. 3.

Вступна кампанія стартувала в Черкаському національному університеті імені Богдана Хмельницького практично з 1 вересня минулого року, коли були підбиті підсумки щойно завершеної. Якими новаціями вона позначилася, розповів на прес-конференції в. о. ректора вишу Олександр Черевко.

Цьогоріч виші самостійно встановлюватимуть перелік сертифікатів та мінімальну кількість балів ЗНО для участі у конкурсі. При вступі всіх абітурієнтів зараховуватимуть у першу хвилю. В університеті пообіцяли зменшення встановленої за контрактом оплати.

615. *Голиш Г. Він спокою в житті не знав* / Г. Голиш // Нова доба. – 2015. – 17 лютого (№ 14). – С. 8.

Стаття-реквієм присвячена людині, яка для автора стала головним наставником у житті. Мова йде про М. Ф. Пономаренка –

* Scopus – бібліографічна і реферативна база даних та інструмент для відстеження цитованості статей, опублікованих у наукових виданнях. Є однією зі складових інтегрованого науково-інформаційного середовища SciVerse.

патріарха краєзнавства, заслуженого вчителя України, лауреата премій ім. М. Максимовича і В. Антоновича. У матеріалі йдеться про напружене життя героя, його жертвоне служіння Україні, розкриваються грані педагогічного феномену іменитого земляка. Принагідно зазначено, що один із своїх освітніх дипломів (а М. Пономаренко закінчив кілька вишів) цей народний академік отримав у Черкаському педінституті (філологічний факультет).

[На фото: М. Ф. Пономаренко].

616. Даниленко О. *Університети Черкащини підписали угоду про співпрацю* / О. Даниленко // Черкаський край. – 2015. – 27 лютого (№ 16). – С. 4.

У матеріалі повідомляється про те, що 20 лютого були підписані угоди про співпрацю між Черкаським національним університетом імені Б. Хмельницького і трьома уманськими вишами. «Контакти з університетом ім. Б. Хмельницького у нас давні», – сказав при підписанні угоди Іван Мостов'як, який, до речі, написав підручник у співавторстві з професором ЧНУ Володимиром Білоножком.

Олександр Черевко поділився планами організувати військову підготовку студентів Черкаського університету – тут обласному вишу згодиться досвід уманських колег, адже в Умані цю справу поставлено надійно. [На фото автора: в. о. ректора Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького О. В. Черевко].

617. Туменко Л. *Жінка – потенціальний двигун прогресу* / Л. Туменко, М. Костецький // Земля батьків. – 2015. – 2 березня (№ 56). – С. 5.

Подане розлоге інтерв'ю зі Світлою Жаботинською – докторкою філологічних наук, професоркою кафедри англійської філології Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького, засновником та керівником наукової школи в галузі когнітивної лінгвістики, автором 130 друкованих праць, заслуженим працівником освіти України, кавалером орденів «За заслуги» 3-го ступеня, Святої Варвари та Святої рівноапостольної княгині Ольги. Автори матеріалу обговорили з відомою освітянкою низку актуальних питань, зокрема про її наукові інтереси й плани, місце жінок у науці загалом та перспективи мовної політики.

«Кожній жінці зичу реалізувати той потенціал, який вона в собі відчуває», – з таким побажанням звернулася до всіх українських жінок С. Жаботинська напередодні Міжнародного жіночого свята.

[На фото – професор С. Жаботинська].

618. Вівчарик Н. *У Черкаському університеті студенти різних поколінь згадують дві революції* / Н. Вівчарик // Вечірні Черкаси. – 2015. – 4 березня (№ 9). – С. 5.

У матеріалі йдеться про те, що колишні та теперішні студенти, учасники двох революцій (2004 та 2014 років) зібралися на круглому столі в Черкаському національному університеті ім. Б. Хмельницького, щоб пригадати події минулих та недалеких часів і поділитися поглядами в майбутнє.

У засіданні, крім інших, взяли участь викладачі, які не стояли осторонь революційних подій, зокрема, Василь Пахаренко, Володимир Поліщук, Віталій Масненко та ін. Під час виступів та спогадів колишніх і нинішніх студентів демонструвалися фото та відеоматеріали. «Що б не відбувалося, ми вірили і віримо у зміни на краще. І тут ви бачите студентів різних поколінь: усіх нас об'єднує бажання жити у вільній Україні», – сказала на заході нинішня викладачка Юлія Волинець.

619. Безуглий В. *Учитель від Бога, Учений від Бога, Українка від Бога* / В. Безуглий // Нова доба. – 2015. – 17 березня (№ 22). – С. 8.

Об'ємний нарис присвячено знаній освітянці – колишній викладачці ЧНУ ім. Б. Хмельницького Г. Р. Передрій*. Рідному ВНЗ кандидат філології, доцент Передрій віддала понад 37 років свого життя, пройшовши шлях від викладачки до завідувачки кафедри української мови. Творчий доробок ювілярки складається з понад 100 друкованих праць, у їх числі й підручники з рідної мови для школярів 5, 6, 7 класів, які витримали 5–6 видань. Вона – справді знакова постать в історії Черкаського національного.

[На фото – Г. Р. Передрій серед молодших колег].

620. Новини коротко // Вечірні Черкаси. – 2015. – 1 квітня (№ 13). – С. 2.

У рубриці «Новини» стисло повідомляється про те, що студентка 2-го курсу навчально-наукового інституту фізичної культури, спорту і здоров'я Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького Марина Мальована визнана кращою спортсменкою Черкащини 2014 р. Таке рішення прийнято управлінням у справах сім'ї, молоді та спорту Черкаської обласної адміністрації у рамках програми «Спортивне сузір'я Черкащини».

* Г. Р. Передрій – кандидатка педагогічних наук, доцент, Почесна професорка Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького, володарка грантів Фонду Сороса.

621. *Викладачка дослідила, як у Черкасах друкували книги 100 років тому* // Вечірні Черкаси. – 2015. – 8 квітня (№ 14). – С. 5.

У матеріалі розповідається про нове видання, підготовлене доцентом ЧНУ ім. Б. Хмельницького Людмилою Фіть. Воно присвячено зародженню та розвитку книжкової справи в м. Черкаси й охоплює період від 1878 до 1920 р. Дослідження базується на розлогій джерельній базі: архівні матеріали, рукописні раритети тощо. [На фото – обкладинка книги].

622. *Полуянов А. Ученье свет, а неученье – тьма* / А. Полуянов // Акцент. – 2015. – 22 апреля. – С. 6.

Кореспондент інформує читачів про те, що на зустрічі з викладачами і студентами ЧНУ ім. Б. Хмельницького міністр освіти України С. М. Квіт заявив про наступне суттєве скорочення кількості ВНЗ в Україні загалом і на Черкащині зокрема. «Як університети можуть давати якісну вищу освіту, якщо мають по 120 студентів?» – таке риторичне запитання прозвучало з вуст міністра. Ідею оптимізації університетської мережі в Шевченковому краї підтримав і присутній на зустрічі голова Черкаської ОДА Ю. О. Ткаченко.

623. *Новини коротко* // Вечірні Черкаси. – 2015. – 6 травня (№ 18). – С. 2.

4 травня колишній Президент України Віктор Ющенко відвідав Чигиринщину. З ним також зустрівся ректор Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького Олександр Черевко, який за дорученням голови Черкаської обласної адміністрації Юрія Ткаченка вручив Віктору Андрійовичу ювілейну відзнаку «Холодний Яр».

624. *Денис Нечипоренко виборов «золото» на всеукраїнській універсіаді* // Нова доба. – 2015. – 21 травня (№ 40–41). – С. 21.

Із цього матеріалу читач дізнається про те, що у всеукраїнській універсіаді з легкої атлетики, яка проходила в Харкові, взяли участь понад 450 спортсменів-студентів з усієї України. Аби потрапити на цей старт, всі вони пройшли попередній відбір на обласних змаганнях. Від Черкащини на старт до Харкова поїхало 27 легкоатлетів, при цьому 21 із них – представники ЧНУ ім. Б. Хмельницького.

625. *Михайлов А. Деньги на сгоревший корпус. Ровно четверть века назад, в апреле 1990-го, сгорел корпус ЧНУ* / А. Михайлов // Акцент. – 2015. – 1 июля. – С. 4.

Депутати Черкаської облради затвердили рішення «Про обласну програму з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації, і запровадження заходів з енергозбереження в Черкаському національному університеті ім. Богдана Хмельницького на 2016–2019 рр.». У відповідності з цим документом планується нарешті відновити старий згорілий корпус ВНЗ у центрі міста, а також провести в університеті енергозберігаючі заходи. Втім за це рішення було подано мінімальну кількість голосів – 53. Передбачається в 2015 р. виділити для університету 1,5 млн грн з обласного бюджету, а остаточна сума буде визначена проектно-кошторисною документацією. Окрім цього, на встановлення індивідуальних теплових пунктів у навчальних корпусах і гуртожитках ЧНУ планується виділити 3 млн 150 тис. грн, на заміну вікон – 1 млн 542 тис., і на зовнішнє утеплення – ще 3 млн 510 тис. грн.

626. *Черкаси прийняли чемпіонати України з триатлону та стрільби з лука* // Акцент. – 2015. – 8 июля. – С. 16.

Матеріал інформує читача про те, що минулого тижня у Черкасах пройшов чемпіонат України зі стрільби з лука. Черкашанки Юлія Щепак, Христина Хвиль та Софія Новіцька – студентки ННІ фізичної культури та спорту ЧНУ ім. Б. Хмельницького вибороли III місце в командній стрільбі.

627. *Буєвич О. Вища освіта – 2015: перспективи і ціна. З 10 липня навчальні заклади чекають на абітурієнтів* / О. Буєвич // Акцент. – 2015. – 8 июля. – С. 7.

У ВНЗ України стартує вступна кампанія. З 10 липня починається прийом заяв і документів, який триватиме до 1 серпня для вступників на денну форму навчання і до 24 липня – для тих, хто проходитиме співбесіду, складатиме вступні екзамени у вишах чи розраховує на творчі конкурси. Вартість одного року навчання у Черкаському національному університеті ім. Б. Хмельницького на денній та заочній формах коливатиметься від 9 до 15 тисяч гривень.

628. *Безуглий В. У пошуках вічної тайни* / В. Безуглий // Нова доба. – 2015. – 16 липня (№ 56–57). – С. 9.

У статті розповідається про вручення краєзнавчої премії імені Михайла Максимовича, яке відбулося в приміщенні наукової

бібліотеки Черкаському національному університеті імені Богдана Хмельницького. Віднедавна ця книгозбірня носить ім'я нашого славетного земляка, людини-академії М. Максимовича.

629. *МОН виділило ЧНУ додаткові місця держзамовлення. Новини. Дайджест* // Нова доба. – 2015. – 30 липня (№ 60–61). – С. 2.

За результатами конкурсної комісії МОН Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького отримав 29 додаткових місць держзамовлення. Держава замовляє університету підготовку на денній формі навчання ще 2 бакалаврів підготовки «Здоров'я людини», 2 – за напрямом «Філософія», 2 – «Історія», 3 – «журналістика», 3 – «Видавнича справа та редагування», 2 – «Міжнародна економіка» і 3 – «Менеджмент». Ще 15 місць додано на спеціальність «Дошкільна освіта», за якою на денній формі навчання проводитиметься підготовка магістрів.

630. *Коваль І. Бути грамотним – це модно* / І. Коваль // Нова доба. – 2015. – 30 липня (№ 60–61). – С. 6–7.

Подано змістовне інтерв'ю з докторкою філології, завідувачкою кафедри, професоркою ЧНУ ім. Б. Хмельницького Г. І. Мартиною з нагоди Міжнародного дня грамотності. Знаний лінгвіст переконана в тому, що нині грамотності письма приділяється значно менше уваги, як раніше. «Знати рідну мову, з любов'ю і вимогливістю до себе вивчати її все життя» – таку настанову дає Ганна Іванівна. Цікавими є й її судження щодо молодіжного сленгу й суржика.

[На фото: Г. І. Мартинова].

631. *«Черкащанка» привезла гран-прі польського фестивалю. Новини. Дайджест* // Нова доба. – 2015. – 6 серпня (№ 62–63) – С. 2.

Із тріумфом повернувся з Польщі хореографічний ансамбль Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького «Черкащанка». Черкаські танцюристи отримали гран-прі на VIII Міжнародному фестивалі музики, мистецтва та фольклору «Подляска Октава Культур» у Білостоці. «Черкащанка» стала єдиним аматорським колективом на фестивалі, який удостоєний такої нагороди. Керівник «Черкащанки», заслужений працівник культури України Валентин Луценко розповів, що свої таланти демонстрували артисти 25 колективів з 12 країн.

632. *Роговська Т. Из випускника – у безробітні* / Т. Роговська // Вечірні Черкаси. – 2015. – 19 серпня (№ 33). – С. 13.

Розгорнутий матеріал вивчає досить актуальну тему, а саме – безробіття після закінчення вишу. Минулого року лише кожен шостий випускник вишу, який шукав роботу через Центр зайнятості, був працевлаштований, цього року – кожен третій. У 2013 році за сприяння Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького працевлаштовані 493 випускники, які навчалися за держзамовленням, а у 2014 році – 550 випускників, більшість із них – ті, які здобули освіту за напрямами педагогічного профілю. Ректор ЧНУ Олександр Черевко вважає, що сьогодні в Україні сформувалася ринкова економіка з ухилом до великого бізнесу, особливо в аграрній сфері. Виходячи з цього, важливо вибудувати державну і регіональну програму зайнятості й працевлаштування молодих спеціалістів.

633. *Дзюнок сповістив про початок дев'яносто п'ятого навчального року* // Черкаський край. – 2015. – 4 вересня (№ 70). – С. 4.

У Черкаському національному університеті імені Богдана Хмельницького розпочався 95-ий навчальний рік, який особливий тим, що Україна відзначатиме 420-річницю від дня народження Богдана Хмельницького, чиє ім'я носить навчальний заклад. Відзначили цю подію на університетській площі дві тисячі новачків, професорсько-викладацький склад навчального закладу на чолі з ректором, професором О. В. Черевком, керівництво області, батьки.

634. *Платити вишам за свою освіту готові одиниці* // Вечірні Черкаси. – 2015. – 23 вересня (№ 38). – С. 12.

Цьогоріч до вишів області зараховано шість тисяч вісімсот студентів, – розповів директор департаменту освіти і науки Черкаської облдержадміністрації Валерій Данилевський. – 64 % із них або 4,4 тисячі) зараховано на місця, що фінансуються із держбюджету. Минулоріч таких студентів було 5,1 тисячі – із новозарахованих 8 тис. Було складено рейтинг найпопулярніших платних спеціальностей. Десятку найпопулярніших замкнула спеціальність фізичне виховання в ЧНУ ім. Б. Хмельницького: 23 студенти, вартість – 10500 грн.

635. *Безпалова О. Краєзнавство в Україні тримається на небайдужих поціновувачах* / О. Безпалова // Нова доба. – 2015. – 1 жовтня (№ 78–79). – С. 19.

На Черкащину завітав Олександр Петрович Реєнт – доктор історичних наук, член-кореспондент НАН, голова Національної спілки

красзнавців України. Він розповів про відзначення ювілею від дня народження Івана Гуржія, видатного історика Черкащини. Цей захід відбувся в стінах ЧНУ ім. Б. Хмельницького і був підготовлений спільно з відділом історії України XIX – початку XX ст. НАН України. [На фото: О. П. Реєнт].

636. *Черкасець – бронзовий призер Кубку світу з фехтування* // Нова доба. – 2015. – 1 жовтня (№ 78–79). – С. 1.

Студент Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького Олександр Каракай у складі команди українських шаблістів завоював «бронзу» в змаганнях за кубок світу.

637. *Ющенко побував на історичних читаннях у Черкасах* // Нова молодь. – 2015. – 14 жовтня (№ 82–83). – С. 4.

У рубриці «Гість» розповідається про візит третього Президента України Віктора Ющенка до Черкаського національного університету імені Б. Хмельницького, який узяв участь у X ювілейних Всеукраїнських історичних читаннях «Українська козацька держава: джерела та шляхи історичного розвитку», присвячена 420-й річниці від дня народження Богдана Хмельницького. Окрім Президента, у конференції взяли участь провідні українські історики.

[На фото О. Черевко та В. Ющенко].

638. *Октябрь. Сезон* // Акцент. – 2015. – 30 сентября.

У стислій інформації підкреслюється, що найвідоміший ВНЗ Черкащини пережив чимало перетворень по висхідній, доки із педтехнікуму не доріс до статусу Національного університету. Одно із них датовано 6 жовтня 1995 р. Того дня Кабмін в особі прем'єра Євгена Марчука і міністра Валерія Пустовойтенка донесли до відома громадскості, що педінститут ліквідується і буде іменуватися Черкаським державним університетом. І що особливо важливо – саме з цього самого дня університет носить ім'я Богдана Хмельницького.

639. *Співаючий студент став головою села на Черкащині* // Акцент. – 2015. – 1 ноября. – С. 1.

Сільським головою села Подільського на Золотоніщині став 22-річний студент. Артем Кухаренко, який зараз навчається на 5 курсі ЧНУ ім. Б. Хмельницького став головою села, набравши понад 80 % голосів односельчан. Про те, що спонукало студента балотува-

тися на виборах та які перші кроки планує робити на посаді очільника села Артем Кухаренко розповів кореспонденту «Прочерку». Новообраний сільський голова говорить, що завжди був активістом, з 18 років був членом сільського самоврядування, виконував обов'язки спортивного інструктора. Активний студент почав вирішувати і нагальні для села проблеми. Планує проводити благодійні концерти, залучати творчих людей. Гроші благодійного фонду буде використовувати для невідкладної допомоги односельцям.

640. *«Ти чуєш нас, Василю!»* // Черкаський край. – 2015. – 27 листопада (№ 95). – С. 2.

У стислому матеріалі розповідається про те, що студентська і учнівська молодь 26 листопада зібралася в стінах ЧНУ ім. Богдана Хмельницького на розмову «Шляхами великого патріота України Василя Симоненка». Цей захід був присвячений творчості нашого земляка.

641. *Фото тижня* // Вечірні Черкаси. – 2015. – 2 грудня (№ 48). – С. 2.

У рубриці «Фото тижня» подається фото і коментар до виставки фотодокументальних плакатів «Спротив геноциду», яка відкрилася в Черкаському національному університеті імені Богдана Хмельницького 30 листопада.

642. *З новим луком Софія побореться за міжнародне «золото»* // Черкаський край. – 2015. – 9 грудня (№ 98). – С. 16.

Софія Новіцька, студентка ННІ фізичної культури, спорту і здоров'я ЧНУ ім. Б. Хмельницького, вже десять років займається олімпійським видом спорту – стрільбою з лука. Вона підкорила кілька вершин – стала майстром спорту України, кандидатом у національну збірну України. На її рахунку кільканадцять п'єдесталів змагань зі стрільби з лука різного рівня. Та вона мріє про нові досягнення, а для цього треба придбати нового лука та комплекту стріл орієнтовною вартістю 60 тис. грн. Відтак газета вміщує звернення до небайдужих людей допомогти Софії в придбанні нових обладунків.

[На фото: Софія Новіцька].

643. *Черкащани можуть пройти безкоштовне тестування із ЗНО* // Акцент. – 2015. – 9 декабря. – С. 3.

Інформаційний матеріал повідомляє про те, що 13 грудня об 11.00 у ЧНУ імені Богдана Хмельницького в корпусі № 3

відбудеться безкоштовне пробне тестування з української мови та літератури. Про це повідомляє прес-служба ЧНУ. Особам, які виявили бажання взяти участь у тестуванні, необхідно зареєструватися на офіційному сайті Черкаського національного університету.

644. *Черкаські національний – переможець Всеукраїнських змагань із легкої атлетики* // Нова доба. – 2015. – 24 грудня (№ 100). – С. 13.

У Черкасах пройшов 27 меморіал з легкої атлетики Героя Радянського Союзу, професора Олександра Васильовича Тканка. У змаганнях узяло участь 242 учасники з різних регіонів України, які представляли свої вищі навчальні заклади. У підсумку збірні ЧНУ ім. Б. Хмельницького посіла 1 місце. За всі часи в меморіалі Тканка взяли участь більше п'яти тисяч легкоатлетів. Паралельно з меморіалом Тканка відбулася й Універсіада з легкої атлетики, в якій також перше місце посіла команда ЧНУ ім. Б. Хмельницького.

645. *Поєднуючи теорію з практикою* // Черкаський край. – 2015. – 25 грудня (№ 103). – С. 5.

У матеріалі розповідається про відвідини студентами Навчально-наукового інституту природничих наук Черкаського національного університету імені Б. Хмельницького ДП «Черкасистандартметрологія». Це не перша екскурсія студентів-екологів у цей заклад. Гості відвідали випробувальну лабораторію продукції харчової та легкої промисловості, ознайомилися з основними методами аналізу якості товарів широкого вжитку.

[На фото: Студенти ННІ природничих наук ЧНУ на екскурсії].

646. *Пахаренко В. Народному письменнику і краєзнавцю Івану Дробному – 85* / В. Пахаренко // Черкаський край. – 2016. – 15 січня (№ 4). – С. 5.

У матеріалі професора ЧНУ йдеться про непересічну постать випускника мовно-літературного факультету Черкаського педінституту І. С. Дробного, котрий відзначає своє 85-річчя. Іван Семенович є відомим поетом і прозаїком, творчість якого відзначена премією ім. В. Симоненка. Він став автором 14 книг поезії і прози і водночас плідно вивчає історію свого рідного краю.

[На фото: І. С. Дробний].

647. *Професор Володимир Поліщук став лауреатом Всеукраїнської премії Грінченка* // Нова Доба. – 2016. – 21 січня (№ 3). – С. 1.

У редакційному матеріалі повідомляється, що на урочистостях до 81-ої річниці від дня народження В. Симоненка диплом лауреата Всеукраїнської премії ім. Б. Грінченка було вручено професору Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького Володимирі Поліщук. Цією високою нагородою професора було поціновано «за вагомий внесок у розбудову незалежної України, в утвердження державності української мови, розвиток національної культури, відродження історичної пам'яті, формування національної свідомості, велику просвітницьку і подвижницьку діяльність в ім'я України». Зокрема, відомий літературознавець отримав звання лауреата престижної премії за повернення та популяризацію творчості нашого відомого земляка Василя Доманицького. Окрім того, за своїм авторством В. Поліщук видав тритомник «Вибране».

648. *У черкаському ВНЗ на 12% зросла оплата за навчання* // Вечірні Черкаси. – 2016. – 9 березня (№ 10). – С. 6.

Студенти ЧНУ ім. Б. Хмельницького, які навчаються на контрактній основі, вимушені укладати додатковий договір у зв'язку із доплатою за навчання. Кандидат історичних наук, професор, перший проректор ЧНУ Василь Мойсієнко пояснив, що причиною підвищення виплат стала інфляція.

649. *Юні історики-краєзнавці демонстрували свої знання в ЧНУ ім. Б. Хмельницького* // Нова Доба. – 2016. – 18 лютого (№ 7). – С. 1.

Як повідомляє редакція, 15 лютого в стінах ЧНУ ім. Б. Хмельницького відбувся завершальний етап 2-го (обласного) етапу конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів – членів Малої академії наук України. Однією з найбільших була секція «Історичне краєзнавство», тут було подано 20 учнівських праць із 13 населених пунктів області. [На фото: Переможці конкурсу-захисту].

650. *У гуртожитку ЧНУ відкрили спортзал* // Черкаський край. – 2016. – 19 лютого (№ 14). – С. 5.

За інформацією прес-служби ЧНУ ім. Б. Хмельницького в університетському гуртожитку №1 відкрито новий сучасний тренажерний зал. Завідувачка кафедри фізичного виховання О. Менських зазначила на відкритті залу, що «регулярні тренування сприяють не тільки покращенню зовнішнього вигляду, а й впливають на пам'ять, на увагу та на витривалість студентів».

[На фото: Студенти ЧНУ в тренажерному залі].

651. Ставянко А. *Студенти слухають «Рибу-сонце»* / А. Ставянко // Черкаський край. – 2016. – 25 лютого (№ 16). – С. 11.

У стислій замітці студентка ЧНУ повідомляє, що в університеті зреалізовано проєкт альтернативного студентського інтернет-радіо, яке назвали «Sunfish» (Риба-сонце). Складовими є як музичний, так і змістовий контент (теми кіно, літератури, мистецтва, соціуму). У фінансовому плані 6 – це дуже ощадливий проєкт: витрати на створення та трансляцію передач не перевищують 50 грн на місяць.

652. Черкаському національному університету імені Богдана Хмельницького – 95 років. Дім, де народжуються мрії // Нова Доба. – 2016. – 10 березня (№ 10). – С. 9.

Вміщена розлога добірка матеріалів, присвячених провідному ВНЗ Черкащини – ЧНУ ім. Б. Хмельницького, який цими днями відзначає 95-річчя від дня свого заснування. Про незабутні роки свого навчання в рідній alma mater з теплою розповідають імениті випускники університету – ведучий каналу ICTV Віталій Ковач, координатор Центру допомоги армії Оксана Циганок, журналіст Валентин Чернявський, заслужений учитель України Надія Ананьєва, проректор з наукової, інноваційної та міжнародної діяльності ЧНУ професор Сергій Корновенко, професор Ніна Голуб, iOS-розробник у компанії MOZI Development Віталій Крайовий. Черкаський університет названий одним із «найпотужніших і найзначніших як в Україні, так і за кордоном навчальних закладів, які улаштовують своїм існуванням нашу область».

[На фото: В. Ковач, О. Циганок, В. Чернявський, Н. Ананьєва, С. Корновенко, Н. Голуб, В. Крайовий].

653. Андреева М. *ЧНУ ім. Б. Хмельницького: результати переконливі, а плани амбітні* / М. Андреева // Черкаський край. – 2016. – 11 березня (№ 19–20). – С. 4.

Подано інтерв'ю з ректором ЧНУ ім. Б. Хмельницького професором О. В. Черевком з нагоди 95-річчя університету. Віддавши данину історії очолюваного ним закладу, Олександр Володимирович зосередився на розповіді про славне університетське сьогоднішнє та визначив перспективні лінії його подальшого поступу. Зокрема, він зазначив, що в рейтингу ВНЗ за версією Scopus наш національний посідає 22-ге місце. В університеті працює академік, два член-кореспонденти, 65 професорів та 312 кандидатів наук, здійснюється підготовка за 52 спеціальностями. Налагоджено зв'язки зі 100 закордонними університетами в межах діючих двосторонніх угод.

[На фото: 1) О. В. Черевко; 2) С. М. Квіт в університетському музеї рушника; 3) Професори університету].

654. Черкаський національний святкує ювілей // Черкаський край. – 2016. – 16 березня (№ 21). – С. 3.

Редакційний матеріал інформує читачів газети про проведення урочистої академії з нагоди 95-річчя Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького. В урочистостях взяли участь голова наглядової ради університету, Президент України (2005 – 2010 рр.) В. Ющенко, міністр освіти і науки С. Квіт, голова Черкаської ОДА Ю. Ткаченко, голова обласної ради О. Вельбівець та міський голова м. Черкаси А. Бондаренко. Велику групу працівників університету з нагоди ювілею відзначено нагородами.

[На фото: В. Ющенко та О. Черевко].

655. ЧНУ готов сотрудничать с онкодиспансером // Акцент. – 2016. – № 19. – С. 5.

Домовленість про це була досягнута під час обговорення психологічних причин виникнення онкозахворювань і проблем хоспісної допомоги на семінарі, що відбувся в Черкаському національному університеті. Там було оголошено про продовження акції «Психотерапевтичне мистецтво в лікувальних установах». Акція була ініційована кафедрою загальної педагогіки і психології, і була підтримана всіма студентами та викладачами вищого навчального закладу.

656. Екс-заступник Генпрокурора Сакварелідзе зустрівся зі студентами ЧНУ // Вечірні Черкаси. – 2016. – 4 травня (№ 18). – С. 5.

Читачі інформуються про те, що в ЧНУ ім. Б. Хмельницького відбулася зустріч-дискусія студентів із екс-заступником Ген прокурора Давідом Сакварелідзе. Дискусія відбувалася в межах трьох секцій: реформування держапарату, реформи правоохоронної сфери і реформи прокуратури й судової системи.

657. Спілка краєзнавців підбила підсумки роботи // Нова Доба. – 2016. – 5 травня (№ 18). – С. 15.

У редакційному матеріалі йде мова про перебіг звітно-виборної конференції Черкаської обласної організації Національної спілки краєзнавців України що проходила в стінах ЧНУ ім. Б. Хмельницького 28 квітня. Головою організації знову обрано професора ЧНУ В. Мельниченка, а одним із його заступників – професора С. Корновенка. [На фото: Робочий момент конференції].

658. Голиш Г. *Від учня вечірньої школи до професора* / Г. Голиш // Нова Доба. – 2016. – 19 травня (№ 20). – С. 15; *З роси і води вам!* // Черкаський край. – 2016. – 20 травня (№ 40). – С. 3.

Подано розлоге інтерв'ю з професором ЧНУ ім. Б. Хмельницького А. Г. Морозовим, який відзначає свій 70-річний ювілей. Читач дізнається багато цікавого про життя й багатогранну діяльність відомого українського історика, який пройшов шлях від учня вечірньої школи до поважного професора, завідувача кафедри, директора науково-дослідного інституту селянства, автора понад 200 наукових праць. Створена потужна наукова школа А. Морозова, під його безпосереднім керівництвом захищено 35 дисертацій. Він став фундатором двох фахових видань та ініціатором 10 аграрних симпозіумів міжнародного й всеукраїнського рівня.

[На фото: А. Г. Морозов].

659. Жадан Л. *Як 95 років тому починався «філфак»* / Л. Жадан // Черкаський край. – 2016. – 25 травня (№ 42). – С. 5.

Автор матеріалу розповідає про книгу «Майже столітня історія», присвячену минувшині та сьогоденню однієї із найстаріших кафедр ЧНУ ім. Б. Хмельницького – української літератури та компаративістики. Ініціатором та головною дійовою особою створення цього видавничого проекту став завідувач цієї кафедри професор В. Т. Поліщук.

660. Жадан Л. *Кожне село – унікальне* / Л. Жадан // Черкаський край. – 2016. – 3 червня (№ 44). – С. 4.

Кореспондент розповідає про перебіг проведеного в стінах ЧНУ ім. Б. Хмельницького науково-практичного семінару з питань екскурсійної роботи задля національно-патріотичного виховання молоді. У заході поряд з викладачами та студентами університету взяли участь і краєзнавці Смілянщини. Присутніх вітав проректор університету професор С. Корновенко, а модератором заходу стала доцент О. Костюкова.

[На фото: 1) Робочий момент семінару; 2) Книжкова виставка «Черкащина – серце козацького краю»].

661. Голиш Г. У Києві відзначили вчених Черкаського національного університету / Г. Голиш // Нова Доба. – 2016. – 9 червня (№ 23). – С. 15.

Йдеться про те, що з нагоди Дня науки в солиці України серед кращих вчених держави престижною премією Scopus Awards

Україне було відзначено й завідувача кафедри хімії і наноматеріалознавства професора Б. П. Мінаєва. У той же день посвідчення лауреатів щорічної премії Президента України для молодих учених було вручено викладачам ЧНУ Г. Барішникову та В. Литвин, які, до речі, є учнями Бориса Пилиповича.

662. Чотири черкаські виші потрапили до «ТОП-200 Україна» // Нова Доба. – 2016. – 9 червня (№ 23). – С. 15.

У редакційному матеріалі повідомляється про підсумки ювілейного рейтингу «ТОП-200 Україна» (проводиться вдесьте). Серед черкаських вишів лідирує ЧНУ ім. Б. Хмельницького, який піднявся на 117 сходинку. За ним із певним відривом розташувалися: Черкаський технологічний, Уманський педагогічний та Уманський національний університет садівництва (відповідно – 134, 135, 136 місце).

663. Полуянов А. *Стартує вступительная кампанія – 2016. Що нужно знать абитуриентам?* / А. Полуянов // Акцент. – 2016. – 6 юлія. – С. 3.

Цьогорічна вступна кампанія супроводжується всілякими нововведеннями і змінами, що вносить ще більший градус нервозності в традиційно напружену для абітурієнтів атмосферу. Автор поцікавився у голови ради ректорів Черкаської області, ректора ЧНУ ім. Б. Хмельницького Олександра Черевка, що в першу чергу потрібно знати майбутнім студентам та їхнім батькам про вступ-2016.

664. ЧНУ ім. Б. Хмельницького: адекватна вартість навчання, консультпункт для вступників, військова кафедра та подвійний диплом : інтерв'ю з ректором професором О. В. Черевком // Нова Доба. – 2016. – 7 липня (№ 27). – С. 9.

Про особливості та основні тенденції вступної кампанії-2016 розповів голова ради ректорів та директорів вищих навчальних закладів I–IV рівнів акредитації Черкащини, ректор ЧНУ ім. Богдана Хмельницького Олександр Черевко. Олександр Володимирович повідомив і про низку інновацій для абітурієнтів, які підготував Черкаський національний у 2016 році.

665. Черкаський виш шукає кошти для відновлення знищеного пожежею корпусу // Вечірні Черкаси. – 2016. – 17 серпня (№ 33). – С. 6.

У кореспонденції йдеться про те, що відновлення знищеного пожежею навчального корпусу № 4 ЧНУ ім. Б. Хмельницького є

болючою проблемою як для навчального закладу, так і для міста в цілому. Як розповів перший проректор університету Василь Мойсієнко, корпус університету в центрі міста зазнав цього лиха ще в 1990 р. Протягом 2006–2009 рр. було проведено капітальний ремонт правового крила корпусу та відбудовано центральну частину приміщення. Зараз у відремонтованій частині споруди навчається 1000 студентів, проте їхня кількість щороку зростає, що актуалізує проблему аудиторного фонду. Створення єдиної в області військової кафедри також потребує окремого приміщення для її нормального функціонування.

666. Петренко Ю. *Топ-10 всеукраїнських рекордів Черкащини* / Ю. Петренко // Акцент. – 2016. – 29 серп. – С. 6.

Подано добірку всеукраїнських рекордів Черкащини останніх років. Зазначено, що у 2014 р. студенти ЧНУ ім. Б. Хмельницького створили графіті герба, яку спеціальною апаратурою малювали на стіні будинку черкаського торговельного центру. Малюнок заввишки 18 м назвали «Єдина країна» та презентували на День незалежності. Графіті увійшло в Книгу рекордів України.

667. Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького *долучився до національних святкувань із нагоди Дня державного прапора та Дня незалежності України* // Вечірні Черкаси. – 2016. – 31 серпня (№ 35). – С. 2.

У стислій замітці повідомляється, що на театральній площі працівники університету на чолі з ректором Олександром Черевком 23 серпня 2016 р. взяли участь в урочистому піднятті українського прапора. А з нагоди 25-ї річниці незалежності України професор ЧНУ ім. Б. Хмельницького Володимир Поліщук отримав почесне звання «Заслужений працівник освіти України».

668. Голиш Г. *Натхнена і мудра хода життява* / Г. М. Голиш // Нова Доба. – 2016. – 8 вересня (№ 36). – С. 8.

Подано інтерв'ю з професором Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького Чабаном Анатолієм Юзефовичем з нагоди його 70-річчя. Він є відомим ученим і освітянином, краєзнавцем, державним діячем, дипломатом, кавалером високих нагород, лауреатом престижних премій. Із розлогого матеріалу читач дізнається про насичене знаковими подіями життя та непересічну діяльність ювіляра.

669. Коваль І. *Валентин Лазуренко про археологічні знахідки на горі, зустріч з Богданом Хмельницьким та найяскравіший дитячий спогад* / І. Коваль // Нова Доба. – 2016. – 15 вересня (№ 37). – С. 10.

Статтю присвячено доктору історичних наук, професору, лауреату обласної краєзнавчої премії імені Михайла Максимовича та журналістської премії «Прометей», академіку Академії наук вищої 8 школи України, автору понад 200 наукових робіт з історії України, народознавства та краєзнавства, Валентину Лазуренку. Цьогоріч він святкує своє 40-річчя і з цієї нагоди ювіляр поділився із журналістами «Нової доби» найяскравішими спогадами дитинства, сімейними традиціями, мріями й творчими планами на майбутнє. Історичну освіту майбутній науковець здобув у Черкаському національному університеті імені Богдана Хмельницького, більше того, був у складі першого випуску істориків вишу.

670. Голова Черкаської обласної адміністрації *провів нараду щодо кафедри військової підготовки у ЧНУ* // Нова Доба. – 2016. – 22 вересня (№ 38). – С. 4.

Подано розлогу інформацію про нараду, присвячену розвитку військової справи на Черкащині та підготовку до початку першого навчального року єдиної в області кафедри військової підготовки. Зокрема, в Черкаському національному університеті імені Богдана Хмельницького голова ОДА Юрій Ткаченко, міський голова Черкас Анатолій Бондаренко, обласний військовий комісар Євгеній Курбет, начальник обласного управління містобудування та архітектури Василь Дмитренко, керівництво університету на чолі з ректором Олександром Черевком, підрядники та виконавці робіт оглянули територію біля університету та приміщення, де студенти опануватимуть військову справу. Як пояснив учасникам зустрічі ректор Олександр Черевко, нині тривають ремонтні роботи в навчальному корпусі № 1. Облаштовується приміщення кафедри, зброярня, навчальні аудиторії, замовлено форму студентам. Усе крило корпусу буде оснащено тематичною наочністю.

671. Молодим ученим ЧНУ ім. Б. Хмельницького *призначено стипендії Кабінету Міністрів України* // Вечірні Черкаси. – 2016. – 19 жовтня (№ 42). – С. 3.

У стислій інформації зазначається, що молодим ученим ЧНУ ім. Б. Хмельницького Глібу Баришнікову, Наталії Карауш та Олегу Тараненку призначено стипендії Кабінету Міністрів України.

672. *Студентка ЧНУ виграла бронзу чемпіонату Європи з боксу* // Нова Доба. – 2016. – 20 жовтня (№ 42). – С. 15.

У вересні першокурсниця навчально-наукового інституту фізичної культури, спорту і здоров'я ЧНУ ім. Б. Хмельницького, майстер спорту та член збірної команди України з боксу Анастасія Шпанюк повернулася з Туреччини, де відбувся Чемпіонат Європи з боксу серед жінок у молодіжних і юніорських вікових групах. Анастасія виборола бронзу в групі «Молодь» (вагова категорія – 75 кг). Дівчина поділилася з читачами своїми думками щодо великого спорту та враженнями про міжнародні змагання.

673. *Ковалев І. У пошуках крові: кількість донорів на Черкащині стабільно зменшується* / І. Ковалев, О. Зінченко // Нова Доба. – 2016. – 3 листопада (№ 44) – С. 6–7.

У розлоному матеріалі інформується про небезпечну тенденцію до зменшення кількості донорів на Черкащині. Для збільшення кількості донорів колектив Черкаської станції переливання крові залучає до масового донорства студентів та військовослужбовців. Одним із постійних партнерів станції є ЧНУ ім. Б. Хмельницького. У статті наведено коментар організатора донорської справи у виші – студента ННІ історії і філософії Василя Дунаєвського.

674. *Павловська О. Лекцію студентам ЧНУ прочитав віце-прем'єр* // О. Павловська // Черкаський край. – 2016. – 16 листопада (№ 90–91). – С. 4.

У статті детально розповідається про візит віце-прем'єр-міністра у Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького. Зазначено, що В'ячеслав Кириленко прочитав відкриту лекцію, у якій акцентував увагу на історичному значенні трьох українських революцій: Революції на Граніті, Помаранчевої та Революції Гідності. Він відзначив, що рушійною силою в них була молодь і, зокрема, студенти. У виші йому активно ставили запитання щодо причин зменшення кількості бюджетних місць, особливостей нормативно-правової бази в галузі освіти. Віце-прем'єр-міністр запевнив, що з 2018 р. запрацює новітня українська школа.

675. *Партизанський командир – ректор* // Земля батьків. – 2016. – листопад (№ 65) – С. 7.

Таким увійшов в історію Герой Радянського Союзу Олександр Васильович Тканко, якому 23 грудня виповнилося б 100 років. Від

Карпат і до Черкас його знали як відважного воїна й командира партизанських з'єднань, тактика яких не вписувалась в усталені канони. Оригінальним був він і на посаді ректора Черкаського педагогічного інституту, де працював 26 років. Це під його началом провінційний навчальний заклад став провідним в Україні з підготовки вчительських кадрів для сільських шкіл усіх областей. Випускники пишаються своїм ректором.

676. *Подолян Н. Ректори змушені приймати непопулярні рішення* / Н. Подолян // Черкаський край. – 2017. – 1 лютого (№ 5). – С. 7.

Якою повинна стати українська вища школа, які пріоритети вона мусить визначати для себе в підготовці спеціалістів і які проблеми їй сьогодні доводиться долати? Про це йшлося на засіданні Ради ректорів і директорів вищих навчальних закладів I–IV рівнів акредитації Черкащини.

Голова Ради ректорів і директорів області, ректор Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького Олександр Черевко у своєму виступі наголосив, що задля того, аби не допустити заборгованості з зарплати, ректори змушені приймати непопулярні рішення: скорочувати працівників, зменшувати надбавки, підвищувати вартість навчання за контрактом, за проживання в гуртожитках тощо. [На фото: серед інших О. Черевко].

677. *Вівчарик Н. Черкаські виші готують майбутніх безробітних?* / Н. Вівчарик // Вечірні Черкаси. – 2017. – 1 лютого (№ 5). – С. 5.

Існує великий розрив у фінансуванні різних потреб освітньої сфери. Про це на обласній раді ректорів у Черкасах повідомив ректор ЧНУ ім. Б. Хмельницького Олександр Черевко. Попри те, що кожного року відбувається нібито збільшення обсягу державного замовлення, видатки на освіту не змінюються. Олександр Володимирович зазначив, що як би не опиралися новій концепції стипендіального забезпечення, доцільність і необхідність її впровадження очевидна. Ректор розповів, що роблять у ЧНУ для оптимізації: скорочують штатний розпис, переглядають тарифні розряди, доплати і надбавки, підвищують вартість навчання та проживання в гуртожитках. Водночас голова Черкаської ОДА Юрій Ткаченко попросив керівників ВНЗ області вчити дітей так, щоб у майбутньому вони були затребуваними на ринку праці, та звернувся до

освітян із закликом «не множити потенційних безробітних», а ініціювати перед профільним міністерством уведення в навчання нових спеціальностей. Однак губернатор визнав, що для відкриття нових спеціальностей потрібні відповідні ресурси.

678. Лазоренко С. Віталій Підгорний: «У шість років знав, що буду хірургом» / С. Лазоренко // Нова доба. – 2017. – 2 лютого (№ 5) – С. 8.

подається інтерв'ю з відомим лікарем та педагогом Віталієм Підгорним, який 28 січня відсвяткував своє 80-річчя. Віталій Костянтинович наприкінці 80-х років почав викладати у ЧНУ імені Богдана Хмельницького, а тоді ще педінституті, заснував кафедру валеології, якою керував двадцять років, отримав звання відмінника народної освіти, професора кафедри. Також він має звання Заслуженого лікаря України.

[На фото С. Лазоренко: В. Підгорний].

679. Голиш Г. На бистрині життя / Г. Голиш // Нова доба. – 2017. – 2 лютого (№ 5). – С. 9.

Автор матеріалу розповідає про життєвий та творчий шлях Василя Страшевича – заслуженого працівника фізичної культури і спорту України, почесного краєзнавця, лауреата обласної літературно-краєзнавчої премії імені Михайла Максимовича, члена національних спілок журналістів і краєзнавців, який відзначає 80-річний ювілей. Свою понад піввікову трудову діяльність Василь Борисович розпочав викладачем Черкаського педагогічного інституту.

[На фото: В. Б. Страшевич].

680. Азбука педагогічних істин Олександра Захаренка // Черкаський край. – 2017. – 8 лютого (№ 6). – С. 1, 7; Черкаський учитель зі світовим ім'ям // Нова доба. – 2017. – 9 лютого (№ 6). – С. 6.

Черкащина 2 лютого урочисто відзначила 80-ту річницю з дня народження автора педагогіки добротворення, колишнього директора Сахнівської школи на Корсунщині Олександра Захаренка. Ідеї, які він впроваджував у життя 40 з лишком років, дуже актуальні. Видатний педагог-гуманіст залишив цінну спадщину, що працює на розвиток вітчизняної педагогіки. У день 80-ї річниці від дня народження Олександра Захаренка відбулося урочисте відкриття меморіальної стели, встановленої на фасаді 4 корпусу ЧНУ імені Б. Хмельницького, в якому в 1956–1959 роках він навчався, створеної

заслуженим художником України І. В. Фізером та архітектором, лауреатом національної премії ім. Т. Г. Шевченка С. М. Фурсенком. Відбулися також всеукраїнські наукові читання «Олександр Захаренко: жити за законами добра і краси», що проходили в ЧНУ імені Б. Хмельницького та обласному Будинку вчителя.

[На фото: Відкриття меморіальної стели].

681. УПЦ КП має намір створити на Черкащині православну школу // Черкаський край. – 2017. – 15 лютого (№ 7). – С. 5.

У інформаційному матеріалі повідомляється про те, що нещодавно Черкаська єпархія Української православної церкви Київського патріархату анонсувала ідею створення православної школи. Викладачі Черкаського національного університету імені Б. Хмельницького зголосилися розробити спеціальні навчальні курси духовного і національно-патріотичного спрямування. До викладання їх долучатимуться студенти університету в рамках практики і як волонтери. Виховання в дусі християнської етики пропонується також проводити у літніх відпочинкових дитячих таборах паралельно з фізкультурно-оздоровчою роботою. Вивчається питання створення на базі відпочинку ЧНУ «Сокирно» спеціалізованого дитячого табору відповідного ухилу.

682. У Черкасах стартував літпроект «Чернетка» // Нова доба. – 2017. – 2 березня (№ 9). – С. 7.

Матеріал інформує читача про те, що 11 та 12 лютого у стінах Черкаської обласної бібліотеки для юнацтва імені В. Симоненка стартував 1 Міжнародний літературний проєкт «Чернетка». Повний аншлаг у залі зібрав на свій майстер-клас професор Черкаського національного університету імені Б. Хмельницького Василь Пахаренко*. Також поділилася особливостями написання книжок поетеса Ганна Синьок**, яка викладає в ЧНУ літературознавчі дисципліни.

[На фото: В. Пахаренко].

683. Безпалова О. Черкащина відзначає ювілей революції / О. Безпалова // Нова доба. – 2017. – 7 березня (№ 10). – С. 8; *Затверджено*

* В. І. Пахаренко – поет, перекладач, публіцист, доктор філологічних наук, професор кафедри української літератури та компаративістики Черкаського національного університету імені Б. Хмельницького.

** Г. А. Клименко – поетка, перекладачка, літературознавиця, критикиня. Кандидатка філологічних наук, доцентка кафедри української літератури та компаративістики Черкаського національного університету імені Б. Хмельницького.

обласну програму відзначення 100-річчя української революції // Вечірні Черкаси. – 2017. – 29 березня (№ 13). – С. 12.

Відповідно до Указу Президента України про відзначення 100-річчя Української революції 1917–1921 років у Черкаській області розроблена програма підготовки та відзначення цієї дати. Вона включає цілий комплекс заходів щодо увічнення на Черкащині пам'яті про події і визначні постаті Української революції, облаштування та благоустрій меморіальних місць. З березня у стінах Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького відбулася міжнародна науково-практична конференція, присвячена сотій річниці Української революції 1917–1921 років. Вчені з різних областей України та навіть із-за кордону поділилися своїми науковими відкриттями. Захід черкаський університет організував у співпраці з Черкаською ОДА, Інститутом історії України НАН України, Чернівецьким національним університетом імені Юрія Федьковича, Білоруським державним університетом, Університетом Матея Бела (Словацька республіка), Університетом Марії Кюрі-Склодовської (Польща), Опольським державним університетом (Польща) та Європейським навчальним університетом (Грузія). У рамках державної програми вшанування події Української Революції 1917–1921 років нещодавно вийшов друком навчальний посібник «Черкащина в добу Української революції 1917–1921 років», автор якого – голова Черкаської обласної організації НСКУ, професор Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького Василь Мельниченко. Презентуючи своє видання у Смілянському районному будинку культури, Василь Мельниченко наголосив, що в історії краю особливе місце посідають події Української революції 1917–1921 рр.

684. Столяр О. *Зірвані квіти Холодного Яру* / О. Столяр // Нова доба. – 2017. – 16 березня (№ 11). – С. 1.

У матеріалі йдеться про те, що уже кілька тижнів у Холодному Яру на Черкащині квітує унікальний підсніжник складчастий. Манить підсніжник не лише туристів зі всієї області, а й браконьєрів, охочих заробити на продажу квітів. Саме тому вже кілька років поспіль на початку березня активізуються й екозахисники, і студенти, і волонтери для цілодобового чергування. Начальник науково-методичного відділу, доцент ЧНУ ім. Б. Хмельницького Максим Гаврилюк наголошує, уже 16-й рік поспіль викладачі та студенти Черкаського національного університету беруть безпо-

средню участь в охороні місць зростання підсніжника складчастого в урочищі Холодний Яр. У період квітнування заказник відвідує декілька тисяч людей.

685. Новак А. *Юрій Присяжнюк досліджує самотню шляхетність селян* / А. Новак // Черкаський край. – 2017. – 29 березня (№ 13). – С. 8.

У рубриці «Постаті» автор статті розповідає про життєвий і творчий шлях доктора історичних наук, професора, заступника завідувача кафедри історії та етнології України Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького, заступника крайового отамана ЧКТ УК, радника гетьмана Українського козацтва з національно-патріотичного виховання молоді, генерала-хорунжого УК Юрія Присяжнюка, який відзначає свій 55-річний ювілей. Юрій Присяжнюк – відомий фахівець з історії українського селянства епохи модерності. Він першим в українській науці почав досліджувати проблему історії ментальності селянства, тобто верстви, якій належить унікально-важлива роль у минулому сьогоденні України. З 2001 року працює доцентом кафедри історії та етнології України ЧНУ ім. Б. Хмельницького, а з 2009-го – професором названої кафедри. Перебуваючи на викладацьких посадах у ЧДТУ, а потім у ЧНУ, Юрій Присяжнюк завжди проводив активну науково-громадську роботу. Учасник десятків міжнародних, всеукраїнських та регіональних конгресів, конференцій, симпозіумів, читань та «круглих столів». Юрія Присяжнюка знають за численними публікаціями в пресі, а ще як цікавого своїми оригінальними міркуваннями та змістовними коментарями гостя обласного радіо й телефіру. Значним є внесок Юрія Присяжнюка у відродження та популяризацію Українського козацтва. Лише протягом кількох років Юрій Петрович організував та провів десятки науково-практичних конференцій, що були присвячені історії козацтва, організував роботу щодо належної презентації ЧКТ УК, актуалізації проблем нації та державотворення, та головне – національно-патріотичного виховання молоді.

686. *У ЧНУ відзначили 140 років з дня народження Василя Доманицького* // Нова доба. – 2017. – 30 березня (№ 13). – С. 9.

У Черкаському національному університеті відбувся науковий семінар «Постать Василя Доманицького в контексті українського національного відродження поч. ХХ ст.» за участю провідних

українських учених. Привітав учасників заходу проректор із наукової, інноваційної та міжнародної діяльності Сергій Корновенко. Ініціював проведення заходу завідувач кафедри української літератури та компаративістики, професор Володимир Поліщук, який є упорядником і редактором видань про Доманицького. Завідувач кафедри історії та етнології України ЧНУ ім. Б. Хмельницького, доктор історичних наук, професор Віталій Масненко дослідив наукові студії Василя Доманицького з історії України. Завідувач кафедри археології та спеціальних галузей історичної науки ЧНУ ім. Б. Хмельницького, доктор історичних наук, професор Анатолій Морозов вивчав постать Василя Доманицького як археолога. Ці та інші наукові доробки будуть надруковані у фаховому виданні університету. Учасники заходу також переглянули 14-ти документальний фільм, створений доцентом ЧНУ Інною Кошовою, «Дорога праці й болю Василя Доманицького».

[На фото: С. Корновенко і В. Поліщук].

687. Лазоренко С. Олександр Черевко: «Подобається, як співає пугач. Коли вдуматися, саме цей звук будить генетичну пам'ять» / С. Лазоренко // Нова доба. – 2017. – 6 квітня (№ 14). – С. 10.

Автор статті поспілкувалась з экс-губернатором Черкаської області, ректором Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького Олександром Черевком. Олександр Володимирович відверто розповів про своє життя, найбільші досягнення, хобі та мрії. За його словами, він має декілька захоплень, насамперед цікавиться історією та релігією, проводить деякі дослідження. І саме робота в університеті дозволила поглибити знання в цьому напрямі. Свого часу зібрав колекцію народних ікон, побудував церкву, куди і передав унікальні образи. А ще має пристрасть до птахів, зокрема вирощує сов, і вважає, коли вдуматися, почитати історію, переглянути старі фільми, то стає зрозуміло, що саме звук пугача будить у нас генетичну пам'ять. У професійному плані ректор прагне успіху для університету, яким опікується, щоб він був найкращим.

[На фото: О. В. Черевко].

688. Романтична робота в небі // 7 днів Черкаси. – 2017. – 12 квітня. – С. 18.

Матеріал інформує читача про Маріанну Бабецьку, яка навчалася в Черкаському національному університеті ім. Б. Хмельницького на кафедрі «Туризму та готельно-ресторанної справи». Маріанна

розповіла про 15-ту специфіку своєї роботи, і про те, як вона випадково дізналася, що авіакомпанія «МАУ» проводить набір бортпровідників, пройшла співбесіду і стала стюардесою.

[На фото: М. Бабецька].

689. Мошни зацікавили юних істориків України // Земля батьків. – 2017. – квітень (№ 80) – С. 2.

Стислий матеріал розповідає про те, що делегації з 15-ти областей України, пошуковці з районів і міст Черкащини взяли участь 23–25 березня у Всеукраїнській історико-краєзнавчій конференції учнівської молоді «Державотворчі процеси в Україні: через віки у XXI століття». Основні заходи проходили на базі Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького.

690. Крутіхіна А. Письменники, видавці і книгоmani фестиваліли у Черкасах / А. Крутіхіна, О. Зінченко, С. Лазоренко // Нова доба. – 2017. – 13 квітня (№ 15). – С. 1, 6.

Протягом трьох днів в обласному центрі відбулося справжнє літературне дійство – Книжковий фестиваль тішив черкасців та гостей міста, організацію якого взяла на свої плечі МГО «Книжковий маестро» на чолі з доцентом ЧНУ ім. Б. Хмельницького Людмилою Фіть. У межах фестивалю відбувалися творчі зустрічі гостей заходу зі студентами трьох навчальних закладів – Черкаського національного університету, Черкаського державного технологічного університету та Черкаського бізнес-коледжу. Відверто про українську молодь, свої книги та їх екранізацію, про своє життя, улюблених письменників та багато іншого відомий письменник і видавець Мирослав Дочинець розповів у Черкаському національному університеті. Представляючи гостя, перший проректор Василь Мойсієнко відзначив, що він здобув низку літературних премій, у тому числі найвищу літературну відзнаку – національну премію ім. Т. Шевченка. Шанувальники творчості письменника дізналися чимало цікавого про його книги. Автор поділився секретами письменницької майстерності та не поскупився на життєві поради молодим людям. [На фото: М. Дочинець].

691. Студенти і викладачі впорядкували могили холодноярців // Нова доба. – 2017. – 27 квітня (№ 17). – С. 5.

Напередодні заходів зі вшанування борців за волю України, які традиційно відбуваються у квітні на Чигиринщині, майбутні

історики на чолі з професором Анатолієм Морозовим та директором центру з вивчення пам'яток археології Андрієм Касяном прибули на Чигиринщину. Викладачі та студенти Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького впорядкували могили героїв-холодноряців. У селі Мельники, де на сільському кладовищі поховані отамани Холодного Яру, встановили інформаційний банер та дороговкази. [На фото: А. Морозов зі студентами].

692. *Краєзнавці досліджують події Української революції 1917 – 1921 рр.* // Нова доба. – 2017. – 27 квітня (№ 17). – С. 7.

20 квітня в Черкаському національному університеті ім. Б. Хмельницького відбулася VIII науково-краєзнавча конференція «Черкащина в контексті історії України», присвячена 100-річчю української революції 1917–1921 рр. На адресу конференції надійшов вітальний лист Голови Національної спілки краєзнавців України, члена-кореспондента НАН України О.П. Реєнта, в якому зазначено, що «проведення конференції є підтвердженням того, що черкащани знають і шанують свою історію, своїх видатних земляків, які жили і творили в ім'я України, щиро вболівали за її долю і майбутнє». На пленарному засіданні з доповідями виступили проректори ЧНУ ім. Б. Хмельницького, заступник голови облорганізації НСКУ професор С. В. Корновенко («Українська революція 1917–1921 рр.: історичний досвід та традиції державотворення»), голова облорганізації НСКУ професор в. М. Мельниченко («Події української революції 1917 – 1921 рр. на Черкащині»), професор В. В. Масненко («Регіональна специфіка Української революції 1917–1921 рр. на Черкащині у сучасному концептуальному осмисленні»). Відбулися також секційні засідання конференції.

693. *Голуб М. Краса чи біда Черкащини: Наслідки розбудови Кременчуцького водосховища* / М. Голуб // 7 днів Черкаси. – 2017. – 10 травня. – С. 20.

Автор об'ємної статті розповідає історію дамби, моста через Дніпро, який нині є вітальною листівкою міста, те, що бачить кожен турист, приїжджаючи з півночі та з-за кордону. Свою точку зору з приводу створення Кременчуцького водосховища висловили кандидати біологічних наук ЧНУ ім. Б. Хмельницького Максим Гаврилюк та Володимир Конограй. За словами Максима Гаврилюка, зі створенням Кременчуцького водосховища значно погіршився стан екосистеми. Штучна зміна екосистеми негативно впливає не лише

на флору та фауну, а й на життя людей. Володимир Конограй констатує, внаслідок розбудови водосховища зникло близько 10 видів флори північних видів. Гідроенергетика має розвиватися, є сенс у мікро-ГЕС. [На фото: М. Гаврилюк, В. Конограй].

694. *Лазоренко С. Сергій Корновенко: «Дружина – моє сонце, скільки б не були разом, а хочеться ще»* / С. Лазоренко // Нова доба. – 2017. – 25 травня (№ 22). – С. 10.

Відверто про життя розповів кореспонденту газети проректор з наукової, інноваційної та міжнародної діяльності ЧНУ ім. Б. Хмельницького, доктор історичних наук, професор Сергій Корновенко. Сергій Валерійович повідомив, чому обрав фах історика, про свою найкращу роботу, від якої отримує неймовірне моральне задоволення: спілкуючись з молоддю, адже щоразу робота зі студентами – це новий досвід, емоції, відкриття. У 2010 році Сергій Валерійович почав займатися не лише історією, а ще й правом інтелектуальної власності, захистив докторську дисертацію в інституті історії Національної академії наук. Паралельно пройшов курси підвищення кваліфікації, написав низку наукових статей і отримав звання професора кафедри «Інтелектуальної власності та цивільно-правових дисциплін». Розповів Сергій Валерійович і про свою сім'ю: дружину Ларису Віталіївну, яка також працює в університеті, кандидат наук, доцент, очолює кафедру «Російської мови, зарубіжної літератури та методики навчання» в Інституті іноземних мов, та двох синів. Мріє Сергій Валерійович, щоб переможно для України завершилася війна і щоб університет лишався флагманом освіти й науки області. [На фото: С. Корновенко і Л. Корновенко*].

695. *Кабмін призначив стипендію п'ятьом черкаським студентам* // 7 днів Черкаси. – 2017. – С. 4.

У стислому матеріалі повідомляється про те, що п'ятеро студентів з Черкащини отримуватимуть академічну стипендію Кабінету Міністрів України, серед яких і студентка Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького Оксана Василевська.

696. *Вірші долі* // Земля батьків. – 2017. – травень (№ 75). – С. 2.

В інформаційному матеріалі повідомляється про те, що нинішнього року вперше в Україні відзначили День Героїв, встановлений на

* Л. В. Корновенко – кандидатка філологічних наук, доцентка, заступник директора з наукової роботи ННІ іноземних мов Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького.

честь захисників Вітчизни усіх поколінь. Символічним блокпостом руху атовців на Черкащині став Черкаський національний університет ім. Б. Хмельницького. Учасниками бойових дій стали 51 особа студентів і аспірантів. Два випускники – В'ячеслав Гага і Сергій Єпіфанов – загинули за волю і незалежність України. А ще воїни-атовці часті гості в університеті. Нещодавно в актовій залі наукової бібліотеки ім. М. Максимовича відбулась хвилююча зустріч із черкашанами-захисниками українських кордонів від ворога. Заступник директора бібліотеки Вікторія Пономаренко представила воїнів-атовців, які пройшли кризь пекло війни, і розповіли молоді про побачене й пережите, для яких патріотизм став суттю життя. По скайпу спілкувалась зала з випускником університету Ярославом Платміром – кіборгом, поранилим у боях за аеропорт.

[На фото: Воїни-атовці Черкащини].

697. *ЧНУ в трійці лідерів 13-ї літньої Універсиади України-2017 // Нова доба. – 2017. – 8 червня (№ 23). – С. 15.*

Матеріал рубрики «Спорт» повідомляє про підсумки Всеукраїнської літньої Універсиади – 2017 серед вищих навчальних закладів (17 видів спорту з 32 запланованих). Після змагань у сімнадцяти видах спорту (ушу, тхеквондо, скелелазіння, карате, боротьба самбо, боротьба греко-римська, боротьба вільна, бокс, більярдний спорт (пул), спортивна аеробіка, настільний теніс, бадмінтон, фехтування, плавання, легка атлетика, дзюдо, спортивна гімнастика) представники Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького посіли третє місце – 1396 очок.

698. **Столяр О.** *Олександр Черевко: «Для отримання якісної вищої освіти обов'язково їхати до столиці» / О. Столяр // Нова доба. – 2017. – 29 червня (№ 26). – С. 8.*

Напередодні вступної кампанії подається інтерв'ю з головою ради ректорів, директорів вищих навчальних закладів Черкаської області, ректором Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького Олександром Черевком. Підводячи підсумки 2016-2017 навчального року ректор зазначив, що професорсько-викладацький колектив університету поповнився 20 кандидатами та 5 докторами наук. За результатами рейтингу «Топ-200 Україна» за 2017 рік ЧНУ ім. Б. Хмельницького посів 109 сходинку, перевершивши свій попередній результат на 8 позиції. В університеті відкрилася єдина в області кафедра військової підготовки. А зовсім недавно презентували Центр аналітичних досліджень «Прагма», який проводитиме

дослідження у різноманітних сферах суспільного життя. За словами Олександра Володимировича, для абітурієнтів в університеті підготували нові освітні програми. Випускники бакалаврату зможуть максимально продовжити навчання в магістратурі. А для найкращих випускників-магістрів пропонується навчання в аспірантурі за 14 спеціальностями. В університеті продовжують ліцензувати нові, затребувані на ринку праці спеціальності. Успішно акредитували ще 9 спеціальностей, про що є відповідні рішення Акредитаційної комісії. Також можна опанувати військово-облікову спеціальність та отримати звання молодшого офіцера запасу. Олександр Володимирович наголосив про те, що як і торік, вступники повинні визначитися з пріоритетністю. Важливо, що випускник надає пріоритети не вищим навчальним закладам, а спеціальностям у них. У ЧНУ упродовж року діє консультативний центр, де можна отримати відповіді на свої запитання і особисто, і телефоном. Ректор побажав усім, хто збирається отримати вищу освіту, зробити правильний вибір.

[На фото – ректор ЧНУ О. Черевко].

699. *«В інноваціях вступної кампанії абітурієнтам розібратися буде складно» // Нова доба. – 2017. – 6 липня (№ 27). – С. 20.*

Перший проректор Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького, професор Василь Мойсієнко розповідає про деякі особливості вступної кампанії 2017 року. За його словами, останні дві вступні кампанії були переповнені інноваціями. Це зумовлено, по-перше, пошуком оптимальної системи відбору абітурієнтів. По-друге, нинішня кампанія зорієнтована на створення умов для навчання молоді у своєму регіоні, у навчальному закладі, який розташований якомога ближче до школи абітурієнтів. Третій аспект кампанії – це створення умов для вступу на природничі та технічні спеціальності. Для того, щоб допомогти абітурієнтам, ще минулого року в ЧНУ була започаткована практика створення консультативного центру. Василь Миколайович наголошує, що у виграшній ситуації опинились абітурієнти, які минулого року не пройшли на держзамовлення. Ті, які зараз на контракті, можуть спробувати використати свої можливості для вступу на держзамовлення.

[На фото – В. Мойсієнко].

700. *Черкаський університет потратив до ТОП-50 вишів за оцінками роботодавців // Вечірні Черкаси. – 2017. – 12 липня (№ 28). – С. 3.*

У стислому редакційному матеріалі інформується про те, що журнал «Фокус» дослідив шанси випускників вишів України отри-

мати роботу в престижних компаніях. ЧНУ ім. Б. Хмельницького зайняв у цьому рейтингу 40-ву позицію. Журналісти склали рейтинг на основі опитування роботодавців із різних сфер діяльності: фінанси, ІТ, юриспруденція, енергетика.

701. *Черкаські археологи запрошують на розкопки до Трахтемирова // 7 днів.* – 2017. – 19 липня. – С. 5.

В інформаційному матеріалі повідомляється про те, що з 17 липня в Трахтемирові розпочне роботу спільна археологічна експедиція Інституту археології Національної академії наук України та Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького. За словами завідувача кафедри археології та спеціальних галузей історичної науки, професора Анатолія Морозова, саме Трахтемирів став столицею волелюбного українства. Експедиція працюватиме в цих дивовижних місцях, і запрошує до участі старшокласників, які мріють стати першовідкривачами незвіданих сторінок героїчного минулого України.

702. *«Черкащанка» додала до своєї скарбнички ще одну нагороду // Нова доба.* – 2017. – 20 липня (№ 29). – С. 4.

Народний самодіяльний ансамбль танцю «Черкащанка» Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького представляв Україну на VII Міжнародному фольклорному конкурс-фестивалі «Квітка сонця» в м. Шяуляй, що в Литві. За словами Валентина Луценка, керівника колективу, заслуженого працівника культури України, «Черкащанку» часто запрошують на подібні фестивалі, конкурси. Отримали спеціальний приз голови журі за популяризацію народного мистецтва. На фестивалі свою майстерність демонстрували колективи з Бразилії, Індії, США, Фінляндії, Словаччини, Туреччини, Литви, Португалії, Польщі та інших країн. [На фото: Виступ «Черкащанки»].

703. *Івангородський К. Етнологія – цікава наука / К. Івангородський // Нова доба.* – 2017. – 20 липня (№ 29). – С. 5.

У статті повідомляється про те, що у Черкаському національному університеті ім. Б. Хмельницького належна увага приділяється дослідженню і викладанню українського етнології. Відзначаючи 25 років наукової та педагогічної діяльності зі студіювання та викладання етнологічної науки у стінах університету, не можна не побачити, що тут сформувалась власна етнологічна наукова школа. Саме її натхненник і очільник – професор Віталій Масненко – ще в

далекому 1992 р. першим на Черкащині розробив і почав викладати курс «Етнографія України» на факультеті української філології, за спеціальністю «українська мова, література та народознавство». Нині студенти практично всіх навчально-наукових інститутів і факультетів вивчають курси «Етнографія України» та «Етнологія». Викладання цих дисциплін забезпечують провідні фахівці кафедри історії України ННІ історії і філософії – доктори історичних наук, професори В. В. Масненко, В. Ф. Боєчко, Л. І. Синявська, кандидати історичних наук, доценти К. В. Івангородський, А. І. Темченко. Саме ця етнологічна наукова школа Черкаського національного університету плідно працює й на ниві підготовки майстрів-істориків, які навчаються за спеціальністю «Етнологія» та в майбутньому стануть висококваліфікованими спеціалістами у цій галузі. Кафедра історії України є постійним організатором наукових форумів з проблем історії та етнології, як всеукраїнських, так і міжнародних.

[На фото – В. Масненко].

704. *Соколовська Л. Чиновників перевіряють на вільне володіння українською // Черкаський край.* – 2017. – 23 серпня (№ 34). – С. 8.

В інформаційному матеріалі повідомляється про те, що в Україні з 1 травня нове правило: держслужбовці, крім інших документів, повинні мати атестат, який посвідчує вільне володіння українською мовою. Атестують чиновників, отримавши на це ліцензію, Черкаський національний університет ім. Б. Хмельницького, Уманський державний університет ім. П. Тичини та Уманський національний університет садівництва. Вартість послуги в ЧНУ – 500 гривень. У ЧНУ імені Б. Хмельницького було протестовано найбільше: 537 осіб.

705. *Випускник черкаського вишу вступив до 11 американських університетів // 7 Днів.* – 2017. – 23 серпня. – С. 17.

Випускник бакалаврату навчально-наукового інституту економіки і права Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького Андрій Трапізонян навчатиметься у Сполучених Штатах Америки. Про те, що за два роки активної роботи для досягнення своєї мети йому вдалося вступити в University Arkansas, хлопець розповів на своїй сторінці в соціальній мережі Facebook, повідомляє прес-служба університету. За словами Андрія, це потребувало наполегливої праці. У його дворічному доробку понад 100 конкурсних статей. Узяв участь у понад 25 конкурсах незалежних фондів світу. Йому вдалося вступити до 11 університетів – юридичних шкіл. Доцент кафедри державно-правових дисциплін, кандидат юридичних

наук ЧНУ ім. Б. Хмельницького Геннадій Волошкевич, який теж рекомендував студента до навчання, говорить, що Андрій цього насправді заслуговує та є прикладом для нашої молоді.

[На фото – А. Трапезонян].

706. Стригун Ю. *На Черкащині стрімко зростає кількість охочих вивчати польську мову* / Ю. Стригун // Акцент. – 2017. – 30 августа. – С. 3.

В області збільшується кількість шкіл, де вивчають польську мову. Причому їх могло би бути значно більше, адже є попит на вивчення польської. Утім, бракує вчителів. За словами директора навчально-наукового інституту української філології Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького Ігоря Погрібного, цього року університет набрав чималу кількість студентів саме на цей предмет, бо на польську є попит.

707. *В гуртожитку Черкас живе африканський принц* // Нова молодь Черкащини. – 2017. – 4 жовтня (№ 40). – С. 12.

У гуртожитку Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького живе африканський принц Габінг Твум з Гани. Він розповідає про свою сім'ю, королівський титул, який може успадкувати та свою мрію працювати в ООН, яка має установу в Гані. Зараз Габінг Твум працює волонтером у школі – вчить дітей англійської мови.

[На фото – принц Габінг Твум].

708. Столяр О. *Олександр Черевко: «Мрію зустріти сторіччя ЧНУ в мирній країні!»* / О. Столяр // Нова Доба. – 2017. – 12 жовтня (№ 41). – С. 4.

97-й навчальний рік розпочав один із найстаріших, найбільших і успішних вищих навчальних закладів Черкаського краю – Черкаський національний університет ім. Б. Хмельницького. Ця річниця – підсумок роботи багатьох поколінь науковців, студентів, випускників навчального закладу. І водночас це нові перспективи й можливості, переконаний ректор університету Олександр Черевко. Ректор розповів про здобутки університету, насамперед про результати вступної кампанії, про те, що зараз студентів навчають 70 докторів наук, професорів, 330 кандидатів наук, доцентів. 25 науково-педагогічних працівників мають державні нагороди. Праці 100 науковців цитовані в міжнародних наукометричних базах Scopus Web of Science та Google Scholar. 50 студентів університету навчалися у польській Академії імені Яна Длугоша (Ченстохова). У

2017 році ЧНУ уклав нові угоди з турецькими, азербайджанськими, польськими партнерами. В університеті діють Полонійний центр, Американський центр. За словами ректора, цього року розпочалася підготовка студентів за низкою нових спеціальностей: «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії», «Політологія», «Комп'ютерна інженерія», та інші. Черкаський національний готує талановитих спортсменів і постійно працює над популяризацією спорту на Черкащині. Студрада університету налагоджує партнерські взаємини з громадами інших вишів, займається доброчинною діяльністю і організовує дозвілля. Благодійність упродовж останніх років була візитівкою університету. Здійснюється збір коштів для тих, хто їх потребує, опіка онкохворими дітьми, проводяться доброчинні акції, ярмарки, вистави, допомога армії, підшефним закладам. Головне бажання ректора університету – зустріти сторіччя університету в мирній, успішній країні.

[На фото Є. Кравчук – О. Черевко].

709. *Черкаський виш нагородили за інновації* // 7 Днів. – 2017. – 1 листопада. – С. 5.

Золоту медаль на міжнародній виставці «Інноватика в сучасній освіті» отримав Черкаський національний університет ім. Б. Хмельницького. Навчальний заклад був представлений минулого тижня на двох міжнародних виставках, що проходили в Києві: Дев'ята міжнародна виставка «Інноватика в сучасній освіті» та Шоста міжнародна виставка освіти за кордоном «World Edu». На церемонії з нагоди відкриття виставкових заходів золоту медаль в номінації «Інновації в діяльності вищого навчального закладу з інтернаціоналізації освіти та науки» отримали представники ЧНУ – професор Євген Кирилук та доцент Володимир Конограй. За словами ректора університету Олександра Черевка, нагороди виставки Черкаський національний отримує не вперше. І це лише підкреслює, що успіх є не випадковим і що інноваційна робота в університеті проводиться системно.

710. *Депутатів перевірили на грамотність* // Акцент. – 2017. – 15 листопада. – С. 4.

У День писемності черкаських владців перевірили диктантом. Викладачка кафедри видавничої справи та редагування ЧНУ ім. Б. Хмельницького Л. Фіть допустила всього дві «грубі» помилки. Підсумовуючи результати, викладачка ЧНУ Л. Боть зазначила, люди, які взяли участь у написанні диктанту, думають і мислять українською мовою. Рівень знань у учасників кращий, ніж минулого року.

711. Столяр О. Іван Бондар: *«Мистецтво – це дуже суб'єктивна річ»* // О. Столяр // Нова доба. – 2017. – 23 листопада (№ 47). – С. 10.

Авторка статті поспілкувалась із народним художником України, доцентом Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького Іваном Бондарем. Іван Іванович відверто розповів про те, як йому простому хлопцеві з села вдалося підкорити художнє училище в Одесі, про навчання, найкращу дівчину на курсі, мотоцикл «Ява» і пошуки себе... На думку художника, коли на горизонті з'являється мета, він йде до цілі, щоб там не було, постійно потрібен рух. За життя переробив чимало різного: і по дереву працював, і автівки рихтував, і на токарному станку деталі виготовляв. Коли це навчився робити на відмінно, збагнув, що ще не знається на ювелірній справі, і тоді розум почав рухатися вже у цьому напрямку. [На фото – І. Бондар].

712. У Черкасах відбулася XV Універсіада області з футболу серед чоловіків // Нова доба. – 2017. – 30 листопада (№ 48). – С. 15.

На базі Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького відбулися змагання з футболу серед чоловіків за програмою XV Універсіади Черкаської області серед вищих навчальних закладів типу: університети, інститути. За нагороди змагалися 8 команд за участю близько 100 спортсменів. У підсумку перемогу виборола команда Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького.

713. Поповнення ботанічного саду // Земля батьків. – 2017. – листопад (№ 71). – С. 4.

У стислому інформаційному матеріалі повідомляється про те, що за зверненням Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького компанія «Маїс» передала 100 саджанців горіхів для благоустрою і поновлення фондів ботанічного саду.

714. Соколовська Л. Рослинний світ Черкащини змінюється / Л. Соколовська // Земля батьків. – 2017. – листопад (№ 71). – С. 6.

Рослинний світ Черкащини аналізують кандидат біологічних наук Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького Олександр Спрягайло та кандидат біологічних наук цього ж університету Вікторія Осипенко. За їх прогнозами, у нас в області спостерігається все більша континентальність клімату, і рослинність на це реагує. Навколишнє середовище збіднюється, це неминуче викличе зміни екосистем, і не завжди вони корисні людині.

715. Студент ЧНУ затримав злодія // Черкаський край. – 2017. – 6 грудня (№ 49). – С. 3.

У стислому інформаційному матеріалі повідомляється про хоробрий вчинок студента ЧНУ ім. Б. Хмельницького Василя Бондаренка, який завдяки мужності та професійній підготовці затримав порушника спокою в одному з під'їздів житлового будинку міста. Мешканці під'їзду вдячні студенту, його батькам і педагогічному колективу ЧНУ ім. Б. Хмельницького.

716. Черкаському олімпійцю Андрію Хімічу – 80! // 7 Днів. – 2017. – 20 грудня. – С. 18.

14 грудня свій 80-й день народження відсвяткував перший олімпійський чемпіон Черкащини, колишній студент Черкаського педінституту (нині Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького) Андрій Хіміч. Цей легендарний спортсмен став першим заслуженим майстром спорту СРСР у Черкаській області та першим олімпійським чемпіоном із веслування. Саме Андрій Хіміч розпочав переможний шлях черкасців на світовій арені.

[На фото – А. Хіміч].

717. Черкаський Національний університет зацікавлений у співпраці // Земля батьків. – 2017. – грудень (№ 72). – С. 2.

У науковців і студентів базового на Черкащині університету і колективу групи компаній «Маїс» спільним у діяльності є пошук найпродуктивніших шляхів розвитку, оволодіння знаннями кращих світових технологій в освіті й виробництві. У цьому переконаний ректор університету Олександр Черевко. За його словами, для студентів важливо, що вони мають можливість практично вивчати сучасні технології виробництва, переробки та реалізації сільсько-господарської продукції. [На фото – О. Черевко].

718. Майдан розбудив Україну // Земля батьків. – 2017. – грудень (№ 72). – С. 7.

З нагоди річниці Революції Гідності у Черкаському національному університеті ім. Б. Хмельницького відбулася зустріч студентів із черкашанами – учасниками Майдану. Зворушені юнаки й дівчата, затамувавши подих, слухали очевидців трагедії, в якій героями були такі ж як і вони – молоді та юні, що кинули виклик несправедливості. За словами заступника директора наукової бібліотеки ім. М. Максимовича В. Пономаренко, у свідомості людей Революція Гідності залишила глибокий і незабутній слід. З великим зацікав-

ленням слухали студенти волонтера, очевидця Майдану, капелана діючої на Сході армії Ларису Когут.

719. Голиш Г. Краєзнавчу премію отримали журналісти / Г. Голиш // Черкаський край. – 2017. – 27 грудня (№ 52). – С. 5.

Четвертий рік поспіль обласна краєзнавча премія імені Михайла Максимовича вручається в науковій бібліотеці Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького. Університет є визнаним в Україні осередком краєзнавства, а серед лауреатів премії – 12 випускників та викладачів навчального закладу різних років. Лауреатами премії 2017 року в номінації авторських колективів стали журналісти зі Сміли Людмила Скороход, Юлія Харченко та Лариса Гурєва з книгою «Сміливі зі Сміли», присвяченою новітній сторінці історії краю і є своєрідним літописом героїзму і мужності смілян – учасників АТО, та волонтерського руху на Смілянщині. Серед окремих авторів лауреатом став Володимир Чос з Городища за низку краєзнавчих книг. Лауреатів привітали проректор університету, професор Сергій Корновенко; директор наукової бібліотеки університету, доцент Григорій Голиш; голова обласної організації Національної спілки краєзнавців України, професор Василь Мельниченко та ін.

720. Студенти-волонтери допомагають жертвам націоналсоціалізму // Черкаський край. – 2017. – 27 грудня (№ 52). – С. 7.

Щоб покращити якість життя 120 жертв націонал-соціалістських переслідувань у Вінниці й Черкасах шляхом надання медико-соціальної допомоги розпочав роботу Черкаський міський відокремлений підрозділ громадської організації «Міжнародний фонд «Взаєморозуміння і толерантність». Особлива роль відводиться волонтерській молоді, яка заохочується до діалогу поколінь. Волонтерами проекту вже стали 14 студентів навчально-наукового інституту історії і філософії Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького.

721. Стригун Ю. Черкаські студенти відпочиватимуть півтора місяця / Ю. Стригун // Акцент. – 2018. – 17 янв. – С. 5.

Черкаські вищі, технікуми й коледжі пішли на тривалі зимові канікули. У Черкаському національному університеті навчання відновиться в другій половині лютого. До того часу студенти сидітимуть удома. За словами ректора університету Олександра Черевка, це не наше ноу-хау, таку практику запровадили по всій

країні. Таким чином заощаджуємо енергоносії. Зимова пауза не вплине на тривалість навчального року.

722. Ректор ЧНУ Олександр Черевко за підсумками роботи: «Наші успіхи у наших руках» // Нова доба. – 2018. – 18 січня (№ 3). – С. 4.

Про роботу за рік, відповідно до Закону України «Про вищу освіту», прозвітував перед конференцією трудового колективу Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького ректор Олександр Черевко. Він подякував усім за досягнення і окреслив завдання на перспективу: – Сьогодні ЧНУ ім. Б. Хмельницького – це відкрита академічна спільнота міжнародного рівня, яка діє на основі принципів університетської автономії і є провідним центром освіти, науки та інновацій, забезпечує потреби суспільства у кваліфікованих фахівцях. Говорячи про розвиток закладу, ректор звернув увагу на зовнішні чинники та заходи з мінімізації їхнього впливу на діяльність університету. Олександр Черевко розповів про те, над чим працюватиме колектив у сфері освітньої, наукової, міжнародної, інноваційної діяльності, виховної роботи. Окремо зупинився на іміджевій діяльності, повідомив про те, що зроблено в адміністративно-господарській сфері. Обговорюючи звіт ректора, свої пропозиції висловив голова профспілкового комітету університету Анатолій Стеценко. Про роботу приймальної комісії університету та про особливості вступу – 2018 доповіла відповідальний секретар комісії Людмила Смалиус. А директор ННІ історії і філософії Наталія Земзюліна у своєму виступі детально поінформувала про здобутки інституту. Голова студентської ради Юлія Нечипоренко поінформувала конференцію трудового колективу про активну і продуктивну співпрацю з адміністрацією університету, про підтримку студентських ініціатив. Григорій Голиш, директор наукової бібліотеки, закликав користуватися всесвітньою реферативною базою Web of Science, та подякував ректору за ініціативу про поповнення репозитарію наукової бібліотеки університету. Конференція трудового колективу затвердила кодекс академічної доброчесності, створила відповідну комісію, оновила склад конференції трудового колективу та вченої ради університету.

[На фото – О. Черевко].

723. Стригун Ю. «Заспівали для Білла Клінтона. Він каже: «А ну його, той літак! Я залишаюся!» / Ю. Стригун // Вечірні Черкаси. – 2018. – 31 січня (№ 5). – С. 6.

Народна артистка України Лідія Зайнчківська працює в Черкаському національному університеті імені Богдана Хмельницького. До цього понад 30 років співала в Черкаській філармонії, була артисткою тріо бандуристок «Вербена» та художнім керівником обласної філармонії. Співала для українських президентів й іноземних королів, об'їздила з гастролями 30 країн світу. Лідія Іванівна розповіла кореспонденту газети як стала артисткою, закінчивши Черкаське музичне училище та згодом консерваторію ім. Чайковського в Києві. Гастролювати почала ще студенткою на початку 80-х, була в Чехословаччині, Кубі, Лаосі, Нікарагуа, Бірмі. Тріо «Вербена» запрошували до Національної філармонії України, кликали до хору імені Григорія Верьовки. Ще студентами збирали повний зал на сольному концерті. Коли вибухнув Чорнобиль, «Вербена» розпалася, Лідія Іванівна повернулася до Черкас. У 1988-му році тріо відновило свою роботу, у такому складі виступали 25 років. У 90-х роках найпам'ятніші концерти були в Казахстані й Росії. У 2008 році організували «Вербену» в новому складі – Лідія Зайнчківська, Інґа Михаль, Наталія Мамалига.

[На фото – Л. І. Зайнчківська серед учасниць тріо «Вербена»].

724. *Студент Черкаського національного отримуватиме стипендію Президента // 7 днів. – 31 січня. – С. 18.*

В інформаційному матеріалі повідомляється про те, що Президент Петро Порошенко підписав Указ № 14/2018 «Про призначення стипендій Президента України для видатних спортсменів та тренерів України та олімпійських видів спорту». Серед стипендіатів – студент Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького Олександр Кобець – бронзовий призер чемпіонату Європи 2017 року з баскетболу. Очільник держави призначив стипендії призерам чемпіонатів світу та Європи та їх тренерам, а це 48 спортсменів і 42 тренери. За інформацією Черкаського національного університету, Олександр Кобець у серпні минулого року став майстром спорту України міжнародного класу. [На фото – О. Кобець].

725. Зінченко О. *«Якщо людина має схильність до наукової роботи, її стаття не має значення» / О. Зінченко, О. Безпалова, В. Бедринець // Нова доба. – 2018. – 8 лютого (6). – С. 1, 6, 7.*

До Міжнародного Дня жінок і дівчаток у науці кореспонденти газети поспілкувалися з черкаськими дівчатками та жінками-ученими, та дізналися про їхні досягнення. Учениці та вчителі

Черкаської спеціалізованої школи № 3 розповіли, що часто у своїх дослідженнях консультуються з науковцями ННІ природничих наук Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького – Сергієм Івановичем Дерієм, Оксаною Анатоліївною Спрягайло, Вадимом Леонідовичем та Світлоною Вікторівною Соколенками, Максимом Никандровичем Гаврилюком. 40 років у науці Академік Національної академії педагогічних наук України, доктор психологічних наук, професор, заслужений працівник освіти України, завідувачка кафедри психології, глибинної корекції та реабілітації Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького Тамара Семенівна Яценко в науці вже 40 років. Науковець неодноразово представлена серед імен наукової еліти України, визначних жінок України й суспільних діячів – у спеціалізованих державних виданнях. Вчена є автором понад 300 наукових праць. Розробила психодинамічну теорію та методологію глибинного пізнання психіки у професійній підготовці майбутніх психологів. За словами Тамари Семенівни, наука займає майже все її життя. Над розв'язанням завдань, які ставить перед жінкою психологія, вона працює постійно: без вихідних і навіть під час відпустки. Перша дослідниця когнітивної лінгвістики в Україні Доктор філологічних наук, професор, заслужений працівник освіти України Світлана Жаботинська переконана – найбільше щастя – це можливість реалізувати себе. Саме вона першою в Україні розпочала дослідження в галузі когнітивної лінгвістики, яка досліджує мову у її зв'язку з природною інформаційною системою мислення. Нині професорка Жаботинська має свою наукову школу, широко відому в Україні. Кар'єру науковця майбутня вчена розпочала з навчання в Черкаському державному педагогічному інституті. Світлана Анатоліївна читає лекції у багатьох провідних університетах України та ближнього зарубіжжя, за підтримки міжнародних грантів вона читала лекції у Німеччині та США. Найбільшим її досягненням є створення теоретичної концепції, названої «Семантикою лінгвальних мереж». У доробку професора Жаботинської понад 160 друкованих праць. Інформація про професора Жаботинську внесена до книги «Науковці України – еліта держави». [На фото – Т. С. Яценко, С. А. Жаботинська].

726. *Володимир Поліщук очолив письменників області / В. Поліщук // Черкаський край. – 2018. – 14 лютого (№ 7). – С. 6.*

В інформаційному матеріалі повідомляється про те, що на звітно-виборчих зборах обласної організації Національної спілки письменників

менників Володимира Поліщука – доктора філологічних наук, професора, літератора – обрано головою організації. Як інформує «Дзвін», колишня очільниця Валентина Коваленко погодилася бути першим заступником нового голови, заступником голови обрано Катерину Вербівську. [На фото – В. Поліщук].

727. *Помер колишній проректор ЧНУ* // Вечірні Черкаси. – 2018. – 21 лютого (№ 8). – С. 2.

Пішов із життя колишній проректор із навчально-виховної та методичної роботи Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького, кандидат економічних наук, доцент Юрій Володимирович Андріяко. Юрій Володимирович багато років пропрацював у закладах вищої освіти Черкас. Очолював кафедру економіки підприємства, був проректором ЧНУ, ініціював відкриття нових економічних спеціальностей в університеті. Автор понад 100 наукових і методичних публікацій, нагороджений Почесною грамотою Міністерства освіти і науки України, нагрудним знаком «Відмінник освіти України», знаком «За розбудову освіти». Лауреат міжнародного рейтингу популярності та якості «Золота фортуна». Університетська громада глибоко сумує з приводу непоправної втрати.

728. Столяр О. *Згорілий корпус ЧНУ буде відбудовано* / О. Столяр // Нова доба. – 2018. – 1 березня (№ 9). – С. 4.

Цьогоріч розпочнеться відбудова навчального корпусу № 4 Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. Про це йшлося під час робочого візиту народного депутата України Сергія Рудика до Черкас. Сергій Рудик зустрівся з ректором університету та оглянув навчальний корпус №4 по вулиці Остафія Дашковича, 24, де в 1990 році сталася пожежа. Постраждала від пожежі будівля визнана пам'яткою архітектури місцевого значення і свого часу була окрасою центру Черкас. У відновленій з 2006 по 2009 роки правій частині корпусу нині навчаються студенти навчально-наукового інституту педагогічної освіти, соціальної роботи і мистецтва та психологічного факультету. Однак ліве крило залишається зруйнованим і становить загрозу для учасників освітнього процесу та містян. Тому завершення реконструкції приміщення ректор ЧНУ визначив своїм програмним завданням. За словами ректора університету Олександра Черевка, зараз у відремонтованій частині корпусу навчається понад 1000 студентів, їхня кількість щороку зростає, тому є нагальна потреба у поповненні

аудиторного фонду. Він переконаний, що невдовзі у середмісті Черкас постане оновлений навчальний корпус ЧНУ.

[На фото – О. Черевко].

729. *«Американський» архітектор і обпалене крило педінституту* // Акцент. – 2018. – 7 марта. – С. 12.

Матеріал інформує читача про моменти насправді дивної, або й мало не містичної історії найстарішого корпусу Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького, що на Дашковича. 1930 року з документа за підписом голови окрвиконкому М. О. Левковича зголошено вітати постанову Наркомосвіти УРСР про перетворення Черкаського педтехнікуму в інститут народної освіти, та доручити міській Раді терміново вирішити питання про надання інституту народної освіти потрібних приміщень для навчальної мети та інтернату студентів і педагогічного персоналу. Але віднайти приміщення для 214 студентів видалося неможливим, тому в липні 1930-го року заклад було вирішено будувати з «нуля», та разом нанести нищівного удару по домінуючому в центрі Святомиколаївському собору. Будівництво інституту закінчилося 85 років тому, 1933-го року, приміщення прийняло студентів уже Черкаського державного педагогічного інституту у складі трьох факультетів. Автором проекту став відомий зодчий Олекса Повстенко, який у 1930-ті створював освітянські та культурні заклади в Україні. Архітектор потрапив до концтабору, звідти його звільнили американці, і 1949-го Повстенко виїхав до США, де облаштував знаменитий Капітолій, будинок Конгресу. 1990 року сталася пожежа приміщення Черкаського педінституту, нині плануються відновлювальні роботи по відбудові корпусу.

730. Зінченко О. *«Дуже важливо для людини, коли хобі й робота збігаються»* / О. Зінченко // Нова доба. – 2018. – 10 березня (№ 10). – С. 10.

Нині очільник Черкаської обласної організації спілки письменників, а також завідувач кафедри української літератури та компаративістики Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького, професор, письменник Володимир Поліщук досить відомий на теренах Черкащини та за її межами. У доробку Володимира Трохимовича значна кількість наукових праць, видань, у яких він відродив імена багатьох талановитих забутих письменників-земляків. Напередодні Всесвітнього дня письменника журналіст

поспілкувалася з Володимиром Трохимовичем про роботу Спілки письменників в області, нові видання, творчу діяльність та плани на майбутнє. Він розповів про те, що має низку профільних, магістральних тем, над якими працює більше, значну увагу звертає і досліджує творчість письменників, які пов'язані з Черкащиною. За свою діяльність відродив імена і творчість близько 40 репресованих та забутих письменників нашого краю. Зараз Володимир Поліщук редагує альманах «Холодний Яр», незабаром планується видання «Черкащина: історія рідного краю та його людності», та ключова його робота – це підготовка «Літературної енциклопедії Черкащини». Нещодавно Володимира Трохимовича обрали головою обласної організації спілки письменників. Для нього ця робота не нова, адже кілька років поспіль він був заступником очільників організації. За словами Володимира Трохимовича, викладацька діяльність – це його, як говорив Сковорода, «сродна праця». Мріє Володимир Поліщук про те, аби дав Бог сил і здоров'я, щоб реалізувати професійні плани. [На фото – В. Т. Поліщук].

731. Столяр О. *Із Шевченком у Центрі* / О. Столяр // Нова доба. – 2018. – 15 березня (№ 11). – С. 10.

Шевченківські дні в Черкаському національному університеті імені Богдана Хмельницького завжди особливі. Адже тут шанують свого геніального земляка. Його творчу спадщину вивчають і популяризують не лише в дні Шевченківських березин. Як розповідає ректор Олександр Черевко, вже 18 років у Черкаському національному діє Черкаський науковий центр шевченкознавчих досліджень, директором якого незмінно залишається доктор філологічних наук, професор Володимир Поліщук, науковими співробітниками – викладачі університету. Із 2008 року в університеті видається науковий щорічник «Шевченків світ». Із 2009 року розпочато реалізацію видавничо-методичного проєкту «Тарас Шевченко. Текст і контекст». У стінах ЧНУ відбувся літературний фестиваль «Шевченкіана Негоди», який об'єднав двох видатних уродженців нашого краю – Тараса Шевченка й Миколу Негоду. Подарунком університетській громаді до Шевченківських днів став літературний концерт лауреата Національної премії імені Т. Г. Шевченка, Героя України, майстра художнього слова, народного артиста України Анатолія Паламаренка.

[На фото – Ректор О. Черевко та народний артист А. Паламаренко].

732. ЧНУ імені Богдана Хмельницького – серед лідерів вищої освіти України // Акцент. – 2018. – 21 марта. – С. 6.

Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького отримав Гран-прі у номінації «Лідер вищої освіти України». Таким виявився результат участі делегації університету в Дев'ятій міжнародній виставці «Сучасні заклади освіти – 2018» та Сьомій міжнародній виставці освіти за кордоном «World Edu». У роботі виставки взяли участь понад 750 учасників із 25-ти регіонів України та 12-ти країн світу, зокрема, Словаччини, Чехії, Німеччини, Іспанії, Канади, США, Болгарії, Польщі, Молдови, Грузії, Латвії, Китаю. ЧНУ гідно презентував свої освітні послуги та представив наукові розробки викладачів. До прикладу, була представлена робота Валентини Мовчан на тему «Підготовка майбутніх учителів початкових класів до 14 проєктно-художньої діяльності учнів у контексті модернізації змісту професійної освіти в умовах нової української школи». За словами ректора університету Олександра Черевка, це визнання якості освітнього процесу в Черкаському національному університеті.

733. Черкаський науковець працює у Швеції над світлодіодними технологіями // 7 Днів. – 2018. – 21 березня (№ 12). – С. 8.

Кандидат хімічних наук, викладач Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького Гліб Баришніков проводить наукові дослідження у Королівському технологічному університеті міста Стокгольм. Торік вчений отримав грант Президента України та очолив науковий проєкт молодих учених за фінансової підтримки Міністерства освіти України. Черкаський науковець-хімік наразі працює у мультинаціональній команді. Він пояснює, що разом із кількома науковцями під керівництвом професора Ханса Огрена займається теоретичною розробкою нових матеріалів для світлодіодних діодів. Це найсучасніше джерело освітлення, а також невід'ємний компонент кожного сучасного смартфона, телевізора чи монітора. Винаходять нові матеріали, щоб здешевити технологію, покращити ефективність, яскравість. Після закінчення свого контракту у 2019 році вчений планує повернутися жити до України.

[На фото – Г. Баришніков].

734. Голиш Г. *Відома мисткиня очолює образотворчу освіту в університеті* / Г. Голиш // Земля батьків. – 2018. – березень (№ 73). – С. 7.

У когорті викладачів Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького чільне місце належить відомій художниці й педагогу Тетяні Касьян, про неї і йдеться у нарисі. Вона веде курси академічного живопису, рисунку, декоративно-прикладного мистецтва, інформує майбутніх образотворців насамперед через практику. Художниця активно займається науково-методичною роботою, її перу вже належить понад 40 праць. А після здобуття вченого звання доцента Тетяну Касьян обрано завідувачкою кафедри образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва. У 2016-му році захистила кандидатську дисертацію, а торік побувала на стажуванні в одному з університетів Польщі. Пензлю художниці вже належить понад 1500 художніх робіт, серед них резонансні полотна: «Монада», «Душа равлика», «Первозданні» та ін. Тетяна Костянтинівна є водночас і художницею слова, зокрема, побачили світ її поетична збірка «Листу бумажі доверяю душу» та літературно-художнє видання «Я творю и я творенье». Прийшло й державне визнання: у 2005 році за вагомі творчі досягнення їй було присвоєно звання «Заслужений художник України».

[На фото – Т. К. Касьян].

735. *Студент черкаського вишу отримає грамоту НАН України // 7 Днів.* – 2018. – 4 квітня (№ 14). – С. 17.

Богдан Тимошенко, студент 4 курсу спеціальності математика навчально-наукового інституту інформаційних технологій Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького, нагороджений грамотою Президії Національної академії наук України. Йому вручать нагороду за наукову роботу «Метод апіорних оцінок у теорії інтегральних нерівностей», презентовану в Відділенні механіки. Нагородження учасників конкурсу відбудеться 25 квітня на загальних зборах Відділення механіки НАН України.

[На фото – Б. Тимошенко].

736. *Визначили кращу студентську баскетбольну команду // Нова доба.* – 2018. – 5 квітня (№ 14). – С. 15.

Днями в Черкасах у Національному університеті імені Богдана Хмельницького відбулися підсумки регіонального етапу чемпіонату України з баскетболу серед студентських команд (чоловіки). У змаганнях взяли участь 4 заклади вищої освіти за участю близько 50 спортсменів. За підсумками змагань переможцями та призерами стали команди: I місце – Черкаський національний університет ім. Б. Хмельницького; II місце – Черкаський державний техноло-

гічний університет; III місце – Уманський національний університет садівництва. Команда-переможець продовжить змагання у другому етапі чемпіонату, який називається «Битва дивізіонів», де конкуренцію нашим спортсменам складуть команди з Полтавської та Кіровоградської областей. [На фото – Переможці чемпіонату].

737. *У Черкасах обрали кращих у студентському волейболі // Нова доба.* – 2018. – 5 квітня (№ 14). – С. 15.

Один з матеріалів рубрики «Спорт» повідомляє про те, що днями в навчально-науковому інституті ДВНЗ «Університет банківської справи» відбулися змагання з волейболу серед жінок за програмою XVI Універсиади Черкаської області серед закладів вищої освіти типу: університети, інститути, академії. У змаганнях взяли участь 6 збірних команд, за участю 60 спортсменів. Першість області виборолала команда Черкаського інституту пожежної безпеки імені Героїв Чорнобиля, друге місце посіла команда Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького, на третьому місці опинилася команда Черкаського навчально-наукового інституту ДВНЗ «Університет банківської справи».

[На фото – Волейбольна команда ЧНУ].

738. *Вищі області отримали обсяги держзамовлення // Черкаський край.* – 2018. – 11 квітня (№ 16). – С. 3.

Міністерство освіти і науки України погодило максимальні обсяги державного замовлення на прийом до закладів вищої освіти у 2018 році. Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького отримав 511 місць державного замовлення для вступу на навчання на перший курс денної форми для здобуття освітнього ступеня бакалавра на основі повної загальної середньої освіти; Черкаський державний технологічний університет – 496 місць; Уманський національний університет садівництва – 387 місць; Уманський державний педагогічний університет ім. П. Тичини – 342 місця. Загалом вищі області зможуть взяти на місця держзамовлення 1736 абітурієнтів.

739. *ЧНУ – 15-й в Україні за показниками Scopus 2018 року // Нова доба.* – 2018. – 19 квітня (№ 17). – С. 5.

Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького став 15-м по Україні за показниками престижної всесвітньої бази даних Scopus. Рейтинг українських закладів вищої освіти укладено видавничою службою «УРАН» на замовлення інформа-

ційного освітнього ресурсу Освіта. ua. Наукометричний моніторинг суб'єктів науково-видавничої діяльності України здійснено за показниками бази даних SciVerse Scopus. Черкаський національний піднявся в цьому рейтингу з 24-ї сходинки (2017 рік) на 15. Це є найвищий показник в області і дуже серйозний результат і в масштабах України. За словами ректора Олександра Черевка, університет вкотре підтвердив статус лідера наукової діяльності. Упродовж останніх років ЧНУ показує позитивну динаміку у міжнародних і всеукраїнських рейтингах. Це результат спільної роботи колективу.

740. *Черкаський науковець розробляв перший аналог GPS-навігатора // 7 Днів.* – 2018. – 25 квітня (№ 17). – С. 15.

В інформаційному матеріалі повідомляється про Володимира Салапатов, кандидата технічних наук, декана факультету обчислювальної техніки, інтелектуальних та управляючих систем Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького, який став одним із тих, хто розробляв навігаційні програми. У 1979 році Володимира Івановича разом із колегою та студентами запросили в міжнародний проєкт «Компас-Сарсат». Чотири країни – тодішній СРСР, США, Франція та Німеччина – змагалися за першість у розробці програми, яка дасть змогу точно визначити місце перебування морських суден. Як зазначає Володимир Салапатов, ми розробляли кроссистему як інструмент навігаційної програми, яка дозволяє оперативно визначити координати аварійного об'єкту. Навігаційна програма базувалася на використанні ефекту Доплера – коли об'єкт віддається від джерела сигналу, «частота» його сигналу зменшується і навпаки. Було створено кроссистему для спецкомп'ютера на ЕОМ ЕС-1060, яка при моделюванні мікропрограм дозволила виявити деякі помилки в системі команд і одночасно розробити програму навігації для нього, яку згодом встановили на ці спецкомп'ютери. Програма, створена за допомогою крос-системи, після занесення у пам'ять спецкомп'ютера виявилася повністю працездатною. Нині Володимир Салапатов має 40 років викладацького стажу, є автором понад 70 наукових і методичних праць, викладає студентам ЧНУ кілька дисциплін. Цього року Володимир Івановичу виповнюється 70, він продовжує займатися науковою діяльністю, навчати студентів та любити життя в усіх його проявах.

[На фото – В. І. Салапатов].

741. *Художник, філософ, провидець із Мошен // Земля батьків.* – 2018. – квітень (№ 74). – С. 5.

У матеріалі йдеться про народного художника України, професора ЧНУ ім. Б. Хмельницького, відомого своїми творами у багатьох країнах світу митця Івана Бондаря. Малював він, як підказувало серце: про думи Тараса Шевченка, історію козаччини, неповторні пейзажі рідного краю. У його творчому доробку понад 1500 картин, більше 60 всеукраїнських і міжнародних виставок. Як зазначає Іван Іванович, пише на залишках віри в те, що мистецтво таки необхідне народу. [На фото – І. І. Бондар].

742. *Тімергаліна В. Заочне та денне: які переваги? / В. Тімергаліна, Д. Роженкова // Нова доба.* – 2018. – 3 травня (№ 18). – С. 8 – 9.

Кореспонденти газети дізнавалися, які переваги має денна та заочна форми навчання, та які надають можливості. Максим Гаврилюк, директор навчально-наукового інституту природничих наук Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького зазначає, що за останні роки чисельність студентів на заочній формі навчання значно зменшилася. Причинами є скорочення обсягу держзамовлення, а також обов'язкове складання тесту ЗНО для всіх абітурієнтів. На заочне йдуть переважно молодші спеціалісти, які вступають відразу на другий або третій курс. На його думку, яку форму навчання обрати залежить від очікувань та прагнень абітурієнта. З особистого досвіду наразі зі студентами ЧДТУ, коментують ситуацію і студенти денної та заочної форм навчання ЧНУ ім. Б. Хмельницького: А. Козлова, Н. Ярошенко, Р. Омельченко, Е. Суворова, І. Дика. [На фото – М. Гаврилюк, А. Козлова, Н. Ярошенко, Р. Омельченко, Е. Суворова, І. Дика].

743. *Спортсмени з Черкащини стали першими на Чемпіонаті України // 7 днів.* – 2018. – 9 травня (№ 19). – С. 17.

Студент Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького Роман Щербатюк виборов першість змагань Чемпіонату України з кікбоксингу ВАКО серед дорослих. Студентка Анжела Мовчан стала другою в своїй ваговій категорії. Змагання Чемпіонату України з кікбоксингу ВАКО пройшли у Луцьку. Відзначився й випускник ЧНУ Іван Ткаченко, посівши почесне перше місце чемпіонату.

744. *«Черкащанка»: танець крізь роки* // Нова доба. – 2018. – 17 травня (№ 20). – С. 10; *«Черкащанка» відзначила ювілей* // 7 Днів. – 2018. – 23 травня (№ 21). – С. 4.

Народний самодіяльний ансамбль танцю «Черкащанка» Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького відзначає 65-річний ювілей. Його історія – це історія любові до своєї справи, наполегливості та роботи над собою, історія цілих династій, які на все життя полюбили танець. За десятки років через «Черкащанку» пройшли понад 500 осіб, які нині працюють у різних галузях. Серед них є професори, кандидати наук, державні службовці, правоохоронці й звісно, послідовники традицій народного танцю. Очолює колектив з 1970 року заслужений працівник культури України Валентин Луценко. За цей час студентський самодіяльний колектив ставав лауреатом премії імені Миколи Островського, Міжнародного фестивалю фольклору та прикладного мистецтва (Молдавія, 1993), Всеукраїнського фестивалю-конкурсу імені Павла Вірського. На честь 60-річчя ансамбль нагородили Почесною грамотою Верховної Ради України. Танцюристи відвідали Польщу, Чехію, Югославію, Словенію, Німеччину, Сирію. Колишні й нинішні учасники колективу: доктор філологічних наук, професор ННІ іноземних мов Світлана Жаботинська; доктор економічних наук, професор, завідувачка кафедри моделювання економіки та бізнесу ННІ економіки і права Любов Кібальник; студентка IV курсу, староста колективу Аліна Мішина розповідають про роботу в «Черкащанці». [На фото: Ансамбль «Черкащанка», С. Жаботинська, Л. Кібальник, А. Мішина].

745. **Балякіна Т.** *У Черкаському Національному обирали найвродливішу студентку року* / Т. Балякіна // 7 Днів. – 2018. – 23 травня (№ 21). – С. 20.

Учась у конкурсі «Міс ЧНУ – 2018» взяли 11 чарівних представниць студентства. Дівчата представляли різні навчально-наукові підрозділи ЧНУ: психологічний факультет, ННІ іноземних мов, історії та філософії, інформаційних та освітніх технологій, фізичної культури, спорту та здоров'я, природничих наук, педосвіти, соціальної роботи та мистецтва. Конкурсантки танцювали, співали, декламували, грали на роялі, показували свою неперевершену гнучкість у гімнастичних номерах та навіть малювали перед зачарованими глядачами. Почесний гість конкурсу, ректор ЧНУ Олександр Черевко відзначив, журі має вирішити важке завдання

та максимально справедливо визначити найкращу красуню університету. Приз глядацьких симпатій виборола Анастасія Роздайбіда. Корони королевам краси вдягнула головна красуня ЧНУ – 2017 Віра Свіргун. Найвишуканішою стала Ольга Рембалюк, найніжнішою та найтендітнішою – Ірина Моргун, «Міс Артистичністю» стала Валерія Ткаченко, володаркою найчарівнішої посмішки – Вікторія Полторадня. Загадковістю всіх вразила Катерина Калашник, граціозністю – Ірина Шевченко, кмітливостю – Альона Стрельнікова. Звання другої Віце-міс отримала Марія Костенко. А найголовніший титул та почесне звання красуні ЧНУ – 2018 року дісталось майбутньому історичу Анні Майданик. [Учасниці «Міс ЧНУ – 2018»].

746. *Фото тижня* // Вечірні Черкаси. – 2018. – 23 травня (№ 21). – С. 2.

У дописі інформується про те, що народний самодіяльний ансамбль танцю «Черкащанка» Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького відзначив свій 65-річний ювілей. Ампаторський колектив народного танцю був створений у 1953 році при студентському клубі Черкаського державного педінституту. Заслужений працівник культури України Валентин Луценко 48 років є художнім керівником та балетмейстером «Черкащанки». Свій талант працівники демонстрували на сценах України, Росії, Молдови, Польщі, Чехії, Болгарії, Угорщини, Німеччини, Сирії, Югославії, Словенії та Кіпру.

[На фото О. Рибалки – Виступ «Черкащанки»].

747. **Сергій Рудик:** *«Обіцяю і надалі допомагати у вирішенні найбільших проблем ЧНУ»* // Вечірні Черкаси. – 2018. – 23 травня (№ 21). – С. 5.

Чотирма новими членами поповнилася 17 травня Наглядова рада Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. Одним із них став народний депутат від Черкащини Сергій Рудик. Саме за його сприяння цього року почнеться перша черга відновлювальних робіт у згорілому ще в 1990 році навчальному корпусі № 4 Черкаського національного університету. З його ініціативи було підготовлено та подано на розгляд міжвідомчої комісії з питань інвестиційних проєктів проєкт повної відбудови корпусу. Як розповів під час засідання наглядової ради ректор Олександр Черевко, постраждала від пожежі будівля визнана пам'яткою архітектури місцевого значення і була окрасою центру

Черкас. У зв'язку з відкриттям в університеті кафедри військової підготовки, введення сучасних форм навчання з педагогіки, психології та збільшенням обсягів підготовки студентів за освітньо-кваліфікаційним рівнем «Магістр», виникла нагальна необхідність у додаткових навчальних площах. Тож відновлення приміщення є особливо актуальним.

[На фото – Народний депутат Сергій Рудик із ректором ЧНУ Олександром Черевком та головою Наглядової ради університету, третім Президентом України Віктором Ющенком].

748. ЧНУ сьогодні: кращі традиції плюс європейські інновації // Нова доба. – 2018. – 24 травня (№ 21). – С. 16.

Ще один початковий рік наближається до кінця. Це період завершення навчального процесу, підбиття підсумків та активної підготовки до вступної кампанії – 2018. Про те, з чим до неї підходить Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького, розповідає ректор Олександр Черевко. Сьогодні студентам університету викладають 75 професорів, докторів наук, 332 доценти, кандидати наук. Викладачі та студенти використовують у навчальному процесі нові технології, проводять вебінари, інтернет-конференції. Зареєстрованим у локальній мережі університету відкрито доступ до всесвітніх наукометричних баз даних Web of Science. Університет на підставі міжнародних угод співпрацює з понад сотнею закордонних партнерів. Окрім того, у ЧНУ навчаються студенти з 19 країн світу. В університеті відзначають пам'ятні для України дати, здійснюється допомога армії, зустрічі з тими, хто брав участь у бойових діях на сході України. Історики досліджують актуальні проблеми української історії, літературознавці вивчають видатних діячів літератури, відкривають незаслужено забуті імена, мистецтвознавці популяризують надбання образотворчого мистецтва. У 2017 році в університеті створено Центр дослідження трипільської культури. Також розвинений в університеті волонтерський рух. 51 студент ЧНУ захищав чи захищає Україну в зоні АТО, ще у 80-ти студентів наразі батьки перебувають на сході країни. Колектив Черкаського національного працює, щоб зробити навчання студентів комфортним. До їхніх послуг – 5 сучасних гуртожитків, їдальні, кафе, спортивні й тренажерні зали, майданчики, наукова бібліотека та багато іншого. Цієї весни відкрився оновлений актовий зал, розпочалися заняття в реконструйованому спортивному залі, ліквідована аварійність вхідної групи в навчальному корпусі №3.

Окрасою студмістечка стане новий футбольний майданчик. Ректор переконаний, що невдовзі у середмісті Черкас постане оновлений навчальний корпус ЧНУ, та сподівається, що пройде не менш успішною, ніж попередні роки, вступна кампанія, і університет 1 вересня відкриє двері талановитій, завзятій та перспективній молоді.

[На фото – Ректор ЧНУ Олександр Черевко; Спортивний зал у навчальному корпусі №2; Оновлена актові зала в навчальному корпусі №3; Корпус №3].

749. Черевко О. Черкаський національний університет чекає своїх студентів! / О. Черевко // 7 Днів. – 2018. – 13 червня (№ 24). – С. 15.

Подається звернення ректора Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького Олександра Черевка до абітурієнтів. Олександр Володимирович розповідає про надання університетом якісної освіти європейського рівня, вміння і компетенції, необхідні для успішної кар'єри. Серед викладачів університету 75 професорів, докторів наук, 332 доценти, кандидати наук, лауреати всеукраїнських, обласних премій у різних галузях. Гордістю університету є студенти, яких понад 6 тисяч. Тож колектив університету запрошує до університетської родини, і подбає, щоб майбутнім студентам було комфортно жити, навчатися, розвиватися і розважатися! [На фото – О. Черевко].

750. Голиш Г. У Черкаському національному готують фахівців сфери гостинності / Г. Голиш // Земля батьків. – 2018. – травень. – С. 7.

Відповідних фахівців, які будуть опікуватися цими приємними миттєвостями людського дозвілля, готують і в Черкаському національному університеті ім. Б. Хмельницького. Спеціальності «Туризм» і «Готельно-ресторанна справа» є одними з найпопулярніших. Нині ці спеціальності в університетському підрозділі опановують 225 студентів. Навчальний процес забезпечують 38 професорів і доцентів, серед них такі знані педагоги-науковці, як фундатор і очільниця профільної кафедри професор С. Пасека, доценти О. Костюкова, М. Дроботова, В. Новікова та ін. До послуг тих, хто опановує ці спеціальності, є лабораторії ресторанної справи (на базі харчового комплексу «Меридіан») та навчальний готель (гуртожиток № 5). Тут здобуті теоретичні знання майбутні фахівці застосовують на практиці, пробуючи себе в ролі кухарів, офіціантів, готельних адміністраторів тощо.

[На фото – Викладачі та студенти ЧНУ].

751. Мельниченко В. *«Моя Черкащина» пропонує* / В. Мельниченко // Земля батьків. – 2018. – травень. – С. 7.

Професор Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького повідомляє про те, що напередодні Дня пам'яток історії та культури в обласній бібліотеці імені Тараса Шевченка відбулося чергове засідання краєзнавчого клубу «Моя Черкащина». Тема – Національний історико-культурний заповідник «Чигирин», який опікується пам'ятками Чигирин, Суботова, Стецівки, Медведівки і Холодного Яру. [На фото – В. Мельниченко].

752. Черкаські баскетболісти-студенти у четвірці найкращих // Акцент. – 2018. – 30 мая. – С. 10.

У Черкасах 25 травня команда ЧНУ ім. Б. Хмельницького вдруге у матчі-відповіді з фіналу Студентської баскетбольної ліги України впевнено перемогла суперників із Київського національного торговельно-економічного університету – 101:78. У першому матчі в Києві також сильнішими були черкащани – 87:79. Таким чином, баскетболісти ЧНУ увійшли до півфіналу студентської ліги України і продовжують боротьбу за нагороди змагань.

753. Черевко О. *Черкаський національний університет чекає своїх студентів!* / О. Черевко // 7 Днів. – 2018. – 13 червня (№ 24). – С. 15.

Податись звернення ректора Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького Олександра Черевка до абітурієнтів. Олександр Володимирович розповідає про надання університетом якісної освіти європейського рівня, вміння і компетенції, необхідні для успішної кар'єри. Серед викладачів університету 75 професорів, докторів наук, 332 доценти, кандидати наук, лауреати всеукраїнських, обласних премій у різних галузях. Гордістю університету є студенти, яких понад 6 тисяч. Тож колектив університету запрошує до університетської родини, і подбає, щоб майбутнім студентам було комфортно жити, навчатися, розвиватися і розважатися! [На фото – О. Черевко].

754. Голиш Г. *«У Карпатах я народився, на Черкащині придився»* / Г. Голиш // Черкаський край. – 2018. – 20 червня (№ 25). – С. 9.

З-поміж мистецьких достойників, нині сущих у Шевченковому краї, одне з найпочесніших місць належить Івану Васильовичу Фізеру. Наділений Богом і батьками вражаюче різнобічним талантом

мистця, він створив гідний подиву творчий доробок із різних видів і жанрів образотворчості. Цими днями заслужений художник України, очільник обласної організації Національної спілки художників України відзначає 65-річний ювілей.

Свою багатогранну творчу працю Іван Васильович успішно поєднував із викладанням на створеній у Черкаському національному університеті кафедрі образотворчого й декоративно-прикладного мистецтва. Доцент І. Фізер написав кілька навчально-методичних посібників, зокрема, «Колір в інтер'єрі житлових приміщень», «Українська витинанка», «Оптичне та механічне змішування». Головною справою його вкрай насиченого життя залишається художня творчість. Пензлю та різцю майстра належить понад тисяча творчих робіт: скульптур, картин, графіки; у його активі 17 персональних виставок. Ще з юних літ Іван Фізер займається дереворізбленням, у великій пошані в нього й кераміка з використанням шамотної глини, скульптурні композиції. Вже стали класикою його роботи «Господарі гір», «Хлібодари», «Двадцятий вік» (дерево), «Марія», «Вогонь Карпат» (шамот), «Портрет Данила Нарбута» (шамот, солі, дерево), «Ярило» (бронза). Іван Васильович знаний в Україні й за її межами завдяки ще одному виду мистецтва – графіці. Порівняно недавно Майстер захопився сніцарством – сакральним дереворізбленням. Втіленням його творчого задуму й талановитих рук стали майстерно виконані іконостаси для Свято-Преображенського собору в м. Біла Церва, храму Св. апостола Івана Богослова в м. Бровари, церква Св. апостолів Петра і Павла в м. Чигирин, свято-Іллінської церкви у с. Суботів. Він став автором численних пам'яток, що прикрашають вулиці, бульвари, парки і сквери обласного центру. Біля Національного університету височить пам'ятник патрону цього закладу – Б. Хмельницькому. Не зайве нагадати, що митець створив і низку меморіальних дошок, зокрема, народній артистці О. Павловській, народному художнику Д. Нарбуту, народному учителю О. Захаренку.

[На фото – І. В. Фізер].

755. Соколовська Л. *Фізерова «Молитва за Україну»* / Л. Соколовська // Черкаський край. – 2018. – 27 червня (№ 26). – С. 16.

Ювілейна виставка «Молитва за Україну» Івана Фізера відкрилася в Черкаському обласному художньому музеї. Присвячена вона 65-річчю заслуженого художника України.

Тут представлені понад 120 його робіт, переважна більшість яких

з'явилася на світ в останні п'ять років. Це живопис, графіка, скульптурні портрети, композиції. Гості висловлювали своє зачудування розмаїттям технік, жанрів, на яких знається митець.

Володимир Поліщук, професор Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького, голова обласної організації Національної спілки письменників України привітав «красивого, мудрого, талановитого, небайдужого» художника Івана Фізера. Зазначив, що в картинах виразно проступають і традиції його батьківського краю – Закарпаття, і тема Черкащини: Шевченкіани, Холодного Яру, Хмельниччини.

Учнями Івана Фізера стало 350 художників, це прозвучало на відкритті виставки.

756. *У ЧНУ відкрито фотогалерею Івана Герасименка* // Черкаський край. – 2018. – 4 липня (№ 27). – С. 6.

Днями на кафедрі фізики навчально-наукового інституту інформаційних та освітніх технологій ЧНУ імені Богдана Хмельницького відкрилася фотогалерея старшого лаборанта Івана Герасименка, який працював на даній кафедрі понад півстоліття. Займався лабораторіями механіки, молекулярної фізики та наукової фотографії. Як розповіли колеги-науковці, саме завдяки його захопленню фотосправою багато хто зміг захистити наукові дисертації: він фотографував лабораторні досліди. Був фотоаматором, членом фотоклубу «Славутич», брав участь в обласних, національних та міжнародних фотоконкурсах, мав почесні грамоти та дипломи за активну участь у конкурсах любительських кінофільмів та фотовиставок. Із життя Іван Дмитрович пішов 24 січня 2018 року. Його справу в університеті продовжують колеги: тут планують відродити фотогурток, яким опікувався Іван Герасименко та прищеплювати молоді любов до фотосправи.

757. Голиш Г. *Філософія гуманізму і демократії* / Г. Голиш // Черкаський край. – 2018. – 4 липня (№ 27). – С. 7.

Директор наукової бібліотеки ім. М. Максимовича ЧНУ ім. Б. Хмельницького інформує про те, що у стінах Черкаського національного університету відбулося засідання круглого столу за участю науковців, магістрантів, працівників владних структур, представників малого і середнього бізнесу, громадських об'єднань. Цей велелюдний захід був присвячений 100-літньому ювілею державної служби в Україні. Лейтмотивом більшості виступів став аналіз

надбань наукової школи філософії гуманізму і демократії та розкриття її ролі у формуванні ціннісних установок держслужбовця. Ця школа народилася в ЧНУ ім. Б. Хмельницького, а її фундатором і донині очільником є університетський професор, заслужений працівник освіти України М. П. Іщенко. Свідченням загальнонаціонального визнання успіхів школи стало її включення до переліку наукових об'єктів, які становлять національне надбання України. Думками з приводу даної теми поділилися М. П. Іщенко, заслужений журналіст України М. М. Калініченко, завідувач кафедри державної служби, публічного адміністрування та політології ЧНУ В. І. Шарий, голова університетської профспілки А. І. Стеценко та ін.

758. *Увага! Стартує основний етап вступної кампанії* // Нова Доба. – 2018. – 12 липня (№ 27). – С. 6.

Із 12 липня розпочинається найбільш відповідальний етап вступної кампанії – подання заяв на обрані вступниками спеціальності. Для тих, хто в ці дні обирає омріяну спеціальність, Приймальна комісія Черкаського національного університету нагадує про особливості вступу – 2018. За словами голови Приймальної комісії, ректора ЧНУ Олександра Черевка, електронна реєстрація може здійснюватися у будь-який зручний для абітурієнта час та у віддаленому доступі. Уже кілька років поспіль у ЧНУ діє консультативний пункт та пункт реєстрації електронних кабінетів і заяв. Тут консультують, сканують документи та допомагають із реєстрацією.

759. Балякіна Т. *Особливості регіональної вступної кампанії – у лідерах Уманський виш* / Т. Балякіна // 7 Днів. – 2018. – 25 липня (№ 30). – С. 6.

Начальник управління освіти та науки Черкаської ОДА Валерій Данилевський коментує деякі тенденції вступної кампанії. За його словами станом на 23 липня до Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького, який серед лідерів, вже надійшло 6800 заяв від абітурієнтів на денну та заочну форми навчання. А на здобуття вищої освіти за контрактом – 1500 заяв.

760. Юхно Б. *Життєві «етюди» Івана Фізера* / Б. Юхно // Нова Доба. – 2018. – 25 липня (№ 30). – С. 1; 10.

Кореспондент газети поспілкувався із заслуженим художником України, головою Черкаського обласного осередку Національної спілки художників України Іваном Фізером з нагоди його 65-річчя. Іван Васильович розповів про те, як став дипломованим худож-

ником, закінчивши Ужгородське училище декоративно-прикладного мистецтва, та Львівський державний інститут прикладного та декоративного мистецтва. 1980 року Іван Фізер переїхав до Черкас, працював у художньому комбінаті не таким собі 7 художником-оформлювачем, а на постійних замовленнях, виконував і розписи, і різьблення, і кераміку. За його словами, художник має володіти всіма матеріалами, всіма техніками. Пишається Майстер тим, що виховав плеяду майстрів-різьбярів, які зараз затребувані не лише в Україні. Має Іван Васильович великий творчий задум, який хотілося б реалізувати – від Хрещатика до музичного училища уздовж кав'ярень можна було б у вихідні влаштувати вернісажі, а посередині мистецької вулички пропонує встановити камерний пам'ятник Данила Нарбута, як об'єднувальний елемент.

[На фото – І. В. Фізер].

761. *Черкаські дзюдоїсти вибороли «золото» і «бронзу»* // Нова Доба. – 2018. – 26 липня (№ 30). – С. 15.

Честь області під час Відкритого Кубка України з дзюдо у Сумах захищали одні з найкращих спортсменів України. Серед жінок, у категорії «понад 78 кілограм», перше місце посіла черкащанка, випускниця ЧНУ ім. Б. Хмельницького навчально-наукового інституту фізичної культури, спорту і здоров'я Анастасія Сапсай. Третє місце із чоловіків у номінації «до 100 кілограм» посів випускник цього ж інституту ЧНУ Андрій Болобан. Участь у змаганнях узяли близько 300 спортсменів, зокрема, й гості з Ізраїлю, Грузії та Азербайджану. У загальнокомандному заліку команда Черкаської області посіла 7 місце. [На фото – А. Сапсай].

762. *Черкаський виш потрапив до ТОП-50 найпопулярніших університетів* // 7 Днів. – 2018. – 1 серпня (№ 31). – С. 3.

Інформаційним освітнім ресурсом «Освіта.іа» складено консолідований рейтинг вищих навчальних закладів України 2018 року. До ТОП-50 закладів вищої освіти за кількістю заяв від абітурієнтів увійшов Черкаський національний університет ім. Богдана Хмельницького.

763. *Ліщук А. Черкаси очима іноземців* / А. Ліщук // 7 Днів. – 2018. – 1 серпня (№ 31). – С. 4.

Щоб відчутти атмосферу затишку і комфорту, не обов'язково їхати за межі України, не потрібно навіть виїжджати за межі міста. Так вважають іноземні студенти, які приїхали до Черкас на навчання.

Студенти Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького: Бінта Джаллох (Сьєрра-Леоне) 2 курс, Річард Аджей Кусі (Гана) 1 курс та Заїдріс Афанді (Курдистан) 1 курс, розповіли кореспонденту газети, чим подобається їм наше місто та де вони полюбують проводити свій вільний час. За словами іноземців, найбільше їм подобається Дніпро, центр міста, з великою кількістю зелених насаджень, обласний краєзнавчий музей. Та головною перевагою Черкас, на їхню думку, є те, що це тихе, спокійне та компактне місто.

[Студенти-іноземці ЧНУ: Б. Джаллох, Р. А. Кусі, І. Афанді].

764. *Атлет представлятиме Україну на чемпіонаті Європи* // Нова Доба. – 2018. – 2 серпня (№ 31). – С. 15.

У Берліні відбудеться чемпіонат Європи – 2018 із легкої атлетики. До складу збірної України ввійшов черкаський спортсмен, старший викладач кафедри спортивних дисциплін навчально-наукового інституту фізичної культури, спорту та здоров'я Денис Нечипоренко. Він змагатиметься у вправі 400 метрів з бар'єрами. Путівку на змагання Денис Нечипоренко виборов днями на чемпіонаті України з легкоатлетичних багатоборств у Луцьку, де здобув переможне «золото». У 2017 році відділення НОК України в Черкаській області відзначило атлета як «Кращого спортсмена місяця на Черкащині». [На фото – Д. Нечипоренко].

765. *Черкащанин проведе рейтинговий бій у змаганнях серед кікбоксерів-професіоналів* // Нова Доба. – 2018. – 9 серпня (№ 32). – С. 15.

Студент навчально-наукового інституту фізичної культури, спорту і здоров'я Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького Роман Щербатюк візьме участь у вечорі професійного кікбоксингу «Карибський шторм» у Домініканській республіці, який відбудеться 18 серпня 2018 р. 91-кілограмовий черкащанин у рейтинговому бою зустрінеться з Ніколасом Лопесом (Аргентина, 91 кг). Як розповідає майстер спорту України міжнародного класу з кікбоксингу ВАКО Роман Щербатюк, найдоленоснішим результатом було 5-те місце чемпіонату Європи у 2016 році – це мої перші змагання такого рівня. Після поразки за вихід у півфінал з'явилися сумніви у своїх силах і правильності обраного шляху. Та всупереч цьому продовжив займатися, став тренуватися наполегливіше і через рік досягнув свого найвизначнішого результату – перемоги на чемпіонаті світу 2017 року, після якого зрозумів, що підготовка та віра в себе ламає будь-які стіни.

766. *Студентам ЧНУ викладатиме професор із США // Акцент.* – 2018. – 22 серпня. – С. 3.

У Черкаському національному університеті імені Богдана Хмельницького – новий викладач. Він приїхав зі Сполучених Штатів Америки. Професор Джонсон – представник урядового агентства «Корпус миру». Протягом наступного навчального року він викладатиме англійську мову студентам навчально-наукового інституту іноземних мов. За словами проректора з наукової, інноваційної та міжнародної діяльності Сергія Корновенка, ЧНУ підтримує тісні зв'язки з «Корпусом 10 миру». Також адміністрація університету зацікавлена в тому, щоб до нашого навчального закладу приїздили викладачі високого рівня. Саме така співпраця дозволяє обмінюватися досвідом та отримувати нову інформацію. Він переконаний, що під час перебування в Україні у професора Джонсона буде можливість краще пізнати нашу культуру, традиції, познайомитися з сучасною молоддю та українським студентством загалом.

767. *До Дня Незалежності з'явилося історичне видання про Черкащину // Акцент.* – 2018. – 22 серпня. – С. 6.

Колектив науковців Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького разом із краєзнавцями та археологами області підготували історичне видання «Черкащина: історія краю та його людності». Книга приурочена до 27-ї річниці Незалежності України. Її видали на замовлення Департаменту культури облдержадміністрації у рамках програми розвитку інформаційного простору. Наклад – 1000 примірників. Серед авторів книги – історики та краєзнавці: Віталій Масненко, Володимир Поліщук, Юрій Михайлюк, Юрій Присяжнюк, Костянтин Івангородський, Сергій Шамара, Михайло Сиволап, Олексій Компанієць та ін. Як зазначають автори, це видання є першим системним науковопопулярним викладом історії Черкащини, здійсненим на концептуальних засадах історичної регіоналістики.

768. **Миколенко В.** *Олександр Черевко: «Творення держави і її майбутнє залежить від громадянської позиції кожного з нас» / В. Миколенко // Нова Доба.* – 2018. – 23 серпня (№ 34). – С. 5.

Про українську незалежність, про демократію і про реформування, а ще про досягнення і проблеми сьогодення йдеться в інтерв'ю політичного і громадського діяча, очільника Черкащини (2005 – 2010 роки), а нині – ректора Черкаського національного

університету імені Богдана Хмельницького Олександра Черевка. Олександр Володимирович оцінюючи шлях, пройдений нашою державою за 27 років незалежності, переконаний, що найважливішим досягненням цього періоду є утвердження громадянського суспільства та української політичної нації. Саме громадянське суспільство активно протистояло виявам свавілля у 2004 році (Помаранчева революція) і 2013-му (Революція гідності). Саме воно першим стало на захист суверенітету й територіальної цілісності держави у 2014-му. На його погляд, сучасне національно-патріотичне виховання має бути більш системним і продуманим, з максимальним використанням виховного потенціалу нашої історико-культурної спадщини. У цій роботі потрібно спиратися не тільки на заклади освіти, культури і мистецтва, а й на громадськість, передусім осередки творчих спілок – письменників, художників, краєзнавців, майстрів народного мистецтва. Загалом же державі потрібно провадити наступальну політику, спрямовану на утвердження незалежності. Працюючи на посаді голови Черкаської облдержадміністрації, Олександр Володимирович відчував постійну підтримку черкащан. Разом із депутатським корпусом, керівниками районів і міст чимало зробили. Пріоритетом у роботі Черкаської облдержадміністрації було забезпечення прав, свобод та безпеки життя людей. Сьогодні Олександра Черевка знають як ректора Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького, провідного закладу вищої освіти регіону та флагмана в національно-патріотичному вихованні. За словами Олександра Володимировича, 27-му річницю української держави ЧНУ зустрів з певними здобутками: успішно пройшла вступна кампанія, університет став 36-м серед вищих навчальних закладів України за кількістю поданих абітурієнтами заяв. Постійно покращується матеріально-технічна база: відновлено спортзал, реконструйовано актову залу, встановлено нове насосне обладнання в гуртожитках, проведено ремонт купола в обсерваторії, оновлено меблі в аудиторіях. На території студмістечка проводяться роботи з облаштування спортивного майданчика. Важливо й те, що цього року ми захистили в Уряді свій інвестиційний проєкт про реконструкцію навчального корпусу № 4, який є пам'яткою архітектури місцевого значення. Тож продовжуємо розвиватися, даючи студентам якісну освіту та гідно представляючи Черкащину на ринку освітніх послуг.
[На фото – О. В. Черевко].

769. Денис Нечипоренко – кращій спортсмен місяця // Нова Доба. – 2018. – 30 серпня (№ 35). – С. 15.

Один із матеріалів рубрики «Спорт» повідомляє про те, що відзнаку «Кращій спортсмен» липня на Черкащині заслужено здобув атлет Денис Нечипоренко, старший викладач кафедри спортивних дисциплін навчально-наукового інституту фізкультури, спорту та здоров'я ЧНУ ім. Б. Хмельницького. Таке рішення затвердила експертна комісія при відділенні НОК України в Черкаській області. Спортсмену та його тренеру Леоніду Нечипоренку вручили грамоту та грошову винагороду. Нагадаємо, минулого місяця Денис виборов перемогу на чемпіонаті України з легкої атлетики з бігу на 400 метрів із бар'єрами. Він має усі шанси стати учасником чемпіонату світу.

770. Голиш Г. Колишній металург і десантник став відомим ученим / Г. Голиш // Нова Доба. – 2018. – 6 вересня (№ 36). – С. 10.

Гідне місце в нечисельній, але доволі потужній когорті грушевськознавців посідає й наш земляк, професор Черкаського національного університету ім. Богдана Хмельницького Віктор Гоцуляк. Нещодавно Віктор Володимирович відзначив 70-річчя від дня свого народження і з цієї нагоди директор наукової бібліотеки імені М. Максимовича ЧНУ зустрівся з ювіляром для розмови. Віктор Володимирович пов'язав свою долю з Черкаським педагогічним, нині національним університетом імені Б. Хмельницького ще від 1983 р. Почав викладання на кафедрі політекономії, а від 1986 р. працював винятково на різних кафедрах історії, згодом історичного факультету (нині – навчально-науковий інститут історії і філософії). На сьогодні ж його рідна кафедра – археології та спеціальних галузей історичної науки. Результатом його грушевськознавчих студій стала підготовка кількох монографій, курсів лекцій і понад 150 статей. Найбільш вагомими з указаної тематики вважає книги «Гортаючи сторінки», «Історіографічна думка про М. Грушевського і українську історичну думку його доби», «М. С. Грушевський: історіографія» та ін. [На фото – В. В. Гоцуляк].

771. Краєзнавча премія: визначено лауреатів 2018 року // Черкаський край. – 2018. – 12 вересня (№ 37). – С. 6.

В інформаційному матеріалі повідомляється про те, що у номінації праць колективних авторів лауреатами стали члени НСКУ, науковці Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького Лариса Синявська й Оксана Силка. Їх перу нале-

жить книга «Бандури пісня недоспівана... або суспільний виклик Михайла Злобинця». Автори краєзнавчого дослідження на основі ретельного опрацювання значного масиву архівних документів, спогадів та інших джерел висвітлили життєвий шлях Михайла Злобинця – активного культурно-освітнього та громадського діяча Української революції 1917–1921 рр., педагога, письменника і кобзаря з Золотоноші. Він очолював товариство «Просвіта», заснував газети «Вільне слово» і «Вісті «Просвіти». Був незаконно репресований і помер на засланні в 1937 р. Книгу на здобуття премії висунув колектив наукової бібліотеки імені Михайла Максимовича Черкаського національного університету ім. Богдана Хмельницького.

772. Бедринець В. Життя віддане науці. Черкаський учений зі світовим ім'ям, Борис Мінаєв, святкує 75-річчя / В. Бедринець // Нова Доба. – 2018. – 20 вересня (№ 38). – С. 1, 6.

Днями завідувачу кафедри хімії та наноматеріалознавства ЧНУ ім. Б. Хмельницького, доктору хімічних наук, професору Борису Пилиповичу Мінаєву виповнюється 75 років. Разом із тим учений, котрий займає друге місце у рейтингу найкращих науковців ВНЗ МОН України, відзначає і 55-річчя своєї наукової діяльності. Сьогодні ім'я Бориса Пилиповича Мінаєва є досить відомим не лише в українській, а й у світовій науці. Нині в ЧНУ діє і продовжує розвиватися його наукова школа. Її робота нині відома науковій громадськості багатьох країн світу, що засвідчують більше 1500 посилань і цитувань праць цієї школи, зафіксовані в таких базах даних, як «Science Citation Index», «Scopus», «Scholar» та інші. Представники школи беруть активну участь у багатьох міжнародних конференціях у США, Швеції, Швейцарії, Норвегії, Польщі, Фінляндії, Чехії, Франції, Англії, Німеччині, Іспанії та Італії. За результатами досліджень опубліковано понад 600 наукових праць, із яких 250 – у провідних закордонних виданнях. У переддень ювілею кореспондент газети поспілкувався з відомим ученим, та дізнався цікаві подробиці його життя, зв'язок з Україною, особливості винаходів і їхнього значення для людства. Борис Пилипович розповів про те, що однією з найважливіших проблем, які йому пощастило вивчати, стало питання засвоєння живими організмами кисню. Також багато часу присвятив вивченню фосфоресценції. Уперше пояснив спектри поглинання і випромінювання кисню. Учений разом з колегами створили на комп'ютері матеріал зі специфічними властивостями – черкасіт, його можна буде викорис-

товувати в нових типах органічних світлодіодів, які застосовуються в надсучасних цифрових екранах – на телевізорах, смартфонах. Хімія для Бориса Пилиповича – то і робота, і хобі, і стиль життя. Попри досить поважний вік, учений постійно перебуває в русі, він оточений студентами і послідовниками, багато часу приділяє спілкуванню з колегами як в Україні, так і за її межами. Жива легенда квантової хімії України намагається просто і доступно передати свої знання та поділитися життєвим досвідом із усіма, хто здатний зрозуміти. [На фото – Б. П. Мінаєв].

773. Юхно Б. *Щоденник Тараса Шевченка: автопортрет у слові* // Нова Доба. – 2018. – 20 вересня (№ 38). – С. 1 ; 10.

Автор статті повідомляє про те, що 13 вересня у Шевченківському національному заповіднику за участі відомих науковців України, Казахстану та Росії відбулися VI Міжнародні Шевченківські читання, присвячені унікальній книзі: щоденним запискам Тараса Шевченка, написаним ним упродовж 12 червня 1857 р. – 20 травня 1858 р. Унікальність книги у тому, що «Щоденника» видано у редакції нашого земляка, академіка Сергія Єфремова, і зробив це черкаський видавець Олександр Третяков. До проєкту долучилися Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького (ректор Олександр Черевко), Черкаський науковий центр шевченкознавчих досліджень (директор Володимир Поліщук), науковець ЧНУ Вались Пахаренко (автор передмови до видання) та ін. Коментує видання серед інших і науковець ЧНУ ім. Б. Хмельницького Василь Пахаренко. За його словами, свого щоденника Тарас Шевченко писав не для друку, він навіть ніколи не перечитував написане, інакше б виправив механічні описки.

[На фото – В. Пахаренко].

774. Сичов І. Черкаські політики та експерти розповіли чи варто обирати усіх топ-чиновників на виборах / І. Сичов // Нова молодь Черкащини. – 2018. – 26 вересня. – С. 8.

Кореспонденти газети дізнавалися думку відомих політиків та експертів, поставивши їм питання: «Чи варто обирати на відкритих виборах голів обласних державних адміністрацій (губернаторів), суддів, прокурорів тощо?» На переконання Олександра Черевка, ректора ЧНУ ім. Б. Хмельницького, экс-губернатора Черкащини, представники держави повинні призначатися. Це мають бути державні службовці, які сповідують державницький підхід. І неваж-

ливо, як очільник області називатиметься – префект чи голова облдержадміністрації. «Зараз доцільно завершити реформування державної влади в областях, виходячи з конституційних норм та частково прийнятих положень про децентралізацію влади на місцях і зважаючи на принцип делегування повноважень. Питання ж виборів голів облдержадміністрацій зараз не на часі і не відповідає духу реформ, які проводяться в Україні» – говорить Олександр Володимирович. [На фото – О. Черевко].

775. Студенти долучилися до всеукраїнського спортивного проєкту // Нова Доба. – 2018. – 4 жовтня (№ 40). – С. 15.

Учні Черкаського вищого професійного училища ім. Г. Ф. Короленка взяли участь у всеукраїнському проєкті Національного олімпійського комітету України «Do Like Olimpians». У межах проєкту учні навчального закладу долучилися до активної руханки, яку для них провели легкоатлети Родіон Свирски та Катерина Стоян – студенти Навчально-наукового інституту фізичної культури, спорту і здоров'я Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького. Завдяки активним вправам на руханці всі її учасники отримали багато позитивних емоцій та вражень, а також зарядилися рухливою енергією заходу.

[На фото – Студенти ЧНУ].

776. Є нагода побачити справжніх письменників: в області почалася «Поетична осінь» // Черкаський край. – 2018. – 10 жовтня (№ 41). – С. 7.

У матеріалі йдеться про відкриття на Черкащині фестивалю «Поетична осінь – 2018». Сьогодні в Черкаському національному університеті ім. Б. Хмельницького з цього приводу відбудеться зустріч письменників Черкащини з головою НСПУ Михайлом Сидоржевським та засідання круглого столу на тему «Тенденції сучасної української літератури». А на оновленому семінарі-фестивалі «Сонячні кларнети» члени Національної спілки письменників України Володимир Поліщук, Василь Пахаренко та ін. щедро поділилися з початківцями секретами літературної творчості.

777. Крок до сторіччя: Черкаський Національний відсвяткував 98 річницю // 7 Днів. – 2018. – 17 жовтня (№ 42). – С. 5.

У переддень трьох великих для українців свят – Покрови Пресвятої Богородиці, Дня Українського козацтва та Дня захисника України – Черкаський національний університет імені Богдана

Хмельницького відзначив своє 98-річчя. Передовсім учасники урочистостей вшанували тих, хто захищає Україну від агресора і тих, завдяки кому наша держава є нині незалежною. Ректор Олександр Черевко наголосив, що університет підтримує учасників АТО, які тут навчаються і працюють. Вшановуючи усіх полеглих за незалежність, студенти кафедри військової підготовки поклали квіти до монумента Борців за волю України. Родзинкою свята стала посвята новачків у першокурсники. Також у межах свята студентська рада університету підготувала різноманітні фотоконкурси та квести. Ректор університету Олександр Черевко привітав університетську громаду й нагородив викладачів, доцентів, працівників та діячів профспілки альма-матер почесними грамотами. За його словами, нині студентів навчають 75 докторів наук, професорів, 324 кандидати наук, доценти. Також із 98 річницею ЧНУ ім. Б. Хмельницького привітали меценати й почесні гості. Зокрема, від імені народного депутата України Владислава Голуба для найактивніших студентів ЧНУ буде надано п'ять стипендій по дві з половиною тисячі гривень кожна, щомісячно до кінця навчального року.

778. *«Із поїзда до машини несли на руках» – історія легендарного олімпійця з Черкащини // 7 Днів.* – 2018. – 24 жовтня (№ 43). – С. 15.

У статті розповідається про 80-річного спортсмена Андрія Хімича із селища Чорнобай на Черкащині. Навчався Андрій Іванович на факультеті фізичного виховання Черкаського педагогічного інституту. На другому курсі вперше побачив каное, захотів навчитися веслувати. Але в Черкасах не було кому показати, як правильно це робити. Якись поради вичитував у спортивних журналах, до чогось додумувався сам. Андрій Хімич переміг у понад 40 міжнародних регатах із веслування на каное. 1964 року здобув «золото» на XVIII літніх Олімпійських іграх в японському Токіо. Через чотири роки завершив спортивну кар'єру. Був директором дитячо-юнацької спортивної школи в Черкасах. Працював тренером збірної команди СРСР із веслування на байдарках і каное, готував до виступів збірну команду Болгарії.

779. Бедринець В. *Люди, інтелект яких творить Україна / В. Бедринець // Нова Доба.* – 2018. – 8 листопада (№ 45). – С. 1; 6.

Щороку 10 листопада весь світ відзначає День науки, вшановують усіх, чие життя напряму пов'язане з науковою діяльністю. Про те, в якому стані взагалі перебуває сьогодні наука на нашій землі,

та чи справді науковцям в Україні живеться так, як вони того гідні розповідають провідні науковці черкаських вишів. Одним із них є Андрій Михайлович Гусак – відомий в Україні фізик-теоретик, доктор фізико-математичних наук, професор кафедри фізики Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького, заслужений діяч науки і техніки України. За словами Андрія Михайловича, вже сорок років він займається фізикою матеріалів, зокрема, процесами дифузії та реакцій у твердих тілах. Із прикладної сфери найближче це стосується проблем надійності з'єднань у мікроелектроніці. Він теоретик, пише формули, пояснює і передбачає ефекти, які міряють та застосовують інші. Відомого фізика регулярно запрошують зарубіжні експериментатори і «прикладники» – це інститути та університети Лос-Анджелеса, Сінгапуру, Тайваню, Гренобля, Марселя, Діжона, Геттінгена, Мюнстера, Штутгарта, Краків, Ейндховена, Дебрецена, Хайфи, Дубни для теоретичної допомоги в їхніх дослідженнях. Андрій Михайлович здійснив не менш як 70 закордонних візитів – від тижня до трьох місяців. На його думку в Україні чимало молодих і не дуже колег, які здібностями не гірші за китайців, корейців, японців чи німців, росіян чи американців. Якщо терміново створити нормальні умови для їхньої творчості і розігнати імітаторів – ми ще зможемо спробувати реально догнати передові країни. Більшість фізиків ЧНУ – учні Андрія Михайловича, зокрема, директор фізмату, доктор фізмат наук Юрій Ляшенко, професор Тетяна Запорожець. Також його талановиті учні успішно працюють і в Сінгапурі, Каліфорнії, Цюриху, Осло, Упсалі, Празі.

[На фото – А. М. Гусак].

780. Зінченко О. *«Це щастя, коли робота надихає» / О. Зінченко // Нова Доба.* – 2018. – 8 листопада (№ 45). – С. 6–7.

До Всесвітнього Дня науки кореспондент газети поспілкувалася з Наталією Зачосовою – одним із наймолодших докторів економічних наук Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького, в амбітних планах на майбутнє якої – стати наймолодшим науковцем закладу, який матиме вчене звання професора. Розпочала свій шлях науковця Наталія Володимирівна зі Східноєвропейського університету, де навчалася і працювала на посаді доцента, а з 2014 р. викладає управлінські дисципліни та обіймає посаду професора кафедри менеджменту та економічної безпеки у Черкаському національному. За словами Наталії Володимирівни, разом з колегами досліджує проблемні аспекти менеджменту та управління фінан-

сово-економічною безпекою. До сфери її наукових інтересів також належать питання забезпечення фінансової безпеки держави, суб'єктів господарської діяльності, громадян України, напрями підвищення рівня фінансової інклюзії тощо. Також Наталія Володимирівна очолює Раду молодих учених в університеті, це потужне наукове об'єднання, до якого входить понад 30 молодих людей, захоплених наукою. Члени ради є представниками різних навчально-наукових інститутів та факультетів ЧНУ. Крім усього молода науковець ще й займається виданням наукового журналу «Вісник Черкаського національного університету. Серія: економічні науки», редактором якого є також молодий учений ЧНУ Євгеній Кирилюк. Наталія Володимирівна зазначає, що викладацька діяльність надихає, є можливість постійно самовдосконалюватись і навчатися разом зі студентами. У ЧНУ усталені традиції студентоцентризму та партнерства викладача і студента в процесі взаємодії в освітній і науковій площинах. Молода, амбітна та наполеглива Наталія Зачосова ніколи не стоїть на місці, самовдосконалюється та постійно навчається, зокрема, й у своїх старших колег і студентів. [На фото – Н. В. Зачосова].

781. ЧНУ увійшов до міжнародного рейтингу світових університетів // Вечірні Черкаси. – 2018. – 14 листопада (№ 45). – С. 2.

Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького став одним із 18-ти українських закладів вищої освіти, які увійшли до міжнародного рейтингу світових університетів EESA Region Rankings Results 2019. Цьогоріч рейтинг університетів QES EESA максимально вичерпний: до нього увійшли 450 університетів Східної Європи і Центральної Азії. ЧНУ ім. Б. Хмельницького розташований на 224-й сходинці. Навчальний заклад потрапив до цього рейтингу вдруге за час свого існування.

782. Стригун Ю. Черкаська студентка представила Україну на міжнародному конкурсі до 100-річчя завершення Першої світової війни / Ю. Стригун // Акцент. – 2018. – 14 листопада. – С. 5.

Картина про війну черкаської студентки, 18-річної Ольги Собченко, стала найгучнішою подією міжнародного конкурсу, який проходив у столиці Бельгії Брюсселі. Оля навчається на другому курсі навчально-наукового інституту педагогічної освіти, соціальної роботи і мистецтва Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького. З кореспондентом газети вона поділилася вра-

женнями від участі в конкурсі, і розповіла, що Україну представляла лише вона. Конкурс був присвячений ювілею Першої світової війни, сто років від її закінчення відзначатимуть цього року. За словами тренера, картина студентки справила враження на усіх відвідувачів, які зупинялися біля неї й обговорювали лише її. Оля розповідає, що хист до малювання в неї від матері й баби. Всю душу вона вклала в малювання. Ще з раннього дитинства мама відзначала, що коли Оля береться малювати – непогано поєднує кольори. Зараз студентка особливих мрій не має, хоче вивчитися на художника, пробує творити з фотоапаратом, у майбутньому хотіла би малювати анімаційні ігри для користувачів інтернету. [На фото – О. Собченко].

783. Юхно Б. Коли перемагають всі / Б. Юхно // Нова Доба. – 2018. – 15 листопада (№ 46). – С. 5.

В інформаційному матеріалі повідомляється про те, що минулими вихідними у Черкаському національному університеті імені Богдана Хмельницького відбувся фінальний турнір з волейболу на «Кубок Маїсу». Це свято спорту стало своїм для багатьох аграріїв краю, адже участь у ньому беруть команди з усієї області. Це відкритий чемпіонат, змагання регулярно проводять в Умані, Монастирищі, Христинівці, Жашкові.

784. Студентки-футзалістки змагалися за перемогу // Нова Доба. – 2018. – 22 листопада (№ 47). – С. 15.

Змагання з футзалу серед жінок відбулися за програмою XVI Універсиади Черкаської області серед університетів, інститутів, академій. Другий рік поспіль перемогла команда Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини. Друге місце завоювала команда Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького, третьою стала команда Черкаського інституту пожежної безпеки імені Героїв Чорнобиля, четверте місце посіла команда Черкаського державного технологічного університету.

785. Фотофакт // Черкаський край. – 2018. – 28 листопада (№ 48). – С. 4.

27 листопада в науковій бібліотеці ім. М. Максимовича Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького урочисто нагородили лауреатів обласної краєзнавчої премії імені Михайла Максимовича 2018 р. У 25 номінації «Індивідуальна краєзнавча робота» премія присуджена журналісту Борису Юхну за книгу «Ретро Град». Серед колективних краєзнавчих робіт відзначено

авторський колектив видання «Бандури пісня недоспівана... або суспільний виклик Михайла Злобинця» у складі молодих науковців Оксани Силки і Лариси Синявської.

[На фото Т. Калиновської – Л. Синявська, В. Лазуренко, Б. Юхно, О. Силка].

786. *Віктор Ющенко відвідав Тальнівщину* // Нова молодь Черкащини. – 2018. – 28 листопада. – С. 2.

Президент України (2005 – 2010 років) Віктор Ющенко взяв участь у пусконаладжувальних роботах нового інвестиційного проекту – заводу із виготовлення борошна ТОВ «Мовер Міл», який збудовано в с. Криві Коліна, Тальнівського району. Він ознайомився із потужностями підприємства, якістю зерна і виробленого борошна, фасуванням; відмітив передові технології та високу якість виробленого. У робочій поїздці Президента взяв участь і ректор Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького Олександр Черевко. Віктор Ющенко є головою Наглядової ради цього навчального закладу. Спільно намічено перспективи співпраці та обговорено забезпечення підприємства кваліфікованими спеціалістами. [На фото – В. Ющенко і О. Черевко].

787. *Відзначили найкращих краєзнавців* // Нова Доба. – 2018. – 29 листопада (№ 48). – С. 3.

Красзнавчу премію імені Михайла Максимовича традиційно вручили днями в науковій бібліотеці ім. М. Максимовича Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. Лауреатами стали журналіст обласної газети «Нова доба» Борис Юхно за книгу «Ретро Град» як окремий автор, у номінації «колективна праця» – Лариса Синявська та Оксана Силка, професори Черкаського національного університету за видання «Бандури пісня недоспівана... або суспільний виклик Михайла Злобинця». Голова конкурсної комісії, Валентин Лазуренко спільно з Василем Мельниченком, головою Черкаської обласної організації Спілки краєзнавців України, вручили дипломи лауреатів, а також грошові нагороди. Лауреатки премії Оксана Силка та Лариса Синявська зазначили, що кошти вони використають на встановлення меморіальної дошки Михайлу Злобинцю на фасаді Золотоніської гімназії, де він навчався. [На фото – Лауреати премії: Л. Синявська, О. Силка, Б. Юхно, та голова комісії – В. Лазуренко].

788. *Масненко В. Історія Черкащини як самобутнього історичного регіону* / В. Масненко // Земля батьків. – 2018. – листопад. (№ 78) – С. 7.

Доктор історичних наук, професор ЧНУ ім. Б. Хмельницького інформує про те, що побачила світ книга «Черкащина: історія краю та його людності», яка є спробою реалізувати давній задум. Ініціатором якого був Володимир Поліщук – відомий дослідник літературної спадщини Черкащини, письменник, науковець. До реалізації проекту долучилися співробітники кафедри історії України, яку очолює автор статті та доктор історичних наук Юрій Присяжнюк, кандидати історичних наук Юрій Михайлюк, Костянтин Івангородський і Сергій Шамара, аспірант Олексій Компанієць та ін. Автори використовували свої наукові студії, над якими трудилися десятиліттями. Хронологічно видання охоплює період від виникнення земної кулі. Книжка має об'ємний іменний покажчик, який фіксує понад 2 тисячі осіб – як постатей загальноукраїнського масштабу, так і діячів, яких читач, можливо, відкриє для себе вперше.

[На фото – Автори книги].

789. *Тютенко О. «Воєнний» курс: економіст розповів, що буде з долларом на Черкащині* / О. Тютенко // 7 Днів. – 2018. – 5 грудня (№ 49). – С. 5.

Професор ЧНУ ім. Б. Хмельницького ННІ економіки і права, доктор економічних наук Євген Кирилюк стверджує, що курс долара коливається через психологічний чинник. «Введення воєнного стану спричинило певну паніку на ринку, тому курс коливається». Економіст зауважив, що курс національної валюти залежить від обсягів виробництва в Україні, тобто від коефіцієнтів зростання ВВП. А в країні, де низький коефіцієнт зростання ВВП і масштаби виробництва на одну особу не зростають або замалі, не може бути міцної нацвалюти. За словами економіста, ситуація стабілізувалася через те, що Міжнародний валютний фонд вирішив дати Україні черговий транш. «У короткостроковому періоді, доки діє транш, немає ризиків сильного знецінення гривні», – коментує Євген Кирилюк. [На фото – Є. Кирилюк].

790. *Як у Черкасах допомагали жертвам націонал-соціалізму* // Черкаський край. – 2018. – 12 грудня (№ 50). – С. 9.

У матеріалі йдеться про те, що цьогогоріч 31 грудня завершується проект, який був розпочатий у Черкасах ще в 2017 році – «Допомога

на дому та організація місць для зустрічей для 120 жертв націонал-соціалізму у Вінниці та Черкасах, залучення волонтерської молоді та надання індивідуальної допомоги». Проект здійснювався громадською організацією «Міжнародний фонд «Взаєморозуміння і толерантність» за фінансової підтримки Фонду «Пам'ять, відповідальність і майбутнє» (Німеччина) в рамках програми підтримки «Пожертви для жертв націонал-соціалізму». В усіх заходах активну участь брали студенти-волонтери навчально-наукового інституту історії і філософії Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького.

791. *Викладачка з черкаського вишу стала однією з найактивніших жінок України // 7 Днів.* – 2018. – 19 грудня (№ 51). – С. 5.

Викладачка, кординаторка Центру гендерної освіти Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького Наталія Байдюк стала однією з 500 найактивніших жінок України. Вона отримала запрошення до участі у Другому Всеукраїнському Жіночому Конгресі. За результатами зустрічі Конгрес визначив пріоритетні напрями політики рівних прав і можливостей в Україні на 2019 рік. Серед них: сприяння розширенню політичної та економічної участі жінок у суспільному житті, забезпечення принципу гендерної рівності у секторі безпеки і оборони та в правоохоронній діяльності, сприяння поширенню принципів рівних прав та можливостей жінок і чоловіків.

792. *Конкурс «Мирна Україна» зібрав понад тисячу юних художників Черкащини // Нова Доба.* – 2018. – 20 грудня (№ 51). – С. 5.

Майже два з половиною місяці на всій території Черкаської області тривав конкурс дитячого малюнка «Мирна Україна», який організував Благодійний фонд мецената Людмили Русаліної «Разом» за підтримки управління освіти та науки Черкаської ОДА, щоб виявити талановиту молодь Черкащини та надати їй максимальну допомогу. Юні таланти надіслали до участі в конкурсі 1200 картин у різних формах, форматах і техніках виконання. Оцінювали роботи учасників почесні члени журі: Віктор Афонін, заслужений художник України, доцент; Іван Бондар, народний художник України, професор ЧНУ; Тетяна Касьян, заслужений художник України, доцент, завідувач кафедри образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва ЧНУ; Віктор Олексенко, заслужений художник України, доцент; Іван Фізер, заслужений художник України, доцент та інші.

793. *Черкаський студент став срібним призером Чемпіонату світу // Акцент.* – 2018. – 26 декабря. – С. 5.

Студент навчально-наукового інституту фізичної культури, спорту та здоров'я Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького Сергій Корнусь здобув срібло на Чемпіонаті світу з військово-спортивних багатоборств. Змагання проходили у Харкові. Участь у них взяли представники 17 країн. За словами спортсмена, професійно цим видом спорту він займається 4 роки. Крім цього, грає у футбол та виступає в складі футбольної команди.

794. *Відомі черкащани про свої досягнення – професійні й особисті // Нова Доба.* – 2018. – 27 грудня (№ 52). – С. 8 – 9.

Напередодні Нового року журналісти «Нової доби» розпитали відомих черкащан про їхні успіхи та досягнення цього року та плани на наступний. Олександр Черевко, ректор Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького розповів, що його досягнення нині нерозривно пов'язані з Черкаським національним університетом. Це й успішний набір студентів під час вступної кампанії, і престижний рейтинг світових університетів EESA Region Rankings Results 2019, до якого увійшов Черкаський національний, і досягнення наших науковців. За словами ректора, є кілька власних найбільш успішних проєктів: відбудова пошкодженого пожежею навчального корпусу № 4, ліцензування спеціальності «Медицина» галузі знань «Охорона здоров'я» та відкриття відповідного навчально-наукового підрозділу. У планах – завершити роботу з реалізації цих проєктів. «Узагалі планів з розвитку університету багато», – говорить Олександр Володимирович. Він дотримується принципу «Нащо говорити там, де треба діяти?».

[На фото – О. Черевко].

795. *Відбулися змагання на честь Олександра Тканка // Нова Доба.* – 2018. – 27 грудня (№ 52). – С. 15.

У Черкасах відбувся 30-й традиційний Меморіал з легкої атлетики пам'яті колишнього ректора ЧНУ Олександра Тканка. Уперше цей спортивний турнір пам'яті видатної особи у Черкаському національному університеті було проведено в 1989 році з ініціативи кафедри спортивних дисциплін. Цьогоріч у змаганнях взяли участь понад 200 легкоатлетів із різних навчальних закладів, серед яких і з Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького. За підсумками змагань перемогу здобули спортсмени

ЧНУ імені Богдана Хмельницького. Друге місце посіла команда Черкаського інституту пожежної безпеки імені Героїв Чорнобиля. Бронзові нагороди одержали представники Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка.

796. Лазуренко В. Ювілейна Черкащина Василя Мельниченка / В. Лазуренко // Черкаський край. – 2019. – 2 січня (№ 1). – С. 7;
Юхно Б. «Динамічна біографія» Василя Мельниченка / Б. Юхно // Нова доба. – 2019. – 10 січня (№ 2). – С. 1, 5.

1 січня Василю Мельниченку – головному краєзнавцю Черкащини, кандидату історичних наук, професору Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького – виповнилося сімдесят років. Життя Василя Миколайовича, його науково-педагогічний та творчий шлях багаті й насичені. Серед зацікавлень виділяються сформовані десятиліттями основні іпостасі ювіляра: історія як освіта й наука, краєзнавство, активна громадська діяльність. Заступник голови обласної організації Національної спілки краєзнавців України розповідає про життєвий і творчий шлях Василя Миколайовича. Трудову діяльність розпочав на освітянській ниві у казахстанській глибинці, працюючи учителем сільської школи у Кокчетавській області. Після служби в армії у Приволзькому військовому окрузі, у 1973 році працював учителем Катеринопільської середньої школи № 1, згодом – молодіжним ватажком, із 1978 – на партійній роботі у Кам'янському районі та Черкасах. Брав участь у будівництві нового приміщення обласного краєзнавчого музею та формуванні його експозиції, започаткуванні Всесоюзного (а згодом міжнародного) літературно-мистецького Шевченківського свята «В сім'ї вольній, новій». Із серпня 1993-го В. М. Мельниченко працює в Черкаському педагогічному інституті: асистент кафедри історії, всесвітньої історії, а з 1994-го – аспірант кафедри історії України. У 1998 р. успішно захистив кандидатську дисертацію в Інституті історії України НАН України. У 1997–1999 рр. – заступник декана історичного факультету, у 2000–2002 – виконувач обов'язків завідувача кафедри історії України. З утворенням у 2006 р. кафедри історіографії, джерелознавства та спеціальних історичних дисциплін – професор цієї кафедри, а згодом – її завідувач. З листопада 2008-го року – В. М. Мельниченко – директор навчально-наукового інституту історії і філософії. Серед напрацювань В. М. Мельниченка – навчальні посібники «Історичне краєзнавство» (2003), «Моя Черкащина. Історія рідного краю від найдавніших часів до

сучасності» (2006), «Історична географія України» (2012), «Зарубіжне архівознавство» (2015), «Черкащина в добу Української революції 1917–1921 рр.» (2016), «Військово-політичні проблеми у міжнародних відносинах» (2018) та ін. Особливе місце у науковому і творчому доробку ювіляра посідають його книги про рідний край: «Черкащина – земля прадавня, щедра і свята», «Шевченкіана Черкащини», «Краєзнавство Черкащини: сторінки історії», «Мандри Україною. Золота підкова Черкащини» (керівник авторського колективу), «Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького» (упорядник), «Україна Тараса Шевченка» та ін. Майже 20 років В. М. Мельниченко редагує науково-популярний журнал «Краєзнавство Черкащини» та збірники матеріалів історико-краєзнавчих конференцій «Черкащина в контексті історії України». З 2001 р. очолює обласну організацію Національної спілки краєзнавців України. Визнанням заслуг професора В. М. Мельниченка стало нагородження його відзнакою Президента України – медаллю «25 років незалежності України», Почесними грамотами Кабінету Міністрів України, Міністерства освіти і науки України, Міністерства культури України, Черкаської обласної державної адміністрації, Черкаської обласної ради, Національної спілки краєзнавців України, медаллю Українського фонду культури «За вірність заповітам Кобзаря». Лауреат Всеукраїнської краєзнавчої премії імені Дмитра Яворницького та обласної краєзнавчої премії імені Михайла Максимовича. Нагороджений знаками «Відмінник освіти України» та «За особливі заслуги перед Черкащиною». Почесний краєзнавець України. [На фото – В. М. Мельниченко].

797. Калиновська Т. Бандури пісня недоспівана / Т. Калиновська // Черкаський край. – 2019. – 9 січня (№ 2). – С. 8.

Авторський колектив книги «Бандури пісня недоспівана... або суспільний виклик Михайла Злобинця» визнаний лауреатом обласної краєзнавчої премії імені Михайла Максимовича 2018 року. Унікальне краєзнавче дослідження реалізували молоді науковці Оксана Силка та Лариса Синявська, яких поєднали спільні роки навчання та праці в Черкаському національному університеті ім. Б. Хмельницького. Нині Оксана Силка – доктор історичних наук, доцент кафедри гуманітарних дисциплін Національного університету харчових технологій, м. Київ; Лариса Синявська – доктор історичних наук, доцент, професор кафедри історії України ННІ історії і філософії Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького. Головний редактор газети спілкувалася з авторами книги.

За словами авторів, джерельною основою книги стали різноманітні, хоч і нечисельні, документи: неопубліковані архівні документи, спогади, звіти Золотоніського повітового земства Полтавської губернії, літературна спадщина бандуриста, агітаційні листівки громадсько-політичної організації «Українська Золотоніська Громада», примірники газети «Вільне слово» (м. Золотоноша), ініціатором випуску якої був М. Злобинець. На Золотоніщині знають, пам'ятають і шанують земляка. Іменем Михайла Злобинця названа одна з вулиць районного центру. Цьогоріч лауреати Оксана Силка та Лариса Синявська проявили благородні наміри: кошти своєї краєзнавчої премії вирішили спрямувати на встановлення меморіальної дошки на приміщенні колишньої гімназії у Золотоноші, де працював Михайло Злобинець. [На фото – О. Силка і Л. Синявська].

798. *Тхеквондист став чемпіоном Греції* // Нова доба. – 2019. – 10 січня (№ 2). – С. 15.

Студент навчально-наукового інституту фізичної культури, спорту та здоров'я Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького Вадим Запорожець став переможцем VI чемпіонату Греції з тхеквондо. Крім цього, спортсмен є володарем титулу «Європейський король тхеквондо 2018 року». Змагання проходили у Греції за участю спортсменів з 17 країн світу. Вадим Запорожець вдячний за допомогу і настанови своєму тренеру Олегу Кіму, а викладачам інституту – за підтримку. [На фото – В. Запорожець].

799. *У Черкасах підготували понад 90 військових спеціалістів* // Акцент. – 2019. – 16 января. – С. 2.

Офіцерські погони та пам'ятний знак про закінчення кафедри військової підготовки вручили випускникам Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького ректор вузу Олександр Черевко та обласний військовий комісар Євген Курбет. Це був перший випуск військових спеціалістів, підготовлених університетом. Звання молодших лейтенантів запасу 10 січня отримали 91 випускник кафедри військової підготовки. Протягом двох років вони вивчили новітні зразки військової техніки та зброї, тактичні прийоми ведення бойових дій, навчилися працювати з особовим складом військового підрозділу, опановували стройові прийоми та статуту Збройних сил України. Військову кафедру в ЧНУ відкрили наприкінці 2016 р. Необхідність готувати офіцерів запасу була продиктована військовою агресією на східних кордонах держави.

Тоді цю ініціативу підтримали в обласному військовому 10 комісаріаті, прикордонному центрі «Оршанець», спілках офіцерів запасу Черкащини та ветеранів АТО.

[На фото – О. Черевко на врученні погонів та пам'ятного знаку].

800. *Голиш Г. Данина пам'яті легендарному Василю Липківському* // Г. Голиш // Нова доба. – 2019. – 24 січня (№ 5). – С. 1, 4.

У розлогій статті доцент, кандидат історичних наук, директор наукової бібліотеки ім. М. Максимовича ЧНУ ім. Б. Хмельницького розповідає про те, що минулої п'ятниці у Черкасах відбулося урочисте відкриття пам'ятника митрополиту Василю (Липківському), нашому земляку із Монастирищини. Видатний релігійний діяч, церковний реформатор, проповідник, публіцист, письменник, перекладач, настоятель Софії Київської, він зажив звучної слави ще за свого життя й мужньо та жертвовно прийняв мученицьку смерть від диявольської влади. Автор декількома штрихами окреслює життєпис цієї легендарної постаті. Передодень великого православного свята Водохреще ознаменувався справді знаковою подією новітньої історії Черкаського краю. В обласному центрі перед фасадом музичного училища (тут колись у міській протогімназії працював зановчителем отець Василь) відкрили пам'ятник «апостола українського релігійно-національного відродження», митрополиту Василю (Липківському). В урочистостях з приводу цієї пам'ятної події взяли участь Президент України П. Порошенко, Предстоятель Української помісної церкви Єпіфаній, митрополит Черкаський і Чигиринський Іоан, численні представники православного кліру та ін. Президент України, митрополит Єпіфаній та інші промовці підкреслили важливість повернення нашої історичної пам'яті та значення Томосу для утвердження нашої державності. Черкащани дістали унікальну можливість на власні очі побачити цей історичний документ. Пам'ятник Василеві Липківському став першим в Україні, це повнофігурна скульптурна композиція заввишки у 3 метри, що виконана за спеціальними технологіями із шамотної глини, а її подіум – із граніту. Автором цього мистецького шедевру став молодий черкаський скульптор, очільник скульптурної майстерні «Гранул» Єгор Терехов. Він є учнем заслуженого художника України Івана Фізера і став відомим завдяки створенню ним на фасаді наукової бібліотеки Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького добротної меморіальної стели людини- академії М. Максимовича.

801. Роман Щербатюк увійшов у ТОП-10 кращих кікбоксерів України // Нова доба. – 2019. – 24 січня (№ 5). – С. 15.

Федерація кікбоксингу України «WAKO» презентувала підсумки року у вигляді топ-10 кращих кікбоксерів. Лідерів минулого сезону визначали за 11 результатами континентальної першості, етапів Кубка світу-2018, Кубка Європи, національного чемпіонату і Кубка України. Другий рік поспіль до рейтингу найкращих увійшов студент навчально-наукового інституту фізичної культури, спорту та здоров'я ЧНУ ім. Б. Хмельницького Роман Щербатюк. За підсумками спортивного сезону Роман став бронзовим призером Чемпіонату Європи у Братиславі, переможцем Кубка Світу в Будапешті й Кубка Європи в Празі. Крім цього, спортсмен є золотим і бронзовим призером на першості країни. [На фото – Р. Щербатюк].

802. НОК передав спеціальну літературу науковій бібліотеці // Нова доба. – 2019. – 24 січня (№ 5). – С. 15.

Один з матеріалів рубрики «Спорт» інформує про те, що зі всеукраїнською акцією «Олімпійська книга» до наукової бібліотеки ім. М. Максимовича Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького завітали представники відділення Національного олімпійського комітету України в Черкаській області. Голова відділення Андрій Більда разом із головою Олімпійської академії України, заслуженим тренером України, головою профкому ЧНУ, доцентом Анатолієм Стеценком розповіли учасникам заходу про акцію та подарували бібліотеці ЗВО олімпійську літературу, аби студенти мали можливість знайомитися з історією олімпійського руху. Гості також висловили впевненість у тому, що кожне видання знайде свого читача й буде слугувати підготовці висококваліфікованих фахівців із фізичної культури й спорту, заохочуватиме молодь до здорового способу життя.

[На фото – Студенти знайомляться з олімпійською літературою].

803. 20 атлетів отримуватимуть цього року обласні стипендії // Акцент. – 2019. – 30 січня. – С. 3.

Двадцять найрезультативніших атлетів з олімпійських та неолімпійських видів спорту, а також інваспорту Черкащини отримуватимуть цього року стипендії з обласного бюджету. Стипендіатів обрали минулого тижня на засіданні спеціальної комісії облдержадміністрації. Цього року, зокрема, стипендії обласної ради серед інших отримуватимуть: студенти навчально-наукового інституту

фізичної культури, спорту та здоров'я Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького Мирослав Гончар (бокс), Роман Щербатюк (кікбоксинг), Ярослав Некоз (кікбоксинг) та викладач кафедри університету Денис Нечипоренко (легка атлетика).

804. ЧНУ готуватиме фахівців за декількома новими спеціальностями // Акцент. – 2019. – 30 січня. – С. 5.

Черкаський національний університет ім. Б. Хмельницького уже з цього літа набиратиме студентів за новими спеціальностями. – У новий навчальний період ми йдемо з новими здобутками, – зазначає ректор ЧНУ ім. Б. Хмельницького Олександр Черевко. – Відповідно до протоколу Ліцензійної комісії Міністерства освіти і науки України від 13 грудня 2018 р. № 119/2 університет отримав ліцензію на підготовку фахівців зі спеціальності «Медицина» галузі знань «Охорона здоров'я». А згідно з протоколом цієї комісії від 11 січня 2019 р. № 121 в ЧНУ започатковано нову спеціальність «Агрономія» галузі знань «Аграрні науки та продовольство». Крім того, ЧНУ отримав ліцензію для підготовки бакалаврів зі спеціальності «Менеджмент соціокультурної діяльності» галузі знань «Культура і мистецтво».

805. Сімдесята весна Григорія Голиша // Черкаський край. – 2019. – 6 березня. – С. 4; **Зінченко О.** Живу за принципом «Бог і люди бачать усе» / О. Зінченко // Нова доба. – 2019. – 7 березня. – С. 10.

4 березня відзначив 70-річний ювілей знаний на Черкащині науковець і педагог, краєзнавець і журналіст Григорій Голиш. Закінчив ювіляр історичний факультет Полтавського педагогічного інституту. Кандидат історичних наук, доцент. Трудову діяльність Григорій Михайлович розпочав у 1970 р. вчителем історії та німецької мови Річицької середньої школи Ратнівського району на Волині. Після завершення військової служби у 1972 р. повернувся до Чапаєвки (нині – Благодатне), де працював учителем історії місцевої середньої школи, а від 1985 р. – її директором. У 1998–2000 рр. був заступником голови Золотоніської райдержадміністрації. З 2000 р. – у Черкаському національному університеті ім. Б. Хмельницького старший викладач, доцент, із 2008 р. – директор наукової бібліотеки університету, за сумісництвом – викладач історичних дисциплін. Упродовж тривалого часу захоплено займається краєзнавством. Пріоритети його досліджень – історія населених пунктів, становище дітей та підлітків у роки війни, історія освіти, біографістика тощо. Творчий доробок об'єднує близько 400 публікацій, у тому числі 16

окремих видань. Григорій Голиш відомий на Черкащині як журналіст, автор багатьох публіцистичних матеріалів з актуальних питань минулого сьогоднішнього. Один з найбільш активних керівників первинної організації Національної спілки журналістів України, що при ЧНУ, Григорій Михайлович організовує журналістський актив університету, навчає молодь спілчанської етики та журналістських стандартів. Входить до керівних органів Черкаської обласної організації НСЖУ та її комісії. [На фото – Г. М. Голиш].

806. Мельниченко В. *Цікава «Подорож Златокраєм»* / В. Мельниченко // Нова доба. – 2019. – 7 березня. – С. 24.

Грунтовна науково-краєзнавча праця «Подорож Златокраєм». У ній подано нарис історії Золотоніщини, усіх її населених пунктів. Працюючи над виданням, його автори – краєзнавці Г. Голиш, доцент, директор наукової бібліотеки ім. М. Максимовича ЧНУ ім. Б. Хмельницького і його донька Л. Лисиця – доцент кафедри археології та спеціальних галузей історичної науки ЧНУ ім. Б. Хмельницького провели фахову й значну за обсягом пошуково-дослідницьку роботу в архівних установах, бібліотеках та музеях, зустрічалися з великою кількістю жителів району. Насиченість цікавим фактичним матеріалом та ілюстраціями, дохідлива мова викладу і вдало побудована структура роблять книгу з промовистою назвою «Подорож Златокраєм» особливо привабливою для читачів. Свою працю автори присвятили 95-річчю утворення Золотоніського району та пам'яті відомого краєзнавця Черкащини Михайла Пономаренка. [На фото – Книга «Подорож Златокраєм»].

807. Іван Фізер уперше представив свій живопис // Черкаський край. – 2019. – 13 березня (№ 11). – С. 4.

Черкаський художній музей минулого четверга презентував виставку етюдів Івана Фізера – заслуженого художника України, голови обласної організації Національної спілки художників України, професора ЧНУ ім. Б. Хмельницького. Іван Фізер відомий своїми мистецькими роботами в скульптурі, пластиці, монументально-декоративному мистецтві, графіці. У сніцарстві (художня обробка дерева) – зокрема, створив іконостаси в ряді церков: вони вражають філігранністю різьблення, відчуттям масштабу. Адаже він переконаний в тому, що художник повинен володіти всіма матеріалами, всіма техніками. На цій виставці Іван Фізер уперше представив на розсуд глядача живопис, картини. Народний художник

України Іван Бондар, коментуючи роботи колеги, відмітив: автор зумів і в цьому жанрі сказати своє слово, це повноцінні картини, кожна з яких ще більше заграла б у великому форматі.

[На фото – І. Фізер].

808. Зінченко О. *Весна під охороною* / О. Зінченко, В. Бедринець // Нова доба. – 2019. – 20 березня. – С. 1.

Коментуючи ситуацію з приводу охорони перших весняних квітів на Черкащині, завідувач кафедри біології, екології та агротехнологій ЧНУ ім. Б. Хмельницького Олександр Спрягайло розповідає: щороку у Холодному Яру студенти й викладачі ЧНУ здійснюють охорону популяції підсніжника складчастого під час активного цвітіння. Студенти проводять роз'яснювальну роботу серед населення, уроки у школах чи заняття в садочках, де розповідають про необхідність збереження рідкісних видів рослин. За словами вченого, на території Черкаської області трапляється два види підсніжника – складчастий і білосніжний. Перший поширений лише у Холодному Яру, другий – і в інших районах області. Вони належать до рідкісних видів рослин, що підтверджено занесенням їх до Червоної книги України та різних міжнародних охоронних списків. – Останніми роками кількість браконьєрів у Холодноярських лісах суттєво зменшилася, – зазначає Олександр Спрягайло. – Переважно це поодинокі випадки спроб заготівлі рослин на продаж чи зривання букетика додому. За час охорони підсніжника його площа суттєво збільшилася. Зараз він трапляється на кількох відокремлених ділянках загальною площею у кілька десятків гектарів.

809. Столяр О. *Олександр Черевко: «Турбота про людину – це і є велика політика»* // Нова доба. – 2019. – 3 квітня. – С. 8 – 9.

Попадається інтерв'ю з Олександром Володимировичем Черевком, людиною відомою, авторитетною і впливовою. До його думки прислухаються, його слово досить вагоме, адже він багато років займав керівні посади в регіоні. Він досвідчений політик, мудрий господарник, учений. Олександра Володимировича знають усі на Черкащині та й за межами рідного краю. Тому сьогодні кореспондент газети поспілкувалася з ювіляром про маловідомі сторінки біографії, гострі критичні моменти життя, особливі аспекти формування його як особистості, цікаві та неординарні події діяльності. За словами Олександра Володимировича, природа й атмосфера Водяників на все життя стали для нього джерелом натхнення, патріотизму, любові

до рідної землі, до її історії, культури, традицій. З гордістю може говорити ювіляр про всі етапи трудової біографії. Зокрема, про Золотоніське відділення Агропромбанку «Україна». Далі упродовж 8 років на посаді начальника управління Нацбанку України в Черкаській області досить успішно впроваджував грошову реформу. У громадсько-політичному секторі Олександр Володимирович теж був на «передовій». У 2004 р. став керівником передвиборчого штабу кандидата в Президенти України Віктора Ющенка, брав безпосередню участь та організував підтримку Майдану в Києві, а також очолював національно-патріотичний рух на Черкащині в боротьбі за справедливість. Пишається Олександр Черевко досягненнями тих п'яти років, коли очолював Черкаську ОДА. Щодо Державної програми «Золота підкова Черкащини» Олександр Володимирович говорить, що саме завдяки їй вдалося привернути увагу не тільки всієї України, а й світу до Черкащини. Це був період активізації процесу відновлення історичної пам'яті, повернення до пошанування державних символів та національних цінностей. Одночасно створювали 19 відповідну туристичну інфраструктуру та здійснювали благоустрій населених пунктів, ремонтували дороги і мости. Із 2005 по 2009 рік стартували роботи на 169 об'єктах культури, освіти, охорони здоров'я, будівництва газопроводів та газифікації населених пунктів. З липня 2014 р. Олександр Володимирович очолює Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького, і потрапив до когорти українських ректорів, які першими очолили заклади вищої освіти шляхом прямих виборів. Серед досягнень на даній посаді, відзначає ректор співпрацю із закордонними інституціями, що ведеться у межах чинних двосторонніх угод (їх понад 100), участь у міжнародних грантових проектах. Виш піднявся у більшості загальноукраїнських рейтингів та потрапив до всесвітніх, випереджаючи всі ЗВО Черкаської області. Зі слів Олександра Володимировича, його дружина Катерина Георгіївна є вірною берегинєю сімейного вогнища, саме їй він присвячує свої досягнення і здобутки, споруджений із любов'ю парк назвав її ім'ям, і переконаний, що Дружина – через шлюб та Божественне вінчання – найрідніша людина, з якою отримуєш можливість реалізувати смисл життя. Повагу до ювіляра як до батька родини Катерина Георгіївна прищепила їхнім дітям – Ользі та Віктору. Пишається Олександр Володимирович онучками – Олею та Нікою, безмежно любить їх, вони – неймовірна сила, що дає заряд на подальші звершення!

[На фото – О. В. Черевко].

810. Визначили найсильнішу команду з волейболу серед студенток // Нова доба. – 2019. – 3 квітня. – С. 15.

Матеріал рубрики «Спорт» інформує про те, що змагання відбулися за програмою XVII Універсиади Черкащини серед закладів вищої освіти (університетів, інститутів, академій). За перемогу змагалися близько 60 спортсменів із 6 закладів вищої освіти Черкаської області. Зокрема, студенти ЧНУ ім. Б. Хмельницького, Черкаського інституту пожежної безпеки ім. Героїв Чорнобиля, Уманського державного педагогічного університету ім. П. Тичини, Черкаського державного технологічного університету, Черкаського навчально-наукового інституту ДВНЗ «Університет банківської справи», Черкаської медичної академії. Другий рік поспіль команда Черкаського інституту пожежної безпеки ім. Героїв Чорнобиля виборює першість, другою традиційно стала команда ЧНУ ім. Б. Хмельницького, на III місці – Уманський державний педагогічний університет ім. П. Тичини. Команди-призери були нагороджені дипломами Черкаського обласного відділення КФВС МОН України.

811. Студент виборів «срібло» чемпіонату України з армспорту // Нова доба. – 2019. – 3 квітня. – С. 15.

Студент Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького Олег Данилов – єдиний із черкащан, хто повернувся додому з нагородою. У чемпіонаті України серед чоловіків та жінок з армспорту, який відбувся в Одесі, взяли участь 180 спортсменів із 24 регіонів України. Серед учасників зі складу збірної Черкаської області лише Олегу Данилову вдалося вибороти нагороду. Наш земляк фінішував на II місці у змаганні на ліву руку у ваговій категорії 110+. Тренером срібного призера чемпіонату країни є батько Олега – Геннадій Данилов. [Нафото – О. Данилов].

812. Голиш Г. Науковці та студенти ЧНУ ім. Б. Хмельницького долучаються до розкопок пам'ятки світового значення / Г. Юлиш // Нова доба. – 2019. – 10 квітня. – С. 5.

Директор наукової бібліотеки ім. М. Максимовича ЧНУ ім. Б. Хмельницького інформує про те, що науковці та студенти ННІ історії і філософії Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького долучилися до відкриття прадавнього культового комплексу Гебеклі-Тепе, котрий уже дістав високе титулування «турецької Трої» і внесений до реєстру пам'ятників матеріальної культури ЮНЕСКО. Співробітники кафедри археології та спеціальних галузей історичної науки та студенти-історики ЧНУ захоплено

читали звіти експедиції К. Шмідта і, зрештою, отримали можливість долучитися до цих досліджень справді світового рівня. У липні торік своєрідну «розвідку боєм» провела на феноменальному пагорбі старша наукова співробітниця науково-дослідного центру з вивчення пам'яток археології ННІ історії і філософії, кандидат історичних наук Оксана Меміш. Буквально днями на Гебеклі-Тепе побувала делегація черкаських науковців на чолі із завідувачем кафедри археології ЧНУ, доктором історичних наук, професором А. Морозовим. Його супроводжували Оксана Меміш і директор вказаного Центру, кандидат історичних наук Андрій Касян. Тижневе перебування черкаських істориків у Туреччині увінчалось довгоочікуваним підписанням угоди про співробітництво з турецькими археологами університету м. Мардін щодо спільного дослідження знаменитого храмового комплексу. Нині кафедра та Центр із вивчення пам'яток археології готують експедицію викладачів та студентів для участі в розкопках «Трої ХХІ століття». За словами професора А. Морозова, на сьогодні вирішена проблема проживання, харчування та пересування Туреччиною, але необхідних коштів все ж бракує, й археологічні репрезентанти Шевченкового краю дуже сподіваються на посильну допомогу меценатів та всіх небайдужих задля підтримки благородної справи відродження досі невідомих сторінок світової історії.

813. Лапіна Н. *Книги побачили світ завдяки бюджетній підтримці* / Н. Лапіна // Черкаський край. – 2019. – 17 квітня (№ 18) – С. 7.

В інформаційному матеріалі повідомляється про те, що минулої середи в черкаському музеї «Кобзаря» відбулася презентація нових чисел часопису обласного відділення Національної спілки письменників України «Холодний Яр» та інших видань, видрукованих коштом обласного бюджету. Голова черкаського відділення НСПУ професор і літературознавець Володимир Поліщук, який модерував цей захід, розповів, що торік завдяки підтримці обласної влади побачили світ твори 19 авторів Черкащини. Останні номери часопису «Холодний Яр» вийшли з обкладинками, які прикрашають роботи відомих художників – Івана Фізера та Івана Бондаря. [На фото – В. Поліщук].

814. Майстренко М. *Фотопутівник Шевченковим краєм* / М. Майстренко // Нова доба. – 2019. – 24 квітня. – С. 24.

Нещодавно черкаське видавництво «Інтроліга ТОР» видало фотоальбом «Блував я по світу чимало» українською та англійською мовами, проілюстрований старими і сучасними світлинами, малюн-

ками Шевченка, географічними картами, який кличе нас у цікаву мандрівку Черкащиною, Україною, Москвою і Санкт-Петербургом та півостровом Мангишлак. Як зазначив у передмові до видання професор, доцент кафедри компаративістики ЧНУ ім. Б. Хмельницького Василь Пахаренко, аби наблизитись до розуміння геніального митця, треба насамперед пізнати ту землю, що його породила. Адже саме ті краєвиди, підсоння, мова, пісня, історія значною мірою зумовлюють світосприйняття, своєрідність таланту, «тембр голосу» генія.

815. Бранці Кремля // Черкаський край. – 2019. – 1 травня (№ 20) – С. 4.

Студентам та викладачам Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького презентували проєкт «Бранці Кремля», у межах якого відбулася зустріч із першим заступником міністра інформаційної політики України Еміне Джапаровою та Героєм України, радником міністра інформаційної політики Володимиром Жемчужовим. Вони обоє – безпосередні учасники подій, що відбувалися в Криму та на Луганщині, обоє змушені залишити свою землю, яка опинилася під російською окупацією. І Еміне Джапарова, і Володимир Жемчужов проникливо й щиро поділилися власними спогадами з молодими людьми. Учасникам зустрічі показали коротку версію документального фільму «Бранці Кремля», виготовленого на замовлення Міністерства інформаційної політики. І показ фільму, і спогади учасників трагічних подій української історії справили сильне враження на аудиторію. Ректор ЧНУ Олександр Черевко зазначив, що нині інформаційна політика має надзвичайно велике значення, інформація нині сильніша за зброю. На його думку, інформаційну політику треба вибудовувати з точки зору національної безпеки, по-державному, щоб не програвати агресору на інформаційному фронті. Розмова не залишила байдужими нікого. Студенти та журналісти черкаських ЗМІ отримали відповіді на питання, що їх цікавили.

816. Голиш Г. *На службі освіти й науки* / Г. Голиш // Нова доба. – 2019. – 8 травня. – 2019. – С. 10.

Із-поміж освітянських достойників сучасності Шевченкового краю доволі рельєфно виділяється постать Федора Федоровича Боечка. Колишній ректор Черкаського державного (нині національного) університету і нинішній завідувач кафедри цього закладу, відомий учений-хімік і педагог, один із 3-х на Черкащині членів-кореспондентів НАПН України і заслужений працівник вищої

школи, орденоносець і Почесний громадянин Черкас, він працював унікальний вишівський стаж завдовжки в майже 60 літ. Цьогорічний 13-й день травня є ювілейним для освітянського ветерана: він зустрічає свою 85-ту весну. Днями директор наукової бібліотеки ім. М. Максимовича ЧНУ ім. Б. Хмельницького провів розмову з ювіляром про його сповнений добрими справами життєвий шлях. Федір Федорович родом із мальовничого краю Черемоша й Прута, прикарпатського села Семаківці, неподалік Коломиї. Після здобуття повної загальної освіти закінчив біологічний факультет Чернівецького університету ім. Ю. Федьковича. Пропрацював менше року учителем хімії сільської 28 школи на Буковині, вступив до аспірантури рідного університету. Захистив Федір Федорович кандидатську дисертацію в Київському університеті ім. Т. Шевченка, яка була пов'язана з дослідженням впливу вітамінів на обмінні процеси в організмі людини і тварин. Як випускника аспірантури його направили в Уманський педінститут викладачем. Саме в Умані Федір Федорович пройшов усіма щаблями вишівської кар'єри аж до очільника закладу. Саме тоді він захистив обидві дисертації, ініціював створення кафедри хімії й 15 років її очолював, створив науково-дослідну лабораторію з біохімії, здобув вчене звання доцента й професора. Спочатку упродовж п'яти років працював проректором педінституту, а від 1975-го його очільником. У 1979 р. Федір Федорович очолив Черкаський педагогічний інститут, отримуючи ректорську естафету від людини-легенди, Героя Радянського Союзу Олександра Тканка. Двадцять один рік його ректорства в Черкасах виявився напрочуд плідним. Варто назвати лише кілька добрих справ: рукотворний пам'ятник у вигляді головного 9-поверхового навчального корпусу, кілька гуртожитків з поліпшеними умовами проживання, 10 нових спеціальностей і три факультети, десяток кафедр, науково-дослідний інститут фізіології людини і тварин ім. М. Босого, започаткування діяльності першого й єдиного в краї класичного університету. У 2000-му році Федір Федорович залишив ректорську посаду й зосередився на викладацькій та науковій роботі у ранзі завідувача кафедри. За 60 років його невтомної дослідницької діяльності опубліковано близько 200 праць, серед яких понад 20 окремих видань. Долучився відомий освітянин й до створення методичної бази шкільного навчання. У 2002 р. у співавторстві з колегами В. Найданом та А. Грабовим видав підручник «Органічна хімія», який був рекомендований МОН України для учнів 10 – 11 класів із поглибленим вивченням хімії.

[На фото – Ф. Ф. Боєчко].

817. *Черкаські футболісти-студенти у всеукраїнських змаганнях серед найкращих* // Акцент. – 2019. – 15 травня. – С. 10.

Збірна команда Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького вийшла у «Фінал чотирьох» Універсиади з футболу. Черкаські футболісти вдало подолали відбірковий етап змагань серед студентських команд країни. Збірна команда ЧНУ з футболу серед чоловіків (головний тренер – викладач кафедри спортивних ігор Роман Халявка) посіла перше місце у відбірковому турнірі в м. Ірпінь і отримала путівку на фінал 14 літньої Універсиади України. Фінал відбудеться серед чотирьох кращих студентських команд країни на початку червня в м. Тернопіль.

818. *Єдиний у світі історичний інститут, з вікон якого видно Шлях із варяг у греки* // Нова доба. – 2019. – 22 травня. – С. 6.

Чверть століття виповнюється навчально-науковому інституту історії і філософії Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького. За цей час кілька разів змінювалася його назва, викладачі та студенти, проте «суть» завжди лишається незмінною: тут готують фахівців соціогуманітарного профілю, ще з 1921 р., коли навчальний заклад розпочинав роботу як Черкаський інститут народної освіти. Понад 30 років працює у навчальному закладі Олександр Перехрест, саме він був першим деканом навчально-наукового інституту історії і філософії. Як зазначає директорка ННІ, докторка історичних наук, професорка Наталія Земзюліна, під наставництвом Олександра Григоровича зросло чимало талановитих фахівців у галузі історії. Саме він ініціював підготовку в університеті фахівців за спеціальністю «Історія» та став фундатором історичного відділення, а пізніше історичного факультету ЧНУ. За словами Наталії Іванівни, сьогодні в підрозділі працює 14 докторів наук, професорів, 28 кандидатів, доцентів, діє докторська спецрада. Відкриваються нові освітні програми: середня освіта (Історія) доповнена географією та інформатикою; археологія передбачає вивчення основ музеєзнавства; міжнародні відносини, окрім двох іноземних мов, – ще й міжнародну економіку і право. Навчально-науковий інститут має чотири кафедри: археології та спеціальних галузей історичної науки; всесвітньої історії та міжнародних відносин; історії України, філософії та релігієзнавства. Кафедру археології та спеціальних галузей історичної науки із 1999 р. очолює доктор історичних наук, професор Анатолій Морозов, на якій працює також доктор історичних наук, професор Ігор Фареній, директором центру вивчення пам'яток археології ЧНУ є Андрій

Касян. Кандидатку історичних наук, доцентку кафедри всесвітньої історії та міжнародних відносин ЧНУ ім. Б. Хмельницького, докторантку Чорноморського університету ім. Петра Могили Вікторію Калінчик з ННІ історії та філософії пов'язує все свідоме життя – від студентки вузу до нинішньої посади. Кафедру історії України очолює доктор історичних наук, професор Віталій Масненко, заступником завідувача кафедри з наукової діяльності є доктор історичних наук, професор Юрій Присяжнюк. Дана кафедра має найбільше докторів наук. Доцент кафедри філософії та релігієзнавства Павло Кретов зазначає, що кафедра філософії є єдиним підрозділом університету, що забезпечує в цілому комплексну світоглядну підготовку майбутніх фахівців і формування національної та усіх видів сучасної ідентичності. [На фото – Н. Земзюліна, А. Морозов, І. Фареній, В. Калінчик, В. Масненко, Ю. Присяжнюк, П. Кретов].

819. *Студенти-баскетболісти Черкаського національного університету зіграють у «Фіналі чотирьох» – баскетбольної ліги України // Акцент. – 2019. – 22 травня. – С. 10.*

У Черкасах визначили двох учасників фінальної частини всеукраїнських баскетбольних змагань серед студентів. Команда Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького достроково забезпечила собі місце у фінальному турнірі. Тож гра у завершальний день змагань проти «Львівської політехніки» для наших земляків мала формальний характер, але вони провели її на високому рівні й перемогли. Здобувши три перемоги, команда ЧНУ посіла перше місце у групі «Б» фінального турніру й вийшла до «Фіналу чотирьох» Студентської баскетбольної ліги України, де будуть розіграні медалі чемпіонату.

820. *Черкаси долучилися до всеукраїнського забігу // Нова доба. – 2019. – 5 червня. – С. 15.*

Один з матеріалів рубрики «Спорт» інформує про те, що у Долині троянд відбувся Всеукраїнський фізкультурно-оздоровчий захід «Студентська миля 2019». У забігу взяли участь студенти, викладачі, керівники закладів вищої освіти – усього близько 300 осіб. За активну наймасовішу участь у забігу учасників від Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького нагородили дипломами Черкаського обласного відділення КФВС МОН.

821. *Студенти-футболісти Черкаського національного університету – серед найсильніших // Акцент. – 2019. – 12 червня. – С. 10.*

Вдало подолавши груповий етап змагань, збірна команда ЧНУ ім. Б. Хмельницького вийшла до фінального етапу 14-літньої Універсиади України з футболу, який проходив у Тернополі. Основний і додатковий час фінального матчу з футболу між командами ЧНУ та командою НУФВС (м. Київ) закінчився внічию – 1:1. При виконанні післяматчевих пенальті фортуна посміхнулася супернику черкашан – 2:3. Склад команди ЧНУ: Марченко Влад, Бовшик Вадим, Никитенко Ілля, Педько Андрій, Баранник Стас, Стрикаль Станіслав, Тастанкулов Влад, Масоха Артем, Чорний Вадим, Гарнага Влад, Тенжицький Вадим, Шевченко Ілля, Панченко Вадим, Олійник Артем, Яковенко Артем. Тренер команди – викладач кафедри спортивних ігор Халявка Роман Миколайович.

822. *Костюк С. Владислав Боєчко: «Чому я їду у депутати» / Костюк // Вечірні Черкаси. – 2019. – 10 липня (№ 28). – С. 9.*

Автор статті з'ясовує, чому Владислав Федорович Боєчко вирішив іти у політику. Багатьом читачам газети він відомий як доктор історичних наук, професор Черкаського національного університету імені Б. Хмельницького. У статті Владислав Федорович знайомить читача зі своєю передвиборчою програмою, з якою він іде до народу. [На фото – В. Боєчко з дітьми].

823. *У ЧНУ вчитимуть професії лікаря // Черкаський край. – 2019. – 24 липня (№ 33). – С. 2.*

У статті йдеться про те, що Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького отримав ліцензію на навчання 600 студентів – майбутніх медиків. Як відомо, торік у виші було створено кафедру фундаментальної медицини, а з лютого ц.р. функціонує навчально-науковий центр «Медичний інститут Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького». Ректор університету під час круглого столу на тему підготовки медичних кадрів поінформував про організацію навчального процесу інституту. Також ректор повідомив, що допомогою університету обіймають президент Національної академії медичних наук України Віталій Цимбалюк, керівники національних інститутів урології, хірургії та трансплантології, серцево-судинної хірургії. Щоб запобігти відтоку випускників за кордон, фахівці з НАМНУ радять укладати з абітурієнтами угоду про те, щоб після закінчення вишу вони кілька років пропрацювали на території Черкащини.

824. Тиха А. *Дмитро Бабак посів призове місце на «OCEANMAN ODESSA-2019»* / А. Тиха // Черкаський край. – 2019. – 18 вересня (№ 41). – С. 16.

Студент Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького Дмитро Бабак посів друге місце на міжнародних змаганнях із плавання «Oceanman Odessa –2019» за віковою категорією 16–19 років. Завдяки перемозі на змаганнях спортсмен має змогу поїхати на фінал у Мексику.

825. Черкашанка стала кращою в Україні на змаганнях з перукарського мистецтва // Нова молодь Черкащини. – 2019. – 2 жовтня. – С. 7. **Черкашанка стала кращою в Україні на змаганнях з перукарського мистецтва** // Вечірні Черкаси. – 2019. – 9 жовтня (№ 40). – С. 9.

Редакційні матеріали повідомляють про те, що студентка ЧНУ імені Б. Хмельницького Зоряна Христоріз здобула перемогу в номінації «Мода на довгому волоссі» в рамках Чемпіонату України від спілки професіоналів в індустрії краси. Турнір, участь в якому взяли 500 учасників, відбувся в Київському міжнародному виставковому центрі. Дві золоті нагороди на такому рівні – це неабиякий успіх.

[На фото – З. Христоріз].

826. Балякіна Т. *Шерше ля фам. Черкаський митець шукає жінку* / Т. Балякіна // 7 днів. Черкаси. – 2019. – 9 жовтня (№ 41). – С. 16.

Йдеться про знакову подію, що відбулася в Черкаському художньому музеї. Уся мистецька спільнота та культурна громада Черкащини побачила ювілейну виставку живопису народного художника України Івана Бондаря «Україна – Шевченків край». Відомого майстра пензля вітали з 75-річчям. До ювілейної експозиції увійшло понад 90 живописних полотен різних років. Ця виставка є своєрідним підсумком його плідної багаторічної творчої діяльності. Виставка демонструє все багатство живописних жанрів: реалістичні пейзажі, квіткові натюрморти, картини на історичні сюжети. Загалом творчий доробок художника налічує близько 2000 картин. «Мистецтво для мене – це боротьба за жінку, за її увагу та любов, за розуміння та підтримку», – дивує Іван Іванович цим несподіваним та відвертим зізнанням. Привітати ювіляра прийшла вся творча спільнота міста: профспілкові діячі, педагоги, колеги, студенти та давні друзі. [На фото – фрагмент виставки].

827. Тютенко О. *Марафони та власний стартан: атовець із Черкас – про свою реабілітацію* / О. Тютенко // Сім днів. Черкаси. –

2019. – 16 жовтня 9№ 42). – С. 13.

Вивчення правознавства в ЧНУ ім. Б. Хмельницького, участь у бігових марафонах, робота на посаді голови ОСББ і допомога бійцям у реабілітації. Такі нині основні напрямки діяльності українського воїна Вадима Мазніченка, який втратив під час мінометних обстрілів у 2014 році руку і ногу, але не втратив мужності, жаги до життя й особистого саморозвитку і розвитку своєї країни. Почав нову сторінку життя – зі своєї реабілітації. Нині продовжує втілювати набутий досвід і допомагає реабілітуватися іншим воїнам АТО.

828. Черкаський Виш у рейтингу найкращих університетів Східної Європи // Нова молодь Черкащини. – 2019. – 23 жовтня. – С. 3.

У редакційному матеріалі повідомляється про те, що 20 українських закладів вищої освіти увійшли до рейтингу кращих університетів Східної Європи і Центральної Азії за версією британської консалтингової компанії QS. Найвище місце серед українських навчальних закладів зайняв Київський національний університет імені Шевченка, а Черкаський університет імені Хмельницького – у третій сотні (211 – 220 місця).

829. Мартинова Т. Викривачі чи стукачі: парламент оголосив справжню війну корупції чи ухвалив закон про «стукачів»? / Т. Мартинова // Вечірні Черкаси. – 2019. – 30 жовтня (№ 41). – С. 3.

Професор кафедри історії та етнології України ЧНУ ім. Б. Хмельницького Віталій Масненко разом з іншими відомими людьми міста Черкаси дає власний коментар стосовно внесення змін до Закону України «Про запобігання корупції». [На фото – В. Масненко].

830. Кирей Р. *Увага до деталей, артистизм та любов до власної справи – такими рецептами поділилися фахівці зі студентами кафедри туризму* / Р. Кирей // Черкаський край. – 2019. – 27 листопада (№ 51). – С. 7.

Кафедра туризму і готельно-ресторанної справи у складі ННІ економіки і права здійснює набір студентів з 2004 року на спеціальності «Туризм» і «Готельно-ресторанна справа». Тривалий час кафедра активно співпрацює з управлінням культури і туризму черкаської облдержадміністрації, обласним центром туризму, краєзнавства і екскурсій, з туристськими, готельними, оздоровчо-профілактичними підприємствами міста Черкаси, Люблінським університетом ім. Марії Кюрі-Складовської, Мукачівським державним університетом, Кам'янець-Подільським національним універ-

ситетом ім. І. Огієнка, уманським національним університетом садівництва. У редакції газети «Черкаський край» відбулася презентація власних напрацювань в галузі розвитку туризму студентів ЧНУ ім. Б. Хмельницького. Дві курсові роботи студенток Яни Джури і Анастасії Стеценко стосувалися розвитку інформаційного простору області, зокрема, і діяльності газети «Черкаський край». Деякі роботи вражають скуппульзністю, як от презентація «Туристичні ресурси міста Сміли» Дмитра Євсікова. Науковий керівник юних дослідників, кандидат історичних наук, доцент, директор «Центру туризмології і екскурсознавства» ЧНУ ім. Богдана Хмельницького Олена Костюкова пояснила, що всі роботи були спрямовані на висвітлення туристичного потенціалу регіону. Відомі краєзнавці Василь Страшевич, Борис Юно, хранитель кімнати-музею Василя Симоненка, при редакції газети, Ігор Марценюк та журналісти газети дали кілька порад майбутнім працівникам туристичної галузі. Усі студенти урочисто отримали державні сертифікати, які дають право працювати в галузі туризму. За увагу до ролі газет у популяризації туризму очільниця газети «Черкаський край» Тетяна Калиновська вручила Олені Костюковій Подяку національної спілки журналістів України та побажала розвивати зв'язки між науковцями, освітянами, журналістами.

[На фото – О. Костюкова зі студентами і гостями зустрічі].

831. *Із нагоди Дня Збройних Сил України випускники ЧНУ отримали перше військовоє знання // Вечірні Черкаси. – 2019. – 11 грудня. – С. 6; 42 випускники ЧНУ ім. Б. Хмельницького отримали офіцерські погони // Акцент. – 2019. – 11 грудня. – С. 6.*

У редакційному матеріалі повідомляється, що напередодні Дня Збройних Сил України у Черкаському Національному Університеті ім. Б. Хмельницького майже 50 випускників кафедри військової підготовки отримали первинне військовоє звання – молодший лейтенант запасу. Після складання Присяги молодшим лейтенантам запасу вручили витяги з наказу Міністерства оборони України та подарували пам'ятні знаки. Під час привітального слова начальник Головного центру, полковник Дмитро Куцераба побажав офіцерам запасу витримки, сили та постійного вдосконалення професійних навичок. А також запросив випускників на службу до державної прикордонної служби України.

832. *У Черкасах змагалися найкращі геймери країни // Сім днів. Черкаси. – 2019. – 11 грудня (№ 50). – С. 16.*

У редакційному матеріалі йде мова про те, що уперше в Черкасах, вдруге в Україні відбувся Всеукраїнський студентський турнір з кіберспорту – «Ukrainian University Open 2019 Winter Cup» з ігор «Dota2» та «CS:GO». Одним із співорганізаторів є Черкаський національний університет ім. Б. Хмельницького, де 9 грудня проводилася фінальна частина змагань. Нагадаємо, кіберспорт – змагання з відеоігор – це вид спортивної активності, у якій гравці розвивають і тренують як розумові, так і фізичні навички. Кіберспорт потребує високої координації рук та очей, при якому задіяні всі ділянки мозку. [На фото –переможці турніру].

833. *Пауерліфтинг – це спорт, який загартовує не тільки тіло, але й душу // Вечірні Черкаси. – 2019. – 18 грудня (№ 51). – С. 5.*

Про те, що президент СК «ВІКІНГ» Григорій Душейко веде наполегливу роботу з розвитку пауерліфтингу на Чорнобаївщині, зазначив, підводячи підсумки річних змагань, і регіональний представник федерації УРС в місті Черкаси, тренер із пауерліфтингу, майстер спорту України з пауерліфтингу Олександр Байда. Учасники спортивного клубу по пауерліфтингу завжди посідають доволі успішні місця на п'єдесталі слави серед клубів Черкаської області. Слід зазначити, що Олександр Байда не так давно працював викладачем у Черкаському національному університеті і зараз не полишає з ним зв'язки. [На фото – О. Байда].

834. *Двоє учнів та студентів отримали стипендії від Президента України // Акцент. – 2020. – 1 січня. – С. 3.*

У статті йде мова про те, що студентки ЧНУ ім. Б. Хмельницького Галина Корнієнко та Валентина Семенота наприкінці минулого 2019 року перемогли в Міжнародному мовно-літературному конкурсі учнівської і студентської молоді імені Т. Г. Шевченка. Протягом року студентки отримуватимуть стипендію Президента України.

835. *Для студентів-медиків ЧНУ ім. Б. Хмельницького відкрили два нові навчальні приміщення // Вечірні Черкаси. – 2020. – 8 січня (№2). – С. 3.*

У газеті подано коротку інформацію про те, що для студентів-медиків ЧНУ ім. Б. Хмельницького відкрили два нові навчальні приміщення – смартаудиторію та мультимедійну лабораторію «DESTIN». Останню обладнано в межах реалізації кафедрою журналістики, реклами та PR-технологій грантового проекту «Erasmus+», що має назву «DESTIN» і спрямований на вдосконалення журналістської освіти в Україні.

836. Стригун Ю. *Яків Тарнавський повернувся в Україну з Німеччини* / Ю. Стригун // Вечірні Черкаси. – 2020. – 15 січня (№ 3). – С. 9.

Ця стаття знайомить читача з Яковом Йосиповичем Тарнавським, котрий працює лаборантом технічного моделювання в ЧНУ ім. Б. Хмельницького. За останні три роки Яків Йосипович спільно зі своїми студентами створив 37 пристроїв для вивчення фізики. Частина пристроїв виготовлена за прикладами з інтернету, частина – за кресленнями студентів. Нині їх використовують у навчанні. Автор статті коротко знайомить читача з життєвим шляхом конструктора, його винаходами. Ще з дитинства Яків Тарнавський полюбляв точні науки, займався спортом, а згодом вступив на факультет фізичного виховання. Після травмування на змаганнях Яків Тарнавський отримав диплом фізика в цьому ж інституті і залишився працювати на кафедрі фізики. У 2009 році конструктор повертається в Україну з Німеччини, де прожив декілька років, але так і не прижився. Тогочасний ректор ЧНУ ім. Б. Хмельницького Анатолій Кузьмінський відразу запропонував посаду Якову Йосиповичу, на якій він донині і працює. Яків Йосипович Тарнавський говорить, що не може просто сидіти вдома, він має щось робити.

[На фото – Я. Тарнавський].

837. Іван Фізер став народним художником України // Черкаський край. – 2020. – 29 січня (№ 5). – С. 16.

У газетному матеріалі повідомляється, що з нагоди Дня Соборності України художнику Івану Фізеру присвоєно звання «Народний художник України». Указ про це з'явився на сайті офіційного інтернет-представництва Президента України. Слід зазначити, що видатний художник Іван Фізер наполегливо займається навчанням молоді, просвітницькою та організаторською роботою – він доцент кафедри образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва ЧНУ ім. Б. Хмельницького, голова Черкаської обласної організації Національної спілки художників України. [На фото – І. Фізер].

838. Черкаські легкоатлети вибороли 5 нагород у чемпіонаті України з легкої атлетики // Вечірні Черкаси. – 2020. – 5 лютого (№ 6). – С. 5.

У редакційному матеріалі повідомляється, що в Сумах відбувся чемпіонат країни з легкої атлетики серед дорослих у приміщенні. Доволі високий результат показали спортсмени збірної команди Черкаської області. Перше місце черкащани вибороли в змішаній

естафеті 4 на 400 метрів. Чемпіонські звання вибороли: викладач ЧНУ ім. Б. Хмельницького Денис Нечипоренко, студентка ЧНУ Тетяна Безшийко та Голубович Ростислав і Ніколенко Вікторія.

839. У Холодному Яру розквітли підсніжники // 7 днів. Черкаси. – 2020. – 26 лютого (№ 9). – С. 4.

У короткому редакційному матеріалі повідомляється, що, аби не допустити знищення та зберегти червонокнижний підсніжник, разом з лісівниками його пильнують студенти ЧНУ ім. Б. Хмельницького під керівництвом директора Навчально-наукового інституту природничих та аграрних наук ЧНУ Максима Гаврилюка.

840. У Черкасах створили команду з регбі-7 // Вечірні Черкаси. – 2020. – 18 березня (№ 12). – С. 7. *У Черкасах створили команду з регбі-7* // Акцент. – 2020. – 18 березня. – С. 7.

У редакційному матеріалі повідомляється про те, що на базі муніципального спортивного клубу «Дніпро» діятиме команда, яка представлятиме Черкаси у чемпіонаті України з регбі-7. До складу команди входять спортсмени із Сміли та Черкас, які навчаються в ЧНУ ім. Б. Хмельницького.

841. Випускник черкаського вишу бореться з коронавірусом в Європі // 7 днів. – Вечірні Черкаси. – 2020. – 25 березня (№ 13). – С. 13; **Туманова М.** *Руслан Саламатін із Монастирища досліджує коронавірус у Варшаві* / М. Туманова, Ю. Стригун // Вечірні Черкаси. – 2020. – 29 квітня (№ 18). – С. 10.

У редакційному матеріалі повідомляється про те, що випускник-біолог Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького, доктор медичних наук Руслан Саламатін нині задіяний в ідентифікації зразків вірусу SARS-COV-2 у Польщі. Приклад Руслана Саламатіна свідчить про рівень базової підготовки біологів у ЧНУ та визнання наших випускників за кордоном.

842. «Глобальне потепління – це не міф»: черкаський науковець прогнозує посуху і скорочення чисельності тварин на Черкащині // Акцент. – 2020. – 8 квітня. – С. 4.

Газетна рубрика «Погодні примхи» доносить до читача думку директора ННІ природничих та аграрних наук ЧНУ ім. Б. Хмельницького Максима Гаврилюка стосовно тривалого зменшення кількості опадів в Україні. Це призведе до скорочення чисельності багатьох птахів і тварин. Як зазначив Максим Гаврилюк, зміна

клімату – проблема глобальна. Тому треба не розорювати степові ділянки, не вирубувати старі ліси, не створювати каскаду ставків на річках, не здійснювати меліорацію боліт – адже все це негативно впливає на клімат.

843. Калиновська Т. *Журналісти Важливі* / Т. Калиновська // Черкаський край. – 2020. – 10 червня (№ 24). – С. 4.

Головний редактор газети Черкаський край Т. Калиновська свою статтю присвятила відзначенню Дня журналіста в Україні. До дня свята чимало черкаських медійників отримали заслужені відзнаки та визнання. В статті також повідомляється про те, що у номінації «Журналісти про журналістику» за серію актуальних публікацій про удосконалення діяльності ЗМІ, підвищення престижу журналістської професії, утвердження свободи слова Премію «Прометей-2020» отримав Григорій Голиш, директор наукової бібліотеки ім. М. Максимовича ЧНУ, член НСЖУ. Його книга «Пером публіциста: вибрані нариси, статті, інтерв'ю» була високо оцінена.

[На фото – учасники святкування Дня журналіста; переможці номінацій].

844. *Скільки коштуватиме навчання в черкаських університетах?* // 7 днів. Черкаси. – 2020. – 24 червня (№ 27). – С. 4.

У редакційному матеріалі повідомляється про те, що Міністерство освіти і науки України опублікувало ціни на контрактне навчання у 2020/2021 навчальних роках. Відповідно до розрахунків МОН, вартість контракту в ЧНУ ім. Б. Хмельницького складатиме майже 14 400 гривень за рік. Це розцінки на молодшого бакалавра. Бакалавр коштуватиме майже 16 тисяч гривень, а магістр трохи більше 20 700 гривень. Що ж стосується ЧДТУ, то тут ціни трохи нижчі.

845. Роговська Т. *Черкащанин загинув рятуючи сина* / Т. Роговська // Вечірні Черкаси. – 2020. – 1 липня (№ 27). – С. 10.

У статті повідомляється про те, що студент першого курсу факультету обчислювальної техніки, інтелектуальних та управляючих систем ЧНУ ім. Б. Хмельницького Юрій Усов врятував малолітню дитину, коли відпочивав на міському пляжі «Живчик». Хлопець декілька років займається плаванням, а тому не розгубився і цим самим зберіг життя дитини. На жаль, батька дитини врятувати не вдалося. [На фото – рятувальники міського пляжу].

846. Бойко Т. *Добротворча енергетика слова* / Т. Бойко // Черкаський край. – 2020. – 1 липня (№ 27). – С. 6.

Об'ємний матеріал знайомить читача з новою книгою Григорія Голиша «Пером публіциста: вибрані нариси, статті, інтерв'ю». За цю книгу він відзначений премією Черкаської обласної організації спілки журналістів «Прометей – 2020». Нова книга є збіркою різноманітних за тематикою, багатих новизною поданої інформації, глибоких за змістом і привабливих широкою ерудицією й емоційним словом автора цих публіцистичних матеріалів. Авторка статті Тетяна Бойко, яка є заслуженою вчителькою України, членом Національної спілки краєзнавців України, ділиться враженнями від книги, знайомить читача з структурою книги, жанровою палітрою вміщених у ній матеріалів. На її думку, як досвідчений журналіст, Г. Голиш вправно володіє всіма жанровими різновидами нарису. Досить широко в книзі Г. Голиша представлено й нарис-інтерв'ю – жанр, який фахівці вважають свідченням «найвищого журналістського пілотажу». Насамкінець авторка побажала успішного і цікавого шляху цій дивокнижці до уважних і вдумливих читачів усієї України.

[На фото – Г. Голиш на врученні премії; обкладинка книги Г. Голиша].

847. *Навчання в ЧНУ розпочнуть поетапно* / Вечірні Черкаси. – 2020. – 2 вересня (№ 36). – С. – 6.

У статті подається інформація стосовно початку навчального процесу у ЧНУ ім. Б. Хмельницького. Про умови навчання та його вартість розповів перший проректор університету Василь Мойсієнко. Він повідомив, що тривалість пар не зміниться, а у разі посилення карантинних умов університет готовий до дистанційного навчання.

848. *У Черкаському національному відкрили реконструйований корпус* // 7 днів. – Черкаси. – 2020. – 9 вересня (№ 37). – С. 4; **Голиш Г.** *У Черкаському національному відкрили новий корпус* / Г. Голиш // Черкаський край. – 2020. – 16 вересня (№ 38). – С. 3.

У статтях повідомляється про те, що у Черкасах урочисто відкрили відремонтований навчальний корпус №4 Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького. Ректор університету Олександр Черевко подякував усім, хто на старті інвестиційного проекту та під час його реалізації підтримав університет. Це Міністерство освіти і науки, депутат Сергій Рудик, депутати Черкаської обласної ради. Подякував ректор і ПП «Надія», які сумлінно та якісно виконали свою роботу і проявили соціальну відповідальність. Очільниця управління освіти і науки Черкаської облдержадміністрації Ольга Чепка переконана, що тепер у відбудованому корпусі

педагогів і психологів готуватимуть за європейськими стандартами. Адже в університеті зробили все, щоб нові аудиторії відповідали сучасним вимогам, наповнили їх найновішим обладнанням. «Ми розвиваємося, набираємо студентів, зберігаємо робочі місця. Вся наша університетська родина радіє цій події» – зазначає Олександр Володимирович Черевко.

[На фото – відбудований корпус; сучасна аудиторія].

849. У ЧНУ відбулися вибори: 80% «За Черевка» // Вечірні Черкаси. – 2020. – 30 вересня (№ 40). – С. 4.

У редакційному матеріалі повідомляється, що у ЧНУ імені Б. Хмельницького обрали ректора. Свій голос у таємному голосуванні могли віддати всі викладачі й обрані представники від студентства та персонал закладу. Єдиним кандидатом на посаду очільника університету був нинішній ректор Олександр Черевко. За нього проголосували 80,36% виборців.

850. Голиш Г. Пам'яті народного художника Івана Фізера / Г. Голиш // Черкаський край. – 2020. – 7 жовтня (№ 41). – С. 7.

Директор наукової бібліотеки ЧНУ Григорій Голиш свою статтю-реквієм присвятив пам'яті Івана Фізера. Другого жовтня пішов у засвіти відомий в Україні та за її межами самотутній майстер пензля і різця, народний художник України, очільник обласної організації НСХУ, професор Іван Фізер. У матеріалі автор згадує дитячі та юнацькі роки Майстра, перших вчителів, які вплинули на його талант. 1980 року І. Фізер прибуває на роботу до Черкас, де упродовж 16 років працює майстром декоративно-прикладного мистецтва Черкаського художнього комбінату. Тут його побратимами по творчому цеху були М. Теліженко, В. Крючков, О. Костогриз, І. Лаврінченко. У 1986 році Іван Васильович став членом Спільки художників, а через десять років – відповідальним секретарем її обласної організації. Свою багаторічну творчу працю Іван Фізер поєднував із викладанням у Черкаському національному університеті. Він написав кілька навчально-методичних посібників. Головною справою його насиченого життя завжди була художня творчість, де відомий митець устиг залишити надзвичайно потужний слід. Пензлю та різцю Майстра належать понад півтори тисячі творчих робіт: скульптур, картин, графіки; у його активі майже 20 персональних виставок. Також Іван Фізер знаний в Україні та за її межами завдяки графіці, яка в його виконанні стала самотутньою й цікавою. Усебічно обдарований Іван Фізер потужно заявив про себе

і в малярстві та сніцарстві. Цей талановитий чоловік також був визнаним авторитетом у монументальному мистецтві. Він став автором численних пам'ятників, що прикрашають вулиці, бульвари, парки обласного центру. Іван Фізер був сповнений нових творчих задумів і планів, однак немилосердна доля спопелила їх, перервавши лет Майстра в самій його високості. [На фото – І. Фізер].

851. Черкаський науковець розповів про наслідки сухого літа й теплої осені // Вечірні Черкаси. – 2020. – 28 жовтня (№ 44). – С. 2.

Завідувач кафедри біології, екології та агротехнологій ЧНУ ім. Б. Хмельницького Олександр Спрягайло розповів про наслідки теплої осені для рослин і тварин. [На фото – О. Спрягайло].

852. Голиш Г. Тимофій Десятов: Від Карса до Черкас / Г. Голиш // Черкаський край. – 2020. – 4 листопада (№ 45). – С. 5.

Розлогий нарис директора наукової бібліотеки присвячений сімдесятиліттю від дня народження знаного освітянина України, вченого й організатора, директора навчально-наукового інституту педагогічної освіти, соціальної роботи і мистецтва ЧНУ ім. Б. Хмельницького, професора, заслуженого працівника освіти України Тимофія Михайловича Десятова. Його життя, як взірць високощляхетній справі освіти й науки, є водночас яскравою демонстрацією того, яких вершин може досягти проста за походженням людина завдяки щоденній праці. Змалку Тимофій Михайлович був привчений до праці, але це не перешкоджало йому мати успіхи у навчанні, а згодом вступити до профтехучилища і опанувати спеціальність слюсаря. Тимофій Десятов завжди мав намір здобути вищу освіту. Тому він вступив на заочне відділення філологічного факультету Черкаського педінституту, де здобув фах учителя російської мови та літератури. Так уже розпорядилася педагогічна доля, що нова кар'єрна іпостась Тимофія Михайловича сфокусувалася на професійно-технічній освіті, про яку він добре знав не з книг, а з власного життєвого досвіду. Саме в цій царині діяльності він пройшов шлях від викладача до заступника освітянського міністра. Не полишав Тимофій Михайлович і наукової роботи. Поряд з дослідженням проблем розвитку профтехосвіти в Україні та зарубіжжя Т. Десятов розробляв надзвичайно актуальну тему неперервної освіти. Логічним підсумком пошуків у цій царині став успішний захист ним 14-ї докторської дисертації з питань розвитку неперервної освіти в зарубіжних країнах Східної Європи. З 2010 року Тимофій Десятов пов'яє свою долю з ЧНУ ім. Б. Хмель-

ницького, працюючи тут професором кафедри загальної педагогіки і психології. Згодом Тимофій Михайлович очолив ННІ педагогічної освіти, соціальної роботи і мистецтва. Перебуваючи на цій посаді, Т. Десятов забезпечив значне зміцнення навчально-матеріальної бази цього університетського підрозділу. У колі наукових зацікавлень професора – проблеми профтехосвіти, порівняльної педагогіки, неперервної освіти та андрагогіки. Побачило світ понад 200 наукових праць Т. Десятова, в їхньому числі 8 монографій, близько 20 навчально-методичних видань. Усі вони відзначаються високим рівнем наукової новизни й містять практичні рекомендації для їхнього застосування в педагогічній практиці сьогодення. Також успішно функціонує наукова школа професора Т. Десятова. Під його керівництвом захищено п'ять кандидатських та одна докторська дисертація, а в понад двадцять дисертантів він виступав як науковий опонент. Також професор очолює спеціалізовану вчену раду із захисту докторських і кандидатських дисертацій при ЧНУ ім. Б. Хмельницького. Звитяжна праця відомого освітянина знайшла гідне пошанування. Зокрема, йому присвоєно почесне звання заслуженого працівника освіти України, відзначено знаками «Відмінник професійно-технічної освіти України», «Відмінник столичної освіти», медаллю М. Драгоманова, «Ушинський К. Д.», почесними грамотами МОНУ та ін.

[На фото – Т. Десятов; Т. Десятов зі студентами].

853. *ЧНУ відзначить своє 100-річчя пізніше* // Сім днів. – Черкаси. – 2020. – 11 листопада (№ 46). – С. 3.

Газетна рубрика «Події тижня» повідомляє, що Вчена рада ЧНУ ім. Б. Хмельницького провела дистанційне засідання, на якому перший проректор Василь Мойсієнко та відповідальний секретар приймальної комісії Людмила Смалиус підбили підсумки вступної кампанії 2020 року, розповіли про новації вступної кампанії–2021. Також було прийнято рішення про перенесення святкування 100-річчя університету з лютого на травень 2021 року.

854. *ЧНУ працюватиме за змішаною формою навчання. ЧДТУ – дистанційно* // Вечірні Черкаси. – 2020. – 18 листопада (№ 47). – С. 7.

Тут йдеться про те, що студенти ЧНУ ім. Б. Хмельницького навчатимуться за змішаною формою. За словами ректора ЧНУ О. Черевка, кожен університет лише за собою право вирішувати, у якому форматі проводити навчання.

855. *Студентам-призерам присвоїли звання «Майстер спорту України»* // Черкаський край. – 2020. – 18 листопада (№ 47). – С. 16.

У статті повідомляється, що студент ННІ фізичної культури, спорту і здоров'я ЧНУ ім. Б. Хмельницького Максим Кофан виборов «золото» на Всеукраїнському турнірі з боксу серед молоді пам'яті першого українського льотчика-космонавта Павла Поповича. Завдяки цьому результату спортсмен виконав норматив «Майстра спорту України» з боксу. Тренер Максима – Ю. А. Савенко.

[На фото – М. Кофан].

856. *Калиновська Т. Чим запам'ятався нам 2020-ий* / Т. Калиновська, Н. Віргуш, Л. Соколовська, Р. Кирей // Черкаський край. – 2020. – 30 грудня (№ 52). – С. 2–3; 5.

Авторський колектив газети «Черкаський край» на чолі з головним редактором Тетяною Калиновською в останні дні 2020 р. виокремили найбільш знакові події цього нелегкого року. Цей рік виявився щасливим роком творчих перемог у престижних творчих і краєзнавчих конкурсах для відомого черкаського літописця й публіциста Григорія Голиша. Кандидат історичних наук, доцент, директор наукової бібліотеки Черкаського національного університету імені Б. Хмельницького, член НСЖУ й НСКУ Григорій Голиш став лауреатом Всеукраїнської краєзнавчої премії імені академіка Петра Тронька 2020 р. за унікальне видання «Подорож Златокраєм». Черкаська ОДА за підсумками обласного огляду-конкурсу видавничих організацій 2020 р. друковану працю Г. Голиша «Дмитро Лисун: від Гірників до Плешканів» назвала кращою книжкою місцевого автора. Науковець визнаний переможцем творчого конкурсу Черкаської обласної організації Національної спілки журналістів України на здобуття регіональної премії «Прометей» 2020 р. В номінації «Журналісти про журналістів» він здобув першу премію за збірку «Пером публіциста: вибрані нариси, статті, інтерв'ю». Варто додати, що 2020 р. Григорій Голиш також отримав звання лауреата краєзнавчої премії імені Михайла Пономаренка.

[На фото – Г. Голиш з колегами по перу].

ДОДАТКИ

Додаток №1
Класифікація газетних матеріалів про Черкаський
національний університет ім. Б. Хмельницького

б) За жанрами

в) За тематичним спрямуванням

№ п/п	Тематика	Кількість матеріалів
1	Навчальний процес в університеті Наукова робота студентів	244
2		79
3	Наукова робота викладачів Заочна форма навчання	288
4		3

№ п/п	Тематика	Кількість матеріалів
22	ННЦ «Інститут післядипломної освіти та курсової підготовки»	3
23	ННЦ «Медичний інститут» Факультет обчислювальної техніки,	4
24		17

г) За авторством

№ п/п	Автори матеріалів	Кількість матеріалів

д) За назвами газет

№ п/п	Автори матеріалів	Кількість матеріалів
1	Черкаси	5
2	Черкаський край	327

е) За рубриками

№ п/п	Назва рубрики	Кількість матеріалів
1	Панорама: факти, події, думки	7
2	Спорт	53
3	Подих історії	1
4	Арена	2
5	День новий народився...	4
6	Персона	1
7	Черкащина	1
8	Позиція	1
9	Постаті	1

Додаток №2
Стислі відомості про редакторів провідних газет
Черкащини

«АКЦЕНТ», «СІМ ДНІВ»
ПАРХОМЕНКО Тетяна Олексіївна

Народилася 7 листопада 1965 р. в м. Золотоноша Черкаської обл. Із родини службовців. Закінчила факультет романо-германської філології Черкаського державного педагогічного інституту (1989). На журналістській роботі від 1997 р.: кореспондентка, головна редакторка громадсько-політичного тижневика «Акцент», від 2016 р. – часопису «Сім днів». Членкиня НСЖУ з 2007 р.

Авторка численних газетних публікацій на теми суспільно-політичного життя, освіти, культури, охорони здоров'я, історії краю. Нагороджена почесними грамотами Черкаської обласної та міської рад, дипломами й подяками.

«ВЕЧІРНІ ЧЕРКАСИ»
ЖУРИЛО Станіслав Дмитрович

Народився 18 вересня 1962 р. в с. Березівка Маньківського району Черкаської обл. Із селянської родини. Закінчив факультет журналістики Київського державного університету ім. Т. Шевченка (1992 р.). На журналістській роботі – від 1985 р.: кореспондент обласної газети «Молодь Черкащини», потім заступник головного редактора, від 1995 р. й донині – редактор газети «Вечірні Черкаси». Член НСЖУ з 1989 р.

Автор кількох сотень публікацій на теми економічного розвитку, суспільно-політичного життя, громадських організацій, банківської системи тощо. Автор телепрограми «У світі людей». Очолюваний ним часопис «Вечірні Черкаси» визнавався кращою обласною газетою України.

Нагороджений почесними грамотами та дипломами регіонального та відомчого рівнів.

«МІСТО»
УШАНОВ Володимир Павлович

Народився 1 березня 1950 р. в с. Плескачівка Смілянського району Черкаської обл. Із селянської родини. Закінчив факультет журналістики Київського державного університету ім. Т. Шевченка (1982 р.) та факультет політології Київського інституту політології

та соціального управління (1991 р.). На журналістській роботі – від 1975 р.: завідувач відділу Смілянської міськрайонної газети, з 1980 р. редактор багатотиражної газети ВО «Азот», з 1991 р. – завідувач відділу, а з 1995 до 2002 р. – головний редактор обласної громадсько-політичної газети «Місто». Від 2003 до 2008 р. – заступник головного редактора газети «Черкаський край». Нині на заслуженому відпочинку. Член НСЖУ від 1983 р., обирався членом правління її обласної організації.

Автор численних газетних публікацій (в т. ч. й серіальних) на теми діяльності трудових колективів у промисловості й будівництві, діяльності органів влади й управління, громадсько-політичного життя, відомих постатей краю. Побачили світ його книги «З вогнем у грудях» (1996), «Битва за крісло черкаського мера» (1998), «Я вернусь» (2000), «Школа біля лісу» (2002), «Син землі української» (у співавт., 2008), «Черкаси босяцькі, хуліганські, бандитські» (2011, у співавт.), «Він по-іншому жити не міг» (у співавт., 2014).

Визнаний кращим журналістом Черкащини 2007 р., відзначений обласною журналістською премією «Прометей» та почесними грамотами НСЖУ.

ЧЕКАЛЕНКО Ігор Миколайович

Народився 18 лютого 1964 р. в с. Хацьки на Черкащині. Із селянської родини. Вищу освіту здобув на факультеті журналістики Київського державного університету ім. Т. Шевченка (1992). На журналістській роботі – з 1989 р.: кореспондент, завідувач відділу газети «Евпаторийская здравница» (Крим), з 1996 – кореспондент, редактор відділу, заступник головного редактора газети «Місто». У 2002–2009 рр. обіймав посаду головного редактора цієї газети. Відтоді працює в органах місцевого самоврядування: сільський голова с. Хацьки, від 2017 р. – голова Степанківської ОТГ. Член НСЖУ з 1996 р.

Головні теми виступів у пресі – розвиток промислового й сільськогосподарського виробництва, суспільно-політичне життя краю, охорона довкілля. Автор книги «Подих часу» (подорожні записки, 2010). Нагороджений почесними грамотами й відзнаками регіонального й відомчого рівнів.

ЮХНО Борис Борисович

Народився 3 серпня 1969 р. у м. Черкаси. Із робітничої родини. Закінчив історичний факультет Івано-Франківського педагогічного

інституту ім. В. Стефаніка (тепер – Прикарпатський національний університет). На журналістській роботі – з 1999 р.: редактор відділу соціально-економічних програм телекомпанії «ВІККА», у 2001 – 2004 – ОДТРК «Рось». Від 2005 до 2007 р. працював редактором у газеті «Вечірні Черкаси», потім у журналах «Діловий партнер» і «Рейтинг». У 2009 – 2010 рр. обіймав посаду головного редактора черкаської газети «Місто», по тому – газети «Рідне місто Черкаси». У 2017 – 2019 рр. працював редактором обласної соціально-економічної газети «Нова Доба». Член НСЖУ з 2005 р.

Головні теми газетних публікацій – соціально-економічне життя краю, його відомі персоналії, минувшина повсякденного життя обласного центру. Автор книги-трилогії «Черкаські місторії», «Ретроград», «Черкаси: пазли».

Неодноразово визнавався кращим журналістом Черкащини. Лауреат обласної краєзнавчої премії ім. М. Максимовича. Відзначений багатьма почесними грамотами та дипломами.

«МОЛОДЬ ЧЕРКАЩИНИ» САКУН Юлія Олександрівна

Народилася 11 лютого 1963 р. в м. Черкаси. Із родини службовців. Закінчила факультет журналістики Київського державного університету (1984). На журналістській роботі із 1985 р.: кореспондентка, завідувачка відділу, відповідальний секретар, від 1998 р. головний редактор обласної газети «Молодь Черкащини», а потім до 2015 р. – громадсько-політичної газети «Нова молодь Черкащини». Членкиня НСЖУ з 2002 р.

Головні теми газетних публікацій – проблеми сучасного молодіжного руху, морально-етичне виховання юних громадян, розвиток національної культури, суспільно-політичне життя Черкащини. Заслужена журналістка України (2005), нагороджена почесними грамотами й дипломами.

ЯРЕМЕНКО Віктор Юрійович

Народився 22 листопада 1968 р. в смт Катериношль. Із робітничої родини. Вищу освіту здобув на факультеті української філології Черкаського державного педагогічного інституту (1994). На журналістській роботі від 1996 р.: головний редактор газети «Спортивний кур'єр» (м. Черкаси), у 2001 – 2003 рр. – суспільно-політичної газети «Тільки ты», у 2003 – 2008 – кореспондент газети «Вечірні Черкаси». Від 2008 до 2011 р. обіймав посаду головного

редактора обласної газети «Молодь Черкащини». З 2011 р. – начальник департаменту зв'язків із громадськістю футбольного клубу «Славутич» («Дніпро», м. Черкаси), від 2017 р. – відділу зв'язків із громадськістю НСК «Дніпро», головний редактор сайту «Черкаський спорт» (2017 р.). Член НСЖУ з 2008 р.

Основні теми газетних публікацій – спортивний рух на Черкащині та суспільно-політичне життя краю. Автор книги «Історія спортивного клубу «Ретро» (Ватутіне). Нагороджений почесними грамотами та подяками регіонального рівня.

ЛАКТИОНОВА Ольга Валеріївна

Народилася 10 березня 1986 р. у м. Черкаси. Із родини службовців. Вищу освіту здобула в Черкаському національному університеті зі спеціальностей російська філологія (2007) та історія (2018). На журналістській роботі від 2006 р.: кореспондент журналу «Рейтинг-інформ» (2006 – 2007), речниця прес-центру обласної прокуратури (2007 – 2012), прес-служби фонду держмайна (2013). У 2013 – 2015 рр. – головна редакторка обласної газети «Молодь Черкащини». Працювала у фонді підтримки підприємництва, від 2015 р. – приватний підприємець із надання інформаційних послуг. Авторка численних статей на шпальтах газет і журналів на теми політичного життя, минувшина краю та його відомих постатей.

Нагороджена почесними грамотами й дипломами.

«НОВА ДОБА» ТОМЛЕНКО Сергій Антонович

Народився 18 березня 1976 р. в м. Черкаси. Із робітничої родини. Закінчив фізико-математичний факультет Черкаського державного університету ім. Б. Хмельницького (1998 р.). Випускник Школи сучасної журналістики (IREX ProMedia Україна, 1998 р.) та Української школи політичних студій (проект Ради Європи, 2007 р.). Учасник навчальних професійних програм: вивчав роботу місцевих медіа в США (2000), Бельгії та Нідерландах (2000), Китаї (2003), Грузії (2005). На газетярській роботі з 1995 р.: кореспондент, редактор відділу, заступник головного редактора обласної газети «Молодь Черкащини». Від 1998 до 2011 р. обіймав посаду головного редактора обласної соціально-економічної газети «Нова Доба». Працював на посаді доцента кафедри журналістики Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького.

Член НСЖУ від 1999 р. Від травня 2012 р. – перший секретар Національної спілки журналістів України, у 2014–2017 рр. вико-

нував обов'язки голови цієї творчої спілки. У квітні 2017 р. обрано головою НСЖУ, на цій посаді й донині. Член виконкому Європейської федерації журналістів, очолював редакційну раду часопису «Журналіст України».

Провідні теми його чисельних газетних публікацій та блогів – розвиток суспільно-політичного життя, діяльність органів місцевої влади й самоврядування, процеси розвитку національної культури, життєписи відомих людей. Співавтор покажчика «Журналісти Черкащини (1954–2004)», посібників «Етична журналістика» та «Механізми захисту журналістів».

Заслужений журналіст України (2009), нагороджений численними грамотами й дипломами.

ОСИПЕНКО Юрій Степанович

Народився 19 вересня 1954 р. в с. Нова Гребля Жашківського району Черкаської обл. Із учительської родини. Закінчив філологічний факультет Черкаського державного педагогічного інституту (1976) та історичний факультет Чернігівського державного педінституту (1980). На журналістській роботі – з 1988 р.: завідувач відділу Городищенської районної газети «Колгоспні лани», з 1999 р. – власний кореспондент обласної соціально-економічної газети «Нова Доба», з 2000 р. – редактор Городищенської районної газети «Вісник Городищини». У 2011 – 2013 рр. обіймав посаду головного редактора газети «Нова Доба». Член НСЖУ з 1991 р.

Головні теми газетних публікацій – проблеми громадсько-політичного життя краю, реформування української економіки, соціально-культурне будівництво на селі, відомі особистості Черкащини. Автор 4-х книг гумору й сатири: «Повитиця або мистецтво Rakum», «Українська дуля», «Любик», «Чучаяма».

Перший лауреат літературної премії ім. Олега Черногуза, нагороджений почесними грамотами й подяками.

ОЧЕРЕТЯНА Тетяна Борисівна

Народилася 20 вересня 1973 р. у с. Сахнівка Корсунь-Шевченківського району Черкаської обл. Із родини вчителів. Закінчила Черкаський державний університет ім. Б. Хмельницького (1996 р., спеціальність – українська мова і література, історія) та Дніпропетровський регіональний університет державного управління (2009 р.). Працювала завідувачкою відділу Корсунь-Шевченківської райдержадміністрації (1998–2001 рр.), спеціалістом,

завідділу Черкаської ОДА (2001–2006, 2001–2013 рр.). На медійній роботі – від 2007 р.: очолювала редакції журналів «Партнер» (2007–2009 рр.) та «Ритм» (2009–2011 рр.). Від 2013 до 2018 р. – головна редакторка обласної соціально-економічної газети «Нова Доба», а від 2020 р. – директорка інформагентства (ПП) під такою ж назвою.

Авторка публікацій на теми внутрішнього життя, звичаїв українського народу, відомих постатей. Нагороджена почесними грамотами та дипломами.

«НОВА МОЛОДЬ ЧЕРКАЩИНИ»

ЛИМАРЕНКО (ВОРОНЦОВА) Тетяна Олександрівна

Народилася 28 червня 1976 р. у м. Артемівськ Донецької обл. Із родини освітян-науковців. Вищу освіту здобула на факультеті української філології Черкаського державного (національного) університету ім. Б. Хмельницького (1999). На журналістській роботі – з 2002 р.: кореспондентка, заступниця редактора обласної газети «Молодь Черкащини», від 2014 р. й донині – головна редакторка газети «Нова молодь Черкащини». Член НСЖУ з 2004 р.

Головні теми газетних публікацій – суспільно-політичне життя краю, молодіжні проблеми, журналістські розслідування, відомі постаті Черкащини. Авторка поетичної збірки «Спокуса жоржин».

Лауреатка обласної журналістської премії «Прометей», нагороджена почесними грамотами.

«ПРЕС ЦЕНТР»

КРАВЕЦЬ Андрій Миколайович

Народився 12 липня 1971 р. у селі Малий Ржавець Канівського району Черкаської області. Із родини медпрацівника та вчительки. Закінчив філологічний факультет Київського державного університету (1993), Харківський університет внутрішніх справ (психолог-практик, 1995) Школу редакторів IREXПроМедіа та Школу газетного менеджменту Асоціації видавців України (2001). Стажувався у Варшаві, Ратібужі (Польща, 2001) та Брюсселі (Бельгія, 2003).

На журналістській роботі з 1993 р.: позаштатний кореспондент Канівської районної газети і обласної газети «Молодь Черкащини», редактор відділу права обласної соціально-економічної газети «Нова Доба». Від 2001 р. – заступник головного редактора газети «Вечірні Черкаси», власний кореспондент газети «Факти і коментарі». У 2007 – 2014 рр. – головний редактор газети «Прес Центр» (м. Черкаси),

потім був штатним радником голови Черкаської облдержадміністрації з питань ЗМІ та АТО/ООС. Від квітня 2020 р. працює у відділі медіа та зв'язків із громадськістю Національної агенції кваліфікації. Член Національної спілки журналістів України з 2000 р.

Головні теми газетних публікацій – суспільно-політичне життя Черкащини, Визвольна боротьба, історична минувшина краю та його відомі постаті, національні традиції тощо.

Нагороджений нагрудними знаками, почесними грамотами й подяками міністерств і відомств силових структур України, Почесним знаком НСЖУ, Почесною грамотою прем'єр-міністра України та багатьма іншими відзнаками.

«ЧЕРКАСЬКИЙ КРАЙ»

ГОЛОВКОВСЬКИЙ Володимир Сергійович

Народився 8 жовтня 1948 р. в смт Катеринопіль Черкаської обл. Із родини службовців. Закінчив факультет журналістики Київського державного університету та відділення журналістики ВПШ при ЦК КПУ. Роботу в пресі розпочав у 1967 р., працюючи кореспондентом Катеринопільської районної газети, відповідальним секретарем, заступником редактора газети «Черкаська правда». У 1990 р. тимчасово виконував обов'язки редактора цього часопису (№№16870–16892), а від 1997 до 2009 р. працював головним редактором газети «Черкаський край». Член Національної спілки журналістів від 1980 р.

Головні теми його численних журналістських виступів – проблеми розвитку національної економіки, людські долі, діяльність громадських організацій, органів місцевого самоврядування.

Нагороджений орденом «За заслуги» 3-го ст. та численними почесними грамотами.

ХАЛУПНСЬКИЙ Сергій Євстахійович

Народився 26 жовтня 1973 р. у м. Черкаси. Із родини службовців. Закінчив Дніпродзержинський хіміко-механічний технікум (1995) та Черкаський національний університет ім. Б. Хмельницького (українська філологія, 2018). На журналістській роботі від 1994 р.: кореспондент, завідувач відділу обласної газети «Молодь Черкащини», кореспондент газети «Теленеделя» (1996–1997), кореспондент газет «Черкаські вісті», «Сьогодні» (1997–2000), спеціальний кореспондент, завідувач відділу, заступник редактора обласної газети «Черкаський край». Від 2009 до 2011 р. обіймав посаду

головного редактора цього часопису. У 2012 – 2014 роках працював у Черкаській обласній державній телерадіокомпанії, після цього до 2020 р. очолював редакцію газети «Акцент». Від 2021 р. – фахівець відділу зв'язків зі ЗМІ й громадськістю благодійного фонду «МХП – громаді». Член Національної спілки журналістів України з 2002 р.

Головні теми газетних публікацій – суспільно-політичне життя краю, соціально-економічні проблеми, трансформації місцевого самоврядування, здолання негативних явищ у буденному житті. Нагороджений почесними грамотами та подяками.

КАЛИНОВСЬКА Тетяна Станіславівна

Народилася 27 травня 1968 р. в смт Маньківка Черкаської області. Із робітничої родини. Закінчила філологічний факультет Івано-Франківського державного педагогічного інституту (1990). Навчалася у Київському філіалі інституту перепідготовки працівників преси за спеціальністю «журналістська майстерність» (1991). Лауреат Всеукраїнського творчого конкурсу на кращу роботу серед молодих журналістів під девізом «Дебют». На журналістській роботі від 1991 р.: кореспондент, завідувачка відділу, редакторка районної газети «Маньківські новини», головна редакторка черкаської газети «Сільські обрії». Від 2011 р. й донині очолює редакцію обласної газети «Черкаський край». Членкиня Національної спілки журналістів України з 1993, голова обласної організації цієї творчої спілки (від 2017), членкиня Національної спілки краєзнавців України (2011).

Головні теми газетних публікацій – соціально-економічний і культурний розвиток села, відродження духовності, національних пріоритетів у краї, проблеми реформування агропромислового комплексу, дослідження історичного минулого, діяльність органів місцевого самоврядування, інформаційна безпека та свобода слова. Співавторка книг «Сірий степ із червоними мальвами», «Рідна школа Іркліївська моя», одна із упорядниць та авторка передмов факсимільних видань «Кобзар» (Т. Шевченко, 1860 р.), «Малоросійські пісні» (М. Максимович, 1827 р.), збірок В. Симоненка «Зажинок», «Цар Плаксій і Лоскотон», «Прозріння епохи» (про П. Жук), книги Л. Городніченко «Я все життя йшла до вас». Підготувала низку нарисів до серіального видання «Реабілітовані історією».

Заслужена журналістка України (2019). Нагороджена ювілейною медаллю «20 років незалежності України», Почесною грамотою

Додаток №3
Ілюстрації логотипів назв газет

ПРЕДМЕТНИЙ ПОКАЖЧИК

А
абітурієнт 8, 17, 19, 46, 60, 61, 68, 77, 90, 92, 129, 142, 143, 148, 156, 159, 168, 171, 172, 173, 175, 178, 187, 190, 192, 194, 195, 198, 199, 201, 215, 235, 250, 251, 254, 263, 267, 277, 291, 307, 309, 313, 317, 318, 321
академік 8, 23, 34, 48, 50, 58, 64, 65, 72, 80, 85, 88, 100, 103, 115, 123, 152, 153, 155, 175, 176, 195, 206, 223, 264, 274, 279, 301, 324, 360
академік АПН України 50, 58, 123, 155
академічний журнал 44, 74
академія пожежної безпеки імені Героїв Чорнобиля 138, 229, 307, 329, 334, 343
акредитація 8, 85, 88, 92, 109, 133, 142, 145, 159, 248, 277, 281
ансамбль танцю «Черкашанка» 16, 29, 63, 116, 137, 230, 252, 268, 292, 310, 311
археологічний музей 88, 161, 187, 192, 220
археологічні розкопки 45
аспірантура 17, 21, 48, 57, 58, 88
атестат 61, 155, 194, 293
аудиторія 43, 114, 150, 162, 251, 321, 358

Б
база відпочинку «Сокирно» 29, 283
бакалавр 8, 106, 117, 132, 159, 171, 172, 177, 178, 192, 202, 251, 268, 291, 293, 307, 338, 356
баскетбол 22, 198, 300, 306
Бидгошська академія ім. Казимира Великого 130
біатлон 194, 226
бібліотека 48, 116, 135, 187, 188, 312, 340
Білоруський державний університет 106, 107, 284
біологічне відділення 6
Богуславська школа 68
Болонський процес 128, 163
боулінг 118
Британська бібліотека Британської ради 135
бронзова нагорода 47, 125

В
Вамп'яївський університет 65
велоспорт 23, 28, 40, 51
велотрек 24, 38, 40, 46
веслування 18, 28, 32, 40, 46, 54, 55, 60, 78, 89, 92, 123, 136, 137, 143, 152, 297, 326
видання «Наукові записки» університету 63
викладач 8, 11, 13, 14, 15, 18, 19, 20, 21, 22, 25, 26, 29, 32, 33, 34, 35, 37, 39, 41, 43, 44, 48, 49, 51, 55, 56, 57, 58, 59, 62, 64, 66,

68, 71, 73, 75, 81, 82, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 101, 102, 104, 105, 106, 109, 112, 113, 114, 115, 116, 121, 126, 128, 130, 132, 133, 138, 140, 142, 143, 145, 150, 152, 154, 157, 158, 161, 163, 165, 166, 168, 169, 170, 171, 172, 174, 176, 178, 179, 181, 182, 186, 188, 192, 193, 198, 201, 205, 207, 208, 211, 213, 214, 218, 219, 226, 227, 233, 234, 235, 237, 238, 243, 246, 248, 252, 255, 258, 259, 262, 265, 266, 275, 276, 277, 282, 284, 287, 288, 295, 298, 304, 305, 306, 312, 313, 314, 319, 320, 322, 326, 328, 332, 339, 341, 344, 345, 346, 347, 348, 349, 353, 355, 358, 359
викладач англійської мови 51, 320
випуск 18, 58, 63, 90, 134, 135, 136, 145, 170, 177, 231, 236, 279, 336
випускник 8, 18, 19, 20, 23, 28, 30, 31, 32, 36, 37, 38, 40, 41, 46, 49, 50, 52, 53, 56, 61, 68, 71, 76, 90, 91, 93, 97, 99, 111, 113, 116, 117, 120, 123, 124, 132, 134, 135, 136, 144, 147, 149, 151, 153, 156, 157, 159, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 178, 180, 183, 186, 191, 194, 197, 198, 199, 215, 217, 218, 219, 220, 229, 231, 235, 249, 250, 255, 268, 269, 272, 274, 281, 290, 291, 292, 293, 294, 298, 309, 318, 336, 346, 349, 352, 355
виробнича практика 73
виставка 6, 49, 109, 119, 120, 133, 138, 167, 233, 258, 276, 295, 315, 350
вища освіта України 132
Вища педагогічна школа Бидгоща 79
вища школа 8, 47, 88, 140, 142, 223, 247, 281
вищий навчальний заклад 75, 109, 122, 123, 153
відділ навчально-методичної роботи 251, 263, 284
військова кафедра 253, 256, 263, 278
військово-спортивні багатоборства 333
віце-прем'єр-міністр України 64, 257, 280
волейбол 51, 170, 198, 307, 329, 343
всеукраїнська премія ім. Д. Яворницького 335
вступна кампанія 152, 171, 178, 235, 251, 263, 267, 277, 313, 321
Вчена королівська технологічна школа 237
Вчена рада 95, 104, 148, 360
вчитель (педагог) 12, 13, 17, 31, 50, 52, 63, 68, 80, 103, 113, 115, 133, 156, 192, 196, 211, 229, 232, 245, 253, 259, 264, 283, 294, 300, 358

вчитель англійської мови і літератури 86
вчитель біології 37
вчитель іноземних мов 21
вчитель історії 6, 25, 26, 339
вчитель математики 37, 79, 147
вчитель української мови та літератури 150
вчитель фізики 37
вчитель фізкультури 36

Г
газета «Черкаський університет» 88
гандбол 22, 27, 28, 35, 36, 91, 152
Гарвардський університет 68
Герой Радянського Союзу 94, 97, 153, 280
Герой Соціалістичної праці 48, 153
Герой України 153, 212
гирьовий спорт 62, 64, 69
голова профкому 29, 226
грант Президента України 112, 304
грант-стипендія американської програми Фулбрайта 151
греко-римська боротьба 40, 290
гуртожиток 11, 13, 17, 20, 27, 48, 59, 67, 71, 88, 105, 128, 145, 218, 223, 234, 267, 273, 281, 294, 312, 313, 321, 346

Д
декан 9, 12, 13, 18, 23, 25, 27, 53, 68, 73, 74, 76, 79, 85, 90, 98, 99, 103, 121, 123, 125, 127, 137, 139, 146, 147, 148, 150, 152, 155, 156, 157, 162, 168, 169, 170, 171, 174, 175, 183, 189, 197, 226, 308, 334, 347
дендропарк «Софіївка» 39
денна форма навчання (денне відділення) 26, 98, 99, 109, 172, 190, 251, 255, 267, 268, 307, 309, 317
державна програма «Золота підкова Черкащини» 165, 335, 342
Державний архів Черкаської області 166, 236, 255
диплом 18, 30, 46, 52, 53, 57, 61, 68, 80, 90, 99, 118, 126, 127, 129, 133, 135, 154, 166, 170, 177, 178, 186, 202, 214, 220, 231, 236, 246, 257, 264, 273, 277, 316, 330, 348, 354
диплом ВАК 14
дипломна робота 48, 79
директор інституту 31, 115, 199, 235, 257
доктор біологічних наук 8, 30, 31, 213, 247
доктор економічних наук 249, 250, 310, 331
доктор історичних наук 8, 14, 25, 45, 82, 103, 104, 115, 134, 148, 151, 197, 207, 210, 210, 239, 244, 254, 286, 289, 331, 335, 347, 348, 349

доктор наук 80, 179
доктор технічних наук 229
доктор фізико-математичних наук 8, 80, 127, 233, 327
доктор хімічних наук 181, 242
докторантура 31
докторська дисертація 14, 26, 48, 93, 99, 126, 155, 193, 289, 359, 360
допис 7, 9, 21, 24, 30, 39, 44, 50, 60, 63, 64, 72, 80, 89, 92, 104, 108, 131, 148, 167, 213, 215, 222, 229
доповідь 229, 231
дослідно-пошукова робота 43
доцент 6, 7, 8, 9, 11, 12, 14, 19, 25, 26, 35, 41, 48, 57, 61, 62, 63, 67, 70, 79, 80, 82, 88, 90, 102, 104, 106, 109, 114, 119, 120, 121, 123, 127, 133, 137, 138, 140, 142, 147, 148, 149, 157, 158, 163, 165, 166, 169, 170, 171, 173, 174, 175, 177, 179, 183, 184, 189, 190, 194, 199, 203, 211, 212, 214, 216, 217, 218, 221, 222, 224, 225, 226, 229, 231, 232, 234, 235, 242, 244, 251, 253, 254, 258, 261, 265, 276, 283, 284, 285, 286, 287, 289, 293, 294, 295, 296, 298, 302, 306, 312, 313, 314, 315, 326, 327, 332, 335, 337, 338, 339, 340, 345, 346, 347, 348, 352, 354, 361
доцент кафедри методики викладання і культури української мови 106
друга вища освіта 86
ДСТ «Авангард» 77
дуатлон 43
ДЮСШ «Мрія» 82, 95, 110, 112
ДЮСШ «Спартак» 42

Е
екзамен (іспит) 19, 33, 60, 61, 77, 90, 92, 129, 153, 171, 182, 194, 199, 267
екологічний клуб «Ельф» 130
екскурсія 67, 100, 223, 251, 272
екстернат 60, 88

Є
Єгипетський центр 106, 118, 135

З
загальноуніверситетська лінійка 107
загін «Милосердя» 91
заклад 9, 10, 32, 46, 47, 55, 75, 91, 93, 104, 108, 145, 152, 154, 159, 166, 172, 202, 215, 223, 242, 246, 255, 260, 272, 274, 299, 302, 303, 305, 306, 307, 315, 318, 321, 327, 328, 343, 345, 346, 347, 348, 351, 358
залік 30, 42, 76, 112, 118, 119, 123, 129, 155, 182
замітка 19, 20, 24, 39, 42, 46, 50, 62, 64, 81, 108, 111, 139, 177

заняття 11, 21, 22, 23, 71, 76, 91, 170, 213, 256
заочна форма навчання (заочне відділення) 26, 109, 172, 175, 180, 190, 246, 267, 309, 317
заслужений працівник фізичної культури і спорту України 8, 52
заслужений артист України 226
заслужений майстер спорту 13, 23, 28, 54, 55, 62, 226
заслужений працівник культури 16, 29, 137, 252, 268
заслужений працівник освіти України 9, 73, 75, 127, 147, 189, 278, 301
заслужений тренер 23, 28, 42, 47, 54, 141
заслужений художник України 128, 237, 306, 332
ЗАТ концерн «Стирол» 74
звання «Відмінник фізичної культури» 51
звання «Народний художник України» 262, 354
звітно-виборна конференція 45, 275
змагання з легкої атлетики 51, 54
знак «За розбудову освіти» 302
знак «Петро Могила» 189, 245
значок «Відмінник освіти СРСР» 189
золота нагорода 62, 96
Золотоніська парфумерно-косметична фабрика 134
Золотоніський райвиконком 31
зустріч 12, 15, 23, 37, 53, 90, 91, 98, 100, 108, 130, 135, 139, 165, 183, 204, 208, 212, 216, 229, 230, 232, 237, 238, 239, 247, 250, 252, 253, 266, 275, 279, 287, 290, 297, 312, 325, 332, 345, 352

І
Інститут археології НАН України 207, 252
Інститут журналістики Київського національного університету імені Шевченка 110, 111
Інститут історії Академії наук України 15, 26, 27, 31, 43, 146, 148, 188, 232, 254, 257, 259, 284, 289
Інститут літератури імені Т. Г. Шевченка НАН України 65, 247
Інститут мовознавства АН України 7, 81
Інститут народної освіти 178
Інститут післядипломної освіти педагогічних працівників 65, 214
Інститут української мови НАНУ 111
Інститут філософії Національної академії наук України 115

інтерактивна електронна дошка 183
інтерв'ю 11, 19, 21, 28, 47, 66, 122, 128, 167, 168, 179, 181, 186, 195, 211, 225, 226, 236, 242, 245, 253, 260, 262, 264, 268, 274, 276, 277, 278, 282, 290, 320, 341, 356, 357
інформатика 44, 58, 90, 91, 100, 102, 149, 153, 215, 218, 347
інформаційний центр 66
інформаційно-обчислювальний центр 183
інформаційно-пошукова система «Ректорат» 66
інформація 7, 9, 18, 21, 25, 40, 42, 50, 56, 61, 63, 68, 75, 78, 83, 89, 96, 110, 133, 146, 161, 205, 228, 270, 273, 279, 300, 301, 320, 345, 357
історико-краєзнавчі читання 211
історичні читання 6, 15, 24, 26, 117, 211, 270

І
їдальня 88, 226, 312

К
кабінет 11, 59, 125, 224, 234, 317
Кабінет Міністрів України 22, 34, 228, 279, 289, 335
Кам'янець-Подільський національний університет ім. І. Огієнка 351
кандидат біологічних наук 57, 62, 174, 199, 211, 234, 288, 296
кандидат мистецтвознавства 242
кандидат біологічних наук 9, 57, 174, 199, 211, 234, 288, 296
кандидат економічних наук 302
кандидат історичних наук 70, 82, 107, 115, 120, 138, 165, 169, 179, 184, 200, 214, 231, 232, 238, 245, 273, 293, 331, 334, 337, 339, 344, 348, 352, 361
кандидат медичних наук 123, 355
кандидат наук 26, 34, 48, 88, 99, 109, 111, 116, 133, 135, 137, 149, 153, 170, 223, 274, 290, 294, 310, 312, 313, 314, 326, 347
кандидат педагогічних наук 75, 76, 91, 123, 170, 189, 242, 265
кандидат психологічних наук 175
кандидат фізико-математичних наук 37, 127, 218, 226
кандидат філологічних наук 7, 106, 170, 189, 247, 283, 289
кандидат хімічних наук 9, 90, 246, 305
кандидат юридичних наук 293, 294
кандидатська дисертація 30, 48, 99, 148, 155, 306, 334, 346, 360
канікули 21, 22, 95, 96, 298

кафедра автоматизації та комп'ютеризованих технологій 149
кафедра анатомії та фізіології людини і тварин 30, 31, 62
кафедра археології та спеціальних галузей історичної науки 347
кафедра англійської мови 8, 53
кафедри архівознавства, новітньої історії і спеціальних історичних дисциплін 207, 222, 232, 257
кафедра біології 35, 57, 58
кафедра біології, екології та агротехнологій 341, 359
кафедра ботаніки 9
кафедра видавничої справи та редагування 295
кафедра видавничої справи, редагування та теорії інформації 205
кафедра військової підготовки 279, 290, 312, 326, 336, 352
кафедра всесвітньої історії 25, 26, 104, 334, 347
кафедра всесвітньої історії та міжнародних відносин 347, 348
кафедра державного управління і соціально-політичних наук 14, 219, 236
кафедра екології та агробіології 174, 199, 234
кафедра економіки і обліку 157
кафедра економічної теорії 157
кафедра журналістики, реклами та PR-технології 197
кафедра загальної педагогіки і психології 275, 360
кафедра загальної хімії 74, 90, 101
кафедра загальної та неорганічної хімії 74, 134
кафедра зарубіжної літератури 107
кафедра зоології 35
кафедра іноземної мови 58
кафедра інтелектуальних систем прийняття рішень 229
кафедра інтелектуальної власності та цивільно-правових дисциплін 246, 289
кафедра історії 334
кафедра історії та етнології України 194, 197, 200, 210, 240, 261, 285, 286, 351
кафедра історії України 14, 26, 41, 45, 59, 72, 73, 82, 103, 115, 131, 134, 293, 331, 334, 335, 348
кафедра історіографії, джерелознавства та спеціальних історичних дисциплін 41, 179
кафедра математики та методики навчання математики 186

кафедра математичного та програмного забезпечення автоматизованих систем 73
кафедра менеджменту 192
кафедра менеджменту і туризму 157, 169
кафедра менеджменту та економічної безпеки 327
кафедра методики викладання і культури української мови 106
кафедра неорганічної і загальної хімії 9
кафедра німецької філології 170
кафедра новітньої історії 151, 193
кафедра образотворчого і декоративно-прикладного мистецтва 70, 138, 231, 233, 236, 242, 244, 262, 306, 315, 332, 354
кафедра образотворчого мистецтва 119, 193
кафедра органічної та біологічної хімії 58
кафедра органічної хімії, якості та стандартизації 181, 242
кафедра педагогіки 58, 59
кафедра педагогіки вищої школи 142
кафедра педагогіки і соціальної роботи 112
кафедра практики англійської мови 21
кафедра психології 58
кафедра психології, глибинної корекції та реабілітації 301
кафедра російської мови, зарубіжної літератури та методики навчання 289
кафедра російської філології 20
кафедра соціальної педагогіки, дошкільної та початкової освіти 217
кафедра соціальної роботи і соціальної педагогіки 157
кафедра теоретичної фізики 58, 126, 135, 136, 149
кафедра туризму та готельно-ресторанної справи 214, 286, 351
кафедра українського мовознавства 80, 81, 114, 171
кафедра українського мовознавства і прикладної лінгвістики 237
кафедра української літератури та компаративістики 14, 98, 126, 140, 158, 184, 185, 224, 228, 230, 235, 283, 286, 345
кафедра фізики 6, 8, 49, 256, 316, 327, 354
кафедра фізичного виховання 76, 163, 273
кафедра фізіології рослин 9, 30
кафедра філософії 14, 115
кафедра філософії та релігієзнавства 347
кафедра фундаментальної медицини 349

кафедра хімії і наноматеріалознавства 181, 277, 323
кафедра біохімії та фізіології 179
кафедра практичної психології 99
кваліфікація 18, 46, 68, 85, 117, 132, 154, 168, 289
Києво-Могилянська академія 186, 129
Київський інституту археології 231
Київський медичний інститут української асоціації народної медицини 168
Київський національний економічний університет 186
Київський національний університет 65, 94
кіберспорт 353
кікбоксинг 116, 125, 152, 160, 209, 309, 319, 338, 339
клуб Костянтина Паустовського 221, 224, 235
клуб цікавих зустрічей 225
книга 32, 50, 56, 63, 70, 72, 73, 82, 83, 131, 132, 138, 140, 145, 165, 166, 175, 187, 199, 200, 203, 204, 205, 210, 222, 224, 227, 228, 234, 235, 238, 245, 248, 253, 255, 266, 272, 276, 287, 298, 301, 320, 322, 323, 324, 329, 330, 331, 335, 336, 338, 340, 344, 356, 357
команда 12, 13, 15, 20, 21, 22, 23, 27, 36, 37, 38, 42, 44, 46, 47, 53, 54, 55, 56, 60, 71, 75, 76, 81, 83, 89, 92, 94, 95, 110, 112, 118, 119, 122, 123, 127, 137, 171, 213, 270, 272, 280, 281, 296, 306, 307, 314, 318, 326, 329, 343, 347, 348, 349, 354, 355
команда «Мальва» 27, 28
команда «Освіта» 35, 76, 151
конкурс 8, 10, 12, 16, 17, 18, 29, 37, 46, 57, 61, 65, 68, 77, 103, 106, 118, 129, 133, 143, 148, 149, 160, 164, 166, 168, 171, 172, 173, 177, 179, 182, 184, 193, 197, 199, 203, 213, 228, 229, 235, 236, 242, 244, 249, 254, 267, 292, 293, 310, 316, 326, 328, 329, 332, 361
консультація 21, 71, 76
конференц-зал 140, 175, 211, 212
концерт 7, 36, 65, 71, 87, 92, 103, 137, 271, 300, 304
кореспонденція 8, 15, 20, 28, 32, 35, 38, 44, 54, 64, 67, 69, 70, 77, 81, 95, 96, 99, 110, 111, 207, 209, 211, 213, 221, 223, 225, 258, 262, 277
красназнавча премія ім. Народного вчителя О. А. Захаренка 245
красназнавчий клуб «Моя Черкащина» 314
красназнавчий музей 319
круглий стіл 16, 120, 164, 212, 233, 252, 285, 316, 325, 349

кубок 30, 32, 37, 62, 69, 80, 81, 96, 111, 114, 141, 151, 209, 270, 329
кульова стрільба 42

Л
лабораторія 59, 101
лауреат Премії Кабміну 177
легка атлетика 40, 56, 290, 339
легкоатлетичні змагання 54
лекція 11, 18, 67, 80, 121, 128, 158, 168, 174, 223, 238, 240, 247, 280, 301, 322
лижний спорт 55
Ліберальне молодіжне об'єднання України 50
лінгвістичний музей 114
література 6, 11, 24, 27, 34, 35, 63, 68, 83, 106, 120, 127, 176, 182, 241, 274, 338
літературно-красназнавча премія імені Михайла Максимовича 54, 77, 126, 241, 282
ліцензування 89, 150, 159, 184, 263, 333
Львівський університет Марії Кюрі-Склодовської 89, 146, 157, 351

М
магістр 8, 90, 106, 120, 132, 133, 135, 136, 166, 167, 172, 177, 178, 183, 221, 231, 233, 236, 238, 259, 268, 291, 316, 356
магістратура 14, 88, 149, 152, 159, 219, 236, 291
майстер спорту 7, 11, 13, 22, 23, 24, 28, 30, 33, 36, 38, 39, 41, 42, 43, 44, 46, 47, 50, 54, 55, 62, 64, 69, 70, 76, 85, 88, 91, 92, 95, 123, 132, 136, 139, 140, 141, 154, 155, 167, 194, 215, 226, 271, 280, 297, 300, 319, 353, 361
майстер спорту міжнародного класу 137, 167, 196, 206, 226
Мала академія наук 6, 18, 37, 103, 228, 273
матеріальна база 8, 47, 48, 49, 75, 128, 163, 170, 183, 202, 321
медаль «За трудову доблесть» 121
Мельбурнська олімпіада 45
Мережа університетів Чорноморського регіону (BSU) 185, 187
методичний посібник 26, 88, 103, 315, 358
методичні рекомендації 41, 57
Миронівський інститут пшениці 134
Міжнародна академія наук екології, безпеки людини і природи 151
Міжнародна літературна премія імені Дмитра Нитченка 126, 241

Міністерство освіти 10, 17, 19, 21, 22, 34, 57, 68, 75, 95, 141, 146, 156, 159, 164, 167, 171, 188, 194, 201, 260, 307, 335, 339, 356, 357
міністр освіти і науки України 75, 140, 141, 249, 250, 266, 275
монографія 8, 35, 41, 48, 57, 59, 67, 72, 81, 82, 103, 131, 140, 165, 187, 189, 210, 224, 248, 259, 260, 322, 360
морське багатоборство 42, 122, 123
музей 25, 32, 45, 66, 67, 68, 84, 93, 97, 102, 108, 110, 114, 120, 126, 138, 156, 161, 167, 178, 187, 192, 204, 207, 224, 230, 231, 232, 233, 235, 236, 238, 241, 244, 248, 258, 315, 319, 334, 340, 344, 350, 352
музей «Літературна Черкащина» 84, 98, 126, 241
музей українського рушника 66, 67, 88, 108, 131, 178, 204, 239, 258, 275
музично-драматичний театр 24, 31, 41, 81, 95, 204, 229
мультимедійна лабораторія «DESTIN» 353
Мюнстерський університет 174
Мюнхенські ігри 46

Н
навчальна база 26, 87, 177
навчальне обладнання 8, 11
навчальний заклад 6, 10, 14, 17, 37, 41, 48, 61, 73, 75, 85, 87, 90, 92, 95, 98, 99, 100, 101, 104, 109, 113, 114, 115, 120, 121, 124, 128, 129, 130, 132, 142, 144, 145, 146, 149, 150, 152, 153, 154, 156, 157, 159, 163, 166, 168, 171, 172, 173, 176, 178, 184, 187, 188, 190, 198, 202, 203, 206, 212, 216, 218, 221, 223, 225, 226, 228, 234, 237, 244, 246, 249, 250, 255, 256, 257, 260, 261, 267, 269, 274, 275, 277, 279, 281, 287, 290, 294, 295, 298, 318, 320, 321, 325, 328, 330, 333, 347, 351
навчальний корпус 48, 49, 88, 141, 144, 267, 277, 279, 302, 303, 312, 313, 320, 321, 333, 346, 357
навчальний план 26
навчальний посібник 9, 41, 48, 72, 88, 118, 130, 166, 284, 334
навчальний процес 26, 27, 48, 59, 94, 102, 168, 221, 234, 242, 245, 260, 312, 313, 349, 357
навчальний рік 11, 65, 77, 88, 91, 92, 106, 129, 150, 231, 255, 269, 290, 294, 299, 320, 326, 356
Навчальний центр Державної прикордонної служби 256
навчально-науковий інститут економіки

і права (економічний факультет) 40, 101, 129, 156, 157, 169, 213, 214, 219, 235, 236, 246, 293, 310, 331, 351
навчально-науковий інститут іноземних мов (факультет іноземних мов, факультет романо-германської філології) 8, 17, 20, 21, 29, 46, 53, 59, 61, 98, 164, 170, 174, 217, 289, 310, 313, 320
навчально-науковий інститут інформаційних та освітніх систем (навчально-науковий інститут фізики, математики та комп'ютерно-інформаційних систем, фізико-математичний факультет) 8, 17, 61, 87, 127, 153, 158, 217, 218, 229, 233, 306, 310
навчально-науковий інститут міжнародних відносин, історії та філософії (історико-філологічне відділення, історичний факультет, історико-юридичний факультет, історико-філософсько-юридичний факультет, історико-філософський факультет, навчально-науковий інститут історії і філософії) 14, 25, 59, 89, 109, 129, 147, 148, 156, 162, 165, 188, 196, 201, 203, 207, 208, 210, 220, 222, 228, 248, 259, 261, 280, 293, 298, 299, 310, 322, 332, 335, 343, 344, 347, 348
навчально-науковий інститут педагогічної освіти, соціальної роботи і мистецтва 68, 310, 328, 359, 360
навчально-науковий інститут природничих та аграрних наук (природниче відділення факультету соціального виховання, природничий факультет, біологічний факультет, хімічний факультет, навчально-науковий інститут природничих наук) 9, 17, 58, 61, 199, 243, 251, 272, 301, 309, 310, 355
навчально-науковий інститут української філології та соціальних комунікацій (мовно-літературний факультет, історико-філологічне відділення, філологічний факультет, факультет української філології та журналістики) 8, 12, 13, 25, 26, 56, 59, 61, 68, 72, 86, 102, 103, 107, 125, 126, 145, 147, 148, 150, 162, 171, 177, 197, 249, 272, 293, 294, 359
навчально-науковий інститут фізичної культури, спорту і здоров'я (факультет фізичного виховання і спорту) 8, 12, 19, 20, 23, 28, 32, 38, 40, 52, 55, 59, 60, 62, 69, 75, 76, 112, 123, 129, 139, 141, 143, 154,

155, 160, 167, 179, 195, 196, 206, 219, 262, 265, 267, 271, 310, 318, 319, 326, 333, 336, 338, 339, 354, 361
навчально-науковий центр «Інститут післядипломної освіти та курсової підготовки» (факультет підвищення кваліфікації та перепідготовки кадрів, центр доуніверситетської підготовки і післядипломної освіти) 85, 86, 168, 201
навчально-науковий центр «Медичний інститут» 40, 59, 89, 201, 349
наглядова рада університету 275, 330
нарада 57, 238, 259, 279
нарис 51, 52, 54, 57, 62, 70, 76, 83, 91, 93, 121, 126, 179, 189, 202, 203, 224, 226, 229, 237, 255, 265, 306, 340, 356, 357, 359, 361
народний учитель СРСР 123, 153
наукова конференція 7, 9, 34, 57, 60, 66, 85, 99, 100, 106, 110, 210, 232, 261
наукова рада університету 30, 145
наукова робота 9, 82, 85, 94, 96, 97, 121, 126, 173, 186, 191, 279, 300, 306, 359
наукова студентська конференція «Родзинка» 99, 113
наукова школа 43, 48, 58, 60, 72, 115, 117, 122, 135, 145, 151, 155, 202, 264, 276, 292, 293, 317, 323
науковий журнал «Вісник Черкаського університету» 88
науковий проєкт молодих вчених 305
науковий центр 10, 21, 49, 74, 97, 127
наукові дослідження 22, 48, 58, 60, 72, 100, 131, 146, 159, 181, 199, 305
наукові студії 286, 331
науково-дослідний заклад 6
науково-дослідний інститут селянства 104, 148, 276
науково-дослідний центр шевченкознавства 88
науково-дослідницька робота 26, 48, 59, 67, 68, 93, 103, 228, 273
науково-дослідницький центр 6, 27, 31, 237, 344
науково-педагогічні кадри 31, 48, 185
науково-практична конференція 26, 35, 93, 112, 134, 162, 192, 196, 212, 224, 229, 231, 284
науково-практичні читання 6, 140, 199
Національна академія наук України 34, 115, 144, 148, 166, 247, 289, 292, 306
Національна Академія педагогічних наук України 8, 57, 58
Національна бібліотека імені Володимира Вернадського 188
Національна Спілка письменників

України 13, 83, 94, 126, 210, 224, 235, 237, 238, 241, 243, 301, 304, 316, 325, 344
Національний історико-культурний заповідник «Чигирин» 130, 252, 259, 314
Національний педагогічний університет ім. М. Драгоманова 56, 57
Національний технологічний університет України КПІ 117, 158
Національний університет харчових технологій 117, 335
незалежне зовнішнє тестування 171, 179

О

Одеський державний університет ім. І. Мечнікова 147
Оздоровчо-спортивний табір 48
Олімпіада 6, 45, 53, 55, 66, 152, 177, 199, 234, 242
Олімпійські ігри 8, 23, 28, 38, 39, 40, 46, 48, 55, 88, 132, 219, 326
орден «За заслуги» III ступеня 184
орден «За мужність» 219
орден «Знак Пошани» 80
Орден Рівноапостольного князя Володимира Великого III ступеня 125
орден Святого Дмитра Солунського 121

П

Палац культури «Дружба народів» 16, 36, 49, 64, 116, 129, 133, 203
Палац спорту «Будівельник» 24, 37
пауерліфтинг 44, 47, 50, 55, 114, 140, 167, 262, 353
педагогічна майстерність 175, 240
Перша міська гімназія 37, 97, 108
Південноуральський державний університет 196
підготовче відділення 8
підручник 8, 18, 27, 29, 35, 48, 49, 57, 59, 79, 80, 81, 93, 139, 145, 166, 179, 191, 224, 264, 265, 346
плавання 36, 42, 76, 123, 209, 290, 350, 356
повідомлення 34, 117, 122, 146, 211, 259
погруддя Б. Хмельницькому 258
Полонійний центр 94, 106, 108, 135, 295
Полтавський педагогічний інститут 339
посібник 8, 9, 26, 29, 35, 41, 49, 57, 59, 72, 81, 88, 93, 99, 103, 107, 118, 120, 130, 166, 179, 207, 228, 28, 315, 334, 358
Почесний краєзнавець України 239, 335
Почесний суддя СРСР 52, 53
практика 79, 90, 155, 168, 169, 176, 229, 239, 251, 252, 272
Президент України 33, 44, 48, 49, 81, 111,

122, 202, 206, 262, 266, 270, 275, 284, 300, 312, 330, 337
премія Scopus Awards Ukraine 276, 277
премія імені М. Максимовича 6, 8, 54, 68, 77, 126, 184, 190, 210, 241, 264, 267, 279, 282, 298, 329, 330, 335
прес-конференція 131, 159, 258, 260, 263
приз «Спортивної газети» 62
приймальна комісія 61, 195, 198, 218, 251, 253, 299, 317, 360
проректор 19, 37, 61, 68, 71, 74, 76, 82, 95, 97, 99, 104, 105, 106, 125, 138, 143, 147, 156, 168, 169, 173, 185, 186, 190, 191, 192, 209, 213, 214, 226, 246, 263, 273, 274, 276, 278, 286, 287, 288, 289, 291, 298, 302, 320, 346, 357, 360
проректор з наукової, інноваційної та міжнародної діяльності 104, 274, 286, 289, 320
проректор із навчально-виховної та методичної роботи 192, 302
професор 8, 9, 13, 14, 20, 21, 23, 25, 26, 30, 31, 35, 37, 41, 47, 48, 49, 57, 58, 59, 60, 61, 64, 65, 68, 70, 74, 75, 77, 79, 80, 82, 88, 93, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 114, 115, 126, 127, 131, 133, 135, 137, 138, 145, 149, 151, 158, 166, 170, 174, 179, 180, 181, 186, 187, 188, 189, 191, 199, 201, 207, 210, 212, 213, 216, 217, 219, 220, 221, 223, 224, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 238, 239, 240, 241, 244, 245, 246, 247, 250, 251, 255, 260, 261, 264, 265, 268, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 278, 283, 285, 286, 288, 289, 292, 293, 294, 295, 298, 301, 303, 305, 310, 312, 313, 314, 320, 323, 326, 327, 330, 331, 334, 335, 344, 345, 346, 347, 348, 349, 351, 358, 359, 360
професор кафедри образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва 70, 233, 244
професорсько-викладацький склад 8, 14, 41, 49, 136, 140, 165, 202, 290
профілакторії «Зміна» 29
профілакторії «Мрія» 29
профспілкує товариство 7
психологічний факультет 40, 68, 92, 99, 155, 175, 185, 186, 226, 302, 310
публікація 20, 41, 75, 94, 96, 161, 164, 188, 189, 226, 239, 255, 256, 285, 302, 339, 356
пункт реєстрації електронних кабінетів і заяв 263, 317

Р

рада ректорів 81, 101, 142, 277,
Рада ректорів і директорів вищих

навчальних закладів I – IV рівнів акредитації 277, 281
рейтинг «Освіта.ua» 308
рейтинг «ТОП-200 Україна» 215, 248, 277, 290
ректор 8, 10, 11, 13, 17, 21, 22, 35, 37, 40, 46, 47, 52, 57, 59, 61, 68, 74, 75, 77, 79, 87, 91, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 100, 101, 102, 103, 105, 106, 108, 110, 112, 113, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 127, 128, 129, 130, 132, 135, 136, 140, 141, 142, 144, 147, 151, 153, 156, 158, 159, 160, 163, 164, 165, 167, 168, 171, 172, 173, 175, 176, 177, 179, 180, 186, 187, 188, 190, 194, 195, 198, 199, 200, 201, 202, 205, 212, 215, 216, 217, 220, 221, 223, 225, 226, 227, 229, 230, 234, 237, 247, 249, 250, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 263, 264, 266, 269, 274, 277, 278, 279, 280, 281, 286, 290, 291, 294, 295, 297, 298, 299, 302, 304, 305, 308, 310, 311, 312, 313, 314, 317, 320, 324, 326, 330, 333, 336, 339, 342, 345, 349, 354, 357, 358, 360
ректорат 17, 25, 27, 59, 74, 125, 163, 176, 201, 210
репозитарій наукової бібліотеки 299
репортаж 49, 53, 55, 60, 71, 106, 232
рецензія 104
рубрика 14, 15, 16, 18, 22, 23, 25, 27, 30, 33, 34, 38, 39, 41, 44, 45, 47, 50, 51, 56, 60, 63, 64, 65, 68, 69, 71, 78, 82, 83, 86, 89, 95, 122, 139, 151, 155, 208, 248, 290, 307, 322, 338, 343, 348, 355, 360

С

самбо 22, 30, 40, 42, 50, 119, 196, 200, 290
санаторій-профілакторій «Едем» 87, 88, 104, 105, 218, 221
Сахнівська середня школа 50, 282
Севастопольська філія 246
секція 7, 100, 151, 228, 273, 275
семінар 108, 135, 137, 154, 161, 169, 183, 213, 214, 240, 275, 276, 285, 325
сертифікат 171, 172, 194, 195, 230, 249, 352
сесія 53, 95, 177
симпозіум 57, 65, 80, 188, 257, 276, 285
Scopus 256, 263, 274, 276, 294, 307, 308, 323
смартаудиторія 353
спартакіада 29, 40, 55, 62, 75, 76, 78, 176
спеціаліст, спеціальність 8, 10, 17, 19, 22, 25, 26, 48, 58, 73, 90, 91, 101, 102, 109, 115, 117, 120, 126, 132, 134, 142, 150, 151, 154, 155, 156, 159, 162, 170, 171, 172, 178, 184, 213, 218, 219, 246, 268, 269, 281, 291, 293, 309, 317, 336, 339, 359

спілка краєзнавців 15, 259, 260, 275
спорт 7, 8, 11, 18, 22, 23, 27, 28, 30, 33, 35, 44, 46, 47, 50, 51, 54, 55, 62, 71, 75, 76, 82, 86, 89, 95, 110, 111, 122, 139, 151, 155, 280, 290, 307, 322, 338, 348, 353
спортивне орієнтування 69, 71, 110, 111, 226
спортивний клуб 11, 13, 24, 29, 53, 94, 110, 221, 353
спортивний клуб «Гарт» 22, 27, 53
спортивний комплекс 11
спортивні змагання 12, 152
спортклуб «Богдан» 225, 252
спорттовариство «Україна» 40, 60, 64
срібна нагорода 7, 44, 56, 154, 209, 219
стадіон 151, 221
стаття 6, 12, 13, 14, 23, 35, 43, 44, 45, 57, 65, 66, 72, 78, 83, 144, 145, 161, 169, 181, 182, 185, 187, 189, 190, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 207, 208, 212, 216, 218, 219, 220, 222, 227, 229, 232, 234, 236, 237, 238, 239, 243, 247, 250, 251, 254, 259, 260, 263, 267, 279, 280, 285, 286, 288, 292, 296, 324, 326, 331, 337, 349, 353, 354, 356, 357, 358, 361
стаціонар 175
стипендіат 38, 52, 173, 193, 246, 300, 338
стипендія 21, 22, 28, 52, 67, 70, 125, 145, 147, 173, 193, 218, 240, 249, 326, 338
стипендія Кабінету Міністрів України 228, 279, 289
стипендія Президента України 44, 300, 353
Стокгольмський університет 237
стрільба із лука 267, 271
студент 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 52, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 38, 69, 70, 71, 72, 73, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 101, 102, 104, 105, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 136, 137, 139, 141, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 150, 151, 152, 153, 155, 156, 157, 158, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 180, 181, 182, 183, 184, 186, 187, 188, 189, 190, 193, 195, 196, 198, 200, 201, 202, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 213, 214, 215, 217, 218, 219, 220, 221, 223, 224, 226, 227, 228, 229, 231, 232, 233, 234, 235, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 246, 247, 248, 249, 250,

251, 252, 253, 254, 255, 256, 258, 259, 263, 264, 265, 266, 267, 269, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 280, 283, 284, 287, 288, 289, 290, 293, 294, 295, 297, 298, 299, 300, 302, 303, 306, 307, 308, 309, 310, 312, 313, 314, 318, 319, 320, 321, 324, 325, 326, 328, 329, 332, 333, 336, 338, 339, 341, 343, 344, 345, 347, 348, 349, 350, 351, 352, 353, 354, 355, 356, 358, 360, 361
студентоцентризм 123, 223, 328
студентська газета 19
студентська рада 113, 193, 299
студентська робота 166, 169, 173, 182
студентський гурток 26
Сумський державний університет 256

Т
танцювальний колектив «Алегро» 103, 104
творча група «Орфей» 96
тестування 19, 142, 153, 171, 172, 179, 180, 195, 199, 271, 272
товариство «Динамо» 42, 56, 151
товариство «Знання» 115, 152
товариство «Колос» 41, 45
тренажерний зал 163, 221, 273, 312
триатлон 8, 36, 42, 267
тріо «Вербена» 300
тхеквондо 290, 336

У
Українська академія історичних наук 72, 103, 152
Українське товариство охорони природи 57, 108, 130
Український інститут національної пам'яті 212
Український центр оцінювання якості освіти 171, 178, 179
Уманський національний університет садівництва 248, 277, 293, 307, 351, 352
Уманський педагогічний університет ім. П. Тичини 149, 256, 293, 329, 343
університет «Природа» 35, 57
університетський майдан 87, 93, 107
університетський хор 36
Універсиада 22, 53, 86, 88, 89, 92, 119, 266, 272, 290, 296, 307, 329, 343, 347, 349
учбове приміщення 8, 353
учень (школяр) 6, 9, 12, 18, 19, 44, 48, 53, 63, 65, 68, 78, 79, 80, 92, 97, 103, 104, 108, 115, 116, 121, 145, 161, 196, 197, 199, 213, 215, 217, 223, 224, 228, 236, 238, 245, 265, 273, 276, 277, 305, 316, 325, 327, 346, 353

Ф
факультет факультет обчислювальної техніки, інтелектуальних та управляючих систем (факультет програмного забезпечення, обчислювальної техніки і автоматизованих систем управління, факультет інформаційних технологій та біомедичної кібернетики) 58, 61, 86, 109, 153, 154
факультет російської філології 8, 18, 109, 118, 145, 167, 175
факультетська газета 10
фаховий журнал «Український селянин» 138, 188
фестиваль 92, 287, 304
фізико-математичне відділення 6, 18
філологічне відділення 6, 18, 20
флешмоб 204, 258
Французький центр 106, 108
футбол 8, 11, 13, 15, 24, 37, 53, 76, 81, 137, 155, 206, 213, 339, 347, 349

Х
Харківський національний університет 212
Храм рівноапостольних Кирила та Мефодія 87, 124, 128, 177
художня література 6
художня самодіяльність 17, 37, 53, 64, 87

Ц
Центр аналітичних досліджень «Прагма» 290
Центр виховання молоді «Вулкан» 116, 125
Центр гендерної освіти 214, 332
Центр дослідження трипільської культури 312
центр досліджень історії Середнього Подніпров'я 27, 31, 41, 43, 72, 88
Центр кар'єри 135

Ч
чемпіон 22, 28, 35, 43, 44, 46, 47, 48, 50, 54, 55, 56, 62, 64, 69, 76, 78, 81, 114, 123, 131, 132, 136, 137, 143, 152, 154, 160, 170, 196, 198, 200, 202, 219, 225, 297, 336
чемпіонат 9, 12, 15, 18, 20, 22, 23, 27, 36, 37, 38, 39, 42, 43, 44, 47, 50, 52, 56, 62, 64, 69, 71, 78, 86, 91, 95, 110, 111, 116, 118, 125, 136, 137, 139, 140, 143, 152, 154, 160, 167, 185, 206, 209, 219, 225, 226, 267, 280, 300, 306, 307, 309, 319, 320, 322, 329, 333,

336, 338, 343, 348, 350, 354, 355
Черкаська обласна державна адміністрація 15, 16, 49, 65, 75, 146, 191, 214, 250, 266, 269, 321, 351
Черкаське вище художнє професійно-технічне училище № 20 133
Черкаське музичне училище 300
Черкаське пожежно-технічне училище 36, 42, 43
Черкаський ботанічний сад (агробіостанція) 78, 79, 253, 296
Черкаський державний завод хімічних реактивів 90, 134
Черкаський інженерно-технологічний інститут 23, 52, 60, 81, 111
Черкаський комерційний технікум 133
Черкаський навчально-науковий інститут ДВНЗ «Університет банківської справи» 307, 343
Черкаський осередок Наукового товариства ім. Т. Г. Шевченка 73, 115, 259
Черкаський політехнічний технікум 52, 78, 92
Черкаський райвиконком 31
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича 284, 346
Черняхівська культура 45
Чигиринська спеціалізована загальноосвітня школа-інтернат 205
читальний зал 73, 176
член-кореспондент 8, 37, 179, 217, 223, 269
Чорнобаївська ДЮСШ 28

Ш
Шинкаруківські читання 114
школа 6, 8, 17, 18, 19, 21, 35, 37, 52, 63, 68, 70, 71, 79, 101, 103, 104, 110, 112, 113, 116, 126, 133, 143, 147, 149, 150, 153, 155, 156, 157, 159, 170, 171, 172, 173, 194, 197, 198, 199, 200, 201, 205, 212, 215, 216, 217, 245, 276, 280, 281, 282, 291, 294, 301, 334, 339, 341, 346

Ю
Ювілей 51, 77, 84, 86, 87, 91, 116, 121, 139, 197, 202, 203, 224, 230, 237, 247, 252, 275, 276, 277, 282, 283, 285, 310, 311, 315, 339

ІМЕННИЙ ПОКАЖЧИК

- А**
Абразумова О. 259
Агапон В. 22
Аджей Кусі Р. 319
Азаров М. 202
Акуленко І. 217, 218
Алієва О. 202
Алтуніна Т. 28
Ананьєва Н. 215, 274
Андрєєва М. 274
Андріяко Ю. 157, 163, 164, 169, 185, 191, 214, 246, 302
Аргунов О. 18
Артемчук С. 90
Артюх А. 90
Артюх В. 95, 125, 156, 190, 209, 226
Артюшенко О. 119, 139
Архипенко Є. 140
Атамась В. 46, 197
Афанді З. 319
Афонін В. 332
Аханкін А. 123
- Б**
Бабак А. 174, 175
Бабак Д. 350
Бабенко В. 47
Бабенко С. 173
Бабєцька М. 286, 287
Бабіч В. 129
Басєва О. 48, 49, 58
Байда О. 353
Байда-Вишневецький Д. 194
Байдок Н. 214, 332
Бакалова Н. 179, 180, 186
Балякіна Т. 185, 310, 317, 350
Бандурка О. 212
Баранник С. 349
Барвінок О. 28
Баришніков Г. 238, 246, 277, 279, 305
Барков С. 22
Бас В. 23, 52, 57, 59, 60, 70, 93, 99
Басік В. 225
Батюк К. 153
Бедринєць В. 246, 300, 323, 326, 341
Безкопильний Л. 123
Безкопильний О. 123, 137, 139, 152
Безпалова О. 269, 283, 300
Безрукавий Р. 119
Безсонова С. 252
Безугла О. 148
Безуглий В. 77, 81, 83, 85, 92, 97, 103, 138, 158, 196, 200, 205, 207, 210, 220, 227, 228, 230, 238, 240, 241, 244, 245, 247, 251, 260, 265, 267
Безшійко Т. 355
- Береза В. 113
Березняк В. 140
Берестечко О. 195, 200
Беркут Н. 199
Биков В. 52
Биковський В. 141
Біда О. 175, 217
Білий О. 74, 90, 101
Білобжицький А. 71
Білоножко В. 264
Білоус Г. 70, 94
Білоус М. 36
Білоус Н. 211, 219, 251
Більда А. 9, 338
Бірюкова І. 126
Бовшик В. 349
Богатирьов О. 127, 149, 202, 229
Богданов В. 140
Богомазова М. 193
Боечко В. 349
Боечко Ф. 8, 9, 10, 17, 21, 36, 37, 40, 46, 47, 48, 49, 52, 57, 58, 61, 68, 88, 97, 101, 135, 179, 247, 292, 345, 346
Божок А. 27
Бойко В. 173, 213, 251
Бойко О. 206
Бойко Т. 201, 233, 356, 357
Боковня Т. 99, 100
Болобан А. 318
Бондар І. 70, 109, 114, 167, 168, 242, 258, 261, 262, 296, 309, 332, 341, 344, 350
Бондаренко А. 275, 279
Бондаренко В. 297
Бондаренко О. 139
Бондаренко Т. 162, 181, 197
Борисюк Н. 75, 165
Борщ М. 82, 94, 255, 259
Босий М. 30, 88
Боть Л. 295
Бочарнікова В. 91
Бравада О. 230
Брат С. 50
Братчук О. 217
Брацьки А. 94
Брик Г. 153
Бришко-Запур Н. 96
Бронюк В. 205
Брюховецький В. 130
Бугаєнко Г. 49, 58, 88, 149
Буєвич О. 182, 267
Бурлакова Л. 175
Буслик М. 39, 40
Бушин М. 138
- В**
Вавринкевич В. 7, 96
- Вака Б. 212
Василєвська О. 289
Василенко В. 64
Василенко Вяч. 196, 200
Василенко О. 229
Васильєв А. 7, 23, 46
Васильченко В. 33
Васильченко М. 212
Васюра І. 171
Васянович Г. 140
Вашенко Г. 112, 113
Вашенко О. 60
Векліч Т. 73, 85
Вельбівець О. 275
Вербівська К. 302
Вєрбицька Р. 17
Вернадський В. 188
Вернигора В. 53
Висоцька Н. 226, 228
Вишневецький Ю. 90
Вівчарик Н. 139, 144, 153, 155, 156, 160, 168, 180, 184, 243, 253, 265, 281
Відавська К. 209
Вікторов Ю. 209
Вінграновський М. 182
Віргуш Н. 19, 28, 81, 83, 84, 133, 140, 361
Вітрова Л. 114
Власенко Н. 179
Вовк В. 86
Вовчинський Г. 194, 195, 226
Волинець Ю. 227, 265
Воловик О. 120
Володченко М. 204
Волошин А. 136, 145
Волошкевич Г. 294
Воронцова Т. 151, 159
Вятковський В. 206
- Г**
ГабінгТвум 294
Гаврилюк М. 156, 199, 247, 251, 263, 284, 288, 289, 301, 309, 355
Гавришкевич В. 25, 30, 68, 177, 222
Гага В. 290
Гайдук І. 49
Галустян Г. 160
Галушко О. 243
Галушко Ю. 215
Ганін О. 166, 213, 220, 221, 224
Ганницька Т. 103
Гаранс Ла Кен 180
Гармаш Г. 12
Гармаш О. 22, 163
Гарнага В. 349
Гафуров О. 226
Герасименко І. 256, 257, 316
Герасимова Н. 212
Гетьман О. 17
- Гичко А. 9
Гладун О. 180, 181
Глазирін І. 54, 137
Глушаков В. 224
Глушкова В. 22
Глущенко А. 51
Говорун Д. 14, 115
Голиш Г. 104, 120, 148, 179, 183, 184, 200, 203, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 221, 222, 224, 225, 229, 231, 232, 235, 242, 243, 245, 248, 253, 255, 259, 261, 263, 276, 278, 282, 298, 299, 305, 313, 314, 316, 322, 337, 339, 340, 343, 345, 356, 357, 358, 359, 361
Голиш (Лисиця) Л. 179, 235, 340
Голуб В. 326
Голуб М. 143, 194, 288
Голуб Н. 274
Голуб С. 73, 85, 168, 202, 229
Голубович Р. 355
Гольдін В. 15
Гончар Л. 243
Гончар М. 339
Гончар О. 14, 243
Гончаренко Л. 39, 47
Горб Т. 92
Горбач М. 19
Горбачова О. 182
Горбівненко А. 70
Гордієнко О. 56
Гордієнко С. 164
Гордон П. 231
Горева Н. 28
Горілий Д. 69
Горішна Н. 241
Горобець Р. 22
Городинець І. 248, 253
Городинець Ю. 248
Гоцуляк В. 6, 66, 82, 322
Грабова Ю. 53
Грабовий А. 346
Гребінь І. 217, 221
Гречка О. 89
Гречуха С. 90
Григоров О. 13, 14
Григорович А. 72
Григорович О. 45
Гринюк Л. 25
Грищенко В. 149
Грищик С. 28
Грушевський М. 82, 100, 201, 322
Губерський Л. 115
Гуленко М. 89
Гуно Ш. 226
Гуцько Н. 70
Гурєва Л. 298
Гуржій І. 153, 270
Гуржій О. 188, 249
Гурін Ю. 15

Гусак А. 8, 14, 48, 49, 58, 59, 60, 88, 105, 122, 127, 133, 135, 149, 188, 202, 233, 327

Д

Давиденко В. 84, 85, 92, 95, 114, 116, 120, 121, 144, 172
Давиденко І. 30, 48
Данилевський В. 269, 317
Даниленко О. 264
Данилов Г. 44, 343
Данилов О. 343
Данилов С. 167, 201
Данилюк С. 53
Дашкович О. 45, 190
Дем'яненко В. 78, 92, 136, 137, 143, 152
Дем'яненко Н. 51
Демерлій Т. 209
Депутат В. 118
Дерій С. 9, 79, 166, 247, 301
Десятов Т. 103, 359, 360
Джаллох Б. 390
Джапарова Е. 345
Джебашевський М. 96
Джоган О. 256
Джолос С. 173
Джонсон 320
Джонсон В. 60
Джура Я. 352
Дзюбак Р. 65
Дика І. 309
Діденко О. 116
Діхтяр Р. 119
Дмитренко В. 279
Дмитренко М. 131
Дмитрієнко М. 34
Добролюб А. 10, 12, 16
Доманицький В. 273, 285, 286
Домаш А. 65
Дорошенко Л. 158
Дорошина Л. 17, 32
Дочинець М. 287
Дошкар І. 15
Драй-Хмара М. 70
Драч О. 210
Дрибас В. 55
Дрибас Т. 7, 76, 77
Дріга О. 219
Дробний І. 272
Дроботова М. 214, 313
Дудник О. 121
Дунаєвський В. 280
Душейко Г. 353
Дяченко-Лисенко Л. 106

Є

Євсейчик Ю. 29, 38, 40
Євсіков Д. 352
Євтушенко І. 155, 175

Єланський Д. 92
Єлькін О. 15
Єпіфанов С. 290
Єременко В. 122, 125, 128, 132
Єрмолович А. 225
Єрмошко О. 69, 71, 83
Єфімов І. 230
Єфремов С. 324

Ж

Жаботинська С. 8, 14, 21, 48, 49, 58, 59, 88, 105, 107, 135, 151, 170, 264, 265, 301, 310
Жадан Л. 276
Жалдак О. 103
Жемчугов В. 345
Животенко С. 134
Жила Н. 91
Жовтобрюх М. 80
Жулинський М. 65, 85
Журавель С. 71, 83
Журавльова Т. 92
Журлива О. 63

З

Завгородня В. 225
Завірюха О. 17
Заворотний О. 151, 176
Загородня Н. 160
Заїка Н. 173, 189
Зайнчківська Л. 300
Зайцев М. 176
Зайцева І. 129
Запорожець В. 336
Запорожець Т. 327
Захаренко Окс. 195, 196
Захаренко Олекс. А. 50, 123, 153, 160, 161, 175, 196, 211, 229, 245, 282, 283, 315
Захаренко Олекс. С. 195
Захаренко С. 161, 175
Захарченко В. 74, 90, 93, 134
Захарченко О. 164
Зачепа С. 45
Зачосова Н. 327, 328
Зелененко Л. 167, 168
Земзюліна Н. 299, 347
Зіменков Ю. 15, 20, 22, 24, 30, 119, 196, 209
Зінченко О. 246, 252, 262, 280, 287, 300, 303, 327, 341
Злобинець М. 323, 330, 335
Золотько В. 89, 90
Зражевська Н. 203
Зубов А. 225
Зубов Ю. 116, 225
Зюлковський М. 96
Зязюн І. 223, 240

І

Івангородський К. 292, 293, 320, 331
Іваненко В. 7, 50, 215
Іваненко Л. 50
Іваненко М. 216
Іваненко О. 6
Іванченко І. 20
Іванченко О. 171
Іващенко В. 7
Ігнатко О. 123
Ілюха О. 173
Іржавська А. 259
Іщенко І. 20
Іщенко М. 14, 45, 135, 219, 317
Іщук І. 203

К

Каданцев С. 42
Калашник К. 311
Калиновська Т. 255, 330, 335, 352, 356, 361
Калініченко А. 60, 83
Калініченко В. 39, 69, 70, 71, 83, 95, 112
Калініченко М. 317
Калініченко О. 62, 69, 71, 95, 111, 112
Калінчик В. 348
Калько М. 72
Капер В. 78
Капралов Г. 125
Каракай О. 270
Карауш Н. 279
Карловська Н. 74, 90, 202
Карницький О. 53
Карпенко І. 175, 176
Карюк В. 173
Касаткін О. 78
Касьян Т. 242, 306, 332
Касян А. 288, 344, 347, 348
Касярум К. 216, 217
Катасонова Л. 84
Катренко В. 139
Каузак Н. 192
Качалаба П. 131
Квіт С. 249, 250, 266, 275
Кердань К. 236, 237
Кіба Л. 174, 216
Кібаленко І. 164
Килимник Ю. 163, 176, 215
Кирей В. 141, 144, 152, 193
Кирей Н. 148, 163
Кирей Р. 108, 159, 239, 240, 351, 361
Кирилєнко В. 280
Кирилук Є. 85, 295, 328, 331
Китова С. 7, 12, 66, 67, 102, 131, 204, 239
Кібальник Л. 169, 310
Кім О. 336
Клименко В. 70, 114, 242, 244
Клименко Н. 244
Клименко Т. 236, 255, 259

Кляцька Л. 73, 79, 146, 189, 202, 218, 229
Клінтон Б. 299
Кобець О. 300
Ковалев І. 280
Коваленко В. 70, 128, 138, 139, 212, 225, 235, 237, 238, 241, 302
Коваленко С. 137
Коваль А. 20, 44, 47, 51, 56
Коваль І. 178, 209, 214, 268, 279
Коваль К. 21
Коваль М. 34
Коваль Н. 63
Коваль П. 206
Ковальчук А. 44, 226
Ковальчук Т. 88
Ковач В. 274
Ковбановський В. 76, 78
Ковтуненко С. 234
Когут Л. 298
Кожевникова Н. 67
Козлова А. 173, 309
Козоріз В. 255
Колачинський Д. 69, 71, 95, 112
Колесник О. 227
Колісник А. 176
Колісник О. 109, 113, 114, 115, 116, 118, 124, 244
Колісник Ю. 183
Колмогоров А. 80
Коломієць О. 22
Компанієць О. 248, 320, 331
Коновал Г. 119
Коноград В. 288, 289, 295
Кононенко Ю. 214, 235
Копійка С. 153, 157, 161, 164
Корнієнко Г. 353
Корнієнко М. 73
Корнієнко О. 28
Корнієнко С. 127
Корнілова Н. 169
Корновенко В. 202
Корновенко Л. 289
Корновенко С. 104, 138, 165, 193, 212, 246, 259, 274, 275, 276, 286, 288, 289, 298, 320
Корнусь С. 333
Король В. 254
Король Р. 251
Король Т. 261
Король Ю. 214
Коропенко А. 54, 129
Корчовий П. 236
Косатків О. 92
Косенко Р. 226
Косенко С. 32, 77, 87, 97, 104, 107, 109, 129, 184
Костенко М. 311
Костецький М. 236, 264
Костогряз О. 358

Костюк О. 15, 53
Костюк С. 349
Костюкевич О. 55
Костюкова О. 45, 169, 214, 276, 313, 352
Котов А. 207
Коток П. 38
Кофан М. 361
Кохась Д. 242, 243
Кочергін С. 92
Кошова І. 286
Кравець А. 169, 175
Кравченков Є. 17, 36
Кравчук А. 60
Кравчук Є. 295
Крайовий В. 274
Крапива Ю. 153
Краснова В. 28
Кремень В. 206, 217, 223
Кретов П. 348
Кретова О. 146
Крецу А. 226
Кривенко С. 45
Кривошишина К. 198, 205, 244
Криворот Т. 65
Крикун О. 40, 46
Кришталь М. 229
Крутенко Ю. 44
Крутіхіна А. 287
Крючков В. 358
Кузляев С. 107
Кузнецова Т. 96
Кузьмінський А. 35, 60, 75, 77, 79, 87, 91, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 100, 101, 102, 103, 105, 106, 108, 110, 112, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 127, 128, 129, 130, 132, 133, 134, 136, 165, 167, 168, 171, 172, 173, 175, 176, 177, 179, 180, 186, 187, 188, 190, 194, 195, 198, 199, 200, 201, 202, 205, 206, 212, 215, 216, 217, 220, 221, 223, 225, 226, 227, 229, 230, 234, 237, 243, 249, 250, 257, 354
Кукса О. 117
Кукурудза І. 48, 61, 99, 101, 122, 135, 157
Кулаківська О. 165
Кулик М. 226
Куліш В. 233
Кур'янова В. 104
Курбет С. 279, 336
Курченко М. 226
Кутілова В. 240
Кутувий О. 40
Кухаренко А. 270, 271
Кухарев І. 111
Кухарева А. 111
Кухарева В. 111
Кущенко Т. 35
Кущеруба Д. 352
Кучай О. 217
Кучма Л. 32, 33, 48, 49, 111, 122

Л

Лавриненко П. 36, 42
Лавриненко С. 47
Лавріненко І. 358
Лазоренко С. 177, 202, 282, 286, 287, 289
Лазуренко В. 260, 261, 279, 330, 334
Лапіна М. 344
Латенко О. 64, 70
Латишев В. 167
Лациба Т. 61
Левкович М. 303
Левковський Я. 56
Левченко В. 25
Левченко З. 25
Лега Ю. 103, 201
Легенгаузен Л. 174
Леонтович М. 16
Лесич А. 217
Лизогуб В. 31, 137, 180, 213, 247
Липинський В. 82, 100
Липківський В. 337
Лисенко Н. 160
Лисенко О. 71, 164
Лисун Д. 361
Литвин Вал. 166, 173, 277
Литвин Волод. 202, 203
Литвин П. 183
Литвин Ю. 98, 100, 102, 129
Литвин Я. 262
Ліщук А. 318
Лопес Н. 319
Луговий В. 223
Луговський В. 89
Лузан В. 44
Лук'янець В. 75, 85, 96, 173
Лук'янова Г. 53
Луцек Г. 28
Луценко В. 16, 29, 63, 137, 252, 268, 292, 310, 311
Льонченко Л. 241
Льошенко В. 111, 125
Любченко М. 53
Людвиковський О. 8
Лябчук Б. 92
Ляпкало Л. 170, 173
Лях Р. 104
Лячинська Ю. 220
Ляшенко О. 233
Ляшенко Ю. 127, 149, 218, 327
Ляшко Т. 101

М

Мазніченко В. 351
Майборода Л. 67, 71, 84, 86, 87, 124, 127, 128
Майданик А. 311
Майданик Д. 36, 42
Майданик О. 148

Майстренко М. 344
Максимова І. 173
Максимович М. 15, 43, 68, 78, 201, 261, 268, 337
Малевиц О. 111
Малишко А. 182
Малінін М. 187, 208
Мальована В. 141, 162, 166, 167, 171, 172, 175
Мальована М. 265
Малява Д. 36
Мамалига Н. 300
Манціковські А. 130
Марі-Франс Барб'є-Матіс 84
Мартинова Г. 237, 268
Мартинова Т. 191, 192, 249, 351
Марценюк І. 352
Марченко В. 349
Марченко С. 213
Марчук Є. 36, 270
Маслова Г. 7
Масляков В. 7
Масненко В. 66, 82, 100, 115, 134, 165, 197, 210, 239, 265, 286, 288, 292, 293, 320, 331, 348, 351
Масоха А. 349
Масяков В. 54
Матвієнко В. 209
Мелах К. 220
Мельник Т. 97, 105, 106, 211
Мельниченко В. 34, 41, 43, 44, 45, 49, 66, 82, 107, 115, 117, 120, 188, 201, 203, 207, 208, 210, 211, 212, 220, 222, 233, 235, 238, 239, 248, 253, 255, 259, 260, 261, 275, 284, 288, 298, 314, 334, 335, 340
Меміш О. 344
Меньших О. 273
Микитенко Н. 225
Миколенко В. 31, 320
Миколенко Л. 44, 47, 51, 56
Михайленко О. 105
Михайлов А. 267
Михайлюк Ю. 66, 194, 210, 320, 331
Михаль І. 300
Михно В. 22
Мицик В. 45
Мишина В. 35
Мінаєв Б. 181, 188, 202, 237, 238, 242, 245, 246, 277, 323, 324
Мінаєва В. 242, 246
Мінський І. 48
Мінчев Г. 20
Міняйло О. 217
Мішина А. 310
Міщенко Т. 214
Мовафі Н. 118
Мовчан А. 309
Мовчан В. 305

Мовчан О. 20
Мозгова В. 161, 162
Мозуль І. 156
Мойсієнко В. 147, 162, 263, 273, 278, 287, 291, 357, 360
Молокоєдов О. 47
Морарь А. 226
Моргун І. 311
Морозов А. 8, 64, 66, 104, 138, 147, 151, 152, 165, 232, 257, 276, 286, 288, 292, 344, 347
Москаленко В. 62
Мостов'як І. 264
Мотрич Т. 155
Мошенська Л. 71
Мурін І. 182
Мусієнко В. 76, 107
Мусієнко М. 116
Мухаммед Х. 158

Н

Нагаєвська Д. 208, 212
Надолінський Д. 217
Надюк Р. 123
Назаренко О. 56, 140
Найдан В. 9, 74, 91, 93, 101, 346
Нарбут Д. 315, 318
Науменко А. 119, 139, 225
Невмиваний В. 17
Негода М. 304
Некоз Я. 339
Непійвода Ф. 6, 45, 57, 67, 77, 81, 111, 184, 189, 190, 250
Нечаєв В. 240
Нечипоренко Д. 225, 266, 319, 322, 339, 355
Нечипоренко Л. 54, 322
Нечипоренко Ю. 299
Никитенко І. 349
Нікогда Я. 217
Нікітенко А. 208
Нікітенко Л. 34, 39, 54, 77, 110, 112, 119, 121, 124
Нікітенко Т. 142
Нікітін В. 213
Нікітченко Н. 35, 57, 121
Ніколаєва О. 22
Ніколаєнко С. 141
Ніколенко В. 355
Новак А. 285
Новак Н. 141, 164, 168, 170
Новицька Т. 23, 33, 38, 46, 47
Новицький А. 10
Новіков С. 170
Новікова В. 214, 313
Новицька С. 267, 271

О

Огрн Х. 305
Озірський М. 6, 146
Олексенко В. 138, 139, 237, 238, 242, 332
Олійник А. 349
Олійник В. 96
Олійник Г. 9
Олійник О. 173
Омельченко О. 252
Омельченко Р. 309
Омельчук 164
Омельяненко В. 58
Онищенко І. 218
Опреа К. 181
Оржиченко В. 60, 61
Орлова Н. 175
Осадча Г. 35
Осипенко В. 234, 296
Осипов А. 56
Остапенко Н. 103, 138, 143
Остапчук А. 203, 205
Отмані Ю. 123
Отрешко В. 32, 229

П

Павлик С. 185, 187
Павловська О. 280, 315
Паламаренко А. 304
Паливода Я. 176, 184
Паляниця Н. 128
Панасенко В. 56
Панасенко Н. 107
Панасенко О. 56
Панченко В. 349
Пасека В. 45
Пасека С. 156, 157, 192, 313
Паустовський К. 221, 224, 235
Пахаренко В. 32, 140, 145, 158, 166, 224, 228, 241, 245, 246, 247, 248, 260, 265, 272, 283, 324, 325, 345
Пашіс Л. 53
Педько А. 349
Передрій Г. 139, 265
Перехрест О. 25, 68, 109, 147, 347
Петренко Ю. 62, 64, 69, 278
Петрова О. 168, 180, 181, 188
Пилипчук В. 175
Підгірська Л. 42
Підгора А. 175
Підгорний В. 282
Піддубний І. 131, 132
Пінчук В. 173
Піскун О. 157
Платмір Я. 290
Пліщенко М. 20
Плюхіна О. 118
Плящечко М. 225
Повстенко О. 303

Погребняк Р. 231
Погрібний А. 27
Погрібний І. 114, 148, 150, 294
Подольн Н. 15, 19, 281
Позиненко О. 160
Поліщук В. 13, 24, 31, 41, 54, 63, 64, 81, 83, 84, 90, 94, 117, 126, 140, 141, 142, 144, 145, 147, 150, 153, 156, 159, 160, 185, 189, 199, 212, 216, 223, 225, 230, 239, 241, 251, 262, 265, 272, 273, 276, 278, 286, 301, 302, 303, 304, 316, 320, 324, 325, 331, 344
Поліщук Л. 170
Поліщук Н. 170
Поліщук Р. 151
Полторація В. 311
Полудень Л. 242
Полуянов А. 266, 277
Помаз А. 213
Пономаренко А. 56
Пономаренко В. 290, 297
Пономаренко М. 43, 45, 179, 263, 264, 340
Поперечний П. 90
Попович М. 115
Попович П. 361
Порошенко П. 300, 337
Посмик Ж. 28
Постил А. 221
Потапенко Л. 106
Прибиткова Г. 139
Прилуцька І. 228
Присяжнюк Ю. 138, 285, 320, 331, 348
Прокопенко Л. 59, 70, 175, 224, 227
Прокопенко О. 70, 226, 227
Пронько О. 18
Прошак О. 111
Прошкуратова Т. 153
Прудкий В. 52
Прядко О. 33, 56, 67
Прядко С. 78
Пустовгар М. 222
Пустовіт В. 206, 226
Пустовойтенко В. 270
Пуш Н. 28

Р

Радченко І. 228, 233
Раїна Н. 195, 242
Райков Б. 90, 125
Ракшанов В. 210
Реснт О. 232, 239, 269, 270, 288
Резинір О. 28
Рембалюк О. 311
Рибалка О. 311
Рибчинська Ю. 60
Риженко А. 136
Рильський М. 182
Римар В. 141, 196
Ричка В. 104

Ричка С. 218
Роговська Т. 193, 239, 268, 356
Роженкова Д. 307
Роздайбіда А. 311
Роздобудько В. 15
Роїк Ю. 111, 112
Ромадін Р. 183
Романенко О. 185
Ромашенко Л. 14, 221, 224, 235, 259
Ромодан В. 158
Рошаховський С. 56
Рубчак М. 65
Рудакова Л. 150, 170
Рудик С. 302, 311, 312, 357
Руднев С. 70, 241
Русаліна Л. 332
Русинов О. 15

С

Савенко Ю. 361
Савко Ю. 204
Савранський О. 20
Савченко О. 142, 198
Сакварелідзе Д. 275
Саламатін Л. 355
Салапатов В. 183, 308
Салига Т. 65
Салій М. 64, 72, 80
Самарський С. 35, 57
Самоха А. 39, 86, 132, 152, 154
Сапсай А. 225, 226, 318
Сарбей В. 34
Сафронов Н. 232, 233
Свирски Р. 325
Свідерек К. 89, 94, 108
Свідерський А. 92
Свіргун В. 311
Сегеда А. 9, 128
Сегеда Анд. 128
Селіванова О. 18, 107, 135
Семенович О. 79, 80, 88
Семенота В. 353
Семиліт М. 202
Сергеєва Н. 242
Середа М. 52, 53
Серпень К. 207, 228
Сиволап М. 45, 161, 162, 187, 192, 207, 208, 220, 320
Сидоренко Л. 210
Сидоренко С. 60
Сидоржевський М. 325
Силка О. 323, 330, 335, 336
Симиренко В. 211
Симоненко В. 81, 158, 224, 227, 240, 241, 262, 271, 273, 352
Синепольська Л. 35
Синтянський П. 226
Синьоок Г. 37, 283

Синявська Л. 183, 293, 323, 330, 335, 336
Синяченко Ю. 225
Сироватська Р. 10
Сисоенко Н. 214
Сич О. 257, 258
Сичов І. 324
Сікорський Г. 164
Сінусік В. 220
Сковорода Г. 109, 110, 222, 255, 304
Скопенко В. 33
Скорик Л. 124
Скорина Л. 94
Скорогляд Л. 42
Скороход Л. 298
Скрипка О. 205
Скрипніченко О. 157
Смалиус Л. 299, 360
Смільянський А. 208
Смолій В. 34, 64, 257
Снесар В. 36, 42, 43
Соболь А. 20
Соболь С. 169, 190, 200, 215, 232, 233, 251
Собченко О. 328, 329
Соколенко В. 301
Соколенко С. 301
Соколовська Л. 143, 183, 199, 224, 241, 293, 296, 315, 361
Солдатенко В. 212
Соловійов В. 133
Солунський Д. 121
Сопіла К. 233
Соса П. 24, 43
Сосюра В. 182
Спругайло Олекс. 174, 234, 243, 296, 341, 359
Спругайло Окс. 301
Ставянко А. 274
Стаднюк О. 56, 96
Старобінська О. 139, 141, 152
Старовойтов О. 44
Стасів Т. 212
Стась М. 242
Статі Л. 61
Статійчук І. 217
Степанов М. 100, 133, 162, 192, 197, 207, 210
Степко М. 125
Стеценко А. 20, 44, 47, 51, 56, 114, 140, 152, 234, 299, 317, 338
Стеценко Анаст. 352
Столяр О. 284, 290, 294, 296, 302, 304, 341
Стороженко Я. 28
Стоян К. 325
Страшевич В. 8, 27, 28, 32, 33, 36, 38, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 47, 50, 52, 53, 54, 55, 60, 62, 64, 68, 69, 71, 75, 76, 80, 82, 88, 91, 92, 94, 95, 96, 110, 111, 122, 136, 137, 139, 140, 141, 142, 154, 155, 189, 282, 352

Стрельнікова А. 311
Стригун Ю. 294, 298, 299, 328, 354, 355
Стрикаль С. 349
Стрілець В. 140
Стус В. 182
Стьопочкіна О. 30, 40, 41, 50
Стяжкіна Т. 38, 39, 40, 46
Суворова Е. 309
Сухановська О. 91
Суховершко Г. 70

Т

Табачковський В. 115
Табачник Д. 165
Таванець Н. 241
Тараканова С. 174
Таран К. 226
Таран О. 160
Тараненко Л. 70
Тараненко О. 60, 279
Тарасенкова Н. 186, 191, 218
Тарасинська І. 221, 224
Тарнавський Я. 354
Тастанкулов В. 349
Теліженко М. 358
Темченко А. 293
Тенжицький В. 349
Терещук С. 125
Терехов Є. 337
Тимошенко Б. 306
Тимошенко В. 249
Тимошенко М. 44, 56
Тимошенко Ю. 12, 13
Титаренко Л. 255
Тиха А. 350
Тихолоз В. 112
Тичко Ю. 56
Тімергаліна В. 309
Тканко О. 94, 97, 159, 272, 280, 333, 346
Ткаченко В. 311
Ткаченко І. 209, 225, 226
Ткаченко Н. 44
Ткаченко Ю. 36, 266, 275, 279, 281
Толчинський О. 213
Томенко М. 182
Томіленко С. 169, 184
Трапізоян А. 293, 294
Третьяков О. 166, 324
Тріус Ю. 37, 68, 76, 141
Тронько П. 361
Тронько Т. 34
Трохименко В. 66, 79, 86, 87, 89, 90, 113, 126, 234
Трощенко В. 32
Трощенко Ю. 32
Трубенко Е. 213
Туз Л. 226
Туліна Т. 36, 88, 107

Тулуб З. 199
Тулуб С. 202
Туманова М. 355
Туменко Л. 191, 264
Тупицький Ю. 225, 227
Турлаєв Ю. 7, 22
Турло В. 233
Турська А. 129
Тютенко О. 217, 331, 350
Тясминський А. 18, 35

У

Угасте Ю. 60
Уїллет Т. 20
Уратова Т. 17
Усенко Т. 28
Усов Ю. 356
Устименко В. 190
Ушинський К. 360

Ф

Фареній І. 138, 239, 347
Феденко О. 23, 30, 33, 38, 40, 46, 51
Федоров К. 123, 209
Федорова Т. 28
Федченко Д. 209
Фесенко В. 226
Фещенко О. 153, 191
Фізер І. 114, 118, 119, 128, 230, 233, 242, 283, 314, 315, 316, 317, 318, 332, 337, 340, 341, 344, 354, 358, 359
Філь Е. 50
Фірсов Д. 225
Фігь Л. 219, 266, 287, 295
Фіщук В. 42
Фіщук Д. 36, 42, 43, 123
Флібер Ж. 60
Фомічова Ю. 196
Фонкич М. 48, 49, 58, 149
Фощій В. 213
Фролов В. 76, 163
Фролов Д. 22
Фролов О. 28
Фролова Л. 27, 28
Фурсенко С. 283

Х

Хайнс С. 91
Халупінський С. 142
Халіявка Р. 347, 349
Хамаза В. 198
Харченко Ю. 298
Хвиль Х. 267
Химич В. 11, 13, 89, 252
Хіміч А. 28, 46, 54, 55, 76, 132, 297, 326
Хіміч О. 18, 40, 46
Хімічук І. 98, 130
Хмельницький Б. 15, 33, 34, 35, 43, 49,

72, 77, 144, 145, 261, 315
Холяк О. 17
Христоріз З. 350

Ц

Цаподой С. 119
Цапок О. 191
Циба С. 15
Цибенко В. 48, 49
Циганок О. 274
Цимбал Н. 173
Цимбалюк В. 349
Цимбалюк О. 91
Цуканов Б. 99

Ч

Чабан А. 26, 41, 45, 59, 61, 64, 66, 68, 72, 73, 77, 82, 100, 103, 104, 115, 131, 177, 207, 244, 253, 254, 259, 278
Чашкін С. 22
Чащина Л. 227
Чварко Д. 56
Ченбай І. 157
Чепка О. 357
Чепура Н. 103
Чердабаєв Р. 98
Черевко К. 342
Черевко О. 142, 144, 249, 250, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 263, 264, 268, 270, 274, 275, 277, 278, 279, 281, 286, 290, 291, 294, 295, 297, 298, 299, 302, 303, 304, 305, 306, 310, 311, 312, 313, 314, 317, 320, 321, 324, 325, 326, 330, 333, 336, 337, 339, 341, 342, 345, 357, 358, 360
Черкасов О. 16, 30
Черкасов С. 97
Черкасова В. 203
Черкаський С. 116, 125, 128, 152, 160
Чернявська І. 220
Чернявський В. 274
Чернявський І. 46
Черняк В. 202, 230
Чмир С. 15
Чобігко М. 28, 71
Чорний В. 349
Чос В. 198, 298
Чумак А. 233
Чучман Ж. 96

Ш

Шакин Д. 9
Шамара С. 194, 200, 320, 331
Шамрай М. 14, 66, 210
Шамрай О. 172, 199, 201
Шапошник О. 128
Шапошник Ю. 95
Шарий В. 317
Шашкова І. 111, 112

Швидка Л. 98, 221, 224
Шевченко А. 86
Шевченко В. 78
Шевченко Іл. 349
Шевченко Ір. 311
Шевченко Т. 7, 24, 31, 41, 64, 65, 85, 144, 160, 236, 237, 238, 241, 244, 245, 248, 259, 304, 307, 324, 345
Шинкарук В. 114
Шипша В. 37
Шквар Г. 123, 130, 131, 138, 178, 181, 222, 223, 230, 234, 236, 237, 238, 246, 253, 255, 257, 258, 262
Шляхова В. 104, 216
Шмідт К. 344
Шостопап А. 231
Шпак В. 23
Шпанюк А. 280
Шпилевий В. 22
Штангеева В. 224
Шулепов С. 182
Шульга І. 159
Шутко В. 15

Щ

Щепак Є. 219
Щепак Ю. 267
Щербатюк Р. 309, 319, 338, 339
Щербенко Л. 112
Щербина М. 148, 216, 231, 232, 234

Ю

Юрко Н. 46, 52, 144, 146, 147, 149, 150, 152
Юрковська Т. 130, 132, 135, 189, 197
Юрченко А. 90
Юрченко В. 56, 114, 167
Юхно Б. 317, 324, 329, 334, 352
Ющенко В. 266, 270, 275, 312, 330, 342

Я

Яворницький Д. 201
Яковенко А. 349
Яковлев К. 53
Яма В. 227
Янкова О. 53
Янукович В. 202
Яремаченко О. 18, 89, 92
Яремчук І. 11, 12, 13, 15, 24, 37
Ярова К. 177
Ярошенко Н. 309
Яценко А. 38
Яценко Т. 48, 49, 58, 88, 99, 122, 135, 155, 301

ГЕОГРАФІЧНИЙ ПОКАЖЧИК

- А**
Авдіївка, м. 15
Австралія, кр. 60
Австрія, кр. 11, 60, 109
Азербайджан 186, 196, 318
Айова, шт. 18, 91
Альбано, оз. 55
Англія, кр. 29, 46, 206, 323
АР Крим 40, 209, 251, 345
Аргентина, кр. 319
Астана, м. 186
Атланта, м. 38, 39, 40, 46
Африка, конт. 12, 168
- Б**
Балаклея, с. 36
Батумі, м. 221
Безпальче, с. 248, 253
Бельгія, кр. 106, 109, 206, 244, 328
Бердянськ, м. 199
Берлін, м. 319
Бидгощ, м. 79
Біла Церква, м. 315
Білорусь, кр. 7, 32, 58, 122, 142, 210, 231, 237
Білосток, м. 268
Бірма, кр. 300
Благодатне (Чапаєвка), с. 339
Близький Схід, субконт. 12
Богуславець, с. 54, 68
Болгарія, кр. 28, 55, 58, 62, 95, 185, 305, 311, 326
Бомбей, м. 47
Бориспіль, м. 62
Бразилія, кр. 86, 292
Братислава, м. 338
Брацлав, смт. 199
Бровари, м. 139, 315
Брюссель, м. 328
Брянськ, м. 221
Буда, с. 196
Будапешт, м. 44, 338
Буковина, край 346
- В**
Варшава, м. 217
Великі Канівці, с. 173
Венеція, м. 51
Велика Британія 243
Вершаці, с. 196
Вінниця, м. 298, 332
Вінницька обл. 54, 83, 112
Влоцлавек, м. 206
Волинь, край 339
Ворохта, смт. 71
Вотилівка, с. 61
- Г**
Гана, кр. 294, 319
Геронімівка, с. 12, 13
Геттінген, м. 327
Гірники, с. 361
Горлівка, м. 74
Городище, м. 216, 298
Городищенський р-н 132
Голландія, кр. 149
Гренобль, м. 327
Греція, кр. 116, 186, 219, 336
Грузія, кр. 235, 284, 305
- Д**
Данія, кр. 237
Дебрецен, м. 327
Діжон, м. 327
Дніпро, р. 288, 319
Дніпропетровськ, м. 6, 32, 43, 60, 62, 78, 89, 92, 122, 136, 137, 139, 165, 212
Домініканська Республіка, кр. 319
Донецьк, м. 164
Донецька обл. 74, 99, 256
Драбівський р-н 171
Дрогобич, м. 33, 100
Дубна, м. 327
- Е**
Ейндховен, м. 327
Естонія, кр. 60, 111, 122
- Є**
Євпаторія, м. 38
Європа, конт. 13, 28, 30, 38, 42, 55, 69, 76, 127, 129, 136, 137, 138, 143, 152, 164, 168, 186, 206
Єгипет, кр. 106, 118
- Ж**
Жашків, м. 329
Житомир, м. 36, 43
- З**
Загреб, м. 60, 143
Зальцбург, м. 69
Замбія, кр. 51
Замостя, м. 33
Запоріжжя, м. 81, 99, 199
Звенигородський р-н 113
Золотоніський р-н 54, 68, 110, 178, 179, 212, 340
Золотоноша, м. 184, 323, 336
- І**
Іванівка, с. 252
Івано-Франківськ, м. 24, 35
- Ізмір, м. 38
Ізраїль, кр. 32, 318
Індія, кр. 292
Ірландія, кр. 209
Ірпінь, м. 347
Іспанія, кр. 305, 323
Італія, кр. 23, 38, 51, 109, 206, 234, 237, 240, 323
- К**
Казань, м. 64
Казахстан, кр. 98, 300, 324
Каліфорнія, шт. 327
Кам'янець-Подільський, м. 6, 164, 199, 212
Кам'янський р-н. 334
Канада, кр. 11, 109, 231, 305
Канів, м. 31, 178, 259, 262, 287
Карпати, г. 281
Катеринопіль, смт. 12, 13
Керч, м. 43
Київ, м. 6, 13, 16, 34, 40, 42, 43, 47, 54, 56, 62, 64, 66, 67, 83, 89, 96, 100, 108, 111, 120, 135, 139, 164, 165, 171, 175, 178, 183, 199, 204, 227, 295, 300, 342, 349
Китайська Народна Республіка, кр. 7, 107, 109, 237, 305
Кіпр, ост. 230, 311
Кіровоград, м. 62, 94, 199
Кіровоградська обл. 53, 72, 307
Коврай, с. 110, 223
Коломня, м. 346
Копенгаген, м. 44, 55
Корсунь-Шевченківський, м. 12, 20, 262
Корсунь-Шевченківський р-н. 208
Кос, ост. 116
Кошице, м. 71
Краків, м. 327
Криві Коліна, с. 330
Куба, кр. 300
Курдистан, р-н 319
- Л**
Лаос, кр. 300
Латвія, кр. 231, 305
Легедзине, с. 220
Лисянський р-н. 61
Литва, кр. 7, 66, 107, 122, 136, 263, 292
Лондон, м. 219
Лос-Анджелес, м. 136, 327
Лубни, м. 69
Луганськ, м. 199
Луганська обл. 256
Луцьк, м. 309, 319
Люблін, м. 89
Львів, м. 23, 43, 47, 54, 56, 66, 73, 95, 100, 110
Львівська обл. 112
- М**
Мальга, ост. 55
Мардін, м. 344
Мангішлак, півост. 345
Манчестер, м. 46
Маріуполь, м. 39, 50, 140, 141, 154
Малі Канівці, с. 173
Марсель, м. 327
Матвіївка, с. 196
Медведівка, с. 196, 314
Мексика, кр. 350
Мельбурн, м. 45
Мельники, с. 174
Миколаїв, м. 86
Миколаївська обл. 40, 53, 54
Мінськ, м. 106
Мічиган, шт. 20
Молдова, кр. 7, 122, 142, 186, 196, 235, 305, 310, 311
Монастирище, м. 13, 15, 329
Моринці, с. 31
Москва, м. 8, 53, 221, 345
Мошни, с. 167
Мюнстер, м. 327
Мюнхен, м. 46, 137
- Н**
Нетеребка, с. 207
Нідерланди, кр. 109, 219
Ніжин, м. 212
Нікарагуа, кр. 300
Німеччина, кр. 23, 28, 29, 44, 58, 60, 109, 127, 136, 137, 142, 149, 166, 195, 231, 301, 305, 310, 311, 323, 332
Норвегія, кр. 237, 323
Носачів, с. 35
Нью-Йорк, м. 23, 99, 216
- О**
Одеса, м. 44, 53, 99, 135, 155, 164, 235, 342
Одеська обл. 53
Олександрія, м. 199
Орлівка, с. 209
Оршанець, с. 256
Осло, м. 327
- П**
Париж, м. 84
Пастирське, с. 35
Пекін, м. 38, 86
Петроград, м. 240
Північний Кавказ 107
Піщане, с. 212
Плешкані, с. 361
Поділля 62
Подільське, с. 270
Познань, м. 55, 136, 137, 143
Полтава, м. 6, 35, 44, 135
Полтавська обл. 69, 72, 307
Польща, кр. 7, 28, 29, 60, 89, 94, 96, 97,

106, 108, 122, 130, 136, 142, 146, 149, 205, 206, 210, 217, 231, 244, 263, 268, 284, 292, 305, 310, 311, 323

Португалія, кр. 292
Прага, м. 44, 327, 338
Придністров'я, рег. 16
Прут, р. 346

Р

Ратнівський р-н. 339
Ржев, м. 30
Рига, м. 154
Рим, м. 23, 55
Рівне, м. 6, 35, 94
Росія, кр. 7, 29, 32, 46, 58, 66, 89, 111, 122, 123, 136, 185, 186, 196, 235, 237, 239, 300, 311, 324
Румунія, кр. 28, 185, 237

С

Самбатхей, м. 42
Санкт-Петербург, м. 74, 345
Сахнівка, с. 50
Севастополь, м. 177, 246
Севастопольський р-н. 209
Семаківка, с. 346
Середнє Подніпров'я, рег. 27, 31, 41, 43, 59, 66, 72, 88, 103, 148, 207
Сирія, кр. 29, 196, 310, 311
Сідней, м. 23
Сінгапур, кр. 186, 233, 327
Словачина, кр. 29, 71, 142, 284, 292, 305, 310, 311
Сміла, м. 6, 18, 73, 298, 352, 355
Смілянський р-н. 35
Снагов, оз. 55
Сокирна, с. 135
Сполучені Штати Америки, кр. 21, 29, 38, 46, 58, 60, 65, 68, 91, 109, 127, 149, 168, 186, 216, 231, 244, 292, 301, 303, 305, 320, 323
Стамбул, м. 185
Стецівка, с. 314
Стокгольм, м. 238
Суботів, с. 252, 314, 315
Суми, м. 318, 354
Сьєрра-Леоне, кр. 319

Т

Таджикистан, кр. 7
Тайвань, кр. 327
Тальне, м. 43
Тальнівський р-н. 330
Тернопіль, м. 35, 94, 164, 176, 347, 349
Токіо, м. 28, 55, 326
Туреччина, кр. 185, 206, 209, 280, 292, 344
Турин, м. 234

У

Угорщина, кр. 149, 311
Ужгород, м. 7, 164

Умань, м. 13, 94, 264, 329, 345
Упсала, м. 327

Ф

Фінляндія, кр. 292, 323
Фес, м. 158
Франція, кр. 23, 58, 60, 108, 109, 125, 127, 149, 180, 195, 196, 206, 233, 237, 244, 323

Х

Хайфа, м. 327
Харків, м. 42, 64, 69, 82, 135, 164, 266
Харківська обл. 83
Херсон, м. 89, 199
Хмельницький, м. 62, 69, 73
Христинівка, м. 329
Худяки, с. 161

Ц

Центральна Азія, рег. 328, 351
Цюрих, м. 327

Ч

Челябінськ, м. 196
Ченстохов, м. 294
Черемош, р. 346
Черкаси, м. 6, 10, 12, 15, 16, 24, 31, 32, 34, 35, 37, 38, 39, 42, 43, 44, 50, 52, 54, 55, 56, 60, 65, 73, 74, 80, 87, 89, 93, 94, 96, 98, 99, 105, 107, 108, 109, 113, 114, 122, 124, 129, 133, 135, 138, 147, 170, 171, 181, 182, 183, 194, 199, 205, 208, 210, 212, 230, 239, 243, 248, 250, 252, 254, 259, 262, 263, 266, 267, 278, 281, 298, 300, 302, 303, 312, 313, 318, 319, 326, 331, 332, 333, 334, 336, 346, 348, 351, 353, 355, 357
Черкаський р-н. 95, 110, 112
Чернівці, м. 164
Чернігів, м. 6
Чехія 29, 142, 263, 305, 310, 311
Чехословачина 55, 300
Чигирин, м. 13, 196, 183, 254, 258, 314, 315
Чигиринський р-н. 174, 178, 252
Чорнобаївський р-н. 171
Чорнобай, смт. 28, 55
Чорнобиль, м. 300

Ш

Шяуляй, м. 292
Швейцарія 323
Швеція 109, 122, 237, 323
Шевченкове, с. 31, 113
Штутгарт, м. 327

Ю

Югославія, кр. 29, 55, 310, 311

Я

Ялта, м. 7
Японія, кр. 32

АНОТАЦІЯ

Голиш Г. М. Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького на шпальтах провідних газет Черкащини 1992–2020 рр. : матеріали прес-моніторингу / авт.-упоряд. Г. М. Голиш, О. В. Ільченко. – Черкаси : Вертикаль, 2021. – 404 с.

Запропоноване видання є збірником, який містить результати прес-моніторингу газетних матеріалів про найавторитетніший в Шевченковому краї заклад вищої освіти – Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького. Досліджуючи ретрофонд провідних газет Черкащини («Акцент», «Вечірні Черкаси», «Місто», «Молодь Черкащини», «Нова Доба», «Нова молодь Черкащини», «Прес-Центр», «Черкаський край»), автори-упорядники виявили й опрацювали 907 медійних матеріалів, котрі висвітлюють різноманітні грані життя університету.

Щодо хронологічних меж такого відбору, то вони охоплюють період від 1992 р. (перший рік української незалежності) до кінця 2020 р. (передодень 100-річчя університету). Цей часовий відтинок увібрав у себе знакові події реформування університетської освіти, помітного поступу нашої alma mater і каденцію чотирьох ректорів ЧНУ.

Найбільше газетних матеріалів про університет уміщено в 1996, 2003, 2008, 2012, 2013, 2014, 2018 роках. Жанровий аналіз матеріалів засвідчує очевидне переважання стислих кореспонденцій, заміток. Чимало й ґрунтовних статей, зустрічаються також нариси, інтерв'ю, репортажі, персоналістичні портрети тощо. Газетні публікації присвячено найрізноманітнішим сферам життя університету, але виразно переважає інформація про навчальну та наукову роботу, спортивне життя.

Матеріали збірника подано в хронологічній послідовності як авторські прес-релізи опрацьованих публікацій. Підрядкові пояснення містять тлумачення окремих термінів та відомості про деякі персоналії. Кращому орієнтуванню читачів у тексті збірника допоможуть географічний, іменний та предметний покажчики. Додатки містять результати проведеної авторами-упорядниками класифікації газетних матеріалів про університет, а також стислі біографічні довідки про головних редакторів провідних черкаських газет.

Запропоноване видання має насамперед джерелознавче значення, позаяк може стати в пригоді дослідникам регіональної університетської освіти. Збірник також буде корисним фахівцям із соціальних комунікацій, а також усіх, хто причетний до історії й сьогодення Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького, який відзначає свій 100-літній ювілей.

ANNOTATION*

Golysh G.M. Bohdan Khmelnytsky National University on the pages of Cherkasy leading newspapers from 1992 to 2020: press-monitoring materials / G. M. Golysh, O.V. Ilchenko. Cherkasy: Vertykal', 2021. 404 p.

This publication is a compendium of press-monitoring newspaper materials about the most authoritative higher educational establishment on the Shevchenkian land – Bohdan Khmelnytsky National University at Cherkasy. Having studied the Cherkasy leading newspapers retrofund (such as Accent, Vechirni Cherkasy, Misto, Molod Cherkaschyny, Nova Doba, Nova Molod Cherkaschyny, Pres-Tcentr, Cherkasky Kray), the authors of the collection found out and studied 907 media materials that highlight various aspects of the university life.

Chronologically the research covers the period from 1992 (the first year of Ukrainian independence) and up to late 2020 (the eve of the university's centennial). This time span comprises the significant events of the university education reforms, the noticeable progress of our alma mater and the 4 rectors' cadences.

Most of the newspaper materials about the university were published in 1996, 2003, 2008, 2012, 2013, 2014, 2018. The genre analysis findings show the prevalence of brief correspondences and notes. There is a large number of feature articles, there are also essays, interviews, reports, coverages, personalized sketches, etc. The newspaper publications focus on diverse spheres of university everyday life, but the information about the academic, scientific and sporting activities apparently dominates.

The materials of the book are arranged chronologically in the form of press releases of the publications under study. The footnotes give the explanation of some terms and offer some personalia. To facilitate the reader's orientation in the text, the book is provided with indices of geographical and proper names as well as with a subject index. The appendix comprises the results of the classification effort made by the compilers, namely, the classification of newspaper materials about the university. It also gives the leading Cherkasy newspaper editors' brief biographical data.

The book is important, in the first place, for the sphere of source study and can be used by researchers who study the history of the regional higher education. The collection can as well be useful to social communication specialists and to all those interested in the history and the present of Bohdan Khmelnytsky National University at Cherkasy that is marking the centennial.

* Переклад анотації англійською мовою здійснила кандидатка філологічних наук, доцентка кафедри англійської філології та методики навчання О. Я. Кресан

ПЕРЕЛІК АБРЕВІАТУР ТА УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ

BSUN – (пер. з англ.) Мережа університетів Чорноморського регіону
АН – Академія наук
АПН – Академія педагогічних наук
АТО – антитерористична операція
б. н. – без назви
ВАК – Вища атестаційна комісія
ВАТ – відкрите акціонерне товариство
ВВП – валовий внутрішній продукт
ВНЗ – вищий навчальний заклад
ВПХУ – вище професійне художнє училище
г. – гора, гори
ГЕС – гідроелектростанція
грн. – гривня
ДАЧО – Державний архів Черкаської області
ДВНЗ «Університет банківської справи» – державний вищий навчальний заклад
ДП – державне підприємство
ДСТ – добровільне спортивне товариство
ДЮСШ – дитячо-юнацька школа
ЗВО – заклад вищої освіти
ЗМІ – засоби масової інформації
ЗНО – зовнішнє незалежне оцінювання
ім. – імені
ін. – інший
ІСУЕП – Інститут соціального управління, економіки і права
кг – кілограм
км – кілометр
конт. – континент
КПІ – Київський політехнічний інститут
КПРС – Комуністична партія України
кр. – країна
крб. – карбованець
КФВС – Комітет з фізичного виховання та спорту
ЛІМО – Ліберальне молодіжне об'єднання України
м – метр
м. – місто
МАН – Мала академія наук
МАУ – міжнародні авіалінії України
МГО – молодіжна громадська організація
МОН – Міністерство освіти і науки
НАМНУ – Національна академія медичних наук України
НАН – Національна академія наук
НДІ – науково-дослідний інститут
НІКЗ – національний історико-культурний заповідник
ННІ – навчально-науковий інститут
НОК – Національний олімпійський комітет

НСЖУ – Національна спілка журналістів України
 НСКУ – Національна спілка краєзнавців України
 НСПУ – Національна спілка письменників України
 НСХУ – Національна спілка художників України
 НТШ – наукове товариство імені Шевченка
 ОДА – обласна державна адміністрація
 ООН – Організація Об'єднаних Націй
 ОСББ – об'єднання співвласників багатоквартирного будинку
 ПК – Палац культури
 ПП – приватне підприємство
 рег. – регіон
 рр. – роки
 С., с. – сторінка
 СДЮСШОР – спеціалізована дитячо-юнацька школа олімпійського резерву
 сек. – секунда
 СЕП – Студентський Європейський Парламент
 СК – спортивний клуб
 СНД – Співдружність Незалежних Держав
 СРСР – Союз Радянських Соціалістичних Республік
 ст. – століття
 субконт. – субконтинент
 СШ – середня школа
 США – Сполучені Штати Америки
 тис. – тисяча
 ТОВ – товариство з обмеженою відповідальністю
 УАІН – Українська академія історичних наук
 УЄФА – Спілка європейських асоціацій
 УРСР – Українська Радянська Соціалістична Республіка
 УСБУ – Управління Служби безпеки України
 ФСТ – фізкультурно-спортивне товариство
 хв. – хвилина
 ЦВМ – Центр виховання молоді
 ЧАЕС – Чорнобильська атомна електростанція
 ЧДПІ – Черкаський державний педагогічний інститут
 ЧДТУ – Черкаський державний технологічний університет
 ЧДУ – Черкаський державний університет
 ЧПБ – Черкаський інститут пожежної безпеки
 ЧПІ – Черкаський державний технологічний інститут
 ЧКТ УК – Черкаське крайове товариство Українського козацтва
 ЧНУ – Черкаський національний університет

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	4
МАТЕРІАЛИ ПРЕС-МОНІТОРИНГУ	6
ДОДАТКИ	362
Додаток №1 Класифікація газетних матеріалів про Черкаський національний університет і м. Б. Хмельницького	362
Додаток №2 Стислі відомості про редакторів провідних газет Черкащини	366
Додаток №3 Ілюстрації логотипів назв газет	374
ПРЕДМЕТНИЙ ПОКАЖЧИК	376
ІМЕННИЙ ПОКАЖЧИК	386
ГЕОГРАФІЧНИЙ ПОКАЖЧИК	396
АНОТАЦІЯ	399
ANNOTATION	400
ПЕРЕЛІК АБРЕВІАТУР ТА УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ	401

Інформаційне видання

Автори-упорядники:

ГОЛИШ Григорій Михайлович,
канд. істор. наук, доцент, директор
наукової бібліотеки ім. М. Максимовича

ІЛЬЧЕНКО Ольга Василівна,
провідний бібліотекар наукової бібліотеки
ім. М. Максимовича

**ЧЕРКАСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО
НА ШПАЛЬТАХ ПРОВІДНИХ ГАЗЕТ
ЧЕРКАЩИНИ 1992 – 2020 РР.:
МАТЕРІАЛИ ПРЕС-МОНІТОРИНГУ**

*Технічний редактор,
обкладинка
Комп'ютерний набір
Оригінал-макет
Коректор*

С. А. Кандич
О. В. Ільченко
С. Г. Кандич
Л. О. Макаренко

Здано до набору 20.01.2021. Підписано до друку 17.03.2021.
Формат 60х90/16. Друк офс. Папір офс.
Гарнітура Petersburg C.
Обл. вид. арк. 24,05. Умов. друк. арк. 23,72. Вид. № 408.
Зам. №51. Наклад 200 прим.

“Вертикаль”

Видавець та виготівник ФОП Кандич С. Г.
Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до державного реєстру видавців, виготівників і розповсюджувачів
видавничої продукції ДК №1335 від 23.04.2003 р.
18000, м. Черкаси, вул. Б. Вишневецького, 2, оф. 9
тел. 067-292-21-83; E-mail: vertical2003@ukr.net